

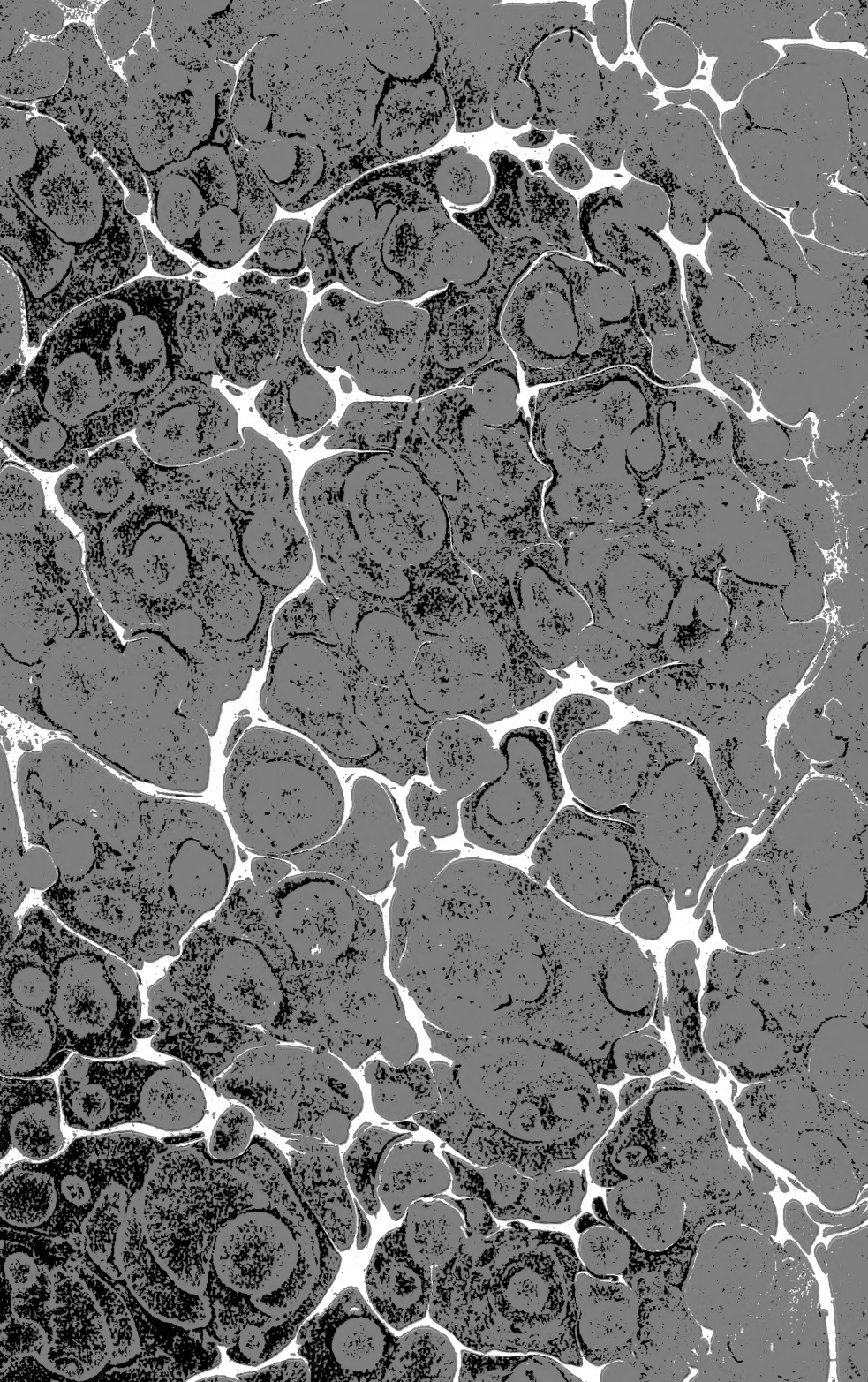

Class

Book

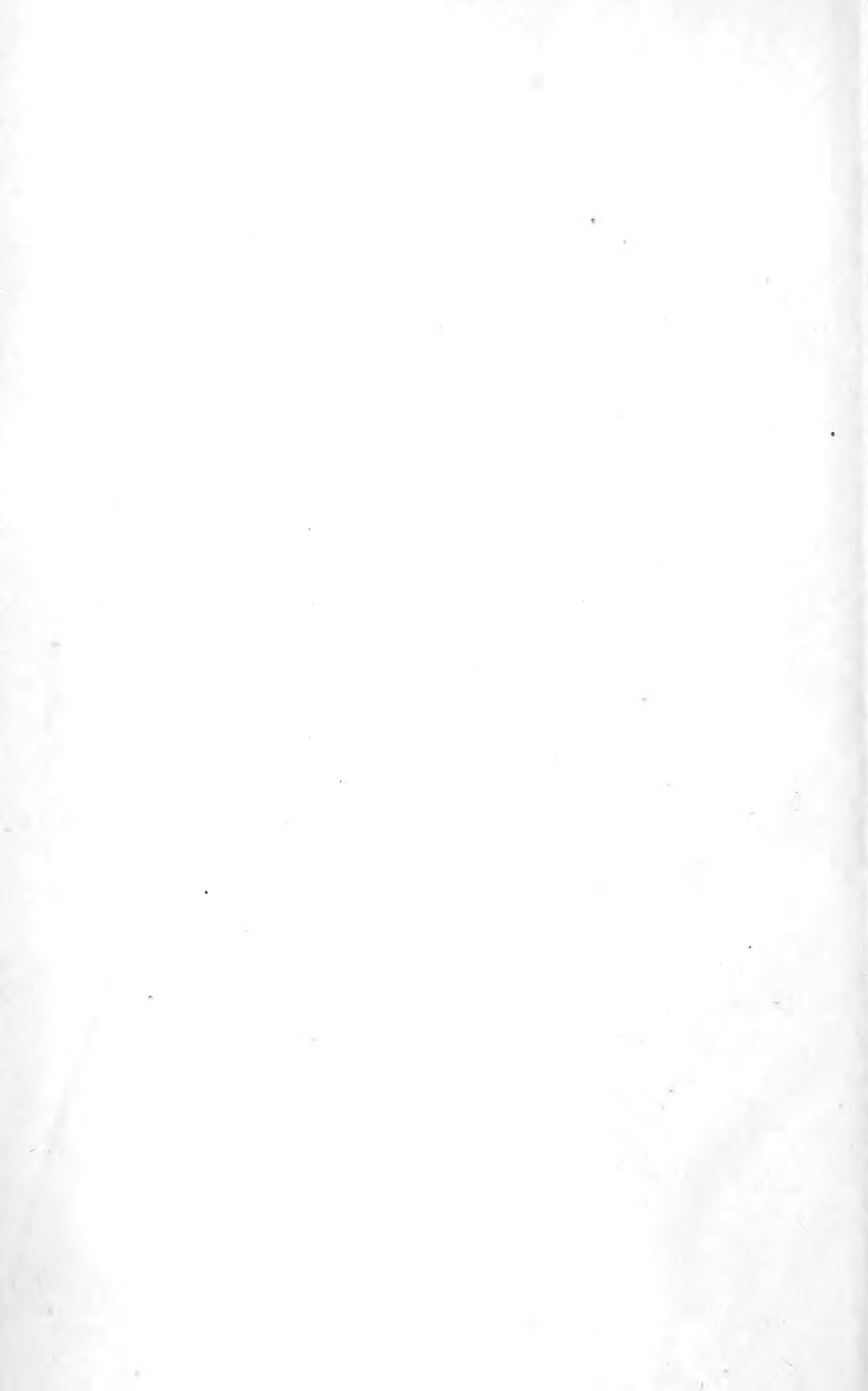
SMITHSONIAN DEPOSIT

Insects

2

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

462
—
532
Pat-le

ENTOMOLOGISK FORENING.

ANDEN RÆKKE.

FØRSTE BIND.

MED 5 KOBBERTAVLER OG 1 TRÆSNIT.

160495

KJØBENHAVN.

FORENINGENS FORLAG.

HOVEDKOMMISSIONÆR: H. HAGERUPS BOGHANDEL.

A. ROSENBERGS BOGTRYKKERI.

1897—1904.

QL461
.E92

Redaktionen af dette Bind er besørget af G. Budde-
Lund, Chr. Engelhardt og Dr. C. Jørgensen.

INDHOLD.

Forste Hefte. (1897).

	Side.
Fr. Gudmann: Bidrag til Fortegnelsen over de i Danmark levende Lepidoptera	1
G. Budde-Lund: Vor Jordklodes ældste Civilisation	33
A. I. Nielsen: Det tidlige Foraars Macrolepidoptera	38
W. Schlick: Biologiske Bidrag. Coleoptera. 3.	44

Andet Hefte. (1899).

W. Schlick: Biologiske Bidrag. Coleoptera. 3. Fortsættelse	49
G. Budde-Lund: A Revision of "Crustacea Isopoda Terrestria", med 5 Tavler	67
A. C. Jensen-Haarup: Om Esbjergegnens Billefauna	98
A. Klöcker: Chionea aranoides Dahm. en for vor Fauna ny Flue	104

Tredie Hefte. (1901).

A. Klöcker: Lepidoptera fangne paa elektrisk Fyr	105
L. Andersen: Lidt om vore Cricoceris- og Cionus-Arter	110
Chr. Engelhart: Tillæg til Fortegnelserne over de i Danmark levende Coleoptera	113

Fjerde Hefte. (1902).

Chr. Engelhart: Tillæg til Fortegnelserne over de i Danmark levende Coleoptera. Fortsættelse	169
J. C. Nielsen: Biologiske og faunistiske Meddelelser om danske Cynipider; med 1 Træsnit. (A short résumé)	229

Femte Hefte. (1904).

J. P. Kryger: Acherontia Atropos L.	235
William Sørensen: Danmarks, Færøernes og Islands Edderkopper med Undtagelse af Theridierne. (Araneæ Danicæ, Faroicæ, Islandicæ, Theridioidis exceptis)	240

M. B. R. 11/11/12

BIDRAG TIL FORTEGNElsen OVER DE I DANMARK LEVENDE LEPIDOPTERA

VED
FR. GUDMANN.

Siden Hr. W. von Hedemann i 1894 i Entomologiske Meddelelsers 4. Bind ydede sit værdifulde Bidrag til Haas' Fortegnelse, har vor Fauna faaet saa betydelige Forøgelse i lepidopterologisk Henseende, at Tidspunktet synes kommet til atter at give et Tillæg, og jeg har efter Opfordring af Hr. von Hedemann med Fornøjelse paataget mig at affatte et saadant.

Som bekendt omfatter det nævnte Bidrag kun Microlepidoptera, medens de ny tilkomne Arter af Macrolepidoptera kun nævnes i en Note pg. 254. Da der imidlertid i Løbet af de sidste Par Aar ogsaa for de sidstnævntes Vedkommende er sket en betydelig Berigelse af vor Fauna, væsentligst grundet paa det glædelige Faktum, at der er opstaaet en Kreds af yngre Samlere, som med Iver have kastet sig over denne Gren af Entomologien, har jeg fundet det rigtigst at lade nærværende Tillæg omfatte begge Afdelinger, hvorhos jeg genoptager de omtalte i Noten hos Hedemann nævnte 5 Arter, dels for at vise deres Plads i Haas' Fortegnelse, og dels for at medtage deres Biologi. Hvad angaar de i det følgende ved sjældnere Arter nævnte Lokalteter, har jeg medtaget det væsentligste af de i de senere Aar gjorte Iagttagelser, dog saaledes, at jeg ikke her har villet gentage, hvad der allerede findes omtalt i Overlærer V. Ström's fortræffelige Værk: „Danmarks større Sommerfugle“.

Da jeg imidlertid selv i de 3 sidste Aar saa godt som ikke har beskæftiget mig med Indsamlingen af Macra og som Følge deraf ikke staar i Forbindelse med Samlerne paa dette Felt, har Hr. Forstkandidat C. Larsen velvilligst paataget sig at samle Bidragene for disses Vedkommende, hvorfor jeg herved bringer ham min hjærtelige Tak.

Da det er min Agt at lade nærværende lille Arbejde fremtræde som et Tillæg til Haas' Fortegnelse, har jeg nøje fulgt det af ham benyttede System og ladet de for vor Fauna nye Macraarter fremtræde med Nummere, der angive deres Plads i dette. Hvad derimod de tilkomne Micra angaar, har jeg tildelt dem Nummere i Fortsættelse af de i Hr. v. Hedemann's nævnte Arbejde opførte nye Arter, da dette synes mig at bringe mindst Konfusion overfor de efterhaanden ikke faa Tillæg.

Nærværende Tillæg tilfører vor Fauna en Forøgelse af 64 Arter (6 Macra og 58 Micra)*, hvilket for en stor Del skyldes Hr. v. Hedemann's energiske Indsamlinger af Nepticulaarterne, ligesom ogsaa denne Gang Bornholm, hvor jeg opholdt mig i 3 Maaneder i 1895, yder et meget betydeligt Kontingent, nemlig 33 Arter.

De Værker, som nedenfor citeres, ere:

- P. C. T. Snellen. De Vlinders van Nederland. Microlepidoptera. Leiden 1892. (Snell.).
- H. v. Heinemann. Die Kleinschmetterlinge Deutschlands u. der Schweiz. (Fortsat af Dr. Woeke) 1863—77. (Hein.).
- L. Sorhagen. Die Kleinschmetterlinge der Mark Brandenburg. Berlin 1886. (Sorh.).
- A. Bang-Haas. Fortegnelse. Naturh. Tidsskrift 3. R. IX og X Bd.
- v. Nolcken. Fauna v. Esthland, Lievland u. Kurland.
- H. P. Duurloo. Nye danske Sommerfugle (Lepidoptera). Entomolog. Meddel. 2det Bind, 6te Hæfte. (Duurloo).
- W. v. Hedemann. Bidrag til Fortegnelsen over de i Danmark levende Microlepidoptera. Entomolog. Meddel. 4de Bind. (Hedemann).
- Borries. Danske Naaletræ-Insekter. Tidskr. for Skovvæsen VII Bind. (Borries).

*) Heri ere indbefattede 2 af Haas i hans Tillæg strøgne Arter, hvis Forekomst her i Landet nu er konstateret.

Stettiner Entomologische Zeitung, Berliner Entomologische Zeitung og Entomological Monthly Magazine.

Sluttelig udtaler jeg min Tak til alle dem, som paa forskellig Maade have bidraget til dette lille Arbejdes Fremkomst.

I. Macrolepidoptera*).

Rhopalocera.

Argynnis Fabr.

13. *Selene* Schiff. Et Exemplar af Varieteten *Rinaldus* Herbst., Jonstrup Vang 1895 (Forstkandidat W. Magius).

Melitæa Fabr.

17. *Aurinia* Rott. Samlet i Antal i Tidsvilde Hegn (cand. phil. J. Rasmussen). Bornholm (Hjorth).
20 a. *Maturna* L. Hein. p. 63. Strøm p. 419. To Exemplarer ved Vesterborg paa Lolland (E. Skafte). Larven paa lave Planter.

Pararge Hb.

- 25 a. *Maera* L. (Duurloo p. 283). Et enkelt Exemplar fra Bornholm (Hjorth).
25 b. *Egeria* L. (Duurloo p. 283). Et Exemplar saas ved Guldborgland den 11te Maj 1896 (C. Larsen).

Colias Fabr.

43. *Edusa* Fabr. I de senere Aar er denne Art fundet hyppigere, saaledes enkeltvis Geel Skov (Rosenberg), Bederslev (Grill), Odense (Skolebest. Jacobsen), Jernbanevolden (Kløcker), Vesterfælled (Sløjdlærer Larsen)

*) De ny tilkomne Arter ere mærkede med †, og Numrene foran Artsnavnene henviser til Haas' Fortegnelse.

og i Antal ved Hesselballe ved Uldum i Jylland (Lærer Christensen) og ved Horsens (G. Worm Hansen, Kontorist Hansen).

Lycæna Fabr.

52. *Astrarche* Bergstr. Ligeledes fundet ved Guldborgland paa Lolland (C. Larsen).

Thecla Fabr.

62. *Ilicis* Esp. Et enkelt Exemplar, den 31te Juli 1892 i Geel Skov (Rosenberg).

Syrichthus Bd.

65. *Serratulæ* Ramb. 1 Stk. ved Kanegaard (Hjorth) og 2 Stk. ved Aarsdale (Lærer A. J. Nielsen), Bornholm.

Heterocera.

A. Sphinges.

Sesia Fabr.

3. *Sphigiformis* Fabr. 1 Stk. Tokkekøb (H. Borgesen). Pupper i uhyre Antal i Ellegrene paa en aaben Plads i Rude Skov (Forf.).
7. *Formiciformis* Esp. Et Exemplar ved Holte, d. 28de Juli 1895 (Rosenberg), og et andet ved Horsens (G. Worm Hansen).

Sphinx L.

18. *Pinastri* L. I de senere Aar har denne Art vist sig at være udbredt i saa godt som alle vore Naaleskove. 1 Stk. ved Trolleborg og meget hyppig i Tidsvilde Hegn (C. Larsen), 1 Stk. Bederslev Dale (Johansen) og Rønne (Hjorth). Jeg har iagttaget den paa alle de Lokalteter, hvor jeg i de senere Aar har samlet.

Zygæna Fabr.

32. *Meliloti* Esp. Hyppig i Tidsvilde Hegn (C. Larsen).

B. Bombyces.

Hepialus Fabr.

5. *Velleda* Hb. 2 Stkr. ved Trolleborg 1894 (C. Larsen), flere Stkr. Lemvig (Lærer Sønderup).

Limacodes Latr.

14. *Asella* Schiff. 1 Stk., klækket af Larve, funden ved Raadvad (C. Larsen).

Spilosoma Stph.

46. *Mendica* L. Klækket i Antal ved Ørritslev og Otterup (A. J. Nielsen).

Arctia Schr.

- 52 a. *Aulica* L. (Duurloo p. 284). Et Exemplar ved Tidsvilde (Rosenberg).

Emydia Bd.

57. *Grammica* L. Ogsaa fundet ved Rønne (Hjorth).
 † 57 a. *Cribrum* L. Hein. 156. Et enkelt Exemplar, Juli 1895 i Sandflugtskoven ved Hasle (Forf.). Larven angives at leve paa Lyng og forskellige andre lave Planter.

Lithosia Fabr.

- 62 a. *Complana* L. (Strøm 187. Hedemann Noten). Et enkelt Exemplar, den 12te Juli 1891 i Tidsvilde Hegn (Strøm).
 64. *Muscerda* Hfn. Et Exemplar ved Faaborg 1890 og et andet ved Trolleborg 1893 (C. Larsen).

Hylophila Hb.

75. *Bicolorana* Fsl. Enkeltvis ved Bloustrød (Børgesen), Østrupgaard paa Fyen (stud. med. O. Møller), Marselisborg (de Nully), Horsens (G. Worm Hansen) og Svendborg (Krause).

Ptilophora Stph.

- 75 a. *Plumigera* W. V. (Hedemann, Noten. Hein. 215).
 Klækket i Antal i Juni af Larver fundne om Efter-
 aaret paa *Acer campestre* i Vordingborg Kirkeskov
 (Duurloo).

Drymonia Curt.

84. *Chaonia* Hb. Et enkelt Exemplar, klækket fra Tidsvilde
 Hegn 1896 (C. Larsen).

Asphalia Hb.

98. *Flavicornis* L. Hyppig ved Fusingo 1894 (W. Magius).

C. Noctuzæ.

Acronycta O.

6. *Atni* L. En Larve i Rude Skov 1894 (Schlick).
 14. *Rumicis* L. Ligeledes fundet ved Aarsdale paa Born-
 holm (A. J. Nielsen).

Moma Hb.

17. *Orion* Esp. Hyppig ved Trolleborg 1892 (W. Magius,
 C. Larsen).

Panthea Hb.

- 17 a. *Coenobita* Esp. Enkeltvis Geel Skov (Schlick), Donse
 Overdrev (W. Magius) og Rude Skov (Engelhart).

Agrotis O.

19. *Polygona* Fabr. 3 Exemplarer ved Bloustrød (Borgesen)
 og 1 do. i Dyrehaven (W. Magius).
 20. *Janthina* Esp. Ørbæk (Duurloo), Otterup Mose (Grill,
 O. Møller), Falsled, Trolleborg (C. Larsen) og Faaborg
 (Krause).
 23. *Obscura* Brahm. Hyppig i Valby (Duurloo).
 27. *Castanea* Esp. Et Exemplar, klækket af Larve fundet
 ved Asserbo Overdrev (W. Magius).

36. *Dahlia* Hb. Flere Stkr. ved Hald (C. Larsen).
 39. *Depuncta* L. Almindelig ved Faaborg og Falsled (C. Larsen) og Rø (Forf.).
 46. *Ripa* Tr. Meget hyppig og i pragtfulde Varieteter ved Harboøre (Engelhart).
 51 a. *Saucia* Hb. Et enkelt Exemplar i Valby (Duurloo).
 57. *Prasina* F. Hyppig ved Trolleborg (W. Magius, C. Larsen).

Neuronia Hb.

61. *Cespitis* Fabr. Falsled (C. Larsen) og Landbohojskolens Have (W. Magius).

Mamestra Tr.

62. *Leucophaea* View. 2 Stkr. ved Trolleborg (W. Magius).
 63. *Advena* Fabr. Hyppig, Trolleborg og Faaborg (C. Larsen), Otterup (Grill), og Sønderso (Krause).
 64. *Tincta* Brahm. Fundet ved Fusingø og Clausholm (W. Magius).
 72. *Albicolon* Hb. Otterup (Grill).
 74 a. *Glauca* Hb. Flere klækkede Exemplarer fra Ravnholte Plantage (O. Børgesen).
 78. *Serena* Fabr. Enkeltvis: Slagelse (Børgesen), Ordrup (Duurloo), Birkerød (Zuschlag), Trolleborg (W. Magius), Otterup (Grill) og temmelig almindelig ved Rønne (Hjorth).

Dianthoecia Bkh.

- † 78 a. *Albimacula* Bkh. Hein. 341. Et enkelt Exemplar ved Aarsdale paa Bornholm, 1894 (A. J. Nielsen).

Ammoconia Ld.

- 82 a. *Caccimacula* Fabr. Et Exemplar ved Bloustrød (Børgesen).

Polia Tr.

83. *Polymita* L. Otterup (A. J. Nielsen).

84. *Flavicincta* Fabr. Ligeledes fundet ved Faaborg (C. Larsen), og Otterup (Krause, de Nully og Grill).
 85. *Chi* L. Trolleborg og Falsled ved Faaborg (C. Larsen).

Dryobota Ld.

- 85 a. *Protea* Bkh. Enkeltvis, Bloustrød (Børgesen), Trolleborg (C. Larsen) og Vordingborg (Duurloo).

Luperina Bd.

90. *Matura* Hufn. Enkeltvis ved Trolleborg (C. Larsen).
 91. *Virens* L. Enkeltvis ved Ringedal paa Bornholm.

Hadena Tr.

92. *Porphyrea* Esp. Falsled, Trolleborg, Faaborg (C. Larsen), Næs (Falster) (Lærer Petersen), Guldborgland (Lolland) (C. Larsen) og i Antal ved Fredensborg og og Grenaa (Forf.).
 93. *Adusta* Esp. Trolleborg, Faaborg (C. Larsen).
 94. *Ochroleuca* Esp. Otterup, Einsidelsborg (O. Møller), Vigelso (Strom, O. Møller), Norup, Kjørup, Bederslev Dale (Grill).
 96. *Furva* Hb. Einsidelsborg, Aarsdale (Bornholm) (A. J. Nielsen).
 97. *Abjecta* Hb. Faaborg, Falsled (C. Larsen), Otterup (Grill), Østrupgaard (O. Møller).
 101. *Sublustris* Esp. Otterup (Grill), Svendborg (Forf.).
 108 a. *Pabulatricula* Brahm. (*connexa* Bk.). (Hein. 310. Hedemann, Noten). Fire Exemplarer paa Sukkerløkning ved Hald, Juli 1893, (C. Larsen). Larven angives at leve om Foraaret paa Græs.

Hyppa Dup.

- 113 a. *Rectilinea* Esp. Tidsvilde Hegn (W. Magius, C. Larsen), Grønholt Hegn (W. Magius).

Nonagria O.

123. *Cannæ* Tr. Hyppig i Otterup Mose (Grill, O. Møller).

124. *Sparganii* Esp. Hyppig i Otterup og Bordesø Moser (Grill, O. Møller).

Tapinostola Ld.

130. *Fulva* Hb. Hyppig i Otterup og Norup Moser (Grill, O. Møller).
 132. *Elymi* Tr. Faxe Ladeplads (Duurloo), almindelig ved Gedser (Sønderup) og Vemmetofte (stud. mag. Hutzen-Pedersen).

Leucania O.

136. *Impudens* Hb. Flere Exemplarer ved Otterup (Grill, O. Møller).
 139. *Obsoleta* Hb. 1 Stk. ved Trolleborg (C. Larsen), 3 klækkede Expl. fra Geel Skov (Rosenberg).
 140. *Straminea* Tr. Trolleborg (C. Larsen), Otterup (O. Møller).

Grammesia Stph.

146. *Trigrammica* Hufn. Meget talrig ved Trolleborg (W. Magius, C. Larsen), Faaborg (Krause), Otterup Mose (Grill, O. Møller) og Tidsvilde Hegn (cand. phil. J. Rasmussen).

Caradrina O.

150. *Taraxaci* Hb. Otterup Mose (O. Møller).

Amphipyra O.

154. *Pyramidea* L. Vistnok overalt. Hyppig, Falsled og Trolleborg (C. Larsen), Faaborg (Krause), Beder-slev-Dale (Dalskov), Hillesvig (C. Larsen), Blokhus, Grenaa, Fredensborg, Rø (Forf.), Vemmetofte Strand-skov (stud. mag. Hutzen-Pedersen).
 155. *Perflua* Fabr. Trolleborg, Falsled (C. Larsen), Vemmetofte Dyrehave (Hutzen-Pedersen).

Tæniocampa Gn.

163. *Opima* Hb. Otterup Mose (Grill), Lindeskov ved Østrupgaard (A. J. Nielsen).

Panolis Hb.

164. *Piniperda* Panz. Imago enkeltvis i Tidsvilde Hegn (cand. phil. J. Rasmussen), Aal-Skodstrup Plantage (Skovrider N. Fritz), Otterup Mose (A. J. Nielsen), Rønne (Hjorth). Larven talrig, særlig paa Weymouthsfyr i Tidsvilde Hegn, 1895 (C. Larsen).

Pachnobia Gn.

165. *Leucographa* Hb. Enkeltvis ved Lindeskov (A. J. Nielsen) og Guldborgland (C. Larsen).

Dyschorista Ld.

169. *Suspecta* Hb. Otterup (A. J. Nielsen).

Cleoceris Bd.

173. *Viminalis* Fabr. Flere Stkr. ved Falsled og Faaborg (C. Larsen), Svendborg (Forf.).

Orthosia O.

178. *Pistacina* Fabr. Meget hyppig ved Otterup (Krause, Grill, O. Møller), 1 Stk. ved Faaborg (C. Larsen), Glostrup (stud. med. H. E. Petersen).
179. *Nitida* Fabr. Hyppig ved Trolleborg (C. Larsen), Faaborg og Østrupgaard (Krause), Marselisborg ved Aarhus (de Nully, O. Møller).

Orrhodia Hb.

- † 185 a. *Rubiginea* W. V. Hein. 479. 2 Stkr. ved Corse-litze paa Falster, Oktober 1894 (Lærer Petersen), 3 Stkr. ved Faaborg, den 10de April 1895 (C. Larsen) og 1 Stk. i Tidsvilde Hegn, Maj 1896 (W. Magius). Et Expl. klækket den 9de September 1895 af Larve

fundet midt i Juli s. A. i Egebæksvang (Hutzen-Pedersen). Larven paa forskellige Løvtræer.

Xylina O.

188. *Socia* Rott. 1 Stk. ved Kallebodstrand (Duurloo).
 189. *Furcifera* Hufn. 2 Stkr., Tidsvilde Hegn, Maj 1896 (W. Magius, cand. phil. J. Rasmussen).

Calocampa Stph.

190. *Vetusta* Hb. Faaborg (C. Larsen), Næs (Falster) (Lærer Petersen), Otterup (Grill, O. Møller), Bornholm (Hjorth).
 191 a. *Solidaginis* Hb. 13 Stkr. ved Otterup 1896 (Grill).

Dasypolia Gn.

- 192 a. *Templi* Thnbg. (Duurloo p. 285). 1 Stk. ved Faaborg (E. Larsen), flere Stkr. ved København (W. Magius, C. Larsen).

Heliaca H. S.

216. *Tenebrata* Sep. Flere Stkr. ved Trolleborg (C. Larsen).

Heliothis Tr.

217. *Dipsacea* L. 2 Stkr. i Otterup Mose (Grill), et klækket Expl. fra Ribeeegnen 1895 (Sørensen-Kalf).

Erastria O.

221. *Pusilla* View. Bloustrød (Børgesen).
 222. *Fasciana* L. Flere Stkr. i Tidsvilde Hegn (W. Magius, C. Larsen).

Catocala Schr.

227. *Fraxini* L. Otterup (Grill), Hornbæk (W. Magius), Ronne (Hjorth). Klækket i Antal af Larver, fundne paa Poppel ved Birkerød (Zuschlag).
 228 a. *Sponsa* L. Trolleborg (W. Magius, C. Larsen), Guldborgland (C. Larsen).

229. *Promissa* Esp. Hyppig Trolleborg og Faaborg (C. Larsen).

Toxocampa Gn.

230. *Pastinum* Tr. Hyppig i Rude Skov (Feuerlein).

Aventia Dup.

231. *Flexula* Schiff. 1 Stk. ved Bloustrød (Børgesen) og et andet ved Faxe Ladeplads (Duurloo).

Zanclognatha Ld.

234. *Tarsipennalis* Tr. Otterup (Grill), Trolleborg, Faaborg (C. Larsen), Lindeskov Østrupgaard (A. J. Nielsen, O. Møller).

Brephos O.

244. *Parthenias* L. Hyppig ved Fussingø (W. Magius).

D. Geometræ.

Phorodesma Bd.

3. *Pustulata* Hufn. Enkeltvis ved Bloustrød (O. Børgesen), Østrupgaard (A. J. Nielsen), Guldborgland (C. Larsen).

Nemoria Hb.

6. *Strigata* Müll. Otterup, Søndersø, Møen (Krause), Østrupgaard (A. J. Nielsen), hyppig Ærø (de Nully), Guldborgland (C. Larsen).

Acidalia Tr.

17. *Humiliata* Hufn. Otterup, Baardesø Mose (Grill).

† 26 a. *Decorata* W. V. Hein. 718. 2 Explr. sidst i Juli 1895 i Sandflugtskoven ved Hasle (Forf.).

Pellonia Dup.

26 b. *Vibicaria* L. (Hedemann, Noten), Hein. 707, Strøm 559. Fundet i flere Expl. ved Refsnæs og ved Glatved Kalkbrud, syd for Grenaa (Strøm). Larven

angives at leve paa Thymus, Origanum, Tanacetum, Sarothamnus, af andre ogsaa paa Græs.

Zonosoma Ld.

28. *Annulata* Schulze. Marienlyst Vordingborg, Faxe Ladeplads (Duurloo), Guldborgland (C. Larsen), Alstrup paa Falster (Sonderup).

Timandra Dup.

32. *Amataria* L. Guldborgland (C. Larsen), Vordingborg (Duurloo), Faaborg (C. Larsen), Ringedal (Forf.); meget talrig ved Vemmetofte (Hutzen-Pedersen).

Rhyparia Hb.

33. *Melanaria* L. 1 Stk. ved Skafføgaard i Jylland (W. Magius).

Ellopia Tr.

43. *Prosapiaria* L. Den grønne Varietet er fundet enkeltvis paa Taasinge (de Nully), ved Falsled (C. Larsen) og ved Bederslev Dale og Ørritslev Skov (O. Møller, A. J. Nielsen), og den rødligbrune Varietet er fundet hyppig i Tidsvilde Hegn (C. Larsen).

Eugonia Hb.

46. *Alniaria* Esp. (*autumnaria* Wernb.), der af Haas opførtes som fundet i et enkelt Exemplar ved Tønder i Sønderjylland, er nu fundet i et Expl. paa Kalvs-lund Hede (Sorensen-Kalf) og 2 Expl. ved Ribe (Claussen).
- 46 a. *Fuscantaria* Hw. Enkeltvis, Otterup (Krause), Amager (Feuerlein), Valby (Duurloo) og ved København (W. Magius).

Urapteryx Leach.

58. *Sambucaria* L. Nu ogsaa funden paa Sjælland ved Vemmetofte (Hutzen-Pedersen).

Biston Leach.

75. *Hispidarius* Fabr. Et klækket Exemplar fra Trolleborg (C. Larsen).

Boarmia Tr.

80. *Cinctaria* Schiff. Klækket fra Bloustrød (O. Børgesen).
 80 a. *Gemmaria* Brahm. 1 Stk. ved Otterup (O. Møller).
 84. *Angularia* Thnbg. 2 Stkr. ved Østrupgaard (E. Hansen, O. Møller).

Fidonia Tr.

- † 92 a. *Carbonaria* Cl. Hein. 676. Samlet i Antal ved Kalvslund Hede, 1894 og 1895 (Sørensen-Kalf). Ligeledes fundet i Lemvig Egnen (Sønderup).

Ortholitha Hb.

103. *Coarctata* Fabr. Fundet i Ribeegnen (Sørensen-Kalf) og meget hyppig ved Lemvig (Sønderup).
 104. *Palumbaria* Fabr. 2 Stkr. ved Bederslev (Grill).

Mesotype Hb.

108. *Virgata* Hufn. Flere Exemplarer ved Harboøre (Engelhart) og Bloklus (Forf.).

Lithostege Hb.

110. *Farinata* Hufn. Hyppig ved Faaborg (Krause, C. Larsen), Bederslev og Otterup (Grill, O. Møller).

Chesias Tr.

- † 113 a. *Rufata* Fabr. Fundet ved Kalvslund Hede (Sørensen-Kalf), ved Ringkøbing og hyppig ved Lemvig (Sønderup). Larven skal leve i Juli og August paa Genista.

Triphosa Stph.

121. *Dubitata* L. Jonstrup paa Bornholm (A. J. Nielsen).

Scotosia Stph.

125. *Badiata* Hb. Otterup (A. J. Nielsen).

Lygris Hb.

126. *Reticulata* Fabr. Trolleborg (C. Larsen), Strandegaard Dyrehave (Duurloo), Marselisborg (de Nully).

Cidaria Tr.

138. *Siterata* Hufn. Eliasminde (de Nully, Krause, O. Møller).
 141. *Immanata* Hw. Otterup (Grill).
 147. *Quadrifasciaria* Cl. 2 Stkr. ved Faxe Ladeplads (Duurloo); enkelt i Vemmetofte Strandskov (Hutzen-Pedersen).
 150. *Suffumata* Hb. Otterup (A. J. Nielsen), Guldborgland (W. Magius).
 160. *Unangulata* Hw. 1 Stk. paa Møens Klint (Krause).
 170. *Testaccata* Don. Lindeskov, Østrupgaard (A. J. Nielsen).
 180. *Nigrofasciaria* Goeze. Enkeltvis ved Trolleborg (C. Larsen), Hesselager (de Nully), Faaborg (Krause).
 181. *Rubidata* Fabr. Faxe Ladeplads (Duurloo), Sønderse ved Odense (Krause).

Eupithecia Curt.

186. *Oblongata* Thnbg. Otterup (Grill, O. Møller), Bornholm (Forf.).
 188. *Venosata* Fabr. Hyppig i Ribeegnen (Sørensen-Kalf), Baardese Mose (Johansen).
 197. *Succenturiata* L. Otterup (A. J. Nielsen), Falsled, Faaborg (C. Larsen).
 198. *Subfulvata* Hw. Otterup (Grill, A. J. Nielsen), Faaborg (C. Larsen).
 200. *Innotata* Hufn. Otterup (Grill, O. Møller).
 217. *Lanceata* Hb. Bøllemosen (C. Larsen).

II. Microlepidoptera*).

A. Pyralidina.

Asopia Tr.

Glaucinalis L. (Haas 3). To Exemplarer fra Ribeegnen (Sørensen-Kalf), flere Stkr. paa Sukkerlokning ved Otterup (A. J. Nielsen).

Heliothela Gn.

Atralis Hb. (Haas 14). Tillige fundet ved Valby (Duurloo).

Threnodes Gn.

Pollinalis Schiff. (Haas 15). Flere Explr. fra Ribeegnen (Sørensen-Kalf), og hyppig ved Lemvig (Sønderup).

Eurycreon Ld.

51. *Palealis* Schiff. Hein. 118. Et enkelt Exemplar ved Gedser (Sønderup). Larven angives at leve selskabeligt i Skærmene af *Daucus Carota*, *Peucedanum Oreoselinum*, i August, September; Larven overvintrer.

Acentropus Curt.

Nevæ Kol. (Haas 49). Uhyre talrig ved Faaborg 1894 og hyppig Hillesvig Guldborgland 1896 (C. Larsen).

Crambus Fabr.

Chrysonuchellus Scp. (Haas 62). Enkelt ved Ringedal paa Bornholm.

Verellus Zinck. (Haas 66). Et Par Explr. ved Ringedal, Juli 1895.

Lithargyrellus Hb. (Haas 75 a). Flere Explr. i Juli 1895 i Sandflugtskoven ved Hasle.

---

*) De ny tilkomne Arter ere mærkede med Numre fra 51 (inclusive) som Fortsættelse af Hedemann's Fortegnelse.

Delicellus Hb. (Haas 77). Hyppig udbanket af Fyr i Begyndelsen af August, sammesteds som foregaaende.

Dioryctria Z.

52. *Splendidella* H. S. Ragonot har i »Mémoires sur les lépidoptères« VII p. 195 og 198 udskilt *D. splendidella* H. S. (= *Abietella* Dup.) fra *D. abietella* F. Medens Exemplarerne i Musæets danske Samling saa vel som alle de senere fangne Exemplarer, jeg har set, alle maa henføres til *D. abietella* F., har jeg udbanket et enkelt Stykke af *D. Splendidella* H. S. sidst i Juli 1895 af Fyr i Sandflugtskoven ved Hasle.

Salebria Z.

Fusca Hw. (Haas 80). Hyppig udbanket af Lyngstakke i Hammerskoven, Juli 1895.

Nephopteryx Z.

53. *Obductella* F. R. Hein. 158. Et Par Explr. i Juli 1895 ved Ringedal. Larven angives at leve i Juni paa *Mentha arvensis*, *Origanum vulgare* o. a.

Cryptoblables Z.

Bistriga Hw. (Haas 86). Et Par Explr. klækkede af Larver, fundne i August, September 1895 ved Ringedal. Larven lever i et løst Spind paa Spidsen af Ellegrene og forraader sig ved at fastspinde enkelte visne Blade til sin Bolig; Puppen overvintrer.

Myelois Z.

Epelydella Z. (Haas 86 a). Ikke sjelden ved Ringedal, Juli 1895, udbanket af Slaaen.

Consociella Hb. (Haas 87). Larver og Pupper fundne i stort Antal i Spind paa Spidsen af Egegrene ved Ringedal.

Sodalella Z. (Hedemann 1). Et enkelt Exemplar, klækket af Puppe, indsamlet sammen med Pupper af *M. Consociella* Hb.

Advenella Zinck. (Haas 88). Enkeltvis, Ringedal, Juli 1895.

Nyctegretis Z.

54. *Achatinella* Hb. Hein. 187. Flere Explr. ved Ringedal og Sandflugtskoven ved Hasle, sidst i Juli og først i August 1895. Larven angives at leve i Juni i en tætspundet, rørformet Gang mellem Rodderne af *Sedum sexangulare*, *Artemisia campestris*, *Gnaphalium dioicum* o. fl.

Homœosoma Curt.

Nimbellum Z. (Haas 92). Enkeltvis ved Ringedal, Juli 1895.

Binaevellum Hb. (Haas 92a). Et Par Explr. ved Ringedal, Juni, Juli 1895.

Anerastia Hb.

55. *Lotella* Hb. Hein. 200. Et enkelt Explr. i Begyndelsen af Juli 1895 ved Ringedal. Larven angives at leve i et langt med Sand og Excrementer beklædt Rør mellem Stænglerne af *Calamagrostis epigeios*, *Aira canescens* og *Festuca ovina*.

Ephestia Gn.

Kühniella Z. (Hedemann 2). Klækket fra Mannagryn, Faaborg (C. Larsen).

B. Tortricina.

Teras Tr.

56. *Fimbrianum* Thnbg. Dissert. Ent. II p. 44, Hering, Stett. ent. Zeit. 1889 p. 290. Et enkelt Exemplar den 2den Februar 1896 ved Lersøen (C. Larsen).
Niveana Fabr. (Haas 11). Flere Explr. i Rude Skov og Dyrehaven (C. Larsen).

Tortrix Tr.

Podana Sc. (Haas 22). ? var. *Sauberiana* Sorh. Berlin. ent. Zeit. XXVI (1882) p. 131; Hering Stett. ent. Zeit. 1891 p. 145. »Denne Form, hvis Artsberettigelse endnu er tvivlsom, blev i en længere Aarrække udelukkende klækket i en lille Have i Hamborg fra en enkeltstaaende gammel Busk af *Syringa vulgaris*. Senere blev den i Stettin klækket fra *Fraxinus excelsior*. Paa Garnisons Kirkegaard i København indsamledes i Foraaret 1895 en Del Larver fra *Salix viminalis* og *Crataegus Oxyacantha*, som holdtes afsondrede. Den 8de Juli fremkom af Larver fra *Salix* en ♂ af *Sauberiana* og den 28de Juni en ♀ af dem fra *Crataegus*. Først naar en nøje Beskrivelse af Larven foreligger, vil det kunne fastslaaes om *Sauberiana* er en god Art.« (Hedemann).

57. *Unifasciana* Dup. Hein. 40. En enkelt ♂, Juni 1895 ved Ringedal. Larven angives at leve om Foraaret paa *Ligustrum vulgare*.

Sciaphila Tr.

58. *Sinuana* Stph. IV p. 128; Barrett, Ent. Monthl. Mag. XX p. 240. »I Begyndelsen af August bankedes en frisk ♀ ud af Gran paa Spanager. Der saas flere Explr., men under Indtrykket af, at det var en af de mange Varieteter af *Wahlbomiana* L., bleve de ikke medtagne.

Rimeligvis er *Derivana* Lak., som Snel. p. 228 og Hein. p. 61 anføre som Varietet til *Wahlbomiana* L., denne Art.« (Hedemann).

- Penziana* Hb. (Haas 55). Et Exemplar paa en Fyrrestamme i Tidsvilde Hegn (C. Larsen).

Conchylis Tr.

- Straminea* Hw. (Haas 65). Klækket i Antal af Frohovederne af *Centaurea Scabiosa*, Ringedal, Juli 1895.

- Rutilana* Hb. (Haas 67). Hyppig om *Juniperus*, Juni 1895, Ringedal.
Badiana Hb. (Haas 70). Hyppig udbanket af *Arctium* Lappa, Juli 1895, Ringedal.
Manniana F. R. (Haas 72). Et enkelt Expl., Juli 1895, Ringedal.

Retinia Gn.

- Turionana* Hb. (Haas 78). Borries nævner den som udbredt og hyppig i jyske Plantager: Bordrup, Varde, Sønder Omme og Frederiksholm.
Duplana Hb. (Haas 78a). Ifølge Borries udbredt i Jylland, Tidsvilde Hegn.
Pinivorana Z. (Haas 78b). Flere Explr. i Tidsvilde Hegn, 1895 (C. Larsen).
Resinella L. (Haas 79). I Tillæget stryger Haas denne Art. Den er senere samlet i Antal i Tidsvilde Hegn af C. Larsen, og Borries har fundet den i Geel Skov, Hornbæks Plantage, Tidsvilde Hegn, Odsherred og Bromme Plantager; i Jylland ved Bordrup, Varde, Andsager o. fl. St.

Euchromia Stph.

- Rufana* Scp. (Haas 82). Flere ved Ringedal, Juli 1895.
Branderiana L. (Haas 84). Et enkelt Exemplar, udbanket af *Populus tremula*, Juli 1895, Ringedal.

Penthina Tr.

59. *Roseomaculana* H. S. Hein. 111. Nogle Blade af en *Pyrola*-Art, der uden Tvivl havde været beboede af Larven til denne Art, fandt jeg i Sandflugtskoven ved Hasle, Juni 1895. Larven bøjer Bladene baadformigt sammen og er, efter at have overvintret, fuldvoxen sidst i April.

Sericornis Tr.

- Rooana* de Graaf. (Haas 108a). Flere Explr., Juli 1895 Ringedal.

Lobesia Gn.

Permixtana Hb. (Haas 120). Enkelt i Tokkekøb Hegn, Maj 1895 (C. Larsen).

Paedisca Tr.

Grandaevana Z. (Haas 122). Et Explr. ved Faxe 1896, (Duurloo).

60. *Graphana* Tr. Hein. 148. Flere Explr. paa en sandet med *Artemisia campestris* og *Armeria vulgaris* bevoxet Bakke, nær Ringedal, Juli 1895.

Semasia H. S.

61. *Candidulana* Nolck. p. 413. I Antal, udbanket af *Artemisia absinthium*, sidst i Juni 1895 ved Ringedal. Larven paa den nævnte Plante. Flyvetiden falder noget tidligere end hos *S. Pupillana* Clerk., hvilket forklarer, at jeg ikke de foregaaende Aar, hvor jeg først begyndte at samle i Begyndelsen af Juli, har opdaget denne paa den nævnte Lokalitet meget hyppige Art.

Granitana H. S. (Hedemann 7). Hedemann anfører at Larven var ukendt og formodedes at leve paa Gran. Dette sidste bekræftes af Sorhagen p. 131.

Grapholitha H. S.

Coniferana Rtz. (Haas 158). Endvidere fundet i Landbohøjskolens Have (C. Larsen), ved Varde og Gjordinggaard Plantager (Borries) og ved Ringedal.

Cosmophorana Tr. (Haas 159b). Klækket i 2 Explr. 1895 fra Tidsvilde Hegn (C. Larsen). Larven lever i ældre Galler, hidrørende fra *Retinia Resinella* L.

62. *Duplicana* Ztt. Hein. 188. Flere Explr. sidst i Juni og sidst i August 1895 ved Ringedal. Larven angives at leve fra Efteraar til Foraar i Barken af *Pinus*, *Abies* og *Picea*.

Carpocapsa Tr.

63. *Splendana* Hb. Snel. p. 373, Hein. 194, Staudinger

Cat. 1183. En frisk ♀, sidst i August ved Charlottenlund. Larven lever i Agern.

Phthoroblastis Ld.

Ochsenheimeriana Z. (Hedemann 10). Et andet Explr. ved Nykøbing paa Sjælland. (Forf.).

Steganoptycha H. S.

Fractifasciana Hw. (Haas 185). Af denne Art, som af Haas stryges i Tillæget Side 196, fandt jeg 2 Explr. ved Ringedal, sidst i Juni 1895.

Phoxopteryx Tr.

64. *Upupana* Tr. Hein. 222. Et enkelt Explr., midt i Juni 1895 i Tidsvilde Hegn (C. Larsen). Larven angives at leve paa Ulmus om Efteraaret.

Dichrorampha Gn.

Saturnana Gn. (Haas 205 a). Et Par Exemplarer ved Ringedal, Juli 1895.

C. Tineina.

Fumea Hb.

Betulina Z. (Hedemann 14). Igen et Par Explr. ved Ringedal, Juli 1895.

Blabophanes Z.

Imella Hb. (Haas 9a). Et enkelt Exemplar af den for Nordeuropa karakteristiske mørke Form, først i August 1895 ved Ringedal.

Tinea L.

Arcella Fabr. (Haas 13). Et Par Explr. sidst i Juli 1895, ved Ringedal.

Adela Latr.

Rufimitrella Sep. (Haas 40). Enkelt ved Faaborg (C. Larsen) og i Færgelunden ved Jagerspris (O. Møller).

Scythropa Hb.

Crataegella L. (Haas 51 a). Flere ved Ringedal, Juli 1895.

Hyponomeuta Latr.

65. *Vigintipunctatus* Rtz. Hein. 108. Larven samlet i Antal sidst i September 1894, men kun paa en enkelt begrænset Lokalitet, i Hornbæk Fiskerleje, skønt Føderplanten, *Sedum telephium*, hvorpaa Larven lever selskabeligt i store Spind, var en ret hyppig Plante paa mange Steder i Omegnen. Imago fremkom det følgende Foraar. (Forf.).

Argyresthia Hb.

- Retinella* Z. (Haas 65 a). Meget hyppig ved Ringedal, Juli 1895, udbanket af Birk; enkeltvis fra Tidsvilde Hegn (C. Larsen).
66. *Lævigatella* H. S. Hein. 659. Hyppig i Svanninge Plantage ved Faaborg, Trolleborg og Tidsvilde Hegn (C. Larsen). Larven lever fra Efteraar indtil det tidlige Foraar i Gange under Barken af de unge Lærkeskud. Flyvetiden falder i Juni.

Oenerostoma Z.

Piniariella Z. (Haas 75 a). Udbanket af Fyr ved Ringedal, Juli 1895.

Atemelia H. S.

67. *Torquatella* Z. Hein. 113, Snell. p. 520, Sorh. p. 328. Den 1ste August toges 1 ♂ paa en *Ulmus*-Stamme paa Østerbro (Hedemann). Larven angives at minere i Bladene af *Betula* og *Ulmus*.

Plutella Schrk.

Porrectella L. (Haas 77). Klækket i Antal i 2 Kuld

sidst i Juni og igen midt i August 1895 ved Ringedal. Foderplanten var *Hesperis matronalis*.

Cerostoma Latr.

Sequellum Cl. (Haas 80). Et enkelt Exemplar, udbanket af Pil, ved Ringedal, Juli 1895.

Psecadia Hb.

Bipunctella Fabr. (Haas 95). Larven funden paa *Echium vulgare* ved Ringedal, Juli 1895; et enkelt Explr. klækkedes i August s. A., men Resten overvintrede og fremkom først i den paafølgende Maj Maaned.

68. *Decemgutella* Hb. Hein. 139. Larven funden i stort Antal i September 1895 ved Ringedal. Den lever enkeltvis i et løst Spind paa Undersiden af Bladene af *Lithospermum officinale*. Imago fremkom næste Foraar.

Depressaria Hw.

69. *Laterella* W. V. Snell. p. 582, Hein. 153, Sorh. p. 177. Den 8de August tog Hedemann et frisk Explr. paa Stammen af en gammel Pil ved Kastelsgraven. Larven skal leve i sammenrullede Blade af Kornblomster, (*Centaurea Cyanus*).

Purpurea Hw. (Haas 105). Klækket i Antal sidst i Juli og først i August 1895 af Larver, der fandtes først i Juli i sammenrullede Blade af *Daucus Carota* ved Ringedal.

70. *Capreolella* Z. Hein. 164. Flere Explr. klækkede først i August 1895 af Larver, der fandtes i Juli i sammenrullede Rodblade af *Pimpinella Saxifraga*, ved Ringedal.

Psoricoptera Stt.

Gibbosella Z. (Haas 114). Enkelt først i August 1895 i Dyrehaven (C. Larsen).

Gelechia Z.

Cuneatella Dgl. (Haas 115). Imago talrig paa Pilestammer, Juli 1895, ved Ringedal.

Bryotropha Hein.

Decrepidella H. S. (Haas 130 a). Ogsaa funden ved Ringedal, Juli 1895.

Lita Tr.

71. *Leucomellanella* Z. Hein. 270. Et enkelt Explr. midt i Juli 1895 ved Ringedal. Larven angives at leve i Mai i sammenspundne Skud af *Silene nutans* og *maritima*.

Teleia Hein.

Dodecella L. (Haas 150 a). Udbanket af Fyr ved Ringedal, Juli 1895.

Poecilia Hein.

Albiceps Z. (Haas 152). Enkelt midt i Juli 1895 paa en Egestamme ved Ringedal.

Parasia Dup.

72. *Cartinella* Stt. Hein. 292. Flere Explr. Juli 1895 ved Ringedal. Larven angives at leve om Efteraaret i Frugtbunden og Frøene af *Carlina vulgaris*.

Doryphora Hein.

73. *Lucidella* Stph. Hein. 307. Ikke sjelden først i Juli 1895, men for Størstedelen i afflojne Explr., paa en fugtig Eng ved Ringedal.

Lamprotes Hein.

74. *Unicolorella* H. S. Hein. 310. Ret hyppig i Juli 1895 ved Ringedal sammen med *Monochroa tenebrella* Hb., med hvilken Art den, flygtigt set, let forvexles.

Anacampsis Curt.

Anthylidella Hb. (Hedemann 23). Flere Explr. i Juli og forst i August 1895 ved Ringedal.

Acantophila Hein.

Alacella Dup. (Haas 168 a). To Stkr. ved Ringedal, Juli 1895.

Rhinosia Tr.

Ferrugella W. V. (Hedemann 24). Hyppig i Kratskove ved Ringedal, Juli 1895.

Cleodora Curt.

75. *Tanacetella* Schr. (= *Striatella* Hb.). Hein. 334. Imago hyppig, Juli 1895, paa Blomsterne af *Tanacetum vulgare*, ved Ringedal. Larven skal leve om Efteraaret i Blomsterkurvene af den nævnte Plante og indpuppe sig der efter at have overvintret.

Mesophleps H. S.

76. *Silacellus* Hb. Hein. 337. Imago ikke sjelden Juli 1895 paa bevoxede Skrænter ved Havet, Ringedal.

Oecophora Z.

- Unitella* Hb. (Haas 183). Funden ved Guldborgland, Juli 1896 (C. Larsen).
Stipella L. (Haas 188). Udbanket af Fyr ved Tokkekøb og Tidsvilde Hegn (C. Larsen).
 77. *Cinnamomea* Z. Hein. 380. Flere Expl. i Juli og August 1895 ved Ringedal, udbankede af Gran og Juniperus.
Tripuncta Hw. (Haas 191 a). Enkelt, forst i Juni 1896, ved Vennerslund paa Falster (C. Larsen).
 78. *Lunaris* Hw. Hein. 383. Nogle faa Expl. i Juli 1894 og 1895 ved Ringedal, udbankede af lichenrige Grene. Larven skal leve paa Lichener fra Efteraar til Foraar.

Hypatima H. S.

Binotella Thnbg. (Hedemann 26). Flere Stkr., udbankede af Gran, midt i Juni 1895, ved Tidsvilde (C. Larsen).

Gracilaria Hw.

79. *Semifascia* Hw. Hein. 620. Et enkelt Exemplar, udbanket af *Acer campestre*, September 1895, ved Vordingborg (C. Larsen). Larven skal leve i Juli i en Bladkegle paa det nævnte Træ.

Coleophora Z.

80. *Badiipenella* Dup. Hein. 535. Fanget i flere Explr., Juli 1895, ved Ringedal. Larven skal leve paa forskellige Lovtræer.
81. *Antenariella* H. S. Hein. 535. Et Par Explr. først i Maj; Geel Skov (Hedemann) og Raadvad (Forf.). Larvesækken findes i April fastspunden paa Bøgestammer.
82. *Orbitella* Z. (Hein. 541, kun Sækken, Beskrivelsen af Imago hører til *Viminetella* Z.). Larven funden i Antal ved Nymølle, Oktober 1895, (Hedemann og Forf.) og efter Overvintringen ved Giesegaard (Hedemann). Larvesækken, der ligner Sækken hos *C. Viminetella* Z., fandtes paa de nævnte Steder paa *Alnus glutinosa*, men angives ogsaa at være funden paa Birk og *Vaccinium*arter.
83. *Glitzella* Hofm. Hein. 543. Nogle faa Larvesække, fundne først i Juni 1896 i Hornbæks Plantage paa *Vaccinium vitis idæa* (Forf.).
84. *Pratella* Z. To Expl. ved Raadvad den 31te Maj (Hedemann og Forf.). Larvesækken er funden fastspunden i Mos, men Foderplanten kendes ikke.
- Vitisella* Gregs. (Hedemann 29). Larvesækken ogsaa funden i Hornbæks Plantage paa *Vaccinium vitis idæa* (Forf.).
- Paripenella* Z. (Haas 22). Et Par Explr. ved Ringedal, Juli 1895.

- Albitarsella* Z. (Haas 23). Larven overordentlig talrig i September 1895, ved Ringedal paa *Origanum vulgare*.
- Aleyonipenella* Kollar. (Haas 24). Larvesække samlede i Antal ved Ringedal, September 1895, paa Blade af *Centaurea Iacea*.
- Ditella* Z. (Hedemann 31). Imago overordentlig talrig i Sandflugtskoven ved Hasle paa Steder, bevoxede med *Artemisia campestris*, først i August 1895.
- Troglodytella* Dup. (Haas 34). Imago ret hyppig, Juli 1895, ved Ringedal.
85. *Millefolii* Z. Hein. 600. Enkelt sidst i Juli 1895 ved Ringedal. Larven, hvis Sæk i høj Grad skal ligne Sækken hos *C. Directella* Z., angives at leve paa Bladene af *Achillea Millefolium*.
86. *Absinthii* Wk. Hein. 602. Imago ikke sjelden, sidst i Juni 1895 ved Ringedal. Den holder sig om Dagen skjult i de tætte Buske af *Artemisia absinthium*, og lader sig kun opskræmme ved stærk Tobaksrøg. Larven om Efteraaret paa den nævnte Plante i en Sæk, dannet af en udhulet Blomst; den overvintret.
87. *Apicella* Stt. Snell. 828. Temmelig almindelig ved Nymølle, Raadvad og Ordrup fra sidst i Maj til midt i Juni, (Hedemann). Larven lever udelukkende i Frø af *Cerastium triviale*, ikke, som Sorh. p. 258 angiver, ogsaa paa Bladene.

Chrysoclista Stt.

- Terminella* Westw. (Haas 213 a). I Begyndelsen af Oktober fandtes Minerne, men næsten alle allerede forladte af Larven, i Bladene af *Circæa lutetiana* ikke sjældent i Skovene omkring Giesegaard (Hedemann).

Butalis Tr.

- Knochella* Fabr. (Haas 218). Cand. Schlick har fundet et andet Exemplar, dog uden at notere Findestedet.

Elachista Stt.

88. *Gleichenella* F. Hein. 501. Et enkelt Exemplar i Juli 1895 ved Ringedal. Larven skal leve i *Carex*, *Luzula pilosa* og *Aira* fra Efteraar til Foraar.
89. *Incanella* H. S. Hein. p. 488. Meget hyppig paa samme Tid og Sted som foregaaende.

Tischeria Z.

90. *Dodonaea* v. Heyd. Hein. 699. Hedemann har fundet Larven, der minerer i Egeblade, og hvis Mine er let at skelne fra *T. complanella* Hb., ved Nymølle, Geel Skov, Giesegaard og Spanager. Imago flyver i første Halvdel af Juni.

Lithocolletis Hb.

91. *Dubitella* H. S. Hein. 672. Hedemann har klækket et enkelt Exemplar af en Mine paa *Salix caprea*, fra Ørholm.
92. *Junoniella* Z. Hein. p. 673. Minen ikke sjelden om Efteraaret i Hornbæks Plantage i Bladene af *Vaccinium vitis idæa* (Forf.). Flyvetiden falder i Slutningen af Maj og Begyndelsen af August.
93. *Viminiella* Stt. Hein. 674. Enkelt først i August 1895 ved Ringedal. Larven angives at minere i Bladene af *Salix caprea* og *viminalis*.
94. *Corylifoliella* Hw. Hein. p. 675. Nogle Miner, fundne i Juli, August 1895 paa *Pyrus Malus* ved Ringedal, kunne med temmelig stor Sikkerhed henføres til denne Art, idet de stemme ganske overens med Sorhagens udførlige Beskrivelse p. 278. Minen hos denne Art adskiller sig bl. a. karakteristisk fra den ligeledes i *Pyrus Malus* Blade oversædige Mine af *L. coryli* Nicelli, derved, at den er omtrent usynlig paa Bladets Underside, medens Minen hos sidstnævnte Art viser sig temmelig skarpt ogsaa paa Undersiden.
95. *Nicellii* Stt. Hein. 689. Minen i uhyre Antal i Juli og August 1895 ved Ringedal i Bladene af *Corylus*

Avellana. Et enkelt Exemplar, klækket i Foraaret 1896 af en Mine funden paa samme Træart i Oktober 1895 ved Brede (Hedemann).

Bucculatrix Z.

Nigricomella Z. (Haas 231). Larven ikke sjelden i Bladene af *Chrysanthemum Leucanthemum* i Juli 1895, ved Ringedal. Imago fremkom først i August.

Cidarella Z. (Haas 232). Larven nedbanket fra El i September 1895 ved Ringedal. Imago fremkom næste Foraar.

Ratisbonensis Stt. (Haas 234). Klækket i Antal, først i August 1895 ved Ringedal fra *Artemisia campestris*. Den har saaledes ogsaa 2 Kuld hos os.

Nepticula Z.

96. *Viscerella* Stt. Hein. 733. Minerne fundne i Antal paa *Ulmus campestris* i Gieseगाards Have, sidst i September (Hedemann).

97. *Tilia* Frey. Hein. 734. I Gieseगाards Have fandtes Larven af denne Art sidst i September overordentlig talrig paa Lind og ofte 5—6 Miner i samme Blad (Hedemann). Trods energisk Eftersøgen er den hidtil ikke funden andre Steder her i Landet.

Gratiosella Z. (Haas 94). »Hedemann p. 273 anfører, at Glitz i Stett. Ent. Zeit. 1887 p. 277 paastod, at denne Art og *N. Ignobiliella* Stt. vare synonyme. Wood har nu ved fortsatte Klækningsforsøg godtgjort at begge ere gode Arter. (Entom. Monthly Mag. 1894 p. 47). Confusionen var opstaaet ved, at Stainton ved Beskrivelsen af *Ignobiliella* havde beskrevet dens Larve som gul, medens den er grøn ligesom Larven af *Gratiosella*, og begge Arter minere i Blade af Hvidtjørn. Imagines ere ikke vanskelige at skelne, idet *Gratiosella* i begge Køn har sort Hoved, medens *Ignobiliella* har rødbrunt Hoved.» (Hedemann).

- Aurella* Stt. (Hedemann 47). Ogsaa fundet ved Giese-
gaard, (Hedemann).
98. *Ulmivora* Hein. Hein. 745. Sidst i September fandtes
nogle faa Miner af denne Art paa *Ulmus campestris* ved
Juellund. Larverne havde alle den af Nolcken p.
769 anførte blaagronne Farve (Hedemann).
99. *Prunctorum* Stt. Hein. 745. Klækket, August 1895,
af Miner, der fandtes i uhyre Antal i Juli s. A.
paa *Prunus spinosa* ved Ringedal.
100. *Sorbi* Stt. Hein. 754. Et Exemplar ved Nymølle den
22de Juni og et andet ved Ordrup den 8de August
(Hedemann). Larven minerer i Bladene af *Sorbus
aucuparia*.
101. *Turbidella* Z. Hein. 754. Et enkelt Explr. fanget
midt i Juni ved Ermelund (Hedemann). Larven
minerer i Bladene af forskellige Poppelarter.
102. *Catharticella* Stt. Hein. 763. Larven hyppig ved
Spanager og Giesegaard. sidst i September, paa
Rhamnus cathartica (Hedemann).
103. *Septembrella* Stt. Hein. 763. Klækket af Larver,
fundne sidst i September 1894 paa *Hypericum* ved
Grenaa (Forf.). Indpupning i Minen, i Modsætning
til de fleste andre *Nepticula*-Arter.
104. *Subbimaculella* Hw. Hein. 767. Imago i uhyre Antal,
sidst i Juni 1895, udbanket af Eg ved Ringedal.
Et enkelt Exemplar udbanket først i Juni ved Nymølle
og Larven funden i Antal sidst i September i Giese-
gaards Have paa gamle Egetræer (Hedemann).

D. Micropterygina.

Eriocrania Z.

105. *Purpurella* Hw. Hein. 778. Nogle faa Explr. først i
Maj i Geel Skov (Hedemann). Larven angives at
minere i Birkeblade.

E. Pterophorina.

Oxyptilus Z.

106. *Distans* Z. Hein. 790. Funden midt i August i Hornbæks Plantage (Hedemann).

Aciptilia Hb.

- Galactodactyla* Hb. (Haas 19). Ligeledes klækket fra Bogense-Eggen (C. Larsen).

VOR JORDKLODES ÆLDSTE CIVILISATION

AF

G. BUDDE-LUND.

(UDDRAG AF ET FOREDRAG HOLDT I STUDENTERSAMFUNDET.)

Hundredetusinder af Aar før den første Spire til den Pattedyrtype, hvorfra Mennesket er en Nedstamning, havde udviklet sig, har der paa vor Jordklode existeret en Civilisation, der, selv om den ikke er saa udviklet som vor Tids, dog i enkelte Retninger har været den lig, og paa enkelte Punkter endog har løst Problemer, som vor Tids Videnskab beskæftiger sig med og endnu ikke har fundet Løsningen af.

Vi see, at Menneskeracer eller hele Folkeslag, der i lange Tidsperioder have levet deres eget Liv, afsondrede ved geografiske eller andre Forhold fra ydre Paavirkning, have frembragt en om end ensidig saa dog meget høi Civilisation, af hvilken vi senere have draget Fordel og endnu have meget at lære.

De archæologiske Undersøgelser belære os om, at saavel den gamle som den ny Verden har huset Folkeslag, Tusinder af Aar tilbage i Tiden, hvilke have staaet paa et høit Culturtrin, og hvis Spor vi med Iver eftersøge.

Dog i umindelige Tider førend Menneskene samlede sig i Selskaber, har Urmennesket og de anthropomorphe Aber streifet om som andre Markens Dyr paa Jordens Overflade; — og endnu længe før det første Pattedyr optraadte, vare Leddedyrene Beboere af Jordens Fastlande, og gennem denne Dyretype har Naturen rimeligvis gjort sit første Forsøg paa denne Klode og delvis ogsaa naat at danne en bevidst og sig selv erkendende Intelligens.

I Termiternes, Biernes og Myrernes Samfund findes Jordklodens ældste Civilisation.

Hvad jeg kan fortælle om disse Dyrs Liv er for kendt til at gentages her. Alt hvad der angaar Myrernes og især Biernes Selskaber har i lange Tider været Genstand for vedholdende Undersøgelser. Talrige Naturforskere have forsøgt at forklare Forskellen imellem »Instinkt« og »Fornuft«. De subtileste Udviklinger ere givne for at opretholde den menneskelige Fornufts principmæssige Supremati, og dog vinder den Anskuelse mere og mere Hævd, at der kun er en Gradsforskæl.

Vi skulle nu kort undersøge et af disse Leddedyrs Samfund, dets Sæder og Skikke, Myrernes, der bedre kendte end Termitterne og mindre underkastede Menneskets Paa-virkning end Bierne, bedst egne sig til denne Undersøgelse. Det er da en, især ved de sidste Decenniers Undersøgelser, tilstrækkeligt fastslaaet Kendsgerning, at Myrerne leve i vel ordnede Samfund, der bygge sig, ofte storartede, Fællesboliger, indrettede efter bestemte Systemer. I disse Localer ere Rummene specialiserede i forskelligt Oiemed, nogle til Beboelsesrum, andre til Bornekamre, til Æggenes, Larvernes og Puppernes Opbevaring og Udrugning, atter andre til Forraadskamre, osv.

Vi vide, at adskillige Myrearter, forudseende trange Tider, i de fede Aar samle Forraad til de magre; vi kende Exempler paa, at de for at sikre sig Forraad dyrke Jord og beplante denne med bestemte Foderurter; de have forend Mennesket fundet Midler til at conservere deres Høst, de forarbeide »Conserves«; de dyrke i underjordiske Rum spiselige Svampearter; de have forstaaet at gøre sig Leddedyr af andre Typer indbringende, idet de dels opsøge vildtlevende Bladlus for at indsamle disses Honningsaft, dels holde disse som Husdyr paa Stald.

Man kender allerede henimod halvandet tusinde forskellige Arter af Leddedyr, hvis Liv i høiere eller mindre Grad er knyttet til Myrernes og Termiternes Samfund*). Hos de enkelte Myrearter er Antallet af Symbioter natur-

*) E. Wassmann: Kritisches Verzeichniss der myrmekophilen und termitophilen Arthropoden. Berlin 1894.

ligvis langt fra saa stort; men man kender dog Arter, hvor Antallet af Husbeboere gaar op til hundrede eller flere. Disse Husdyrs Betydning for Myrerne er os endnu kun mangelfuldt bekendt; medens nogle holdes for det Produkt, de i Form af Afsondringer levere til Myrernes Husholdning, ere andre ansatte til mere udvortes Bestillinger; nogle som en Slags Skraldemænd eller Renovationsfolk, idet de leve af eller bortskaffe Husets Affald eller Exkrementerne. — Men om de allerfleste af disse Dyr, der kun findes i Myreboliger, ere blinde og ubehjælpomme, og uden Myrernes Omsorg vilde gaa til Grunde, og derfor utvivlsomt staa i et bestemt Forhold til deres Værter, vide vi kun lidt. Enkelte synes endog kun opfostrede som en Slags Fornøjelsesdyr for Myren ligesom de smaa Hunde hos Mennesket.

Hvert enkelt Myresamfund har stedse gjort Fordring paa Herredømmet over saa stor en Del af Jordens Overflade som mulig, og som det har kunnet overkomme; de have fort Krige med omboende Myrer af samme eller anden Art, og Krigene have ført til Seir eller Nederlag, og have til Maal haft Drab og Rov; Nedlæggelsen af saamange Fjender som muligt, om opnaaeligt, Udryddelsen af hele Modstandernes Flok; Bortførelse af den Overvundnes Husdyr, og i mange Tilfælde af hans Larver og Pupper. Disse røvede Larver og Pupper ere da fra Barnsben, fra det Øjeblik de som udviklede Imagines vare istand til at tænke, blevne opdragne til at være en underordnet Kaste hos Seirherren, og de ere blevne deres Herrers mest lydige Slaver eller den tappreste Janitscharhær, saameget mere som de aldrig have kendt andre Forhold, og stadig ere blevne supplerede med umælende Individier.

Vi vide, at der hos Dyrene findes et Sprog, mere eller mindre udviklet; vi høre Lyde, der udgaa fra Dyr og besvares med lignende, hvis Mening vi ikke kende; der gives Lyde hos Insekter, der ende i Hoide eller Dybde, som vort Øre ikke kan opfatte. Enkelte Mennesker have i denne Retning, som bekendt, finere Høresans end andre. Om Myrerne have Stemme og Øre vide vi endnu ikke sikkert,

det synes rimeligt; men ligesom Mennesker, fødte døvstumme, kunne give sig tilkende og forklare sig for hverandre, saaledes kan Myrerne meddele sig til hinanden. Og dog sker denne Meddelelse vistnok paa en ganske anden og nemmere Maade end hos det døvstumme Menneske*).

Naar vi erkende vore Sansers Relativitet; vort Syns Mangel paa Opfattelsesevne i det, vi kalde Mørke, dets Distancebegrænsning, dets Uimodtagelighed for Indtryk af talrige Farvenuancer; vort Øres indskrænkede Tonescala; vor Lugts og Smags Begrænsning, vil man kunne forstaa, at der kan gives Sandser, der ere videre Specificationer af vore, og at der kan existere Former for Nerveindtryk, som vi ikke have nogen Forestilling om. Saameget er sikkert, at man hos Myrerne har iagttaget Indtryk af Glæde, Forfærdelse, Befalinger o. lgn., der udgaede fra enkelte Individer med stor Hurtighed har forplantet sig til hele Folket, ofte som det synes pludseligt uden Bevægelse eller Berøring mellem de enkelte Individer.

Jeg kommer nu til det mærkeligste Træk i disse Lededyrs Liv, deres Kønsforhold. Der findes hos dem en Formeringsmaade, den saakaldte Parthenogenesis, som de har fælles med adskillige andre mere eller mindre beslægtede Former. Dette er jo tilstrækkelig bekendt, som ogsaa hvorledes denne enkönnede Formering foregaar i sine Hovedtræk. Men det er paa dette Punkt, at disse hoitstaaende Insekter har forstaaet at udnytte Naturen; de vide noiagtigt, naar Afkommet bliver en *παρθένος* eller en *παῖς*, ja, de kende Betingelsen for Kønsdannelsen, og kunne fremskaffe Kønnene efter Behag. De kunne hæmme det feminine Ægs Udvikling eller fremskynde det, saa de kunne frembringe af Ægget en saakaldet »kønsløs« Arbejder eller en Moder, og kunne saaledes, eftersom deres Samfunds Formaal og Talrighed forlanger det, fremskaffe begge Køn eller Kønsløse i forønsket Antal. Paa Grund af denne Opdagelse hos de æld-

*) Conf. Chl. Janet i Ann. de la Soc. Entomologique de France. Vol. 62 p. 159 & vol. 63 p. 109.

gamle Myresamfund er kun et Mindretal af Individier blevet anvendt i Forplantningens Tjeneste, medens den store Hob er fuldstændig optagen af Arbeidet og Omsorgen for det hele Samfunds Vel.

Siden Hippokrates Tider til den Dag i Dag har Mennesket forgæves grundet paa Naturens Bestemmelse med Kønnene og søgt Loven for Kønsdannelsen uden at finde den; man har søgt den ad experimental Vei, ved anatomiske Undersøgelser og ved statistiske Optegnelser, og talrige Naturforskere og Filosofer have været optagne deraf; kun ad den første Vei kan Myrerne have gjort deres Opdagelse. Engang, før eller senere, vil Mennesket finde disse Love, og selv om de muligen ikke i Menneskets Liv vil faae den samme Betydning eller saa let kunne udnyttes som hos hine Leddedyr, der ere udviklede efter en ganske anden Organisationstype end Hvirveldyrenes Række, saa er der dog en Mulighed for at Hvirveldyrtypen tenderer mod samme Maal. Er den sexuelle Lov funden, og kan den bringes under Menneskets Paavirkning og til Udøvelse i Menneskets Samfundsliv, og et tredie Sexus produceres, ja, da vil meget forandres her paa Jorden, og da vil meget af det, som nu anses for det høieste og betydningsfuldeste i Menneskelivet være uden Værdi, dog det er mere mod vore Følelser end mod vor Fornuft at denne Anskuelse vil stride.

DET TIDLIGE FORAARS MACRO- LEPIDOPTERA

AF

LÆRER A. J. NIELSEN.

Jeg havde i Aarene 1895—97 Lejlighed til at gøre mig bekendt med Sommerfuglefaunaen i Otterup paa Nordfyen. Beliggende paa »Sletten« i en flad, skovløs Egn, kun med de evindelige, af kedelige Popler bestaaende levende Hegn skulde Stedet synes lidet skikket til at give gode Resultater for en Samler. Naar man imidlertid fik set sig lidt om, forsvandt Ensformigheden. Store Mosedrag, rige paa Pil, Rør og Dunhammer, strækker sig vidt fra Odensefjorden forbi Otterup helt op til Fyens Nordspids ved Einsidelsborg. Kysten med dens særegne Flora er i vid Udstrækning kun en god Mils Vej borte, ligesom Hofmansgave med den derved beliggende, smalle, c. 1 Mil lange Halvø Hals, hvis Spids danner den ene Side af Indløbet, det saakaldte »Gab«, til Odensefjorden. Halvøen er bevokset med forkrøblet Fyrreskov, Lyng og Enebær; Fjorden selv har vidtstrakte, inddæmmede, halv moseagtige Arealer paa Otterupsiden. Af Skove, i omtrent en Mils Afstand, findes der i Nærheden af Østrupgaard en langstrakt Skovstrækning under forskellige Navne (Lindeskov o. a.), bestaaende særlig af Eg med en ypperlig Underskov af Pil, El, Hassel og Tjørn; »Bederslev Dale«, en mindre Granskov, isprængt med Fyr, paa et ufrugtbart, tørt Bakkestrog, samt Skovene ved Einsidelsborg, bestaaende af Løv- og Naaletræer med fremtrædende Egebestanddel.

Jeg har haft bedst Lejlighed til at gøre mine Iagt-

tagelser der ved Foraarstid, og jeg vil derfor indskrænke mig til kun at omtale Fangsten paa Pilerakler, hvor man i sene Aftener i de mørke Moser eller Skove træffer de fleste af Aarstidens Dyr, tiltrukne af de sødtduftende Rakler, ofte i overvældende Mængde. Særlig var det da Lindeskov, jeg besøgte paa mine Ekskursioner i de to sidste Aar, efter at Otterup Mose, der i Forvejen var undersøgt af Hr. Dyr læge Grill, havde faaet en sidste Afbankning i 95. Paa Pilerakler var der dér taget adskillige *Tæniocampa*-Arter, deriblandt *T. opima* Hb. i flere Stkr., samt *Pachnobia rubricosa* F. (talrig) og *Cucullia chamomilla* Schiff. I 1895 tog jeg der et Stk. af *Panolis piniperda* Panz. paa Pilerakler (for saa vidt interessant, som der er en Mils Afstand til nærmeste Fyrreskov, Bederslev Dale, hvor jeg iøvrigt senere har taget Larven), flere Stkr. af *opima* samt andre Arter af *Tæniocampa*-Slægten, dog kun de almindelige (*gothica* L., *gracilis* F., *incerta* Hfn.; af *pulverulenta* Esp. kun et enkelt Eksp., *stabilis* View. manglede ganske).

Bedre Udbytte gav Lindeskov de to følgende Aar. Een Gang havde jeg foretaget en Ekskursion dertil i 95, men havde ingenting faaet, vel nærmest, fordi jeg var kommen for sent af Sted, og Raklerne paa de allerfleste Træer og Buske allerede var visnede. I Mosen stod de i fuldt Flor, men Blomstringstiden i Skoven var indtraadt c. 14 Dage tidligere. I det milde Foraar 96 saa jeg allerede de sidste Dage i Marts Ugler sværme om enkelte nysudsprungne Rakler, og i første Halvdel af April fik jeg Størsteparten af mit Udbytte. Der viste sig at være ikke faa af *Tæniocampa miniosa* F.; *T. populeti* Tr. forekom talrig, og af *T. pulverulenta* og *stabilis* vrimlede der. Derimod optraadte her kun sparsomt de i Mosen almindelige Dyr, *T. gothica*, *gracilis* og *incerta* samt *P. rubricosa*. Af *T. opima* tog jeg ogsaa her et Stk. ligesom ogsaa et af *Pachnobia leucographa* Hb., og desuden af overvintrede *Calocampa exoleta* L., *Orrhodia vaccinii* L., *Scopelosoma satellitia* L. En Forsommer-ekskursion gav en Del Larver af *T. miniosa*.

I 97 havde jeg kun den korte Paaskeferie til min

Raadighed, og der blev derfor kun Tid til enkelte Ekskursioner til Lindeskov samt en enkelt til Bederslev Dale. I Lindeskov lagde jeg Mærke til, at *T. populeti* i Modsætning til det forrige Aar kun var sparsomt til Stede, hvorimod *T. miniosa* nu fandtes i større Mængde. I øvrigt tog jeg kun eet Stk. til af *P. leucographa*. I Bederslev Dale havde jeg ventet at træffe *P. piniperda*, men blev i den Henseende skuffet; maaske var det for tidligt. Derimod tog jeg ogsaa her et Stk. af *T. opima*, der altsaa synes at være udbredt over hele Nordfyen, *T. gothica* og *stabilis* (faa), *incerta* og *P. rubricosa* (i større Antal). Et Stk. af *Calocampa vetusta* Hb., hvilken Art jeg forgæves havde ventet at træffe i Otterup Mose, da den ved Efteraarstid var tagen i Antal af Hr. Grill paa Sukkerløkning i hans Have i Otterup, tog jeg her. Endelig traf jeg paa Raklerne en lille Maaler, *Eupithecia lanceata* Hb., om hvilken jeg hidtil ikke havde vidst, at den søgte hertil.

Alle før nævnte Dyr er tagne, sugende paa Pilerakler. Hvad angaar *Scotosia badiata* Hb. og *Cidaria suffumata* Hb., som ogsaa kan træffes paa blomstrende Rakler, da har jeg ikke set dem der, skønt jeg har taget begge Arter i Otterup. *Brotolomia meticulosa* L., der som overvintret ligeledes skal gaa paa Rakler, har jeg heller ikke taget der. *Calocampa solidaginis* Hb., der i Efteraaret 96 blev fanget i Antal af Hr. Grill paa Sukkerløkning i hans Have, saa jeg ikke paa Rakler i Foraaret 97. Desværre har der ikke i Efteraaret 97 været Lejlighed til at undersøge, hvorvidt den stadig skulde findes paa Egnen, ganske vist højst usandsynligt, da Larvens Næringsplante, *Vaccinium Vitis-idaea*, ikke findes i vid Omkreds. Den maatte saa have andre (*Solidago*?). Men rimeligvis skyldes dens Tilstedeværelse der et Træk, hvad der ogsaa støttes ved, at den kun viste sig faa Aftener i Rad.

Orrhodia erythrocephala F. og *rubiginea* W. V. har jeg ikke set, saa lidt som *Xylocampa Areola* Esp., og hermed (maaske ogsaa *Scoliopteryx libatrix* L.) er vistnok Rækken af Dyr, som her i Landet søge til blomstrende Pilerakler, udfyldt.

Som kort Resumé kan der altsaa efter mine Erfaringer siges, at *Taniocampa miniosa*, *populeti*, *pulverulenta*, *stabilis* og *Pachnobia leucographa* samt *Eupithecia lanceata* (paa dertil egnede Steder) udelukkende eller hovedsagelig forekommer i Skove med normal Udvikling i første Halvdel eller Midten af April, *T. gracilis*, *incerta* og *gothica* hovedsagelig i Moser med Udvikling i sidste Halvdel af Maanedens. *T. opima* og *P. rubricosa* kan træffes baade paa tørre og vaade Steder, i Moser som i Skove. Kun hvor Moser og Skove støder sammen, kan man vente at træffe alle Arter af disse Slægter.

Man gør bedst i at slaa sig sammen om en saadan Tur, to eller bedre tre, ja selv til fire kan der, særlig under ugunstige Forhold, være Arbejde. Det er ikke saa lidt, man maa føre med sig til Turen, naar Fangsten skal drives rationelt. Jeg plejer paa mine Ture foruden af Giftglas at betjene mig af en Lygte (en alm. Cyclelygte med Brændglas) samt et stort Stykke hvidt Tøj, et Lagen eller endnu bedre et stort Sejl, hvilket sidste man ganske vist ikke saa let kan transportere, men som jeg i Lindeskov havde Lejlighed til at bruge, da min Medhjælper, der bor i Skoven, var i Besiddelse af et saadant. Sejlet bruges til at brede ud under Piletræerne. Drejer det sig nu om Fangst i Moser, hvor de færreste Pile naar stort over Mandshøjde, kan Sejlet til Nød undværes, idet de fleste Rakler kan undersøges ved Lygtelyset alene; dog vil det i mange Tilfælde være til Nytte, idet i en rigtblomstrende Busk mange Dyr let vil kunne undgaa Opmærksomheden, ligesom man vil være afskaaren fra at undersøge de højere siddende Rakler, der ikke godt kan bøjes ned, da Dyrene ved den mindste usædvanlige Rystelse lader sig falde ned paa Jorden og dér er meget vanskelige at opdage. I en Skov derimod, hvor i alt Fald mange Pile som Træer naar en antagelig Højde, er Sejlet absolut nødvendigt.

Det Sted, man vil undersøge, maa være godt kendt i Forvejen. Er det altsaa et nyt Sted, man har udvalgt sig, maa man være der noget før Solnedgang for at orientere

sig og markere de Træer og Buske, helst i en større Omkreds, man vil undersøge. Kender man derimod Stedet nøje, hvert Træ, hver Busk, saa man selv i temmelig betydeligt Mørke ved Lygtelyset kan finde dem (hvad der dog undertiden kan være vanskeligt nok), behøver man ikke at indfinde sig for henad Skumringens Ophor, da Dyrene i denne jo nok flyver, men endnu ikke er faldne til Ro paa Raklerne. Man breder da først Sejlet ud under Busken, for at intet, opskræmmet af Lygtelyset eller tilfældige Stød, skal undslippe; er det en lav Busk, man har for, undersøger man den derpaa med Lygten for muligvis at finde Maalere (*Ortholitha badiata*, *Cidaria suffumata*, *Eupithecia lanceata*), der ved Rystelsen ellers vilde flyve deres Vej. I denne Sammenhæng kan ogsaa noteres *Cucullia chamomillæ*, der maa tages paa samme Maade. Alt det øvrige kan man godt gemme til den paafølgende, kraftige Rystning af Busken, der lader alle øvrige Noctuider falde ned paa Sejlet, hvor Dyrene da, i alt Fald for en Tid, ligger som døde eller sidder aldeles rolige, kun med dirrende Vinger; alene *Or-rhodia vaccinii* (maaske ogsaa de øvrige Arter af samme Slægt) har en vis Tilbøjelighed til at kravle sin Vej. Men ingen finder forelobig paa at flyve, og man kan i Ro og Mag undersøge Udbyttet, tage, hvad man har Brug for, og ryste Resten ud igen. Man ser, at dette er betydelig nemmere end en mojsommelig Undersøgelse af de enkelte Rakler, og man udvinder betydelig mere.

Staar man foran høje Buske eller Træer, er Sejlet den eneste Udvej, og det gælder naturligvis her, at jo større det er, des bedre. Og man maa absolut ikke forsømme de højere Træer; jeg kan af egen Erfaring paapege, at f. Eks. *T. populeti* i hvert Fald i Lindeskov (andetsteds har jeg ikke taget den) næsten udelukkende søger højtsiddende Pilerakler og kun sjældent træffes paa lave Buske; derimod synes *T. miniosa* med Forkærlighed at søge disse.

Ganske vist kan Forholdene undertiden besværliggøre Sejlets Brug. I tæt Krat f. Eks. kan man ikke faa det bredt ud. Enten kan man saa her bruge et mindre Lagen,

eller bedre holder to af Deltagerne Sejlet stramt op oven over Krattet, hvis dette ikke har nogen større Højde; en tredje besorger Afrystningen af Træet og Belysningen af Sejlet, medens den fjerde varetager Sorteringen. Saaledes gaar det ogsaa nemmest, selv hvor Underbunden er god; her kan man naturligvis nøjes med at være tre eller to. Derimod kommer man ingen Vegne, naar man er alene; man skal selv besørge Udbredning og Afrystning, holde Lygte og bruge Giftglas paa samme Tid, for ikke at tale om, at Ensomhedsfølelsen kan paatrænge sig en stærkere under disse Forhold. Er man ihærdig og ikke kan faa Selskab (hvortil kan bemærkes, at Deltagerne ikke behøver at være entomologisk interesserede, men kun disciplinerede), kan det jo nok lade sig gøre, naar man medfører en Stang med Spids fornedet til at befæste i Jorden og indrettet til at fastgøre Lygten paa.

Men er man flere, gaar Arbejdet lettere fra Haanden. Og foretager man sine Ekskursioner paa en passende Tid og er forsynet med det nødvendige Tilbehør, skal Udbyttet nok vise sig at overstige Forventningerne, ligesom Forholdene paa denne Tid af Aaret sikkert vil udøve deres særegne Tiltrækning.

Biologiske Bidrag

AF

W. SCHLICK.

Colcoptera.

3.

Siden jeg i »Entomologiské Meddelelsers« 5. Bind, 3. Hefte, pag. 110 ff. leverede mit 2det Bidrag til Billelarvernes Udviklingshistorie, er der gaaet 2 Aar. Heftet udkom nemlig i Slutningen af Januar 96, og der var deri taget med Alt, hvad der til Dato var mig bekjendt. Skjøndt de to sidste Aar ikke have været saa rige paa nye Fund, som man kunde ønske, men neppe vente, er der dog blevet klækket flere interessante Larver, og jeg har derfor ment det passende ikke længere at tøve med Offentliggjørelsen af samme.

Det gaar med Klækning af Larver, som, naar man begynder paa Indsamling af en eller anden Orden eller Familie, i Begyndelsen raskt, men senere, naar man har faaet de almindeligere Arter, stadig mere og mere trevent med nye Opdagelser; og har man samlet i en længere Række af Aar, maa man være glad ved hver ny Art man faar, selv om de komme enkeltvis og med længere og længere Mellemlund. De almindelige Billelarver, som man allerede har klækket flere Gange, de skulle nok vise sig igjen, men de sjældnere, ja for at finde dem maa man benytte alle de Fif og Hjælpe-midler, som Erfaring efterhaanden har lært En; man maa nøie studere hver Billearts Levevis og Levetid, aflure dem deres Hemmeligheder, for med Haab om et nogenlunde

gunstigt Resultat at kunne give sig til at lede efter Larven. En Ting er det af Vigtighed at se at faa at vide, nemlig om Larven er enaarig eller flæaarig, Vinter- eller Sommerlarve, og om der i Aarets Løb gives et eller flere Kuld af den.

Ligesom det i Vintermaanederne er vanskeligt at faa fat paa Imagines selv, saaledes er det samme Tilfælde med Larverne. Selv om ikke Sne og Is dække Alt, saa ere Larverne gaaede dybere ned i Jorden, ligge stille og følesløse for ydre Paavirkning og vanskelige at se, og man selv har heller ikke Lyst til i Regn og Kulde, med valne Hænder, at give sig til at lede efter dem; Resultatet bliver at man bliver hjemme, og det kan man ogsaa roligt gjøre; Larverne forholde sig ogsaa rolige i Vinterens Løb, de vegetere, og først naar Foraarssolens Straaler fremkalde nyt Liv, og Jorden tøer op, komme de frem fra deres Dvale, og da er det ogsaa Tid for Entomologen at tage fat igjen.

I de første Foraarsmaaneder Marts og April finder man allerede en Del Larver, nemlig de som have overvintret, men deres Udvikling til Imago finder først Sted mod Slutningen af den sidste af de to Maaneder, men saa gaar det ogsaa raskt fremad; dels komme de overvintrede Larver frem som Imagines, dels begynde de ligeledes overvintrede Imagines at parre sig og lægge Æg, og et nyt Kuld af Larver rykker frem, tiltager under gjentagne Hudskiftninger hurtigt i Vækst, og vi have da allerede i Juni og Juli de fuldtudviklede Biller. Udviklingen fortsættes nu i August og September, for ganske at tabe sig i Oktober og November. De Larver, man finder paa denne Tid, kan man være ganske sikker paa skulle overvintre; det kan ikke betale sig at forsøge at klække dem, da de neppe ville kunne overvintre i Fangenskab, men som Led i Udviklingen ere de nok værd at have staaende i Spiritus.

Der er vel ganske enkelte Biller, som endnu paa denne Aarstid ikke ere færdige med deres Æglægning, jeg har saaledes sidst i Oktober iaar i Dyrehaven fundet mange Individer af *Adimonia tanaceti*, der dels vare i Færd med at parre sig, dels med at afsætte deres Æg paa Græsstraaene,

hvor talrige Æggehylstre tydede paa en tidligere Virksomhed i samme Retning. Men alle disse Æg ere bestemte til at overvintre som Æg, og Larverne komme først frem næste Foraar, naar Planterne begynde at spire, og der atter er Næring at faa for Dyrene. Af, i Midten af Oktober indsamlede, Æggehylstre fremkom kort efter en Mængde smaa Snyltehvepse (en *Pteromalini*), og jeg antager, det var disses Bestemmelse at ødelægge de senere fremkomne Kuld af *Adimonia*'en og lade deres Afkom overvintre som Larver i dennes Æg.

Ligeledes i Slutningen af Okt. har jeg i Dyrehaven, i temmelig tør Kogjødning, fundet Æg liggende enkeltvis sammen med nogle Individuer af *Aphodius fimetarius*, og det lykkedes mig ogsaa i Begyndelsen af November at klække nogle Larver; men da jeg ikke er ganske sikker paa, at disse hore til Arten *A. fimetarius*, skjøndt meget taler derfor, da kun den ene Art fandtes i Gjødningen, har jeg ikke villet optage den i Listen over de klækkede Arter; jeg omtaler ogsaa kun dette Fund som Eksempel paa en meget sen Udvikling.

Prof. Schiødte inddeler i sit bekjendte Værk, »Genera og Species af Danmarks Eleutherata», Carabernes Familie i 10 Grupper nemlig: 1. Cicindelini, 2. Brachinini, 3. Scaritini, 4. Harpalini, 5. Pterostichini, 6. Chlæniini, 7. Licinini, 8. Carabini, 9. Trechini og 10. Elaphrini. Paa disse Grupper er der fordelt, med hvad der senere er fundet her i Landet, 52 danske Slægter, af hvilke vi nu kjende Larverne til 33 Slægter, idetmindste for en eller flere Arters Vedkommende. De 5 Grupper (1., 6., 7., 8., 10.), repræsenterede ved 16 Slægter, ere fuldstændig kjendte, hvad Larverne angaar, medens de resterende bekjendte 17 Slægter ere spredte over de andre 5 Grupper. Der er altsaa 19 Slægter tilbage, til hvilke vi endnu ikke kjende Larverne. Adskillige af disse ere nu meget sjeldne og lokale og kunne kun ventes fundne ved et rent Træf, medens andre Slægter ere mer eller mindre almindelige som Imagines, og det er paa nogle af disse at jeg vil henlede Opmærksomheden.

Først møder et saa bekjendt Dyr som *Clivina fossor* uden Larve. Dyret selv kan let skaffes og i Antal, og jeg kan ikke tro andet, end at man, ved at holde et passende Antal af dem gaaende i et Glas med fed Jord eller en Græstørv i, hvori de kunne grave deres Gange, maa kunne faa dem til at parre sig og lægge Æg. Det gjælder kun om at tage dem paa den rette Aarstid, men jeg antager, at Larvens Udvikling finder Sted i Sommerens Løb, i alt Fald overvintrer Imago, og at Larven maa ligne *Dyschirius*-Larven.

I Schiodtes femte Gruppe (*Pterostichini*) træffe vi blandt andre Slægter, *Stomis*, *Pristonychus* og *Sphodrus* med ubekjendte Larver. *Stomis* er jo ikke saa almindelig, men træffes dog jevnlig paa fugtige Steder i Skove, og det er naturligvis der, at man maa søge efter Larven, men det er dog nærmest de to andre Slægter, jeg vil omtale. Begge ere Husdyr, og den første af dem er ret hyppig at finde i Kjøbenhavn i Kjældere, Stalde, Brændeskur og lign. Steder, hvorimod *Sphodrus*, idetmindste i den senere Tid, ikke er funden her i Byen. Nu burde man, hvor disse Dyr findes, nedgrave Glas eller Blikdaaser i Jorden, saaledes at den øverste Kant omtrent er i Niveau med denne. Jeg har set det anvendt med Fordel for at indfange Dyrene selv, blandt andet i et Bageri i Aalborg, hvor begge Arter fandtes, og det er umuligt andet end at, paa en eller anden Tid af Aaret, Larven til Dyrene maa kunne dumpe ned i Beholderne, lige saa godt som Dyrene selv. Man bør naturligvis have Beholderne staaende hele Aaret rundt, og helst med lidt sammenkrollet Papir eller lign. i Bunden, for at Dyrene kunne undgaa hinanden, og man maa daglig tilse dem, idetmindste een Gang om Dagen, for at de ikke skulle fristes til at æde hinanden. Dette er efter min Mening den eneste fornuftige Maade at faa *Sphodrus*-Larven paa.

Noget anderledes stiller det sig for *Pristonychus* Vedkommende; den er som ovenfor nævnt langt almindeligere og ikke saa kostbar at experimentere med, og jeg har da ogsaa forsøgt en anden Fremgangsmaade. Jeg forskaffede mig en 8 Stykker af Dyret, anbragte dem i et mindre Cylinderglas

med Jord og nogle smaa Træstykker i Bunden, og nu var Hovedsagen at skaffe dem den tilbørlige Føde. Først forsøgte jeg med forskjellige Larver (Stankelben, Bladhvæpse, o. s. v.), men Aarstiden var allerede saa langt fremrykket, at det kneb med at faa noget; derpaa prøvede jeg med modne Pærer, det vil sige Dyrene fik det Indvendige omkring Kjærnehuset, og det lod til at smage dem; de aad sig tykke og fede, Bagkroppen svulmede op, som om de vare drægtige, og de lagde virkelig ogsaa henved en halv Snes Æg, men jeg formoder, at disse ikke have været befrugtede, idetmindste blev det ikke til noget med Larver dengang. De 8 Imagines fore for Resten en rolig, fredelig Tilværelse, uden at forsøge paa at berøve hinanden Livet, og da Pærernes Tid var forbi, have de faaet Æblegrød, og naar de rigtigt skulle delicateres, faar hver udleveret en *Orchesia micans*-Larve eller to, som de med deres Mandibler tage af Pinnetten, efter først at have befølt dem med Palperne. Og dette Foder lader til at tiltale dem i høi Grad; de stjæle det ud af Munden paa hinanden, naar de kunne se deres Snit dertil, og løbe saa bort med Munden fuld af Mad, idet de stikke Hovedet til Veirs. Men Forraadet er desværre snart forbi, og der er ingen Udsigt til at faa det forøget for det Første. Imidlertid har jeg det bedste Haab om at kunne holde dem Vinteren over i Fangenskab; Glasset staar paa mit Bord i Varmen og Dyrene ere især livlige, naar Lampen er tændt. Forleden havde de det dog ikke rigtigt godt; de begyndte nemlig at blive temmelig stærkt befængte med Mider, som i en uhyggelig Grad tiltog i Antal, rimeligvis ligeledes nærede af de søde Pærer; da fik jeg det gode Raad af et af Foreningens lægekyndige Medlemmer, at jeg skulde give Dyrene et varmt Bad; det gjorde jeg da ogsaa, og det hjalp, det vil sige, det var Miderne, der fik det varme Bad, og det kogende hedt; Dyrene selv maatte noies med en grundig Afbørstning. Siden den Tid have de da været fri for det Utøi.

Af *Dytiscernes* Familie er der ikke fundet noget Nyt i de sidste Aar, og dette hidrører hovedsagelig fra den mer

og mer tiltagende Mangel paa passende Vandhuller i Kjøbenhavns Nærhed; og man skal jo helst have Dyrene ikke altfor langt borte, naar man til Stadighed skal kunne følge deres Udvikling. Et af vore bedste Findesteder i Ruderhegn er i de senere Aar, ved Gravning af dybe Afløbsrender, blevet aldeles ødelagt; Vandet ledes bort, før det ret faar Tid til at samle sig, og medens det tidligere ved Foraarstid stod helt op til Skovkanten og først senere i Sommerens Løb svandt bort, dog næsten aldrig helt, saa er der nu kun Vand at finde i de smalle Grøfter, og kun ringe Insektiv. Stedet var en Engstrækning, som man med Vandstøvler paa kunde vade langt ud i uden Fare, da Bunden var fast overalt; og det var en Fornøjelse at se den Mængde af forskellige Dy-tiscer, man ved Hjælp af Ketseren kunde drive frem i det klare, lave Vand fra deres Skjul mellem Planterne, som voksede op fra Bunden. Især var det et godt Findested for de fleste Arter af Slægten *Hydaticus*, og senere i Juni og Juli vrimlede der af store og smaa Vandkalve- og Vandkjær-larver; men nu er den Herlighed forbi, og de smaa, ganske gode Huller, der fandtes i Dyrehaven, ere ogsaa i Færd med at gro til og forsvinde. Dette er saameget kjedeligere, som vi endnu ikke have faaet klækket nogen *Hydaticus*-Larve til Art, og der af de øvrige Vandkalvelarver ere udsondrede flere, om hvilke vi endnu ikke vide, hvilken Art de høre til.

En Afdeling af Billelarver, som ogsaa kunde trænge til paa Ny at eftersøges, er *Necrophorerne*. Prof. Schiødt omtaler i Indledningen til sit Arbejde over *Silphalarverne*, *Naturhistorisk Tidsskrift* 3. R., 1. B., pg. 194, Fodnoten, at han skylder Hr. Fabrikeier Chr. Drewsen Tak for hele Materialet til *Necrophorerne*s Udviklingshistorie, men skjøndt han beskriver 3 Arter: *N. vespillo*, *mortuorum* og *ruspator* og afbilder de to førstnævnte, faar man ikke udtrykkelig at vide, om de ere klækkede eller ei. I Dr. Fr. Meinerts Fortegnelse over zoologisk Museums Billelarver er opført en Art til, *N. humator*, men lige saa lidt om denne, som om de 3 andre, gives der nærmere Oplysning. Det vilde derfor være heldigt, om de gode Entomologer, naar de

finde et lille Selskab af disse Dyr, enten en eller flere Arter sammen, i Færd med at begrave et Aadsel, da, i Stedet for at dræbe dem i Spiritus eller paa anden Maade, vilde tage dem levende med hjem, naturligvis tillige med Cadaveret, og anbringe begge Dele i et Glas eller en Kasse med Jord i. Er der flere Arter sammenblandede, maa disse selvfølgelig først adskilles. Foruden Fornøielsen af at lytte til den skønne Opsang, som Dyrene give til Bedste, og som Schiødte beskriver i Nat. Tidsskr. 3. R., 7. B pg. 188, ville de kunne faa et sikkert Kuld af Larver, og tillige kunne anstille nærmere lagttagelser over dissers Udvikling.

Der var endnu adskillige andre Ting, som jeg kunde have Lyst til at henlede de Herrer Samleres Opmærksomhed paa, men jeg vil denne Gang indskrænke mig til Ovenstaaende, og ende med at aflægge min Tak til Bidragyderne. Ligesom tidligere er det især den flinke og utrættelige Samler, Typograf E. Rosenberg, der møder med de fleste Klækninger, men desuden have stud. mag. A. Ditlevsen og Kontorist H. Nystrøm hver især givet gode Oplysninger, ligesom jeg har erholdt enkelte Larver fra min Søn. Finderne ere anførte ved deres respective Fund, og de Arter som hverken findes i Rupertsbergers to Kataloger eller i de hidtil udkomne danske Larvefortegnelser, har jeg som forhen betegnet med en *. Det kan nu godt være, at der, siden Rupertsbergers sidste Katalog udkom (1894), er bekendtgjort adskillige nye Larver, og maaske ogsaa deriblandt nogle af dem, som jeg her antager for nye, men Ulykken er da ikke saa stor; det der for mig er Hovedsagen, er at samle saamange sikre Data som mulig, og jeg skal gjerne stryge »Stjernen«, hvis En eller Anden muligvis skulde gjøre sin Prioritetsret gjældende. At jeg i min lille Afhandling ogsaa har taget enkelte tidligere klækkede Larver med, stemmer ganske med min Opfattelse af Sagen, da jeg mener, at jo flere paalidelige Oplysninger man kan faa, desto bedre.

Cicindelidæ.

Cicindela hybrida L. — I en Sandgrav i Nærheden af Dyrehaven fandt Hr. Rosenberg ved at grave i Sandet 15. 9. 95 flere halvvoxsne Larver, og ibid. 10. 5. 96 flere fuldvoxsne; en Larve, der var tagen 10. 5. 96, forp. 17. 7. 96 og udv. 2. 8. 96. Det er forbundet med langt større Vanskelighed at eftersøge Larverne til denne Art, end dem til *campestris*, baade fordi de i Reglen gaa dybere ned i Sandet, og det løse Materiale let under Gravningen styrter sammen; man gjør derfor bedst i at stikke et Græsstraa ned i Hullet, før man begynder Gravningen, for at holde det aabent, og man derved være i Stand til at holde den rigtige Retning. Ved *C. campestris* behøves det ikke, naar man blot sørger for at borttage Leret lidt efter lidt; Hullet vil da holde sig klart og ikke styrte sammen. Ved Klækningen af *C. hybrida* er nu alle vore tre indenlandske Arters Larvers Rigtighed fastslaaet.

Carabidæ.

Notiophilus palustris Duft. — En Larve blev tagen 26. 4. 96 i Ruderhegn af Hr. Ditlevsen; den forp. 19. 5. 96 og udv. til Imago 1. 6. 96.

N. biguttatus F. — I Dyrehaven fandt jeg 8. 8. 97 i en trøsket nedfalden Bøgegren et Par Larver, hvoraf den ene forp. 11. 8. 97 og udv. 17. 8. 97. Det lader til, at denne Art ynder at forpuppe sig i Træ eller under Bark, da den nu gjentagne Gange er tagen under disse Forhold.

Elaphrus cupreus L. — Hr. Nystrom har taget en Puppe med Larvehud 4. 10. 96 paa Vesterfælled; Imago kom frem 7. 10. 96.

Nebria brevicollis F. — Denne Arts Larve er en af de alleralmindeligste om Foraaret; man finder den baade under Løv og i Muldvarpeskud, og desuden har vi i de sidste Aar fundet paa en Maade at tage den paa, hvor man er aldeles sikker paa et godt Resultat. Det er nærmest Hr. Nystrom, som har Æren for denne Opdagelse. Naar man i April

og Mai færdes i Skoven, enten paa faststampede Stier eller paa aabne Steder mellem Træerne, vil man ved nærmere Eftersyn finde ganske smaa Muldvarpeskud-lignende Forhøininger, af et løst grynet Udseende, i Reglen den ene ved Siden af den anden og ikke sjældent i større Antal; de ligne meget de smaa Jordbunker, som Regnormene kaste op. Stikker man nu Spaden ned i Jorden ved Siden af en saadan Dyngge, i en Dybde af cirka 2—3", og brækker Jorden forsigtig op, vil man i næsten alle Tilfælde finde en fuldvoksen Nebrialarve, der er gaaet ned for at forpuppe sig, siddende i Røret. Jeg har aldrig fundet andet end denne Larve under disse Omstændigheder, og skjøndt Patrobuslarven er temmelig almindelig at finde paa samme Steder, hvor Nebrialarven opholder sig, har jeg ikke en eneste Gang gravet den ud af en saadan Dyngge. Hr. Nystrøm havde tidligere taget Blediuslarver, som ved deres Gravning frembragte lignende grynede Forhøininger paa Jordens Overflade; og paa en Excursion, som vi gjorde sammen i Dyrehaven, gjorde han mig opmærksom paa dette Forhold. Vi gravede efter og fandt da Nebrialarven, og jeg har senere kunnet skaffe lige saa mange Nebrialarver, det skulde være, ved at benytte mig af denne Opdagelse. En spæd Larve, som jeg 10. 10. 97 havde sigtet under Birkeløv i Bøllemosen, skiftede Hud 14. 10. 97 og var da omtrent halv voksen.

Procrustes coriaceus L. — Jeg fandt 5. 4. 96 i Dyrehaven en halv voksen Larve, der skiftede Hud første Gang hos mig 8. 4. 96 og næste Gang 20. 4. 96; den tog da igjen nogen Næring til sig, men da den begyndte at blive dorsk og ikke længere vilde æde, men gravede sig ned i Jorden, antog jeg, at der igjen forestod et Hudskifte; det gjorde der ogsaa ganske rigtigt, men denne Gang blev det en Forpupning, som fandt Sted 23. 5. 96. Uagtet al min Omsorg for at holde Liv i Puppen døde den, og jeg satte den saa i Spiritus til de tre Larvehude. Da jeg ikke havde haft Larven fra lille af, kan jeg ikke nøiagtig gjøre Rede for, hvormange Hudskifter der har været, men jeg antager, at Larven har skiftet Hud engang, før jeg fik den. Ved at

maale Larvehudene, viste de sig at være respektive 10''' , 1'' og 1'' 4''' lange. Puppen var ikke saa stor, som man skulde have ventet, men det kan jo være, at Larven ikke har faaet tilstrækkelig Næring; det er jo tidt Tilfældet, at klækkede Ex. blive mindre end de, som ere tagne i det Fri. — Den 19. Sept. 97 blev der paa en Excursion til Dyrehaven i et Stød taget en tilsyneladende drægtig Hun, som af Finderen Hr. stud. med. A. Rasch velvilligst blev mig overladt, for at jeg kunde forsøge at faa den til at lægge Æg. Jeg anbragte den i et Sylteglas med Jord i Bunden, og havde da den Glæde den 24. i samme Maaned at se, at der var lagt flere Æg i Glasset. For ikke at forstyrre Æggene lod jeg dem blive i Glasset, saalænge jeg antog der var Mulighed for, at Dyret vilde lægge flere, men da dette ikke skete, leverede jeg Imago tilbage til Eiermanden med Tak for Laan, og et Par Dage efter, 8. 10. 97, kom den første Larve ud af sit Æg. Jeg heldte nu alt Indholdet ud af Glasset og saa, at der i det Hele havde været 6 Æg. Disse vare 3''' lange, hvide og noget nyredannede; næste Dag kom 3 Larver frem og Dagen efter de to sidste. Larverne havde en Størrelse af 6—8 ''' , vare hvide ved Fødslen, bleve i Dagens Løb graa og efter et Døgns Forløb sorte og vel udhærdede. De levede allesammen og havde det godt, ligesom de ogsaa synlig voksede; men de forholdt sig i det Hele rolige og gravede sig ned i Jorden, ligesom om de havde Følelsen af, at det ikke var den rette Tid til at tage Næring til sig, men gaa i Vinterkvarter. Senere ere de desværre alle døde.

Carabus nemoralis O. Fr. Müll. — Hr. Ditlevsen tog en Larve af denne Art 1. 7. 96 i Lyngby Mose; den forp. 15. 7. 96 og udv. til Imago 27. 7. 96.

C. cancellatus Illig. — Af nogle Æg, som min Søn havde samlet i Jord ved Gl. Kjøgegaard i Slutningen af 97, kom Larverne frem i Mai, og en af dem forpuppede sig, efter flere Gange at have skiftet Hud, 8. 6. 97. Desværre døde Puppen, men antager man, at Puppetilstanden hoist vilde have varet i 14 Dage, saa faar man en Tid for hele Udviklingen, som ikke er mere end circa 2 Maaneder. I

Almindelighed troer jeg, at man er tilbøielig til for større Dyrs Vedkommende at overvurdere den Tid, der bruges, idet man ikke tilstrækkeligt tager Hensyn til Larvernes Størrelse, naar de forlade Ægget. Det er ogsaa naturligt, at Larver, der leve af dyrisk Føde, maa skynde sig med at æde sig store, medens der er rigelig Føde for Haanden; Larver derimod, som leve i Træ, kunne give sig bedre Tid, og deres Udvikling tager da i Reglen ogsaa flere Aar.

Calosoma inquisitor L. — Hr. Rosenberg havde i Tokkekjob Hegn 7. 6. 96 taget en drægtig Hun, som lagde circa 10 Æg 9. 6. 96, og Larverne fremkom allerede 12. 6. 96.

Demetrias unipunctatus Germ.* — I Begyndelsen af Aug. 96 fandt jeg paa den sandede, med Klitgræs bevoksede østlige Strand af Langeland, ud for Stengade Skov og Botofte i det Hele 7 Larver af denne Art, og det lykkedes mig at faa en af dem forpuppet den 10. og udv. den 20. samme Maaned. Larverne løb livligt op og ned af Klitgræssene tilligemed en Del Imagines, men jeg antager, at deres Udvikling falder lidt tidligere, siden der allerede var saamange fuldtudviklede Dyr og saa faa Larver at faa fat i, skjøndt jeg gjorde 4 à 5 Excursioner til Stedet alene for deres Skyld og tilbragte lang Tid hver Gang med at eftersøge dem. — Omtrent samtidig med at jeg tog ovennævnte Larve, blev der fundet et St. af den i en *Phellandrium*-stængel i Lyngbymose 7. 8. 96 af Hr. Ditlevsen; den forp. 19. Aug., og Imago fremkom 31. Aug.

Odacantha melanura L. — En Larve blev atter tagen i Lyngbymose 5. 8. 97 af Hr. Ditlevsen, og ligesom foregaaende Art i en *Phellandrium*-stængel, hvor den var gaaet op for at forpuppe sig; den forp. 12. 8. 97, og blev nu dræbt paa dette Stadium for ogsaa at erholde Puppen.

Dromius quadrimaculatus L. — Ved Egelykke paa Langeland tog min Søn 8. 8. 96 2 Larver, 1 Puppe og 3 Imagines af denne Art, sammen under Egebark.

Loricera pilicornis F. — I Dyrehaven sigtede jeg 28. 6. 96 halvvoxsne Larver i større Antal under vaadt Løv.

Oodes helopioides F.* — En Larve blev tagen i Sand

ved Fuur Sø 5. 7. 96 af Hr. Rosenberg; den forp. 10. 7. 96 og udv. 17. 7. 96. Da jeg i forrige Bidrag havde glemmt at sætte en * ved Arten for at betegne den som ny, har jeg denne Gang forsynet den med dette Mærke.

Calathus fulvipes Gyll. — En fuldvoksen Larve blev tagen ved Ravneholm 28. 3. 97 i Jord af Hr. Rosenberg; den forpuppede sig 10. 5. 97 og udvikledes til Imago 28. 5. 97

Dytiscidæ.

Hyphydrus ovatus L. — Paa en Excursion til Damhusmosen 12. 7. 99 fandt jeg Pupper i meget stor Mængde samt enkelte fede Larver og nyligt udkomne Imagines i den løse Jord nedenfor den Dæmning, der adskiller Mosen og Søen; de laa tæt ved Siden af hinanden og kun meget lidt under Jordens Overflade; ligesom andre Dytiscpupper vare de meget livlige i deres Bevægelser med Bagkroppen, og derfor er det tidt vanskeligt at finde den tilsvarende Larvehud, naar de ikke længer ligge i den af dem dannede Hule; men i Reglen holder denne dog sammen, naar man blot arbejder med den behørig Ro og Langsomhed.

Agabus abbreviatus F. — Af denne Art tog jeg 5. 6. 97 i Dyrehaven nogle Larver, af hvilke en forp. 26. 6. 97 og udv. 3. 7. 97.

Ilybius fuliginosus F. * — Ved Gl. Kjøgegaard fandt min Søn 31. 5. 98 i Jorden en Puppe med Larvehud; den udv. 12. 6. 98. Jeg har tidligere haft Larven fra Vesterfæled i en Del Exemplarer, og ogsaa nok haft Formodning om, at det var denne Arts Larve, men det er først ved denne Klækning, at Larven er aldeles sikker.

Colymbetes fuscus L. — Jeg fandt Larverne i større Antal 24. 5. 97 i Damhusmosen, hvor de havde gravet sig ind i Dæmningen ovenfor det lave Risgjærde, der omgiver Mosen, og fik nogle af dem forpuppede 29. 5. 97.

C. collaris Payk. — I Dammen ved Donse fandt jeg 27. 6. 97 Larverne i større Antal i Vand; jeg fik nogle forp. 5. 7. 97 og udv. 13. 7. 97.

Gyrinidæ.

Gyrinus marinus Gyll. — Ved Frederikslund, ved Fuur Sø, fandt jeg 11. 7. 97 et Puppehylster siddende paa Græs circa en Alen over Jorden; jeg antog det først for et Phryganéhylster, og da det ved Berøringen gik itu, kastede jeg det i Spiritusglasset uden at underkaste det en nærmere Undersøgelse; senere fandt jeg et lignende Puppehylster, anbragt i samme Høide, og tog det da forsigtigt af og kom det i et Reagensglas for at forsøge at klække det; den 18. 7. 97 blev jeg meget overrasket ved at se en fuldt udviklet Imago af ovennævnte Art spadsere i Glasset, og ved at undersøge det i Spiritus komne Ex., viste det sig at være en fuldvoksen Gyrinlarve. — Hr. Rosenberg har meddelt mig, at han har fundet Puppehylstre paa, ved Vandet liggende, Træstammer, og da de, som tidligere omtalt, baade ere fundne fasthæftede paa Vandplanter og i Jorden, lader det til, at Dyret ikke er bundet til nogen bestemt Maade for at forpuppe sig.

Hydrophilidæ.

Cryptopleurum atomarium F.* — I fra Vandet opkastede Plantedynger fandt jeg ved Damhusmosen 8. 8. 97 en Puppe m. Larvehud, og 11. 8. 97 kom Imago frem; senere fik jeg flere udviklede, men det lykkedes mig ikke at faa fat i Larverne, der naturligvis ikke ere ret store og forstaa at gjemme sig inde i de sammenklistrede Konferver. Hvorvidt Larverne oprindelig have levet i Vandet og først sammen med Planterne ere komne paa Land, eller Æggene ere blevne lagte, efter at Dyngerne ere blevne dannede, er ikke saa lige at afgjøre, men jeg er tilbøjelig til at antage det sidste, da Slægten *Cryptopleurum*, ligesom sine Beslægtede *Cercyon* og *Megasternum*, næsten altid findes i Plantemuld og Gødning, og nok i Nærheden af Vandet, men sjælden i selve dette.

Staphylinidæ.

Myrmedonia cognata Maerk*. — Ved at sigte Løvet omkring en Tue af *Formica fuliginosa* i Lyngbymose 17. 5. 96

fandt Hr. Rosenberg en Larve, som efter at have spundet sig en Cocon i Jorden forp. 25. 5. 96 og udv. 5. 6. 96.

Conosoma pubescens Payk. — En Larve blev tagen af Hr. stud. med. A. Rasch i Damhusmosen: den fremkom som Imago 20. 9. 98.

Quedius dilatatus F. — I en Rede af *Vespa crabro*, som var sendt mig fra Tranekjær i Sept. 96, var der foruden de oprindelige Beboere (Imagines, Larver og Pupper) en Del Fluelarver, nogle Edderkopper og Lithobier, desuden 6 Larver og en Imago af ovennævnte Art. Reden var bygget i en gammel Stærkasse og Indholdet bedøvet med Chloroform. Da jeg modtog Reden, vare alle Individerne levende med Undtagelse af Rovbillen selv, der var død og allerede angreben af Fluelarverne; de to sidste Segmenter hang kun løselig ved den øvrige Krop, men, efter at jeg havde pillet Larverne ud af Abdomen, fik jeg dog et smukt Ex. ud af Dyret. Jeg forsøgte at faa Staphylinlarverne, af hvilke 4 vare store, til at forpuppe sig, men de døde for mig.

Staphylinus stercorarius Oliv.* — I Lyngbymose tog Hr. Rosenberg 1. 5. 96 en Larve i et Muldvarpeskud; den forp. 4. 6. 96 og udv. 16. 6. 96.

Ocyclus picipennis F.* — Hr. Rosenberg fandt ved Holte en Larve under Sten 14. 6. 96; den forp. 23. 6. 96 og udv. 10. 7. 96. — Ligeledes tog Hr. Rosenberg en Larve 20. 6. 97 ved Bognæs i et Stød; den forp. 28. 6. 97 og udv. 12. 7. 97.

Philonthus splendens F.* — Af denne Art fandt jeg i Dyrehaven 5. 9. 97 i Hestegjødning to Larver; den ene forp. 16. 9. 97 og udv. 30. 9. 97; den anden forp. 18. 9. 97 og blev saa dræbt som Puppe.

Ph. aeneus Rossi. — I opkastede Dynger ved Damhusmosen fandt jeg 1. 8. 97 nogle Larver, hvoraf en forp. 4. 8. 97 og udv. 21. 8. 97.

Ph. albipes Grav.* — Dyrehaven, 19. 9. 97, en Larve i Hestegjødning; forp. 20. 9. 97, udv. 2. 10. 97 (Forf.).

Ph. varians Payk. — Damhusmosen, 29. 8. 97, en Larve; forp. 30. 8. 97, udv. 11. 9. 97 (Forf.).

Ph. sanguinolentus Grav.* — Ved Damhusmosen fandt jeg i raadnende Plantedele 1. 8. 97 en Larve, der forp. 3. 8. 97 og udv. 15. 8. 97.

Lathrobium elongatum L.* — Ved Fuur Sø tog jeg 11. 7. 97 en Larve i Sand; den udv. 29. 7. 97.

Bledius talpa Gyll. — Ved Fuur Sø fandt Hr. Rosenberg 18. 8. 95 en Del Larver og Pupper i Sand; en Puppe udvikledes 20. 8. 95.

Oxytelus rugosus F.* — Fuur Sø, 7. 7. 95, 3 Larver i Sand; en Larve forp. 9. 7. 95, udv. 16. 7. 95 (Rosenberg).

O. piceus L. — Fuur Sø, 11. 8. 95, nogle Larver og Pupper m. Larvehud i Muldvarpeskud; en Puppe udv. 13. 8. 95 (Rosenberg).

Silphidæ.

Liodes humeralis Kugelann. — I Svamp paa en Bøgestamme fandt jeg 8. 8. 97 i Dyrehaven nogle Larver, som forp. 13. 8. 97 og udv. 21. 8. 97.

Silpha atrata L. — Under Mos paa en Ellestamme i Dyrehaven tog jeg i October dette Aar 2 Pupper samt en lige udkommen Imago af denne Art.

Nitidulidæ.

Omosita depressa L.* — Ved Frederikslund fandt jeg 3. 10. 97 under et Hesteaaadsel en Puppe sammen med Imago.

Nosodendron fasciculare Oliv. — Ved Leire tog Hr. Rosenberg 13. 6. 97 denne Art som Larver og Imagines i stort Antal i udsvedende Elmesaft.

Trogositidæ.

Thymalus limbatus F. — I Dyrehaven tog jeg 12. 7. 96 Larven i større Antal i Svamp paa en større nedfalden Bøgegren; de klækkedes i Løbet af Aug. samme Aar.

Cryptophagidæ.

Cryptophagus Lycoperdi Herbst. — Dyrehaven, 13. 10. 95, mange Larver og nogle Imagines i Bovister; en Larve forp. 10. 1. 96 (Rosenberg).

C. pubescens Sturm. — Ved Veile Sø tog Hr. Rosenberg 18. 10. 96 mange Larver og fuldt udviklede Dyr, i en Gedehamserede, hvor de rimeligvis levede af den grønne Skimmelsvamp, som voksede paa den; en Larve forp. 7. 3. 97 og udv. 26. 3. 97.

Mycetophagidæ.

Mycetophagus atomarius F. — Dyrehaven i sort Svamp en Del Larver 5. 7. 97; de forp. 7. 7. 97 og udv. 14. 7. 97 (Nystrom).

Triphyllus punctatus F. — Dyrehaven, 15. 9. 95, mange Larver i fugtig Svamp paa Egetræer; Larverne gik i Jorden nogle Uger efter, og en Larve forp. 14. 1. 96 og udv. 28. 1. 96 (Rosenberg).

Dermestidæ.

Megatoma undata L. — Under tyk Bark paa gamle Birketræer tog Hr. Rosenberg i Dyrehaven 4. 10. 96 Larver og nyligt udviklede Imagines liggende i deres Larvehude. — Geelskov, 18. 10. 96, to Imagines i deres Larvehude, ligeledes under Birkebark.

Lucanidæ.

Platycerus caraboides L. — I en nedfalden trøsket Egegren fandt Hr. Ditlevsen 11. 8. 96 ved Dronninggaard mange Larver og Pupper. En Puppe udv. til Imago 13. 8. 96.

Sinodendron cylindricum L. — Ligeledes ved Dronninggaard tog Hr. Ditlevsen 5. 8. 96 mange Larver og Pupper af denne Art i en trøsket Ellestamme; en Puppe udv. til Imago 11. 8. 96.

Scarabæidæ.

Phyllopertha horticola L. — Ved Gl. Kjøgegaard fandt min Søn 25. 4. 97 en Puppe med Larvehud; Imago fremkom 14. 5. 97.

Eucnemidæ.

Throscus dermestoides L.* — Hr. Rosenberg tog 5. 4. 96 ved Kobberdammene ved Frederiksdal mange Larver af denne Art liggende i deres Puppeleie i Muldvarpeskud; en Larve forp. 12. 5. 96 og udv. 9. 6. 96.

Elateridæ.

Melanotus castanipes Payk. — I Dyrehaven fandt jeg i et rødmuldet Egestød 8. 8. 97 en Puppe med Larvehud.

Ampedus balteatus L. — Dyrehaven, 8. 8. 97, i Eg, en Puppe med Larvehud; udv. 14. 8. 97 (Forf.).

A. crocatus Lacord. — I Dyrehaven fandt jeg 13. 8. 99 i en raadden Ellestamme to Pupper med Larvehud; Udviklingen til Imago fandt Sted 15. 8. 99.

Athous niger L. — En Larve blev tagen ved Gl. Kjøgegaard af min Søn; den forp. 25. 5. 97 og udv. 11. 6. 97.

Dascillidæ.

Cyphon pubescens F.* — Larverne fandt jeg i stort Antal 9. 9. 96 paa Vesterfælled i Vand.

C. variabilis Thunb. — En Larve, som Hr. Rosenberg havde sigtet 18. 5. 96 i Bøllemosen under fugtigt Lov, forp. 14. 5. 96 og udv. 19. 5. 96.

Scirtes hemisphæricus L.* — Da selve Imago til denne Art med Lethed kan nedbankes i Lyngbymose i Mængde af El, antog jeg, at Larven heller ikke maatte være vanskelig at faa fat i paa samme Lokalitet. Jeg forsøgte først uden Held at ketse den i nogle smaa Vandhuller mellem Elletræerne, men fandt derpaa paa at søge den ude ved selve Mosens Vandkant, og der fandt jeg da en mørk Cyphonagtig Larve, som godt kunde passe sammen med Imago, krybende i Mængde mellem nedfaldne Grene og Løv. Det var den 17. Mai 96, at jeg første Gang tog Larven, og naturligvis bragte jeg en Del hjem med levende for at klække dem. De bleve paa sædvanlig Vis anbragte i et Sylteglas med Jord, og jeg havde nogle Dage efter den Fornøielse,

at faa en af dem forpuppet. Men jeg ahnedede ikke, at Puppen saa snart skulde udvikles til Imago, som det viste sig at være Tilfældet. Jeg havde et fladt Glas liggende over Sylteglasset: dette maa have forskubbet sig, thi da jeg to — siger og skriver to — Dage efter Forpupningen, saa til Puppen, var Imago allerede kommen ud og hoppet bort, og kun den tomme Puppehud laa tilbage. Skjøndt jeg efter hele Puppens Udseende var vis paa, at det var Scirteslarven, jeg havde fundet. tog jeg dog atter ud 7. 6. 96 til Lyngby-mose, og det lykkedes mig nu at klække Dyret. — Hr. Ditlevsen, der af mig var gjort opmærksom paa Larvernes Forekomst derude, havde ogsaa i Slutningen af Mai taget mange Larver paa samme Sted og fik en Larve forpuppet 30. 5. 96 og udv. 5. 6. 96.

Malacodermidæ.

Malthodes marginatus Latr. — Dyrehaven, 8. 3. 96, nogle Larver under Bark; forp. 12. 4. 96, og udv. 20. 4. 96 (Rosenberg).

Cleridæ.

Clerus formicarius L. — Af denne Art tog jeg 13. 9. 96 i Ruderhegn 3 store Larver under Granbark, ligesom jeg i Aar fandt Larver i større Antal i Juni og Juli Maaned under samme Forhold i Geelskov; 2 Pupper, som jeg fandt samme Sted 9. 7. 99, sad lige ved Siden af hinanden i lodret Stilling oven i et Granstød, med deres afskudte Larvehud under sig; den ene klækkedes 12. 7. 99 til Imago.

Ptinidæ.

Ptinus pilosus Müller. — Dyrehaven, 8. 3. 96, en Larve i Egebark; udv. 10. 6. 96. — Bognæs, 15. 8. 97, en Puppe under Egebark, udviklet næste Dag (Rosenberg).

Hedobia imperialis L. — I Dyrehaven fandt jeg 5. 9. 97 mange Larver og Coconer af denne Art i tyk Bøgebark. Ved at aabne Coconerne saa jeg, at de fleste af

dem indeholdt fuldt udviklede Biller, medens enkelte vare fulde af en Pteromalinpuppe, der i Antal fra 10—14 laa efter Puppens Længderetning, regelmæssigt stuvede sammen, med alle Hovederne i samme Retning.

Enneatoma bovistæ Ent. Heft. — Vesterfæled, 10. 11. 95 mange Larver i Bovister; en Larve forp. 23. 12. 95 og udv. 5. 1. 96. — Ligeledes blev der i Dyrehaven fundet nogle Larver 8. 3. 96; Udviklingen fandt Sted 20. 3. 96 (Rosenberg).

Cioidæ.

Octotemnus glabriculus Gyll.* — I Dyrehaven tog jeg 19. 9. 97, i Svamp paa et Bøgestød, Larver, Pupper og Imagines i Antal uden Iblanding af andre Arter.

Tenebrionidæ.

Blaps similis Latr. — Af nogle Larver, som i Aug. 97 vare tagne i Kjøbenhavn i en Kjælder, forpuppede en sig 17. 9. 97 og udv. 19. 10. 97, hvilket maa betragtes som en meget lang Puppetilstand for en Bille om Sommeren; det er en anden Sag, naar Puppen hviler Vinteren over og Imago først kommer ud om Foraaret.

Crypticus quisquilius L. — I 11. Bind af Naturhistorisk Tidsskrift 3. Række pg. 535—38, har Professor Schiødte beskrevet en Larve og afbildet den paa vedføjede Tavle, VII 1—6, under ovenstaaende Navn. Jeg havde den Gang ingen Grund til at tvivle paa hans Angivelses Rigtighed, og da jeg i mit andet biologiske Bidrag omtalte, at jeg havde fundet *Crypticus*larven ved Refsnæs, var det den samme Larve, som Schiødte havde beskrevet og afbildet, som jeg mente. Det har nu senere vist sig, at Schiødtes Larve var gal, men da jeg samtidig ved Refsnæs, og sammen med den anden, har taget den rigtige *Crypticus*larve i en Del Exemplarer, saa bliver Angivelsen alligevel rigtig, skjøndt bygget paa en falsk Forudsætning. Den virkelige *Crypticus*larve blev opdaget paa følgende Maade. Ved at grave i Sandet paa Ørholms Fæled 14. 5. 99 fandt jeg

5—6 Crypticuspupper m. Larvehude, som jeg paa sædvanlig Vis forsøgte at klække. Det forekom mig strax, da jeg tog Dyrene, at Larvehudene vare for mørke og ikke rigtig svarede til den lyse Larve, jeg havde fundet ved Refsnæs, men jeg tænkte dengang ikke nærmere derover, og det var først da jeg efter Klækningen, der fandt Sted nogle Dage efter, at jeg havde fundet Pupperne, blødte de indtørrede Larvehude ud i Vand, at der viste sig et aldeles uventet Resultat. Den Larve, Schiødte afbilder, er lys og har sidste Bagkropssegment aldeles glat uden stive Børster eller Torne, hvorimod mine vare mørkt tegnede og med sidste Bagkropssegment med 4 Torne i Spidsen, to paa hver Side. Denne nye Larve viste sig imidlertid at være en god gammel Bekjendt, som jeg allerede i mange Aar havde været fortrolig med, men som jeg ikke vidste hvor jeg skulde anbringe, da Schiødte jo til Fordel for sin Larve havde bemægtiget sig den Plads, som med Rette tilkom den anden, og der ingen andre Steder var, hvor den kunde stikkes ind.

Sagen er nemlig den, at den findes paa samme Steder som Opatrumlarven og ligner denne i høi Grad, baade hvad Farve og Form angaar, kun er den stadig noget mindre, og i Stedet for at Opatrumlarven har en hel Del stive Børster paa sidste Bagkropssegment, har Crypticuslarven kun 4, som ovenfor nævnt. Jeg tænkte mig da Muligheden af, at det kunde være en tidligere Larveform af Opatrum, eller at der under denne Art maaske skjulte sig to forskjellige Arter, og derved blev det staaende, til Hemmeligheden saaledes ved et Tilfælde kom for Dagen.

Sammen med den af Schiødte beskrevne Larve fandt jeg en anden Heteromerlarve ved Refsnæs i nogle faa Exemplarer. Medens den første var meget sindig i sine Bevægelser og krøb paa samme Maade som Opatrum- og den rigtige Crypticuslarve, var den sidste hurtig, livlig og smuttende ligesom Cistelalarverne. Jeg har gennemgaaet vor Fortegnelse over Heteromerer og de Larver, vi allerede kjende af dem, og der bliver næsten ikke andet for end at gjøre dem begge til Cistelalarver, saaledes at den livlige

Larve bliver til *Cistela murina* og den dvaske til *Cteniopus sulphureus*. Dog da jeg ikke har klækket nogen af dem, bliver det kun fremsat som en rimelig Formodning og forovrigt overladt til Fremtiden at bekræfte eller desavouere Rigtigheden deraf.

Det Interessante ved det Hele er, at Bouché allerede har kjendt den rigtige *Crypticus*larve, og i sin »Naturgeschichte der Insekten (1834)« pg. 191 beskrevet den kjendelig. Han siger blandt andet: »Der Afterabschnitt hat an der Spitze vier schwarzbraune Dornen«, hvilket tydeligt angiver, at det er denne Larve og ingen anden, han har haft for sig, men det lader ikke til, at Schiødte har kjendt noget til hans Beskrivelse af Larven, ellers vilde han vel næppe have antaget sin Larve for *Crypticus*larven.

Schiødtes Afbildning af Puppen anser jeg for rigtig.

Diaperis boleti L. — I Tidsvilde Hegn fandt Hr. Rosenberg 5. 9. 97 en Larve, 2 Pupper og nyligt udviklede Imagines i Svampe paa gamle Birke.

Allecula Løvendalii Reitt. — Hr. Rosenberg tog 21. 3. 97 i Dyrehaven mange Larver i en hul, af Anobier stærkt angreben Bøg; en Larve forp. 8. 6. 97 og udv. 16. 6. 97.

Pythidæ.

Pytho depressus L. — Tidsvilde, 24. 5. 96, mange Larver under Fyrrebark; en Larve forp. 9. 8. 96, udv. 20. 8. 96 (Rosenberg). — Geelskov, 24. 4. 98, en halv Snes Larver under Granbark; af disse kom nogle Imagines frem i Aug. Maaned (Forf.). Man klækker bedst denne Larve ved at anbringe Barkstykker, med de indvendige Flader mod hinanden, lodret i Sylteglas, saa fast som muligt, og saa komme Larverne deri; de æde sig da op mellem Barkfladerne og lave sig et Leie samme Sted til Forpupningen.

Melandryidæ.

Tetratoma fungorum F. — Dyrehaven, 8. 3. 96, mange Larver i Svamp paa Bøg; Larverne gik i Jorden og en Larve

forp. 13. 4. 96 og udv. 1. 5. 96 (Rosenberg). — Fra Hr. Lærer Carl Larsen har jeg modtaget Pupper, som vare fremkomne i Juni 98. af Larver fra Dyrehaven.

Oedemeridæ.

Nacerdes melanura L. — Hr. Nystrøm fandt Larverne i halvraadne Kjælderbjælker i Kjøbenhavn 28. 6. 97. — Jeg har selv taget Larver i Gulyplankerne i et Vognskur i Hellerup i Mai i Aar, og senere Pupper og Imagines. De udkomne Biller, som vare blevne forstyrrede i deres Logis ved at Skuret blev revet ned, løb senere om paa Bolværket ud mod Øresund og kigede ind i alle Fuger og Sammenfoininger for at finde en ny og bedre Leilighed.

Curculionidæ.

Polydrosus cervinus L. — Frederiksdal, 19. 4. 97, Larver og Pupper i Jord ved Roden af Birketræer; en Puppe udv. 2. 5. 97 (Rosenberg).

Orchestes quercus L. — Geelskov, 17. 7. 98, i Egeblade, Larver og Pupper, som udv. 28. 7. 98 (Forf.).

Apoderus coryli L. — Ørholms Fællod, 17. 7. 98, i Bladruller paa Hassel, store Larver; Imago blev klækket i August (Forf.).

Scolytidæ.

Crypturgus pusillus Gyll. — Ruderhegn under Bark paa et Granstød, 13. 9. 96, Larver, Pupper og Imagines i stort Antal (Forf.).

Dryocetes bicolor Herbst. — Dyrehaven, 13. 9. 96, Larver, Pupper og udkomne Imagines i Bøg (Rosenberg).

Tomicus typographus L. — Ruderhegn, 13. 9. 96, i Gran, Larver, Pupper og Imagines; ligeledes i Geelskov, 17. 7. 98, alle Udviklingstrin i Mængde (Forf.). I de senere Aar har denne skadelige Bille udbredt sig stærkt i de to ovennævnte Skove.

Cerambycidæ.

Leptura lævis F. — Larven lever under tyk Bark paa gamle Ege. I Dyrehaven har Hr. Rosenberg taget en Larve

9. 2. 96; den forp. 13. 2. 96, og udv. 6. 3. 96; ligeledes ibid. to Larver 4. 10. 96 under Egebark.

Erotylidae.

Engis humeralis F. — I Østskov, ved Sønderby, tog Hr. Rosenberg 22. 8. 97 Larver, Pupper og Imagines i Antal i Svamp paa Egestød; en Larve forp. 24. 8. 97 og udv. 31. 8. 97.

Coccinellidae.

Coccinella septempunctata L. — I Dyrehaven fandt jeg 12. 7. 96 Pupper i Antal paa Nælder; de udv. samme Dag (Forf.).

Thea vigintiduopunctata L. — Tranekjær, Aug. 96, Pupper og Larver i Antal paa vild Humle (Forf.).

Chilocorus bipustulatus L. — Nærum Overdrev, 12. 9. 97, paa Lyng, en Larve og nylig udkomne Imagines (Rosenberg).

Lasia globosa Schneid. — Enkelte Larver paa Saponaria ved Lyngby, 5. 7. 96; forp. 10. 7. 96, udv. 20. 7. 96 (Ditlevsen). — Paa Stranden ved Løver-Odde, 23. 6. 96, mange Larver; udv. 8. 7. 96 (Rosenberg).

A REVISION OF
„CRUSTACEA ISOPODA TERRESTRIA“

WITH ADDITIONS AND ILLUSTRATIONS

BY

G. BUDDE-LUND.

1. EUBELUM.

The genus *Eubelum* was founded by me in the year 1885*) upon specimens friendly sent me from Mr. Eug. Simon at Paris, who had acquired them from Chinchoxo in Southwest-Africa. Almost at the same time visiting the Zoological Museum at Berlin I had opportunity of seeing specimens of the same species there, *Eubelum lubricum*, collected in an other locality, Laudana, in the vicinity of Chinchoxo. In the year 1892 three new species belonging to a new genus, *Mesarmadillo*, (*M. Alluaudi*, *M. marginatus*, *M. tuberculatus*), were described by Mr. A. Dollfus at Paris**). These three species were found by Mr. Alluaud in Abyssinia. Mr. Dollfus has been kind enough to let me have a specimen of his *Mesarmadillo tuberculatus*, and examining this I was convinced that the genus *Mesarmadillo* is very much allied to *Eubelum*. Last summer I have got a small collection of *Isopoda* sent from Dr. E. Lönberg for determination, they were collected in Kamerun by Mr. Y. Sjöstedt, and were given to the Museum at Upsala. In this last collection there were several new species belonging to this genus, and I also got new species from Abyssinia

*) Crustacea Isopoda Terrestria. Hauniæ 1885 p. 291.

***) Ann. Soc. ent. France. Paris 1892. v. 61 p. 385.

sent me among other Isopods by Dr. R. Gestro at Genoa. Still later I have described two new species here belonging procured by the Stuhlmann-Emin Pasha Expedition in East-Afrika *).

With these materials I have found it useful to take up to renovated examination all the species, so much the more as I mean, that I am able to refer here different species described by different authors, although I have not seen them.

On account of some relations particularly from the structure of the antennæ, the mouth and the first segment of the trunk I have conceived, that other much deviating characters, which by these animals to my present opinion give good generic characters, are here of lower value, and I have assembled in a new family or tribus animals although differing somewhat from each other in habitus, are among themselves closely related, and the extreme forms are so connected by intermediate forms that they might be regarded as forming a good limited group. The here enumerated 22 species, among which are 12 new ones, are certainly but forerunners for a swarm of forms, which the inner Africa shall bring to light. It shall be proved, that the *Eubelidæ* will have the same systematic value as all the *Armadillidæ* and *Porcellionidæ* taken together, and their terrestrial spreading is an argument more for the justness of the zoogeographical zone, Africa to the south of Sahara, and for an old union of this continent with South-America.

Eubelidæ.

Antennæ: Flagellum plerumque plus vel minus obscure triarticulatum, raro solum biarticulatum; scapi articulus 1 brevissimus, articulus 3 semper brevior quam 2, articulus 4 paulo longior quam 2, articulus 5 semper longissimus.

Oculi manifesti, congregati.

Caput: Epistoma lineam marginalem frontalem continuam, in medio sæpe deletam formans. Foramina anten-

*) G. Budde-Lund: Die Land-Isopoden Ost-Afrikas. Deutsch-Ost-Afrika v. IV p. 8. Berlin 1898.

naria mediocria, tubercula antennaria parva, sæpe subdeleta. Clypeus brevis, subfornicatus, lateribus lobatus. Pleuræ capitis concretæ; linea marginalis verticalis marginem frontalem non attingens; linea inframarginalis verticalis nulla.

Os: Maxillulæ lacinia interior penicillis numerosis (5—15); maxillæ latiores, obscure bifidæ, lacinia exterior quam interior multo latior et major.

Truncus: Segmentum primum epimero crasso sulco suturali a medio segmenti discreto, margine laterali plerumque post fisso rarius integro. Pars anterior articularis (pronotum) segmentorum omnium (2—7) a posteriore parte segmenti manifesto discreta. Marsupium adest.

Cauda: Telsum medio triangulo vel etiam quadrangulo producto, epimera segmenti præanalis non vel paulum superans. Exopodita priorum vel plerumque omnium pleopodum trachea instructa. Uropodes breves vel breviores, telsum non vel paulum superantes; scapus magnus, latus; exopoditum parvum vel minimum.

Conspectus subgenerum.

- a. Flagellum antennarum obscure triarticulatum.
  - b. Epimera segmenti primi trunci margine laterali ad longitudinem sulcato, post fisso.
    - 1. Eubelum. 6 species.
  - b b. Epimera segmenti primi trunci margine laterali ad longitudinem non sulcato.
    - c. Epimera segmenti primi trunci post fissa.
    - 2. Mesarmadillo. 4 species.
    - c c. Epimera segmenti primi trunci integra vel lacinia minore inferiore.
      - 3. Periscyphops. 8 species.
- a a. Flagellum antennarum manifesto biarticulatum.
  - b. Epimera segmenti primi trunci post integra.
    - 4. Hiallum. 1 species.
  - b b. Epimera segmenti primi trunci fissa.
    - 5. Ethelum. 3 species.

Subgenus 1. Eubelum.

Antennæ: Flagellum manifesto triarticulatum.

Maxillulæ: Lacinia interior penicillis numerosis (8—15).

Truncus: Segmentum 1 epimero crasso, supra sulco longitudinali a medio segmenti discreto, margine laterali ad longitudinem sulcato, post fisso. Segmentum 2 epimeris integris.

Cauda: Exopodita omnium pleopodum trachea instructa. Telsum tetragonum, medio sæpissime tetragono producto.

Uropodes telsum non superantes; scapus vix vel paulo longior quam latior; exopoditum minimum, fossæ superiori scapi apicis insertum.

The species of this subgenus are all inhabitants of Africa.

Conspectus specierum.

- a. Antennarum flagellum quam scapi articulus 5 manifesto brevius. Margo posterior segmentorum priorum trunci utrinque sinuatus.
  - b. Epistoma margine superiore valde arcuato in medio frontem nonnihil superante.

Caudæ epimera segmenti 5ti paulum convergentia.
1. Eubelum stipulatum.
  - b b. Epistoma margine superiore leviter arcuato in medio frontem non superante, subdeleto.

Caudæ epimera segmenti 5ti paulum divergentia.
2. Eubelum lubricum.
  - a a. Antennarum flagellum scapi articulo 5 æquale.

Margo posterior segmentorum priorum subtransversus.
  - b. Oculi parvi, subevanidi, ocelli pauci.

Trunci segmentum 1 supra sulco laterali minus manifesto. Telsum perbreve, medio non producto, post curvatum.
3. Eubelum pila.
  - b b. Oculi medioeres, ocelli satis numerosi.

Trunci segmentum 1 supra sulco laterali profundo. Telsum breve medio tetragono producto, post truncatum.
  - c. Telsum epimera segmenti præanalis longe superans.

Epimera caudæ segmenti præanalis minus convergentia, subparallela.
4. Eubelum quietum.
  - c c. Telsum epimera segmenti præanalis vix vel paululum superans.

Epimera caudæ segmenti præanalis convergentia.
  - d. Trunci segmentum primum margine laterali crasso, lato.

Epistoma margine superiore medio subdeleto.

5. *Eubelum Dollfusii*.

d. d. Trunci segmentum primum margine laterali minus crasso, angustiore.

Epistoma margine superiore medio integro.

6. *Eubelum ignavum*.1. *Eubelum stipulatum*.

(Tab. I. fig. 1—16).

Suboblange ovale, valde convexum, læve, nitidum, punctatissimum.

Antennæ: Flagellum $\frac{2}{3}$ scapi articuli 5ti æquale; articulus primus secundo paulo brevior, tertio subæqualis.

Oculi majores; ocelli 28—30.

Epistoma margine superiore manifesto, frontem nonnihil superante.

Trunci segmentum primum margine laterali crasso, leviter sed manifesto ad longitudinem sulcato, post minus profunde fisso: lacinia interior angustior, subtriangula, paulo longior quam exterior. Margo posterior omnium segmentorum utrinque levissime sinuatus.

Cauda: Epimera segmentorum 3—4—5 subrectangula, epimera segmenti 5ti paulum convergentia.

Exopodita omnium pleopodum trachea instructa; exopoditum primi paris in mare post triangule retroductum.

Telsum multo latius quam longius, epimera segmenti 5ti paulum superans; pars apicalis brevis, subrectangula.

Uropodum scapus obliquus, subtrapezoidalis, quam telsum paulo brevior: exopoditum minutum, tamen manifesto majus quam in *Eub. lubrico*; endopoditum brevius, telsum non superans.

Color e griseo plumbeus; unicolor vel sæpe maculis parvis albidis in series longitudinales digestis ornatus.

Long. 13—15 m. m. Lat. 6—7 m. m.

Patria: Africa occidentalis. All the specimens that I have seen were taken by Mr. Y. Sjöstedt at Kamerun and at Bonge in the months from April to November. (Mus. Upsaliense).

2. *Eubelum lubricum*.

(Tab. II. fig. 1—8).

Eubelum lubricum B.-L. Crust. Isop. Terr. 1885. 292.

Ovale vel suboblange ovale, valde convexum, læve, nitidum, punctatissimum.

Antennæ: Flagellum $\frac{3}{4}$ scapi articuli 5ti æquale; articulus primus secundo fere duplo brevior, tertio subæqualis.

Oculi mediocres; ocelli circ. 22.

Epistoma margine superiore in medio subdeleto, frontem in lateribus satis, in medio non superante.

Trunci segmentum primum margine laterali crasso, leviter et minus manifesto ad longitudinem sulcato, post minus profunde fisso: lacinia interior subovalis, quam exterior aliquanto longior. Margo posterior omnium segmentorum utrinque levissime sinuatus.

Cauda: Epimera segmentorum 3—4—5 subrectangula, epimera segmenti 5ti divergentia.

Exopodita omnium pleopodum trachea instructa; exopoditum primi paris in mare post triangule retroductum.

Telsum multo, fere tertia parte, latius quam longius, epimera segmenti 5ti paululum superans; pars apicalis parte basali paululo longior, subquadrata.

Uropodum scapus obliquus, suboblange ovalis, brevior quam telsum; exopoditum minimum, teretiusculum; endopoditum breve brevius quam telsum.

Color e griseo plumbeus, in medio trunco maculis et striis minutis flavis, ad epimera tuberculo perlucente minimo.

Long. 14—15 m. m. Lat. 6,5—7 m. m. Alt. 3,5 m. m.

Patria: Africa meridionalis. Kongo: Laudana (Mus. E. Simon), Chinchoxo (Mus. Berolinense).

3. *Eubelum pila*.

(Tab. I. fig. 17—20).

Eubelum pila B.-L. Deutsch Ost-Africa. Landisopoden.

Ovale, valde convexum, opacum, sublæve vel minutissime squamatum.

Antennæ: Flagellum scapi articulo 5 æquale; flagelli articulus 1 brevissimus, articulus 2 paululo brevior quam 3.

Oculi parvi, subevanidi, depressi; ocelli 8—10 confluentes, nonnulli haud pigmentati.

Epistoma convexum, supra reflexum, margine superiore frontem paululum superans. Clypeus fornicatus, lobis lateralibus medioeribus, ovalibus.

Trunci segmentum primum margine laterali crasso, ad longitudinem satis profunde sulcato, post leviter fisso: lacinia interior ovalis, exterior paulo longior. Supra sulcus lateralis tenuis. Epimera segmenti secundi ante crassiora. Margo posterior segmentorum priorum subtransversus, vix aut levissime utrinque sinuatus.

Cauda: Epimera segmentorum 3—4—5 acute rectangula; epimera segmenti 5ti convergentia.

Exopodita omnium pleopodum trachea instructa.

Telsum subtrapezoidale, lateribus leviter incurvis, multo latius quam longius, margine postico leviter arcuato.

Uropodes telsum non superantes; scapus breviter subtragonus, latere interiore oblique curvato. Exopoditum minutissimum, supra satis longe a margine posteriore scapi insertum; endopoditum telso vix brevius.

Unicolor, flavus.

Long. 15 m. m. Lat. 6,5 m. m.

Patria: Africa orientalis. In the bambooforest at Run-sororo three specimens were taken by Mr. Stuhlmann the 9 June 1891. (Mus. Berolinense).

4. *Eubelum quietum*.

(Tab. II. fig. 12—14).

Ovale vel suboblange ovale, valde convexum, minute squamatum et punctatum.

Antennæ: Flagellum scapi articulo 5 subæquale, articulis ad apicem longitudine paululum crescentibus.

Oculi majores, subdeplanati; ocelli c. 20, subdistantes, posteriores paulo majores.

Epistoma transverse minus manifesto carinatum, supra

reclivum, margine superiore frontem in lateribus paulum in medio vix superante, subdeleto, infra utrinque levius excavatum. Clypeus lobis mediocribus, ovalibus.

Trunci segmentum primum margine laterali minus crasso, ad longitudinem minus manifesto sulcato, post leviter fisso: lacinia interior rotundate triangula paulo brevior quam exterior sed crassior. Supra sulcus lateralis profundus, ab angulo anteriore fere ad angulum posteriorem ductum. Epimera segmenti secundi ante paulo crassiora. Margo posterior segmentorum priorum subtransversus, utrinque levissime aut vix sinuatus.

Cauda: Epimera segmentorum 3—4—5 subrectangula; epimera segmenti 5ti paulum convergentia, vel subparallela.

Exopoditum omnium pleopodum trachea instructum. Exopoditum primi paris in mare paulum retroductum, rotundate triangulum.

Telsum nonnihil latius quam longius, epimera segmenti præcedentis longe superans; pars apicalis parte basali paulo longior, subquadrata.

Uropodes angustiores, breviores quam telsum; scapus obliquus, suboblange ovalis, latere interiore valde curvatus. Exopoditum minimum, fossæ superiori scapi apicis insertum, propius angulum internum. Endopoditum telso paulo brevius.

Subunicolor, griseus, lateribus pallidior.

Long. 8 m. m. Lat. 4 m. m.

Patria: Abyssinia. Dr. V. Ragazzi has taken it with Eub. ignavum at Let-Marefia in the Schoa District in March 1885. (Mus. Genuense.)

5. Eubelum Dollfusii.

(Tab. II fig. 15—18).

Breviter ovale, valde convexum, subopacum; tota superficies dense, maxime in capite et in trunci segmentis prioribus, squamate punctata.

Antennæ: Flagellum scapi articulo 5 subæquale; articuli duo ultimi subæquales, articulus 1 brevissimus.

Oculi mediocres, subdeplanati; ocelli c. 16--17, subdistantes, alii minores, alii, maxime posteriores et laterales, majores.

Epistoma transverse subearinatum; carina utrinque sinuata; epistoma infra fortius excavatum, supra reclivum, margine superiore valde curvato frontem in lateribus nonnihil in medio vix superante, hic subdeleto. Clypeus lobis oblique rotundatis, brevioribus sed latioribus.

Trunci segmentum primum margine laterali crasso, lato, ad longitudinem delete sulcato, post fisso: lacinia interior ovalis paulo crassior et longior quam exterior. Supra sulcus lateralis maxime ante profundus. Epimera segmenti secundi ante crassiora. Margo posterior priorum segmentorum subtransversus, utrinque levissime aut vix sinuatus.

Cauda: Epimera segmentorum 3—4—5 oblique tetragona; epimera segmenti 5ti valde convergentia.

Exopodita omnium pleopodum trachea instructa.

Telsum aliquanto latius quam longius, epimera segmenti præcedentis paululum superans; pars apicalis brevior, subrectangula.

Uropodes telso vix breviores; scapus latere interiore curvato. Exopoditum minutissimum, apicem scapi non attingens. Endopoditum paulo brevius quam telsum.

Color e griseo brunneus; tuberculosa partes flaviores.

Long. 7,7 m. m. Lat. 4 m. m.

Patria: Abyssinia. Dr. V. Ragazzi has found two specimens in August 1885 at Antoto in the Schoa District. (Mus. Genuense.)

6. *Eubelum ignavum*.

(Tab. II fig. 9—11).

Breviter ovale, valde convexum, subopacum; tota superficies squamate punctata.

Antennæ . . . .

Oculi majores, leviter globosi; ocelli c. 19, dense congregati, subæquales.

Epistoma ut in Eub. Dollfusii; carina transversa tamen minus prominens, infra utrinque levius excavatum, pars superior recliva brevior, margo superior in medio integer.

Trunci segmentum primum margine laterali minus crasso, ad longitudinem paulo profunde sulcato, post leviter fisso: lacinia interior exteriore vix longior sed crassior. Supra sulcus lateralis satis profundus. Epimera segmenti secundi ante crassiora. Margo posterior segmentorum priorum subtransversus, utrinque levissime aut vix sinuatus.

Cauda: Epimera segmentorum 3—4—5 oblique tetragona; epimera segmenti 5ti convergentia.

Exopodita omnium(?) pleopodum trachea instructa.

Telsum multo latius quam longius, epimera segmenti præcedentis paulum superans; pars apicalis brevis, subrectangula.

Uropodes telso vix breviores; scapus latere interiore oblique curvato. Exopoditum minutissimum, apicem scapi non attingens; endopoditum telso vix brevius.

Unicolor, e griseo brunneus.

Long. 7,5 m. m. Lat. 4 m. m.

Patria: Abyssinia. In the District of Schoa at Let-Marfia three specimens have been found in March 1885 by Dr. V. Ragazzi. (Mus. Genuense.)

Subgenus 2. Mesarmadillo.

Antennæ: Flagellum triarticulatum; articulatione ultima interdum obscuriore.

Maxillulæ: Lacinia interior penicillis numerosis (6—12).

Truncus: Segmentum 1 epimero crasso, supra sulco longitudinali a medio segmenti discreto, margine laterali non sulcato, post fisso. Segmentum 2 epimeris integris.

Cauda: Exopodita omnium pleopodum trachea instructa.

Telsum plus vel minus triangulum vel medio triangulo producto.

Uropodes telsum paulum superantes; scapus aliquanto longior quam latior; exopoditum mediocre, apici scapi insertus.

All the species belonging to this subgenus are inhabitants of Africa.

Conspectus specierum.

- a. *Epistoma* margine superiore manifesto, integro.
 Telsum late triangulum, lateribus leviter incurvis, post late rotundatum.
1. *Mesarmadillo tuberculatus*.
 (2. *Mesarmadillo marginatus*).
 a a. *Epistoma* margine superiore medio deleto.
 Telsum triangulum, lateribus fortius incurvis, ut medium productum fiat.
- b. *Epistoma* margine superiore medio solo deleto.
 Trunci segmentum 1 margine laterali post subæqualiter fissio.
3. *Mesarmadillo albicornis*.
 b b. *Epistoma* margine superiore fere toto deleto.
 Trunci segmentum 1 margine laterali post satis inæqualiter fissio.
4. *Mesarmadillo quadrimaculatus*.

1. *Mesarmadillo tuberculatus*.

(Tab. II. fig. 19—27.)

Mesarmadillo tuberculatus Dollf. Ann. Soc. ent. France. v. 61. 1892.
 p. 387. t. 7 f. 3 & 4 f.*).

Ovalis, convexus, opacus, minutissime et densissime setigerofoveolatus. Caput tuberculis 5 in transversum positum ornatum; tuberculosæ partes laterales trunci magnæ, segmentum 1 ante in medio tuberculo majore instructum.

Antennarum flagellum $\frac{2}{3}$ scapi articuli 5 vix longius; articulus 1 articulo 3 nonnihil longior, articulo 2 paulo brevior.

Oculi majores, ocelli c. 23.

Epistoma medio convexiusculum, margine superiore fronti adpresso, frontem in medio vix in lateribus nonnihil superante. Clypeus lobis oblique ovalibus.

Trunci segmentum 1 margine laterali altecincto, subre-

*) The figure 4 f. by Dollfus l. c. certainly relating to this species he must by miswriting have placed it belonging to *Synarmadillo clausus*.

voluta, post profundius supra fisso: lacinia interior ovalis, rotundata, exterior acute triangula, utraque longitudine subæqualis; segmentum supra ad marginem lateralem sulco profundo, sinuato. Margo posterior segmentorum 1—2—3 utrinque leviter sinuatus, segmentorum 4—5 subrectus, segmentorum 6—7 medio leviter sinuatus.

Cauda: segmenta 3—5 epimeris subrectangulis, epimera segmenti 5 inprimis permagna. Telsum paulo latius quam longius, epimera segmenti præanalis paululum superans; pars apicalis a parte basali minus manifesto distincta, illi longitudine subæqualis, subquadrata, lateribus post paulum convergentibus, margine postico leviter rotundato. Exopodita omnium pleopodum trachea instructa. »Exopodite des pattes pléonales chez le mâle, à angle latéro-interne se prolongeant en pointe.« (sec. Dollf.) Uropodes breviores, telsum paulum superantes; scapus oblonge subovali-rectangulus, latere posteriore paulum incurvo; exopoditum »parvum«*), fossæ lateris posterioris articuli basalis insertum, endopoditum »breve«*).

Color flavorufus, sæpissime nigrofuscocomaculatus.

Long. 22 m. m. Lat. 11 m. m.

Patria: Abyssinia. Mr. Ch. Alluaud has taken six specimens of this species in rubbish, »débris végétaux,« and by the favour of Mr. Dollfus at Paris I have had opportunity to get one of them.

2. Mesarmadillo marginatus**).

Mesarmadillo marginatus Dollf. Ann. soc. ent. France. 61. 1892.
p. 387. t. 7. f. 2.

Habitus: Corps très convexe, presque lisse, couvert de poils courts, sauf sur les linéoles du pereion, et présentant une petite granulation perliforme sur chaque côté des somites précéiaux.

*) sec. Dollfus l. c.

***) The description after Dollfus l. c.

Antennæ: Antennes atteignant la moitié du corps, hérissées de poils courts; fouet à articles inégaux, le second étant deux fois plus long que le premier.

Oculi: Yeux moyens, environ 22 ocelles.

Epistoma: Ligne frontale sinueuse; prosépistome à tubercules peu distincts, obtusément quadrangulaires; saillie médiane à peine apparente.

Truncus: Coxopodites du premier segment formant, de chaque côté du segment, un rebord marginal large, se terminant en avant au niveau de l'extrémité antérieure des yeux, et très nettement séparé du tergum; le repli, sur la face inférieure, est bien accusé.

Cauda: Pleon offrant les mêmes dispositions que dans *Mesarm. Alluadi*. Pleotelson aussi long que large, obtus au sommet. Base des uropodes dépassant un peu les parties latérales du 5e somite pléonal; exopodite très petit.

Color: Grise, avec linéoles et taches plus claires.

Long. 17 m. m. Lat. 7,5 m. m.

Patria: Abyssinia. Mr. Ch. Alluad has but taken a single specimen. (*Mus. Lutetiæ Parisiorum*).

Obs. I have placed here this species, that I have not seen, but after the description of Mr. Dollfus seems to be very akin to *Mesarm. tuberculatus*, and I think, that by renewed examination a third joint in the flagellum shall be found.

3. *Mesarmadillo albicornis*.

(Tab. III. fig. 1—9.)

Oblonge ovalis, valde convexus, lævis, nitidus, punctatissimus.

Antennarum flagellum scapi articulo 5 paululo, vix quarta parte, brevius: articuli 1 et 3 subæquales, 2 longissimus.

Oculi majores, ocelli 23.

Epistoma convexusculum, margine superiore fronti adpresso, in medio deleto, in lateribus frontem paululum superante. Clypeus lobis obliquis, rotundate triangulis.

Trunci segmentum 1 margine laterali crasso, altectincto, non sulcato, post satis profunde supra fissio: lacinia interior ovalis, exterior rotundate subrectangula, utraque longitudine subæqualis; segmentum supra ad marginem lateralem sulco

profundo, longitudinali. Margo posterior omnium segmentorum, ultimo segmento, in medio sinuato, excepto et maxime segmenti primi utrinque sinuatus. Segmentum 2 epimeris integris.

Caudæ segmenta 3–5 epimeris subrectangulis. Telsum paulo latius quam longius, epimera segmenti præanalis nonnihil superans; pars apicalis parte basali multo longior, oblonge subrectangula, lateribus ad apicem paululum convergentibus, angulis posticis rotundatis. Uropodes breviores, telsum paulum superantes; scapus oblonge subrectangulus, latere posteriore paulum incurvo; exopoditum parvum, stili-forme, fossæ lateris posterioris scapi insertum. Rami operculares pleopodum primi paris in mare post triangulariter producti.

Color griseus vel plumbeus, sæpe in medio corpore maculis albidis distinctus; antennæ albidæ, articuli basales obscuriores.

Long. 15–16 m. m. Lat. 6–7 m. m.

Patria: Kameruñ. This species has been collected among other species of this genus at N'dian in the month of June of 1891 by Mr. Y. Sjöstedt. (Mus. Upsaliense).

4. *Mesarmadillo quadrimaculatus*.

(Tab. III. fig. 13–17.)

Oblonge ovalis, valde convexus, lævis, nitidus, punctatissimus.

Antennarum flagellum scapi articulo 5 paulo, fere quarta parte, brevius; articuli ad apicem longitudine crescentes.

Oculi magni, ocelli plus quam 20.

Epistoma planiusculum, margine superiore in medio omnino deleto, in lateribus ante oculos paulum prominente. Clypeus lobis fere nullis.

Trunci segmentum 1 maximum, epimeris maxime ante crassis, margine non sulcato, post supra leviter fisso; lacinia exterior quam interior multo major et longior. Margo po-

sterior segmenti primi leviter, segmenti 2—3 levissime, utrinque sinuatus, segmenti 4—5—6—7 medio leviter incurvus.

Caudæ segmenta 3—5 epimeris oblique rectangulis ante rotundatis. Telsum epimera subparallela segmenti 5 satis superans, pars basalis brevis, pars apicalis lata, longe producta, apice rotundato.

Color griseo-plumbeus; in segmentis trunci secundo et septimo utrinque macula flava; flagellum cum dimidia ultima parte scapi articuli quinti album.

Long. 6. m. m. Lat. 2,5 m. m.

Patria: Kamerun. The described specimen is taken by Mr. Y. Sjöstedt. (Mus. Upsaliense).

Subgenus 3. Periscyphops.

Antennæ: Flagellum breve, triarticulatum, articulatione ultima obscuriore.

Maxillulæ: Lacinia interior penicillis numerosis (6—9).

Truncus: Segmentum 1 epimero ante crasso post tenui, supra sulco longitudinali, post desinente, a medio segmenti discreto, margine laterali non sulcato, post integro. Epimera segmentorum 1—2—3 subtus sæpe lacinia vel plica instructa.

Cauda: Exopodita omnium pleopodum trachea, sæpe rudimentaria, instructa.

Telsum triangulum, lateribus incurvis, medio plerumque fortiter producto.

Uropodes telsum superantes; scapus satis longior quam latior, latere interiore post valde producto; exopoditum mediocre, apici scapi insertum.

The species of this subgenus are all inhabitants of Africa.

Conspectus specierum.

- a. Epimera segmenti primi infra lacinia vel plica minore.
- b. Caudæ epimera segmenti quinti post divergentia.
- 1. Periscyphops silvanus.
- b b. Caudæ epimera segmenti quinti post convergentia.
- c. Trunci segmentum primum infra lacinia majore.

2. *Periscyphops tenellus*.
 cc. Trunci segmentum primum infra plica minutissima.
3. *Periscyphops bizonatus*.
 (4. *Periscyphops gibbosus*).
 (5. *Periscyphops Alluaudii*).
- aa. Epimera segmenti primi infra integra.
 b. Epimera caudæ segmenti quinti post divergentia.
 Telsum medio longe producto, apice subacuto.
6. *Periscyphops squamatus*.
 bb. Epimera caudæ segmenti quinti post convergentia.
 Telsum medio mediocriter producto, apice subobtusato.
7. *Periscyphops squamosus*.
 (8. *Periscyphops triarticulatus*).

1. *Periscyphops silvanus*.

(Tab. IV. fig. 1—29).

Ovalis vel oblonge ovalis, convexiusculus, lævis, opacus, vix punctatus.

Antennarum flagellum $\frac{2}{3}$ scapi articuli 5 paulo brevius; articuli inter se subæquales vel tertius paulo brevior.

Oculi majores, ocelli circiter 23.

Lacinia interior maxillarum penicillis 7—9.

Epistoma convexiusculum; linea marginalis frontalis medio omnino; in lateribus minus manifesto oblitterata, ad angulos manifestior, sub oculos utrinque subrecte producta; frons post oculos sulco vel fossa transversa, obliqua, sublunata munita; clypeus lobis fere nullis, tubercula antennaria fere nulla.

Trunci segmentum 1 margine laterali crasso, maxime ante altectincto, non sulcato; epimera post subtus levissime fissa: lacinia interior minima, obtusa, multis partibus minor quam exterior; segmentum supra ad marginem lateralem sulco longitudinali, profundo, ad marginem anteriorem ducto, procul a margine posteriore desinente. Margo posterior segmentorum 4 priorum, maxime primi, utrinque sinuatus, segmentorum 5—6 subrectus, segmenti septimi medio sinuatus. Epimera segmentorum 2—3 subtus levissime fissa.

Caudæ segmenta 3—4—5 epimeris subrectangulis; epimera segmenti 3 inprimis maxima. Telsum ejusdem fere

longitudinis et latitudinis, epimera segmenti præanalis longe superans; pars apicalis parte basali plus duplo longior, valde producta, triangula, apice acuto.

Uropodes mediocres, telsum satis superantes; scapus oblonge subrectangulus, latere posteriore oblique incurvo, angulo exteriori breviter, angulo interiore longe et acute producto; exopoditum mediocre, stiliforme, fossæ lateris posterioris scapi insertus; endopoditum telso paulo brevius. Rami operculares pleopodum primi paris in mare margine posteriore subtransverso.

Color griseus vel plumbeus ad latera non regulariter sparse albidomaculatus. Antennæ articulis duobus prioribus et ultima parte articuli quinti albæ, sæpe etiam flagellum et uropodum apex albida.

Long. 13—14 m. m. Lat. 6—6,5 m. m.

Patria: Kamerun. Mr. Y. Sjöstedt has taken this species in many localities, at Kitta, at N'dian, at Bonge, at Bibundi and at Kamerun in the months of April, June, October, November of 1891 chiefly under rubbish and leaves (Musea Upsaliense et Holmiense).

2. *Periscyphops tenellus*.

(Tab. III. fig. 25—27).

Convexus, lævis.

Antennæ in exemplo examinato desunt.

Oculi mediocres, ocelli c. 16—17.

Epistoma margine superiore a fronte in lateribus ante oculos discretum, in medio omnino cum fronte concretum.

Trunci margo lateralis segmenti primi ante satis crassus post tenuis; sulcus superior tenuis, paulo ante angulum posticum desinens; epimera subtus lacinia minuta ad angulum posticum. Margo posterior segmentorum priorum utrinque manifesto sinuatus.

Telsum triangulum, lateribus incurvis supra convexiusculum; pars apicalis brevis, apice acutiore.

Scapus uropodum brevis, subrectangulus, angulo postico

interiore satis producto; exopoditum mediocre, endopoditum satis longum, telsum superans. Epimera segmenti 5 convergentia.

Color nigrofuscus, epimera segmenti 2—3—6 flava.

Long. 3,5 m. m. Lat. 1,8 m. m.

Patria: "Togo". I have seen but one specimen, dried up and fixed on a pin in the Museum at Berlin; it was taken by Mr. E. Baumann at Misahöhe in Togaland the 10 May 1894.

3. *Periscyphops bizonatus*.

(Tab. III. fig. 18—24).

Oblonge ovalis, convexusculus, lævis, subopacus, vix punctatus.

Antennarum flagellum $\frac{2}{3}$ scapi articuli 5 vix longius; articuli duo priores subæquales, tertius brevissimus.

Oculi magni; ocelli circ. 25.

Epistoma minus convexum, supra reflexum, fronti in medio adcretum, ad latera minus manifesto discretum et sub oculos rotundate productum. Clypeus lobis fere nullis. Tubercula antennaria fere nulla.

Mala interior maxillulæ pënicillis 7—8.

Trunci segmentum 1 margine laterali crasso, maxime ante tumido, altècincto, non sulcato, post integro; segmentum supra ad marginem lateralem sulco longitudinali, post minus profundo, a margine anteriore ad marginem posteriorem fere ducto. Margo posterior segmentorum 1—2—3 levisime utrinque sinuatus, segmentorum 4—5—6 subrectus, segmenti septimi medio sinuatus. Epimerum primum subtus plica minutissima.

Caudæ segmenta 3—4—5 epimeris subrectangulis, angulis anterioribus rotundatis; epimera segmenti tertii maxima. Telsum paulo, vix quarta parte latius quam longius, epimera segmenti præanalis satis superans; pars apicalis parte basali duplo longior, triangula, satis producta, apice acutiore. Uropodes mediocres, telsum satis superantes; scapus oblonge

subrectangulus, latere posteriore oblique incurvo, angulo exteriori breviter, angulo interiori longius et acutius producto: exopoditum mediocre, stiliforme, fossæ lateris posterioris scapi insertus; endopoditum telso æquale. Rami operculares pleopodum primi paris in mare post intus triangulariter producti.

Color nigrobrunneus, maculis albidis in series longitudinales dispositis plus vel minus evanescentibus ornatus, maxime in trunci segmentis 2 et 7 maculis majoribus, ut sæpe duæ zonæ transversæ fingantur. Antennarum articuli duo priores et ultima pars articuli septimi albida; etiam uropodes sæpe albidi. Exemplum subinde fere unicolor, griseum invenitur.

Long. 10—12 m. m. Lat. 4₅—5 m. m.

Patria: Kamerun. Mr. Y. Sjöstedt has taken several specimens among specimens of other species in the months April, August and November 1891 at Kitta and Bonge and at Bibundi under decaying leaves. (Mus. Upsaliense).

4. *Periscyphops gibbosus*.

(Tab. V. fig. 23—25).

Superficies minute setigera.

Caput in exemplo unico deest.

Trunci segmentum 1 margine laterali valde reflexo, infra plica brevi munitum; supra sulco profundissimo, longitudinali. Margo posterior segmentorum 1—2—3 valde utrinque sinuatus. Segmenta 2—3 epimeris subtus etiam ante plica brevi instructa. Pars posterior omnium segmentorum (2—7) transverse elevatior, linea curvata in epimera producta in tuberculo parvo finita.

Telsum subtriangulum, convexiusculum, lateribus ad basin incurvis, apice rotundate obtuso. Uropodum scapus oblonge tetragonus, exopoditum fossæ apicali scapi insertum; endopodita telso vix breviora.

Long. c 4. m. m. Lat. c 2. m. m.

Patria: Kamerun. Rudiments of one specimen were among specimens of other species from Bileundi, taken by Mr. Y. Sjöstedt in August 1891. (Mus. Holmiense).

5. *Periscyphops Alluaudii*. *)

Mesarmadillo *Alluaudii* Dollf. Ann. soc. ent. France. v. 61. 1892. p. 386. t. 7 f. 1.

Habitus: Corps convexe, lisse, couvert de punctuations non poilues, avec linéoles réservées de part et d'autre de la ligne médiane du pereion. La femelle est plus grande que le mâle.

Antennæ: Antennes dépassant la moitié du corps, très finement poilues; les deux articles du fouet subégaux.

Oculi: Yeux grands, environ 22 ocelles.

Epistoma: Ligne frontal très sinueuse. Prosépistome à tubercules antennaires triangulaires, peu distincts; saillie médiane (écusson) à peine apparente.

Truncus: Coxopodites du 1er segment formant un rebord marginal bien net, mais moins large et moins franchement séparé du tergum que dans les espèces *M. marginatus* et *M. tuberculatus*. Le repli, sur la face inférieure, est à peine mieux indiqué que dans le genre *Armadillidium*.

Cauda: Processus latéraux du 5e somite du pleon presque parallèles. Exopodites de la première paire de pléopodes, chez le mâle, à angle postéro-interne non arrondi, mais non dirigé en arrière. Pleotelson plus long que large, se prolongeant en une pointe allongée et arrondie au sommet. Uropodes à base dépassant notablement les processus latéraux du 5e somite pléonal; l'exopodite, quoique petit, est un peu plus grand que dans *M. marg.* & *M. tubere.*

Color: D'un gris brun, presque uniforme; bord des somites roux.

Long. 21 m. m. Lat. 10 m. m.

Patria: Abyssinia. In the collection of Mr. Alluaud were two specimens of this species, collected among «débris végétaux».

6. *Periscyphops squamatus*.

(Tab. V. fig. 1—6).

Oblonge ovalis, minus convexus, opacus; superficies dense et minutissime squamata.

Antennæ corpore dimidio nonnihil breviores; flagellum dimidiam scapi articuli quinti æquans; articulis duobus ultimis subæqualibus, priore brevior.

Oculi majores, globosi; ocelli c. 20, condensati.

Epistoma convexiusculum, supra in medio fronti adcreutum, utrinque ad oculos margine brevi, ante oculos procurvo

*) The description after Dollfus l. c.

discretum. Clypeus integer, fornicatus, utrinque vix lobatus, vel lobis minimis.

Mala interior maxillulæ penicillis 6.

Trunci segmentum 1 margine laterali ante crasso, late altecincto, post tenui, subtus integro; sulcus superior satis longe ab angulo postico desinens. — Margo posterior segmenti 1—2—3 utrinque fortius sinuatus. Pedes graciles.

Cauda: Trachea paribus 5. Uropodes telsum paulo superantes; scapus oblonge subrectangulus, post incurvus, utrinque, maxime tamen intus productus; exopoditum medioere, endopoditum quam telsum paulo brevius.

Telsum oblonge triangulum, medio longe producto, apice acutiore.

Color griseus, subuniformis.

Long. 7,5 Lat. 3,7.

Patria: Kamerun. I have seen two specimens taken by Mr. Y. Sjöstedt at Bibundi in August 1891. (Mus. Holmiense).

7. *Periscyphops squamosus*.

(Tab. V. fig. 7—10).

Oblongæ ovalis, minus convexus, opacus; superficies fortius squamosa.

Antennæ corpore dimidio paulo breviores; flagellum $\frac{2}{3}$ scapi articuli 5 æquans; articuli flagelli subæquales.

Oculi magni, globosi; ocelli c. 20, condensati.

Epistoma convexiusculum, supra reflexum, in medio fronti adretum, utrinque ad oculos margine brevi sinuato, ante oculos procurvo, extrorsum fronti discretum.

Trunci segmentum primum ante crassum, margine altecincto, post tenui; sulcus superior minus profundus satis ab angulo postico desinens. Margo posterior segmenti 1 fortius, segmenti 2—3 levius utrinque sinuatus.

Telsum epimera segmenti 5 caudæ paulum superans, triangulum, lateribus leviter incurvis, medio mediocriter producto, apice subobtusum, supra paululum concavo. Uropodes breviores, oblique tetragoni, angulo interno postico longe producto; exopoditum medioere, endopoditum brevius.

Color griseus, subuniformis; uropodes pallidiores; antennarum articuli 3 priores cum ultima dimidia parte articuli 5 et articulus 1 flagelli albi.

Long. 8,5 m. m. Lat. 4. m. m.

Patria: Kamerun. This species is taken at Bibundi in August 1891 by Mr. Y. Sjöstedt. (Mus. Holmiense).

8. *Periscyphops triarticulatus**).

Periscyphis (subg. n. *Periscyphops*) *triariculatus* Hilgend, Sitz. Ber. Gesell. naturf. Freunde 1893. 152.

Antennæ: Fühlergeißel dreigliedrig. Von den 3 Geißelgliedern ist das 1 und das gleich grosse 2 deutlich kleiner als das 3 (auch von dessen Endborste abgesehen), die ganze Geißel (ohne Borste) mag etwa $\frac{2}{3}$ des 5 Schaftgliedes messen.

Oculi: Auge mit etwa 14 Ocellen.

Caput: Epistom und Clypeus stimmen mit dem Typus von *Periscyphis*.

Truncus: Laterale Kante des 1 Rumpfsegments stimmt mit dem Typus von *Periscyphis*.

Uropodes: Von *Periscyphis trivialis* abweichend durch schmalere Uropoden, deren mediale Hinterecke weiter herausspringt als die laterale.

Color: Schwärzlich violettbraun mit drei Reihen heller Punkte, an den Antennen die 2 ersten Glieder, die Spitze des 5, sowie an der Geißel das 1 und die Spitze des 3 Gliedes weisslich.

Long. 12 m. m. Lat. 5 m. m. Alt. 2,5 m. m.

Patria: Africa occidentalis. Three specimens are found at Bismarckburg in Togo by Dr. Büttner in March 1891. (Mus. Berolinense).

Subgenus 4 *Hiallum*.

Antennæ: Flagellum biarticulatum.

Maxillulæ: Lacinia interior penicillis 5–6.

Epistoma: Margo superior integer.

Truncus: Segmenti 1 epimera crassiora, supra sulco longitudinali a medio segmenti discreto; margine laterali non sulcato, post integro. Segmentum 2 epimeris integris.

Cauda: Exopodita primi paris pleopodum trachea instructa. Telsum triangulum, medio leviter producto.

*) The description after Hilgendorf l. c.

Uropodes telsum superantes; scapus longior quam latior; exopoditum mediocre, apici scapi insertum.

Of this subgenus only one species is known from East Afrika.

1. *Hiallum Hilgendorffii*.

(Tab. V fig. 11—22).

Eubelum Hilgendorffii B-L. Ost-Africa IV. Landisopoden. Fig. 1—2.

Oblonge ovale, leviter convexum; tota superficies dense squamata.

Antennæ: Flagellum biarticulatum, quam scapi articulus 5 vix brevius: articulus prior altero triplo vel fere quadruplo brevior, alter apice seta longa instructus.

Oculi mediocres; ocelli c. 17—18, magni.

Caput: Clypeus lobis parvis, rotundatis. Epistoma supra paulum reflexum, margine superiore integro fronti adpresso hanc non superante.

Mala interior maxillulæ penicillis 5—6.

Truncus: Epimera segmenti primi latiora margine laterali crasso, sulco suturali satis profundo fere ad angulum posticum segmenti ducto; epimera subtus integra. Margo posterior segmenti primi utrinque levissime sinuatus, segmentorum 2—3—4 subtransversus, segmentorum 5—6—7 medio leviter incurvus. Pars anterior articularis omnium segmentorum, (2—7), magna. Anguli postici segmentorum 1—2—3 rotundate obtusi, segmentorum 4—7 rotundate subrecti.

Cauda: Epimera brevia, angulis posticis segmentorum 3—4 subrectis, angulis posticis segmenti 5ti acutioribus. Exopoditum primi paris pleopodum subtransversum, intus non retroductum.

Telsum epimera segmenti præanalis satis superans, medio subtriangulo producto, apice rotundate transverso.

Uropodum scapus oblongus, paulum convexus, quam telsum satis brevior; exopoditum mediocre, teres, telsum superans; endopoditum longum.

Color flavo-fuscus, maculis confluentibus obscurioribus in lineas tres longitudinales condensatis.

Long. 7—8 m. m. Lat. 3—3,5 m. m.

Patria: Africa orientalis. During the expedition of Emin Pasha and Stuhlmann in the bambooforest by Runsororo more specimens were found in the days from 9 to 13 June 1891. (Mus. Berolinense).

Subgenus 5. Ethelum.

Antennæ: Flagellum biarticulatum.

Maxillulæ: Lacinia interior penicillis 4*).

Truncus: Segmentum 1 epimero crasso, supra sulco longitudinali a medio segmenti discreto, margine laterali non sulcato, post fisso. Segmentum 2 epimeris manifestis.

Cauda: Exopodita omnium pleopodum trachea munita.

The three known species are all from West-India.

1. Ethelum Americanum.

(Tab. III. fig. 10—12).

Mesarmadillo Americanus Dollfus in Proc. zool. Soc. Lond. 1896. 397.

Oblonge ovale, valde convexum, læve vel potius minutissime squamatum.

Antennæ: Flagellum biarticulatum, scapi articuli quinti tertia parte vel magis brevius, articulus prior altero triplo brevior, alter apice seta longa instructus.

Oculi mediocres; ocelli c. 12.

Caput: Epistoma convexiusculum, supra in medio fronti aderetum, utrinque margine discretum.

Mala interior maxillulæ penicillis 4.

Truncus: Segmentum primum margine laterali crasso, post subæqualiter fisso; segmentum secundum epimero ante paulo crassiore; margo posterior segmentorum priorum utrinque leviter sinuatus.

Telsum: Pars basalis brevis, pars apicalis lata, producta, apice late rotundato, epimera segmenti quinti distantia paulum superans.

Uropodum scapus oblonge subrectangulus; exopoditum minutum in excisuram marginis postici positum, endopoditum quam telsum paulo brevius.

*) I have but examined one specimen of one species.

Subunicolor, brunneus.

Long. 6 m. m. Lat. 2,5 m. m.

Patria: St. Vincent, sugar-cane field, under decaying cane-leaves, March. Leeward, lowland near sea, under stones; May; under old boards, 250 feet, September; under rubbish, shady place, 500 feet. (sec. Dollfus). (Mus. Londinense).

2. *Ethelum modestum*.

Mesarmadillo modestus Dollfus in Proc. zool. Soc. Lond. 1896. 397.
"Body rather convex and narrow, smooth.

Antennæ short, flagellum very small, first joint three times shorter than the second.

Eyes moderate; ocelli about 16.

Prosepistoma plain, continuous with the forehead in the middle, and separated from it on both sides by a transverse, incomplete, preocular cut.

Truncus: first segment with the antero-median tubercle hardly perceivable; coxopodites distinct on the entire length of the edge of the segment, with the hind part diverging and covered by the posterior angle of the segment. Coxopodite of the second segment forming a nearly inconspicuous ridge before the leg.

Cauda: pleotelson triangular; sides feebly curved; apex pointed.

Uropodes: basis with a large oblong processus; endopodites extending beyond the apex of the pleotelson; exopodites small, placed at the top of the basal processus.

Color: grey or reddish, with small light lineolæ on the pereion; uropoda light.

Long. 6 m. m. Lat. 2,5 m. m."

Patria: St. Vincent, low ground S. E. of the island, under rubbish. (Mus. Londinense).

(Description copied after Dollfus).

3. *Ethelum reflexum*.

Mesarmadillo reflexus Dollfus in Proc. Zool. Soc. Lond. 1896. 398.

"Body slightly granulated, very convex, and narrowed backward, the side parts of the pereion (segments 2-7) and of the pleon bending downwards.

Antennæ short; flagellum small, first joint four times shorter than the second.

Eyes moderate; ocelli about 12.

Caput: prosepistoma with a shield-like triangular convexity; the

prosepistoma is continuous with the forehead in the middle and separated from it on both sides by a transverse, incomplete, præocular cut.

Truncus: first segment with the antero-median tubercle hardly perceivable; coxopodites distinct on the entire length of the edge of the segment. Coxopodite of the second segment hidden under the bent side part of the segment.

Cauda: the lateral parts being nearly folded underneath, the hind edge of segments 3—5 seems straight from a dorsal view. Pleotelson flat, with curved sides and a blunt, rather rounded apex.

Uropodes: basis with a large oblong processus; endopodite reaching to two-thirds the length of the pleotelson; exopodite small, placed at the top of the basal processus.

Color: dark brown, flagellum whitish.

Long. 5 m. m. Lat. 2 m. m., (much decreasing backward).“

Patria: St. Vincent?, open swampy land, under rubbish, S. end of the Island. (Mus. Londinense).

(Description copied after Dollfus).

EXPLICATIO FIGURARUM.

Tabula I.

Fig. 1—16. Eubelum stipulatum B.-L.

1. Pars anterior capitis. $\frac{8}{1}$.
2. Caput, a latere sinistro exhibitum. $\frac{12}{1}$.
3. Apex laciniae interioris maxillulae sinistrae. $\frac{100}{1}$.
4. Maxillipedes, supini. $\frac{12}{1}$.
5. Pars apicalis maxillipedis dextri, supina. $\frac{70}{1}$.
6. Pars apicalis antennae dextrae. $\frac{25}{1}$.
7. Antenna pulli ex marsupio. $\frac{70}{1}$.
8. Latus dextrum segmenti primi trunci, pronum. $\frac{8}{1}$.
9. id., supinum. $\frac{8}{1}$.
10. Latus dextrum segmenti secundi trunci, pronum. $\frac{8}{1}$.
11. id., supinum. $\frac{8}{1}$.
12. Latus dextrum segmenti tertii trunci, supinum. $\frac{8}{1}$.
13. Segmentum septimum trunci cum cauda, supinum. ♂. $\frac{10}{1}$.
14. Cauda, supina. ♀. $\frac{5}{1}$.
15. Telsonum cum uropodibus, pronum. ♂. $\frac{6}{1}$.
16. Uropus sinister, pronus. ♂. $\frac{12}{1}$.

Fig. 17—20 Eubelum pila B.-L.

17. Apex laciniae interioris maxillulae dextrae. $\frac{70}{1}$.
18. Antenna dextra. $\frac{12}{1}$.
19. Telsonum cum uropodibus, pronum. ♂. $\frac{10}{1}$.
20. Uropus sinister, pronus. ♂. $\frac{15}{1}$.

Tabula II.

Fig. 1—8. Eubelum lubricum B.-L.

1. Maxillula sinistra, supina. $\frac{20}{1}$.
2. Apex laciniae interioris maxillulae sinistrae. $\frac{70}{1}$.
3. Pars posterior dextra segmenti primi trunci, supina. $\frac{8}{1}$.
4. Articulus 1—2—3 pedis septimi paris. ♂. $\frac{8}{1}$.
5. Pleopus sinister primi paris, supinus. ♂. $\frac{12}{1}$.

6. Ejusdem pars basalis, prona. $35/1$.
7. Telsum cum uropodibus, pronum. ♂. $7/1$.
8. Uropus sinister, pronus. ♂. $12/1$.

Fig. 9—11. Eubelum ignavum B.-L.

9. Apex laciniae interioris maxillulae dextrae. $70/1$.
10. Telsum cum uropodibus, pronum. $12/1$.
11. Uropus sinister, pronus. $12/1$.

Fig. 12—14. Eubelum quietum B.-L.

12. Pars apicalis antennae dextrae. $25/1$.
13. Pleopus sinister primi paris, supinus. ♂. $12/1$.
14. Telsum cum uropodibus, pronum. ♂. $8/1$.

Fig. 15—18. Eubelum Dollfusii B.-L.

15. Caput, pronum. $8/1$.
16. Caput a latere sinistro exhibitum. $12/1$.
17. Latus dextrum segmenti primi trunci, pronum. $12/1$.
18. id., supinum. $12/1$.

Fig. 19—27. Eubelum tuberculatum (Dollf.).

19. Pars anterior capitis. $5/1$.
20. Caput a latere sinistro exhibitum. $8/1$.
21. Mandibulae sinistrae apex, pronus. $25/1$.
22. Antennula. $25/1$.
23. Pars apicalis antennae dextrae. $8/1$.
24. Latus dextrum segmenti primi trunci, supinum. $5/1$.
25. id., pronum. $5/1$.
26. Pleopus dexter primi paris, supinus. ♀. $8/1$.
27. id., pronus. $12/1$.

Tabula III.

Fig. 1—9. Eubelum albicorne B.-L.

1. Apex laciniae interioris maxillulae dextrae. $25/1$.
2. Pars apicalis antennae dextrae. $12/1$.

3. Latus dextrum segmenti primi trunci, pronum. $\frac{8}{1}$.
4. Latus dextrum ejusdem segmenti, supinum. $\frac{8}{1}$.
5. Pleopus sinister primi paris, supinus. ♂. $\frac{10}{1}$.
6. Telsum cum uropodibus, pronum. $\frac{5}{1}$.
7. Uropus sinister, pronus. $\frac{12}{1}$.
8. Endopoditum uropodis sinistri, a latere dextro exhibitum. $\frac{25}{1}$.
9. id., a latere sinistro exhibitum. $\frac{25}{1}$.

Fig. 10—12. Eubelum Americanum (Dollf.).

10. Apex laciniae interioris maxillulae dextrae. $\frac{130}{1}$.
11. Antenna sinistra. $\frac{25}{1}$.
12. Flagellum antennae sinistrae. $\frac{70}{1}$.

Fig. 13—17. Eubelum quadrimaculatum B.-L.

13. Antenna dextra. $\frac{12}{1}$.
14. Caput cum duobus segmentis prioribus, a latere sinistro exhibitum. $\frac{12}{1}$.
15. Telsum cum uropodibus. $\frac{12}{1}$.
16. Pleopus dexter primi paris. ♂. $\frac{25}{1}$.
17. Pars basalis pleopodis quinti paris, prona. ♂. $\frac{70}{1}$.

Fig. 18—24. Eubelum bizonatum B.-L.

18. Lacinia interior maxillulae dextrae. $\frac{100}{1}$.
19. Latus dextrum segmenti primi trunci, pronum. $\frac{8}{1}$.
20. id., supinum. $\frac{8}{1}$.
21. Latus dextrum segmenti secundi, supinum. $\frac{8}{1}$.
22. Telsum cum uropodibus. $\frac{7}{1}$.
23. Uropus sinister, pronus. $\frac{12}{1}$.
24. Pleopus sinister primi paris. ♂. $\frac{15}{1}$.

Fig. 25—27. Eubelum tenellum B.-L.

25. Caput cum duobus segmentis prioribus, pronum. $\frac{12}{1}$.
26. Latera sinistra segmentorum trium priorum, supina. $\frac{25}{1}$.
27. Telsum cum uropodibus, pronum. $\frac{25}{1}$.

Tabula IV.

Fig. 1—29. Eubelum silvanum B.-L.

1. Pars anterior capitis. $^{12}/_1$.
2. Caput a latere sinistro exhibitum. $^{12}/_1$.
3. Caput, pronum. $^{12}/_1$.
4. Lacinia interior maxillulæ sinistrae. $^{100}/_1$.
5. Antenna dextra. $^8/_1$.
6. Pars apicalis antennæ dextræ. $^{40}/_1$.
7. Segmentum primum trunci, pronum. $^8/_1$.
8. Latus dextrum segmenti primi, pronum. $^8/_1$.
9. Latus dextrum ejusdem segmenti, supinum. $^8/_1$.
10. Latus dextrum segmenti secundi, pronum. $^8/_1$.
11. id. ejusdem segmenti, supinum. $^8/_1$.
12. Latus dextrum segmenti tertii, supinum. $^8/_1$.
13. id. segmenti quarti, supinum. $^8/_1$.
14. id. segmenti quinti, supinum. $^8/_1$.
15. id. segmenti sexti, supinum. $^8/_1$.
16. id. segmenti septimi, supinum. $^8/_1$.
17. Pes dexter primi paris. ♂. $^{12}/_1$.
18. Pes dexter septimi paris. ♂. $^{12}/_1$.
19. Articulus ultimus cum ungue pedis septimi paris. ♂. $^{130}/_1$.
20. Pedis primi paris articuli quarti margo inferior. ♂. $^{130}/_1$.
21. Telson cum uropodibus, pronum. $^5/_1$.
22. Uropus sinister, supinus. $^{12}/_1$.
23. Uropus sinister, pronus. $^{12}/_1$.
24. Pleopus sinister primi paris, supinus. ♂. $^{12}/_1$.
25. id. ejusdem paris, pronus. $^{12}/_1$.
26. Pleopus sinister secundi paris, supinus. ♂. $^{12}/_1$.
27. id. ejusdem paris, pronus. $^{12}/_1$.
28. Pleopus sinister primi paris, supinus. ♀. $^{12}/_1$.
29. id. secundi paris, supinus. ♀. $^{12}/_1$.

Tabula V.

Fig. 1—6. Eubelum squamatum B.-L.

1. Pronum. $^5/_1$.
2. Lacinia interior maxillulæ dextræ. $^{70}/_1$.

3. Antenna dextra. $1^2/1$.
4. Latus dextrum segmenti primi trunci, pronum. $1^2/1$.
5. Telsum cum uropodibus, pronum. $1^2/1$.
6. Uropus dexter, pronus. $2^5/1$.

Fig. 7--10. *Eubelum squamosum* B.-L.

7. Latus dextrum segmenti primi trunci, pronum. $1^2/1$.
8. Telsum cum uropodibus, pronum. $1^2/1$.
9. Uropus sinister, pronus. $2^5/1$.
10. Pleopus sinister primi paris. ♂. $1^2/1$.

Fig. 11—²12. *Eubelum Hilgendorffii* B.-L.

11. Caput. $1^2/1$.
12. Lacinia interior maxillulæ sinistrae. $1^{30}/1$.
13. Apex laciniae exterioris maxillulæ sinistrae. $1^{30}/1$.
14. Antennula. $7^0/1$.
15. Pars apicalis antennæ. $2^5/1$.
16. Latus dextrum segmenti primi trunci, pronum. $1^2/1$.
17. id., supinum. $1^2/1$.
18. Pars apicalis pedis primi paris. ♂. $3^5/1$.
19. Telsum cum uropodibus. $1^2/1$.
20. Uropus sinister, pronus. $2^5/1$.
21. Pleopus dexter primi paris, supinus. ♂. $2^5/1$.
22. id., pronus. ♂. $2^5/1$.

Fig. 23—25. *Eubelum gibbosum* B.-L.

23. Telsum cum uropodibus, pronum. $2^5/1$.
24. Latus sinistrum segmenti primi trunci, pronum. $2^5/1$.
25. Latus sinistrum ejusd. segm., supinum. $2^5/1$.

OM ESBJERGEGNENS BILLEFAUNA

AF

A. C. JENSEN-HAARUP.

Efter i et Par Aar, dels paa egen Haand, dels i For-
ening med andre Samlere, at have foretaget Indsamlinger
af Biller i Omegnen af Esbjerg føler jeg Trang til at frem-
komme med en Beretning om mit Udbytte herfra og om en
Del sjældnere Arters Forekomst i den nærmeste Omegn af
Esbjerg.

Som Regel skal jeg forbigaa den Mængde mindre al-
mindelige Arter, her kan findes paa forskellige Tider af Aaret,
og holde mig til de sjældne eller for Danmark nye Arter,
om jeg end nu og da vil blive fristet til at omtale nogle,
der ogsaa kan faas i Antal andre Steder.

Inde fra Landet har jeg ikke stort at meddele; kun
noterer jeg, at *Ceratophyus typhoeus* L. er ret udbredt
her omkring, at af *Hydroporus novemlineatus* Steph. er taget
2 Stk. ved Spangsbjerg Mølle samt 1 Stk. ved Tjæreborg,
og at *Berosus aericeps* Curt. er kætset i et lille Antal
paa Fanø og ved Spangsbjerg Mølle henholdsvis af Konser-
vator Løvendal og Toldassistent Holstebro; en *Laccobius*,
der dog senere har vist sig næppe at være artsforskjellig fra
minutus L., er meget talrig overalt. Endelig anfører jeg, at
jeg den 10. April 1898 i Lunden ved Spangsbjerg Mølle under
Barken paa en lille Fyrrestamme, der laa paa et Dige, fandt
en lille Løbebille, der var aldeles oversaat med Exemplarer
af en mindre, graa Middeart. Da jeg havde faaet Dyret rensat
for Midderne, viste det sig at være en for Faunaen ny Art,
nemlig *Blechnus glabratus* Linn.

Det, jeg imidlertid nærmest ønsker at gjøre opmærksom paa, er Strandbreddens Fauna, der er i høj Grad interessant. Det er rent ud forbavsende, saa mange sjældne Arter man til Tider kan finde navnlig under Tangbræmmen: det mærkeligste er, at man her kan tage en hel Række Dyr, der ellers ikke hører hjemme paa Strandbredder. Forklaringen herpaa maa vistnok søges dels i, at en Del Biller under deres Vandring finder et midlertidigt Skjul under Tangen, dels i, at mange Insekter føres med Bække og Aar ud i Havet og derpaa af Vind, Strøm og Bølgeslag atter sættes paa det tørre, og endelig i, at en Mængde Individuer af flyvende Arter paa stille og varme Sommerdage slaar sig ned paa de vide Flader, der tørlægges i Ebbetiden, hvorpaa de føres til Land, naar Floden kommer.

Af den Række mer eller mindre sjældne Biller, jeg har fra Strandbredden, nævner jeg i Flæng følgende, der dels virkelig er Stranddyr, dels ikke har noget med Stranden at gjøre: *Pogonus halophilus* Nicol. (forekommer talrig), *luridipennis* Dej. (1 Stk.), *Nebria livida* L. (enkeltvis), *Eri-rhinus bimaculatus* Fbr. (ret hyppig), *Mecinus collaris* Germ. (ikke sjælden; forekommer iøvrigt omkring i Marskengene), *Bembidium normannum* Dej. (ikke talrig), *pusillum* Gyll. (i Tusindvis), *pallidipenne* Ill. (hyppig), *bipunctatum* L. (enkeltvis), *lunatum* Duft. (flere Stk.), *fumigatum* Duft. (2 Stk.), *Bledius diota* Schiödte (hyppig), *tricornis* Herbst (hyppig), *Achenium humile* Nicol. (forekom enkeltvis i 1897), *Phytosus balticus* Kr. (enkeltvis i 1898), *spinifer* Curt. (1 Stk. taget af Løvendal i 1898), *Amara spreta* Dej. (talrig), *convexiuscula* Marsh. (enkeltvis), *rufocincta* Sahlb. (nogle Stk. 1897), *Quedius tristis* Grav. (enkeltvis), *Harpalus servus* Duft. (enkeltvis), *Helophorus tuberculatus* Gyll. (flere Stk.), *Hydroporus memnonius* Nicol. (1 Stk.), *confluens* Fbr. (1 Stk.), *Dyschirius thoracicus* Fbr., *obscurus* Gyll., *salinus* Schaum, *inermis* Schaum og *impunctipennis* Daws. o. fl.

Men foruden de nævnte Arter findes der endnu bedre Ting langs Stranden. Jeg skal først omtale den Art, der blev en medvirkende Aarsag til, at en Del andre for Faunaen

ny Arter blev opdagede. Paa en Lysttur til »Eventyrets Land«, Skallingen, i Sommeren 1897 fandt jeg under en Tangbrømme nogle smaa gule Løbebiller, som jeg ikke kjendte, og sikrede mig nogle faa Stkr. i et Spiritusglas. Da jeg senere undersøgte Dyret, viste det sig at være *Cillenum laterale* Brullé, der hovedsagelig kun forekommer ved de engelske og franske Kyster; men da Dyrets Farve i meget væsentlig Grad afveg fra den foreliggende Beskrivelse, sendte jeg et Exemplar af Billen til Hr. Konservator Løvendal, der meddelte mig, at Bestemmelsen var rigtig. Senere havde jeg den Glæde at modtage Besøg af Hr. Løvendal, og i Forening foretog vi en Tur til Skallingen, men da var Lokaliteten oversvømmet. Et Par Dage efter gjenfandt vi imidlertid denne lille Bille paa et mere tilgængeligt Sted, nemlig paa Stranden nær ved Esbjergs Tivoli, og her er den senere taget i meget stort Antal, ligesom nogle Stkr. er tagne dels ved Hjerting og dels ved Ydre Bjerrum ved Ribe.

Som ovenfor angivet, er de danske Expl. af Dyret ikke farvede som de udenlandske, idet Hoved og Thorax hos vore er bleggule, medens disse Kropdele hos de udenlandske Exemplarer er livlig metallisk grønne; dog har vi ogsaa fundet enkelte Stykker, der i Farve nærmer sig meget de typiske Expl., ligesom der ogsaa i Udlandet skal være fundet Stkr. med gult Hoved og Thorax.

Cillenum laterale Brullé opholder sig her under smaa, flade Stene, der ligger halvt begravede i det grovkornede Kvarts- og Limonit-Sand, og to Gange i Døgnet er overskyllede af Floden. Dyret er højst vanskelig at faa Øje paa, dels fordi det sædvanlig bliver liggende stille, efter at Stenen er løftet op, men navnlig fordi dets Farve stemmer saa aldeles overens med Sandets. Skal man være sikker paa at finde Dyret, maa man søge under Stene af en vis Størrelse, paa en Bund med en vis Fugtighedsgrad og i en vis Afstand nedenfor eller udenfor Højvandslinjen. Som Regel ligger *Cillenum* rolig under Stenene; kun paa solhede Dage begiver Dyret sig op paa Strandbredden og er da meget livligt; det synes at være lyssky, men kommer det først rigtig under

Lysets Paavirkning, bliver det spillevende. Det laver sig Gange eller Opholdsrum i Sandet ved med en beundringsværdig Hurtighed at flytte Sandkornene med Kjæberne. Naar Havvandet staar over Dyret, ligger det som livløst; Dr. Schaum skriver, at det da er asphyktisk, et Udtryk, der maaske er vel stærkt.

Inden jeg forlader denne Art, vil jeg endnu kun omtale, at den kan tages fra tidligt Foraar til sent Efteraar, og at jeg har taget nogle Stkr. af en Larve, som efter hvad Dr. Meinert har meddelt mig, højst sandsynlig hører til *Cillenum*.

Ved vor Indsamling af *Cillenum* i Juni 1897 stødte jeg paa en stor, smuk *Bledius*, som Hr. Løvendal strax erklærede for at være ny for Faunaen; det viste sig at være *Bledius taurus* Germ. Vi fandt senere nogle faa friske Stykker men mest døde og defekte Expl. Aabenbart var Dyret ved at forsvinde; det viste sig ogsaa i 1898, at den var meget tidlig fremme, og jeg fik et ret betydeligt Antal samlet dels under Tangbræmmen, dels i Sandet under Tangen: denne prægtige Blediusart optraadte talrigst i Midten af Maj; allerede mod Slutningen af samme Maaned fandtes den kun enkeltvis, og ind i Juni forsvandt den.

Omtrent samtidig med denne Opdagelse tog Hr. Løvendal en Række Expl. af en *Ochthebius*, der var ret talrig under den øverste Tangbræmme. Hvis Dyret strax var bleven erkjendt for en ny Art, vilde det formodentlig være blevet samlet i meget stort Tal, men Bestemmelsen blev foreløbig udsat af Mangel paa tilstrækkelig Litteratur her i »the far west«. Arten viste sig senere at være *Ochthebius auriculatus* Rey., der først er beskrevet for godt en halv Snes Aar siden. Jeg søgte nu at faa indsamlet et rigeligt Antal Expl. af denne ny Art, men fandt kun ganske enkelte. I 1898 har den ikke været til at finde ved Stranden. Paa Fanø er den derimod taget i Mængde i 1899.

Hen paa Sommeren i 1897 gennemgik jeg mit indsamlede Materiale fra Stranden og fandt deriblandt en *Amara strenua* Zimm. Jeg fik senere Meddelelse fra Hr. Løvendal om, at den *Amara tricuspidata* Dej., der staar opført i vor

Billefortegnelse, vistnok er *Amara strenua*, skjønt Museets Exemplar ikke i et og alt stemmer overens med mit. Hidtil er det ikke lykkedes mig at finde flere Stkr. af denne Art.

En lille *Staphylin*, som jeg af og til havde iagttaget under samme Forhold som *Cillemum*, men ikke skjænket videre Opmærksomhed, blev under et Besøg hos mig af Hr. Løvendal og Hr. Ingeniør Engelhart funden af denne sidste og erklæret for at være *Diglossa mersa* Halid. Den fører ganske den samme Levevis som *Cillemum* og overskyldes som denne regelmæssig af Floden. Hidtil har jeg dog ikke truffet *Cillemum* og *Diglossa* under samme Sten. I den senere Tid har jeg med særlig Interesse iagttaget dette lille Dyr, og har da flere Gange haft Lejlighed til at se, hvorledes det, for bedre at holde sig fast med den yderste Bagkropsspids kan hæfte sig til en glat Flade og hænge lodret ned; naar det ikke føler sig sikkert, slæber det Bagkropsspidsen paa Fladen for med kort Varsel at kunne tage fat; om dette sker ved Sugning eller Klæbning, kan jeg ikke sige; dette Forhold er vist temmelig enestaaende.

Endelig skal jeg omtale et Fund, hvorom Meddelelse er givet mig af Hr. Løvendal, nemlig, at der blandt *Bledius*-Materialiet fra 1898 fra Stranden ved Esbjerg, viste sig at være en anden for Faunaen ny, stor Art nemlig *Bledius spectabilis* Kraatz (2 Hunner).

Efterat ovenstaaende er nedskrevet, kan jeg endvidere berette om nogle ny Fund fra Sommeren og Eftersommeren 1898. I Marskenge i Nærheden af Darum ved Bramminge Station har jeg taget *Ochthebius obscurus* Rey., ny for Faunaen; af *Blechnus glabratus* Duft., som Hr. Løvendal meddeler mig at han har taget 1 Stk. af ved Løsning pr. Horsens, har jeg taget en Række Exemplarer i Asbo pr. Vejen St. Her ved Esbjerg har jeg taget flere hundrede Stykker af en ny *Agabus*, *A. affinis* Payk.; (idet den *Agabus*, der herhjemme hidtil har gaaet under dette Navn, har vist sig at være *A. unguicularis* Thoms.); jeg har her fundet den i en lille Groft, der er aldeles overgroet med Sphagnum. Af *Parnus tutulentus* Er. har jeg taget et Par, og et større Antal af en

Parnus-Art, der muligen kun er en Varietet; den afviger fra *P. lutulentus* Er. ved meget svage Punktstriber paa Dækvingerne. Af *Haliphus*-Arterne har jeg indsamlet et meget stort Materiale og er kommen til den Anskuelse, at vi i det mindste har to hidtil oversete Arter, nemlig *Haliphus Heydenii* Wehncke og *Haliphus apicalis* Thoms.

Fundet af alle disse interessante Arter indenfor et temmelig begrændset Territorium synes mig at være et glædeligt Vidnesbyrd om, at man endnu af og til kan haabe at træffe et entomologisk *terra incognita* i Danmark.

CHIONEA ARANEOIDES, DALM.,
 EN FOR VOR FAUNA NY FLUE
 AF
 A. KLØCKER.

Af denne mærkelige, vingeløse Flue, der saavidt vides ikke hidtil er truffet her i Landet, fandt jeg i Slutningen af Novbr. 1899 3 Stykker i en Have i Valby ved Kjøbenhavn. Alle 3 Exemplarer fandtes gjemte hver i sin Celle af et Stykke af en Bikage, som var udtaget af et Bistade i den nævnte Have og henkastet i en Græsplæne. Omtrent samtidig fik Hr. *H. P. Duurloo* 1 Stykke, der ligeledes var taget i en Have i Valby.

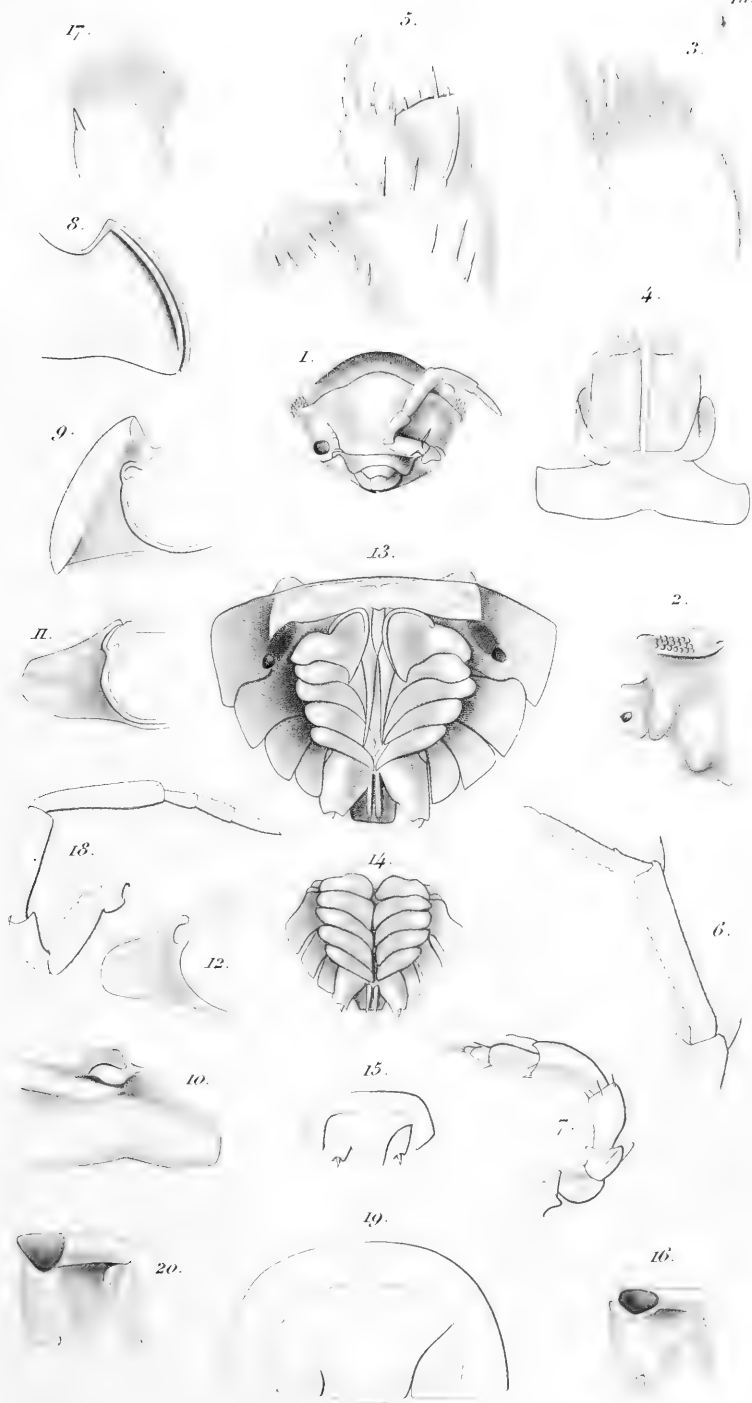
Den nævnte Art, der er opstillet af *Dalman* (Act. Holm. 1816, 1, p. 102, Tab. 2, fig. 1 og 2) er et meget sjældent Dyr. Om dens Udbredelse synes man kun at vide meget lidt. I den Litteratur, som har staaet til min Raadighed, har jeg kun fundet følgende herom:

Meigen (Syst. Besch. d. bek. eur. zweifl. Ins. T. 7, 1838, p. 37) meddeler, at den lever i Sverrig og træffes om Vinteren paa nyfalden Sne. Han giver en mindre god Afbildning l. c. Tab. 67, fig. 4) efter *Macquart* af den. *Zetterstedt* (Dipt. Scand. 1852, T. 11, p. 4256) anfører, at *Dalman* i 1815 opdagede den i Vestergötland, at *I. A. Wahlberg* fandt den i Lapland i Nærheden af Luleå og at *Sundevall* i Januar 1841 traf den i Södermanland. *Schiner* (Faun. Austr. Die Fliegen. T. 2, 1864, p. 573) angiver at have taget den i Antal ved Mödling ved Wien.

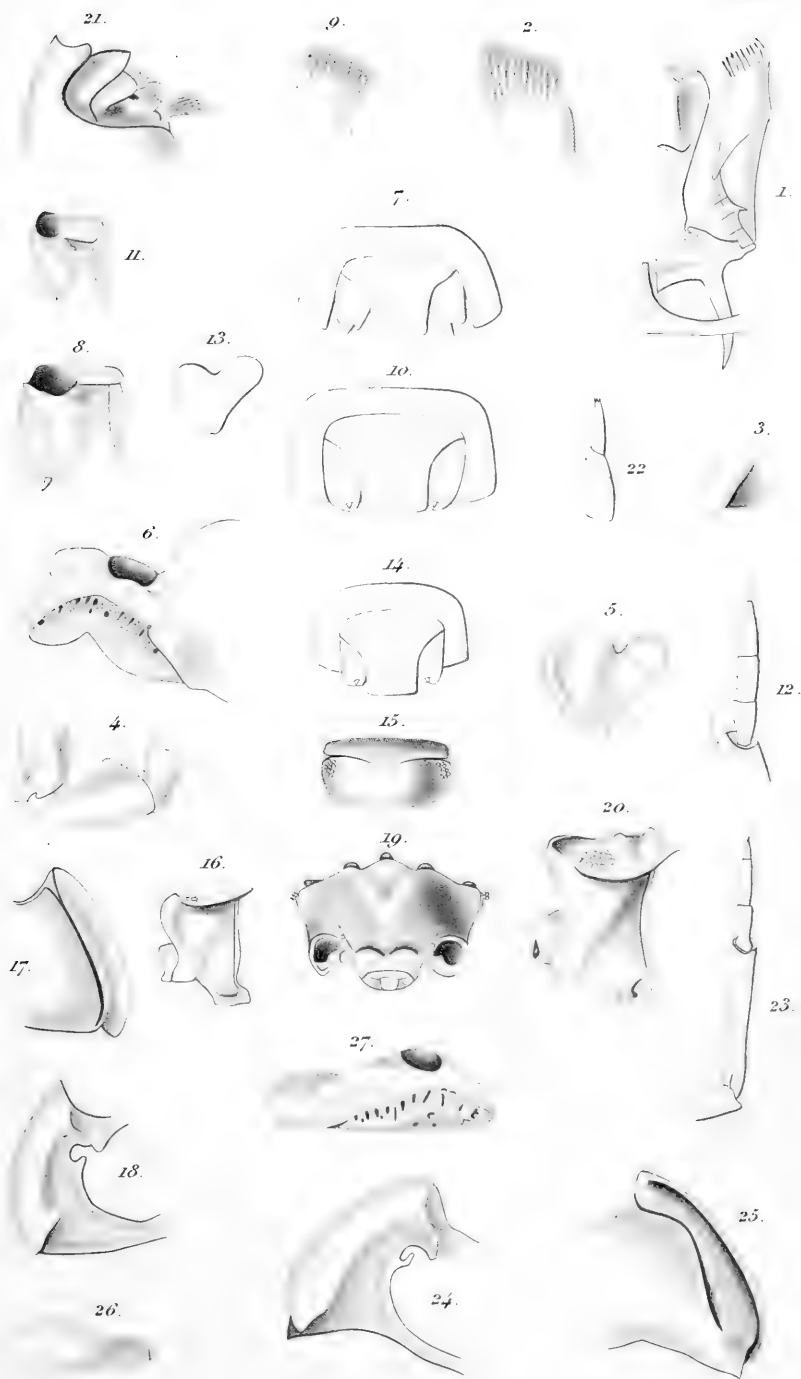
Dette er alt, hvad jeg har kunnet samle om den. Jeg kan dog endnu tilføje, at *Westwood* ikke opfører den blandt engelske Insekter og at *Biró* i 1885 har givet en Meddelelse om den i »Rovart. Lapok.», T. 2, p. 17. Indholdet af sidstnævnte er mig ubekjendt.

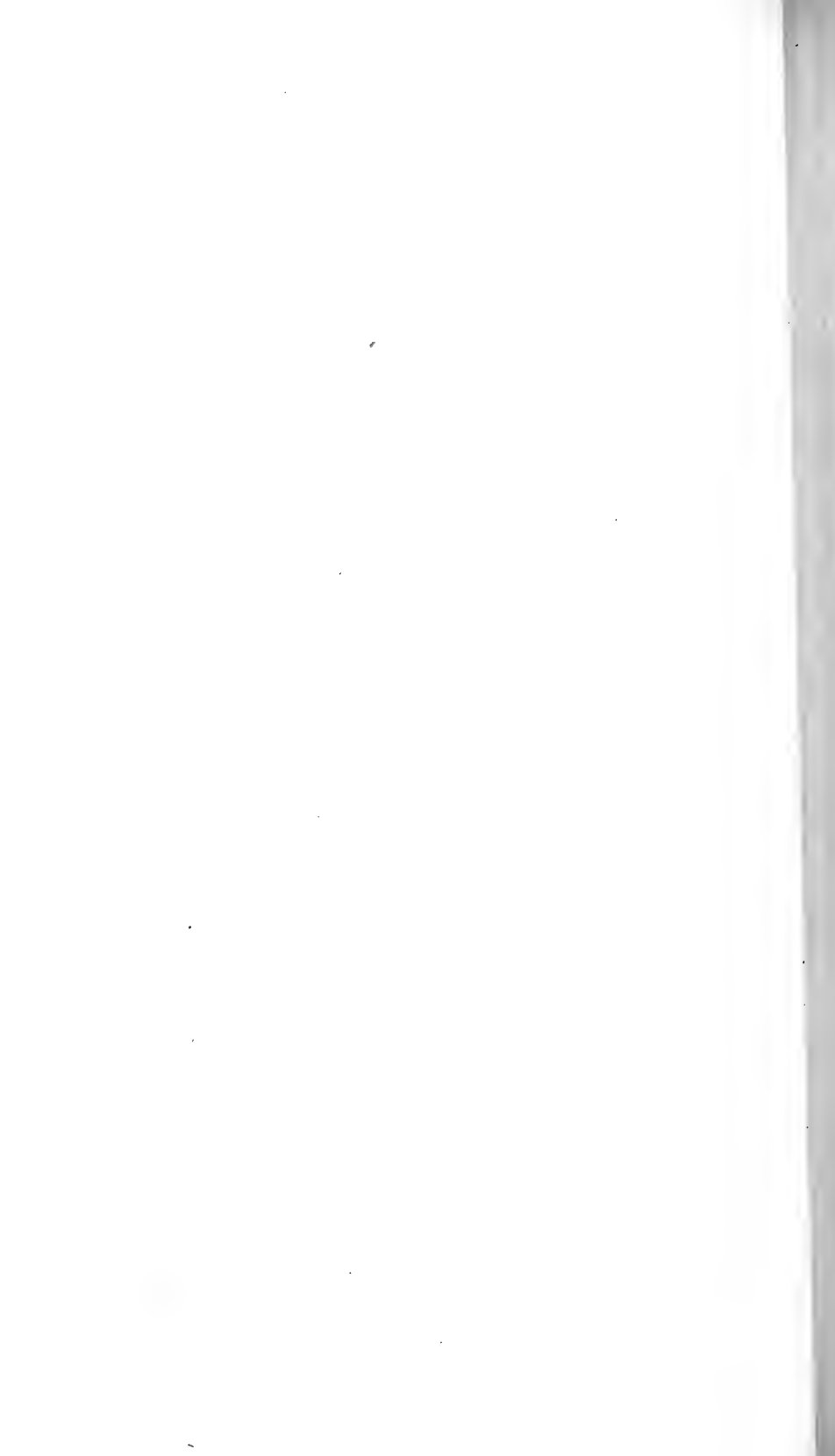

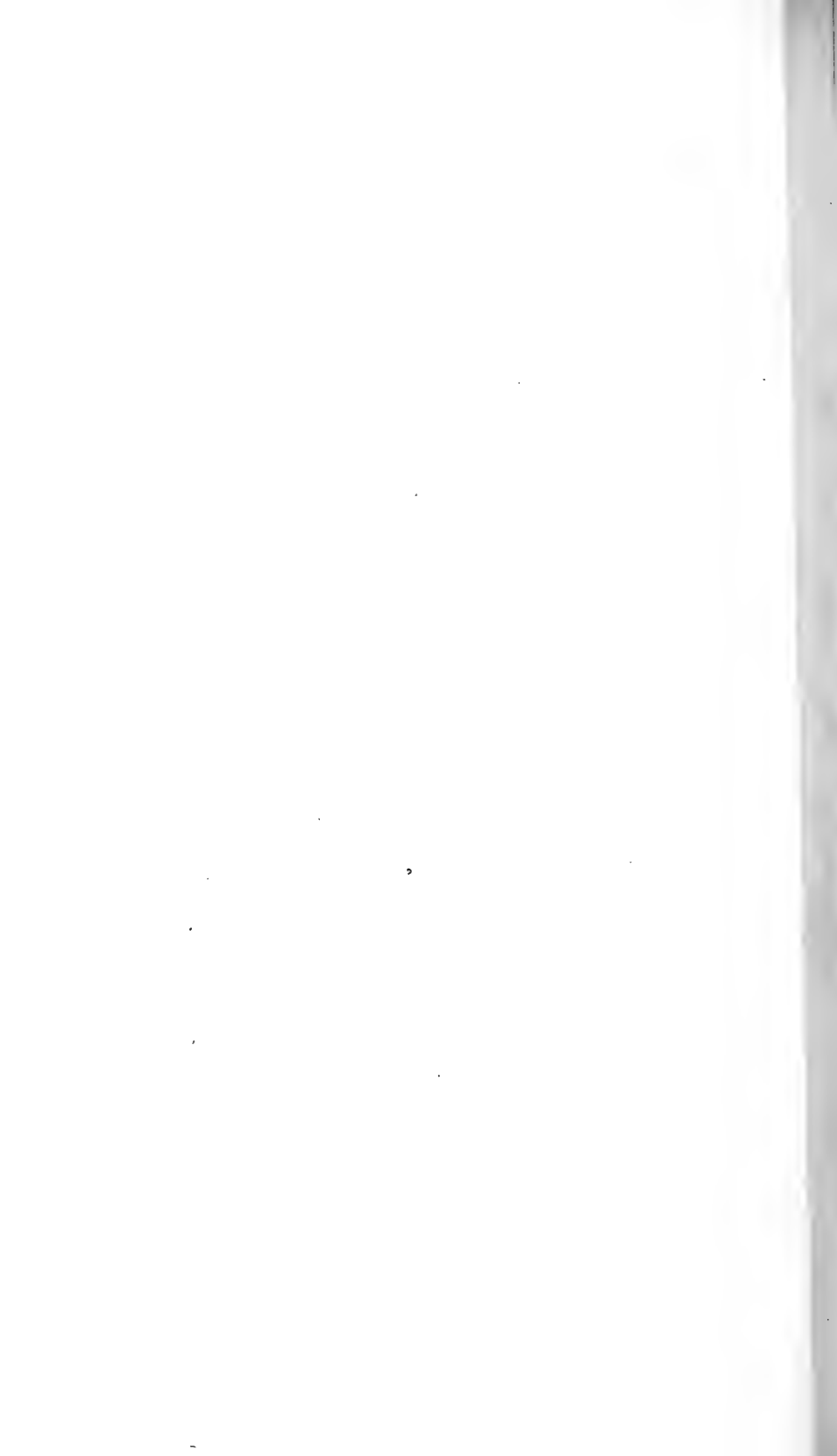

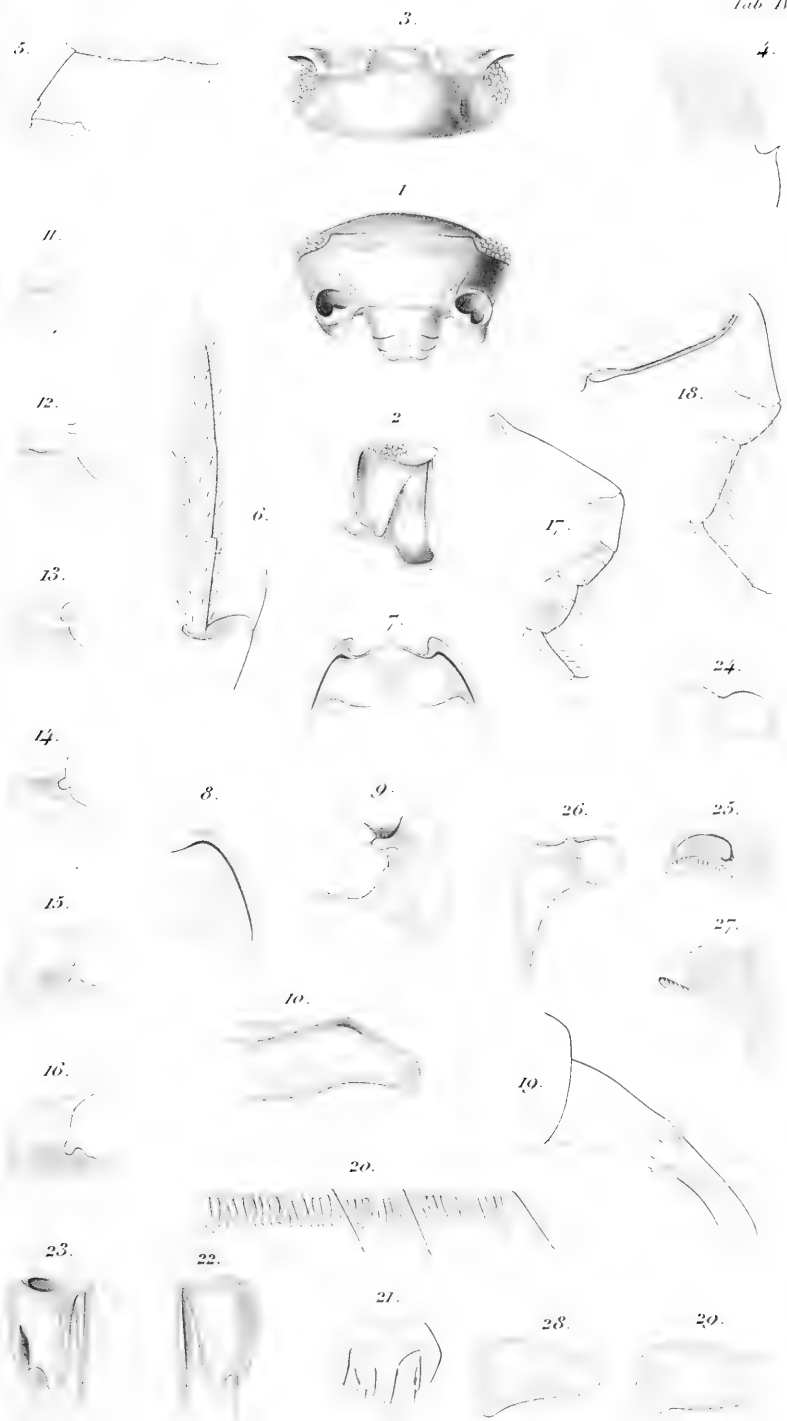

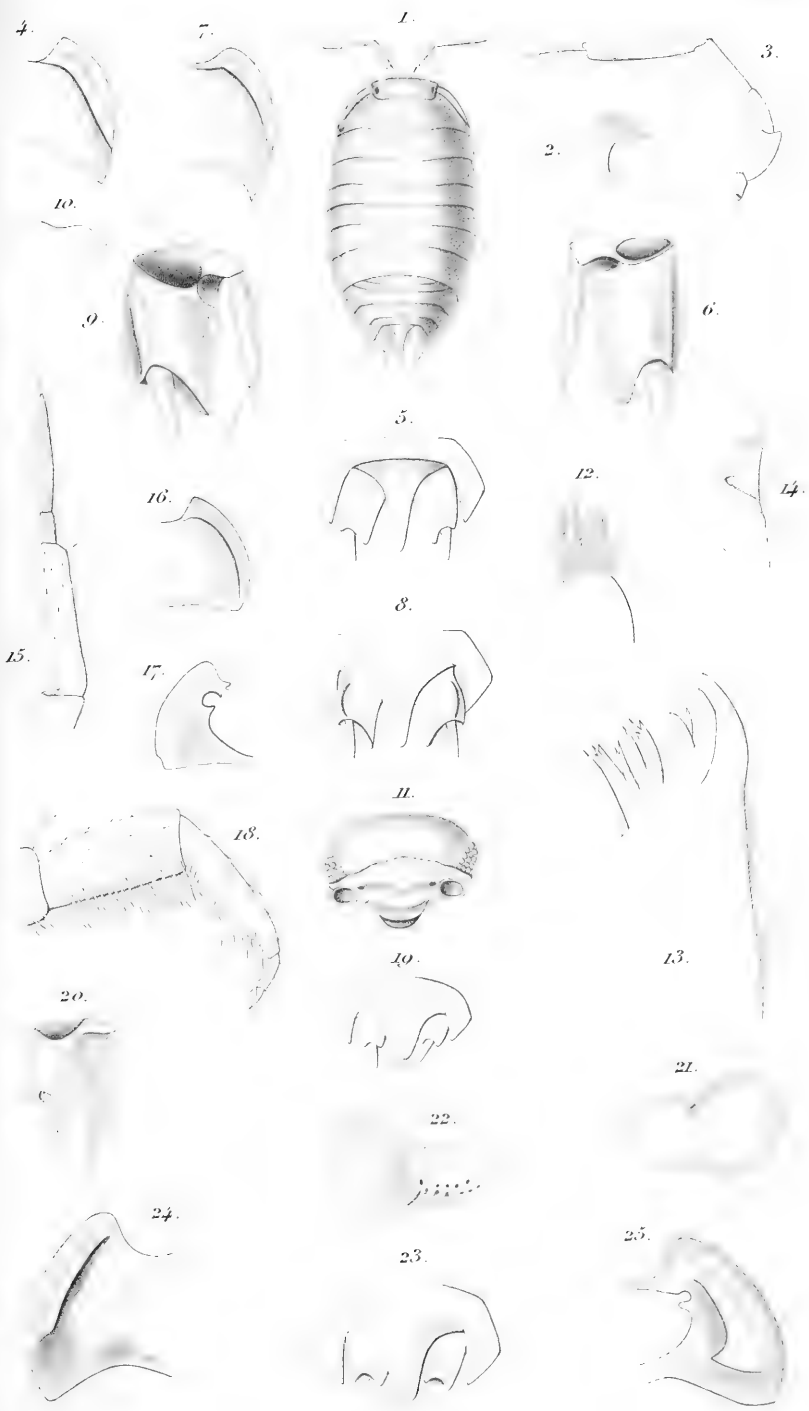

LEPIDOPTERA FANGNE PAA
ELEKTRISK FYR.

AF

A. KLØCKER.

Ved Indgangen til Bryggeriet Gl. Carlsberg i Valby ved Kjøbenhavn findes et Fyrtaarn, hvor Lyskilden er to elektriske Buelamper af almindelig Konstruktion. I Løbet af de fire sidste Somre har jeg nogle Gange, ialt 24, om Aftenen og om Natten der samlet Lepidoptera. Resultatet af disse Ekspeditioner vil ses af nedenstaaende Fortegnelse, som jeg meddeler, idet jeg gaar ud fra, at det kan have nogen Interesse at se, hvormeget man ved selv en ikke planmæssig Indsamling kan faa ved ovennævnte Fangstmaade.

Overensstemmende med tidligere Tidens Erfaring viste det sig i 1899, at længere Tids tørt Vejr er ugunstigt for Fangst af Nat-Sommerfugle. Medens saaledes Juli 1898 og 1900 gav en særdeles rig Høst, var der den 11 Juli 1899 ikke et eneste Dyr og den 25 s. M. kun et Par enkelte ganske almindelige Arter. Det er ganske interessant at iagttage den Maade, hvorpaa de forskjellige Dyr nærme sig Lyset. Der er saaledes nogle, som meget længe betænke sig, inden de flyve paa Ruderne, medens derimod andre i susende Fart styrte løs paa dem og her flagre op og ned. I Reglen ere de dog lette at fange; jeg benytter hertil tomme Tændstikæsker. Undertiden kan Antallet af Dyr være saa stort, at en enkelt ikke kan overkomme at fange, hvad der kommer; jeg har ofte set mere end en Snes Dyr samtidig paa Ruderne.

Foruden Lepidopterer findes navnlig Masser af Myg paa et saadant Fyrtaarn; Ruderne paa Læsiden, men kun her,

kunne være aldeles dækkede af dem; det er ogsaa væsentlig paa denne Side, at Sommerfuglene komme. Mange Fluer træffer man ogsaa, ligesom enkelte Hvepse og Døgnfluer. En Gang har jeg fundet en *Oryctes nasicornis* liggende paa Ryggen deroppe; den havde mistet de fleste af sine Ben og var rimeligvis amputeret af Spurve. Endvidere har jeg taget 3 Expl. af *Necrodes litoralis* (2 ♀ og 1 ♂). Af andre Biller har jeg set nogle *Aphodier*.

At Valby er en gunstig Lokalitet for Sommerfugle, vise bl. a. de af Hr. Duurloo foretagne Indsamlinger. Grunden hertil kan navnlig søges i den Omstændighed, at Plantevæksten der og i den umiddelbare Omegn er meget rigelig og højst uensartet. Alle Skovtræer findes i Søndermarken og Gl. Carlsbergs Have; sidstnævnte Sted findes desuden en Mængde Planter, som ellers ikke almindelig dyrkes. Ligeledes ligge jo Strandengene ved Kalleboderne kun i kort Afstand fra Valby, og endelig er der Marker i Nærheden. I Gl. Carlsbergs Have og den saakaldte Hamborgermark findes Damme med Mose- og Sumpplanter; i den førstnævnte tillige en lille Eng med de almindelige Engplanter. Alt, naar undtages Hedevegetation, findes saaledes repræsenteret her. I Forbindelse hermed kan jeg notere Forekomsten i Valby af saadanne typiske Skovdyr som: *Papilio machaon*, *Thecla quercus*, *Limenitis sibylla* (Duurloo), *Vanessa antiopa*, *Argynnis paphia* o. a.

Mine ovennævnte 24 Ekursioner paa Fyrtaarnet fandt Sted paa følgende Dage, i 1897: 22 og 29 Juli, 6 og 23 August og 3 Septbr.; i 1898: 23, 28 og 30 Juli, 4, 8, 13, 25 og 30 August, 1, 16 og 20 Septbr., samt 8 Oktbr., paa hvilken Dato jeg dog intet Udbytte fik; i 1899: 14 Juni, 11 (intet Udbytte) og 25 Juli, samt 29 August; i 1900 den 20 og 26 Juli. Ialt har jeg taget c. 90 Macrolepidoptera og nogle enkelte Microlepidoptera, som imidlertid ikke ere nævnte her.

Smerinthus populi L. Et enkelt Exemplar ^{29/7} 97.

Cossus ligniperda F. Et enkelt Exemplar ^{26/7} 1900.

Zeuzera aesculi L. En Han ^{28/7} 98.

Hepialus humuli L. En Hun ^{20/7} 1900.

- Clisiocampa neustria* L. Talrig i 1897 og 1898. Ingen i 1899. Atter nogle i 1900.
- Gastropacha pini* L. En Han ²⁵/₈ 98.
- Stauropus fagi* L. Et enkelt Exemplar ²⁸/₇ 98.
- Notodonta ziczac* L. Et enkelt Exemplar 1897.
- Leiocampa dictaea* L. Et Exemplar i 1897, et andet ⁸/₈ 98.
- Phalera bucephala* L. Kun én Gang: ³⁰/₇ 98.
- Arctia caia* L. To Exemplarer ialt: ⁴/₈ og ⁸/₈ 98.
- Phragmatobia fuliginosa* L. Flere Exemplarer i 1897; 3 Exemplarer ²⁵/₇ 99; et enkelt Exemplar ²⁶/₇ 1900.
- Hylophila prasinana* L. 2 Exemplarer ²⁰/₇ 1900.
- Earias chlorana* L. Et Exemplar ³⁰/₇ 98.
- Leucoma salicis* L. Undertiden meget talrig. Taget saavel 1897 som 1898, 1899 og 1900.
- Ocneria monacha* L. Jeg har taget et enkelt Exemplar, men forsømt at optegne naar.
- Acronycta tridens* Schiff. Da Arten ikke kan skjælnes fra den følgende uden ved Klækning, er Bestemmelsen ikke sikker; jeg antager at have taget den nogle Gange i 1898 og i 1900.
- A. psi* L. Hvad der er sagt om ovenstaaende Art gjælder ogsaa denne.
- A. aceris* L. ⁸/₈ 98. ²⁶/₇ 1900.
- A. megacephala* F. Den hyppigst forekommende *Acronycta*-Art. Jeg har taget den ²⁸/₇, ⁴/₈, ⁸/₈ 98 samt ²⁵/₇ 99.
- Polia flavicincta* F. Den ¹⁶/₉ 98 tog jeg et udmærket smukt Exemplar af denne temmelig sjældne Art.
- Trachea atriplicis* L. Almindelig, navnlig i 1898.
- Mamestra persicariae* L. Saavel i 1898 som i 1899 flere Exemplarer.
- M. brassicae* L. Ligesaa og desuden 1900.
- M. oleracea* L. Ligesaa, men talrigere.
- M. trifolii* Rott. Meget talrig i 1897, hyppig i 1898, enkeltvis i 1899 og i 1900.
- M. reticulata* Vill. 1 Exemplar i 1897.
- Dianthoecia cucubali* Füssl. 1 Exemplar ²⁵/₈ 98.
- Hadena strigilis* L. Ret hyppig.

- H. ophiogramma* Esp. Kun en enkelt Gang har jeg taget denne ikke almindelige Art, nemlig $\frac{8}{8}$ 98.
- H. didyma* Esp. Nu og da i 1898, 1899 og 1900.
- H. basilinea* F. Temmelig hyppig.
- H. abjecta* Hb. Nogle faa Exemplarer 1897 og $\frac{8}{8}$ 98, samt i 1900.
- H. lithoxylea* F. 3 Exemplarer i Juli 1898 og 3 Exemplarer $\frac{20}{7}$ 1900.
- H. monoglypha* Hfn. Til Tider overordentlig talrig og en af de Arter, man næsten altid træffer paa de nævnte Tider.
- H. porphyrea* Esp. Af denne temmelig sjældne Art toges et Exemplar i 1897.
- Apamea testacea* Hb. En halv Snes Exemplarer i Aug. 1898.
- Hydroecia nictitans* Bkh. Flere Exemplarer 1897, 1898 og 1899.
- H. micacea* Esp. Kun et Par Exemplarer i 1897.
- Aplecta occulta* L. 1 Exemplar $\frac{23}{8}$ 97.
- Tryphaena pronuba* L. Meget talrig i August 1897, 1898 og 1899. Færre i Juli i de samme Aar. Juli 1900 talrig.
- T. orbona* Hfn. 1 Exemplar $\frac{26}{7}$ 1900.
- T. fimbria* L. 1 Exemplar $\frac{26}{7}$ 1900.
- Agrotis C nigrum* L. I 1897, 98 og 99. Ofte meget talrig.
- A. triangulum* Hfn. 4 Exemplarer $\frac{26}{7}$ 1900.
- A. rubi* View. 1 enkelt Exemplar i 1897.
- A. plecta* L. Nogle faa Exemplarer: $\frac{23}{8}$ 97, $\frac{30}{7}$, $\frac{4}{8}$ 98, $\frac{14}{6}$ 99.
- A. strigula* Hb. $\frac{28}{7}$ 98 et enkelt Exemplar.
- A. putris* L. $\frac{28}{7}$ og $\frac{30}{7}$ 98. 1 Exemplar $\frac{20}{7}$ 1900.
- A. simulans* Hfn. $\frac{13}{8}$ 98. 3 Exemplarer Juli 1900.
- A. nigricans* L. Hyppig Juli 1900. Ikke iagttaget før.
- A. tritici* L. 4 Exemplarer $\frac{20}{7}$ 1900. Ikke iagttaget før.
- A. exclamationis* L. I 1898, 1899 og 1900 ret talrig.
- A. segetum* Schiff. I 1898, 1899 og 1900.
- A. vestigialis* Rott. 1 Exemplar $\frac{20}{7}$ 1900.
- Amphipyra tragopogonis* L. Talrig, navnlig i Mængde i Septbr. 1898.
- Caradrina morpheus* Hfn. Nogle Exemplarer 1898 og 1900.
- C. alsines* Brahm. Juli og August 1898 og 1899. Ogsaa i Juli 1900.
- C. quadripunctata* F. Som foregaaende.

- Nonagria typhae* Thb. 1 enkelt Exemplar $16/9$ 98.
Leucania pallens L. Hyppig i 1897, 1898, 1899 og 1900.
L. lithargyrea Esp. $8/8$ og $25/8$ 98. Enkelte Juli 1900.
L. conigera F. $13/8$ 98. Meget talrig $20/7$ og $26/7$ 1900.
Calymnia trapezina L. Kun en enkelt Gang i 1898.
Dyschorista fissipuncta Hw. 1 Exemplar $30/7$ 97. 3 Exemplarer $20/7$ 1900.
Orthosia circellaris Hfn. Et Par Gange i 1897.
O. litura L. En halv Snæs Exemplarer i 1897 og 1898.
Plastenis subtusa F. 2 Exemplarer $30/8$ 98. 1 Expl. $20/7$ 1900.
Xanthia fulvago L. var. *flavescens*. 1 Exemplar $25/8$ 98.
Cucullia umbratica L. $8/8$ 98. 3 Exemplarer $20/7$ 1900.
Pyrria umbra Hfn. 1 enkelt Exemplar $8/8$ 98.
Plusia moneta F. Flere Exemplarer 1897 og 1898.
P. chrysitis L. Flere Exemplarer Juli og August 1897 og 1898; ligesaa i Juli 1900.
P. festucae L. 5 Exemplarer, Aug. 1897, Aug. og Septbr. 1898.
P. gamma L. Talrig; navnlig i Mængde i Aug. og Septbr. 1898.
P. iota L. $22/7$ 97, $23/7$, $28/7$, $30/7$, $4/8$ 98, $26/7$ 1900.
Erastria pusilla View. 1 Exemplar $28/7$ 98.
Catocala nupta L. 1 Exemplar 1897.
Zanclognatha tarsipennalis Tr. 1 Exemplar 1897.
Hypena rostralis L. 1 Exemplar $20/9$ 98.
Eugonia tiliaria Bkh. 2 Exemplarer $16/9$ 98.
E. fuscantaria Hw. Af denne sjældne Art har jeg ialt taget 5 Exemplarer: $23/8$ 97, $25/8$, $16/9$, $20/9$ 98.
Amphidasys betularius L. 1 Exemplar $30/7$ 98. 2 Explr. $20/7$ 1900.
Halia wauaria L. 1 Exemplar $26/7$ 1900.
Abraxas grossulariata L. 1 Exemplar $20/7$ 1900.
Acidalia aversata L. Flere Exemplarer Juli 1900.
Eupithecia succenturiata L. 1 Exemplar 1898.
Cidaria bilineata L. $28/7$ 98.
C. associata Bkh. 1 Exemplar $20/7$ 1900.

Desuden har jeg taget et Par *Eupithecier* og *Cidarier* af de almindelige Arter; hvilke har jeg desværre forsomt at optegne.

LIDT OM VORE CRIOCERIS- OG CIONUS-ARTER

AF
L. ANDERSEN.

Crioceris merdigera Linn. optraadte for nogle Aar tilbage meget hyppig i Haderslev, og jeg havde da Lejlighed til at iagttage følgende: Billen yngler 2 Gange om Aaret, nemlig April-Maj og Juli-August*). Jeg fandt den i Slutningen af April og først i Maj, og efterat jeg havde samlet flere af begge Kjøen, satte jeg dem i et Glas, hvori jeg havde friske Blade af den hvide Lilie (*Lilium candidum*). De begyndte strax med Parringen, og efter samme aflagde de befrugtede Hunner paa Undersiden af Bladene smaa Hobe af Æg, der sædvanlig indeholdt 4—6 Stykker. Efter 14 Dages Forløb kom de første Larver frem og begyndte at gnave af Bladjødet. I Begyndelsen var det næppe at se, men efter 2 Dages Forløb begyndte Larverne at sprede sig og æde med større Begjærighed. Strax efter det første Hudskifte tiltog deres Graadighed, de fortærede Bladene fra Spidsen af, eller ogsaa aad de store Huller paa Fladen; under dette Arbejde dækkede Larverne sig med deres egne Exkrementer. Jeg prøvede med en Pensel at rense et Par af dem, men

*) Dette synes at stride mod de talrige Iagttagelser, der af andre ere gjorte over Chrysomelin-Larverne, der her i Landet alle synes kun at optræde med et Kuld. Den Formodning ligger da nær at den kunstige Opdrætning har fremkaldt den tidlige Yngel, og har bragt Forf. til den Antagelse, at den i Juli trufne Yngel var et nyt Kuld.

næppe var de fri for min Berøring, saa begyndte de at æde med endnu større Graadighed, og efter 2 Timers Forløb var Kroppen igjen bedækket med Exkrementer.

Larverne udviklede sig i 14 à 16 Dage, forlode Bladene og forpuppede sig i Jorden. Den 29. Juli 1900 foretog jeg en Tur til Sønder Hostrup ved Aabenraa. Her fandt jeg en længere Række af *C. meridigera* og samtidig 6 Larver; disse vare næsten fuldt udviklede og forpuppede sig fra den 2—6. August. Jeg forsøgte, om det var muligt at faa Imago frem endnu i samme Aar, hvorfor jeg stillede Glasset i et Vindue, hvor det var stærkt udsat for Solens Varme. Forsøget lykkedes til Dels, der fremkom den 22. August og følgende Dage 3 Biller. Den 2 Juni fandt jeg i Tørning enkelte Stykker af *Crioceris brunnea* Fabr. og opdagede samtidig dens Larve paa Undersiden af Bladene paa Lilie-Konval (*Convallaria maialis*). Jeg tog nogle Larver med hjem og forsøgte at klække dem. Forsøget lykkedes kun med to Stykker, der forpuppede sig den 10. Juni, og Imago fremkom den 30. Juni.

Den 26. Juli tog min Søn i en Have i Husum *Crioceris Asparagi* Linn. i stort Antal samt over 100 Larver. Ved hans Hjemkomst var imidlertid en Del af Larverne døde. Resten fodrede jeg med *Asparagus officinalis*. Fra den 8—15. August havde alle forpuppet sig, og fra Slutningen af August til hen i September fremkom i alt 24 Biller.

Crioceris 12-punctata Linn. fandt jeg første Gang i Juli 1883 i stort Antal i en Have i Husum; senere har jeg fundet enkelte i Byerne Slesvig og Sønderborg. Dens Udvikling har jeg ikke iagttaget, da jeg aldrig har fundet Larven; men da jeg fandt Dyret paa *Asparagus officinalis*, er dens Levevis vistnok som *C. Asparagi*.

I Ent. Meddelelser 4. Bind skrev jeg en lille Opsats om vore *Gymnetron*-Arter paa *Linaria vulgaris* og paaviste, at denne Plante huser 5 *Gymnetron*-Arter. Jeg har i Sommeren 1900 paa »Knoldet Brunrod« (*Scrophularia nodosa*) iagttaget 3 *Cionus*-Arter. I Juli fandt jeg bag paa Bladene af denne Plante en Del smaa grønliggule Kugler, saa store

som Viktoria-Ærter. Jeg formodede, at det maatte være Pupper af *Cionus*, hvorfor jeg tog en Del af dem.

Efter faa Dages Forløb fremkom flere Stykker af *Cionus Scrophulariae* Linn. og *Verbasci* Fabr. Nogle Dage senere fandt jeg paa samme Plante atter nogle kugleformige Pupper, men mindre end de foregaaende, af disse fremkom *Cionus pulchellus* Herbst. — Endelig fandt min Søn i Juli ved Husum 3 Stykker *Cionus hortulanus* Marsh. paa *Scrophularia aquatica*. Denne Plante har jeg aldrig fundet her i Omegnen af Haderslev og heller ikke *C. hortulanus*.

TILLÆG TIL
 FORTEGNELSERNE OVER DE I DANMARK
 LEVENDE COLEOPTERA

VED
 CHR. ENGELHART.

Siden Dr. Fr. Meinert i Ent. Medd. 1ste Bind bragte et større Tillæg til de indtil da udkomne Fortegnelser over danske Biller, er der i samme Tidsskrifts 2det Bind fremkommet et mindre Tillæg af Hr. W. Schlick, der imidlertid kun omhandlede ny tilkomne Arter. Endvidere har Dr. Meinert i samme Tidsskrifts 1ste Bind givet en Fortegnelse over Mycetophager, Dermester, Byrrher, Georysser, Heterocerer og Ciser, Dr. Meinert og Hr. Joh. P. Johansen en Fortegnelse over Staphyliner i 1ste, 2det, 3die og 5te Bind og Hr. E. A. Løvendal en Bearbejdelse af Tomicini i 2det Bind. Udenfor Tidsskriftet har Hr. Løvendal endelig udgivet en større Monografi: »De danske Barkbiller og deres Betydning for Skov- og Havebruget«, Kjøbenhavn 1898.

Det er altsaa godt og vel 10 Aar siden der for de ældre Fortegnelser Vedkommende er fremkommet noget Tillæg, og saavel for disses som ogsaa for de senere Fortegnelser Vedkommende er der dels ved ny Indsamlinger, dels ved Bearbejdelse af ældre Materiale fundet mange ny Arter og gjort mange Iagttagelser om tidligere anførte sjældne Arters Forekomst og Udbredelse her i Landet. Det synes derfor nu at være passende i »Entomologiske Meddelelser« at give en saavidt muligt udførlig Fremstilling af de mange forløbne Aars Udbytte, for at de Iagttagelser, som hver enkelt Samler sidder inde med, kan blive fælles Ejendom. Det er denne Opgave jeg har paataget mig at løse: at

samle det spredte Materiale og ved velvillige Bidrag fra de mange aktive Samlere at give et saa fyldigt og dog kortfattet Overblik over de ny og interessante Fund, som det er muligt. Bedst vilde det være, om en hel ny Fortegnelse kunde blive udarbejdet, men da dette vilde medføre et stort kritisk og indgaaende videnskabeligt Arbejde, hvortil jeg hverken er i Besiddelse af Evner eller Tid, har jeg maattet nøjes med at arbejde paa det gamle Grundlag, idet jeg har bibeholdt den gamle Rækkefølge og de gamle Numre og passet ny tilkommende Arter ind saa godt det har været mig muligt. Kun i enkelte Tilfælde har jeg, hvor jeg følte mig ganske sikker i min Sag, foretaget Rettelser af Navne. Heller ikke har jeg altid kunnet kontrolere de ny Arters rigtige Bestemmelse, eller om de angivne Fund af sjældne eller meget sjældne Arter ogsaa virkeligt gjælder de anførte Arter.

Forøvrigt er min Opfordring til Samlerne om at yde Bidrag bleven mødt med den største Velvilje, og jeg benytter herved Lejligheden til paa egne og andre Entomologers Vegne at takke D'Hrr. Stiftamtmand, Kmhr. Fabritius de Tengnagel, Oberst, Baron H. F. Rosenkrantz, Skolebestyrer N. P. Jørgensen, Overlærer L. Andersen, Cand. Schlick, fhv. Brygger Joh. P. Johansen, der har vist mig den store Imødekommenhed at stille sine Notitser om Aleochariner og Tachyporiner, en paabegyndt Udarbejdelse af et Tillæg til Fortegnelsen over disse Grupper, til min Raadighed, fremdeles D'Hrr. Konservator Løvendal, Pastor J. Møller, Hr. A. C. Jensen-Haarup, Hr. E. Rosenberg, Lærer Esben Petersen, Assistent A. West, Stud. mag. J. C. Nielsen, Dr. C. Jørgensen og Toldassistent H. O. Holstebro samt endnu flere, der have bidraget til at gjøre dette Tillæg saa fuldstændigt som muligt.

Med Hensyn til Familiernes Rækkefølge har jeg fulgt den Vej, som Dr. Meinert har antydnet i sit »3die Tillæg«, idet jeg har tilføjet de senere tilkomne Familier i Overensstemmelse med denne Ordning. Indenfor Familierne har jeg paa to Undtagelser nær bibeholdt den samme Række-

følge, som findes i de tidligere Fortegnelser. Den første af disse Undtagelser danne Staphylinerne. Jeg har anset det for rigtigst at bruge den sædvanlige Orden, at begynde med Autalierne og gennem de øvrige Aleochariner og Tachyporinerne gjøre Overgangen til de egentlige Staphyliner og ende med Homaliner, Protininer og Phloeochariner, efter hvilke jeg har bibeholdt Micropeplinerne, fordi de i den tidligere Fortegnelse ere nummererede i Fortsættelse dermed, skjøndt der, vistnok rettelig, af nyere Forfattere anvises dem Plads mellem Histeridae og Nitidulidae.

Ved denne Ordning er Nummerrækken ganske vist bleven brudt, idet Staphylinerne begynde med Nummer 323, medens de lavere Numre findes fra midt inde i Rækken til Slutningen, men jeg har dog antaget denne Ordning for at være den systematisk rigtigste.

Den anden Undtagelse danner Barkbillerne. Disse findes i tidligere Fortegnelser nummererede i Rækkefølge med de egentlige Snudebiller, og Numrene fortsættes saa med Attelabini, Rhynchitini, Platyrhinini og Bruchini. Imidlertid foreligger nu Hr. Konservator Løvendals ovenfor nævnte Monografi over denne Gruppe, i hvilken ikke alene en stor Mængde ny Arter findes opført og enkelte Bestemmelsesfejl er rettede, men navnlig Ordningen og for en stor Del Slægtsnavnene er forandrede. Jeg finder det kun rigtigt og naturligt at følge denne Forfatter, og da det vilde være alt for vidtløftigt og uoverskueligt, ved Rettelser at indordne under de ældre Fortegnelser en Gruppe, af hvis oprindelige 42 Arter kun Halvdelen vilde optræde med uforandret Navn, medens Antallet af Arter er voxet til 52 og Rækkefølgen fuldstændigt forandret, saa har jeg skrevet en hel ny Fortegnelse paa Grundlag af Hr. Løvendals Arbejde og anvist den Plads under Overskriften »Scolytidae og Platypodidae« efter Curculionidae. Som ny Arter har jeg kun betegnet dem, der ikke findes i Hr. Løvendals Afhandling »Tomicini Danici« i Ent. Medd. III, hvilken tør forudsættes bekendt, og hvori Synonymrækken for alle øvrige Arter findes. Disse 2 nævnte Tilfælde vise, i hvor

høj Grad der trænges til en hel ny omarbejdet Fortegnelse. Som den nu er, bestaar vor Fortegnelse over danske Biller af Brudstykker, som kun med Besvær og med Tabet af Overskuelighed kan søges sammen. Til en saadan ny Fortegnelse, som man maa haabe inden alt for længe maa blive udarbejdet, hører saa en kritisk Gjennemarbejdning af hele det indsamlede Materiale, endelig Løsning af mange svævende Spørgsmaal om en Arts rigtige Bestemmelse og Udskillelse af sammenblandede Arter; og hertil maa de enkelte Samlere med Flid forberede et Materiale ved hver for sig og ved gjensidig Meddelelse at søge at komme til Klarhed over vore nuværende Arters Bestemmelse og ikke tage det for en given Ting, at den hidtil fulgte overalt er rigtig.

Ny Arter, der ikke have været anførte i nogen af de tidligere Fortegnelser eller Tillæg ere betegnede med en lille Stjerne foran Nummeret.

Carabidae.

1. *Cicindela silvatica* L. — Foruden tidligere nævnte Findesteder anføres følgende: Kaas Hede i Salling, Mai, talrig, Pastor J. Møller. Tidsvilde Hegn, Mai, Juni, flere Samlere. Bornholm, paa Lyngen mellem Arnager og Stampen, Kons. Løvendal, Dr. Jørgensen, Mr. Rye og Forf.
9. *Dromius meridionalis* Dej. — *D. meridionalis* Dejean, Sp. gén. des Coléopt. I Pag. 242. *Drom. fenestratus*, Schiø. Tillæg t. Danm. Karaber og Dytisker, Nat. Tidsskr. 3 R. 6 B. Pag. 402. — Denne Art blev indført af Prof. Schiødte under Navnet *Dr. fenestratus* Dej. i Fortegnelsen af 1870. Da jeg i England fandt Exemplarer, der var fuldkomment identiske med vore, og blev gjort opmærksom paa, at disse vare *Dr. meridionalis* Dej., har jeg underkastet Spørgsmaalet en mere indgaaende Prøvelse; ved Velvilje fra Hr. Dr.

Eug. Reitter i Paskau, hvem jeg herved bringer min bedste Tak, fik jeg paalideligt bestemte Exemplarer af *Dr. fenestratus* Dej. og *meridionalis* Dej. tilsendt og blev derved istand til bestemt at konstatere, at vore Individer tilhøre den sidstnævnte Art. Dr. Schaum mener, at den, uagtet den er af bredere Form, er identisk med *angustus* Er., men selv om dette var Tilfældet, bør Dejeans Navn bibeholdes, da det er det ældste, og hans Beskrivelse er fuldkommen klar og afgjørende. At der kunde ske en Fejltagelse ved Bestemmelsen af en *Dromius*, er iøvrigt meget let at forstaa, da Forskjellighederne mellem de nærstaaende Arter ere af en Natur, der vanskeligt kan beskrives, omend de ere lette at se, naar man har en Række Exemplarer af Arterne ved Siden af hinanden.

- *17a **Blechrus glabratus** Dft. — *Lebia glabrata* Duftschmid, Fn. Austr. II. Pag. 248. *Blechrus glabratus* Schaum, Nat. d. Ins. Deutschl. I. Pag. 275. (*femoralis* Marsh.). — Under Bark paa en Fyrrestamme ved Spangsbjerg Mølle ved Esbjerg, $\frac{10}{4}$ 1898, 1 Stk., Asbo ved Vejen St., i Antal, i Sommeren 1898, Jensen-Haarup. Enkelt ved Løsning pr. Horsens, Konservator Løvendal. Disse Fund ere allerede omtalte i Ent. Medd. 2. R. p. 98—102.
- 17a. **Blechrus maurus** St. — Denne Art synes at være meget udbredt og ingenlunde sjælden. Foruden tidligere nævnte Findesteder anføres følgende: Als, Juli, L. Andersen. Salling, August, Pastor J. Møller. Diger ved Bremersvold, Lolland, Juni, Forf.
20. **Lebia crux minor** L. — Rudehegn, Juni, August og September samt Gels Skov, Juni, oftest kætsset, Wieland. Bornholms Sydkyst, nær Arnager, Juni, 1 Stk., siddende paa en Sten, og Brede, Nordsjælland, April, under en Sten paa et Jorddige, Dr. Jørgensen. Bognæs, Aug., enkelt samt Freerslev Hegn, Nordsjælland, 3 Stkr., Mai, Baron Rosenkrantz, Grib Skov, April,

- Frederiksborg, April, Mai og Oktober, samt Tidsvilde Hegn, Juli, J. C. Nielsen.
24. **Cymindis basalis** Gyll. — Enkelt, under en Sten paa en lille Lynghede ved Lillerød Station, April, E. Rosenberg. Asserbo Overdrev, i en Sandgrøft, enkelt, Mai, Stud. mag. A. Ditlevsen.
- 25a **Masoreus Wetterhallii** Gyll. — En lille Række paa Refsnæs, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelte Stkr. ved Esbjerg, Fanø og Asbo ved Vejen Station, Jensen-Haarup. Enkelte Stykker paa Stranden udfor Kongelunden, Amager, September samt i Tidsvilde Hegn i Juli, Rosenberg.
28. **Dyschirius obscurus** Gyll. — Esbjerg, i stort Antal, under Tang ved Stranden, Mai, Juni, flere Samlere. Tidsvilde, Juli, J. C. Nielsen.
- 31a. **Dyschirius angustatus** Ahr. — Dette sjældne Dyr, hvoraf tidligere kun et enkelt Exemplar var fundet, uden Angivelse af bestemt Lokalitet, er nu fundet af Kmhr. Fabritius de Tengnagel ved Møens Klint i Juli Maaned (9 Stkr.) samt paa Fanø i August, enkelt.
32. **Dyschirius inermis** Curt. — Enkeltvis under Tang paa Stranden ved Esbjerg, Mai, Juni flere Samlere. Vester Fælle, Juni og September, flere Samlere.
34. **Dyschirius impunctipennis** Dws. — I stort Antal under Tang paa Stranden ved Esbjerg, Mai, Juni, flere Samlere.
36. **Anisodactylus nemorivagus** Dft. — Lillerød, April, 1 Stykke, Stud. mag. Ditlevsen.
38. **Anisodactylus pseudoaeneus** Dej. — Ved Frederiksholm Teglværk og Kongens Enghave ved Kjøbenhavn, Mai, Juni og Juli, i Antal, Baron Rosenkrantz.
40. **Ophonus punctatulus** Dft. — En lille Række samlet omkring Lyngby af Prof. Gædeken. I stort Antal paa en Mark ved Hillerødsholm, J. C. Nielsen. Under Tang ved Alssund, Mai, enk., L. Andersen.
43. **Ophonus puncticollis** Payk. — Herr A. C. Jensen-Haarup meddeler, at han har truffet denne Art i An-

tal i Skjærmene paa den vilde Gulerod, *Daucus carota*. I lukkede Skjærme fandtes ofte et større Selskab af Billen, og i saa Tilfælde var Frøene for en stor Del fortærede.

- *43a. **Harpalus hospes** St. — *H. hospes* Sturm. Deutschl. Ins. IV. Pag. 88. Schaum. Nat. d. Ins. Deutschl. I. Pag. 582. — Et enkelt Stykke ved Kalkbrænderiet N. f. Kjøbenhavn, Kapt. Wielandt.
47. **Harpalus distinguendus** Dft. — Gjedsers, August. enk. Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
51. **Harpalus luteicornis** Dft. — En halv Snes Stykker, i en lille Skov Nord for Odense, nær Stavisaa, Mai, Skolebestyrer Jørgensen.
52. **Harpalus seriepunctatus** Gyll. — Allinggaards Skov ved Silkeborg, i Antal, Esben Petersen. Stenderup Skov ved Kolding, E. Jürgensen.
53. **Harpalus fuliginosus** Dft. — Sødringholm, 5 Stkr., Juli, August, Baron Rosenkrantz. Enkelte Stykker ved Harboør, Langaa, samt i Tidsvilde Hegn, Juni og Juli, Forf.
56. **Harpalus servus** Dft. — Enkeltvis paa Stranden ved Esbjerg, Jensen-Haarup. Et Stk. ved Silkeborg, Esben Petersen.
59. **Harpalus picipennis** Dft. — Et enkelt Stk. ved V. Gjesten nær Vejen Station, Jensen-Haarup. Stranden ved Tissø, Juni, Rosenberg. Et Stk. ved Arnager paa Bornholms Sydkyst, Forf.
65. **Harpalus hirtipes** Panz. — Var i Aaret 1895 almindelig paa en Sandmark ved Hillerød, J. C. Nielsen. Et Stykke i Haarup ved Horsens, Jensen-Haarup. Tidsvilde, i Antal, Juli, Stud. mag. Ditlevsen.
68. **Bradycellus cognatus** Gyll. — Enkelte Aar almindelig, i April—Juli og igjen i Oktbr., ved Stranden udfør Frederiksholm Teglværk ved Kjøbenhavn. Strand ved Udbyhøj, Randers Fjord, i Antal, September, H. O. Holstebro.
- 71a. **Bradycellus verbasci** Dft. — Vejle, Kolding og Om-

- egn, August og Septbr., E. Jürgensen. V. Ulslev Præstegaardshave, Lolland, Septbr., Pastor J. Møller. Gram, Nordslesvig, en lille Række, April, Kapt. Wielandt. Enkeltvis i Randers Egnen og Taps Nørreskov, Septbr. og Oktbr., H. O. Holstebro. Ræbild Bakker ved Skjörping, August, Møen, August, enkeltvis, Forf. Arten, der formodentlig ofte er overset, synes altsaa at være udbredt omend sjælden.
73. **Balius consputus** Dft. — Ved et Kjær i Kjeld-Skov, Bremersvold, Lolland, sparsomt i Juni og Juli, i Selskab med *Stenolophus vespertinus*, H. O. Holstebro. Gaabense, April, 1 Stk., Dr. C. Jørgensen. Enkelt ved Gram, Nordslesvig i September, Wielandt. 2 Stkr. ved Damhussø, Mai, Rosenkrantz.
76. **Stenolophus vespertinus** Panz. — Enkelt i Sattrup Skov, Mai, Joh. Andersen. Jægerspris, Mai, Rosenberg. Bremersvold, Juni, Juli, flere Samlere.
78. **Acupalpus flavicollis** St. — Bøllemosen, Mai, i Antal, Wielandt. Tidsvilde, enkeltvis, Juni, Holstebro. Hattemose, Nordsj., April, 1 Stk., Rosenberg.
81. **Acupalpus exiguus** Dej. — En lille Række ved et Vandhul i Knudskov paa Vejen til Knudshoved, April, Forf.
82. **Zabrus gibbus** F. — I Aarene 1891—94 meget hyppig i Juni og Juli Maaned, i Amtmandshaven, Nykjøbing F., senere kun enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Paa Kornmarker paa Als i Mai, ikke sjælden, L. Andersen.
91. **Amara melancholica** Schiø. — Enkelte Stykker paa Tebbestrup Bakker ved Randers, April, Holstebro.
92. **Amara infima** Dft. — I Antal paa Lyngbakker ved Ræbild nær Skjörping Station i August, Johansen, Forf. Enkelt mellem Esbjerg og Hjerting, August, Jensen-Haarup. Enkelt ved Silkeborg, Esben Petersen.
94. **Amara rufocincta** Sahlb. — 2 Stkr., Salling, i August, Pastor J. Møller. Enkeltvis men ret hyppig omkring

Silkeborg, Esben Petersen. Enkelte paa Stranden ved Esbjerg, Jensen-Haarup.

98. **Amara familiaris** Duft. — Hr. A. C. Jensen-Haarup meddeler, at han den 18 Mai 90, en klar, varm For-aarsdag, ved Vejle har iagttaget denne Art i Færd med at fortære Kronbladene, Støvdragerne (og vistnok ogsaa Støvvejene) samt uudsprungne Knopper af en Fladstjerneart. Som allerede kjendt tidligere, er *Zabrus gibbus* planteædende, og *Ophonus punctatulus* og *puncticollis* fortære utvivlsomt Frøene af forskjellige Skjærblomster. Videre Iagttagelser til Belysning af hvorvidt andre Medlemmer af Carabernes hovedsagelig kjødædende Familie skulde tage til Takke med, eller maaske endog foretrække Planteføde vilde være af meget stor Interesse.
100. **Amara formosa** Schiø. — Et enkelt Stykke paa Stranden ved Blokhus, Johansen.
101. **Amara lunicollis** Schiø. — Almindelig under Tang paa Stranden ved Esbjerg, flere Samlere. Enkeltvis men ikke sjælden omkring Silkeborg, Esben Petersen.
107. **Amara trivialis** Dft. — Enkeltvis ved Lindum samt i Sønderjylland, Johansen.
- *109a. **Amara strenua** Zimm. — *Am. strenua* Zimmermann, Gistel's Faunus I. Pag. 32, Schaum, Nat. d. Ins. Deutschl. I. Pag. 520 (*vectensis* Daws). — Et enkelt Stykke af denne Art er fundet af Hr. A. C. Jensen-Haarup ved Esbjerg, vistnok ved Stranden umiddelbart Nord for den nævnte By.
110. **Amara plebeja** Gyll. — Den 13. 6. 97 fandt Hr. Kontorbestyrer G. Bonfils denne Art i hundredevis siddende paa Straaene af *Alopecurus geniculatus* ved den udtørrede Ebberød Dam i Rude Hegn.
117. **Pterostichus picimanus** Panz. — Hr. Pastor J. Møller har fundet et enkelt Stykke af denne særdeles sjældne Art under en Sten paa Lerbund ved Handermelle, Lolland, den 12. August.
128. **Pterostichus aterrimus** Payk. — Bornholm, Nord for

- Rønne, en lille Række, Juni, Johansen. Ved Fure So og Skovrød Dam, April, Mai, flere Stykker, Rosenbergs.
136. *Dolichus flavicornis* F. — Fund anføres fra Helsingørseggen, Vallø, Møen samt Egnen om Lyngby, hvor Arten er udbredt og oftere er tagen i Antal.
137. *Calathus rotundicollis* Dej. — I Antal i Grønbæk Præstegaards Have, Esben Petersen. Enkelt i Bremersvold Skov, September, Pastor J. Møller.
146. *Anchomenus quadripunctatus* de G. — Enkelt paa Bornholm, Juli, Baron Rosenkrantz og Kmhr. Fabritius de Tengnagel, der angiver at have taget den under Tang ved Stranden. 2 Stkr. paa Møens Klint, Juni, under Bark paa en Bøge Vindfælde, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
148. *Anchomenus ericeti* Panz. — Enkelt paa Lundby Bakker ved Aalborg, Septbr., Johansen. Et Stykke, Resdal, samt 6 Stkr. i Allingskovgaards Mose, Silkeborg Egnen, Esben Petersen. Et Stykke samme Sted, i November, Forf.
151. *Anchomenus elongatus* Fisch. — Bornholm, Juli, paa Stranden, mange, Baron Rosenkrantz.
157. *Anchomenus micans* Nicol. — Flere Stykker paa Allingskovgaards Mark ved Silkeborg, Esben Petersen.
- *164a. *Anchomenus Krynickii* Sperk. — Anchom. Krynickii Sperk, Bull. d. Mosc. 1835. 151. 1. Schaum, Nat. d. Ins. Deutschl. I. Pag. 405. (uliginosus Er., nigerimus Chaud.) — Hr. Kmhr. Fabritius de Tengnagel meddeler følgende: »I Kohave Skov ved Nykjøbing F. fandt jeg i Novbr.-Decbr. 1893 under Bark paa gamle Stød, i Selskab med *Anch. angusticollis*, en Del Exemplarer af en *Anchomenus* med væsentlig forskjelligt og navnlig bredere Halsskjold, sorte Palper Antenner og Ben, mattere Farve, Dækvinger med mere parallelle Sider og i det Hele temmelig nøje svarende til Beskrivelsen i Schaum, Nat. d. Ins. Deutschl. af *Anch. Krynickii*. Jeg er dog ikke absolut sikker paa

at Arten er holdbar^a. Hr. Kons. Løvendal har taget et Stykke i Kjeld-Skov, Bremersvold, som jeg har set og mener at være berettiget til at anse for nærværende Art.

170. **Chlaenius holosericeus** F. — Ulfshale Overdrev, Møen, et enkelt Stykke, Septbr., Rosenberg. Damhusso i en Confervebunke, August, enkelt, Stud. med. Rasch. Bornholm, paa Stranden Syd for Rønne, Juli, en lille Række, Johansen. Gjedser, Juni, enkelt, Kmhr. Fabricius de Tengnagel.
173. **Licinus depressus** Payk. — Under Kalk og Murbrokker ved Hammershus Ruin, Bornholm, Juni, et enkelt Stykke, B. G. Rye.
174. **Badister unipustulatus** Bon. — Oftere tagen i Antal ved et lille Mosehul i Kjeld-Skov, Bremersvold, Juni og August, Pastor J. Møller, Holstebroeg og Forf.
176. **Badister humeralis** Bon. — Almindelig i Skovene omkring Odense, N. P. Jørgensen. Knudskov ved Vordingborg, April, Forf.
180. **Panagaeus quadripustulatus** St. — 1 Stk., Næsgaard, Nordfalster, Esben Petersen.
183. **Carabus glabratus** F. — Enkeltvis ved Donse i Mai, Kapt. Wielandt, Gels Skov og Helsingør i Juni, Baron Rosenkrantz, ved Flensborg L. Andersen.
185. **Carabus convexus** F. — Enkelte Aar almindelig ved Eisbøl, Haderslev, L. Andersen.
189. **Carabus intricatus** L. — Oftere gjenfunden i Skovene omkring Silkeborg: Vesterskoven, enkelt, Jacobsen, Gjessø i Antal, Lærerne S. Pedersen og Esben Petersen og Forf., oftest sent om Efteraaret, Oktober og November, under Mos og Lav paa Stubbe og Stammer. Nexø, Bornholm, nogle Stykker, under Stene, Juli, Stud. polyt. C. Jørgensen.
- *189a. **Carabus auratus** L. — Carab. auratus Linné Faun. Su. n. 786, Schaum, Nat. d. Ins. Deutschl. Pag. 127 (sulcatus De Geer). — 2 Stykker af denne for vor Fauna ny Art er fundne af Hr. Lærer L. Andersen

- i September 1897 paa en aaben Plads i Kobbermølle Skoven v. Flensborg.
196. **Calosoma sycophanta** L. — Hillerød, paa Vejen fra Frederiksborg til Fredensborg, 1 Stk., J. C. Nielsen. Vester Ulslev Præstegaards Have, Lolland, Juli, 1 Stk., Pastor J. Møller.
197. **Calosoma reticulatum** F. — 1 Stk., Juli, paa Vejen fra Julianæa til Ellebæk, Sønderjylland, Joh. Andersen.
202. **Nebria livida** L. — Vesterfælled, i Lergravene ved Frederiksholms Teglværk især i Juni, i Antal, flere Samlere, Varieteten *lateralis* ligeledes. Enkelt ved Gravenshoved, Slesvig, Juni, L. Andersen. Paa leret Marskbund ved Esbjerg, Jensen-Haarup og Forf.
207. **Pogonus luridipennis** Ahr. — Enkelt, paa Stranden ved Esbjerg, Jensen-Haarup.
208. **Pogonus halophilus** Nicol. — I Antal paa Stranden ved Esbjerg, flere Samlere. Ved Husum i Mængde, Juli, Joh. Andersen.
209. **Trechus micros** Hrbst. — Et enkelt Stykke, Ebberød Dam i Rude Hegn, August, Rosenberg. Vigersted Vejen ved Kjøbenhavn, Mai, Vester Fælled, Juni, Vestre Kirkegaards Mur, Mai, samt i en Kjælder i Kjøbenhavn, September, hver Gang et enkelt Stykke, Baron Rosenkrantz. Fure Sø ved Søbredden, Juli, og Amager, under Græs paa en Grøftevold, September, begge Gange enkelte Stykker, Kapt. Wielandt. Havnemole ved Kolding Fjord, Mai—Juli 1892, i Antal, senere forsvunden, E. Jürgensen. Enkelt i Silkeborg-egnen, Esben Petersen.
210. **Trechus discus** F. — Græsted, August, samt Tarup, September, begge Gange et enkelt Exemplar, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Frederiksborg, September, J. C. Nielsen. Enkelt i Kjeld-Skov, Bremersvold, August, Pastor J. Møller. Enkelt ved Kristiansminde ved Kolding Fjord, August, E. Jürgensen. Fuglesangs Have ved Lyngby, flere Stykker i Fanghuller, Juli—

August, Stud. mag. Ditlevsen. Enkelt i Silkeborg-egnen, Esben Petersen.

212. *Trechus obtusus* Er. — Ved Husum, Juli, 6 Stkr., Joh. Andersen.
213. *Trechus rivularis* Gyll. — Et enkelt Stykke, Lyngby Mose, Sept., Baron Rosenkrantz.
214. *Trechus rubens* F. — Paa en Havnemole ved Kolding optraadte denne Art i Oktober—November 1891 i stor Mængde; gjenfunden i Mai 1892, men senere forsvunden fra dette Sted, E. Jürgensen. Enkelt i Silkeborgegnen, Esben Petersen.
216. *Bembidium quinquestriatum* Gyll. — Fortet Trekrøner, paa Mure, April og August, flere Aar, ialt 5 Stkr., Kapt. Wielandt. Enkeltvis paa Mure ved Staldgaarden, Kolding, i April og Oktober, E. Jürgensen. Vester Ulslev Præstegaard paa Mure, Juni og August, 2 Stkr., Pastor J. Møller. Enkelt i Aalborg, Johansen.
- *220a. *Bembidium lunulatum* Fourcr. — Carab. lunulatus Fourcroy Ent. paris. 51. (riparium Oliv., biguttatum Gyll. nec Fabr., guttula Redtb. nec Fabr.). — Ribe, Juni, Kons. Løvendal. Esbjerg Omegn, paa Marsken, Jensen-Haarup. Ikke truffen i Selskab med dens nærmeste Slægtning *Bemb. biguttatum*.
229. *Bembidium cruciatum* Schio. — Kaas Strand, Salling, paa Lerbrinker, April, Pastor J. Møller. Lønstrup, April, Cand. mag. W. Lundbeck. Moens Sydkyst, paa Lerbrinker med Kildevæld, August, Forf.
230. *Bembidium saxatile* Gyll. — En lille Række ved Liselund, Møen, Juli, Baron Rosenkrantz.
234. *Bembidium bipunctatum* L. — Kristiansminde ved Kolding Fjord, Mai, Juli, E. Jürgensen. Enkeltvis ved Als Sund og i Sundeved, L. Andersen. Tis Sø, Juni, paa Søbredden, flere Stykker, samt enkelt paa Stranden ved Boserup, Mai, Rosenberg. Enkeltvis, Esbjerg, Mai, og mange paa Stranden nær Lemvig, Juli, Forf.
- 236a. *Bembidium paludosum* Panz. — Foruden ved Vejle,

- hvor den oftere er gjenfunden, angives den fra Horsens Aa, Jensen-Haarup, og Kolding Aa, Mai og Juni, i stort Antal, E. Jürgensen.
237. *Bembidium nigricorne* Gyll. — Denne, som det synes, yderst sjældne Art er taget i Antal paa Strandmarken ved Udbyhøj nær Randers Fjord i September af Hr. Toldassistent H. O. Holstebro.
241. *Bembidium normannum* Dej. — Esbjerg, paa Stranden, under Tang, i ringe Antal, flere Samlere. Enkelt paa Bornholm, Juli, Joh. Andersen.
- 243a. *Bembidium gilvipes* St. — I Antal paa Aalborg Eng, paa Tørebund, Johansen; sammesteds, September, enkeltvis, Forf.
246. *Bembidium fumigatum* Dft. — Foruden i Kjøbenhavns Omegn, hvor denne Art undertiden kan tages i stort Antal, anføres, at den er taget enkeltvis ved Esbjerg paa Stranden, Jensen-Haarup, samt ved Sandelum, Fyn, N. P. Jørgensen.
251. *Bembidium humerale* St. — Flere Stykker i Borup og Lemming Møser i Silkeborgegnen, Lærer Esben Petersen. Allingskovgaard Møse ved Silkeborg, enkelt, November, Forf. 3 Stykker i en Møse ved Lillerød Station, Nordsjælland, i Mai og September, E. Rosenberg.
253. *Bembidium pallipes* Dft. — Paa en fugtig Lerskrænt i Skoven ved Hobro, Juni, i stort Antal, Johansen og flere Samlere. Als, Juni, men sjælden, L. Andersen. Himmelbjerget, August, N. P. Jørgensen.
- *253a. *Cillenus lateralis* Sam. — *Cillenus lateralis* Samouelle, The Entomologists useful Compendium, London 1819. p. 496. *Bembidium laterale* Brullé, Hist. nat. V. Col. 2. 168. *Cillenum laterale* Curtis, Brit. Ent. V. pl. 200, Schaum, Nat. d. Ins. Deutschl. I. pag. 753. (Leachii Dej.). — Som allerede anført af Hr. Jensen-Haarup i Ent. Medd. nærværende Bind p. 100, er denne Art funden paa Skallingen og paa Stranden ved Esbjerg baade Foraar og Efteraar udenfor Høj-

- vandslinjen, af ham og flere Samlere. Ogsaa enkelte ved Ydre Bjerrum ved Ribe, i Mai.
259. **Elaphrus uliginosus** F. — Fra Lyngby Mose, nedenfor Skovene ved Himmelfofte, er der af Hr. Ditlevsen, Prof. Gædeken, Baron Rosenkrantz og andre Samlere efterhaanden bragt en større Række af den tilveje. Den er hovedsagelig taget i Mai. En Række er taget ved Buderuplund, i Mai, af Hr. Johansen. Enkelte Stykker af Hr. Jensen-Haarup ved Horsens og Esbjerg, af Hr. E. Jürgensen ved Kristiansminde Strand ved Kolding, Juni, og af Hr. L. Andersen, ved Bøgehoved og Sverdrup ved Haderslev.
261. **Omophron limbatum** F. — At denne Art, der iøvrigt er gjenfundet flokkevis ved Sobredder over hele Landet, ogsaa kan forekomme paa Stranden, har jeg ikke fundet omtalt og nævner derfor, at jeg fandt den i Antal, gravende imellem Sand og Stene, paa Bornholms Sydkyst, nær Arnager Fiskerleje, umiddelbart ved Bølgeslaget paa Strandbredden.

Dytiscidae.

1. **Haliplus elevatus** Panz. — Enkelt i Greis Aa, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Aaen ved Lundby Krat Syd for Aalborg, sidst i Mai, en lille Række, Johansen.
2. **Haliplus lineatus** Aub. — Salling, August, Pastor J. Møller. Lekkende, i Antal, Juli, Baron Rosenkrantz. I et Vandhul paa Aalholms Marker, i Antal, September, Forf.
- 7a. **Haliplus cinereus** Aub. — Et Stykke af denne sjældne Art har jeg haft staaende ubestemt i min Samling siden 1885. Den er taget ved Bremersvold paa Lolland d. 27/5 nævnte Aar, men under hvilke nærmere Forhold er mig ubekjendt.

16. *Hydroporus rivalis* Gyll. — En lille Række i Vandløbet i Romdrup Eng, S. for Aalborg, August, Johansen.
20. *Hydroporus notatus* St. — I stort Antal i Vandsteder mellem Klitterne paa Fanø, Juni, Jensen-Haarup, Kons. Løvendal og Forf.
21. *Hydroporus Gyllenhalii* Schiø. — Flere Gange ved Esbjerg, Jensen-Haarup.
22. *Hydroporus scalesianus* Stph. — I et Mosehul i Bøndernes Hegn, Aldershvile, Nordsjælland, i Antal, April—Mai, Holstebro, Løvendal, Forf.
25. *Hydroporus melanarius* St. — Enkeltvis ved Eisbøl, Slesvig, Mai, L. Andersen. Ved Aalborg, Johansen.
40. *Hydroporus duodecimpustulatus* F. — Rosenholm i Aug.—Sept., en lille Række, Rosenkrantz. Varde Aa, Mai, Juni og August, enkeltvis Løvendal og Jensen-Haarup.
43. *Hydroporus oblongus* Stph. — Enkelte ved Hillerød, April, Forf.
47. *Hydroporus novemlineatus* Stph. — Enkelte Stykker ved Spangsbjerg Mølle nær Esbjerg samt ved Tjæreborg, Jensen-Haarup. Enkelt ved Harboøre, i April, Forf.
51. *Hydroporus decoratus* Gyll. — Nogle faa Stykker i en Mose ved Hillerød, April, Forf.
- *67a. *Agabus affinis* Payk. — Synonymrækken uforandret. — De i tidligere Fortegnelser angivne Findesteder gjælde efterfølgende Art. — Funden i Mængde i en med Sphagnum fyldt Grøft i Bollesager tæt ved Esbjerg. Dyret var tilstede i store Mængder selv paa Steder, hvor Vandet næsten var forsvundet, og opholdt sig da i den svampede Sphagnum-Vegetation.
68. *Agabus unguicularis* Thoms. — *Eriglenus unguicularis* Thomson, Skand. Col. IX. p. 101. *Ag. affinis* Schiødte Danm. Eleuth. p. 474. (*affinis* Schaum, Kiesw. nec Payk.). — De i tidligere Fortegnelser for *Ag. affinis* givne Oplysninger gjælde nærværende Art.

73. *Agabus subtilis* Er. — En Række i Borup Mose ved Silkeborg, Lærer Esben Petersen. Enkelt i Bølle-mosen, Mai, Baron Rosenkrantz.
74. *Agabus nigroaeneus* Er. — Et enkelt Stykke fra Nordfalster. Lærer Esben Petersen.
95. *Dytiscus latissimus* L. — En større Række i Lyngby-egnen, især i Skovdamme i Bøndernes Hegn, Alders-hvile, April, flere Samlere. Enkelt i Kjettinge Sø, Lolland, August, Forf., i Lemming Mose, Silkeborg, Esben Petersen, i en Mose ved Julianæa ved Flens-borg, Mai, L. Andersen, samt i en Tørvegrav ved Vonsild, Juli, E. Jürgensen. Hr. Jensen-Haarup angiver, at den findes ikke sjældent i Horsenseggen.
96. *Dytiscus lapponicus* Gyll. — Flere Steder i Midtjyl-land, saaledes i Antal i Mergelgrave ved Silkeborg, Esben Petersen, Salling, Sept. og Nov., Pastor J. Møl-ler, Slotsøen ved Kolding, Sept., E. Jürgensen. Paa Sjælland enkeltvis ved Donse og Damhussoen i April og Mai.
99. *Dytiscus circumflexus* F. — Enkeltvis i Kjøbenhavns Omegn, Lergrav ved Kjøge Landevej, April, Baron Rosenkrantz, Amager, April, Forf. Et Aar optraadte den i større Tal i Stadsgraven i Tivoli, Marius Jensen.
110. *Cybister Roeselii* F. — En Snes Stykker i Hulemose Sø ved Nyraad, Oktober, Vald. Nielsen.

Hydrophilidae.

Af Hensyn til en under Arbejde værende Monografi over denne Familie af Hr. Konservator Løvendal skal jeg ganske afholde mig fra at medtage den i nærværende Tillæg, saameget mere, som det meste af, hvad der er fremkommet paa dette Omraade siden sidste Tillæg, skyldes Hr. Løven-dals egne Iagttagelser og Indsamlinger.

Staphylinidae

323. *Autalia rivularis* Grav. — Vester Fæled, Juni, en Række, Baron Rosenkrantz.
326. *Falagria thoracica* Curt. — Hulerød, Nordsjælland, August, 2 Stkr., N. P. Jørgensen. Refsnæs, Juni, enkeltvis samt paa en Skrænt ved Guldborgsund, Juni, i stort Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
328. *Falagria nigra* Grav. — Blandt Materiale, indsendt af Lærer Esben Petersen i Silkeborg til Hr. Johansen til Gjennemsyn, fandtes et noget defekt Stykke af denne Art, taget i en Grusgrav ved Gjødvad pr. Silkeborg.
331. *Phytosus balticus* Kr. — Udbredt ved vore Strandbredder, vistnok ofte overset paa Grund af sin ringe Størrelse, lyse Farve og temmelig skjulte Færden. Funden i Antal ved Esbjerg under opskyllet Tang, Juni, flere Samlere, og ved Bøtø Strand, Sydfalster i September og enkeltvis ved Hornbæk, ved Sosa Odde og Dueodden, Bornholm, Juni og Juli af Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Fremdeles ved Ulfshale, Møen, enkelt, i Mai, af Hr. E. Rosenberg.
332. *Phytosus spinifer* Curt. — Som foregaaende og i Selskab med den. Hidtil er den dog kun funden i Antal ved Søndervig Strand i April og Bøtø i September af Kmhr. Fabritius de Tengnagel, og dens kjendte Forekomst her i Landet derfor langt mere begrænset.
333. *Silusa rubiginosa* Er. — Foruden tidligere bekjendte Fund anføres følgende: Greisdal, i Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Leire, Juni, samt Boserup Skov, Juni, begge Gange i Antal ved udflydende Elmesaft, E. Rosenberg.
338. *Ischnoglossa rufopicea* Kr. — Enkelt, Hvedholm Dyrehave, Fyn, Aug., N. P. Jørgensen.
346. *Haploglossa pulla* Gyll. — Denne og følgende Art, der staar den meget nær, men dog ved sin langt finere Punktering, finere og kortere Behaaring, slankere

Antenner og i det hele slankere Bygning, muligvis ogsaa ved sin Forekomst, utvivlsomt bør anses for en distinkt Art, ere ofte sammenblandede, saaledes ogsaa i vor Fortegnelse i Ent. Med. V. Pag. 19. Om nærværende Arts Forekomst her i Landet er det af den anførte Grund vanskeligt at sige noget, saalænge indtil Samlerne have faaet Arterne adskilte. At *nidicola* forekommer i Sandsvalens Gange og er udbredt og almindelig, er temmelig sikkert, men hvorvidt *pulla* ogsaa findes under lignende Forhold, eventuelt i Selskab med den, er ikke bevist. I Can. Fowlers »The Coleoptera of the British Isles« angives *pulla* at leve i Sandsvalens Huller samt af og til at findes ved Kætsning og ogsaa paa Aadsel og hos Myrer. Kraatz derimod siger, at den findes ved Foden af Fyrretræer. Muligvis er de hos Hr. Johansen loc. cit. Pag. 20. angivne Fund uden for Svalereder at henhøre til nærværende Art alene. Jeg har et enkelt Stykke fra Bremersvold, kættet i Skoven, og da der sikkert i hele denne Egn af Lolland ikke findes nogen Lokalitet, hvor Sandsvalen kan bygge, staar mit Exemplar sikkert ikke i noget Forhold hertil.

*346a. **Haploglossa nidicola** Fairm. — Aleoch. nidicola Fairmaire, Faun. ent. Franc. I. p. 451., Hapl. pulla (pars) Kr. Nat. Ins. Deutschl. II. p. 80. — Se iøvrigt under foregaaende Art.

*349a. **Aleochara ruficornis** Grav. — Al. ruficornis Gravenhorst, Micr. p. 91., Kraatz, Nat. Ins. Deutschl. II. p. 84. (grandis Heer). — Et enkelt Stykke af denne smukke og ejendommelige Art fandtes blandt en Del Staphyliner, indsendte af Hr. Overlærer Wüstnei til Hr. Johansen til Bestemmelse. Det er taget i Madskov ved Sønderborg, paa hvilket Sted Arten, efter Hr. Wüstnei's Erfaring, forekommer sjældent og enkeltvis. Den skal forekomme i Selskab med Form. rufa og fusca, eller i Nærheden af deres Bo.

- *352a. **Aleochara nigripes** Mill. — *Al. nigripes* Miller Verh. d. Zool.—Bot. Ver. in Wien II. 27. Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II. 90. — Et Par Stykker under gammelt Hø og Halm paa en Mark ved Hunderup, Fyn, April—Mai, N. P. Jørgensen.
- *353a. **Aleochara inconspicua** Aub. *Al. inconspicua* Aubé, Annal. de la Soc. Ent. de France. 1850 p. 312. Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 107. (sponsa Fairm.). — I Dynger af visne Plantedele i Haver i Hunderup, Fyn, April og igjen September—November, en lille Række, N. P. Jørgensen. Et Stykke i en Plantedyngge paa Engen ved Fruens Bøge, November, samme.
359. **Aleochara lygaea** Kr. — Hunderup Eng, enkelt, Juli, N. P. Jørgensen.
360. **Aleochara rufitarsis** Heer. — Flere Exemplarer fundne, ved at sigte Affald af Straa i Stalde i Aalborg, November, Johansen.
361. **Aleochara brunneipennis** Kr. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., Nov., enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel; Hvedholm Dyrehave, Fyn, enkelt, Juli, N. P. Jørgensen. Lyngby, Juni, Juli, enkelte, Baron Rosenkrantz.
366. **Aleochara bilineata** Gyll. — Gjedser, September, en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkeltvis i Oktober—November ved Odense og Hunderup, N. P. Jørgensen. Eisbøl, en lille Række, August, L. Andersen.
367. **Aleochara procera** Kr. — Enkelt i Amtmandshaven, Nykjøbing F., November, Kmhr. Fabritius de Tengnagel, enkelt i Damhusmosen, April, Forf.
373. **Lomechusa strumosa** F. — Tidsvilde, Juni, enkelt, kætset, Ass. West.
374. **Atemeles paradoxus** Grav. — 2 Stkr. hos »den røde Myre« i Eisbøl, April, L. Andersen.
378. **Myrmedonia cognata** Märk. — Foruden tidligere anførte Findesteder anføres Nottet, Sønderjylland,

- hvor Hr. L. Andersen har taget et Par i April hos Myrer.
386. *Ilyobates forticornis* Lac. — En lille Række er taget af Hr. N. P. Jørgensen i Sigtegods fra Munke Mose, Fyn, i April og Mai. Enkelt i Hopstrup, kætset, Mai, Joh. Andersen.
387. *Callicerus obscurus* Grav. — Ligesom foregaaende og noget hyppigere, i Sigtegods fra Munke Mose, samt enkelt ved Dalum, April, N. P. Jørgensen; Hannerne langt hyppigere end Hunnerne. Enkelte ved Nykjøbing F., April, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt, Als, kætset i Mai, L. Andersen.
388. *Calodera nigrita* Mannh. — Dalum Eng, enkelt, Aug., N. P. Jørgensen.
390. *Calodera uliginosa* Er. — Enkelte i Omegnen af Odense i April og Mai, N. P. Jørgensen, enkelt i Damhusmosen, April, Kmhr. Fabritius de Tengnagel og Forf., ved Stranden S. for Kjøge og ved Bremersvold, Lolland, Forf.
391. *Calodera riparia* Er. — Enkelte ved Nykjøbing F. i April, Kmhr. Fabritius de Tengnagel, og ved Stranden S. for Kjøge, Forf.
- *392a. *Calodera umbrosa* Er. — *Cal. umbrosa*, Erichson, Käf. d. Mark B. p. 304. Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 145. — Blandt en Del Staphyliner, indsendte af Hr. Baron Rosenkrantz til Hr. Johansen til Bestemmelse, fandtes et enkelt Stykke af denne Art, taget paa Stranden ved Helsingør, eller muligvis fra Teglstруп Hegn, i Forsommeren 1896. Kmhr. Fabritius de Tengnagel har i April—Mai ved Nykjøbing F. fundet 4 Stykker af en *Calodera*, som han henfører til denne Art, uden at han dog vil være ganske sikker paa Bestemmelsens Rigtighed.
393. *Chilopora rubicunda* Er. — I en Sandbrink ved Lønstrup Aa, Juni, 3 Stkr., i Selskab med »den lille graa Myre«, der oproder Sandet mellem Græsrodderne,

- Johansen. Amtmandshaven, Nykjøbing F., September, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
394. **Tachyusa constricta** Er. — Ved Aaen i Greisdalen er denne Art gjenfundet i et Par Exemplarer i Juli af Kmhr. Fabritius de Tengnagel, der ligeledes har fundet den enkeltvis ved Fure Sø, i Juni. Ved Bredden af Aaen i Munke Mose, September, 3 Stkr., N. P. Jørgensen.
395. **Tachyusa coarctata** Er. — Flere Steder ved Odense Aa, Juni og September, en lille Række, N. P. Jørgensen. Nykjøbing F., i Bunden af et halvt udtørret Vandhul, August, i stort Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
397. **Tachyusa flavitarsis** Sahlb. — I stort Antal ved Bredden af et lille Vandløb ved Stampen, Syd for Rønne, i Juni, ogsaa paa andre Aabredder paa samme Egn af Bornholm, flere Samlere.
398. **Tachyusa umbratica** Er. — I stort Antal ved Aaen i Lethraborgs Have og Park, Mai, Kons. Løvendal og Forf. Odense Aa ved Hunderup, Juni, en lille Række, N. P. Jørgensen. Sorø, Mai, og Nykjøbing F., August, en halv Snes Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- *399a. **Tachyusa concolor** Er. — Tach. concolor Erichson, Gen. Spec. Staph. 126. 100., Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 155. (lata Kiesw.). — Nykjøbing F., August, 2 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
400. **Ocyusa maura** Er. — En længere Række i Opskyl, fra en Tørvemose ved Hillerød, April, Forf. Enkeltvis, Vosemose ved Odense, i Opskyl, Marts og Mai, N. P. Jørgensen. og Sorø Sø, Marts, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
402. **Oxypoda ruficornis** Gyll. — Enkelt i en Gedehamse-rede ved Vejle Sø, Nordsjælland, Oktober, Hr. E. Rosenberg. Enkeltvis ved Marienlund, September, og Hunderup, April, N. P. Jørgensen.
404. **Oxypoda metatarsalis** Thoms. — Enkeltvis i Sigte-

gods fra Odense Omegn, Mai, Juni, September og November, N. P. Jørgensen.

- *409a. **Oxypoda funebris** Kr. — *Ox. funebris* Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 185. — Blandt nogle af Forf. til Hr. Johansen til Bestemmelse indsendte Staphyliner fandtes et enkelt Stykke af denne Art fra Vindstrup, Sydsjælland, taget i Juni.
- *410a. **Oxypoda rupicola** Rye. — *Ox. rupicola* Rye, Ent. Monthl. Mag. III, p. 66. — Hr. Johansen har to Exemplarer af denne Art, fundne henh. ved Lundby Bakker, Aalborg, i Mai, og Skjörping Skov, i April. Det er lykkedes ham at bestemme disse Stykker, som henstod ubestemte i hans Samling, ved Hjælp af Can. Fowlers Col. of Brit. Isles.
416. **Oxypoda flava** Kr. — Et enkelt Exemplar taget hos Form. fuliginosa i en hul Eg i Tokkekjøb Hegn, Nordsjælland, Mai, Forf.
- *417a. **Oxypoda incrassata** Muls. — *Homalota incrassata*, Mulsant, Opusc. Entom. I. p. 32., Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 181. (*brevicornis* Muls. & Rey.). — Blandt nogle Staphyliner, indsendte af Forf. til Hr. Johansen til Bestemmelse, fandtes et enkelt Stykke af denne Art, taget i Jægersborg Dyrehave i Mai.
- *419a **Oxypoda amoena** Fairm. — *Ox. amoena*, Fairmaire, Faune ent. Franc. p. 436. — *Oxypoda flavicornis* Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II p. 185. — Enkelt i Lundby Krat, ved at sigte Svampe, voksende paa Stubbe, Oktober, samt i Sigtegods sendt fra Hr. Lærer Esben Petersen, fra Silkeborg, ligeledes i Oktober, Johansen.
422. **Homalota insecta** Thoms. — Enkelt, Dueodden, Bornholm, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
423. **Homalota velox** Kr. — 3 Stkr. ved Nykjøbing F., Februar og Marts, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
424. **Homalota pavens** Er. — 3 Stkr. ved Lethrabort, April—Mai, Forf. Enkelt ved Fruens Bøge, Odense, Okt., N. F. Jørgensen.
426. **Homalota languida** Gr. — Udenfor Sjælland er denne

- Art fundet af Hr. N. P. Jørgensen i Munke Mose ved Odense i Februar 1898, dog kun enkelt.
427. *Homalota silvicola* Fuss. — Bællemosen, en lille Række, i April, Baron Rosenkrantz.
432. *Homalota umbonata* Er. — Enkelt i Echodalen, Bornholm, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkeltvis, Eisbøl, sigtet, April, L. Andersen.
436. *Homalota Gyllenhali* Thoms. — Et Par Stykker i Sundby Storskov, Lolland, Marts, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
439. *Homalota terminalis* Gr. — Nykjøbing F., enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Djornis Strand, Sønderjylland, Oktober, enkelt, L. Andersen.
442. *Homalota luteipes* Er. — Møens Klint, Juli, og Ringkjøbing Fjord, August, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Aaabredder i Munke Mose, Mai—Juni, September og November, en lille Række, N. P. Jørgensen.
445. *Homalota ripicola* Kiesw. — Et enkelt Exemplar er fundet i Opskyl, i Mai, Fure Sø, et andet ved Odense Aa, Juli, af Hr. N. P. Jørgensen.
446. *Homalota fallax* Kr. — Enkeltvis ved Gjedser, Mai, og ved Ringkjøbing Fjord, August, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- *446a. *Homalota fragilis* Kr. — *Homalota fragilis*, Kraatz i Stett. ent. Zeitg. 1854. p. 125. Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 223. — Blandt Staphyliner, indsendte af Hr. Overlærer Wüstnei til Hr. Johansen til Bestemmelse, fandtes 2 Stkr. af denne Art, tagne i April 95, formodentlig ved Allsund i Nærheden af Sønderborg.
- *446b. *Homalota longula* Heer. — *Hom. longula* Heer, Fauna Col. helv. I. p. 334. — *thinobioides* Kraatz, Stett. Ent. Zeitg. 1844 p. 125. Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 228. — Gjedser, paa Stranden, September, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
447. *Homalota halobrecta* Sharp. — (Navnet bør staves som her anført og ikke som i Hovedfortegnelsen i

Ent. Medd. V. Pag. 53). — Møens Kyst, under Fyret, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt ved Asnæs, August, N. P. Jørgensen.

448. *Homalota puncticeps* Thoms. — Kjertemind, April; almindelig ved Dyreborg og paa Lyø, August, N. P. Jørgensen.
449. *Homalota occulta* Er. — Nykjøbing F., Marts og November, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt i Opskyl ved Fjorden ved Aalborg, September, Johansen. Hunderup, i Plantedynger, Marts, Oktober, November, en lille Række, N. P. Jørgensen. Iøvrigt gjælde vistnok de fleste Angivelser fra tidligere Tid den følgende Art, der har været forvexlet eller sammenblandet med nærværende.
- *449a. *Homalota fungivora* Thoms. — Bessobia fungivora Thomson, Skand. Col. IX p. 250. (gibbera Muls. & Rey.). — Saavel i Skovene ved Sorø som i Kohaveskov ved Nykjøbing F., i Oktober, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. I en Plantemødding i en Have i Aalborg, September; flere Expl. var da endnu bløde, Johansen.
- *449b. *Homalota picipes* Thoms. — Atheta picipes Thomson i Öfvers. Vet. Ac. Förh. 1856. p. 99. (excavata Muls. & Rey.). — 3 Stkr. fra Sjælland (?) findes i Hr. Johansens Samling. De er fundne i Svampe.
450. *Homalota monticola* Thoms. — Et Par i gammel Halm ved Næsbyhoved, Aug., N. P. Jørgensen.
451. *Homalota incana* Er. — Ullerslev, Mai, Dalum, April, en Række, N. P. Jørgensen.
452. *Homalota nigella* Er. — Haderslev Dam, Mai, fire Stkr., L. Andersen.
458. *Homalota marina* Muls. — Metaxya marina, Mulsant & Rey, Opusc. Ent. II. 1853. p. 39. (thinobia Thoms., imbecilla Waterh., Sharp.). — Ved nærmere Bestemmelse har den i Hovedfortegnelsen under Navnet *H. magniceps* opførte Art vist sig at være fejlagtig bestemt, og Navnet bør forandres til det nærværende. Foruden det i Hovedfortegnelsen anførte Fund er

denne Art taget af Hr. Skolebestyrer N. P. Jørgensen i opskyllet Tang ved Mineslund paa Asnæs og ligeledes ved Dyreborg og Lyø, alle i August, ialt 8 Stykker.

- *459a. **Homalota rufo-testacea** Kr. — Hom. rufo-testacea Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 245. (atricapilla Muls. & Rey.). — Et Par Stykker angives at være kætsede af Hr. Overlærer Wüstnei ved Alssund, i Randen af Sattrup Skov. (Se Wüstneis Fortegnelse over Biller fra Sønderborg og Omegn).
469. **Homalota palleola** Er. — Et Par Stykker i Bøllemosen, Mai, Baron Rosenkrantz.
472. **Homalota parallela** Mannh. — I en Myretue i Nottet, Marts, enkelte Stykker, L. Andersen.
480. **Homalota validicornis** Mrkl. — Greisdal, i Juli, en mindre Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
490. **Homalota divisa** Mrkl. — Grib Skov og Asnæs, August, 4 Stkr., N. P. Jørgensen.
499. **Homalota cinnamomea** Grav. — Greisdal, i Smuldet fra Cossusgange i en Poppel, en lille Række, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- *499a. **Homalota hospita** Mrkl. — Hom. hospita Märkel i Germ. Ztschr. V. p. 216., Kraatz Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 290. (castanea Aubé). — Sammen med foregaaende 2 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
501. **Homalota dilaticornis** Kr. — Møens Klint, Juli, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
506. **Homalota inquinula** Er. — Omkring Odense, flere Steder i Plantedynger, især i Efteraarsmaanederne. Ogsaa ved Vallø, Juli, og Langesø, Fyn, August, en længere Række, N. P. Jørgensen. Et enkelt Exemplar fra Brede Krat, April, fandtes iblandt Staphyliner indsendte af Forf. til Hr. Johansen til Bestemmelse.
507. **Homalota marcida** Er. — Flere Steder paa Falster, men enkeltvis, i September og November, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.

508. *Homalota intermedia* Thoms. — Damhusso, April, Sorø, Oktober, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt, Lyksborg, Juni, L. Andersen.
512. *Homalota laevana* Muls. — Enkeltvis ved Vallø, Juli, N. P. Jørgensen.
- *512a. *Homalota cinnamoptera* Thoms. — Atheta cinnamoptera Thomson i Öfv. Vet. Ac. Förh. 1806. p. 105. — Enkelt, Rugballegaard, ved Vejle, Sept., Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
516. *Homalota angusticollis* Thoms. — Enkelt i Vosemose, September, N. P. Jørgensen.
518. *Homalota palustris* Kiesw. — Amtmandshaven i Nykjøbing F., Mai, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Hobro, Juni, enkelt, Forf.
524. *Homalota stercoraria* Kr. — Enkelt i Eisbøl, April, L. Andersen.
526. *Homalota subsinuata* Er. — Et Par Stykker i Gnavsmuld ved Tørning, Mai, L. Andersen.
530. *Homalota orbata* Er. — Et Par Stykker i Eisbøl, April, L. Andersen. Enkeltvis ved Kjøge, Mai, Forf.
531. *Homalota clientula* Er. — Møens Klint, enkelt, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Flere Gange i Jægersborg Dyrehave i Kompostdynger, April, Forf.
534. *Homalota caesula* Er. — En lille Række paa Hornbæk Strand, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkeltvis paa Stranden ved Esbjerg, Juni, og Ræbild Bakker, Juni, Forf.
540. *Schistoglossa viduata* Er. — Et Par i Opskyl, Sanderum Mose, Mai, N. P. Jørgensen.
- *540a. *Diglossa mersa* Hal. — *Diglossa mersa* Haliday i Ent. Mag. IV. p. 252. (submarina Fairm.). — Denne interessante Art er hidtil kun fundet ved Esbjerg, dels under smaa Sten paa et Sted ved Kysten, der ved Flodtid overskylls af Havvandet, dels, efter en Storm, under Tang, skyllet højt op paa Land. Fundet er iøvrigt omtalt af Hr. Jensen-Haarup i nærværende Bind af Ent. Medd. Pag. 102.

545. **Encephalus complicans** Westw. — Enkeltvis ved Odense, Februar og April, N. P. Jørgensen, i Rude Hegn, Juli, E. Rosenberg, kætset i Fortunens Indelukke, Oktober, Kapt. Wielandt, og i Kompostdynger i Jægersborg Dyrehave, Mai, Forf.
548. **Gyrophæna laevipennis** Thoms. — Enkelt ved Gjerup, Fyn, Juni, N. P. Jørgensen.
552. **Gyrophæna pulchella** Heer. — I Antal ved Sorø, Oktober, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
555. **Gyrophæna minima** Er. — En lille Række, Tommerup, Fyn, Juni, N. P. Jørgensen.
556. **Gyrophæna manca** Er. — Enkelt ved Vallø, Juli, N. P. Jørgensen.
562. **Gymnusa brevicollis** Payk. — Enkelt ved Furesø, nær Frederikslund, Juli, Rosenberg. Jeg skal nævne, at jeg ved Bøllemosen, hvor Dyret iøvrigt er taget enkeltvis af mange Samlere, en Gang i Selskab med Hr. Toldassistent Holstebro har taget en større Række, ved at lægge det vaade og dyndede Opskyl ud i Vandet, hvorved alle de Dyr, der opholdt sig deri og som vanskeligt kunde drives ud ved Sigtning eller paa anden Maade, kom op paa Overfladen af Vandet og saaledes let kunde tages.
568. **Trichophya pilicornis** Gyll. — Enkelt ved Maribo, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
574. **Tachinus subterraneus** L. — Enkelt i Greisdalen, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
580. **Tachinus elongatus** Gyll. — Enkelt ved Rævkjær, Sønderjylland, Mai, L. Andersen. I Bramdrup Skov ved Kolding har jeg kætset 2 Stykker henimod Solnedgang i Juni Maaned, og paa Stranden ved Harboøre har jeg en Dag i Juni fundet Dyret i Antal krybende op ad Strandbredden, med Vingerne klæbende paa Bagkroppen.
582. **Tachyporus abdominalis** Gyll. — Sorø, September, et Par Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelte ved Eisbøl, August, L. Andersen.

583. *Tachyporus solutus* Er. — Enkelt ved Eisbøl, August, L. Andersen. Sorø, April, nogle Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Lethrabort, April, Søborg, Nordsjælland, August, ikke sjelden ved Odense i Forarsmaanederne, N. P. Jørgensen.
586. *Tachyporus ruficollis* Grav. — 2 Stykker ved Eisbøl, September, L. Andersen. Ogsaa disse Stykker have første Led i Bagfodderne længere end andet, jfr. Hr. Johansens Bemærkning i Ent. Medd. V. p. 92.
590. *Tachyporus transversalis* Grav. — Ullerslev, April, Munke Mose, Mai, i Antal, i Opskyl, N. P. Jørgensen.
592. *Lamprinus saginatus* Grav. — 12 Stykker i Opskyl fra en Eng ved Dalum, Fyn, April, N. P. Jørgensen.
593. *Conosoma litoreum* L. — 3 Stykker ved Eisbøl, August, L. Andersen.
594. *Conosoma bipustulatum* Grav. — Sundby Storskov, Lolland, Juni, et Par Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
611. *Mycetoporus pronus* E. — Lyngby Mose, April og Greisdalen, Juli, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
615. *Mycetoporus longulus* Mannh. — Styding, Sønderjylland, enkelt, Mai, L. Andersen.
616. *Mycetoporus ruficornis* Kr. — Thisted, Mai, et Par Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
3. *Leistotrophus nebulosus* F. — Rosenholm, August, skarevis, Baron Rosenkrantz. Vallø, Juli, en lille Række paa udlagt Aadsel, N. P. Jørgensen. Ikke sjelden i Skovene ved Kolding, E. Jørgensen; iøvrigt enkeltvis fra Lokalteter over hele Landet og Sønderjylland.
5. *Staphylinus stercorarius* Oliv. — Dyrehaveskov ved Kolding, Juli, E. Jørgensen. Lyngby Mose, klækket 16 Juni, Rosenberg. Enkeltvis, Hornbæk, Tidsvilde og Hulerød i Nordsjælland i August, samt ved Odense, Juni, og ved Jul Sø, Juli, N. P. Jørgensen.
6. *Staphylinus latebricola* Grav. — Enkeltvis, Salling,

Juli, Hedebund, Pastor J. Møller, Roskilde og Burse paa Lolland, Juli, O. Holstebro, Rugballegaard ved Vejle, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel, Bølle-mosen, April, Baron Rosenkrantz og Lyngmosen ved Lillerød Station, Nordsjælland, Juni, Forf.

7. *Staphylinus fulvipes* Scop. — Lyngby, Mai, et Par, samt Bøllemosen, April og Mai, en Række, Baron Rosenkrantz. Lersøen, enkelt, Mai, Assistent West. Hornbæk Plantage, Juni, enkelt, E. Rosenberg.
12. *Ocypus cyaneus* Payk. — Enkelt, i Hornbæk, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
13. *Ocypus similis* Payk. — I Amtmandshaven, Nykjøbing F., temmelig hyppig i Maanederne fra Marts til Mai og igjen i September, hyppigst i April, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. I Eisbøl og Moltrup, i Sønderjylland, April og Mai, temmelig almindelig, L. Andersen. Enkelt ved Tarup, Fyn, i April, under Mos, N. P. Jørgensen.
15. *Ocypus fuscatus* Grav. — Enkelt i Sundby Storskov, Lolland, i Marts, Kmhr. Fabritius de Tengnagel, i Eisbøl, Mai, L. Andersen samt i Tarup, Fyn, Juni, og Søborg, Nordsjælland, Juli, N. P. Jørgensen.
18. *Tasgius ater* Grav. — Møens Sydkyst under Tang, ikke sjelden, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Eisbøl, Mai, et Par Stykker, L. Andersen. Odense, Dyreborg og Bjørnø, Juli, August og September, en lille Række, N. P. Jørgensen. Tre kroner, Mai og September, en Række, Kapt. Wielandt. Ved Korsør Nor under Tang, Juli, almindelig, Forf.
20. *Anodus compressus* Marsh. — Enkeltvis ved Sorø, Juli og Kohaveskov ved Nykjøbing F., Oktbr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Frederiksdal, under Sten ved Søbredde, Juli, samt Vejle Sø i Nordsjælland, Aug., enkeltvis, Kapt. Wielandt. Enkelt ved Spurveskjul, Oktober, Ass. West.
22. *Philonthus intermedius* Lab. — Enkeltvis i Frederikshaab Plantage, Vejle, Juli, og Kohaveskov, Ny-

- kjøbing F., Marts og Oktober, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Ved Bredden af Jul Sø, paa en død Fisk, August, enkelt, og ved Odense, Marts og April, enkeltvis, N. P. Jørgensen. 2 Stkr. i Eisbøl, August, L. Andersen.
25. *Philonthus carbonarius* Gyll. — Hyppig omkring Odense; Amager, i September, og Søborg, Nordsjælland, i Juli. N. P. Jørgensen. En lille Række i Eisbøl, Juni, L. Andersen.
26. *Philonthus succicola* Thoms. — Almindelig omkring Odense; ogsaa ved Vallo, Hvedholm og Vejle, N. P. Jørgensen.
- *26a. *Philonthus addendus* Sharp. — *Philonthus addendus* Sharp, Proc. Ent. Soc. Lond. V. 440. Kraatz, Berl. Zt. 1868. p. 351. — 8 Stykker, tagne i Omegnen af Odense i Maanederne fra Juni til September af Hr. Skolebestyrer N. P. Jørgensen, menes sikkert at tilhøre denne Art.
28. *Philonthus atratus* Grav. — Odense, Mai og September, Fænø og Vejle, Juni, N. P. Jørgensen.
29. *Philonthus umbratilis* Grav. — Ikke sjelden ved Sorø, Marts og September, nogle Stykker ved Nykjøbing F., Mai, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Laven, Juli, Sanderum og Dyreborg, Juli, N. P. Jørgensen. Enkelt i Tørning, Sønderjylland, Mai, L. Andersen.
30. *Philonthus cephalotes* Grav. — En lille Række i Eisbøl, Juni, L. Andersen. Amager Fælled, i Juli, enkelt, Harboøre, i Juni, en lille Række og Taps ved Kolding, i September, enkelt, Forf.
33. *Philonthus fuscus* Grav. — Aalborg, 15. Marts, i trøskede Popler, en lille Række, Johansen.
36. *Philonthus corvinus* Er. — Enkelt ved Tørning, Mai, L. Andersen. I Mos paa Kildebund, Ravnkilde ved Skjærping Station, August, enkeltvis, Joh. P. Johansen og Forf. Enkelt, Lyngby Mose, Mai, Forf.
38. *Philonthus ventralis* Grav. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., April, i Antal, og Møens Klint, September,

- en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Haderslev og Eisbøl, Mai til Juli, enkeltvis, L. Andersen.
39. **Philonthus discoideus** Grav. — I Amtmandshaven, Nykjøbing F., i meget stort Antal, April og navnlig September, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. I Stalden og Laden ved Frederiksholms Teglværk ved Københav, Mai, i Antal, Baron Rosenkrantz. I Haven i Haderslev, August, en mindre Række, L. Andersen.
41. **Philonthus fumigatus** Er. — Kohaven, Nykjøbing F., April, og Gjedser, August, nogle Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
43. **Philonthus punctus** Grav. — Oftere paa Stranden ved Esbjerg, flere Samlere. Enkeltvis ved Nykjøbing F., April, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Varieteten *binotatus* Grav. er taget af Hr. Toldass. Holstebro ved Randers Fjord, Juni, enkelt.
44. **Philonthus puella** Nordm. — Jægersborg Dyrehave, Juni, enkeltvis, Baron Rosenkrantz. Taps Nørreskov, Oktober, enkelt, O. Holstebro. Kjeldskov, Bremersvold, Lolland, enkeltvis, i August, Pastor J. Møller.
45. **Philonthus lucens** Mannh. — Enkelt i Taps Nørreskov, Mai, O. Holstebro. Enkeltvis i Tørring, Sønderjylland, April, L. Andersen.
49. **Philonthus albipes** Grav. — Sorø, September-Oktober, Amtmandshaven, Nykjøbing F., April og September, en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Søborg, Nordsjælland, Juli, Marienlund, November, Hunderup, April og Fruens Bøge, Juli, N. P. Jørgensen. Enkeltvis ved Trelde, ved Fredericia, Mai, L. Andersen.
50. **Philonthus lepidus** Grav. — Refsnæs, Juni, 3 Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Flere Stykker Asmildgaard ved Silkeborg, Esben Petersen.
55. **Philonthus agilis** Grav. — Flere Stykker, Asmildgaard ved Silkeborg, Esben Petersen.
56. **Philonthus nigrita** Grav. — Enkeltvis ved Sorø, April, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. I Munke Mose

- ved Odense, af og til i Foraarsmaanederne, N. P. Jørgensen. Enkelte ved Randers, April, Holstebro.
57. *Philonthus fumarius* Grav. — Udbredt og vistnok ret almindelig. I Mængde mange Steder i Nordsjælland, ved Sorø og ved Odense, mere enkeltvis fra Lolland og Bornholm.
58. *Philonthus virgo* Grav. — Enkelt ved Eisbøl, April, L. Andersen.
64. *Philonthus elongatulus* Er. — Enkelt ved Nykjøbing F., Mai, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
65. *Philonthus procerulus* Grav. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., Marts, en større Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkeltvis ved Odense, i April-Juli, N. P. Jørgensen.
66. *Philonthus vernalis* Grav. — Sundby Storskov, Lolland, Gjedser, Næstved, Marts og Mai, en halv Snes Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. En lille Række ved Stokkerhoved, Haderslev, April, i en Myretue, L. Andersen. Munke Mose ved Odense, almindelig om Foraaret, N. P. Jørgensen. I Opskyl ved Limfjorden, Oktober, i Antal, Johansen. Jægersborg Dyrehave, i Kompostdynger, Mai, en lille Række, enkeltvis ved Kjøge og Nyraad, Forf.
71. *Philonthus trossulus* Nordm. — Denne Art er vist ingenlunde sjelden, men ofte overset paa Grund af sin Lighed med den yderst almindelige *nigritulus*. Jeg har taget den ofte paa mange forskellige Steder i Nordsjælland og Københavns Omegn, ogsaa ved Roskilde og ved Esbjerg. Enkelt i Styding, Sønderjylland, L. Andersen.
73. *Cafius sericeus* Holme. — Paa Deget ved Frederikshavn i stor Mængde, under Tang ved Kysten, Juli, Johansen.
74. *Vellejus dilatatus* Fabr. — Hr. Skolebestyrer Jørgensen, Odense, meddeler, at han i Hvedholm Dyrehave har taget en større Række i Dagene 3.—19. August, i en hul Eg, hvor *Vespa crabro* havde sit Bo.

- De fleste kom ud fra smaa Huller, der førte ind til Boet, aldrig ad Hovedindgangen til dette; enkelte kom flyvende hjem fra Udflugter. Enkelt ved Sorø i September, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
76. *Quedius tristis* Grav. — Enkeltvis ved Tidsvilde, August, O. Holstebro, Esbjerg, Jensen-Haarup, Grib Skov, August, N. P. Jørgensen og Hammeren, Bornholm, Juni, Forf.
80. *Quedius fulgidus* Fabr. — Enkelt ved Odense i September, N. P. Jørgensen og i en Kjælder i Kjøbenhavn i Juni, Kapt. Wielandt. Rødekro, August, 2 Stkr., L. Andersen.
83. *Quedius brevicornis* Thoms. — 2 Stkr. klækkede i Juli af Svamp fra Lyksborg, L. Andersen.
85. *Quedius longicornis* Kr. — Enkelt, Odense, Mai, løbende paa en Vej, N. P. Jørgensen.
88. *Quedius scitus* Grav. — Enkelt i Birkesvamp ved Lindum Skov, Juli, L. Andersen.
93. *Quedius maurorufus* Grav. — Udbredt, men mest enkeltvis eller i smaa Selskaber; angives fra Lyngby og flere Steder i Nordsjælland, fra Salling, Silkeborg, Eisbøl i Sønderjylland, Odense, Sorø, Bornholm o. fl. St. Findetiden angives til Marts, April, Juli og Oktober, oftest April.
94. *Quedius nigriceps* Kr. — Hornbæk, enkeltvis, under Mos paa Træstube, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
95. *Quedius suturalis* Redt. — Rugballegaard ved Vejle, nogle Stykker i Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkeltvis i Torning, Sønderjylland, sigtet i Oktober, L. Andersen. Enkelt ved Vindstrup Overdrev, Syd-sjælland, Juni, Forf.
97. *Quedius scintillans* Grav. — Ikke sjelden om For-aaret, Munke Mose, Fruens Bøge, Aalykkeskov; Skillinge og Hvedholm paa Fyn, samt Lethrabort, N. P. Jørgensen.
- *97a. *Quedius infuscatus* Er. — *Q. infuscatus* Erichson

Gen. & Spec. Staph. p. 543. — Aalborg, i trøskede Popler, i Selskab med *Philonthus fuscus*, Marts, Johansen. Enkelt i Fruens Bøge, paa en Mur, Marts, N. P. Jørgensen.

- *97b. **Quedius auricomus** Kiesw. — *Q. auricomus* Kiesenwetter i Stett. Ent. Ztg. 1850. p. 220. (tomentosomaculatus, Corn.). — I fugtigt Mos paa Kildebund i Ravnkilde ved Skjorping, en længere Række, August, Johansen, S. Jensen, Ditlevsen, Forf. Denne Art, der synes at være meget sjelden, angives at holde sig til Vandfald, Kildevæld og lignende Steder.

Det er utvivlsomt Larver og Pupper til denne Art, der er omtalt af Hr. Schlick i Ent. Medd. V. Bind p. 121, idet nærværende Art stadigt blev antaget for at være *Q. scintillans*, indtil jeg fandt den og ved Sammenligning med mine *scintillans* fra Dyrehaven saa, at det maatte være en ny Art. Fejltagelsen er saa meget mere forklarlig, som nærværende Art ikke findes i Tyskland og paa Grund af sin store Sjældenhed ikke findes optagen i de Bøger, man i Almindelighed har til Hjælp ved Bestemmelsen.

98. **Quedius attenuatus** Gyll. — Flere Steder ved Odense i April, Juni og August, N. P. Jørgensen. Enkeltvis ved Klitmøller i April og Bøtø Strand, September, Kmhr. Fabritius de Tengnagel, samt i Sønderjylland, ved Haderslev, i Haver, Oktober, L. Andersen.
100. **Euryporus picipes** Payk. — Lyngby Mose, enkeltvis i September, Baron Rosenkrantz. Enkelt i Allingskovgaard's Mose ved Silkeborg, Lærer Esben Petersen.
101. **Heterothops prævius** Er. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., og Gjedser, April, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Vester Ulslev Præstegaardshave, September, Pastor J. Møller. Stald i Aalborg, Oktober, en lille Række, Johansen.
- *101a. **Heterothops binotatus** Er. — *Het. binotatus* Erichson Gen. & Spec. Staph. p. 516. Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. p. 485. (*holmensis* Stph. kirbyella Stph.).

- Er vistnok udbredt ved vore Kyster, under opskyllet Tang. Tidsvilde, Marts, Korshavn ved Odense Fjord, Juli, Asnæs, August, i stort Antal, samt Lyø, August, i Antal, N. P. Jørgensen. Vildsund Strand, Thisted, Juni, og Refsnæs, Juni, en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Under Tang ved Frederikshavn, en Række, Johansen.
102. **Heterothops dissimilis** Grav. — Gjedser, Mai og August, en Snes Stykker, samt Amtmandshaven, Nykjøbing F., Marts og August, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Munke Mose, en lille Række, April og Mai, N. P. Jørgensen. Poulstrup, en lille Række i Stalden, Januar, Johansen. Jægersborg Dyrehave, i Hø, Oktober, Forf.
103. **Heterothops quadripunctulus** Grav. — Enkelt ved Dalum, Fyn, i April, i Opskyl, N. P. Jørgensen, ved Djærnes Strand, Sønderjylland, i Oktober, L. Andersen; under Tang ved Limfjorden ved Aalborg, meget talrig, Johansen; enkelt i en Hvepserede ved Vejle Sø, Oktober, E. Rosenberg. Ved Kjøge, paa Stranden, i Mai, og paa Slagslunde Overdrev, ligeledes i Mai, Forf.
110. **Xantholinus fulgidus** Fabr. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., September og Oktober, i meget stort Antal, ogsaa enkeltvis i Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
111. **Xantholinus lentus** Grav. — Tidsvilde, enkeltvis under Fyrrebark, Juni, Rudehegn, ligeledes, Forf.
114. **Xantholinus atratus** Heer. — Stokkerhoved, hos Myrer, Marts, L. Andersen.
115. **Xantholinus glabratus** Grav. — Flere Steder ved Haderslev, almindelig fra April til August, L. Andersen.
120. **Leptacinus parumpunctatus** Gyll. — Enkelt i Hundstrup Skov, Fyn, Juli, N. P. Jørgensen.
121. **Leptacinus batycheirus** Gyll. — Flere Gange omkring Odense, baade Foraar og Efteraar, ialt en halv Snes Stykker, N. P. Jørgensen. Enkeltvis i Eisbøl, Sønderjylland, August, L. Andersen.

126. *Lathrobium boreale* Hochh. — Eisbøl, Sønderjylland, enkeltvis, i Mai, L. Andersen.
129. *Lathrobium punctatum* Zett. — Munke Mose, Fyn, Marts, en lille Række, N. P. Jørgensen. Kohaveskov, Nykjøbing F., November, hyppig, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
130. *Lathrobium pallidum* Nordm. — Vejle Bugt, enkelt, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Hunderup Skov, Fyn, Mai, enkelt, N. P. Jørgensen.
132. *Lathrobium multipunctum* Grav. — En lille Række fra Pomlenakke Strand, Falster, Juni, og Bornholm, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Flere Steder i Nærheden af Arnager paa Bornholm, enkeltvis, Juni, Forf.
135. *Lathrobium filiforme* Grav. — Et Par Stykker i en Myretue i Eisbøl, Mai. L. Andersen.
137. *Achenium humile* Nic. — Paa Stranden ved Esbjerg, under Tang, skyllet højt op paa Havstokken, i Forsomren 1897, A. C. Jensen-Haarup og Kons. Løvendal. Trods gjentagen Søgen ikke oftere funden. Dyret er antagelig skyllet bort fra sit Hjemsted i Marsken af Storm og Højvande og tilfældigt opskyllet paa ovennævnte Lokalitet.
140. *Stilicium similis* Er. — Eisbøl i Sønderjylland, April, en mindre Række, L. Andersen.
144. *Medon castaneus* Grav. — Hornbæk, Juni under Sten, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt ved Billum nær Vojens, September, i en Myretue paa et Stengærde, L. Andersen.
145. *Medon brunneus* Er. — 3 Stykker, sigtede i Skovbunden i Tommerup, Fyn, Mai, N. P. Jørgensen.
146. *Medon ripicola* Kr. — Falsters Østkyst, Juni, August og September, en større Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Trelde, Mai, Jensen-Haarup.
147. *Medon lætus* Thoms. — Enkeltvis i Amtmandshaven, Nykjøbing F., Oktober, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. En lille Række under Tang paa Stranden

- ved Asnæs, August, og enkeltvis Bjørnø og Lyø, ligeledes i August, N. P. Jørgensen.
148. **Medon melanocephalus** Fabr. — Amtmandshaven i Nykjøbing F., i Marts, Mai og August, hyppig, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt i Fredsted, April, L. Andersen.
149. **Medon obsoletus** Nordm. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., i Marts, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkeltvis i Aalykkeskov, Fyn, Mai og September, N. P. Jørgensen. Skarevis i Kompostdynger i Jægersborg Dyrehave, April, O. Holstebro og Forf.
150. **Scopaenus lævigatus** Gyll. — Sundby Storskov, Marts, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
151. **Scopaenus minutus** Er. — Ejby ved Odense Aa, enkelt, Juni, N. P. Jørgensen.
157. **Sunius neglectus** Märk. — I gammelt Hø paa en Mark ved Hunderup, 12 Stykker, i Mai og Novbr., N. P. Jørgensen.
- *166a. **Stenus longitarsis** Thoms. — St. longitarsis, Thomson, Öfv. Vet. Ac. Förh. 1851 p. 133. — En halv Snes Stykker i Omegnen af Odense, i April, Juni og September til November, N. P. Jørgensen.
168. **Stenus providus** Er. — Foruden tidligere kjendte Findesteder angives den fra Hornbæk, Juli, og Bøtø, September, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel; enkeltvis fra Haderslev, Juli, L. Andersen, og Lyngby, September, Baron Rosenkrantz.
169. **Stenus lustrator** Er. — Oftere gjenfunden i Bøllemosen, ogsaa Lyngby Mose, Kmhr. Fabritius de Tengnagel og Kapt. Wielandt, og Ordrup Mose, April, Forf.
170. **Stenus silvester** Er. — I Mængde paa Engen ved Fruens Bøge, Odense, i Bunker af gammelt Græs, November, N. P. Jørgensen.
173. **Stenus circularis** Grav. — Nogle Stykker ved Soro og Nykjøbing F., i Marts, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt i Eisbøl, Sønderjylland, i April, L.

- Andersen. Almindelig i Munke Mose, Odense, om Foraaret, N. P. Jørgensen.
177. *Stenus incrassatus* Er. — Asnæs, i Juni, nogle Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Mejlse, Mai, Laven, Juli, Vosemose, Fyn, Mai, enkeltvis, N. P. Jørgensen. 2 Stkr. i Opskyl, Eisbøl, April, L. Andersen. Donse i Opskyl og Kjøge i raadden Tang paa Kysten, begge Steder i Mai, Forf.
178. *Stenus cinerascens* Er. — Gjerup, Fyn, Mai, enkeltvis, N. P. Jørgensen. Sorø, i Marts, Damhusmosen, i April, nogle Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
179. *Stenus atratulus* Er. — Klitmøller, September, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
181. *Stenus æmulus* Er. — Vosemose, Ullerslev, Dalum og Hunderup paa Fyn, i April-Mai, N. P. Jørgensen.
182. *Stenus nitidus* Boisd. & Lac. — Omegnen om Nykjøbing F., Marts og September, enkelte Aar hyppig, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Vallø, enkelt, Juli, N. P. Jørgensen. Esbjerg, ved et leret Vandsted nær Stranden, Juli, i Mængde, Forf.
183. *Stenus argus* Grav. — Almindelig om Odense, N. P. Jørgensen. Enkeltvis i Opskyl, Eisbøl, Sønderjylland, April, L. Andersen.
189. *Stenus crassiventris* Thoms. — Sorø, Marts, nogle Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Nørre Sø ved Brahetrolleborg, Juni, Aalykke Skov, April og Hvedholm, Juli, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Nyraad, Sydsjælland, Juni, Forf.
191. *Stenus bipunctatus* Er. — En lille Række i Eisbøl, Mai, L. Andersen. Enkeltvis ved Sanderum og Hunderup, Juni—Juli, N. P. Jørgensen. Hobro, Juni, i Antal, Johansen, Holstebro, Forf.
192. *Stenus guttula* Müll. — Ved Hunderup, Fyn, April og Mai, en lille Række, N. P. Jørgensen.
194. *Stenus fossulatus* Er. — Greisdalen, Juli, en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt ved Middelfart, Juli, N. P. Jørgensen. Hobro, Juni, paa

- en leret Skrænt i Skoven, i stort Antal, Johansen, Holstebro, Forf.
197. *Stenus pumilio* Er. — Et enkelt Stykke paa Kjøgevejen ved Kjøbenhavn i August, Baron Rosenkrantz.
203. *Stenus contractus* Er. — Enkeltvis ved Tommerup, Fyn, September, og Vosemose, Mai, N. P. Jørgensen.
209. *Stenus tempestivus* Er. — Synes at være temmelig jævnt udbredt og ikke sjelden. Foruden tidligere angivne Findesteder anføres Sorø, Sundby Storskov og Bremersvold, Lolland, Middelfart og Dalum paa Fyn, Lemvig og Ræbild Bakker i Jylland samt Eisbøl i Sønderjylland. April, Juni, Juli samt December angives som Findetider.
210. *Stenus bifoveolatus* Gyll. — Temmelig jevnlig i Odense Omegn, mest dog enkeltvis, N. P. Jørgensen. Sorø, Marts og April, nogle Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
211. *Stenus brevicollis* Thoms. — Et enkelt Stykke ved Jul Sø, Juli, N. P. Jørgensen.
212. *Stenus filum* Er. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., Juli, og Bøllemosen, April, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Grib Skov og Laven, Juli, N. P. Jørgensen. Bøllemosen, April, og Lyngby Mose, Juni, enkeltvis, Baron Rosenkrantz. Kjeldskov ved Bremersvold, Mai og September, samt Ordrup Mose, en lille Række, April, Forf.
215. *Stenus flavipes* Er. — Ikke sjelden i Skovene om Odense, især om Foraaret, ved Sigtning af Løv, N. P. Jørgensen. Skrænt ved Guldborgsund, i Nærheden af Nykjøbing F., Mai og Juni, nogle Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
217. *Stenus pallipes* Grav. — Maribo Sø, Juli, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Damhusmosen, April og Mai, enkeltvis Baron Rosenkrantz og Forf.
219. *Euaesthetus læviusculus* Mannh. — Sundby Storskov og Omegnen af Nykjøbing F., Marts, ikke sjelden, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Flere Steder

omkring Odense, Marts, Mai og November, N. P. Jørgensen.

222. *Oxyporus maxillosus* Fabr. — En længere Række i Jels Skove, Sønderjylland, Juli, L. Andersen.
- *222a. *Bledius taurus* Germ. — *Oxytelus taurus* Germar Faun. Ins. Eur. XII p. 2. *Bl. taurus* Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 818. (*furcatus* Ol.). — Kun funden ved Esbjerg, under Tang ved Stranden. Første Gang funden i Juni 1897, Jensen-Haarup og Kons. Løvendal. Gjenfundet i 1898, Mai og Juni, i Antal, af de nævnte Herrer og Forf. Fundet er allerede omtalt af Hr. Jensen-Haarup i nærværende Bind af Ent. Medd. pag. 101; senere er den kun gjenfundet yderst sparsomt.
- *223a. *Bledius spectabilis* Kr. — *Bled. spectabilis* Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II p. 824. = *Bl. tricornis* part. Erichson, Gen. & Sp. Staph. p. 764. = *tricornis* var. Fauvel i Bull. Soc. Norm. IX p. 764. — To Hunner af denne Art er fundne i Juni 1898, under Tang paa Stranden ved Esbjerg, af Hr. Kons. Løvendal.
225. *Bledius diota* Schio. — I Antal sammen med *taurus* og andre Bledier under Tang paa Strandbredden ved Esbjerg, Mai—Juni, flere Samlere.
227. *Bledius femoralis* Gyll. — Kjettrupgaard, nær Blokhus, Juli, en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengenagel.
228. *Bledius crassicollis* Boisd. & Lac. — I stort Antal paa Nærum Overdrev, April, E. Rosenberg.
- *228a. *Bledius dissimilis* Er. — *Bl. dissimilis* Erichson, Gen. & Spec. Staph. p. 769; Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II. p. 835. — Gjedsers, Oktober, en større Række, Kmhr. Fabritius de Tengenagel.
229. *Bledius atricapillus* Germ. — Refsnæs, Juni, en større Række, Kmhr. Fabritius de Tengenagel.
- *229a. *Bledius nanus* Er. — *Bl. nanus* Erichson, Gen. & Spec. Staph. p. 773. Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl.

- p. 833. — Søndervig, i August, enkelt, Nykjøbing F., i August, 3 Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- *229b. **Bledius pusillus** Er. — *Bl. pusillus* Erichson, Käf. d. Mark Br. p. 583. Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. p. 833. — Fanø, i August, 3 Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
232. **Bledius longulus** Er. — Gjenfunden i stort Antal paa Hvorup Bakker, Mai, Juni, gravende i Sandet paa Skrænter med sparsom Vegetation, Johansen og flere Samlere. Amtmandshaven, Nykjøbing F., April og Mai, en lille Række og Fanø, August, i Mængde, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- *232a. **Bledius pygmaeus** Er. — *Bl. pygmaeus* Erichson, Käf. d. Mark Br. p. 583. Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II p. 838. — I stort Antal paa Hvorup Bakker nord for Aalborg, i Mai, Juni, i Selskab med foregaaende Art, Johansen og flere Samlere.
233. **Bledius pallipes** Grav. — Et Par Stykker ved Bredden af Odense Aa ved Hunderup, Juni, N. P. Jørgensen.
234. **Bledius terebrans** Schiö. — Greisdalen og Dyndalebæk paa Bornholm, Juli, og Lellinge Aa, August, en halv Snes Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
235. **Bledius rastellus** Schiö. — Boto paa Falster, September, en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
236. **Bledius subterraneus** Er. — Greisdalen, Juli, Lellinge Aa, August, i stort Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. En lille Række ved Vejle, Juni og enkelt ved Odense Aa, Juni, N. P. Jørgensen. En lille Række ved Løghøj, Juli, L. Andersen, samt en halv Snes Stykker ved Varde Aa i Norholm Skov, nord for Varde, Forf.
239. **Platystethus cornutus** Grav. — Paa Bunden af et halvt udtørret Vandhul ved Nykjøbing F., August, sammen med *Tachyusa coarctata* og *umbratica*, i stort Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Munke Mose ved Odense, enkeltvis i Februar, April, Mai og Ok-

tober, N. P. Jørgensen. Enkelt i Rævkjær, Sønderjylland, September, L. Andersen.

240. *Platystethus nodifrons* Sahlb. — Sorø, Marts, Damhussøen, April, Kjettrupgaard ved Blokhuis, Juli, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Odense, September, Munke Mose, Marts og April, en halv Snes Stykker, N. P. Jørgensen.
244. *Oxytelus insecatus* Grav. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., April—Juli, i stort Antal, hyppigst i Mai, Kmhr. Fabritius de Tengnagel, Stavisa, i Opskyl, April, en lille Række, N. P. Jørgensen.
246. *Oxytelus fulvipes* Er. — Fruens Bøge ved Odense, April 1889, en halv Snes Stykker, sigtede af fugtigt Løv; ikke senere gjenfunden, N. P. Jørgensen.
250. *Anotylus maritimus* Thoms. — Bøtø Strand, September, i stort Antal, Dueodden, Bornholm, Juli, Søndervig, August, nogle Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
257. *Carpalimus scrobiculatus* Er. — I Opskyl ved Søer og Aaer, udbredt men sjelden og oftest kun enkeltvis. Foruden tidligere nævnte Findesteder anføres Furesø, Mai, 4 Stkr., Dalum Eng, Fyn, April, enkelt. N. P. Jørgensen. Eisbøl, Sønderjylland, Mai, enkelt, L. Andersen. Lejre ved Aaen og Esrom Sø, enkelte, Forf.
- *259a. *Trogophloeus inquilinus* Er. — *Tr. inquilinus* Erichson, Käf. d. Mark Br. p. 603. Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II p. 874. *Tr. bilineatus* var. Er. Gen. & Spec. Staph. p. 806 (*incrassatus* Kiesw). — Paa Kysten ved Dyreborg, Sydfyn og Lyø, Juli og August, en længere Række, N. P. Jørgensen.
- *259b. *Trogophloeus fuliginosus* Grav. — *Oxytelus fuliginosus* Gravenhorst, Micr. p. 102. *Tr. fuliginosus* Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II p. 875. — I Kompostdynger i Jægersborg Dyrehave, i April 98, nogle Stykker, Forf. Samme Aar paa samme Sted i Antal, O. Holstebro; ikke

- senere gjenfunden. Et enkelt Stykke paa Stranden ved Dyreborg, Sydfyn, Juli 1900, N. P. Jørgensen.
260. **Trogophloeus foveolatus** Sahlb. — Nykjøbing F., Marts og ved Ringkjøbing Fjord, paa en Eng, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. I Opskyl paa Bredden af Stavisaa, flere Gange, i April og September, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Haderslev Dam, April, L. Andersen. En lille Række under Tang paa Stranden ved Esbjerg, Juni, Forf.
262. **Trogophloeus halophilus** Kiesw. — Enkelt i en Plantedyngede i en Have i Hunderup, Fyn, Oktober, N. P. Jørgensen. Ligeledes enkelt, under Tang paa Stranden ved Esbjerg, Juni, Forf.
265. **Trogophloeus tenellus** Er. — Ved Bredden af Stavisaa, April, og Munke Mose, Mai, i Opskyl, en lille Række, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Haderslev Dam, April, L. Andersen.
- *265a. **Thinobius brevipennis** Kiesw. — Thinobius Kiesenwetter i Stett. Ent. Ztg. 1844 p. 355. Thinobius brevipennis Kiesenwetter i Stett. Ent. Ztg. 1850 p. 221. — Et enkelt Exemplar af denne meget lille Art er fundet af Kmhr. Fabritius de Tengnagel ved Sorø So i September 1896. Den repræsenterer tillige en for vor Fauna ny Slægt, af hvis 13 europæiske Arter de 5 findes i Tyskland og England.
266. **Syntomium aeneum** Müll. — Foruden tidligere nævnte Findesteder anføres: Ordrup Mose, paa Skrænter i Tørvegravene, Marts—April, i Antal; Mosen ved Lillerød Station, Mai, ligeledes, samt Jægerspris, Mai, enkelt, E. Rosenberg og flere Samlere. Enkelt ved Fruens Bøge, Fyn, August, N. P. Jørgensen.
269. **Coprophilus striatulus** Fabr. — Oftere gjenfunden omkring Kjøbenhavn og ved Nykjøbing Falster. Den er tagen flere Gange i Odense og Omegn af Hr. N. P. Jørgensen; i stort Antal ved Fredrikshøj, Syd for Kolding, i en Havemødding, O. Holstebro; i en Kastaniestub i Dyrehaven, i Antal, E. Rosenberg;

Salling, Pastor J. Møller; April og Mai angives for alle disse Fund.

271. **Geodromicus plagiatus** Fabr. — Et enkelt Stykke i Juni 1900, tæt nord for Sandvig paa Bornholm, under Tang paa Stranden, Mr. Rye.
273. **Lesteua punctata** Er. — Munkbjerg ved Vejle, et Par Stykker, i Mai, N. P. Jørgensen. Sorø, Mai, September og December en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Haderslev Fjord, Marts, Lethraborg, April og Juni, en lille Række, Forf.
274. **Orochares angustatus** Er. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., November, nogle Stykker og Kohaveskov, 12te og 20de Januar 1900, krybende paa en med Sne fuldstændig dækket Gangsti, en Snes Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
276. **Olophrum fuscum** Grav. — Af denne Art, der er temmelig hyppig paa Øerne men ikke tidligere kjendtes fra Jylland, har Hr. L. Andersen taget 3 Stkr. ved Haderslev Dam i Mai 1889.
282. **Acidota cruentata** Mannh. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., November—December, en lille Række og Thistedes Omegn, Oktober, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Hunderup, Fyn, November og Munke Mose, Januar, enkelt, N. P. Jørgensen. Et Stykke klækket fra Larve 22de Mai 95, E. Rosenberg. Ved Furesø, sigtet under Resterne af en død Hest, November, enkelt, Ass. West.
283. **Arpedium quadrum** Grav. — Forskjellige Steder ved Kysten af Guldborgsund, Oktober, i stort Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Ved Esrom Sø, i Opskyl, April og Oktober, i Antal, Stud. mag. J. C. Nielsen, Kons. Løvendal og Forf.
284. **Coryphium angusticolle** Steph. — Enkelt i et hult Piletræ ved Kjøge, August, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
286. **Homalium riparium** Thoms. — Vejlo Bugt, Juni, Bornholm, ved Kysten, Juli og Falsters Kyster, Au-

- gust og November, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
288. **Homalium oxyacanthæ** Grav. — Flere Steder omkring Odense, i Foraars- og Efteraarsmaanederne, især i Munke Mose og Fruens Bøge, mange, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Næstved, i Mai, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
289. **Homalium exiguum** Grav. — 2 Stykker ved Haderslev Dam, Mai, L. Andersen. Enkelt ved Valø, Juli, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Frederiksholm Teglværk, Oktober, Baron Rosenkrantz.
294. **Etheothassa testacea** Er. — Et enkelt Stykke nedbanket af Eg ved Haderslev, Juni, L. Andersen. Enkelt ved Killerup, Fyn, Juni, N. P. Jørgensen.
295. **Phyllocrepa vilis** Er. — Et enkelt Stykke klækket af Træ fra Lolland, September, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt ved Tommerup, Fyn, Juni, N. P. Jørgensen.
300. **Phyllocrepa nigra** Grav. — En lille Række fra Taps, Syd for Kolding, Mai, L. Andersen.
302. **Aerolocha striata** Grav. — Hunderup, Fyn, i November, flere Gange i Antal i Plantedynger, N. P. Jørgensen; enkeltvis paa Falster og Lolland, flere Samlere.
303. **Phloeostiba plana** Payk. — Enkelt ved Hunderup, Fyn, i April, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Bremersvold, Lolland, Juni, Forf.
305. **Hapalaraea pygmæa** Payk. — Nogle Stykker klækket af Træ fra Lolland, August, og nogle Stykker paa Knudshoved, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt ved Lethrabort i Aug., Fruens Bøge, Juni, og Hvedholm, Aug., N. P. Jørgensen.
- *306a. **Eusphalerum primulae** Sph. — *Anthobium primulae* Stephens, Ill. Br. Ent. V p. 356. *Anth. triviale* Erichson, Käf. d. Mark Br. p. 637. *Eusphalerum triviale* Kraatz, Nat. d. Ins. Deutschl. II p. 1004 (florale Lac. nigricolle Sph. *cribrosum* Heer.). — Fandtes

af Hr. E. Rosenberg og Hr. Ass. West enkeltvis i 1898 og i stort Antal i Slutningen af April og Begyndelsen af Mai 1899 i Blomsterne af *Primula elatior* i Boserup Skov ved Roskilde. Billen fandtes kun paa saadanne Steder, hvor Planterne var overskyggede af Hassel og andre Træer og Buske, medens den paa mere aabne Steder, hvor Solen havde tørret Duggen af Primlerne, ikke var til at finde. Senere er den kun gjenfundet paa samme Sted i et enkelt Exemplar. 2 Stykker ved Leire, 4de Juni 1899, nedbanket af blomstrende Hvidtjørn, E. Rosenberg.

308. *Anthobium ophthalmicum* Payk. — Moen, Juli, nogle Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Taps, Syd for Kolding, Mai, en lille Række, L. Andersen.
317. *Phloeobium clipeatum* Müll. — Enkelt, nedbanket af Eg, Rævkjær i Sønderjylland, Mai, L. Andersen.
318. *Phloeocharis subtilissima* Mannh. — Foruden paa Sjælland, hvor den oftest er funden, er et enkelt Stykke kommet frem af Træ fra Lolland, Februar, i Kmhr. Fabritius de Tengnagels Klækkehus; jeg har fundet Dyret skarevis paa et gammelt Risgjærde i Skoven ved Bremersvold i Oktober.
320. *Micropeplus caelatus* Er. — Et enkelt Stykke ved Søborg, Nordsjælland, Juli, N. P. Jørgensen.

Pselaphidae.

- 2a. *Batrisus venustus* Reichb. — Sundby Storskov, April, 3 Stkr.; senere sammesteds, enkelt, uden Tidsangivelse, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- 2b. *Batrisus adnexus* Hampe. — Enkeltvis i Skoven ved Trelde i en Ellestub, L. Andersen og Joh. P. Johansen.
- 11a. *Bythinus clavicornis* Panz. — Fruens Bøge ved Odense, Mai, 2 Stkr., N. P. Jørgensen.
14. *Tychus niger* Payk. — Ikke sjældent omkring Odense,

- især Fruens Bøge, N. P. Jørgensen. En lille Række i Riis Skov, Mai, L. Andersen.
- 14a. **Amauronyx Märkelii** Aub. — Enkelt i Amtmandshaven, Nykjøbing F., Marts, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
15. **Trichonyx sulcicollis** Chaud. — Husum, Sønderjylland, Juli, 6 Stkr., L. Andersen.
- 17b. **Euplectus Duponti** Aub. — En lille Række klækket af Træ fra Lolland og Falster, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- 17c. **Euplectus piceus** Motsch. — Klækket af Træ fra Sundby Storskov paa Lolland, i Antal, Mai, Juni, og Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkeltvis paa Æbelø og ved Brahetrolleborg, Mai og Juni, N. P. Jørgensen.
- 18b. **Euplectus intermedius** Woll. — Enkeltvis med foregaaende Art, samme.
24. **Euplectus bicolor** Denny. — I Antal sammen med de 2 foregaaende Arter, samme.

Scydmaenidae.

2. **Scydmaenus abbreviatellus** Er. — Hellerup, i en Have, i Antal, Schlick.
- *2a. **Scydmaenus scydmaenoides** Stph. — *Euthia scydmaenoides* Stephens, Ill. Br. Ins. III 116. *Eutheia* Thoms. Scand. Col. X p. 326. — Amtmandshaven, Nykjøbing F. i en Kompostdyngge, Mai og Oktober, ogsaa klækket af Træ fra Sundby Storskov, en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
3. **Scydmaenus angulatus** Müll. — Fruens Bøge ved Odense, April, September og Oktober, enkeltvis, N. P. Jørgensen.
- *3a. **Scydmaenus rubicundus** Schaum. — *Sc. rubicundus* Schaum i Ann. Ent. 1841 13. *Neuraphes* Thoms., Skand. Col. X p. 327 (*sellatus* Fauv.). — Klækket af

- Træ fra Lolland og Falster, Mai, Juni og Juli, 4 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Aalborg i Bladjord, en lille Række, September, Johansen.
- 7a. *Seydmaenus Godarti* Latr. — Enkelte, Midtjylland, i en gammel Egebul, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Gjerup, Fyn, Mai, 4 Stkr., hos Form. rufa, N. P. Jørgensen.
9. *Seydmaenus exilis* Er. — Enkelt i Sundby Storskov, April, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Kolske Krat ved Aalborg, under Bark, Mai, 3 Stkr., Johansen.
12. *Seydmaenus rutilipennis* Müll. — Vosemose og Ullerslev, Fyn, i Opskyl, Marts og April, N. P. Jørgensen. Enkelt i Freerslev Hegn, Nordsjælland, Mai, Baron Rosenkrantz.

Silphidae.

1. *Necrophorus germanicus* Fabr. — Efter Meddelelse af Hr. Jensen-Haarup skal denne Art ikke være sjelden i Egnen mellem Slagelse og Kallundborg, hvor den er taget af D'Hrr. P. M. Pedersen og Joh. Hasle.
14. *Silpha opaca* L. — Hr. A. C. Jensen-Haarup meddeler, at han den 10de Juli 1892 om Eftermiddagen har truffet en Mængde Expl. af denne Art siddende paa Straaene af Havre og Byg i Greisdalen og fortærende Bladene, som de angreb i Kanten, idet de, som det syntes, kun gnavede i Kanten (c. $\frac{1}{2}$ Millimeter ind). Rimeligvis visner hele Bladet efter denne Behandling, ialfald var en stor Mængde Blade visnede. Paa mange Steder var der ædt af de unge Kjærner, men det lykkedes ikke Hr. Jensen-Haarup at konstatere hvorvidt dette Angreb ogsaa skyldtes Silphaen.
21. *Sphaerites glabratus* Fabr. — Rugballegaard ved Vejle, i en Kompostdyng, September, 2 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Lindum, Oktober, Lundby Krat, Mai, Skjorping, Oktober, enkeltvis, Johansen.

- *21a. **Agyrtes castaneus** Frölich. — *Agyrtes castaneus* Frölich, Naturforscher 1799. p. 19. (*spinipes* Panz., *vespertinus* Frölich.). — Et enkelt Stykke af denne for vor Fauna ny Art haves fra Nordfalster, Jensen-Haarup.
- 21a. **Hydnobius punctatus** St. — Et enkelt Stykke, kæstet i Valø Dyrehave, Juli, N. P. Jørgensen. I Antal, Hvorup, Oktober, Johansen.
- 21b. **Hydnobius Perrisii** Fairm. *H. Perrisii* Fairmaire i Ann. Soc. Ent. Fr., 1853 Bull. p. 75 (*ciliare* Thoms.). — Hr. Skolebestyrer N. P. Jørgensen, der af afdøde Brygger Schiøtz havde faaet et Par Stykker af denne Art, stammende fra Aalborgegnen, og tagne af Adjunkt Asmussen, har henledet Opmærksomheden paa, at det vistnok er denne Art, der i Dr. Meinerts Tillæg i Ent. Medd. I p. 45 er opført under Navnet *punctatissimus* Stph. En Undersøgelse af det i nævnte Tillæg omtalte Exemplar og adskillige flere, fundne i Aalborgegnen, viser, at denne Antagelse er rigtig, og Navnet *punctatissimus* Steph. bør derfor udgaa. D'Hrr. Johansen og Asmussen have taget en Række i Hvorup, Oktober.
22. **Anisotoma oblongum** Er. — *A. oblonga* Erichson, Nat. d. Ins. Deutschl. III p. 53 Fodnote (*grandis* Fairm.). — Af Hr. Skolebestyrer N. P. Jørgensen er jeg bleven gjort opmærksom paa, at den i Schiødtes Fortegnelse i Nat. Tids. 3 R. 7 B. under Navnet *A. cinnamomeum* Panz. opførte Art vistnok er urigtig bestemt og bør henføres under nærværende Art. Dette synes ogsaa at være Tilfældet, idet alle de Exemplarer jeg har været i Stand til at undersøge, har vist sig at tilhøre *A. oblongum*. Jeg tager derfor ikke i Betænkning foreløbigt at stryge Navnet *cinnamomeum* og indsætte nærværende Art i det gamle Nummer. Skulde det vise sig, at den rigtige *cinnamomeum* ogsaa findes her i Landet, bør den ialfald tages op som en ny Art, idet Museets Exemplarer, hvorpaa Arten oprindeligt er optagen i vore Fortegnelser, vise sig at høre til

nærværende Art. Af ny Findesteder anføres Langeso Skov, Fyn og Stenderup Skov, Jylland, hvor den er tagen enkelt i September, samt Als og Styding, en lille Række, Juli, L. Andersen.

Jeg skal endnu bemærke, at jeg har optaget Navnet *grandis* Fairm. som Synonym for denne Art. Som Autoritet herfor anfører jeg Can. Fowlers: Coleoptera of the British Islands, hvori det hævdes, at de under de 2 Navne beskrevne Biller nu anses for identiske. Hovedforskjellen synes at ligge i Kjønsmærkerne, nemlig Udviklingen af Baglaar og Skinneben hos Hanner saavel som Hunner, men disse variere til en vis Grad, og det maa antages, at de to beskrevne Arter kun ere Yderformer af samme gode Art.

23. **Anisotoma Triepkii** Schmidt. — Langaa, Aug—Sept., flere, O. Holstebro. En Række ved Viuf, nær Kolding, Juli, L. Andersen. Hvorup, September, Johansen.
24. **Anisotoma piceum** Illig. — Enkelt ved Taps, Syd for Kolding, Sept., O. Holstebro. Hvorup, Aug—Sept., flere, Johansen.
26. **Anisotoma silesiacum** Kr. — Langaa, enkeltvis, Aug., O. Holstebro. Tokkekjob Hegn, Nordsjælland, Aug., 3 Stkr. og Rude Hegn, Juli, enkelt, Forf.
- 27a. **Anisotoma furvum** Er. — Mikkeshøj ved Aalborg, Sept., Hvorup, Oktober, Johansen.
28. **Anisotoma ciliare** Schmidt. — En større Række i Klitterne ved Kjettrupgaard, nær Blokhus, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Hvorup, Oktober, i Antal, Johansen. Enkelt, Alling Bakker ved Laven, Aug., N. P. Jørgensen. Ikke sjelden i Klitterne ved Harboøre, Juni, Forf.
30. **Anisotoma rubiginosum** Schmidt. — En lille Række, Styding, September, L. Andersen.
32. **Anisotoma badium** St. — 3 Stykker ved Tørning, Sønderjylland, Aug., L. Andersen. Enkelt i Gelsskov, Juli, O. Holstebro, og i Sanderum Mose, i Opskyl, Mai, N. P. Jørgensen.

40. *Liodes glabra* Kug. — 3 Stykker, Tørring, Sønderjylland, Juni, paa gamle Stubbe, L. Andersen. Enkeltvis paa en Tømmerplads i Kjøbenhavn, Asmussen.
41. *Liodes castanea* Hbst. — Lindum og Hals, Juni og August, enkeltvis, Johansen. En lille Række i en gammel Eg, Gram, Nordslesvig, Juli, Joh. Andersen.
45. *Agathidium nigripenne* Kug. — Frejlev Skov, Juni, enkelt, klækket af Træ af en gammel Bøg fra Sundby Storskov, April—Mai samt Juli—August, mange, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Hunderup, Fyn, 2 Stkr., Juli, i en Stub, N. P. Jørgensen.
47. *Agathidium marginatum* St. — Hjerting, Juli, og Klitmøller, Juni, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Hvorup Bakker, flere, Oktober, O. Holstebro. Odense, Mai og September, i Sigtegods, enkeltvis, N. P. Jørgensen. Bremersvold, enkelt, September, Pastor J. Møller. Hvorup og Skjørping, September, enkeltvis, Johansen. Styding, September, 4 Stkr., L. Andersen.
48. *Agathidium mandibulare* St. — Hals, Juni, og Lundby, Sept., Johansen.
49. *Agathidium rotundatum* Gyll. — Gjerup, Fyn, enkeltvis i Mai, N. P. Jørgensen. Rugballegaard ved Vejle, Juni, mange, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt, Bremersvold, Juni, O. Holstebro. Skjørping og Agdrup, Mai, Johansen. Enkeltvis i gamle Stubbe, Tørring, Sept., L. Andersen.
51. *Agathidium varians* Beck. — Af og til i Sigtegods fra Skovene om Odense, April, Mai, September og Oktober, N. P. Jørgensen. Et Par Stykker i Lyngby Mose, Mai, paa Ellesvamp, Forf.
52. *Agathidium nigrinum* St. — Buderuplund og Lindum, Juli—Sept., Johansen. Marienlund ved Odense, 2 Stkr. i Oktober og November i Sigtegods, N. P. Jørgensen. Enkelt paa Nottet ved Haderslev, Mai, L. Andersen og i Aalholm Hestehave, Lolland, Juni, Forf.
54. *Agathidium badium* Er. — Enkelt i Taps Nørreskov,

- Oktober, O. Holstebro, og Jels Skov, Juli, L. Andersen.
Trelde Skov i en Stub, Mai, Restrup, Juli, og Skjørping, Aug., Johansen.
55. *Agathidium laevigatum* Er. — Enkeltvis i Sundby Storskov, Rugballegaard ved Vejle og Møens Klint, April, Mai og Juli—August, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Oftere i Sigtegodts fra Skovene om Odense i April og Mai og enkelt i Tidsvilde, August, N. P. Jørgensen. Tidsvilde, August, enkelt, O. Holstebro. Lundby Krat og Lindum i September, Johansen. 2 Stkr., Eisbøl i Sønderjylland, April, sigtet, L. Andersen.
56. *Colon viennensis* Hbst. — Enkelt, Tørning, Sønderjylland, Aug., sigtet, L. Andersen.
58. *Colon serripes* Sahlb. — 2 Stykker tagne paa samme Sted og Tid som foregaaende af samme Samler.
60. *Myloechus dentipes* Sahlb. — Vester Ulslev Præstegaardshave, September, Pastor J. Møller. 2 Stkr. i Svamp, Nottet ved Haderslev, September, L. Andersen.
63. *Myloechus appendiculatus* Sahlb. — Enkelt ved Munkebjerg, Vejle, Juli, N. P. Jørgensen.
64. *Myloechus denticulatus* Kr. — Enkelt ved Kolding, og i Vindstrup Overdrev, Midtsjælland, i Juni, Holstebro.
67. *Myloechus rufescens* Kr. — Hr. E. Rosenberg har i Skoven ved Boserup d. 11-6-99 om Eftermiddagen kætset 2 Stykker, Han og Hun af en *Myloechus*, som ikke kan henføres til nogen anden end nærværende Art, og som ogsaa paa nær en lille Afvigelse i Formen af Baghjørnerne paa Thorax passer med det eneste hidtil her i Landet fundne Exemplar, der findes i Museets Samling. Det er ikke muligt at konstatere, om her skulde foreligge en hel ny Art, uden at sammenligne en længere Række, men Sandsynligheden taler for, at der kun foreligger en Variation i Dannelsen af Thorax's Baghjørner, og at alle de 3 omtalte Stykker tilhøre nærværende Art.
68. *Myloechus latus* Kr. — En Række fra Sundby Storskov, Lolland, Marts og April, Kmhr. Fabritius de

- Tengnagel. Enkeltvis i Skovene omkring Odense, Mai, sigtet, N. P. Jørgensen. Enkelt, sigtet ved Roden af en Gran, Styding, Sønderjylland, Juni, L. Andersen.
70. *Choleua angustata* F. — Enkelt i Aalbæk Præstegaardshave, Salling, Mai, og Kjeldskov, Bremersvold, Lolland, Juni, Pastor J. Møller. Fuglebjerg, Sjælland, Mai, enkelt, O. Holstebro. Enkeltvis, Eisbøl i Sønderjylland, Mai, L. Andersen.
71. *Choleua intermedia* Kr. — Enkelt ved Bursø, Lolland, Juni, og ved Randers, Oktober, O. Holstebro.
- 72a. *Choleua nivalis* Kr. — Randers, Aug., et enkelt Stk. O. Holstebro.
73. *Choleua agilis* Illig. — Et Par Stykker sigtede i Munke Mose, Juni, N. P. Jørgensen. Enkelt paa Muren om Vestre Kirkegaard, Kjøbenhavn, Oktober, Baron Rosenkrantz. Enkeltvis i Eisbøl Fredsted, Sønderjylland, Mai, L. Andersen. En Gang i Antal under Græstørv i Bunden af en udtørret Grøft ved Harboøre, Juni, Forf.
75. *Choleua Wilkinii* Spence. — Foruden omkring Odense, hvor den efter Hr. N. P. Jørgensens Meddelelse ikke er sjelden i de fleste Skove, anføres Taps Nørreskov, syd for Kolding, og Floes ved Randers, hvor Hr. Holstebro har fundet denne Art enkeltvis i Aug.—Okt.
- 82a. *Choleua alpina* Gyll. — Enkelt i Jægersborg Dyrehave, paa tort Aadsel, Juni, Forf. Als, to Stykker, L. Andersen.
83. *Choleua grandicollis* Er. — En enkelt fremkom i Kmhr. Fabritius de Tengnagels Klækkehus, af Træ fra Sundby Storskov, Lolland, i Mai. Eisbøl, Sønderjylland, L. Andersen. Banedæmningen ved Kolding Fjord, September, sigtet, E. Jørgensen.
- *84a. *Choleua chrysomeloides* Panz. — Helops chrysomeloides Panzer, Faun. Ins. Ger. in. p. 57. — Ydre Bjerrum, vest for Ribe i en Markgrøft, Mai, enkelt, Kons. Lovendal.
- *89a. *Choleua varicornis* Rosenh. — *Catops varicornis* Ro-

senhauer, Beiträge d. Ins. Eur. I p. 23. — Hr. N. P. Jørgensen meddeler, at han har 9 Stkr. fra Odense og Munke Mose, tagne i April, August og September. Meddeleren mener, at den ogsaa findes i andre Samlinger og kun ved Forglemmelse ikke tidligere er indkommet i vore Fortegnelser. Ved Eftersyn af min egen Samling fandt jeg, at jeg havde 3 Stkr. af denne Art fra Roden Skov, Lolland, Mai.

90. **Choleua colonoides** Kraatz. — Fremkommet af Træ fra Sundby Storskov, Lolland, April og Mai, ialt 6 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel.

Histeridae.

7. **Hister terricola** Germ. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., i Mai, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
9. **Hister marginatus** Er. — Søllerød, Nordsjælland, i Mai, enkelt, Kapt. Wielandt.
18. **Atholus bimaiculatus** L. — Flere Gange ved Aalborg, Johansen. 3 Stkr. i Haver i Haderslev, L. Andersen. Refsnæs, Aug., flere, Schlick.
29. **Saprinus virescens** Payk. — Enkeltvis, dels ved Sigtning og dels kætsede, Eisbøl og Tørring i Sønderjylland, Mai, L. Andersen.
30. **Saprinus conjungens** Payk. — Enkelt paa Halk Strand ved Haderslev, Mai, L. Andersen.
40. **Onthophilus striatus** Fabr. — Enkeltvis paa Als, i en Have, Juni, L. Andersen. Enkelte i Peders Ny-mark ved Nyraad, Juni, under Aadsel, Vald. Nielsen.
- *40a. **Abraeus globulus** Creutz. — Hister globulus Creutzer, Ent. Vers. p. 83. — Hr. N. P. Jørgensen, Odense, meddeler: »af denne let kjendelige Art sigtede jeg i en Skov ved Tommerup ^{27/9} 96 1 Stk.; et andet fandtes kort efter i en Plantedyngge paa en Mark ved Odense, ^{13/10} 96.«
44. **Acritus minutus** Fabr. — En Snes Stykker, dels

under Bark paa en gammel Bøg, dels fremkomne i Klækkehus af Træ fra samme, April, Juni og Sept.— Nov., ikke gjenfunden i de senere Aar, Kmhr. Fabricius de Tengnagel.

Phalacridae.

2. **Phalacrus substriatus** Gyll. — Enkeltvis i Vendsyssel, Johansen, og ved Aalholm, Forf.
  3. **Phalacrus caricis** St. — Denne Art synes langt fra at være sjelden. Jeg har fundet den i uhyre Mængder flere Steder paa Lolland og Sjælland. Den holder sig til smaa, solaabne, fugtige Pletter i Skove, saadanne Steder, hvor kun visse Carex-Arter synes at trives, og hvor der om Sommeren næsten bliver tørt. Paa saadanne Steder, ialfald paa Sjælland og de sydlige Øer, gaar man vist næppe forgjæves efter denne Art.
-

Nitidulidae.

2. **Cercus rufilabris** Latr. — Killerup, Fyn, Juni, N. P. Jørgensen; 2 Stkr., nedbankede af blomstrende Hvidtjørn, Eisbøl, Mai, L. Andersen.
8. **Epuraea decemguttata** Fabr. — Klækket i Antal af udflydende Egesaft fra Bognæs, Aug., E. Rosenberg.
31. **Nitidula quadripustulata** Fabr. — Ofte i Antal i Nordsjælland. Hr. L. Andersen meddeler, at den enkelte Aar er almindelig i og ved Haderslev, paa tørre Aadsler.
32. **Soronia punctatissima** Illig. — Ved Steilbjerg ved Kolding, i Balsampoler, angrebne af Cossus, Juli, E. Jørgensen.
34. **Amphotis marginata** Fabr. — Nedbanket af Slaaen i Gærder ved Kolding, Sept., E. Jørgensen.

47. *Meligethes corvinus* Er. — Enkelt paa Als, i Mai, L. Andersen.
54. *Meligethes ochropus* St. — Fire Stykker samme Sted og Tid som foregaaende, L. Andersen.
64. *Cychramus luteus* F. — Almindelig ved Haderslev, fra Mai til Oktober, L. Andersen.
67. *Cryptarcha strigata* F. — Foruden tidligere kjendte Lokalteter anføres Tarup, Fyn, hvor Hr. N. P. Jørgensen har fundet den i April. Hr. E. Rosenberg har klækket Dyret i Antal af udflydende Egesaft fra Bognæs. August.
68. *Cryptarcha imperialis* F. — Ligesom foregaaende er den klækket i Antal af udflydende Egesaft fra Bognæs, August, E. Rosenberg.
71. *Ips quadripunctata* Hbst. — Flere Steder paa Fyn, saaledes Hunderup, Tommerup og Brahetrolleborg, samt ved Vejle, Mai og Juni, N. P. Jørgensen. Enkelt i Gejsing Skov ved Kolding, Jensen-Haarup. En længere Række ved udflydende Saft under Bark paa Bøgetræer i Rævkjær, Sønderjylland, Mai, L. Andersen.
72. *Ips quadripustulata* L. — I Bøgestubbe ved Brahetrolleborg, Mai, N. P. Jørgensen.
73. *Ips ferruginea* L. — Som nyt Findested for denne Art anføres Fyn, hvor Hr. N. P. Jørgensen har fundet et enkelt Exemplar, siddende paa en Mur ved Fruens Bøge, Odense, Juli.
76. *Rhizophagus parallelcollis* Gyll. — Vestre Kirkegaards Mur, skarevis i Mai. Det er en bekjendt Sag, at denne Art undertiden optræder i stor Mængde paa Kirkegaarde, og engang er den i Frankrig funden i Antal i Træ af Ligkister flere Fod under Jorden. I Nykjøbing F. har Kmbr. Fabritius de Tengenagel fundet den i Mængde i Mai og Juni. Ligeledes har Hr. L. Andersen engang fundet den i Mængde under Ellebark i Haderslev, i Mai, men ikke senere genfundet den. Pastor J. Møller har taget den paa en

Mur i Randers, og Hr. N. P. Jørgensen anfører den fra Grib Skov, Juli.

78. **Rhizophagus cribratus** Gyll. — Restrup ved Aalborg, enkeltvis i Eg, Juni og Juli, Johansen. To Stykker ved Valborup i et Stød, Mai, Dr. Jørgensen og Kons. Løvendal.

Trogositidae.

1. **Nemosoma elongata** L. — Jeg har oftere taget denne Art paa et gammelt Risgjærde i Frejløv Skov og har haft Lejlighed til at iagttage, hvorledes den, ved at bøje Hovedet i Vinkel mod Thorax og derefter dette i Vinkel mod Bagkroppen, formaar at trænge sig ind gennem Borehullerne og ind i Gange af *Cryphalus tiliae* og formodentlig andre smaa Tomiciner, hvis Gange den fuldstændigt fylder med sit lange slanke Legeme, og af hvis Yngel den ernærer sig.
6. **Thymalus limbatus** F. — En lille Række i Lindum Skov, Juli, L. Andersen. Bygholm Skov ved Horsens, Jensen-Haarup.

Colydiidae.

5. **Colydium elongatum** F. — Lindum Skov, paa Birk, Juni, i Antal, paa Jagt efter *Xyloterus*, Johansen.
- *5a. **Teredus nitidus** F. — *Lycetus nitidus* Fabricius, Ent. Syst. II. p. 505, *Teredus nitidus* Schuckard, Brit. Col. delin. t. 34. f. 6. (*cylindricus* Oliv., *volvulus* F.). — Kmhr. Fabritius de Tengnagel har fundet et enkelt Stykke af denne Art i Midtjylland paa Eg, i Juni, i Selskab med *Hypophloeus fasciatus*.
9. **Cerylon fagi** Bris. — Enkelt i en træsket Bøgegren, Rude Hegn, Mai, E. Rosenberg. Boserup, Mai, enkelt, Forf.
11. **Cerylon deplanatum** Gyll. — Enkelt i Lindum Skov, Juli, L. Andersen og i Ulfsløst, Sønderjylland, Aug., Joh. Andersen.

Cucujidae.

11. *Psammoechus bipunctatus* F. — Søborg i Nord-sjælland, i Dynger af huggede Rør, Juli, i Antal, N. P. Jørgensen. Almindelig ved Haderslev Dam, April—Juni, i Aarene 1888—93, senere kun enkeltvis, L. Andersen.
  17. *Silvanus similis* Wesm. — Enkelt i Christianssæde Skov, Lolland, April, Kmhr. Fabritius de Tengnagel og i Rude Hegn paa en Granstub, Juli, Forf.
  18. *Silvanus advena* Walzl. — I gjærende Mais i Kjøbenhavns Frihavn optraadte den i Somren 1898 i uhyre Tal, Wielandt.
-

Cryptophagidae.

1. *Telmatophilus caricis* Oliv. — Foruden tidligere anførte Lokalteter anføres Haderslev Dam, hvor Hr. L. Andersen har taget en lille Række i April.
2. *Telmatophilus typhae* Fall. — En længere Række paa Dunhammer, Mai, Viuf ved Kolding, samt enkelt ved Haderslev Dam, Juni, L. Andersen.
3. *Telmatophilus Schönherri* Gyll. — Enkelt i Juni ved Haderslev Dam, L. Andersen.
4. *Antherophagus nigricornis* F. — Enkeltvis ved Valby, Juli, og ved Sødringholm, Juli og Aug., Baron Rosenkrantz. Skjörping, Juli, flere, Johansen. Enkelt i Jonstrup Vang, Aug., Ass. West. Enkeltvis i Rude Hegn, Juli, O. Holstebro og Forf.
5. *Antherophagus silaceus* Hbst. — Åsnæs, Juli, enkelt, N. P. Jørgensen. Enkeltvis i Rævkjær og Eisbøl, Sønderjylland, Juli, L. Andersen. Enkelt i en Birkube, Ladelund, Sønderjylland, Juli, Johansen.
7. *Emphylus glaber* Gyll. — I Myretuer, fra Marts til Mai, i Fredsted og Eisbøl, Sønderjylland, dog i begrændset Antal, L. Andersen.

8. *Cryptophagus lycoperdi* Hbst. — Foruden tidligere kjendte Findesteder anføres Haderslev, hvor den ifølge Hr. L. Andersen er almindelig i Bovister fra Juni til September.
10. *Cryptophagus Schmidti* St. — Et Par Stykker i Eisbøl, Sønderjylland, Juli, L. Andersen.
16. *Cryptophagus fumatus* Marsh. — Stalden ved Brønderslev, Sept., mange, Johansen.
18. *Cryptophagus badius* St. — 5 Stkr. i Styding, Sønderjylland, Juni, L. Andersen.
21. *Cryptophagus labilis* Er. — Vallø, 6 Stkr., Juli, N. P. Jørgensen.
30. *Cryptophagus pubescens* St. — Ved Vejle Sø, Nordsjælland, i en Gedehamserede, Okt., Rosenberg.
35. *Paramecosoma melanocephalum* Hbst. — Fænø, Aug., mange, Johansen og N. P. Jørgensen. Sidstnævnte Samler har ogsaa taget den i Opskyl ved Fruens Bøge, ved Odense, i April, Mai og Juni.
36. *Caenoscelis ferruginea* Sahlb. — Hr. N. P. Jørgensen har sigtet nogle Stykker i Næsbyhoved Skov ved Odense, i Mai og Oktober.
37. *Agathengis fimetarii* Hbst. — Funden i Antal i en Svamp, *Coprinus comatus*, paa Vesterfælled ved København af Hr. Cand. pharm. Kløcker, og senere gjenfunden der af flere Samlere i Oktober.
68. *Ephistemus nigriclavis* Sph. — Enkelte Stykker i Sanderum Mose ved Odense, Mai, N. P. Jørgensen.

Lathridiidae.

1. *Myrmecoxenus subterraneus* Chevr. — Adserbo Overdrev, Nordsjælland, Mai, hos Myrer, en lille Række, Rosenberg. Fredensborg Omegn, September, i en Myretue, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- *6. *Anommatus duodecimstriatus* Wesm. — *A. duodecimstriatus* Wesmael, Bull. Acad. Brux. II (1836) p. 338. (obsoletus Sph., *terricola* Wesm.). — I

- Gladiolusknolde i Amtmandshaven, Nykøbing F. Sommeren, især Juli 1899, ialt ca. 15 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Angaaende Fundet bemærkes, at der ikke i mange Aar var indforskrevet Gladiolusknolde til Haven, og at Dyrene derfor sikkert var udviklede paa Stedet og sandsynligvis ikke engang indførte men virkelig hjemmehørende i Haven. Baron Rosenkrantz har i sin Kjælder i Colbjørnsensgade i Kjøbenhavn fundet et enkelt Exemplar, ved Sigtning, i September 1899. Dyret, der ganske mangler Øjne, angives at leve i forraadnende Knolde under Jorden, f. Ex. syge Kartofler, undertiden under Stene, i Møddinger, under Høstakke etc.
16. *Lathridius rugicollis* Oliv. — Funden i Antal paa Granris, Tommerup, Fyn, Septbr. og enkelt ved Langesø, Fyn, Aug., af N. P. Jørgensen. Enkelt i Estrup Skov ved Vejen Station, Jensen-Haarup. En lille Række ved Kætsning under Graner i Rude Hegn, Juli, Forf.
17. *Lathridius Bergrothi* Reitt. — Foruden paa det tidligere anførte Findested, hvor den atter er gjenfundet i Antal i Juni og Juli af Baron Rosenkrantz, er et enkelt Stykke fremkommen af Træ fra Lolland i Kmhr. Fabritius de Tengnagels Klækkehus, i Oktbr.; et enkelt Stykke er fundet i en Kasse med raaddent Hø i Aalbæk Præstegaard, Salling, i April, af Pastor J. Møller.
25. *Enicmus testaceus* Steph. — Sorø Sønderskov, i sorte Svampe paa Granstammer, Juni, enkelt, Forf.
27. *Cartodere elongata* Curt. — I en Kjælder i Kjøbenhavn, Juni og Juli, i Antal, Baron Rosenkrantz.
28. *Cartodere filiformis* Gyll. — I Antal paa samme Tid og Sted som foregaaende, Baron Rosenkrantz.
32. *Corticaria fulva* Com. — I Antal paa samme Sted og Tid som de to foregaaende, Baron Rosenkrantz.
-

Mycetophagidae.

6. *Mycetophagus populi* F. — 3 Stkr., Styding, Sønderjylland, i Juni, L. Andersen.
7. *Mycetophagus quadriguttatus* Müll. — 4 Stkr. i en Vindueskarm i Haderslev, Marts, L. Andersen.
-

Dermestidae.

13. *Dermestes murinus* L. — Enkelt i Sønderborg By, Mai, L. Andersen.
18. *Megatoma undata* L. — I Antal er den tagen under Birkebark i Bøllemosen i Oktober af E. Rosenberg; enkeltvis af flere Samlere, i Sommermaanederne, paa mange Steder, ogsaa i Sønderjylland af L. Andersen.
25. *Trinodes hirtus* F. — En længere Række paa Mure i Juli i Nøllelose paa Fyn, L. Andersen.
-

Byrrhidae.

32. *Byrrhus murinus* F. — En længere Række ved Vojens, Mai, L. Andersen.
37. *Limnichus pygmaeus* St. — I Antal i en Lergrav ved Haderslev, August, L. Andersen.
-

Parnidae.

- *39a. *Parnus lutulentus* Er. — *P. lutulentus* Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 514. — Hr. A. C. Jensen-Haarup meddeler, at han har fundet 2 typiske Stykker af denne Art i en Mose ved Jerne ved Esbjerg, men at han tillige har fundet Exemplarer, der, hvad Dækvingernes Punktur angaar, danner Overgang til *prolificicornis* Fabr. Uden Tvivl trænges der til en Revision af denne Slægt, thi ogsaa ved flere af de andre

Arter synes der at være saa store Variationer, at Bestemmelsen ofte er højst tvivlsom.

41. *Parnus luridus* Er. — Salling, April, Pastor J. Møller.
- *47a. *Limnius rivularis* Rosenh. — *L. rivularis* Rosenhauer i Die Thiere Andalusiens. p. 113. — I Nørholm Skov N. f. Varde fandt jeg i Aug. 1900 i en lille Bæk, lige ved dens Udløb i Varde Aa, en stor Mængde Limnier, der ved Undersøgelse viste sig at være forskellige fra *L. tuberculatus* Müll., og som jeg bestemte som nærværende Art, efter Can. Fowlers: Coleoptera of the british Islands. Ved en senere Sammenligning med de i Natural History Museum i London opstillede Exemplarer fandt jeg denne Bestemmelse bekræftet, men da jeg af danske Expl. af *L. tuberculatus* kun har havt Lejlighed til at sammenligne den ny Art med mine egne, der stamme dels fra Fure Sø, dels fra Brabrand Sø ved Aarhus, de sidste meddelte af Baron Rosenkrantz, kan jeg ikke afgøre, om den ny Art allerede skulde findes opstillet i Samlingerne herhjemme blandet mellem *tuberculatus*, og jeg kan derfor heller ikke danne mig nogen Mening om dens Udbredelse og Forekomst.
48. *Limnius troglodytes* Gyll. — Denne tidligere kun i Fure Sø fundne Art er af Hr. Johansen taget i stort Antal, i Aug., i Opskyl ved Madum Sø i Egnen Syd for Skjørping.

Cisidae.

67. *Cis nitidus* Hbst. — Klækket i Antal af en Svamp fra Silkeborg Vesterskov, Juli, N. P. Jørgensen.
- *71a. *Cis cornutus* Gyll. — *Cis cornutus* Gyllenhal, Ins. Suec. IV p. 626. *Ennearthron cornutum* Aut. — Klækket af Træ fra Sundby Storskov i Maj, Aug. og

Sept., ialt en Snes Stykker, og enkelte af Træ fra Redslø Skov, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Hvedholm, Aug., N. P. Jørgensen.

Scarabaeidae.

- *4a. **Serica holosericea** Scop. — Scarabaeus holosericeus Scopoli, Ann. hist. nat. (1770) p. 77. (variabilis, F.). — Ved en Excursion, som Kons. Løvendal, Dr. C. Jørgensen og Forf. foretog til Bornholm i 1900, og hvori min engelske Samlerven Mr. B. G. Rye deltog, fandt sidstnævnte, en af de første Dage i Juni, paa sandede Skraaninger ved Foden af Lerskrænter ud mod Østersøen, nær ved Arnager Fiskerleje paa Bornholms Sydrand, nogle Stykker af denne for vor Fauna ny Art. Ved nærmere Undersøgelse af denne Kyststrækning fandtes et større Antal. Dyrene, der formentlig sværme oppe paa Højlandet paa Toppen af Skrænterne, faldt ned paa det løse Sand og kunde ikke der finde Fodfæste til atter at flyve bort. Et Par Stykker af denne Art skal iøvrigt være fundet af Skoleinspektør Carl Christensen, Frederiksværk, det første Stykke i Sandet ved et Skovdige ved Frederiksværk Skov, i Mai 1898, det andet paa Vejen mellem Sonnerup og Brederød ved Arresø.
5. **Serica brunnea** L. — Kmhr. Fabritius de Tengnagel meddeler, at han i Amtmandshaven i Thisted har iagttaget denne Art sværmende i uhyre Mængde om en Lampe paa en varm Augustaften, men udelukkende Hanner.
9. **Hoplia farinosa** L. — Med Hensyn til Synonymien bemærker jeg i Anledning af, at flere Samlere antage Arten for urigtigt bestemt, at Erichson i Nat. Ins. Deutschl. III. p. 505 henfører denne Art til *H. philanthus* Sulz. Schiødte har, uden at motivere sin Handling, forandret Navnet og dermed ogsaa Syno-

nymirækken for denne Art under Henvisning til, at den af Erichson, loc. cit., er opført som *H. philanthus*. Grunden synes at ligge nær, idet Linné's *farinosa* er opført i Fauna Suecica, saa at Linné utvivlsomt ved dette Navn har ment den nordligere Art, der forekommer i Sverrig (Thomson, Skand. Col. V. 15), medens Erichsons *farinosa* er en sydligere Art. Naar man ser hen til de meget utilstrækkelige Diagnoser givne af Linné, er det ikke muligt bestemt at fastslaa, hvilken Art han har ment; men det synes da urigtigt at bruge Linné's Navn, givet til en svensk Art, til dermed at betegne en Art, der lever i Syden og ikke gaar højere op end til Mellemtyskland.

Enkelte Stykker af denne sjeldne Art ere fundne ved Guldborgsund paa en Skrænt, i Juni, af Kmhr. Fabritius de Tengnagel og paa Stranden udfor Jægerspris Nordskov, Juli, flyvende ved Middagstid, af E. Rosenberg.

16. **Osmoderma eremita** L. — Foruden tidligere nævnte Findesteder anføres Lekkende ved Præstø, hvor Baron Rosenkrantz har fundet ialt 4 Stkr. i August. Vemmetofte Dyrehave 3 Stkr., Cand. Kløcker.
23. **Odonteus mobilicornis** F. — Enkelt i Knuthenborg Park, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel, ved Nyraad, Juni, om Natten, V. Nielsen og i en Have ved Egersund, Sønderjylland, Juli, L. Andersen.
29. **Onthophagus Schreberi** L. — En lille Række fra Refsnæs, Aug., Schlick.
30. **Copris lunaris** L. — I Mængde ved Halk, Sønderjylland, i Maj, L. Andersen.
40. **Aphodius foetidus** F. — Jægersborg Dyrehave, i Hjortegjødning, Sept., Ass. West.
54. **Aphodius porcus** F. — Ved Burre Sø i Nordsjælland, i Kogjødning, i Antal, August, E. Rosenberg. Vejle og Esbjerg, Jensen-Haarup; Hvorup og Lundby Bakker, flere Gange, i Antal, Johansen. I Heste-

- gødning paa Landevejen Syd for Rønne, Bornholm, Juni, i stor Mængde, Cand. Kløcker.
56. *Aphodius scrofa* F. — Enkelt paa Nordfalster, Jensen-Haarup.
59. *Aphodius quadriguttatus* Hbst. — Enkelt paa en sandet Mark ved Tammestrup, mellem Skanderborg og Horsens, Juli, Cand. Kløcker.
69. *Heptaulacus villosus* Gyll. — Enkelt ved Esbjerg, Juli, Jensen-Haarup. Hvorup, Juli, i Antal, Johansen.
70. *Plagiogonus arenarius* Oliv. — En længere Række i Juli, ved Husum, L. Andersen.
73. *Psammodius sulcicollis* Ill. — Gjedser, i Mai, Skagen, i Juli, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Nærum Overdrev, Nordsj., April, i Antal, E. Rosenberg. Esbjerg, Jensen-Haarup, Ræbild Bakker ved Skjørping, enkeltvis, i Juni, Forf.
- 73a. *Psammodius vulneratus* St. — En lille Række paa Refsnæs, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
78. *Lucanus cervus* L. — Ved Kolding har Hr. E. Jürgensen samlet en længere Række ved Strandhusene i Juli og August. I meget stort Antal er den fundet ved Gjessø, Syd for Silkeborg af Lærer S. Pedersen. Der foreligger herfra meget store Exemplarer, den største Han maaler endog 85 mm.

Buprestidae.

1. *Chrysobothris affinis* F. — Fire Stykker blev fundne i Hillerød, August 1898, under Bark paa Træ fra Grib Skov, Baron Rosenkrantz.
5. *Anthaxia quadripunctata* L. — I Juli 1897 i Antal ved Husum, for en stor Del defekte, Joh. Andersen.
7. *Chalcophora Mariana* L. — Et enkelt Stykke i Haderslev, i et Snedkerværksted, Maj, L. Andersen.

9. *Ancylochira rustica* L. — Ligesom foregaaende, samme Samler.
10. *Ancylochira punctata* F. — Paa Rugballegaard ved Vejle fremkom af en Vindueskarm, der i mindst 12—13 Aar havde ligget paa Plads, i Juni—Juli 1876, 4 Stykker af denne Art. I Juni 1889 er der af samme Vindueskarm fremkommet endnu 2 Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Nexø, Juli, enkelt, Stud. polyt. C. Jørgensen, meddelt af Hr. E. Rosenberg.
11. *Ancylochira flavomaculata* F. — Enkelt i Gjedved ved Horsens, i et Drivhus, Seminarielærer Martin Christensen, meddelt af Hr. A. C. Jensen-Haarup.
14. *Agrilus laticornis* Ill. — Foruden tidligere anførte Findesteder nævnes Sødringholm ved Mariager, Juli—Aug., enkeltvis, Baron Rosenkrantz, Bognæs, Aug., nedbanket af Eg, nogle Stkr, E. Rosenberg og Ass. West, samt Fruens Bøge ved Odense, Juli, enkelt, N. P. Jørgensen.
- 14a. *Agrilus coeruleus* Rossi. — Udbredt og ikke sjelden i Sønderjylland, L. Andersen. Herfra synes den at udbrede sig langs Østkysten af Jylland saa langt som til Vejle. Den er taget i Bramdrup Skov ved Kolding fra midt i Juni til først i Aug. 1890—1900, enkelte Aar hyppig, E. Jørgensen, ved Løverodde ved Kolding, Juni, enkelt, Kapt. Wielandt og Munkebjerg ved Vejle, Juni, enkelt, N. P. Jørgensen.
15. *Trachys minuta* L. — Foruden tidligere nævnte Findesteder anføres kun et enkelt Stykke fundet ved Slesvig, Juli, Joh. Andersen.
16. *Aphanisticus pusillus* Oliv. — Stranden ved Rønne, Bornholm, Juni, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Stranden ved Bognæs, Juni, kættet om Eftermiddagen, E. Rosenberg. Hjørsted Strand, Sønderjylland, Aug., enkelt, L. Andersen.
-

Elateridae.

3. **Eucnemis capucinus** Ahr. — Et enkelt Stykke er kæstet i Frederiksgave ved Assens, i Juli, af Joh. Andersen.
4. **Microrhagus pygmaeus** F. — Af denne Art er der i Aarenes Løb gjort saa mange Fund, at det vilde blive for vidtløftigt at nævne dem særskilt. Den er udbredt, men sjelden og enkeltvis forekommende og anføres fra Hals Skov, Vendsyssel, Kaas Skov, Salling, Jægerspris, Nordsjælland, Nørholm Skov ved Varde, Bremersvold paa Lolland samt Bornholm. I større Tal er den klækket af Kmhr. Fabritius de Tengnagel, af Træ fra Lolland og Falster. Juni og Juli angives stedse som Findetider.
8. **Cardiophorus asellus** Er. — Hr. L. Andersen meddeler, at denne Art er temmelig almindelig i Hedeegnene i Sønderjylland.
- *8a. **Cardiophorus cinereus** Hbst. — Elater cinereus Herbst, Arch. V p. 114, (pilosus Payk. nec Herbst, equiseti Herbst, Gyllh.). — I Juli 1891 fandtes et enkelt Stykke af denne ny Art paa Hammeren, Bornholm, af Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Senere er den taget i ret betydeligt Antal af den nævnte Samler, Kons. Løvendal, Dr. C. Jørgensen, Mr. Rye og Forf., alle i Juni Maaned.
- *8b. **Cardiophorus equiseti** Hbst. — Elater equiseti Herbst, Füssl. Arch. V. Pag. 114 (pilosus Herbst, nec Payk., luridipes Lac.). — Bornholms Sydkyst, ved Arnager Fiskerleje, Juni, enkeltvis, Kons. Løvendal, Mr. Rye og Forf. Hr. Løvendal ejer endvidere et enkelt Stykke fra Dronninglund, Vendsyssel, der henstod ubestemt, men som viser sig at tilhøre denne Art.
10. **Cryptohypnus sabulicola** Boh. — Gjedsler, Juni, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Tissø, Juni, i Sandet ved Søbredde, E. Rosenberg.

11. *Cryptohypnus pulchellus* L. — Denne Art forekommer jævnligt og undertiden talrig saavel i Grusgrave og sandede Pletter inde i Landet som ved Strand- og Søbredder. De ved Stranden forekommende Individuer synes alle at henhøre til en fra de øvrige ret afvigende Form, som Regel kraftigere bygget og mørkere udfarvet med stærkt kjølformede Ribber paa Vingedækkernes Stribemellemrum og med Kjølene paa Thorax's Baghjørner forlængede fremefter til langt over Midten, undertiden næsten lige til Forhjørnerne, bagtil stærkt indbugtede, hvorved der bliver et meget bredt Mellemrum mellem Kjølen selv og Thorax's Siderand, og endelig i selve Baghjørnet stærkt udadbøjede. Endelig har denne Form som oftest en ret kraftig Behaarung af korte, graa Børster. Skjøndt denne Strandform, der i Tegning meget varierer og hvis helt sorte Varietet er beskrevet af Boheman som særegen Art (se nedenfor), er ret forskjellig fra den inde i Landet sædvanlig forekommende Form, findes der dog hos denne Individuer, der stærkt nærme sig Strandformen. Jeg har saaledes paa en sandet Plet i Nærheden af Thorsø ved Silkeborg fundet en stor Mængde Individuer, der tydeligt viser Overgangen mellem de 2 Former.

Var. *arenicola* Boh. — *Cr. arenicola* Boheman, Act. Holm. 1852 p. 76. Thoms. Skand. Col. VI. 115. *El. pulchellus*, var. e., Gyll. Ins. Suec. III. 423 53. *Cr. pulchellus*, var. *niger unicolor*. Er. Nat. Ins. Deutschl. IV. 365. — Denne den mest udprægede, helt sorte Varietet af Strandformen af *Cr. pulchellus* er taget af Kmhr. Fabritius de Tengnagel paa Dueodden, Bornholm, i stort Antal, i Juli, ligeledes enkeltvis ved Kjettrupgaard, ved Blokhus, i Juli, samt af Hr. E. Rosenberg paa Fanø. Ved Esbjerg ere enkelte Exemplarer tagne sammen med mere eller mindre plettede Exemplarer i stort Antal af Hr. Kons. Løvendal, Hr. A. C. Jensen-Haarup og Forf. i Juni.

- *11a. *Cryptohypnus quadriguttatus* Lap. — *Cr. quadriguttatus* de Laporte, Comte de Castelnau, *Hist. nat. Col. I.* p. 245, *Cr. tetragraphus* Germar, *Z. V.* 143. (*quadripustulatus* Payk. nec Fabr.). — Funden af Hr. E. Rosenberg i Mai 1897 ved Boserup Strand, ved at sigte den opskyllede Tang. Den var da tilstede i stort Antal og varierende fra næsten helt sort med svagt antydede Pletter indtil sort med 4 skarpe gule Pletter. I de senere Aar gjenfunden enkeltvis af samme Samler og Kapt. Wielandt.
15. *Melanotus niger* Pz. — Bornholm, ved Hammeren, Juli 1891, en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel og Baron Rosenkrantz. Det følgende Aar gjenfunden sammesteds i Antal paa Hvidtjørnsblomster, i Juni, Kons. Løvendal. Enkeltvis under Stene ved Arnager paa Bornholms Sydkyst, Juni, Mr. Rye.
- *17a. *Synaptus filiformis* Fabr. — *El. filiformis* Fabricius, *Syst. El. II* 235. *Synaptus* Eschscholtz, *Thon. Arch. II.* 1. 32. (*incola* Herbst, *cinereus* Ill.). — Husum, Sønderjylland, 2 Stykker i Juli 1900, Joh. Andersen.
20. *Agriotes pilosus* Pz. — Enkelt ved Kolding, Juni, nedbanket af Ask og ved Strandhuse ved Kolding, Mai, paa Hvidtjørnsblomster, E. Jürgensen. Hr. L. Andersen meddeler, at den er temmelig almindelig ved Haderslev.
21. *Agriotes pallidulus* Ill. — Et Par Stykker, Bognæs, Juni, nedbanket af Eg, Ass. West; enkeltvis i Sønderjylland, Juli, L. Andersen og Joh. Andersen.
30. *Ampedus dibaphus* Schiø. — Flere Gange fra Sundby Storskov, Lolland, tildels klækket, Apr., Mai og Juni Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
40. *Ludius ferrugineus* L. — Klækket af Kmhr. Fabritius de Tengnagel af Træ fra Sundby Storskov, Juli, enkelt, samt oftere af Løvendal og Holstebroer af Larver fra Bognæs og Bremersvold Skove. Et eneste

Exemplar af Imago er fundet i det Fri, nemlig af Baron Rosenkrantz ved Lekkende, ved Præstø, Aug.

42. **Megapenthes tibialis** Boisd. & Lac. — Jægersborg Dyrehave, 3 Stkr., Juni, Baron Rosenkrantz. Et enkelt Stykke klækket af El fra samme Lokalitet, Mai, Ass. West.
44. **Hypolithus riparius** F. — Ved Esrom Sø, Juli, i Mængde, J. C. Nielsen og enkelt, i April, E. Rosenberg. Strand ved Kolding Fjord, Juli, E. Jürgensen. Ikke sjelden ved Haderslev og Halk i Sønderjylland, L. Andersen.
51. **Diacanthus quereus** Gyll. — Enkelt i Ry Nørreskov, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel og i Nørholm Skov v. Varde, Juli, Jensen-Haarup. En lille Række nedbanket af Eg ved Gram, Sønderjylland, Juni, Wielandt.
54. **Diacanthus impressus** F. — Teglstrup Hegn, Juni og Juli, en længere Række, Baron Rosenkrantz. Hornbæk, Juli, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt, nedbanket af Fyr ved Slesvig, Juli, Joh. Andersen.
55. **Diacanthus metallicus** Payk. — Horsens, enkelt, Jensen-Haarup.
58. **Diacanthus castaneus** L. — Enkeltvis i Gels Skov, Mai og Juni og i Teglstrup Hegn, Juni og Juli, Baron Rosenkrantz. Greisdalen ved Vejle, Juni, og Stenderup Skov, paa Gran, Mai, E. Jürgensen.
- *58a. **Diacanthus purpureus** Poda. — El. purpureus Poda. Ins. Mus. Graecensis (Gratz) 1761. p. 41. El. chrysomelinus Müll. Zool. Dan. Prodr. 1776. p. 60. El. haematodes Fabr. Gen. Ins. I. 271. 35. Syst. El. II. 237. 81. Kiesw. Nat. d. Ins. Deutschl. IV. 279. —
Med Hensyn til Synonymien bemærkes, at denne Art oftest er kjendt under Navnet *haematodes* F. Dette Navn kan dog ikke bibeholdes, da saavel Müller som Poda har beskrevet Arten før Fabricius. Forfattere, der, som Poda, hører til Tiden før Linnés

Systema naturæ 12. Udgave bliver i Almindelighed ikke tagne i Betragtning, og det laa derfor nær at indføre Müllers Navn for denne Art, men da de fleste nyere Forfattere, saasom Harold & Gemminger, Heyden, Reitter & Weise, alligevel benytte Podas Navn, har jeg foretrukket at følge disse.

Hr. Wielandt har i sin Samling et Stykke af denne Art, som han erindrer at have taget i en Bøgestub i Grib Skov i Juli 1886, men som har henstaaet ubestemt. Hr. L. Andersen har taget den i temmeligt stort Antal i Sattrup Skov, Sønderjylland, dels i Hvidtjørnsblomster og dels nedbanket af Eg og tilføjer, at efter Prof. Wüstneis Meddelelse skal den i de sidste Aar være næsten helt forsvunden fra denne Lokalitet.

59. **Athous mutilatus** Rosenh. — Et enkelt Stykke, klækket af Træ fra Sundby Storskov, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
61. **Athous rhombeus** Ol. — Klækket af Træ fra Sundby Storskov, Juli, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. 3 Stkr., i Eg, ved Bognæs, Aug., Ass. West.
66. **Campylus denticollis** F. — Enkeltvis ved Haderslev, i Mangstrup, Tørning og Fredsted samt ved Vejle, mest paa Eg, en enkelt Gang paa Bøg, L. Andersen. Enkeltvis ved Gjessø, S. for Silkeborg, Juni, Esben Petersen, S. Pedersen og Mr. Rye.

Dascillidae.

3. **Helodes marginata** F. — Foruden tidligere nævnte Findesteder anføres, Lethrabort, Juni, 4 Stkr., E. Rosenberg. Tase Skov ved Bavelse Sø, Sydsjælland, Juni, i Antal, O. Holstebro og Forf. Almindelig i Skove ved Kolding paa vilde Kirsebær, Juni, E. Jürgensen.
12. **Prionocyphon serricornis** Ph. Müll. — Enkeltvis,

- Lilleklint, Moen, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Klækket, i Juli, af Dynd fra en hul Ahorn i Jægersborg Dyrehave, enkelt, Schlick. I stort Antal, i hule Træer, i Skovene ved Løvenholt, Salten, Juni, Kons. Løvendal og Mr. Rye. Frejlev Skov, kætset, Juni, et enkelt Stykke, O. Holstebro.
14. **Scirtes orbicularis** Panz. — Munke Mose, Juni, enkelt, N. P. Jørgensen.
15. **Eubria palustris** Germ. — Skoveng ved Kolding, fra sidst i Juni til først i Juli, vistnok paa Bukkeblad, E. Jürgensen og Holstebro. Enkelt paa en Skoveng ved Vejle Fjord, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
16. **Dictyopterus minutus** F. — Enkelt, paa en Mur, Østlolland, Syd for Sundby Storskov, Aug., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Esrom, enkelt, Kapt. Wielandt.
- *16a. **Dictyopterus affinis** Payk. — *Lycus affinis* Paykull, Faun. Suec. 2. 176. *Pyropterus affinis* Muls. (*nigrorubra* a. ♀ De Geer). — I Engen mellem Onsild Station og Lindum Skov fandt Hr. Holstebro, i raadent Træ paa en Birk, 2 Pupper, der klækkedes i Juli, og viste sig at være denne for vor Fauna ny Art.
17. **Dictyopterus Cosnardi** Guér. — Pomle Nakke, Østfalster, Juni, 4 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt i Skoven ved Gaabense, Jensen-Haarup.
51. **Podabrus alpinus** Payk. — Foruden tidligere anførte Findesteder nævnes: Sønderjylland, enkeltvis, i Juni, i Rævkjær og Riis Skove, L. Andersen. Lethraborg, enkeltvis, Juni, Forf.
22. **Thelephorus violaceus** Payk. — Af ny Findesteder for denne Art anføres: Sønderjylland, Rævkjær, Riis og Graveshoved Skove, Juni, enkeltvis, L. Andersen. Tase, ved Bavelse Sø, Sydsjælland, Juni, en lille Række, Holstebro og Forf. Enkelt ved Arnager Fiskerleje, Bornholms Sydrand, Juni, Forf.
30. **Thelephorus sudetica** Letzner. — Ved Esbjerg fandt

- Kons. Løvendal, Hr. Jensen-Haarup og jeg, i Juni 1898, denne Art, i stort Antal, under Tang paa Strandbredden. Saa vidt jeg ved er Arten kun funden paa denne Lokalitet ved denne ene Lejlighed, og Dyrene er sikkert skyllede op af Havet fra en anden Lokalitet.
- 34a. **Thelephorus pilosus** Payk. — Enkelt i Rugballegaard Skov ved Vejle, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
38. **Thelephorus lateralis** L. — Enkelt ved Husum, Sønderjylland, Juli, Joh. Andersen. Engang i stor Mængde paa Skærblomster ved en Grøft paa det Inddæmmede ved Bremersvold, Lolland, i Juni, Forf.
44. **Rhagonycha elongata** Fall. — Hornbæk, Juni, ikke sjælden, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt, i Tidsvilde Hegn, Juli, E. Rosenberg.
46. **Silis bidentata** Latr. — Lyngby Mose, Juni-Juli, mange, Baron Rosenkrantz, E. Rosenberg, O. Holstebro og flere Samlere. Søborg, Nordsjælland, i Hø paa den udtørrede Søbund, Juli, i Antal paa Vandplanter ved Odense Aa, Munke Mose, i Juni og Juli, ikke sjælden, N. P. Jørgensen. Almindelig i Juni ved Haderslev Dam, ogsaa enkeltvis ved Fjorden, L. Andersen.
- *61a. **Apalochrus femoralis** Er. — *Apalochrus femoralis* Erichson, Entomogr. I. p. 53, Kiesw. Nat. Ins. Deutschl. IV p. 577. — Et Par Stykker af denne for vor Fauna ny Art er fundet ved Spodsbjærg paa Langeland, i August, af Hr. Cand. W. Schlick.
65. **Malachius marginellus** Oliv. — Fænø i Kolding Fjord og Stenderup Skov ved Kolding, Juni-Juli, i Blomster, E. Jürgensen. Enkelt paa Fanø, Jensen-Haarup.
67. **Anthocomus sanguinolentus** F. — Maribo, Juli, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Tranekjær, Langeland, Aug., flere, Schlik. Enkelt paa Moens Sydkyst, nær Klintholm Havn, Aug., Forf.
68. **Anthocomus fasciatus** L. — En længere Række ved

Assens, Juli, ogsaa enkeltvis. ved Haderslev, L. Andersen. I Haver ved Kolding, i blomstrende Roser, Juli, E. Jürgensen.

- *71a. **Dasytes fuscus** Ill. — *Melyris fuscus* Illiger, Mag. I p. 82. (femoralis Krynicki, pallipes Fald.). — Kmhr. Fabritius de Tengnagel har ved Thureby, i Juni, taget et Stykke, som han mener at høre til denne Art.
73. **Dasytes obscurus** Gyll. — Jægersborg Dyrehave, Juni, 4 Stykker, Baron Rosenkrantz.
74. **Dasytes niger** L. — Sundby Storskov, Lolland, Juni, 3 Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Thureby, Mai, 4 Stkr., og Svendstrup, Juli, enkeltvis, E. Rosenberg. Flere Stykker ved Hammeren, Bornholm, Juni, Kons. Løvendal, Dr. Jørgensen, Mr. Rye og Forf.
75. **Dolichosoma lineare** Rossi. — Sætkjær, Jylland, paa Marehalm, Juli, en lille Række, stud. mag. Ditlevsen. En længere Række i Sønderjylland, ved Husum og Slesvig, Juli, Joh. Andersen. I Antal paa en Skoveng i Kærgaard Skov ved Esbjerg, Juni, A. C. Jensen-Haarup, Mr. Rye og Forf.
76. **Haplocnemus nigricornis** F. — Af ny Findesteder anføres: Stenderup Skov, kættet mellem smaa Graner, Mai og Juni, E. Jürgensen. Sønderjylland, ved Tørring, September, L. Andersen. Klækket af Træ fra Redsle Skov, Falster, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Hareskov, Nordsj., Juni, Forf., altid kun enkeltvis.
- 76a. **Julistus floralis** F. — Et Par, Han og Hun, nedbanket af Eg, Svenstrup d. 27. 6. 97. E. Rosenberg.
77. **Phloeophilus Edwardsi** Stph. — Fortunens Indelukke i Jægersborg Dyrehave, kættet i Græsset, Okt., flere, Kapt. Wielandt. Sammesteds, i Sept., 3 Stkr., Schlick.

Cleridae.

82. *Necrobia ruficollis* F. — Af denne Art, der tidligere kun er funden i og omkring Byerne, har Kmhr. Fabritius de Tengnagel, ved Gjedser, i Sept. taget 5 Stykker paa en død Sælhund paa Strandbredden. Et Par Stykker i Esbjerg, Jensen-Haarup.

Ptinidae.

88. *Ptinus rufipes* F. — Foruden tidligere nævnte Findesteder anføres: Sønderjylland, Styding og Tørning, hvor Hr. L. Andersen har nedbanket flere Stkr., af gamle tørre Ege- og Hasselgrene, i Juli.
95. *Niptus hololeucus* Fald. — Almindelig paa Lofter i Hillerød, J. C. Nielsen. I et Posthus i Haderslev er denne Art optraadt i massevis i gamle Akter, som den har ødelagt, og hvor den tillige har fortæret et Par ny Støvler, L. Andersen.

Anobiidae.

110. *Xestobium plumbeum* Ill. — Klækket i stort Tal, deriblandt ikke faa Stykker af den gule Varietet, af Træ fra Sundby Storskov, April og Mai, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkelt i Bognæs, Juni, Ass. West.
117. *Xyletinus ater* Panz. — Enkeltvis, Fanø, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Sammesteds, og Asserbo Overdrev, enkeltvis, E. Rosenberg. Vosnæsgaard Skov, Jylland, Juni, enkelt, Pastor J. Møller. Enkeltvis i Klitterne udenfor Tidsvilde Hegn, Juni, E. Rosenberg, Mr. Rye og Forf.
- 117a. *Lasioderma testacea* Dft. — *Ptilinus testaceus* Duftschmid, Faun. Austr. III. 46. 7. *Lasioderma* Steph. Ill. Br. Ent. V. 447. — Baron Rosenkrantz

modtog fra Engestofte, Lolland, en halv Snes Individier af en ham ukjendt Bille, med Angivelse, at de var fundne i Urtekramvarer; han bestemte dem som hørende til nærværende Art, hvilken Bestemmelse ogsaa viser sig at være rigtig. Det har senere vist sig, at de paa Museet, under Navnet *Cathorhama tabaci* Guer., opstillede Bille i Virkeligheden henhører til nærværende Art, der bør indføres paa denne Plads i Fortegnelsen.

120. **Enneatoma bovistae** Ent. Hft. — Klækket i stort Antal af Bovister fra Vesterfæled, Febr.-Marts, ogsaa nogle Stykker fra Jægersborg Dyrehave, klækkede i Marts, E. Rosenberg.
122. **Cathorhama tabaci** Guer. — Denne Art udgaar af Fortegnelsen, se ovfr. under Nr. 117a.
127. **Lyctus canaliculatus** F. — Enkelt i Sønderjylland, under Barken paa en Egestub, i Vesterris, Juni, L. Andersen.

Tenebrionidae.

1. **Blaps mortisaga** L. — I stort Antal i Kældere i Gaabense Færgegaard, Falster, Jensen-Haarup.
12. **Diaperis boleti** L. — Foruden i Silkeborg Egnen, hvor den oftere er gjenfundet, anføres følgende ny Lokalteter: Tidsvilde Hegn, Mai, Juni og September, i Antal, i den hvide Birkesvamp, E. Rosenberg og flere Samlere.
13. **Platydema violacea** F. — Enkelt, Gels Skov, Dec., sigtet i Egeløv, stud. mag. Ditlevsen, og Bognæs, Juli, paa Eg, Ass. West. Enkelt, Ulfslyst, Sønderjylland, Juni, L. Andersen.
20. **Hypophloeus fasciatus** F. — Foruden det tidligere nævnte Fund anføres: Kjeldskov, ved Bremersvold, paa en lynslaaet Eg, Juni, i Mængde, Kons. Løvendal og Forf. Midtjylland, i Eg, Juni, en halv Snes Stykker,

- Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Svenstrup, Sjælland, Juni, mange, Kons. Løvendal.
29. *Allecula morio* F. — Klækket, i stort Antal, af trasket Eg fra Jægersborg Dyrehave, Juni, E. Rosenberg. Flere Gange i Aalholm Slot, Juli, vistnok udviklet i gamle traskede Egebjælker, Forf.
- 29a. *Allecula Løvendalii* Reitt. — Findes udbredt i en stor Del af Jægersborg Dyrehave; klækket, i Antal, af trasket Bøgetræ, Mai og Juni, E. Rosenberg.
31. *Mycetocharis axillaris* Payk. — Klækket, i Antal, af trasket Bøgetræ fra Jægersborg Dyrehave, i Mai, E. Rosenberg, og i Juni, Ass. West.

Cistelidae.

33. *Cistela ceramoides* L. — Nogle Stykker i Juni, Pomle Nakke, Falster, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Klækket af trasket El fra Jægersborg Dyrehave, Mai, 5 Stkr., E. Rosenberg. Enkelt, i et fugtigt Bøgestød i Jægersborg Dyrehave, Juli, Nystrøm. Enkelt, i Hyldeblomster, Halskov paa Falster, Juli, Pastor J. Møller.
- *35a. *Hymenalia rufipes* F. — *Cistela rufipes* Fabricius Ent. Syst. I. 2. p. 44. *H. fusca* Mulsant, Pect. p. 48. (*fusca* Ill.). — Et enkelt Stykke fra Bornholm, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
37. *Cteniopus sulphureus* L. — Refsnæs, Juli, i uhyre Mængde, Bulbjerg og Skagen, Juli, ikke sjælden, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Vosnæsgaard Skov, Juni, i Mængde og Vester Ulslev Præstegaardshave, Lolland, Juli, enkelt, Pastor J. Møller. Enkelt, Frederiksværk, Juni, Forstkandidat C. Larsen. Flokkevis paa Skærplanter, Lynæs, Nordsjælland, Juli, J. C. Nielsen. I Mængde paa Skærplanter, især *Libanotis*, paa Samsø, Juli, N. P. Jørgensen.
-

Salpingidae.

39. *Salpingus castaneus* Panz. — Hornbæk Plantage, Juni, i Mængde, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Rude Hegn, under Fyrrebark, Marts, i Antal, E. Rosenberg. Boserup og Bognæs, Juni, en lille Række, samt Gels Skov, April og Mai, en lille Række, Baron Rosenkrantz. Bornholm, ved Stampen, Juni, enkeltvis, Mr. Rye og Forf. Ved Husum, paa Fyr, Juli, Joh. Andersen.
- 39a. *Salpingus mutilatus* Bech. — Enkeltvis paa Fyn, ved Marienlund, Nov. og Fruens Bøge, Mai, N. P. Jørgensen. 2 Stykker, under Bark paa et udgaaet Kirsebærtræ, i Kolding Skov, Sept., E. Jürgensen.
40. *Salpingus foveolatus* Ljungh. — Gels Skov, Nov., enkelt, Schlick. Als, Mai, enkelt, L. Andersen.
41. *Lissodema cursor* L. — Nordskoven ved Jægerspris. Juli, tre Stkr., kætsede, E. Rosenberg. Enkelt, Rude Hegn, Juni, Kapt. Wielandt.
45. *Rhinosimus viridipennis* Latr. — Paa et gammelt Risgærde i Mavrmosen, ved Bremersvold, Mai, i Antal, O. Holstebro, og Oktober, en Række, Forf. Enkelt, klækket af Træ fra Sundby Storskov, Lolland, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- 46a. *Pytho depressus* L. — Denne Art synes at brede sig i Nordsjælland. Foruden Tidsvilde, hvor den oftere er taget, er den funden i Rude Hegn, Juni, 2 Stkr., Mr. Rye, og klækket af Larver fra Gels Skov, Aug., Schlick og E. Rosenberg.

Melandryidae.

47. *Tetratoma ancora* F. — Enkelt, klækket af Træ fra Lolland, Mai, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. 2 Stykker, nedbankede af gamle udgaaede Pile, Juli og Sept., Rævkjær og Styding i Sønderjylland,

- L. Andersen. Enkelt, paa et Risgjærde ved Bremersvold, Lolland, Okt., Forf.
49. *Orchesia sepicola* Rosh. — Svenstrup, Sjælland, paa Risgjærder, Juni og Aug., i Antal, E. Rosenberg. Enkelt, Tørning, Sønderjylland, Sept., L. Andersen.
51. *Hallomenus humeralis* Panz. — En halv Snes Stykker fremkom i Kmhr. Fabritius de Tengnagels Klækkehus, af Træ fra Lolland, i Juli. I Svampe paa en Kastanjestub, i Kjøbenhavn, Juni-Juli, ca. 30 Stkr., Kapt. Wielandt. Østskov ved Sønderby, Nordsjælland, Aug., i en Svamp paa en Egestub, enkelt, E. Rosenberg.
53. *Anisoxya fuscata* Ill. — En halv Snes Stykker er fremkomne i Kmhr. Fabritius de Tengnagels Klækkehus, af Træ fra Lolland, Juni. En lille Række paa Risgjærder af Poppel, Nellemose paa Fyn, Juli, L. Andersen.
54. *Abdera affinis* Payk. — En lille Række, klækket af Svamp paa El fra Hytterkobbøl ved Hoptrup, Sønderjylland, L. Andersen.
55. *Abdera flexuosa* Payk. — Kjeld Skov, Lolland, Juni, Pastor J. Møller. En lille Række, klækket af Ellevsøsvamp fra Tørning, Sønderjylland, Juli, L. Andersen.
56. *Hypulus quercinus* Quens. — Boserup, Maj, et Par Stykker, E. Rosenberg.
59. *Melandrya canaliculata* F. — Klækket af Træ fra Lolland, Mai, en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Boserup, Juni, en lille Række, Baron Rosenkrantz, samt enkelt, E. Rosenberg.
- 59a. *Melandrya flavicornis* Duft. — Enkelt ved Pomle Nakke, Falster, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.

Anthicidae.

68. *Anthicus instabilis* Schmidt. — *A. instabilis* Schmidt, i Stett. Ent. H. III p. 184. *A. talaris* Schiødt,

- Nat. Tidsskr. 3. R. 8. B. p. 38. (*humilis* Ths. nec Germ). — Der forekommer mig ikke at være nogen Grund til længere at bibeholde Schiødtes Navn for denne Art, der er vel kjendt under det Navn Schmidt har givet den flere Aar tidligere. Mine engelske Exemplarer ere fuldkomment identiske med de danske. Den foreligger fra Æbelø, Korshavn ved Odense Fjord og Asnæs, N. P. Jørgensen, fra Refsnæs og Botofte og Stengade Strand, paa Langeland, Aug., i meget stort Antal, Schlick, og fra Lollands Sydkyst, enkelt, og Korsør Nor, en længere Række, Forf. Den er funden i alle Maanederne fra Mai til Septbr.
69. *Anthicus bimaculatus* Ill. — Blokhus, Juni, i Mængde, Johansen. Bornholm, nær Arnager Fiskeleje, paa Sydkysten, Juni, i Antal, Kons. Løvendal, Dr. Jørgensen, Mr. Rye og Forf.
76. *Anthicus ater* Panz. — Talrig ved Horsens, Jensen-Haarup. Kolding Fjord, i Sigtegoods, April og September, E. Jürgensen.

Pyrochroidae.

78. *Pyrochroa rubens* Schal. — Svanemosen ved Nyraad, Sydsjælland, i Antal, i de første Dage af Juni 1897, senere enkeltvis, Vald. Nielsen. Rissinge ved Kjerteminde, Juni, i Antal, Forstk. C. Larsen. Vejle, Mai, Jensen-Haarup.
79. *Pyrochroa pectinicornis* L. — Kaas Skov, Salling, Mai-Juni, 2 Stykker, paa Egestubbe, Pastor J. Møller. Lindum Skov, nedbanket af Eg, Juni, enkelt, Forf.

Mordellidae.

81. *Mordella aculeata* L. — Ikke sjelden, i Forsommeren, omkring Odense, især paa Ranunkler; i Antal, paa

- Achillea millefolium*, ved Kværndrup, Juli, N. P. Jørgensen.
82. **Mordellistena abdominalis** F. — Enkeltvis, i Mai og Juni, i Taps, Syd for Kolding, og i Fredsted, Sønderjylland, L. Andersen. Flere ved Bremersvold, Juni, Forf.
- 82a. **Mordellistena humeralis** L. — I Kmhr. Fabritius de Tengnagels og Prof. Gædekens Klækkehuse er fremkommen en større Række, af Træ fra Lolland og Gjærdestof fra Frejlev, Juni. Bremersvold, nedbanket af et Risgjærde, Sept., enkelt, Pastor J. Møller.
83. **Mordellistena lateralis** Oliv. — Taasinge, Juli, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. 2 Stkr., Gram, Sønderjylland, Juli, L. Andersen. 3 Stkr., paa Risgjærder mellem Nykjøbing F. og Frejlev, Juni, Forf.
- 88a. **Anaspis ruficollis** F. — Foruden Bremersvold, Lolland, hvor jeg oftere har gjenfundet den, nævnes: Liselund, Møen, hvor Baron Rosenkrantz har fundet den i Mængde i Juni-Juli, og Knudshoved, hvor et Par Stykker er fundne af Kmhr. Fabritius de Tengnagel i Juni.

Rhipiphoridae.

- 91a. **Metoecus paradoxus** L. — Et enkelt Stykke er fundet paa en Skjærvebunke paa en Vej ved Hillerød, Aug., af Hr. J. C. Nielsen.

Meloidae.

94. **Meloë brevicollis** Panz. — Udenfor Jylland, hvor den er udbredt og mange Steder almindelig, foreligger kun et enkelt Fund, nemlig fra Donse, Nordsjælland, hvor Hr. stud. mag. Ditlevsen har fundet et enkelt Stykke i Mai.
95. **Meloë variegatus** Don. — Almindelig, sammen med

foregaaende Art, fra April til Juni, i Hedeegne vest for Haderslev, L. Andersen. Enkeltvis ved Esbjerg, Mr. Rye. Ikke sjælden ved Gjessø, Syd for Silkeborg, Lærer S. Pedersen. Salling, Juni, enkelt, Pastor J. Møller.

96. *Lytta vesicatoria* L. — Foruden tidligere nævnte Findesteder anføres: Vester Ulslev Præstegaardshave, paa Hængeask, Juni, i Mængde, Pastor J. Møller. Tidsvilde Hegn, Juli, Forstk. C. Larsen. Nyraad, ved Vordingborg, Juni-Juli, Vald. Nielsen og Forf.

Oedemeridae.

- 98a. *Asclera cinerascens* Pand. — Skafføgaard, Juni, 2 Stkr., Pastor J. Møller.
101. *Oedemera coerulea* L. — Bornholm, Juli, mange, Baron Rosenkrantz og flere Samlere.
102. *Oedemera croceicollis* Gyll. — I Dr. Meinerts Tillæg blev omtalt enkelte Fund fra Lyngby Mose. Siden den Tid er Dyret oftere taget paa denne Lokaltet, endog i ret betydeligt Antal, i Juni og Juli, i forskjellige Blomster.
105. *Chrysanthia viridis* Schmidt. — Kapt. Wielandt har et Stykke af denne Art fra Esrom, taget i 1887, som har henstaaet ubestemt i hans Samling, indtil Dyret blev bekendt fra Tidsvilde.

Cerambycidae.

1. *Spondylis buprestoides* L. — Tidsvilde Hegn, Juni, enkelt, Cand. Kløcker; sammesteds Rester af døde Exemplarer, i stort Antal, paa opstabet Brænde, J. C. Nielsen, der ogsaa har taget et enkelt Stykke i Hillerød, paa Træ fra Grib Skov, Aug. Endelig har Hr. H. Nystrøm i en Have, der støder op til

- Gels Skov, d. 29 Juli, om Aftenen Kl. 10, fanget et Stykke, der sværmede henover en Græsplæne.
5. **Criocephalum rusticum** L. — Foruden paa Tømmerpladser, hvor Arten af og til er funden, foreligger den fra et Hus i Hillerød, hvor Hr. J. C. Nielsen har taget den i Antal.
  6. **Criocephalum epibata** Schiø. — Et enkelt Stykke, i September, paa et Tømmeroplæg ved Haderslev, hvor alt Træet siges at stamme fra Skovene i Omegnen, L. Andersen.
  14. **Clytus mysticus** L. — Af den sorte Varietet har Baron Rosenkrantz i Jægersborg Dyrehave taget 2 Stkr., i Juni.
  15. **Gracilia minuta** F. — Amtmandsboligen, Nykjøbing F., Juni-Juli, i stor Mængde, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. I et Hus i Hillerød har den holdt sig igennem en Aarrække paa et Loft, i en stor Kurv, og kan tages der i Antal i Slutningen af Juni, J. C. Nielsen.
  17. **Molorchus umbellatarum** L. — Bremersvold, Lolland, paa Skjærmbloster, Juni, Pastor J. Møller. I Antal, Nordfalster, Esben Petersen. Enkelt i Slesvig, nedbanket af Skovæble i Tørning, Juni, L. Andersen.
  20. **Callidium undatum** L. — Et enkelt Stykke ved Aabenraa, Juni, L. Andersen. Kjøbenhavn, Nyhavn, enkelt, Cand. Kløcker.
  29. **Rhagium bifasciatum** F. — I Skovene ved Kolding, ikke sjælden, i Forsommeren; Varieteten med Feltet mellem Pletterne helt hvidt er funden i 2 Exemplarer, Han og Hun, Bramdrup Skov, i April, E. Jürgensen.
  30. **Toxotus cursor** L. — Ry Nørreskov, Juni, O. Holstebro.
  - 32a. **Toxotus Lamed** L. — Paa en Skovvej i Asserbo, ved Frederiksværk, Juli, et enkelt Exemplar, Inspektør C. Christensen.
  34. **Pachyta collaris** L. — I Antal ved Vordingborg, Duurloo. Bjerremarken paa samme Egn, en længere

- Række, Juni, Vald. Nielsen og Forf. Knuthenborg Park, Juni, nogle Stkr., Kmbr. Fabritius de Tengnagel. Flere Stkr. i Nørholm Skov ved Varde, Juni-Juli, Jensen-Haarup, Mr. Rye og Forf.
- 37a. *Leptura analis* Pauz. — Et Par Stykker er fundne af Hr. Jensen-Haarup i Nørholm Skov ved Varde i Juni og Juli.
38. *Leptura praeusta* F. — Kjeld Skov, Lolland, i Hvidtjørnsblomster, Juni, en lille Række, Pastor J. Møller.
40. *Leptura octomaculata* F. — Foruden ved Vejle, hvor den ofte er gjenfunden af mange Samlere, anføres: Sønderjylland, Tørning, Juli, en lille Række, L. Andersen og i Angel, en Mil Øst for Flensborg, i Antal, paa *Anthriscus silvestris*, Jensen-Haarup. Gjesso Skov, Lærer S. Pedersen.
- 40a. *Leptura sexguttata* F. — En længere Række, deriblandt enkelte af den helt sorte Varietet, i Nørholm Skov ved Varde, Juni-Juli, Jensen-Haarup, Mr. Rye og Forf. Enkelt i Mausing Skov ved Silkeborg, Esben Petersen. Bornholm, ved Almindingen, Juni, enkelt, Løvendal. 2 Stkr., kætsede paa Ranunkler, i Riis Skov ved Aabenraa, Juni, L. Andersen. Enkelt, Gram, Juni, paa Hindbær, Kapt. Wielandt.
- *34b. *Leptura sexmaculata* L. — *L. sexmaculata* Linné, Syst. Nat. Ed. X. p. 398. *L. trifasciata* Fabricius, Ent. Syst. I. 2. p. 349. — Et enkelt Stykke, nedbanket, i Hornbæks Plantage, i Juni, Kons. Løvendal.
47. *Leptura atra* F. — Af og til, i Antal, i Hunderup Skov, Fyn, i Forsommeren, ofte sværmende i Solskinnet, N. P. Jørgensen. I Sønderjylland er den almindelig i Brombærblomster, Juni, L. Andersen.
51. *Leptura revestita* L. — Enkelt, i et Egekrat ved Odense Kanal, Juni, N. P. Jørgensen. Tirsdagsskoven ved Hillerød, Juni, J. C. Nielsen.
53. *Astynomus aedilis* L. — Hillerød, paa Træ fra Grib Skov, Aug.-Sept., endog saa sent som 15 Nov.,

- J. C. Nielsen. Flere, i Oktober, paa Skibsbroen i Haderslev, L. Andersen.
59. *Pogonocherus fascicularis* F. — Et Par Stykker, paa Granris, ved Gjerup, Fyn, September, N. P. Jørgensen. Tidsvilde, Juni, i stort Antal, flere Samlere.
60. *Pogonocherus hispidus* F. — Enkelt i Mausing Skov, ved Silkeborg, Esben Petersen. Enkelt, Brede, Juni, stud. mag. Ditlevsen. Enkelt, i Sønderjylland, ved Styding, Juni, L. Andersen.
64. *Monochamus sutor* L. — Enkelt i Vojens, Sønderjylland, Juni, L. Andersen.
65. *Monochamus sartor* F. — Kolding Havn, Juli, enkelt, E. Jørgensen. Enkelt ved Aabenraa, Juni, L. Andersen.
67. *Mesosa nubila* Ol. — Enkelt ved Silkeborg, Esben Petersen og i Christiansdal i Sønderjylland, Juni, L. Andersen.
71. *Saperda scalaris* L. — Klækket, i meget stort Antal, af Træ fra Hald Skov, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
75. *Oberea linearis* L. — Frejlev og Roden Skove paa Lolland, Juni, 4 Stykker, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Ved Hillerød og Frederiksborg Nyhuse, Juli, J. C. Nielsen. Ved Laurbjerg i Jylland fandt Toldassistent Holstebro nogle Stykker i Juni, og nogle Dage senere fandtes et stort Antal, sværmende om gamle Hasselbuske, paa samme Sted, af Mr. Rye, Mr. Skinner og Forf.

Curculionidae.

3. *Barynotus moerens* F. — Strand ved Stenderup Skov, Juni og Juli, enkeltvis, E. Jørgensen. Skoven ved Hammershus, Bornholm, flere, ædende af Bladene paa *Mercurialis perennis*, Juni, Forf. Enkelt i Ermelunden, paa Ler, Marts, E. Rosenberg. Et Par Stykker i Juni, Eisbøl, Sønderjylland, L. Andersen, og enkelte ved Husum, Joh. Andersen.

4. **Barynotus Schouherri** Zett. — Enkelt ved Skørping, Aug., og ved Lønstrup, Juni, stud. mag. A. Ditlevsen.
5. **Cneorhinus exaratus** Schönh. — Lindum, Juni, Pastor J. Møller. Sandet Mark ved Borup Station, Mai, og Jægerspris, Juni, begge Gange et Par Stykker, Forf.
9. **Strophosomus curvipes** Ths. — Sødringholm, Juli-Aug., enkeltvis, Rosenkrantz. Vrist Klit, S. f. Harboør, Juni, i Antal, Forf.
11. **Strophosomus limbatus** F. — En længere Række, Frøslev, Sønderjylland, Mai, L. Andersen.
13. **Brachyderes incanus** L. — Silkeborg Nørreskov, nedbanket af Birk, et Par Gange, i Juli, N. P. Jørgensen. Tidsvilde Hegn, ret hyppig, Juni, Forf. Husum, Juli, paa Fyr, en lille Række, Joh. Andersen.
- *14a. **Sitona cambrica** Stph. — *S. cambricus* Stephens, Ill. Br. Ent. IV. p. 140. (*cribricollis* Gyll.). — I slaæet Græs ved Langensø, Fyn, Juli 1870, 2 Stkr., N. P. Jørgensen. Et Stykke fandtes af Hr. A. C. Jensen-Haarup, i April 1901, ved Jerne Præstegaardshave, ved Esbjerg, derefter enkelte i Kærgaards Skov og endelig et større Antal, ved Roden af Ærteblomstrede, ved Stranden mellem Hjerting og Esbjerg, af samme Samler og Mr. Rye.
- *17a. **Sitona cylindricollis** Fahrs. — *Cure. cylindricollis* Fahraeus, i Schönh. Gen. Cure. VI. 1. 269. *S. meliloti* Walt. Ann. and Mag. XVII. 232. — Arnager Fiskerleje, Bornholm, Juni, enkelt, Forf.
- 25a. **Polydrosus flavipes** De G. — Enkelt, paa Eg, i Styding, Sønderjylland, Mai, Joh. Andersen.
31. **Tanymecus palliatus** F. — Vester Ulslev Præstegaardshave og Bremersvold, Lolland, i Juni-Juli, paa Tidsler, flere, Pastor J. Møller. Gjenfunden ved Husum, i Juli 1900, Joh. Andersen.
32. **Chlorophanus viridis** Linn. — Ligeledes gjenfunden ved Husum, i Juli 1900, Joh. Andersen.
35. **Otiorynchus pabulinus** L. — Enkeltvis ved Lejre,

- Mai, Lovendal og Forf. I en Plantedyngge ved Næsby, Mai, en halv Snæs Stykker, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Husum, Juli, Joh. Andersen.
39. *Otiorhynchus sulcatus* F. — Amtmandshaven Nykjøbing F., hele Sommeren, i stort Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
42. *Otiorhynchus uncinatus* Germ. — Liselund, Møen, Mai-Juni, en lille Række, Rosenkrantz.
44. *Otiorhynchus ligneus* Oliv. — Ikke sjældnen i Eggen om Esbjerg, A. C. Jensen-Haarup. Meget almindelig ved Harboøre, Forf. Thisted, i en Sandgrav, Juni-Juli, i Mængde, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
48. *Omius mollicomus* Ahr. — Curc. mollicomus Ahrens N. Schrift. Nat. Ges. Halle II. 2. 17; Om. Boheman i Schönh. Gen. Curc. p. II. p. 506. — Denne Art, der i tidligere Fortegnelser, paa Grund af en Bestemmelsesfejl, har været opført under Navnet *O. brunnipes* Oliv., er endvidere funden af Hr. Pastor J. Møller, i flere Expl., Juni-Juli, i Vester Ulslev Præstegaards Have, Lolland, under Pilebuske.
- *48a. *Omius araneiformis* Schr. — Curc.? araneiformis Schrank, Enum. Ins. p. 125. (*brunnipes* Oliv.). — Funden i Jordbær i Vilvordes Have, Charlottenlund, Juni-Juli, H. P. Duurloo og senere W. Lundbeck.
62. *Gronops lunatus* F. — Aalbæk Præstegaard, i en Lade, Aug.-Sept., talrig, Pastor J. Møller. Lillerød, Sept., E. Rosenberg. Brede, Nordsjælland, Sept., i Antal, Forf.
63. *Orthochaetes setiger* Beck. — Enkelt, Fruens Bøge, ved Odense, N. P. Jørgensen.
74. *Hypera murina* F. — Enkelt paa Bornholm, ved Arnager Fiskerleje, Juni, Forf.
77. *Hypera trilineata* Marsh. — Et Par, Frederiksdal, Juli, Kapt. Wielandt.
79. *Hypera plantaginis* De G. — Salling, April og Juli, enkeltvis, Pastor J. Møller. Harboøre, Juni, Nørholm Skov, ved Varde, Aug., og Gels Skov, Mai, enkeltvis, Forf.

81. *Hypera mutabilis* Germ. — Enkelt ved Lekkende, Aug., og Færgegaarden, Thy, Sept., Baron Rosenkrantz. Enkelt, Bremersvold, Lolland, Nov., Forf.
- *82a. *Limobius dissimilis* Hbst. — *Curc. dissimilis* Herbst, Natursystem VI. p. 290. *Limobius* Schh. — Et Par Exemplarer, i Mai 1888, i Nellemose paa Fyn, L. Andersen. 3 Stkr. paa Bornholm, i Juli 1891, Baron Rosenkrantz. Enkelt ved Hammeren, Juni, Mr. Rye. 3 Stkr. ved Husum, Juli, Joh. Andersen.
85. *Cleonus trisulcatus* Hbst. — Enkeltvis ved Kolding, Mai-Juni, E. Jürgensen.
86. *Cleonus albidus* F. — Foruden tidligere nævnte Findesteder anføres: Strand ved Stenderup Skov, Mai, E. Jürgensen. Helsingør, ved Stranden, Mai-Juni, Rosenkrantz. Tidsvilde, Silkeborg, Bornholm, flere Samlere.
88. *Cleonus nebulosus* L. — Enkelt, Tidsvilde, Juni, Ass. West, samt Nørholm Skov ved Varde og Skjørring, begge Steder i Aug., Forf.
91. *Lixus turbatus* Gyll. — Et større Antal er fremkommet, dels ved Klækning af Pupper fundne i Stængler af *Cnidium venosum*, dels kætsede, fra Lyngby Mose, Prof. Gædeken, Baron Rosenkrantz og andre Samlere. Skolebestyrer N. P. Jørgensen har fundet den i Mængde, i Mai, paa en Mark ved Odense, paa *Anthriscus silvestris*, senere klækket adskillige Expl. af Stængler af samme Plante, og endelig fundet enkelte ved Killerup, Aug. Enkelt, Mai, i Eisbøl, Sønderjylland, L. Andersen.
97. *Hylobius fatuus* Rossi. — Enkelt ved Marienlund, Fyn, Aug., N. P. Jørgensen. 2 Expl. ved Gaabense, A. C. Jensen-Haarup.
99. *Pissodes notatus* F. — Tidsvilde Hegn, paa Fyr, Juni, E. Rosenberg og flere Samlere.
102. *Grypidius brunnirostris* F. — Ikke sjælden i Munke Mose, ogsaa ved Ullerslev og Vøsemose, Fyn, i Opskyl

- om Foraaret, N. P. Jørgensen. Marts og Sept. paa Hunetorp Hede ved Ræbild, Joh. P. Johansen.
103. **Eirrhinus festucae** Hbst. — Denne Art tør vel kaldes ret almindelig, og er ialfald meget udbredt: den angives fra Odense, almindelig i Opskyl, N. P. Jørgensen, Freilev, Lolland, Juni, Pastor J. Møller, Sønder sø og Dronninggaard, Sjælland, Forf.
105. **Eirrhinus scirrhosus** Schh. — Søborg, Juli, Vosemose, Mai, og Munke Mose, Fyn, April, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Nyraad, Sydsjælland, Sept., Forf.
106. **Eirrhinus pilumnus** Schh. — Enkelt ved Ribe, Juni, Kapt. Wielandt.
108. **Eirrhinus aethiops** F. — Foruden enkelte spredte Fund i Gels Skov, er den funden i stort Antal ved Skovrøddam i Rude Hegn, i April og Mai, dels sigtet i Opskyl, dels funden siddende paa Græsstraa, af Prof. Gædeken, E. Rosenberg og flere Samlere. Tidsvilde, Juni, Ass. West.
109. **Eirrhinus bimaeculatus** F. — Enkeltvis ved Sødringholm, Juli, Rosenkrantz. Jævnlig ved Esbjerg, Jensen-Haarup. I stort Antal under Stene og i Fanghuller ved Harboøre, Forf.
116. **Dorytomus taeniatus** F. — Enkeltvis paa Stranden ved Guldborgsund, Juli, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Aabenraa, en lille Række, L. Andersen. Bøgehoved, Sønderjylland, Juni, enkelt, Joh. Andersen.
117. **Dorytomus majalis** Payk. — Klitterne ved Blokhus, Juli, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
124. **Mecinus collaris** Germ. — Marskenge i Esbjerg- og Ribe-Egnen, A. C. Jensen-Haarup.
- *130a. **Bagous argillaceus** Gyll. — *Rhynchaenus argillaceus* Gyllenhal III. 542. (*incerata* Gyll., *encaustus* Boh., *halophilus* Redtb.). — Et enkelt Stykke med lysgult Lokalitetsmærke, men uden nærmere Angivelse af Tid og Sted, Kons. Løvendal.
131. **Bagous limosus** Gyll. — Ved Donse Damme er den i de senere Aar optraadt i meget stort Antal i Op-

skyl, navnlig i Mai. Endvidere er den funden i Sanderum Mose, Fyn, Mai og Juni og ved Lethraborg, Aug., i Antal, N. P. Jørgensen.

132. **Bagous diglyptus** Schh. — Enkeltvis ved Aaen i Fruens Bøge ved Svendborg, Juli og September, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Aalborg, Joh. P. Johansen og i Eisbøl, Sønderjylland, i April, L. Andersen.
135. **Bagous tempestivus** Hbst. — Ofte i Antal ved Donse Dam, af flere Samlere. Ikke sjælden omkring Odense, N. P. Jørgensen. Rude Hegn, i Antal, April, Rosenkrantz.
136. **Bagous frit** Hbst. — Nogle Stkr. i Opskyl ved Vosemose, Mai, N. P. Jørgensen. Enkelt ved Donse Dam, Mai, Forf.
147. **Brachonyx indigena** Hbst. — Foruden i Nordsjælland, hvor den ofte er funden i Antal, anføres Husum i Sønderjylland, hvor en lille Række er taget i Juli af Joh. Andersen.
151. **Apion Marshami** Stph. — I Vejleegnen har jeg flere Gange truffet den paa forskjellige Steder, dog noget sparsomt.
153. **Apion penetrans** Germ. — Vildsund ved Thisted, Sept., en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkeltvis, flere Gange, i Sept., paa Tidsler ved Kilerup, Fyn, ligeledes, i Juli, ved Vallø, N. P. Jørgensen. Enkelt, Juli, ved Husum, L. Andersen.
154. **Apion onopordi** Kirb. — Hr. N. P. Jørgensen meddeler om denne Art, at den foruden paa *Onopordon* ogsaa jævnlig findes paa de alm. Tidselarter.
155. **Apion stolidum** Germ. — Enkeltvis omkring Odense, et Par Gange i September, N. P. Jørgensen. Enkelt, Husum, Juli, Joh. Andersen.
- *156a. **Apion millum** Bach. — *Apion millum* Bach. Käferfn. II. p. 198 (annulipes Wenck). — I Antal ved Lekkende, Sydsjælland, i Juli-Aug., Baron Rosenkrantz.
158. **Apion atomarium** Kirb. — Fanø, Aug., i stor

- Mængde, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Enkeltvis, Lekkende, Aug., Baron Rosenkrantz. Hvorup, Mai og igjen i Sept.-Okt., Joh. P. Johansen.
161. **Apion genistae** Kirb. — Flere Steder i Silkeborg-egnen, Juni, i Antal, Forf. Esbjerg, i Antal, Mr. Rye.
162. **Apion pallipes** Kirb. — Killerup, Fyn, i Sept., i Antal paa *Mercurialis*, N. P. Jørgensen. Helsingør, skarevis, Sept., Baron Rosenkrantz.
169. **Apion immune** Kirb. — Enkelt paa Als, i Mai, L. Andersen.
170. **Apion pubescens** Kirb. — Falsters Østkyst, enkeltvis, i Sept., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Vallø Dyrehave, Juli, en Række kæstet paa *Lathyrus pratensis*, Killerup, Okt., samt Korshavn, Juli, enkeltvis, N. P. Jørgensen.
171. **Apion simile** Kirb. — I Munke Mose ved Odense, sigtet i nedfaldent Løv, tidlig om Foraaret, N. P. Jørgensen. Hornbæk Plantage, Juni, flere, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Oftere nedbanket fra Birk eller sigtet af nedfaldent Birkeløv i Nordsjælland, Forf.
173. **Apion seniculus** Kirb. — Skolebestyrer N. P. Jørgensen meddeler, at han altid har fundet denne Art paa ærteblomstrede Planter, derimod aldrig paa *Origanum vulgare*, hvilken Schiødte angiver som Foderplante, skøndt han oftere har søgt den paa denne Plante.
175. **Apion dissimile** Germ. — Rugballegaard Skov ved Vejle, Sept., flere, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- *178a. **Apion Bohemani** Ths. — Apion Bohemani Thomson, Skand. Ins. VII. p. 60. (ononicola Bach, ononidis Gyll.). — Et enkelt Expl. fra Egnen om Himmelbjergget, Juli, N. P. Jørgensen. Muligvis vil Arten ved nærmere Undersøgelse af hvad der henstaar under Navnet *apricans* i Samlingerne, vise sig at være mere udbredt her i Landet.

- 182 **Apion ebeninum** Kirb. — Vejle Nørreskov, Juni, enkeltvis, Skovene omkring Nykjøbing F., ikke sjælden, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Munkebjerg ved Vejle, Aug., en Række, N. P. Jørgensen. Askov, Aug., flere, Joh. P. Johansen.
184. **Apion sulcifrons** Hbst. — Hvorup, Juni og Sept., mange, Joh. P. Johansen.
190. **Apion minimum** Hbst. — Bulbjerg, Juli, et Par Expl., Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
192. **Apion sorbi** F. — Enkeltvis omkring Odense, N. P. Jørgensen. Nogle Stykker ved Nykjøbing F., Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Slagslunde Overdrev ved Ølstykke, Aug., enkelt, Forf. Bøgehoved, Sønderjylland, Mai, 3 Stkr., L. Andersen.
- *192a. **Apion Hookeri** Kirb. — Apion Hookeri Kirby, Mon. p. 69. (rotundicolle Meg.). — Denne Art har været kjendt af Samlerne i mange Aar, men er hidtil ikke anført i Fortegnelsen. Den er optraadt i Mængde paa Grøftevolde ved Taarnby Strandfælle paa Amager og er her taget af de fleste københavnske Samlere. Endvidere anføres følgende Fund: Odense, Efteraaret 1875, i stort Antal, senere ved Tommerup, Vejle, Asnæs, Sebbler og flere Steder, N. P. Jørgensen. Bremersvold, Lolland, Juni, en Række, Forf. Als, Mai, et Par, L. Andersen.
194. **Apion columbinum** Germ. — Sattrup, Sønderjylland, Mai, 4 Stkr., L. Andersen.
195. **Apion intrusum** Gyll. — Aalborg, Juni, Joh. P. Johansen. Enkeltvis, eller i mindre Antal, paa Slagslunde Overdrev ved Ølstykke, Aug., Vindstrup Overdrev, Sydsjælland, Juni, Bremersvold og Freilev paa Lolland, Juni og Sept. og Nørholm Skov ved Varde Aug., Forf.
196. **Apion pisi** F. — Attelabus pisi Fabricius, Syst. El. II. p. 425. (gravidum Ol.). — Denne Art, der i tidligere Fortegnelser har staaet opført under Navnet *A. Sundevalli*, er ret udbredt over hele Landet paa

- Kløver. Almindelig, mange Steder, især paa Kløver, saavel paa Fyn og Sjælland som i Nørrejylland, især i Juli-Aug., N. P. Jørgensen. Taps, Juni, O. Holstebro. Flere Steder paa Sjælland, paa Bornholm, Lolland og ved Hvorup i Jylland, i alle Sommermaanederne, Forf.
199. **Apion cruentatum** Walt. — En længere Række, i Juli, ved Husum, Joh. Andersen.
202. **Apion sanguineum** De Geer. — Enkelte Stkr., Mai-Juni, i Eisbøl, L. Andersen og Joh. Andersen.
- *206a. **Apion sedi** Germ. — *Apion sedi* Germar, Mon. III. p. 49. (tumidicolle Bach). — Refsnæs, Juni 1896, 3 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Arten angives at leve paa sandede Steder paa Sedumarter især *S. album* og *S. acre*.
208. **Magdalinus duplicatus** Germ. — Foruden tidligere nævnte Findesteder, hvor den ofte er gjenfunden, anføres: Boserup, Juni, enkelt, Baron Rosenkrantz, ved Dronninggaard, Juni, 4 Stkr., E. Rosenberg. 3 Stkr., paa Fyr, i Juli, ved Husum, Joh. Andersen.
210. **Magdalinus aterrimus** F. — Enkelt, Jægersborg Dyrehave, Juni, Baron Rosenkrantz.
211. **Magdalinus cerasi** L. — Nogle Stkr., paa Eg, ved Svendstrup, Sjælland, Juni, E. Rosenberg.
212. **Magdalinus barbicornis** Latr. — Agdrup, Juli, en Række, Joh. P. Johansen. Bollerslev, Sønderjylland, Juni, en lille Række, L. Andersen.
215. **Balaninus venosus** Germ. — Enkelte ved Lekkende, Sødrieholm samt Helsingør, Juli-Aug., Baron Rosenkrantz. Fænø ved Kolding Fjord, paa Eg, Juli, E. Jørgensen. Enkeltvis, i Juni, ved Rævkjær, Sønderjylland, L. Andersen.
217. **Balaninus cerasorum** Hbst. — Enkelt, nedbanket af Slaaen ved Vejle Sø ved Holte, Aug., Wielandt. Enkelt, Lekkende, Aug., og Meulenburg, Nordsjælland, Juni, Baron Rosenkrantz.

218. **Balaninus crux** F. — I Antal paa Pil, i Juli 1900, ved Slesvig og Husum, Joh. Andersen.
221. **Anthonomus druparum** L. — I Antal ved Tase, Sydsjælland, Juni, O. Holstebro og Forf.
224. **Anthonomus spilotus** Redt. — Vest for Kolding, i levende Hegn, paa Slaaen og Hvidtjørn, Okt.-Nov., enkelte Aar ikke sjælden, E. Jürgensen.
230. **Orchestes rufus** Oliv. — Enkelte Stykker i Nørholm Skov ved Varde, Juni og Aug., A. C. Jensen-Haarup og Forf. Enkeltvis paa unge Elme i Næsbyhoved Skov, N. P. Jørgensen. En lille Række, i Juni, ved Aabenraa, L. Andersen.
- *230a. **Orchestes alni** L. — *Curc. alni* Linné, Syst. nat. ed. X. p. 381. — Slesvig, Aug., 3 Stkr., L. Andersen.
- 232a. **Orchestes semirufus** Gyll. — Lyngby Mose, enkelt, Juni, Kapt. Wielandt.
- *232b. **Orchestes pubescens** Stev. — *Curc. pubescens* von Steven, Mus. Mosq. II. p. 101. (*pilosus* Gyll.). — Funden i Lyngby Mose, dels kættet, dels nedbanket af Birk, Juli, Kapt. Wielandt og andre Samlere. Arten varierer en Del i Farve, men synes dog altid at adskille sig i Habitus fra *O. scutellaris*, af hvilken denne, saavel som ogsaa foregaaende Art, af mange Forfattere anses for en Varietet.
- *235a. **Orchestes saliceti** F. — *Curc. saliceti* Fabricius, Ent. Syst. I. 2. p. 446, Paykull, Mon. Curc. 1792. p. 66. (*scutellata* Schwamm.). — Paa *Salix cinerea* og *caprea* flere Steder omkring Odense, Mai-Juni; ogsaa i Opskyl fra Aaen ved Dalum, i April, mange, N. P. Jørgensen. I Kærgaard Skov ved Esbjerg, flere, A. C. Jensen-Haarup.
236. **Orchestes decoratus** Germ. — Bramdrup Skov ved Kolding, Juni-Juli, enkelte Aar almindelig, E. Jürgensen.
238. **Orchestes signifer** Creutz. — Jægersborg Dyrehave, paa Eg, i stort Antal, Sept., E. Rosenberg.
- *244a. **Tychius genistae** Boh. — *Tychius genistae* Boheman,

- i Schönherrs Gen. Curc. VII, p. 301. — Kmhr. Fabritius de Tengnagel har taget en lille Række af denne ny Art i Hornbæks Plantage, Juni.
- *245a. *Tychius squamulatus* Gyll. — *Rhynchaenus squamulatus* Gyllenhal, i Schönherrs Gen. Curc. III. 404. (Kirbyi Wat., flavicollis Stph.?). — Funden af Kmhr. Fabritius de Tengnagel i Frederikshaab Plantage ved Vejle, Juni, paa Fanø, Aug. og paa Bornholm, Juli, flere.
246. *Tychius Schneideri* Hbst. — I stort Antal paa *Anthyllis vulneraria*, paa Skrænter ned mod Stranden, ved Esbjerg, Juni-Juli, A. C. Jensen-Haarup. Taps Nørreskov S. f. Kolding samt Gels Skov, Aug., O. Holstebro.
247. *Tychius juceus* Reich. — Eisbøl, Sønderjylland, Juni, en lille Række, L. Andersen.
- *247a. *Tychius meliloti* Stph. — *Tychius?* *meliloti* Stephens Ill. Br. Ent. IV. 55. — Voergaard Strand, ved Kolding, Juli 1889, paa *Melilotus officinalis*, i Antal, O. Holstebro. Møens Sydkyst tæt ved Klintholms Havn, Aug., nedbanket af ovennævnte Plante, i Antal. Forf.
- *247b. *Tychius tibialis* Boh. — *Tychius tibialis* Boheman, i Schönherrs Gen. Curc. VII, p. 310. (*nigrirostris* Walt.). — Hr. A. C. Jensen-Haarup har, mellem sit i Varde-Eggen i Forsommeren 1901 indsamlede Materiale, fundet et Par Expl. af denne Art og senere, sammen med Mr. Rye fundet nogle flere, men meget enkeltvis, langs Stranden ved Esbjerg, ved at ryge mellem Græs og Lyng.
251. *Sibinia primita* Hbst. — Enkeltvis ved Hunderup og Killerup, Fyn, Sept., kætset, og i Ullerslev Mose, Mai, i Opskyl, N. P. Jørgensen; Liselund, Møen, Juni, Baron Rosenkrantz, samt paa Banedæmningen ved Kolding Fjord, Aug., E. Jørgensen.
- 254a. *Cionus hortulanus* Marsh. — 3 Stkr. paa *Scrophu-*

- larva aquatica*, i Juli, ved Husum, Sønderjylland, Joh. Andersen.
255. **Cionus pulchellus** Hbst. — Bornholm, Juni, en lille Række, Kmhr. Fabritius de Tengnagel; Kolding, paa Brunrod, enkelte Aar hyppig, E. Jürgensen. Almindelig paa *Scrophularia nodosa* i Juni-Juli ved Haderslev, L. Andersen, ligeledes ved Husum, Joh. Andersen.
259. **Gymnetron micros** Germ. — Eisbøl, Sønderjylland, 2 Stkr., i Juli, L. Andersen.
- 259b. **Gymnetron linariae** Panz. — Stenderup Strand, i Rodgaller paa *Linaria*, Aug.-Sept., E. Jürgensen. Klækket i Antal, af Galler paa *Linaria*, indsamlede paa Fanø, Aug., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Klækket i Mængde af Rodgaller paa *Linaria* fra Haderslev, L. Andersen.
- *259c. **Gymnetron pilosus** Gyll. — *Rhyngaenus pilosus* Gyllenhal, Ins. Suec. IV. 763. — Viuf ved Kolding, Efteraaret 1892, Proprietær Terp. Klækket fra samme Lokaltet, samt fra Haderslev, Aug., af Galler paa *Linaria*, L. Andersen. Se iøvrigt Ent. Medd. 1. R. 4. Bd. p. 252 o. flg.
261. **Gymnetron collinus** Gyll. — Viuf ved Kolding, Aug., og Haderslev, Okt.-Jan., klækket i Antal af Galler paa *Linaria*, L. Andersen. Ligeledes klækket i Mængde sammen med Nr. 259b af Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- *261a. **Gymnetron netus** Germ. — *Curculio netus* Germ., Mag. IV. p. 312. — Klækket af D'Hrr. Proprietær Terp og Overlærer L. Andersen af Stengelgaller af *Linaria*, indsamlede paa Førstnævntes Mark i Viuf ved Kolding. Se iøvrigt Ent. Medd. som ovenfor citeret.
- 262a. **Gymnetron concinnus** Gyll. — Ribe, Juni, enkelt, Kapt. Wielandt.
- 265a. **Gymnetron melanarius** Germ. — Enkelt, Rugballegaard Skov, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
267. **Orobites cyaneus** L. — I den udtørrede Skovrøddam,

- Juni, E. Rosenberg. I Sandhuller ved Harboøre, Mai-Juni, en lille Række, Forf.
269. *Acalles turbatus* Schh. — Et Par Stkr. i Lyngby Mose, Okt., Baron Rosenkrantz. Stenderup Strand, Juli, E. Jürgensen. Skoven ved Skamlingsbanken, Juni, 2 Stkr. Boserup Skov, paa Hassel, Juni, samt sigtet, April, enkelte, E. Rosenberg. En lille Række paa Risgjærder i Halk, Sønderjylland, Mai, L. Andersen. Iøvrigt funden i stort Tal paa Risgjærder paa Lolland af flere Samlere.
270. *Acalles roboris* Curt. — Enkelte ved Marienborg paa Møen, Marts, O. Holstebro, Stenderup Strand, paa Eg, September, E. Jürgensen og i Tørring, Sønderjylland, Mai, paa Risgjærder, L. Andersen. Iøvrigt paa Risgjærder paa Lolland ligesom foregaaende.
274. *Coeliodes guttula* F. — Enkelte i Gels Skov og ved Meulenberg, Nordsjælland, Juni, Baron Rosenkrantz, og i Roden Skov, Lolland, Mai, Forf.
275. *Coeliodes fuliginosus* Marsh. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., hele Sommeren, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
282. *Ceuthorhynchus syrites* Germ. — Johnstrup Vang, Juni, enkelt, Kapt. Wielandt. Als, Juni, enkelt, L. Andersen.
- *283a. *Ceuthorhynchus setosus* Boh. — *Ceuth. setosus* Boheman, i Schönherrens Gen. Curc. VIII. 2. 139. (atomus Boh.). — Enkeltvis ved Taps, S. f. Kolding, Mai, O. Holstebro.
- *283b. *Ceuthorhynchus constrictus* Marsh. — *Curc. constrictus* Marsham, Ent. Brit. 258. — Hammershus, Bornholm, Juni, en mindre Række Mr. Rye, Forf.
- *285a. *Ceuthorhynchus barbareae* Suffr. — *Ceuth. barbareae* Suffrian, i Stett. ent. Ztg. 1847. 89. (cyanopterus Redtb.). — Als, Mai, enkelt, L. Andersen.
288. *Ceuthorhynchus querceti* Gyll. — Enkeltvis, Amt-

mandshaven Nykjøbing F., Okt., Kmhr. Fabritius de Tengnagel.

- *290a. *Ceuthorhynchus borraginis* F. — Curc. borraginis Fabricius, Ent. Syst. 1. 2. 437. — Ved Frederiksholm Teglværk, paa Dæmningen, Okt., enkelt, Baron Rosenkrantz.
- *291a. *Ceuthorhynchus pubicollis* Gyll. — Rhynchaen. pubicollis Gyllenhal, Ins. Su. descr. IV. 574. (♂ signatellus Gyll., signatus Bris.). — I en lille Dyngge gammelt Hø i Udkanten af Fruens Bøge ved Svendborg, Mai, enkelt, N. P. Jørgensen.
292. *Ceuthorhynchus crucifer* Oliv. — Jægersborg Dyrehave, i Antal, Mai, Baron Rosenkrantz. Salling og Lindum, Aug., Roden Skov, Lolland, Juni, Pastor J. Møller. Bognæs, Mai, i Antal, Forf.
293. *Ceuthorhynchus litura* F. — Kolding, paa Tidsler, Aug.-Sept., E. Jürgensen.
294. *Ceuthorhynchus asperifoliarum* Gyll. — Møen, Sept. og Valby, Juli, flere, Baron Rosenkrantz.
- 295a. *Ceuthorhynchus figuratus* Gyll. — Hornbæks Plantage, Juni, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- *295b. *Ceuthorhynchus campestris* Gyll. — Rhynchaenus campestris Gyllenhal. Ins. Su. descr. IV 523. — Med Hensyn til denne og den følgende Arts Identitet hersker den største Uenighed. Beskrivelserne hos Gyllenhal, Schönherr og Germar er ikke saa gode, at man med nogen Sikkerhed kan afgjøre, hvilken Art der er ment under et givet Navn. Dog er disse to Arter meget forskellige, særlig da Følehornenes Bygning afviger stærkt. Derimod er den foreliggende Art, selv efter de nyere Forfatteres Beskrivelser meget vanskelig at skelne fra *C. rugulosus*, saa at en Forvexling let er mulig. Hr. L. Andersen, Haderslev, angiver at have fundet den enkeltvis i Juni-Juli ved Eisbøl i Sønderjylland. 3 Stkr., Husum, Juli, Joh. Andersen. Kapt. Wielandt har ved Ribe taget en lille Række af Individier, som han antager at være

- samme Art som Hr. L. Andersens, paa Kamilleblomster, i Juni, samt senere en enkelt lignende paa Amager.
- *295c. *Ceuthorhynchus chrysanthemi* Germ. — *Ceuth. chrysanthemi* Germar, Col. sp. nov. 221. — Hr. L. Andersen meddeler om denne Art: »som foregaaende, men talrigere.«
296. *Ceuthorhynchus melanostictus* Marsh. — Helsingør, Sept., skarevis, Baron Rosenkrantz. Bornholm, Juni, paa en Eng ved Stampen, en længere Række, Mr. Rye og Forf. Et Par Stkr. i Rævkjær, Sønderjylland, Juni, L. Andersen.
299. *Ceuthorhynchus denticulatus* Schrank. — Lyngby, Mai, enkelt, Kapt. Wielandt.
301. *Ceuthorhynchus angulosus* Schh. — Torpens Omegn, Nordsjælland, Aug., enkelt, Baron Rosenkrantz.
- 302a. *Ceuthorhynchus seapularis* Gyll. — Enkelt paa Fænø, Juni, kæstet, og ved Bredden af Stavisaa, Fyn, April, i Opskyl, N. P. Jørgensen.
303. *Ceuthorhynchus cyanipennis* Germ. — Rugballegaard, Aug., i stort Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Asnæs, Sebber, Korshavn, Juli-Aug. paa *Crambe maritima* i Antal, N. P. Jørgensen.
304. *Ceuthorhynchus chalybeus* Germ. — Af og til, enkeltvis, omkring Odense, især i slaaet Græs og Sigtegods, N. P. Jørgensen.
306. *Ceuthorhynchus apicalis* Gyll. — Amtmandshaven, Nykjøbing F., Marts, Mai og Okt., en Snæs Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Grøftevold ved Taarnby Dige, Amager, Okt., enkelt, Forf. Fredsted, Sønderjylland, Juni 3 Stkr. L. Andersen.
307. *Ceuthorhynchus quercicola* F. — Færgegaard, Thy, Sept., og Rosenholm, Aug., enkelte, Baron Rosenkrantz. Enkeltvis ved Marslev, Sept. og i Fruens Bøge, Apr. og Nov., N. P. Jørgensen.
308. *Ceuthorhynchus melanarius* Stph. — Gjedser, Sept., i stort Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Hu-

- lerød, Nordsjælland, paa *Cakile maritima*, Juli-Aug., en lille Række, N. P. Jørgensen. Bornholms Sydkyst ved Dueodden, paa ovennævnte Plante, Juni, i Antal, Mr. Rye og Forf.
312. **Ceuthorhynchus pumilio** Gyll. — Fanø, Juli, i Mængde, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Vester Ulslev Præstegaardshave, Mai, Pastor J. Møller. I Mængde i Vrist Klit ved Harboøre, Juli, Ræbild Bakker ved Skjörping, Juni, og mere enkeltvis ved Dronninggaard, i Jægersborg Dyrehave og ved Slagslunde, Nordsjælland, April og Mai, Forf. Enkelt i Tørring, Sønderjylland, Juli, L. Andersen.
313. **Rhytidomus globulus** Hbst. — Kaas Skov, Salling, paa Bævreasp, Juni, Pastor J. Møller. Gels Skov, Mai, en Række, Forf.
315. **Tapinotus sellatus** F. — Lyngby Mose, Mai, og Skanderborg, Aug., Baron Rosenkrantz. Donse, enkeltvis, Juni, Kapt. Wielandt. Enkelt i Opskyl ved Rønninge Sø, Fyn, April, N. P. Jørgensen. Lyngby Sø, April, sigtet, og Lekkende, Aug., Forf. Furesø, paa *Lysimachia*, Juni, Mr. Rye og Forf.
316. **Rhinonchus velatus** Beck. — Sorø Sø, Juli, i stor Mængde, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Sanderum Mose, Mai-Juni, Vosemose, Marts, i Opskyl, N. P. Jørgensen.
320. **Rhinonchus notula** Germ. — Bøtø Strand, Nov., i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
322. **Rhinonchus granatus** Schh. — Enkelt ved Vosemose, Fyn, Marts, N. P. Jørgensen.
323. **Rhinonchus quadrinodosus** Gyll. — Enkelt ved Rønninge Sø, Fyn, April, N. P. Jørgensen.
325. **Rhinonchus subfasciatus** Gyll. — Fænø, Juli, Grib Sø, Juli, Munke Mose, Fyn, Marts, April, Sept. og Okt. enkeltvis, N. P. Jørgensen. Oftere ved Damhusmosen, April, og Nyraad, Juni, enkelt, Forf.
332. **Baridius picinus** L. — Refsnæs, Juni, ikke sjælden,

- Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Vojens, Sept., 2 Stkr. L. Andersen.
336. *Cossonus cylindricus* Sahlb. — Enkelt, under Bøgebark, i Floes Skov ved Randers, Aug., O. Holstebro. Hr. O. Jacobsen har taget et enkelt Stykke i sin Have i Randers, Juni.
390. *Rhynchites ophthalmicus* Stph. — Stenderup Skov, paa Eg, E. Jürgensen. Knudskov ved Vordingborg, Juni, paa Eg, i Mængde, Kons. Lovendal og Forf. Enkelt paa Eg i Ris Skov, Mai, L. Andersen.
391. *Rhynchites sericeus* Hbst. — Rugballegaard ved Vejle, Juli, i Mængde, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
393. *Rhynchites uncinatus* Ths. — Helsingør, enkeltvis, Juni-Juli, Baron Rosenkrantz. Tidsvilde, en lille Række paa Birk, Juni-Juli, Forf.
394. *Rhynchites pauxillus* Germ. — Vintersbølle Skov ved Vordingborg, Mai, 2 Stkr. Forf.
- 395a. *Rhynchites alliariae* Payk. — Laurbjerg, Jylland, og Sundby Storskov, Lolland, Juni, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
400. *Rhynchites populi* L. — Naaege, Juni, i stort Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
402. *Rhinomacer attelaboides* F. — Jægerspris Nordskov, Mai, en lille Række, E. Rosenberg.
404. *Anthribus albinus* F. — Thureby, Mai, paa en Bøgestub enkelt, E. Rosenberg. I Bøgestubbe ved Gjerup, Fyn, Juni, nogle Stkr. N. P. Jørgensen.
405. *Tropideres niveirostris* F. — Gels Skov, Juli, enkelt, kætset, E. Rosenberg. Ikke sjælden paa Risgjærder i Styding, Sønderjylland, Mai-Aug., L. Andersen.
406. *Tropideres sepicola* F. — Enkelt ved Sødringholm, Juli, Baron Rosenkrantz. Gjessø, ved Silkeborg, Juni, Forf. Bognæs, nedbanket af Eg, Juni, og klækket af en trøsket Egegren, Aug., E. Rosenberg.
409. *Choragus Sheppardi* Kirb. — Enkelt paa et Risgjærde ved Svendstrup, Juli, Kapt. Wielandt og i Frederikslund ved Furesø, Juli, E. Rosenberg.

- *411a. *Bruchus viciae* Ol. — *Br. viciae* Olivier, Ent. IV. 79. (*nigripes* Gyll.). — Slagslunde Overdrev ved Ølstykke Station, Mai og Aug., hver Gang kun et enkelt Stk., Forf. En lille Række ved Hammeren, Bornholm, Juni, Mr. Rye.
412. *Bruchus loti* Payk. — Marrebæk paa Vestkysten af Falster, Juni, i Antal, Forf.
413. *Bruchus villosus* F. — Pomlenakke, Falster, Juni, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.

Scolytidae & Platypodidae.

Nedenstaaende Fortegnelse er udarbejdet efter Kons. Lovendals:
De danske Barkbiller, Kbhvn. 1898, med Tilføjelse
af enkelte senere Fund.

1. *Scolytus Geoffroyi* Goeze. — *Scol. destructor* Oliv. Schiø. Fort. Nr. 380. — Meget sjælden; funden af Kons. Lovendal i Classens Have, Mai, 1859, i Antal, og Næsbyholm Skov, Mai 1883, i fældede Elmestammer. Gange og nogle døde Expl. fandtes desuden i en udgaaet Elm i Bognæs Vesterskov af samme Samler.
2. *Scolytus Ratzeburgii* Janson. — Schiø. Fort. Nr. 379. — Sjælden, men oftere i Antal, i Jylland, Silkeborg-egnen, Frijsenborg, Lindum og Hals Nørreskov, i Birk, saavel i Stammen, som i de tykkere Grene.
3. *Scolytus laevis* Chap. — *Scol. multistriatus* Marsh., Schiø. Fort. Nr. 383. — Meget sjælden; klækket af Træ fra Jægersborg Dyrehave, Juli, og nedbanket af et Risgjærde ved Hadsund, Juni, formodentlig stammende fra Elletræ.
4. *Scolytus pruni* Ratz. — Schiø. Fort. Nr. 381. — Meget stedegen, men funden i næsten alle vore Landsdele, Kjøbenhavn, Lerchenborg, Nykjøbing F., Maribo, Naskov, paa Fyn ved Fløstrup, i Jylland ved Horsens og i Sønderjylland ved Husum, i Juni-Aug., oftest i Frugttræer i Haver, men ogsaa i vild Skovæble og Elmetræ.

5. *Scolytus intricatus* Ratz. — Schiø. Fort. Nr. 382. — Sjælland, men udbredt; Sjælland, Falster, Lolland, Fyn og Jylland, Juni-Aug., oftest i Eg.
6. *Scolytus rugulosus* Ratz. — Schiø. Fort. Nr. 384. — Sparsomt, men funden i de fleste Egne af Landet; Sjælland, Amager, Falster, Lolland, Fyn og Jylland, i Juni-Aug., oftest i Æble- og Blommetræer.
- *7. *Hylurgus ligniperda* F. — Bostr. *ligniperda* Fabricius, Ent. Syst. I. 2. 367. — Et enkelt Stykke er fundet i Almindingen paa Bornholm af Kons. Løvendal, Juni 1892, i en Fyrrestub.
8. *Myelophilus piniperda* L. — *Hylurgus piniperda* L., Schiø. Fort. Nr. 348. — Skarevis i alle vore Naaleskove, ynglende i Fyr og Gran.
9. *Myelophilus minor* Hart. — *Hylurgus minor* Hartig, Schiø. Fort. Nr. 349. — Angives af Schiødte som funden i Nordsjælland; ikke senere gjenfundet. Indføres jævnlig paa Tømmerpladser.
10. *Polygraphus pubescens* F. — Schiø. Fort. Nr. 356. — Skarevis i Naaleskovene i Nordsjælland, ogsaa funden i Midtsjælland samt paa Falster.
11. *Dendroctonus micans* Kug. — Schiø. Fort. Nr. 350. — Nordsjælland, i Rødgran; Teglstруп Hegn, Gels Skov, Ravnsnæs Skov, Freerslev Hegn og Tidsvilde Hegn, oftest i Juni, undertiden i stort Antal.
12. *Hylesinus crenatus* F. — Schiø. Fort. Nr. 353. — Udbredt men langt fra hyppig; flere Steder paa Sjælland, Amager og Falster.
13. *Hylesinus oleiperda* F. — Schiø. Fort. Nr. 354. — Stedegen og sparsomt; Sjælland, Lolland, Jylland og Sønderjylland. Kolding, Sept. enkelt, E. Jürgensen.
14. *Hylesinus fraxini* F. — Schiø. Fort. Nr. 355. — Udbredt, temmelig almindelig, og funden i alle Landsdele.
15. *Phloeophthorus rhododactylus* Marsh. — *Phloeophth. spartii* Nördl., Meinerts Tillæg i Ent. Medd. I, Nr. 351a. — I Gyvel, et Par Gange i Juni og September i Om-

- egnen af Vejle. I stort Antal i Allinggaard Skov ved Silkeborg, Esben Petersen.
16. **Phloeophthorus spinolosus** Rey. — Phloeophth. rhododactylus Marsh., Schiø. Fort. Nr. 352. — Udbredt i Skovene N. f. Kjøbenhavn: Jægersborg Dyrehave, Gels Skov og Ruderhegn, samt i Jylland i Egnen omkring Vejle.
  17. **Hylastes ater** F. — Schiø. Fort. Nr. 344. — Udbredt og ret hyppig over hele Landet.
  18. **Hylastes cunicularius** Er. — Schiø. Fort. Nr. 345. — Almindelig og meget hyppigere end foregaaende Art.
  19. **Hylastes opacus** Er. — Schiø. Fort. Nr. 346. — Ikke hyppig, men forekommer dog vistnok i de fleste større Fyrrebevoxninger; Rude Hegn, Tidsvilde, Annebjerg Skov i Odsherred, Bromme Plantage ved Sorø, Bornholm i Almindingen og Blykobbeskov, og i Tversted Plantage ved Hjørring. Amtmandshaven, Nykjøbing F., April, flere, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
  20. **Hylastes palliatus** Gyll. — Schiø. Fort. Nr. 347. — Udbredt overalt og meget almindelig.
  21. **Hylastes trifolii** Müll. — Løvendal Tomieini danici, Ent. Med. II pag. 34. — Enkelte Stykker fundne ved Husum i Sønderjylland af Toldassistent Hansen.
  22. **Crypturgus pusillus** Gyll. — Schiø. Fort. Nr. 357. — Kun funden paa Sjælland, hvor den imidlertid er ret udbredt og hyppig.
  23. **Crypturgus cinereus** Hbst. — Schiø. Fort. Nr. 358. — Ligeledes kun funden paa Sjælland. I det hele en langt sjældnere Art.
  24. **Cryphalus abietis** Ratz. — Schiø. Fort. Nr. 359. — Udbredt og almindelig.
  25. **Cryphalus tiliae** Panz. — Schiø. Fort. Nr. 360. — Nordfalster og paa Risgjærder i det sydøstlige Lolland, oftere i stort Antal. Ogsaa klækket i Antal af Træ

- fra Sundby Storskov, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
26. **Cryphalus fagi** F. — Schiø. Fort. Nr. 361. — En sjældnere Art, funden paa Sjælland, Møen, Lolland og Falster. Klækket i Antal sammen med foregaaende, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
27. **Cryphalus caucasicus** Lindm. — Cryph. caucasicus Lindemann, Mon. Borkk. Russl. Soc. imp. Nat. Mosc. LI. 373. Cryph. Schreineri, Løvendal Tom. dan. p. 53. — 2 Stkr., fremkomne i Kons. Løvendals Klækkhus, enten af Gjærdestof fra Frejlev Skov paa Lolland, eller snarere, som Hr. Løvendal antager, af Avnbøg fra Kjeldskov ved Bremersvold paa Lolland.
- *28. **Pityophthorus glabratus** Eich. — Pityophth. glabratus Eichhoff, d. eur. Borkk. 196. — I Antal, nedbanket af Grenebunker af Fyr i Hornbæks Plantage, Juni, Kons. Løvendal og Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
29. **Taphrorychus bicolor** Hbst. — Dryocoetes bicolor Schiø. Fort. Nr. 373. — Sjælland, Falster og Lolland; i det hele sparsomt.
30. **Xylocleptes bispinus** Dft. — Meinerts Tillæg Nr. 367a. — Kun et enkelt Stykke kjendes her fra Landet, det er fundet af Kons. Løvendal i Jægersborg Dyrehave, i Mai, kætset.
31. **Tomicus sexdentatus** Börner. — Tom. stenographus Schiø. Fort. Nr. 362. — Kjendes kun fra Tømmerpladser; men efter Schiødte findes ofte i vore Tørvemoser Stammer, der bærer tydeligt Vidnesbyrd om, at den tidligere har ynglet her i Landet, og sandsynligt er det derfor, at den vil findes i vore Skove.
32. **Tomicus typographus** L. — Schiø. Fort. Nr. 363. — Foruden paa Sjælland, hvor den oftere er optraadt i stor Mængde og har anrettet betydelig Skade, er den ogsaa funden i Vejleegnen.
- *33. **Tomicus acuminatus** Gyll. — Bostr. acuminatus

- Gyll., Ins. Suec. IV. 620. (*geminatus* Zett.). — Kun funden i Bromme Plantage ved Sorø, hvor Kons. Løvendal traf den ynglende i en afhugget Fyrretop, sammen med *Tom. proximus* og *bidentatus*.
34. ***Tomieus proximus*** Eich. — Løvendal Tom. dan. p. 58. — Bromme Plantage, sammen med foregaaende. Hornbæk Plantage i Antal, Juni, Kons. Løvendal og Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
35. ***Tomieus laticis*** F. — Schiø. Fort. Nr. 364. — Udbredt og temmelig almindelig over hele Landet.
36. ***Tomieus suturalis*** Gyll. — *Tom. nigrita* Schiø. Fort. Nr. 365. — Sjælland, Lolland, Jylland, men stedegen om end undertiden i stort Antal.
37. ***Tomieus chalcographus*** L. — Schiø. Fort. Nr. 366. — Forskjellige Steder i Nordsjælland og ved Vejle, undertiden i Mængde. Sundby Storskov, Lolland, i Antal, Marts, Nov. og Dec., Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
38. ***Tomieus elongatus*** Løv. — Løvendal Tom. dan. p. 61. — Gels Skov og Tidsvilde Hegn, enkelte Stykker, Juni og Juli, Kons. Løvendal. Fra ældre Tid henstod i Museets Samling en Del Expl., fremkomne i Drewsens Klækkehus af Naaetræ fra Nordsjælland, men uden nærmere Optegnelser.
39. ***Tomieus bidentatus*** Hbst. — *Tom. bidens* Schiø. Fort. Nr. 367. — Findes af og til, men hører til de sjældnere Arter. Den er funden flere Steder paa Sjælland, i Jylland og paa Bornholm. Ved Esbjerg i stort Antal, Jensen-Haarup.
40. ***Tomieus quadridens*** Hart. — Løvendal, Tom. dan. p. 65. — Et Par Individuer ere fundne paa Falster; to (Han og Hun) i Hornbæk Plantage, Juni 1899, Dr. C. Jørgensen.
41. ***Dryocoetes autographus*** Ratz. — Schiø. Fort. Nr. 369. Jevnt udbredt og ikke sjælden paa Sjælland og i Jylland.
42. ***Dryocoetes alni*** Georg. — Schiø. Fort. Nr. 372. — Temmelig sjælden; funden flere Steder paa Sjælland,

- Falster, Lolland og i Jylland. Enkelt i Sønderjylland L. Andersen.
43. **Dryocoetes villosus** F. — Schiø. Fort. Nr. 370. — Ikke almindelig; funden i Jylland, paa Sjælland og Lolland.
  44. **Lymantor coryli** Perris. — *Lymantor sepicola* Løvendal Tom. Dan. p. 68. *Pityophthorus micrographus* Schiø. Fort. Nr. 368. — Kun funden paa Risgjærder paa Lolland, Falster, Langeland og Fyn, men oftere i stort Antal.
  45. **Coccotrypes dactyliperda** F. — *Dryocetes dactyliperda* Schiø. Fort. Nr. 371. — En indført Art, der gjentagne Gange er funden ynglende i Daddelkjærner i Kjøbenhavn.
  46. **Xyleborus dispar** F. — Schiø. Fort. Nr. 374. — Udbredt, men ikke almindelig; funden paa Sjælland, Lolland, Fyn og i Jylland og Sønderjylland. Hanterne er langt sjældnere end Hunnerne.
  47. **Xyleborus Saxesenii** Ratz. — Schiø. Fort. Nr. 376. — Udbredt, men sjælden; funden paa Sjælland, Falster, Lolland og i Jylland.
  48. **Xyleborus monographus** F. — Schiø. Fort. Nr. 375. — Kun funden en Gang her i Landet, nemlig ved Randers i en Egelund, der forlængst er ryddet.
  49. **Trypodendron signatum** F. — *Xyloterus signatus* Schiø. Fort. Nr. 378. — Hyppig og udbredt i den største Del af Landet, dog endnu ikke iagttagen paa Lolland, Falster og Møen.
  50. **Trypodendron quercus** Eich. — Løvendal Tom. dan. p. 80. — Da den let forvexles med foregaaende Art, er der en Mulighed for, at den kan være udbredt her i Landet. Med Sikkerhed vides den kun at være funden i Jylland, nemlig i Lindum Skov ved Onsild, ved Silkeborg og i Ry Nørreskov.
  51. **Trypodendron domesticum** L. — Schiø. Fort. Nr. 377. — Almindelig og udbredt i alle vore Landsdele.

52. *Platypus cylindrus* F. — Schio. Fort Nr. 385. — Skal for mange Aar siden være funden paa Skibsværfter paa Kristianshavn.

Chrysomelidae.

3. *Donacia dentata* Hoppe. — Af og til enkeltvis ved Odense Aa i Juni og Juli, N. P. Jørgensen.
4. *Donacia sparganii* Ahr. — Enkeltvis ved Odense, og i stort Antal ved Ramløse, Nordsjælland, Aug., N. P. Jørgensen. Rosenholm, Aug., enkeltvis, Baron Rosenkrantz, Kristiansminde ved Kolding, Juli, E. Jürgensen.
8. *Donacia obscura* F. — Enkeltvis ved Vosemose og Brahetrolleborg, Fyn, Mai-Juni, N. P. Jørgensen. Ballerup, Mai, i stort Antal, paa Rør, Kapt. Wielandt.
17. *Donacia nigra* F. — Munke Mose ved Odense, Juni, en lille Række, N. P. Jørgensen.
22. *Haemonia equiseti* F. — Donse, Nordsjælland, Juni, enkelt, kætset, Kapt. Wielandt. Et enkelt Expl. fundet dødt i Østersøen ud for Kjeld Skov, Juni, Pastor J. Møller, Lyngby Mose, Mai, Baron Rosenkrantz.
25. *Orsodacna cerasi* F. — Frejlev Skov, Juni, i Hvidtjørnsblomster, en lille Række, Pastor J. Møller og Forf. Sammesteds, i stor Mængde, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
28. *Zeugophora frontalis* Suffr. — Enkeltvis i Hegn og Udkanten af Skove ved Kolding, paa Bævreasp og Sølvpoppe, Juli-Sept., E. Jürgensen.
- *28a. *Zeugophora Turneri* Power. — *Zeugophora Turneri* Power, Zoologist 1863 p. 8735 (rufotestacea Kr.). — Et enkelt, dødt Exemplar af denne ejendommelige Art blev fundet paa Bornholms sydlige Strandbred, nær Arnager Fiskerleje, i Juni 1900, af Mr. Rye.

29. *Crioceris merdigera* L. — Hostrup, Sønderjylland, Juli, i Antal, L. Andersen.
- *38a. *Cassida subferruginea* Schr. — *Cassida subferruginea* Schrank, Beyträge 62. (*ferruginea* F.). — Gjedser, Mai, 3 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
- *41a. *Cassida seladonia* Gyll. — *Cassida seladonia* Gyllenhal, Ins. Suec. IV. 644. — Ved Hasle paa Bornholm, under Stene, Kons. Løvendal.
- *46a. *Cassida oblonga* Ill. — *Cassida oblonga* Illiger, Käf. Preuss. 485 (*vittata* Vill.). — Sosa Odde paa Bornholm, Sept., Kons. Løvendal. Taps Nørreskov, Mai, enkelt, O. Holstebro.
48. *Cassida hemisphaerica* Hbst. — Kolding-Eggen, Juli-Okt., E. Jürgensen. Helsingørs Omegn enkeltvis, Juli, Baron Rosenkrantz. Hornbæk, Juni, enkelt, stud. mag. Ditlevsen. Nyraad ved Vordingborg, Aug., i Antal, V. Nielsen, Forf.
- 51a. *Clythra laeviuscula* Ratz. — Paa en Eng ved Marienlyst ved Vordingborg, Juni 1894-95, ikke gjenfunden senere, V. Nielsen.
54. *Labidostomis tridentata* L. — Enkelt ved Laven, Aug., N. P. Jørgensen.
59. *Cryptocephalus coryli* L. — Foruden tidligere nævnte Findesteder, hvor den oftere er gjenfunden af flere Samlere, nævnes: Rude Hegn, Juli, enkelt, Forf.
66. *Cryptocephalus punctiger* Payk. — Tidsvilde, kætset under store Birketræer, Juli, en lille Række, Forf. Sammesteds, Juli, enkelte, E. Rosenberg.
67. *Cryptocephalus flavilabris* F. — Tidsvilde, paa Birk, Juni, en lille Række, Ass. West. Sammesteds, i Antal, Juni, Mr. Rye og Forf. Kaas Skov, Salling, Juni, Pastor J. Møller.
68. *Cryptocephalus pallifrons* Gyll. — Taps Østermose, Sept., enkelt, O. Holstebro.
70. *Cryptocephalus vittatus* F. — Løvenholt ved Silkeborg, Juni, i stort Antal, Mr. Rye. Lindum Skov ved Onsild, Juni, Pastor J. Møller, Forf.

74. *Cryptocephalus gracilis* F. — Esbjerg, Juli, i stort Antal, A. C. Jensen-Haarup og Mr. Rye. Enkelt, Juni, paa Als, L. Andersen.
- 76a. *Lamprosoma concolor* St. — Frejlev Skov, Juni, i stort Antal, paa *Aegopodium podagraria*, O. Holstebro, Mr. Rye og Forf.
77. *Eumolpus obscurus* L. — Munkebjerg ved Vejle, Juni, en lille Række; Søborg i Nordsjælland, Juli, N. P. Jørgensen.
- 78a. *Oreina luctuosa* Oliv. — I stor Mængde paa *Centaurea jacea* ved Assens og Sønderby paa Fyn, Juli, L. Andersen.
- *84a. *Chrysomela gypsophilae* Küst. — *Chrysomela gypsophilae* Küster, Käf. Eur. II. 71. — Denne Art har været sammenblandet med *sanguinolenta* L., indtil Hr. Løvendal blev opmærksom paa den. Den synes at være udbredt over hele Landet og næsten ligesaa almindelig som nævnte Art.
86. *Chrysomela limbata* F. — Enkelt ved Tidsvilde, Juni, og Jægerspris, Juni, A. Kløcker. Enkeltvis omkring Silkeborg, Esben Petersen. Gels Skov, Apr. og Juni, begge Gange enkelt, E. Rosenberg. Frederiksværk, Juli, enkelt, C. Fabritius de Tengnagel.
87. *Chrysomela caruifex* F. — En lille Række under *Artemisia* paa Stranden Nord for Rønne paa Bornholm, Sept., A. Kløcker.
88. *Chrysomela marginata* L. — Horsensegnen, Marts, Jensen-Haarup. Kolding Fjord, Aug., E. Jørgensen.
89. *Chrysomela analis* L. — Esbjerg, enkeltvis i April, Jensen-Haarup. Funden i Silkeborgegnen, i stort Antal, Juli, Mr. Rye. Harboøre, Apr. og Aug., enkeltvis, Forf. I Stursbøl, Sønderjylland, Juli, en lille Række, L. Andersen.
95. *Chrysomela fucata* F. — Meulenberg, Nordsjælland, Mai-Juni, et Par Stkr., Baron Rosenkrantz.
- 95a. *Chrysomela duplicata* Zenk. — Enkelt i Gelskov, Aug. 1893, A. Kløcker. Sammesteds i Antal paa

- Hypericum*, Mai-Juni og igjen Aug.-Oct., E. Rosenberg.
Enkelt ved Helsingør, Sept., Baron Rosenkrantz.
- *96a. **Chrysomela quadrigemina** Suff. — *Chrysomela quadrigemina* Suffrian, Mon. 125; Weise 405 (*gemellata* Rossi). — Et enkelt Stykke ved Tommerup, Fyn, Mai, N. P. Jørgensen.
105. **Gonioctena pallida** L. — Krabbesholm Skov ved Skive, paa Hassel, Mai, talrig, Pastor J. Møller. Mai-Juni, paa Hassel, ved Tommerup, Aarup, Brahetrolleborg og Tarup paa Fyn, N. P. Jørgensen.
120. **Adimonia fontinalis** Boh. — Et Par Stykker paa Enge ved Hundrup, Juni og Juli, N. P. Jørgensen. Et Par Stykker i Juli, i Lyksborg, Sønderjylland, L. Andersen.
122. **Adimonia interrupta** Illig. — Tidsvilde, Juni, i Antal, E. Rosenberg, West, Rye, Forf. Hr. Rosenberg har klækket Dyret i Antal af Larver paa *Sedum acre*.
123. **Adimonia aptera** Bon. — Rugballegaard ved Vejle, Mai og Juni, enkelte, og Sundby Storskov, Marts, 3 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Peders Nymarks Eng ved Nyraad, i Slutningen af April og Begyndelsen af Mai, sigtet af Løv, en Række, Vald. Nielsen.
126. **Galeruca suturalis** Ths. — Af den sorte Varietet *v. nigrita* Ws. har Hr. E. Rosenberg et Stykke fra Faaborg, paa Lyng, og et andet, taget af Forstkandidat C. Larsen i Mosen ved Lillerød Station.
- *130. **Galeruca pusilla** Dft. — *Galeruca pusilla* Duftschmid, Fn. Austr. III. 230; Weise, 631. (*tenella* Joann. nec L.). — Søborg, Nordsjælland, Aug. og Rønninge, Apr., begge Gange enkelt, N. P. Jørgensen.
139. **Psylliodes dulcamaræ** Ent. Hft. — Rugballegaard ved Vejle, Juni, i Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Jægerspris Nordskov, Juli, nogle Stkr., E. Rosenberg. Frejlev Skov, Juni, i Antal, Forf. Kolding, April og Juni, E. Jørgensen.

140. *Psylliodes chalcomera* Ill. — Kohaveskov ved Nykjøbing F., Mai, i stort Antal, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
143. *Psylliodes affinis* Payk. — Ikke sjælden ved Odense, N. P. Jørgensen. Lekkende, Juli-Aug., mange, Baron Rosenkrantz.
- *143a. *Psylliodes thlaspis* Foudr. — *Psylliodes thlaspis* Foudras, *Alticides* p. 42. (fuciformis Redt.). — Korshavn ved Odense Fjord, paa *Crambe maritima*, Juli, i Mængde, N. P. Jørgensen. Refsnæs, Juli, 4 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
145. *Psylliodes napi* F. — Klitmøller, Sept., Sorø, Marts, enkeltvis, Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
147. *Psylliodes cyanoptera* Ill. — Lyksborg, Sønderjylland, Juli, 2 Stkr., L. Andersen.
154. *Thyamis holsaticus* L. — Esbjerg, enkeltvis, Jensen-Haarup.
- *161a. *Thyamis suturellus* Dft. — *Haltica suturella* Duftschmid, Fn. austr. III. 262. (thoracicus Stph., All.). — Hr. N. P. Jørgensen meddeler: Af denne forholdsvis let kjendelige Art tog jeg 7 Stkr. i Opskyl i Munke Mose, Marts-Apr. 1897-98.
164. *Thyamis verbasci* Marsh. — Ikke sjælden omkring Odense, N. P. Jørgensen.
- *175a. *Phyllotreta flexuosa* Ill. — *Haltica flexuosa* Illiger, Schneid. Mag. I. 5. 1794 p. 601. — Hr. N. P. Jørgensen meddeler: Denne vistnok udbredte Art er mærkelig nok ikke taget op i tidligere Fortegnelser. I Munke Mose ved Odense traf jeg den i Antal i Opskyl, Apr. 98; desuden har jeg den fra Vosemose, Marts, Fruens Bøge, Apr., Ullerslev, Mai, og et enkelt Stk. fra Sebber ved Limfjorden, Aug.
- *180a. *Phyllotreta cruciferae* Goeze. — *Haltica cruciferae* Goeze, Ent. Beytr. I. 1777, 312. (obscura Ill.). — I Udkanten af Hunderup Skov sigtede Hr. N. P. Jørgensen i Dynger af Løv, i April og Mai, 2 Stkr. af denne Art. Han bemærker, at en Have findes tæt

- derved, hvori en Gartner dyrker forskellige *Cruciferae* til Frøavl.
- *181a. **Dibolia occultans** Koch. — *Haltica occultans* Koch, Ent. Hft. II. p. 22. *Dibolia* Latr. — Roden Skov, Lolland, Sept., enkelt, Kons. Løvendal.
- *181b. **Dibolia depressiuscula** Letz. — *Haltica depressiuscula* Letzner, Uebers. Verh. Schles. Ges. 1846. 83. — Paa et Gjærde ved Killerup, Fyn, flere Gange om Efteraaret, især September, enkeltvis, N. P. Jørgensen.
- *181c. **Dibolia rugulosa** Redt. — *Haltica rugulosa* Redtenbacher, Fn. Austr. ed. I. 541. — En lille Række i Lindum Skov ved Onsild, Juni, Kons. Løvendal.
186. **Apteropeda orbiculata** Marsh. — Enkeltvis, Mai-Juli, ved Haderslev, L. Andersen.
187. **Apteropeda majuscula** Foudr. — Bramdrup Skov, Stenderup Skov og Kolding, Juli, E. Jürgensen. Enkeltvis ved Haderslev, Mai-Juli, L. Andersen.
193. **Ochrosis salicariae** Foudr. — Eng ved Kaas Skov, Salling, Juni, Pastor J. Møller. Rosenholm, Aug.-Sept., enkeltvis, Baron Rosenkrantz. Lyngby Mose, Mai, en lille Række, Forf.
195. **Epitrix pubescens** Ent. Heft. — Lekkende, Sydsjælland, Juli-Aug., mange, Baron Rosenkrantz.
- *199a. **Podagrica fuscicornis** L. — *Chrysomela fuscicornis* Linné, Syst. nat. XII ed. p. 595. (malvae Fourcr., Schrank). *Podagrica* Foudras. — Enkeltvis paa Stokroser i Sønderborg, L. Andersen.

Erotylidae.

1. **Engis sanguinicollis** F. — Lundby Bakker S. f. Aalborg, Juni, enkelt, Joh. P. Johansen. I en Sandkule i Styding, Sønderjylland, Juni enkelt, L. Andersen.
  8. **Tritoma bipustulata** F. — Gram, Nordslesvig, i Svamp paa en Bogestub, April, en Række, Kapt. Wielandt.
-

Endomychidae.

1. *Lycoperdina succincta* L. — Ræbild Bakker ved Skjærping, Aug., en lille Række, Johansen, Forf.
  3. *Endomychus coccineus* L. — Findes jævnlig paa Risgjærder i den sydøstlige Del af Lolland. Kolding, under Bark paa en Bøgestub, Juli, en lille Række, E. Jürgensen. En lille Række, i Aug., i Christiansdal, Joh. Andersen.
-

Coccinellidae.

1. *Rhizobius litura* F. — Nykjøbing F., Juni og Sept., temmelig almindelig; Bornholm, Juni, enkelt, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Ikke sjælden paa sandede Diger ved Kolding, Juni og Aug.-Sept., E. Jürgensen. Hammeren, Bornholm, i Antal, Mr. Rye, Forf. Enkeltvis, Mai-Aug., i Eisbøl og en lille Række ved Husum, Juli, Joh. Andersen.
2. *Coccidula scutellata* Hbst. — Digerne udfor Kjeld Skov, Lolland, Juni og Sept., Pastor J. Møller.
9. *Adalia bipunctata* L. — Helsingør, Marts, enkelt, Baron Rosenkrantz. Sose, Bornholm, Aug., enkelt, stud. mag. A. Ditlevsen.
14. *Coccinella hieroglyphica* L. — Den sorte Varietet er taget ved Gram i Nordslesvig af Kapt. Wielandt, ved Kolding, Aug.-Sept., enkeltvis, E. Jürgensen, i Floes ved Randers, O. Holstebro og Forf., samt ved Gjessø, S. f. Silkeborg, Juni, Mr. Rye og Forf.
19. *Myrrha octodecimguttata* L. — Enkeltvis i Hornbæk Plantage, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel, Ravneholm, April, og Rude Hegn, Marts, E. Rosenberg, samt Bremersvold paa Lolland, Aug., og Tidsvilde, Juni, Forf.
30. *Exochomus quadripustulatus* L. — Enkelt i Eisbøl, og Styding, Juni, L. Andersen.
31. *Exochomus auritus* Scriba. — Enkelte Stkr., under

- Tang paa Stranden ved Tidsvilde, Juni, Mr. Rye.
En lille Række i Ulflyst, Mai, L. Andersen. Enkelt i Hostrup, Sønderjylland, Mai, Joh. Andersen.
32. *Hyperaspis reppensis* Hbst. — Kolding, paa Regnfang, Juni og Aug., E. Jürgensen. Paa Eg, Løverodde ved Kolding, Juni, enkelt, Kapt. Wielandt.
35. *Platynaspis bisbipustulata* F. — Refsnæs, Aug., i større Antal, Schlick; enkelt ved Sosa Odde, Bornholm, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel, Bevtoft, Sønderjylland, Juli, L. Andersen, samt Erlev, Sønderjylland, Aug., Joh. Andersen.
36. *Seymnus nigrinus* Kug. — Tørring, Sønderjylland, Aug., enkeltvis, L. Andersen.
38. *Seymnus biverrucatus* Panz. — Klitmøller, Mai, 2 Stkr., Kmhr. Fabritius de Tengnagel.
39. *Seymnus Redtenbacheri* Muls. — Enkelt ved Guldborgsund, paa en Skrænt, Juni, og Hornbæk, Juni, Kmhr. Fabritius de Tengnagel. Bornholm, Juni, et Par Stkr., Mr. Rye.
43. *Alexia pilosa* Panz. — Lyngby Mose og Ordrup Mose, sigtet, April, E. Rosenberg. Enkelt ved Foden af et gammelt Risgjærde ved Bremersvold, Juni, Forf. Tørring, Sønderjylland, Mai, en lille Række, L. Andersen.
- 45a. *Clambus minutus* St. — Enkeltvis omkring Odense, især i Sigtegods om Foraaret; Tommerup, Sept., N. P. Jørgensen.
46. *Comazus enshamensis* Stph. — Enkelt, Amager Fælled, Sept., E. Rosenberg.
47. *Sericoderus lateralis* Gyll. — Søborg, Nordsjælland, Aug., i Antal; jævnlig enkeltvis i Sigtegods fra Odense Omegn, N. P. Jørgensen.

BIOLOGISKE OG FAUNISTISKE MEDDE-
LELSER OM DANSKE CYNIPIDER.

AF

J. C. NIELSEN.

I. *Andricus Sieboldii* Htg. og *Synergus incrassatus* Htg.

Andricus Sieboldii er en Art, der er almindelig næsten over hele Landet, og undertiden kan gøre ikke ringe Skade i unge Egekulturner, naar den optræder i større Antal.

De udviklede Dyr fremkomme i Mai af Gallerne som første Generation, der kun indbefatter Hunner, der forplante sig partenogenetisk og frembringe paa Egeblade og Bladstilke de blæreformede Galler, hvoraf den kønnede Generation *A. testaceipes* Htg. fremkommer i September. Denne Art lægger sine Æg paa Egegrene og frembringer derved de kegleformede røde Galler, hvoraf *A. Sieboldii* to Aar efter fremkommer.

Inden jeg gaar over til at omtale Snylternes Indflydelse paa Gallens Form, maa vi kaste et Blik paa dennes Udviklingshistorie, da den er af væsenlig Betydning for Forstaaelsen.

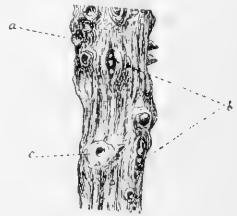
Hvepsen borer sin Læggebraad ned i de dybere Barklag og lægger et Æg. Oftest aflægges flere i en Række ned langs Grenen, 2—5 sammen. — Ægget hviler nu uforandret til henimod Sommeren, udvikles da, og samtidig begynder Gallen at dannes, idet der af Vedet udskilles en fast Væg omkring den unge Larve. Denne Væg vokser til den har naaet et Par Millimetres Tykkelse. — Nu ser man lidt efter lidt paa det Sted, hvor Ægget er aflagt, en Forhøjning af Barken, indtil Gallen, der har antaget Kegleform, sprænger den og vokser ud af Grenen. Dette indtræffer i

Mai eller Juni Maaned. Hvor flere Galler staa i en Række, ser man omkring dem en spalteformet Fordybning, idet Barken har trukket sig tilbage omkring Gallerne.

Jeg vil nu i Forbindelse hermed minde om det Tilfælde, man hyppigt finder hos *Dryophanta longiventris* Galler og andre Bladgaller, nemlig at disse under den første Udvikling blive belagte med Æg af Slægten *Synergus*, hvorved de, da Snylteren er saa lille og til sin Udvikling ikke behøver den store Galle, hæmmes i Udviklingen og kun naa en meget ringe Størrelse.

Netop dette Tilfælde indtræffer ogsaa hos *A. Sieboldii*.

En *Synergus* Art, *S. inscrassatus* Htg., lægger sine Æg paa *Andricus* Gallen, medens denne er i sin første Dannelse. Den unge Galhvepselarve dræbes, og Gallen vokser normalt, indtil den har naaet det Udviklingstrin, hvor den antager Kegleform. Her standser Væksten, og Snylterne gennemløbe deres Udvikling i Gallen, der ligger under Barken, og gaa ud gennem et Hul i denne. Naar imidlertid flere Galler, der alle ere beboede af *Synergus*, staa i Række, sprænges i de fleste Tilfælde Barken alligevel, hvilket ogsaa er Tilfældet, naar *Synergus*-Gallen er særlig stor. Vi se da nogle lave kuppelformede Galler, der intet have tilfælles med de smukke kegleformede Galler hos *A. Sieboldii*. (Fig. 1. *)

Gallerne, der ere beboede af *Synergus*, varierer særdeles meget i Størrelse, eftersom der i dem findes én eller flere Larver. Antallet fandt jeg varierende fra 1—12.

Ved nøjagtig Undersøgelse og Isolering af de enkelte Galler lykkedes det mig at konstatere det interessante Forhold, at i den samme Galle fandtes kun det ene Køn af Snylteren, henholdsvis Hanner eller Hunner. Forklaringen

*) Fig. 1. Grenstykke med Galler af *A. Sieboldii* Htg. — a. Rester af normale Galler. — b. Rækker af Galler med *Synergus*, der har sprængt Barken. — c. Gennemsnit af en under Barken skjult Galle med *Synergus*.

af dette Fænomen maa søges i Tiden for Udviklingen. Hos Arten hersker der udpræget Proterandri, Hannerne udvikles 8—10 Dage før Hunnerne. Hvis nu begge Køn laa blandede i samme Galle, vilde de udviklede Hanner forstyrre de bløde Hunpupper og ødelægge dem. Af denne Grund, tænker jeg, ere Kønnene blevne adskilte under Udviklingen.

I de fuldt udviklede Galler findes endnu en *Synergus*-Art, *S. crassicornis* Htg. og to *Ormyrus* Arter samt meget hyppigt *Torymus nobilis* Boh. Af *Ormyrus* findes kun et Individ i hver Galle, af de andre flere.

II. Ny Arter for den danske Fauna.

I Aaret 1896 udkom i »*Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening i Kjøbenhavn*« en Oversigt over danske Zoocecidier af Sofie Rostrup. I denne fandtes ogsaa en Fortegnelse over de galledannende *Cynipider*, om hvis Forekomst her i Landet det var lykkedes Forfatterinden at skaffe sig Underretning. I Fortalen udtaler hun den Formodning, at vor Fauna vil vise sig at være langt rigere paa Arter, end hendes Liste viser. Dette tror jeg er rigtigt, idet det er lykkedes mig, der ikke har foretaget systematisk Eftersøgning af disse Dyr, at finde nogle Arter, der mangle i Fru Rostrups Liste.

1. *Andricus rhizomæ* Htg.

Arten er kun en Gang funden her i Landet, ved Hillerød, hvor jeg paa Roden af en ung Egestamme fandt en større Samling Galler, der havde dræbt Træet.

Gallerne ligne *A. Sieboldii*'s. De ere ikke kegleformede, men fladt hvælvede, 2—4 mm. høje, med Længdestriber paa Siderne.

Deres Udvikling adskiller sig ikke i nogen Henseende

fra *A. Sieboldii*'s*), og ligesom hos denne har jeg ogsaa her fundet *Synergus incrassatus* snyltende. Den frembyder hos begge Arterne de samme biologiske Forhold.

2. *Andricus trilineatus* Htg.

Man kan kun uegentlig sige, at denne Art er ny for den danske Fauna. Den udgør nemlig den sexuelle Form til den agame *A. radialis*, som allerede længe har været kendt herfra Landet. Da den imidlertid ikke findes i For-tegnelsen, vil jeg beskrive Gallen.

Denne er en Barkgalle, der findes paa ganske unge Skud af Egebuske, der derved blive i høj Grad deformede, tykke og knortede. Selve Gallerne ligge inde i Veddet og ere meget tyndvæggede, c. 2 mm. i Gennemsnit. Hvepsen forlader Gallerne om Efteraaret i September eller Oktober. Desuagtet finder man hyppig om Vinteren og Foraaret Grene med Galler, der endnu ikke ere forladte. Af disse Galler fremkommer i April eller Mai Maaned nogle Snyltere:

1. *Megastigmus dorsalis* Fabr.
2. *Synergus heyaneus* Htg.
3. — *rugulosus* Htg.

Aarsagen til dette mærkelige Tilfælde, at Snylterne udvikles et halvt Aar efter deres Værter, maa søges i følgende. Værten *A. trilineatus* lægger sine Æg ved Roden af Egetræer og frembringer Galler, hvoraf *Andricus radialis* fremkommer; denne er en meget stor Art og har til Snylter *Synergus incrassatus*, der snylter hos alle større Galhvepse, medens de mindre *Synergus* Arter, der leve hos *A. trilineatus*, slet ikke snylte hos den. Disse vente derimod Vinteren over inde i Gallerne og lægge deres Æg i de *Andricus trilineatus* Galler, som *A. radialis* i Mai Maaned frembringer paa Egeskuddene. Med andre Ord: Snylterne springe Artens ene Generation over.

Arten er temmelig almindelig i Nordsjælland.

*) Efter Darboux et Houard: *Catalogue systematique des Zoocecidies de l'Europe et du Bassin méditerranéen* Paris 1901 p. 336. Jeg har ikke selv iagttaget Udviklingen, men kun fundet fuldvoksne Galler.

3. *Andricus solitarius* Fonsc.

Gallen, der kun findes paa lave forkrøblede Egebuske, er 8—10 mm. lang og tenformet. Naar den er ung, er dens Farve grøn, senere bliver den brun. Hvepsen forlader den i September eller Oktober.

Denne Art hører til de faa Egegalhvepse, der ikke har Generationsveksel.

Jeg har fundet den almindelig i Nordsjælland.

4. *Spathegaster Taschenbergii* Schlechtd.

Denne Art udgør den seksuelle Generation af den almindeligste Egegalhveps, *Dryophanta scutellaris* Htg.

Gallen er blaa eller violet, 2—4 mm. lang, og sidder paa Knopperne af gamle Egestammer ofte i Antal af over hundrede paa en enkelt Stamme. Hvepsene fremkommer i Mai og lægger Æg paa Egebladene.

Der er den Ejendommelighed hos denne Art baade i den seksuelle og agame Generation, at den pludselig forsvinder fra en Egn. I Aaret 1898 fandtes de i saa uhyre Antal i Omegnen af Frederiksborg, at der paa de mindre Ege neppe var et Blad, der ikke var besat med dens Galler. Næste Aar vilde jeg forsyne mig med nogle Galler til Klækningsforsøg; men trods ihærdig Eftersøgen lykkedes det mig kun at finde to eller tre Galler.

Ganske det modsatte Tilfælde har jeg set hos Arten *Neuroterus lenticularis* Ol. — *Spathegaster baccarum* L. Medens den, saalænge jeg havde samlet i Frederiksborg Omegn, ingenlunde hørte til de mere almindelige Arter, — ja, den kønnede Form var mig endog helt ukendt, — optraadte den pludselig i 1900 i saadanne Masser, at den næsten skjulte Overfladen af Egebladene.

A short résumé.

Biological notes on some Danish species of *Synergus*.

- I. *Andricus Sieboldii* and *A. Rhizomae*. Parasitic on these lives *Synergus incrassatus*. When the galls are infested with the eggs of *Synergus* their development is stopped at the stage when they begin to become conical and most often they remain concealed under the bark, but occasionally, when the gall is of unusual size or when several galls are placed in a row the bark may burst after all: in the case last mentioned a number of low dome shaped galls are seen.

In these deformed galls are in the winter found a number of from one to twelve pupae of the parasite. In the individual gall, however, is only found one sex, either male or female. The reason of this is, that the species is decidedly proterandrous, the males being developed 8—14 days before the females. If they were now mixed in the same gall, the males in emerging and in leaving the gall would disturb the female pupae, which at this time would be still quite soft and immature.

- II. On *Andricus trilineatus* the parasites are *Synergus heyaneus* Htg., *S. rugulosus* Htg. and *Megastigmus dorsalis* F. While the host is developing and leaving the galls in September and producing the galls of the agamous generation: *Andricus radialis*, the parasites hibernate in the galls. The reason of this is, that they cannot live parasitic on the large *A. radialis* and that at this season there are no galls of the proper host, on which to deposit their eggs. They must therefore remain in the galls till April or May, when they leave the galls and lay their eggs on the young galls of *Andricus trilineatus*, produced on young oak branches by *Andricus radialis*, which at this time is emerged. In other words, this species of *Synergus* skips the agamous generation of its host.

ACHERONTIA ATROPOS, L.

AF

J. P. KRYGER.

KOMMUNELÆRER. KØBENHAVN.

Denne vor største Lepidopter regnes for at være temmelig sjælden her i Landet, og det falder vistnok kun i de færreste Samleres Lod kun een Gang at fange den. I »V. Strøm: Danmarks større Sommerfugle« angives om den: Funden overalt i Landet, men enkeltvis og sjælden. Tillige meddeles der, at Overvintringsforholdene hos ós er ukendte. Nogle Jagttagelser, som jeg i Sommeren og Efteraaret 1901 havde Lejlighed til at anstille over Dyret, turde det maaske derfor være af Interesse at meddele.

Da Skolen var begyndt efter Sommerferien 1901, anmodede jeg Eleverne om at søge Dødningehovedets Larve paa Kartoflerne i deres Forældres Haver (min Skole ligger i Kanten af Byen). Jeg beskrev den for dem og udlovede en lille Præmie til de heldige Findere, og Følgen heraf blev, at jeg allerede d. $24/8$ modtog en Larve, som var funden krybende paa Johansensvej (Kbhvn. L) i Nærheden af et Kartoffelstykke. Den blev sat i en større Trækasse med Jord, hvor den straks borede sig ned. Et Par Dage efter skrabede jeg flere Steder i Overfladen af Jorden og fandt ogsaa Larven liggende i Puppehulen ca. 1 Kvarter fra det Sted, hvor den havde boret sig ned. Den laa omtrent uforandret indtil d. $30/8$, da den begyndte at skrumpe sammen, hvorefter den forpuppedes Natten mellem d. $31/8$ og $1/9$. I Slutningen af Septbr. begyndte Farverne at vise sig under Puppehylsteret,

og i Begyndelsen af Oktober var Imago helt udfarvet, saa at jeg tydelig kunde se Tegningen paa den. Dyret for-
maaede imidlertid ikke at gennembryde Puppehuden, og
d. $10/10$ var al Bevægelse ophørt; det var dødt.

I Dagene efter d. $24/8$ modtog jeg følgende af mine
Elever:

$25/8$	1	Puppe.	Fra en Have paa Johansensvej.
$26/8$	1	—	— — — — — Karolinevej.
$29/8$	4	—	— — — — — Gartner Niensens Have Brønshøj.
$30/8$	3	—	— — — — — — — — — — —
$2/9$	1	—	— — — — — Kolonihave ved Lersøen.
$4/9$	1	Larve.	— — — — — Have paa Thorasvej.
$5/9$	2	Pupper.	— — — — — en Kartoffelmark ved Emdrup.
$8/9$	1	Larve	— — — — — en Vej ved Østergaard.
$9/9$	1	Puppe	— — — — — en Have i Emdrup.
$19/9$	2	—	— — — — — to forsk. Haver paa Thorasvej.
$20/9$	1	—	— — — — — en Mark ved Vestergaard.
$23/9$	1	—	— — — — — — — — — — —
$13/10$	1	—	— — — — — en Have ved Søborghus.

Larven af $8/9$ gik straks i Jorden i mit Klækkehus.
Den fik Lov til at staa urørt Vinteren over sammen med
2 Pupper fra Gartner Nielsen, Brønshøj. Trods anvendt
Omhu døde Puppen alligevel. Ved Eftersyn af Jorden i
Klækkehuset i Juni Maaned 1902 fandtes Puppehulen ube-
skadiget, men Puppen var forlængst død; der var kun den
tomme Skal tilbage. Larven af $4/9$ var meget lille med en
stor, uregelmæssig, sort Plet under Huden paa den ene Side
af Bagkroppen: den var vistnok stukket af en Hveps. Efter
at den i flere Dage havde siddet tæt tiltrykket til Stilken
paa den Kartoffeltop, som den fik til Foder, og hvor den
for øvrigt var meget svær at finde, fordi dens Farve stod
godt til Plantens, blev den sat i Spirit, da den hverken
vilde spise eller gjorde Tegn til at ville gaa i Jorden.

Af de 18 Pupper var ialt 5 døde ved Modtagelsen.
Dette var sket ved Optagningen af Kartofflerne, idet alle
18 Pupper stammede fra selve Kartoffelstykket, hvor Larven
havde levet. De 13 tiloversblevne gik det saaledes med:

d. $\frac{26}{9}$ Form. sad i mit Klækkehus en veludviklet, fuldstændig fejlfri ♂, der var temmelig mørk i Farven. Den var udkommet, uden at jeg havde bemærket det, saa jeg fik intet set af Udviklingen. D. $\frac{1}{10}$ Kl. 4 Efterm. fremkom atter en Imago, der straks krøb op paa et Stykke Bark, hvor Udfoldningen af Vingerne begyndte. Kl. 6 samme Aften sad Dyret, en veludviklet normal ♀ i Hvilestilling. D. $\frac{27}{10}$ fremkom Imago af Puppen fra $\frac{23}{9}$. Den kom frem om Aftenen Kl. $7\frac{3}{4}$ og krøb først urolig omkring i Huset, medens jeg forsøgte at hjælpe den op paa et Stykke Bark. Da dette var lykkedes, forholdt den sig rolig, og Vingernes Udfoldning begyndte. Kl. $10\frac{1}{2}$ var Udfoldningen endt, men Vingerne ikke i Hvile. Da jeg paa dette Tidspunkt gik i Seng, mente jeg, at Dyret, en normal ♀, vilde sidde stille til næste Dag, men det skete ikke. Efter at jeg havde ligget lidt, maatte jeg op og dræbe den, fordi den fløj stærkt omkring i Huset. Dens Øjne skinnede som Ild med en næsten uhyggelig Glans i den mørke Nat, og den pib gentagne Gange, før den blev dræbt. Det samme var Tilfældet med de to andre; ja Lyden fremkom endogsaa, naar bare jeg rystede Barkstykket, hvorpaa de sad. De 10 andre Pupper fik jeg intet ud af. I 3 af Pupperne fandtes Sommerfuglen fuldstændig udfarvet, men de døde uden at formaa at gennembryde Puppehuden. 3—4 Stykker mugnede og maatte fjærnes og sættes i Sprit, mens de andre døde i Vinteren 1901—1902 af mig ukendte Grunde. Dette var saa meget mere mærkeligt, som jeg i samme Klækkehus under ganske samme Forhold havde liggende ca. 50 Pupper af *Smerinthus populi* L. og *S. ocellata* L., *Sphinx ligustri* L. og *Deilephila Elpenor* L., der alle gav veludviklede Imagines eller Hvepse.

Jeg opfordrede iøvrigt Børnene til ogsaa at se efter Sommerfuglen paa Huse, Træer o. s. v., hvor jeg kunde tænke mig, den vilde søge Hvile, men forgæves; jeg fik ikke et eneste udviklet Dyr fra det fri. Efter min Erfaring med de tre Exemplarer, som jeg klækkede, vil det ogsaa være meget vanskeligt for det uøvede Øje at opdage en Ache-

rontia, som sidder paa gamle Træer eller lign. Jeg prøvede at lade Folk, som havde set Sommerfuglen i mit Klækkhus, opsøge den, som den sad paa et gammelt Barkstykke, hvad der slet ikke faldt dem let, skønt de dog vidste, at den sad i Huset. Hvor meget nemmere kan den da ikke skjule sig i det fri.

Alle de Larver og Pupper, som jeg modtog, stammede altsaa fra Haver (kun et Par fra Marken) med tidlige Kartofler. Fra hvert Sted er der kun et eller to Dyr (undtag dog Gartner Nielsens Have, hvor Kartoffelstykket er meget stort). Der er endvidere meget der tyder paa, at det er den samme ♀, som har lagt alle Æggene; næsten alle de nævnte Steder ligger nemlig Nord for Frederikssundsvejen og Vest for Lersøen. Det kunde derfor se ud, som om en ♀ havde tilbagelagt denne Vej efter at have begyndt at lægge Æg i Brønshøj, hvorfra der foruden mine Pupper stammer en Larve, som efter Hr. cand. Schlicks Udsagn blev forevist paa Zool. Museum i Ferien 1901.

Hvad Overvintringsforholdene angaar, viser mine Iagttagelser jo ikke stort. Der kan imidlertid kun være Tale om at vælge mellem Overvintring som Æg, Larve (stor el. lille), Puppe eller Imago. Livsbetingelserne for overvintrende Æg og unge Larver vilde være meget usikre, da Foderplanten (Kartofler) skifter Plads i de forskellige Aar. At de gemt i Jorden skulde overvintre som fuldvoksne Larver, synes mine Iagttagelser at tale imod. Der bliver da at vælge mellem Puppe og Imago. Det sidste maa dog straks forkastes, da saa vidt mig bekendt og efter »Strøm« Acherontia aldrig er fundet som udviklet Dyr om Vinteren. Puppestadiet maa da være Dødningehovedets Vinterstadium. Nu er der imidlertid den Mærkelighed, at de allerfleste Imagines fremkommer om Efteraaret og kun ganske enkelte i Juni (Strøm). Hvorfor fremkommer de ikke alle i Oktober eller alle i Juni? Hvilke Pupper er det, der overvintrer, og hvilke ikke? Det kunde her tænkes, at ikke alle Larver borede sig ned og forpuppede sig i netop det Kartoffelstykke, hvor de har spist, men at en og anden kryber

et Stykke bort og borer sig ned andre Steder. Herpaa tyder blandt andet, at to af mine Larver blev fundne krybende paa Veje, ligesom ogsaa det, at Larver vel altid kryber lidt om, før de finder et passende Forpupningssted. De Larver, der nu forpupper sig i Kartoffelstykket, bliver selvfølgelig opgravede (som Pupper) i Aug., Septbr. eller Oktbr. ved Kartoffernes Opgravning, og hvis de ikke bliver ødelagt af Spaden eller de gravende, kommer de altsaa op ved Jordens Overflade. Jeg anser det nu for muligt, at det netop er disse sidste, som Solvarmen driver frem om Efteraaret, medens de, som forpuppede sig andre Steder, og hvis Puppeleje ikke blev forstyrret, levede videre som Pupper Vinteren over og først fremkom fuldt udviklede i Juni. Det samme skulde da være Tilfældet med dem, der som Larver levede paa vilde Planter af Natskedefamilien (efter Strøm), idet de ikke fik deres Puppeleje forstyrret, da dette som oftest vil findes paa udyrkede Steder. Dette kunde i hvert Fald være en Forklaring; men paa den anden Side synes det mig ogsaa lidt urimeligt, at Artens Opretholdelse her i Landet skulde bero paa de faa Larver, der tilfældigvis forpuppede sig andre Steder end i Kartoffelmarkerne. Forklaringen staar imidlertid kun for min egen Regning, men det kunde dog være interessant at faa at vide, dels om andre Samlere har gjort Erfaringer om Dødningehovedets Overvintring her i Landet, saa at vi snart kan faa Spørgsmaalstegnet ud af »Strøm« for denne Arts Vedkommende, dels om Dyret andre Steder i Landet er optraadt i Antal i Sommeren 1901.

I Aar, Forsommeren 1902, er det ikke lykkedes mig, trods ivrig Eftersøgning af mine Elever at faa Pupper, saa lidt som jeg selv har fundet den udviklede Sommerfugl.

DANMARKS, FÆRØERNES OG ISLANDS EDDERKOPPER

MED UNDTAGELSE AF THERIDIERNES.

(ARANEÆ DANICÆ, FAROICÆ, ISLANDICÆ, THERIDIOIDIS EXCEPTIS)
VED

WILLIAM SØRENSEN.

Nærværende Afhandling er en af Frugterne af mit Arbejde ved Arachnidesamlingen i vort zoologiske Museum¹). Som Titlen viser, er Afhandlingen ufuldendt. Grunden her-til skylder jeg mig selv at oplyse; det vil maaske ogsaa have sin Interesse for Offentligheden at se, under hvilke Vilkaar Videnskabsmænd arbejde her i Landet, naar de ville hævde deres Selvstændighed. I sin Tid betroede Professor J. C. Schiödte mig Arbejdet ved Museets Arachnidesamlinger; og den frie Adgang til disse blev selvfølgelig af stor Betydning for mine Studier. Da jeg begyndte mit Arbejde ved Museet, var dets Materiale af danske Edderkopper temmelig lille og de rigtigt bestemte Arters Antal endnu mindre. Efterhaanden øgedes Materialet imidlertid betydeligt, især ved d'Herrer Dr. phil. H. J. Hansen's og afdøde Kobberstikker E. A. Løvendal's Indsamlinger, og i den første Tid ogsaa ved mine egne — i de senere Aar har jeg hverken haft Ferier eller anden Tid til Excursioner. I Aaret 1891 erhvervede Museet Hr. exam. polyt. W. Schlick's betydelige Arachnidesamling, ligesom Hr. Grosserer G. Budde-Lund omtrent samtidig skjænkede det sin Samling af disse

¹) Tidligere har jeg publiceret Grønlands Araneer i "Arachnida Groenlandica (Acaris exceptis)". (Vidensk. Medd. naturhist. For. i Kjøbenh. 1898. p. 176—235).

Dyr; ogsaa af Hr. Sparekassedirektør O. Jacobsen, Randers, er en Del Arachnider fra denne Egn foræret Museet. Af dette betydelige Materiale havde jeg naaet at bestemme Arterne af de nedenfor behandlede Familier og revideret mine tidligere Bestemmelser (ogsaa af de ikke talrige bestemte Arter af Theridierne), da Bestyreren af Museets Leddyr-Afdeling, Hr. Dr. phil. Fr. Meinert, i Finansaaret 1899—1900 fandt det tjenligt — dog ikke for Museet; thi han maatte vedgaae, at han ikke kunde udsætte noget paa mit Arbejde — at bortfjerne mig fra mit Arbejde ved Museet, under *forskjellige* Paaskud til forskjellig Tid. Den — eller de — virkelige Grunde til at vore »kompetente Autoriteter« saaledes lagde mig yderligere Vanskeligheder i Vejen for mine Studier, vil vel aldrig blive oplyst. Jeg tager dog neppe Fejl i at antage, at en væsentlig Del af Grunden ligger i, at jeg havde belyst den sande Natur af nogle af Lector, Dr. J. E. V. Boas's Arbejder¹⁾ og derved gjort det umuligt for den ved Universitetet herskende Klike at faa ham udnævnt til Professor ved Universitetet i Forsommeren 1899; at jeg noget havde blottet det hensynsløse Klikevæsen ved vort Universitet²⁾; og at jeg endeligt i Januar 1899 havde dokumenteret, at det viden om Lande³⁾ udsprede Sagn, at Japetus Steenstrup var Opdageren af de saakaldte »Kjøkkenmøddinger« var blottet for Sandhed⁴⁾, idet det var uimodsigeligt, at

¹⁾ Sørensen, William: Foreløbig Meddelelse om Spiraclerne hos Insekterne i Almindelighed og hos Skarabæerne i Særdeleshed m. M. til Paaviisning af hvad der med tilstrækkelig Dristighed kan udgives for Naturvidenskab. Kjøbenhavn i Juli 1895.

²⁾ Sørensen, William: »De kompetente Autoriteters bedste Skjøn« et Familiedrama fra vor naturhistoriske Verden. Kjøbenhavn 1897.

³⁾ Saaledes af Quatrefages's Beretning om den archæologiske Congress i Kjøbenhavn, i Revue des deux Mondes for 15. April og 1. Maj 1870. — I Oversigt o. d. K. D. Vidensk. Selsk. Forh. 1888, p. 180. kalder Jap. Steenstrup denne Afhandling for Q.s »interessante Beretning«.

⁴⁾ Sørensen, William: Hvem er Opdageren af Steenalderens Affaldsdynger (»Kjøkkenmøddingerne«)? En historisk Redegjørelse. Kjøbenhavn 1899. (Ved en Trykfejl bærer Titelbladet Aaret 1898).

Worsaae tidligere end nogen af sine Colleger i den saakaldte »geologisk - antikvariske« Comité, Jap. Steenstrup og G. Forchhammer, havde Øje for, hvad disse Dannelser, som netop Jap. Steenstrup havde hævdet som »hævede Muslinglag« og »Havstokke«, i Virkeligheden vare.

For at kunne fuldføre nærværende Afhandling, havde det været mit Ønske at bestemme Museets Materiale af danske Theridier, den baade vanskeligste og talrigste Familie af vore Araneer; men det lykkedes mig ikke at opnaa en saadan Tilladelse hertil, at jeg med nogen Følelse af Tryghed kunde give mig i Lag med dette Arbejde.

Da jeg ikke havde opskrevet Lokaliteterne for alle de bestemte Dyr, vilde jeg ikke have kunnet opføre dem for Arterne af Drassidernes Familie, hvis Dr. Meinert havde nægtet mig Tilladelse til at benytte det Catalog, som jeg i sin Tid forfærdigede til Museet over dets danske Edderkopper. For dette saavel som for Tilladelsen til at bestemme Fugleedderkoppen *Atypus piceus* (der blev taget efterat jeg var bortfjernet fra mit Arbejde ved Museet) bringer jeg herved Dr. Meinert min skyldige Tak.

Ogsaa Hr. cand. mag. C. With og Hr. exam. jur. Michaelsen beder jeg modtage min Tak for nogle Localitetsopgivelser for nogle sjældnere Arter, tilmed da den af Hr. With fundne *Zilla Strömii* er et Unicum (her fra Landet), saa at Arten ikke er repræsenteret i Museets Samling, da Museet nægtede at modtage Hr. Withs Exemplar som Gave.

I den større vestlige Del af Jylland er der kun sparsomt foretaget Indsamlinger af Edderkopper. Alligevel kan min Fortegnelse utvivlsomt anses for at være nogenlunde fyldig for Danmarks Vedkommende, saa at den saa temmelig giver hvad vi besidde af disse Dyr, om end naturligvis fortsatte Indsamlinger ville bringe adskillige for vort Land nye Former for Lyset. For Færøernes og Islands Vedkommende kunne derimod de Lister, jeg bringer, neppe siges at give mere end en Oversigt over, hvad der er de almindeligste Former paa disse Øer, da Indsamlingerne der hidtil

kun have været foretagne helt lejlighedsvis. Tildels herfor har jeg holdt Fortegnelserne over de der tagne Arter særskilt fra de i det egentlige Danmark forekommende Former.

Nærværende Afhandling har egentlig ikke noget andet Formaal end at blive benyttet her i Landet. Men da den muligvis, af zoogeografiske Hensyn, ogsaa kan have Interesse for Fremmede, har jeg skrevet Bestemmelsestabellerne paa Latin. Og jeg kan ikke antage, at dette Sprog kan være nogen Vanskelighed for dem af mine Landsmænd, der ville benytte mit Arbejde. I mine Bestemmelsestabeller er der neppe noget nyt. Mange af dem har jeg, delvis eller helt udskrevet af Westring's, Thorell's og især Simon's Arbejder. Kun hvor de alt givne Bestemmelsestabeller forekom mig enten vanskelige at benytte eller at maatte kunne lade Læseren være i Tvivl, om den Art, han havde for sig, ogsaa var den, som Bestemmelsestabellen førte til, har jeg benyttet andre Charakterer. I Bestemmelsestabellerne har jeg endel Steder opført Arter, som endnu ikke ere tagne her i Landet. Dette er dog kun gjort med saadanne Arter, som kunne ventes at forekomme her. Saadanne Arter ere i Bestemmelsestabellerne satte i Parenthes. Bliver der Tale om at bestemme en Art, som ikke forefindes i nærværende Afhandling, maa jeg tilraade Læseren at benytte først og fremmest Westring's vel nok gamle, men værdifulde Arbejde over Sveriges Edderkopper ¹⁾ i Forbindelse med Thorell's «Bemærkninger» om Synonymien af de europæiske Arter ²⁾, hvilke have bragt Klarhed i mange indviklede Forhold, og Eugène Simon's Arbejde over Frankrigs Edderkopper ³⁾. Med Fordel vil man ogsaa kunne benytte Cambridge's Bog om Edderkopperne i Dorsetshire ⁴⁾, hvilket vistnok er det fyldigste

¹⁾ Westring N.: *Araneae Suecicae*. Gothoburgi. 1862.

²⁾ Thorell, T.: *Remarks on Synonyms of European Spiders*. Upsala. 1870—73.

³⁾ Simon, E.: *Les Arachnides de France*. T. I—V. Paris 1874—84.

⁴⁾ Cambridge, O. P.: *The Spiders of Dorset, with an appendix containing short descriptions of those British species not yet found in Dorsetshire*. T. I—II. Sherborne 1879—81.

Arbejde over Englands Fauna af disse Dyr. Ogsaa Chyzer's og Kulczynski's Værk over Ungarns Edderkopper ¹⁾ samt Bösenberg's Arbejde over Tydscklands Araneer ²⁾ ville kunne benyttes med Fordel.

Da det vel vil falde de Fleste naturligt at bestemme eventuelle nye Arter for vor Fauna efter Westring's (og Thorell's) Arbejder, bør jeg maaske gøre opmærksom paa, at skjøndt der ganske vist er en stor Overensstemmelse mellem vor og vore Brødrelandes Fauna, saa huse Sverige og Norge dog endel boreale Former. Og disse forekomme selvsagt ikke hos os.

Af Synonymer har jeg ikke opført andre end dem, som Læseren formentlig vil have mest Gavn af. Jeg skal derfor bemærke, at Blackwall's ³⁾ og Hahn & C. L. Koch's ⁴⁾ Arbejder kun ere anførte, fordi de indeholde colorerede Afbildninger af Dyrene, hvilke utvivlsomt ville være til god Hjælp især for den, der ikke i Forvejen er inde i Kjendskaben til Edderkopperne.

Under hver Art er den geografiske Udbredelse anført. Kun i sjældnere Tilfælde er dette skeet efter vort Museums Generalsamling; i Reglen er det efter Værker over vedkommende Landes Fauna. For Norges Vedkommende er det dog foretaget efter Selvsyn, idet Professor R. Collett har været saa venlig at overlade mig til Gjennemsyn Christiania Museets og sin egen betydelige Samling, som det var Meningen, at jeg skulde have bearbejdet. Da jeg ikke kunde fuldende Bearbejdelsen af Danmarks Aranéfauna, opgav jeg at bearbejde Norges, hvad jeg saa meget bedre kunne gjøre, som det nu vil blive gjort af Hr. cand. Embr. Strand.

¹⁾ Chyzer, C. & Kulczynski, L.: *Aranæ Hungariæ*. T. I—II 4to. Budapest 1891—97.

²⁾ Bösenberg, W.: *Die Spinnen Deutschlands* (i. Chun's *Zoologica*. T. XIV. 1.—4. Hæfte. Stuttgart 1901—1902).

³⁾ Blackwall, J.: *A history of the Spiders of Great Britain and Ireland*. London 1861—64. 4to maj.

⁴⁾ Hahn & Koch, C. L.: *Die Arachniden getreu nach der Natur abgebildet und beschrieben*. T. I—XVI. Nürnberg 1831—49.

Edderkoppernes Orden falder i to Hovedgrupper: de egentlige Edderkopper og Fugleedderkopperne, der i flere Forhold afvige fra hinanden. — Især de egentlige Edderkopper har man fra Latreille's Tid delt i flere Hovedgrupper, for hvilke man har lagt biologiske Forhold til Grund: I) **Hjulspinderne, Orbitelaræ**, der omfatte Familierne *Epeiroidæ* og *Uloboroidæ*; de væve et lodret stillet, vidmasket Fangnæt, der er kredsformet, hvad enten nu Vævets Cirkel er hel eller der kun er en Sector af den tilstede. II) **Nætspinderne, Retitelariæ (Inæquitelæ)**, der kun omfatte den ene Familie *Theridioidæ*; de forfærdige et uregelmæssigt Fangvæv, for hvilket dog ofte et vandret stillet kredsformet Næt ligger til Grund. III) **Rørspinderne, Tubitelariæ**, der omfatte Familierne *Dysderoidæ*, *Dicty-noidæ*, *Agalenoidæ* og *Drassoidæ*; de væve et Rør eller en Sæk (Drassoidæ) eller en Klokke (Argyroneta), hvori de op-holde sig; nogle af dem, Tragtspinderne, Agalenoidæ (dog ikke Vandedderkoppen, Argyroneta), have Røret udvidet i et vandret, tæt Fangnæt, medens andre, Dysderoidæ og Amauro-boidæ idetmindste have endeel Fangtraade udenfor Røret. IV) **Krabbeedderkopperne, Laterigradæ**, der omfatte Familierne *Thomisoidæ* og *Philodromoidæ* (Sparassoidæ); de spinde ikke noget Fangnæt, men sidde enten stille, lurende paa et Bytte, eller indhente det i Løb; Navnet Krabbeedderkopper have de faaet, fordi de (med Undtagelse af *Micrommata virescens*) i Reglen løbe sidelængs. V) **Jagt-edderkopperne, Citigradæ**, der omfatte Familierne *Oxyo-poidæ* og *Lycosoidæ*; de spinde ikke noget Fangnæt, men indhente deres Bytte i et meget hurtigt og udholdende Løb, i Almindelighed paa Jorden. VI) **Springedderkopperne, Saltigradæ**, der omfatte Familien *Attoidæ* (og hvortil man har regnet *Eresoidæ*); de spinde ikke noget Fangnæt, men overraske deres Bytte i mere eller mindre kraftige og hurtige Spring eller Sæt; de opholde sig paa Planter eller Klippe-(og Hus-) Vægge.

Naar jeg undtager den meget uheldige Sammenstilling af Eresoiderne med Springedderkopperne, har jeg nedenfor ordnet

Formerne efter denne Gruppering, væsentlig fordi den er benyttet af H. J. Hansen ¹⁾, Westring og Thorell ²⁾. Men naturlig kan den egentligt ikke kaldes. Som det vistnok fremgaaer af de faa Ord, jeg har fremsat om Rørspindernes Levevis, kan det ikke siges, at selve den »biologiske« Inddeling af Araneerne ikke lider af væsentlige Mangler. Men hertil kommer endnu, at visse Jagtedderkopper, saasom Oxyopes og Ocyale, til sine Tider, nemlig naar Ungerne ere udklækkede, danne et Væv, der er kuppelformet eller endogsaa, hos Oxyopes, kan minde ikke lidt om Tragtedderkoppernes Næt; og efter velvillig Meddelelse fra Hr. With har han truffet en Dolomedes inden Æglægningen paa en Stratiotes aloides i et lignende kuppelformet Næt som Ocyale's ³⁾. Og om »Rørspinderne« siger Thorell ⁴⁾: »Den bedste Maade, hvorpaa man i faa Ord kan karakterisere Tubitelarierne, er maaske følgende: alle kjendte Edderkopper, som ikke kunne henføres til nogen af de andre Underordener, høre til denne!«

Saavidt jeg kan se, er det endnu ikke lykkedes at finde nogen naturlig Inddeling af de egentlige Edderkopper. Ialtfald staaer det for mig som at Afdelingen *Ar. cribrellatæ* (de med *Cribrellum* forsynede Former) væsentligt kun er et Pulterkammer; men jeg maa indrømme, at vort Museums Generalsamling er altfor fattig paa visse ejendommelige, »aberrante« Former, til at jeg er istand til at danne mig en selvstændig Mening — og en Mening, der ikke er selvstændig, er i Virkeligheden ingen Mening — om adskillige af de Forslag til Forbedringer af Araneernes Systematik, som ere fremkomne i de senere Aar, naar undtages, at Simon utvivlsomt har Ret i, at *Agalenoidæ* ere nær beslægtede

¹⁾ H. J. Hansen: Spindeldyr i Zoologia Danica.

²⁾ Thorell, T.: On European Spiders. I. Review of the European genera of Spiders. (Nova Acta Reg. Soc. Sci. Upsal. 3 Ser. vol. VII Fas. I et II) ogsaa særskilt udgivet Upsala 1869—70. 4to.

³⁾ Dette er, saavidt jeg veed, ikke tidligere iagttaget. (Cfr. Simon: Les Arachnides de France. T. III p. 229—230).

⁴⁾ On European Spiders, p. 109.

med Citigradæ (Lycosoidæ). Nærværende Arbejde tager imidlertid heller ikke Sigte paa at give en Fremstilling af de nyeste Fremskridt i Araneernes Systematik. Den, som ønsker at blive bekendt hermed, kan jeg henvise f. Ex. til et endnu ikke afsluttet Værk af Simon¹⁾, hvilket, saavidt jeg kan bedømme det, er fortrinligt. Og dem, som have Trang til at støtte sig til Autoriteter, kan jeg berolige med den Oplysning, at dets Forfatter almindeligt anses for en af de første — efter den højtfortjente Thorell's Død — maaske endog den første Autoritet paa Araneernes Omraade.

Conspectus familiarum.

- A. Mandibularum²⁾ articulus prior subhorizontalis; articulus secundus retrorsum mobilis. Pulmonum³⁾ duo paria; orificia paris secundi prope orificia paris prioris posita
Ar. Theraphosæ, Fugleedderkopper.
- B. Mandibularum articulus prior verticalis (aut subverticalis); articulus secundus introrsum mobilis. Pulmonum unum par; orificia tracheorum duo (aut duo in unum conjuncta), sæpe difficilia visu. . *Araneæ veræ*, Egentlige Edderkopper.
- I. Oculi 6. Orificia tracheorum manifesta, prope orificia pulmonum posita . . . . . *Dysderoidæ*.
- II. Oculi 8. Orificia tracheorum plerumque difficilia visu, ab orificiis pulmonum plerumque⁴⁾ longe remota:

¹⁾ Simon, E.: Histoire naturelle des Araignées. 2ème Édit. Paris. 1892 ff.

²⁾ «Mandibler» kalder jeg her Araneernes Giftkroge, 1ste Par Lemmer, og «Maxiller» det 2det Par, fordi disse Betegnelser almindeligt benyttes, skjønt de videnskabeligt ere urigtige.

³⁾ De saakaldte Lungers Aabninger kunne let skjælnes fra Tracheernes Aabninger, ved at de ere meget større; desuden kunne selve Lungerne ses gjennem Huden som en stor, oftest gullig, Plet.

⁴⁾ Af Danske Edderkopper har (foruden Dysderiderne) kun Vand-edderkoppen (*Argyroneta*) Tracheernes Aabninger siddende tæt bagved Aabningerne for Lungerne.

- a. Femina et mas junior ¹⁾ cribrello ²⁾ et calamistro ³⁾ instructa. (Tarsi pedum præter unguiculos pseudonychio ⁴⁾ instructi):
1. Oculorum ordo posterior leviter procurvus ⁵⁾, vix latior quam anterior; oculi magnitudine paullo discrepantes . . . . . *Dictynoidæ*.
  2. Oculorum ordo posterior recurvus:
    - a. Oculorum ordo posterior valde recurvus, vix angustior quam ordo anterior; oculi medii ordinis posterioris insigniter majores quam ceteri . . . . . *Eresoidæ*.
    - β. Oculorum ordo posterior mediocriter recurvus, manifesto latior quam ordo anterior, cujus oculi minimi ⁶⁾ sunt . . . . . *Uloboroidæ*.
- b. Cribrellum et calamistrum desunt:
1. Tarsi pseudonychio destituti et scopula apicali ⁷⁾ plerumque instructi:

-
- ¹⁾ Hannerne kunne med største Lethed kjendes fra Hunnerne ved at deres Kjøbepalpers yderste Led er opsvulmet og paa Undersiden forsynet med det som oftest brune Parringsredskab. Hanner, der ikke ere kjønsmodne, kunne kjendes ved det blæreformet opsvulmede yderste Led.
  - ²⁾ »Cribrellum« er en kort og bred Spindeplade, der sidder foran de egentlige Spindevorter; det er — tydeligt eller utydeligt — tvedelt.
  - ³⁾ »Calamistrum« kaldes en Række (sjældent 2) af tætstillede, krummede Børster paa Rygsiden af 4de Par Bens Metatarser (næstsidste Led). Det findes kun hos de Former, der have cribrellum.
  - ⁴⁾ Alle (danske) Edderkopper have (Benenes) Tarsar forsynede med 2 Klør. Under disse har Bikloen (pseudonychium) sin Plads, naar den findes. Den findes aldrig, naar Tarserne ere forsynede med en scopula *apicalis*.
  - ⁵⁾ »Procurv« kaldes en Linie, naar den er concav fortil; »recurv«, naar den er concav bagtil.
  - ⁶⁾ Denne Charakter gjælder strengt taget kun for Familiens ene Underfamilie, hvortil den eneste danske Slægt (*Hyptiotes*) af denne Familie hører.
  - ⁷⁾ Scopula *apicalis* er dannet af spatelformede Haar, anbragte paa Enden af Tarsus under Klørerne. (Paa Undersiden af Tarsen findes ogsaa ofte spatelformede Haar).

a. Tarsi scopula apicali destituti ¹⁾:

- * Ordo posterior oculorum medioeriter procurvus. Femora I et II antrorsum, III et IV retrorsum directa . . . . .
- . . . . . *Agroeca* (genus Drassoidarum).
- ** Ordo posterior oculorum recurvus. Femora omnia extrorsum directa . . . *Thomisoidæ*.

β. Scopula apicalis adest:

† Scopula apicalis pilos multos continet:

* Oculi in ordines duos dispositi:

o. Femora extrorsum directa. Ordo posterior oculorum recurvus . . . *Philodromoidæ*.

oo. Femora I et II antrorsum, III et IV retrorsum directa. Ordo posterior oculorum procurvus . . . . *Drassoidæ*.

** Oculi in ordines tres dispositi; ordo primus oculos, antrorsum spectantes, quattuor continet:

o. Oculi medii ordinis primi permagni; oculi ordinum secundi et tertii dorsuales, rectangulum formantes . . . . .

. . . . . *Attoidæ*.

oo. Oculi ordinis primi minores quam ceteri, qui figuram subsemicircularem formant. . . . . *Zora* (genus Drassoidarum).

†† Scopula apicalis pilos tantum duos continet . . . . . *Apostenus* (genus Drassoidarum).

2. Tarsi præter unguiculos pseudonychio instructi, scopula apicali destituti:

a. Post plicam genitalem ²⁾, ab eadem spatio brevi remotus, sulcus transversus adest, cujus

¹⁾ Læseren maa her passe paa ikke at faa Slægten *Apostenus* henført til denne Gruppe. Denne Slægt, som horer til Drassiderne, har nemlig kun to, uhyre store, spatelformede Haar paa Spidsen af hver Fod.

²⁾ »Plica genitales» er en Fold (Fure) paa Abdomens Bugside noget fra Forenden. Det er egentlig den bageste Begrændsning af Bagkroppens 2det Segment; i den aabne Kjønsganerne sig.

- in fundo spiracula trachearum posita sunt
 . . . . *Argyroneta* (genus *Agalenoidarum*).
- β. Post plicam genitalem aut sulcus nullus est
 aut, si adest, longe recessus:
- † Mammillæ superiores biarticulatæ ¹⁾, ceteris
 manifesto longiores . . . . *Agalenoidæ*.
- †† Mammillæ superiores integræ aut obscure
 bipartitæ ²⁾, ceteris non vel parum lon-
 giores:
- * Oculi in ordines quattuor dispositi; an-
 teriores quattuor trapezium pone latius,
 posteriores quattuor trapezium pone an-
 gustius formant . . . . *Oxyopoidæ*.
- ** Oculi in ordines tres dispositi; anteriores
 quattuor antrorsum spectantes, minores,
 lineam rectam aut subrectam formant;
 posteriores magni dorsuales, rectangulum
 aut trapezium pone paullo latius for-
 mant . . . . . *Lycosoidæ*.
- *** (♂) Oculi in ordines tres dispositi; poste-
 riores trapezium pone multo latius for-
 mant . . . . . *Eresoidæ*.
- **** Oculi in ordines duos dispositi:
- o. (♂) Abdomen pubescens:
- Δ Oculorum ordo posterior leviter pro-
 curvus, vix latior quam anterior;
 oculi magnitudine paullo discre-
 pantes . . . . . *Dictynoidæ*.
- ΔΔ Oculorum ordo posterior mediocriter
 recurvus, manifesto latior quam ordo
 anterior, cujus oculi minimi sunt
 . . . . . *Uloboroidæ*.

¹⁾ Nogle Forfattere kalde dem 3-leddede, idet de regne det basale Stykke for det første Led; men dette er ikke tilleddet til Bagkroppen.

²⁾ *Oxyopoidæ* og Slægten *Pirata* (af *Lycosoidæ*) have de øverste Spindevorter toleddede. Hos den i Sydeuropa (men sikkert ikke her i Landet) forekommende Slægt *Aulonia* (af *Lycosoidæ*) ere de øverste Spindevorter kjendeligt længere end de andre.

oo. (♂♀) Abdomen fere nudum:

Δ Clypeus ¹⁾ humilior quam spatium,
quod oculi medii quattuor occupant

. . . . . *Epëiroidæ.*

ΔΔ Clypeus altior quam spatium, quod
oculi medii quattuor occupant

. . . . . *Theridiodæ.*

ARANEÆ THERAPHOSÆ (Territelariæ).

Fugleedderkopper.

Af denne Underorden, der væsentlig er udbredt i de varme Lande, forekommer der nogle Slægter i Sydeuropa. Her i Landet kjendes een Slægt; og den Mulighed kan ansees for udelukket, at der skulde findes andre her.

Calommatoidæ Thor. (Atypoidæ Simon).

I Modsætning til de fleste andre Fugleedderkopper udmærker denne Familie (eller dog den Underfamilie, hvortil Slægten *Atypus* hører) sig ved at have Maxillerne forsynede med en veludviklet, lang, næsten øksedannet fri Flig (hvilken ikke er tilstede hos de andre) og ved (som Regel) at have 6 Spindevorter (medens Flertallet af de andre kun har 4). Som hos næsten alle Fugleedderkopper er det øverste Par Spindevorter meget længere end de andre og smøgede opad Bagkroppen. Som hos alle Fugleedderkopper ere Hannens Parringsredskaber af en meget simpel Bygning, nærmest omvendt pæreformede.

Atypus Latr.

Labium er sammenvokset med Sternum. Øjnene ere samlede i en lille transversal Gruppe, idet de to midterste (af den forreste Række) sidde paa en lille Høj, ved hvis Sider de andre sidde i to smaa Klynger, tre tætstillede i

¹⁾ Med dette forevrigt lidet heldige Navn betegnes det Stykke af Cephalothorax, som ligger mellem Førranden af Cephalothorax og den forreste Række Øjne.

hver. Arterne af denne Slægt (ialtfald *A. Blackwallii* Simon) danner, efter Simon ¹⁾, et tæt vævet Rør, der stikker ned i Jorden, men hvis øverste Ende ligger henad Jorden. Simon mener, at de væsentlig leve af Regnorme.

Skjøndt de nordligste Steder, hvor Arter af denne Slægt hidtil vidstes at være truffet, er Sydkysten af England, de preussiske Rhinprovincer, Holland og Volhynien, havde jeg dog Haab om, at de ogsaa forekom her i Landet (og jeg tænkte herved nærmest paa saadanne Dale i Jylland, der gaa fra Øst til Vest og hvis Nordskraaning Solen kan varme godt). Da jeg derfor før endel Aar tilbage kom i Forbindelse med den, nu afdøde, østerrigske Arachnolog, Grev Keyserling, benyttede jeg Lejligheden til hos ham at erhverve til Museet et Exemplar af *A. piceus* og *A. affinis*, da de efter Literaturen forekom mig at være vanskelige at skjelne indbyrdes. — Desuden bad jeg afdøde Kobberstikker Løvendal om at tage Beboeren af et saadant Rørspind, som det ovenfor skildrede, hvis han nogensinde traf det paa en af sine Excursioner. Da han i Pintsen 1900 var paa en Excursion sammen med Hr. Rye, lagde han Mærke til, at et saadant Rørspind fulgte med i en Tot Lav, som Hr. Rye tilfældigvis trak op. Og da Hr. Rye ikke brød sig om Dyret, fik han det og skaffede derved en saa smuk Forøgelse af vor Fauna, som det vel sjældent er lykkedes denne ualmindelig dygtige Mand at berige Kjendskaben til vor Fauna med, hvormange Arter han end har fundet, der ikke tidligere vare kjendte her i Landet.

Da det ingenlunde er usandsynligt, at Landet huser flere end een Art af denne Slægt, skal jeg her give Charaktererne for de to Arter, jeg kjender.

1. Oculi ordinis anterioris subæqualiter separati, spatii dimidio majoribus quam diametro oculorum mediorum; diametrus mediorum (rotundorum) manifesto minor quam diametrus transversa lateralium (ellipticorum). Dorsum cephalothoracis sublæve. Mammillæ superiores manifesto 4-articulatæ . . . . *At. piceus* (Sulz.) L. Koch.
2. Oculi ordinis anterioris inæqualiter separati: medii inter se spatio, minore quam diametro (et majore quam radio) oculi, et inter se

¹⁾ Ann. d. l. soc. Ent. de France. 5 Sér. III. Tab. IV. Fig. 5.

plus quam duplo latius quam ab oculo laterali vicino; diameter mediorum (rotundorum) vix major quam diameter transversa lateralium (ellipticorum). Dorsum cephalothoracis (saltem maris) punctis impressis et rugis ornatum. Mamillæ superiores vix manifesto 4-articulatæ . . . . . *At. affinis* (Eichw.) Thor.

1. *Atypus piceus*. Aranea picea Sulzer (Abgek. Gesch. d. Insekt. 1776, p. 254. Tb. XXX. Fig. 2). *Atypus piceus* L. Koch. (hos Ausserer, Verh. d. k. k. zool.-bot. Ges. Wien XXI 1871, p. 131); Thorell (Rem. on Syn. p. 416); ? Bertkau (Verh. d. nat. Ver. d. Rheinl. 5 Ser. VII. Sitzber. p. 76); Bösenberg (Zoologica XIV, 3, p. 220). — *Atypus Beckii* Cambr. (Ann. a. Mag. nat. hist. 4 ser. XVI 1875, p. (238—) 242.). — *Atypus muralis* Bertkau (l. c. p. 77); Chyz. & Kulcz. (Aran. Hung. II, p. 279.) — Som et godt Habitusbillede af Slægten kan anføres Blackw. Spid. Gr. Brit. T. I Fig. 1.

Hidtil kun eet Individ, en halvvoxen Hun, taget her i Landet af Rye og Løvendal, Pintsen 1900, paa en af de lyngklædte Aase i Slotslyngen paa Bornholm, nær Hammershus.

England, Holland, Tyskland, Schweiz, Ungarn.

(*Atypus affinis*. Eichwald¹⁾ (Zool. spec. P. alt. p. 73. Tab. II. Fig. 19); Thorell (Rem. on Syn. p. 417); Bertkau (Verh. d. nat. Ver. d. Rheinl. 5 Ser. VII, p. 76); Chyz. & Kulcz. (Araneæ Hungar. II, p. 279—280.). — *Atypus anachoreta* L. Koch. (hos Ausserer, Verh. d. k. k. zool.-bot. Ges. Wien XXI 1871, p. 133.); — *Atypus Sulzeri* Blackw. ♂ (nec ♀) (Spid. Gr. Brit. I, p. 14, Tab. I, Fig. 1 ♂). — *Atypus piceus* Simon (Ann. d. l. soc. Ent. de France. 5 Sér. III, p. 112, Tab. IV, Figg. 6—9 [ikke Fig. 1—5]); Cambr. (Ann. a. Mag. nat. hist. 4 Ser. XVI 1875, p. 238.).

For at kunne give Synonymien for de to ovenfor opførte Arter har jeg følt det som et væsentligt Savn, at de to Arter *A. piceus* Bertkau og *A. Blackwallii* Simon, Cambr.

¹⁾ Eichwalds Afhandling er mig ubekjendt; men hans Beskrivelse af Dyret citeres af Thorell,

ere mig ubekjendte. Og af den Grund tør jeg ikke være sikker paa, at det er lykkedes mig helt at udrede Synonymien, der synes mig at være noget forvirret.

Det maa nu først bemærkes, at den, som beskriver den 1ste Art af denne Slægt, er Sulzer (1776); men det er efter hans Beskrivelse og Figur aldeles umuligt at afgjøre, hvilken Art af Slægten han har havt for sig. Og det ser heller ikke ud til, at man fra den Omstændighed, at det var et i Schweiz levende Dyr, han havde for sig, kan slutte sig til, hvad Art Sulzer's *A. piceus* var. Men hvis man alligevel vil beholde Sulzers Navn for en af Arterne af Slægten *Atypus*, saa kan dette kun ske ved at følge den, som først har vist Forskjellen mellem to Arter og det er i dette Tilfælde L. Koch (hos Ausserer).

Om Bertkau's Arter *A. piceus* og *A. muralis* i Virkeligheden ere forskellige, forekommer mig i høj Grad tvivlsomt; hos mine to Exemplarer af *A. piceus* er Forholdet af Øjnene som hos *A. piceus* Bertk., men Spindevorterne som hos hans *muralis*. Og i Henseende til Opfattelsen af denne sidste Art synes Chyzer & Kulczynski og jeg at stemme overens. Derimod er de to sidstnævnte Forfatteres *A. Beckii* ikke samme Art som *A. Beckii* Cambr. (= *A. piceus* L. Koch & Thor.), da de udtrykkeligt angive, at de øverste Spindevorters yderste (3die) Led er utydeligt delt. En Antydning af en Deling af det yderste findes hos mit Exemplar af (♂) *A. affinis*; og da dette Exemplar er fra Bonn, stammer det tydeligt nok fra Bertkau. Om Bösenbergs *A. affinis* er samme Art som *A. affinis* (Eichw.) Thor. (= *A. anachoreta* L. Koch) tør jeg ikke afgjøre, da han siger, at Gruben paa Oversiden af Cephalothorax er $\cap$ -formet; hos mit Exemplar af *A. affinis* er den $\cup$ -formet, ligesom hos *A. piceus*. Bösenberg synes at mene, at *A. anachoreta* Bertk. er identisk med *A. affinis* Bertk. samt at *A. piceus* Bertk. er identisk med *A. muralis* Bertk.; thi han opfører kun de to Arter *A. piceus* og *A. affinis* fra Tyskland. Men desværre har Bösenberg ingen Synonymier for sine Arter.

Da der er Mulighed for at vi her i Landet have flere end een Art af *Atypus*, vilde jeg sætte Pris paa, at eventuelle Findere af Dyr af denne Slægt sendte mig dem til Bestemmelse.

TUBITELARIÆ, Rørspindere.

Denne Afdeling omfatter Former, der ere temmelig forskjellige i Bygning og Levevis, baade Dyr, der væve Fangnæt, og Dyr, der ikke gjør det; saavel Former, der opholde sig i Jord, Revner i Klipper og Mure, som Former, der ere knyttede til Planter. I den sidste Henseende er det som hos alle Edderkopper af afgjørende Betydning, om Tarserne ere forsynede med en *scopula apicalis* eller ikke. Denne Dannelse spiller nemlig den samme Rolle hos Edderkopperne som Plantefoden hos Insecterne¹). Men dette maa naturligviis forstaas *cum grano salis*. Thi Edderkopper uden *scopula apicalis* færdes ikke blot paa Jorden, men ogsaa paa lave Planter; men paa Træer færdes de ikke. Her er det man finder de Former, som ere udstyrede med *scopula apicalis*; men da denne sætter Dyret istand til at færdes paa glatte Flader overhovedet — de kunne saaledes gaa op ad Ruder — er der ogsaa endel af dem, som ere knyttede til Opholdssteder, som har glatte Vægge²).

Dyrene af denne Afdeling (og især af Familien *Drassoidæ*) ere mere udbredte i det varmt end i det koldt tempererede Jordbælte. Forholdsvis forekomme de derfor i et langt større Antal af Former i Syd- og Mellem-Europa end hos os. Af de 37 Arter Edderkopper, der kjendes fra Grønland, ere kun 4 Tubitelarier, af hvilke den ene er udbredt vistnok i hele Europa, medens den anden er fælles for Grønland og Island.

¹) Se Schiödte: Danmarks *Cerambyces* (Naturhist. Tidsskr. 3 R. Bd. II, p. 483 ff.)

²) Paa en lignende Maade er det som bekjendt blandt *Oglerne*; *Gecco*'erne ere paa Grund af Hæftebladene paa Undersiden af Tærne knyttede til Klipper (og Huse); men ikke faa Firben opholde sig paa Klippevægge og ere istand til at løbe der med stor Hurtighed.

Dysderoidæ Thorell.

Denne Familie er let kjendelig paa de faatallige Øjne — hos alle danske Slægter 6¹⁾ — og ved de to Par store spalteformede Spiracler, af hvilke det bageste, som fører ind til Tracheerne, ligger tæt bag ved det, der fører ind til »Lungerne«. En Ejendommelighed for Familien er det, at Hannens Kjønorganer ere simpelt byggede, nærmest omvendt pæreformede. De Slægter, der høre til denne Familie, udvise større Forskjelligheder end der plejer at findes indenfor samme Familie: den mest afvigende af dem, *Oonops*, er da ogsaa i den nyeste Tid med god Grund gjort til Type for en særegen Familie.

Conspectus generum.

- A. Unguis palporum feminæ validus, æque longus atque pars tarsalis; cutis abdominis dura, in scuta dorsuale et ventrale, cuti molli separata, divisa; oculi inter se valde appropinquantes (duo ordinis primi desunt); plantula²⁾ pedum exserta . . . . . *Oonops* Templeton.
- B. Unguis palporum feminæ parvus; cutis abdominis mollis:
1. Ordo primus oculorum e duobus, secundus e quattuor constat:
    - a. Pedes unguiculis binis et scopula apicali instructi; antennæ subporrectæ . . . . . *Dysdera* Latr.
    - b. Pedes unguiculis ternis instructi; scopula apicalis deest; antennæ pronæ . . . *Harpactes* Templeton.
  2. Ordo primus oculorum e quattuor, secundus e duobus constat; pedes unguiculis ternis instructi, I, II, III antrorsum directi . . . . . *Segestria* Latr.

¹⁾ Schiödtes Slægt *Stalita*, som lever i Adelsbergerhulen og Huler i Ungarn, har enten slet ingen eller ogsaa (6) rudimentaire Øjne.

²⁾ »Plantula» ♂: Spidsen af Foden, som bærer Kløerne (og scopula apicalis). I Almindelighed er den ikke fremstaaende.

Oonops Templeton.

Af denne mærkelige Slægt forekommer kun een Art i Europa:

1. *Oonops pulcher* Templeton (Zoological Journ. V. 1832—34, p. 404); Blackwall (Spid. Gr. Brit. II, p. 377, Tb. XXIX Fig. 271); Thorell (Rev. of the Europ. genera of Spiders, p. 158).

Dyrets Farve er gulrød (Chitinfarven). Det er et Spørgsmaal, om denne Art med Rette kan regnes til vor Fauna.

Hr. Budde-Lund er den eneste, som har taget den: en voxen Hun i et Pakhus paa Christianshavn og en ung Hun.

Storbritannien; Italien; Tyskland.

Dysdera Latr.

De til denne Slægt hørende Arter have rødgul Forkrop og hvid Bagkrop. De her i Landet forekommende Arter ere store, kraftige og bidske Dyr: da de hidtil kun ere tagne i nogle af vore store Byer (Kjøbenhavn og Aalborg), er det sandsynligt, at de først i den nyere Tid ere indvandrede hertil med Skibsfarten.

Conspectus specierum.

Oculi anteriores medii spatio separati non minore quam diametro oculorum:

1. Femur IV aculeo parvo superiore subbasali unico munitum; pars coarctata bulbi genitalis simplex, subrecta . . . . . *D. Cambridgei* Thor.
2. Femur IV aculeis parvis superioribus subbasalibus duobus munitum; pars coarctata bulbi genitalis bibrachiata: ramus interior longior, exterior brevis . . . . . *D. crocota* C. L. Koch.

Hunnerne af disse to Arter ere vanskelige at skjelne.

1. *Dysdera Cambridgei* Thor. (Rem. on Syn., p. 465). — *D. erythrina* C. L. Koch (Die Arachniden. T. V, p. 76, Fig. 389); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 370, Tb. XXVIII Fig. 266); Hansen (Zool. Dan., p. 60; Tb. IV, Fig. 7).

En halv Snes Stykker ere tagne her i Landet: Aalborg (Justitsraad Juel); Kjøbenhavn i Huse (Cand. Schlick, Gross. Budde-Lund). I det Fri har jeg taget et Stykke i Rosenborg Have i en Compostbunke.

Tyskland; Storbritannien; Italien; Ungarn.

2. *Dysdera crocota* C. L. Koch (Die Arachniden T. V. p. 81 Figg. 392—94); Thorell (Rem. on Syn. p. 468). — *D. rubicunda* Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 371, Tb. XXVIII Fig. 267).

Kun eet Stykke, en kjønsmoden Han, er i Juni Maaned taget i et Hus i Kjøbenhavn (Budde-Lund).

Tyskland; Storbritannien; Italien; Ungarn.

Harpactes Templeton.

Det staar ikke til at antage, at der skulde kunne findes mere end een Art af denne Slægt her i Landet:

1. *H. Hombergii*. Aranea H. Scop. (Entomol. Carn. p. 403). — *Dysdera* H. C. L. Koch (Die Arachniden T. X. pag. 95, Figg. 819—820); Westr. (Aran. Suecicæ p. 302); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II p. 371, Tb. XXVIII Fig. 268). — *Harpactes* H. Thor. (Rem. on Syn. p. 153); Hansen (Zool. Dan. p. 61, Tb. IV, Fig. 8).

Denne lille Art er let kjendelig paa sin langstrakte, smalle Form og sin mørkebrune Forkrop. Hannen er kjønsmoden fra Slutningen af Maj til Slutningen af Juli. Bornholm, temmelig almindelig i Klippepartiet mellem Hammershus og Jons Kapel (Dr. H. J. Hansen og Gross. Budde-Lund). Sjælland ved Thureby og Vallø (Løvendal). Lolland (Cand. Schlick).

Sverige; Tyskland; England; Italien; Ungarn.

Segestria Latr.

Foruden de anførte Kjendetegn kan endnu den ejendommelige Tegning anføres: Forkroppen brun; Bagkroppen graa med en Længderække tildels sammenflydende mørke Pletter.

Conspectus specierum.

1. Antennæ fuscæ:

- a. Metatarsi I, II, III aculeis inferioribus utrinque ternis muniti; maculæ dorsuales abdominis integræ . . .
 . . . . . *S. senoculata* L.
- b. Metatarsi I, II, III aculeis inferioribus utrinque singulis subbasalibus muniti; maculæ abdominis stria dilutiore per longitudinem persectæ *S. bavarica* C. L. Koch.

2. (Antennæ nigræ, viride aenescentes *S. florentina* Rossi).

1. *S. senoculata*. Aranea s. Linn. (Syst. nat. Edit. X p. 622) — Segestria s. Hahn et C. L. Koch (Die Arachniden. T. I, p. 6 Fig. 3 ♀; T. V, p. 75, Fig. 388 ♂); Westr. (Aran. Suec. p. 300); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 374, Tb. XXVIII. Fig. 270); Hansen (Zool. Dan. p. 59, Tb. IV, Fig. 6).

Temmelig almindelig under de løsnede Korkplader paa Træer og i Klipperevner. I Jylland er den dog kun taget ved Hald (af Dr. Hansen og mig) og i Lindum Skove ved Tjele (Løvendal). — Kjønsmodne Hanner findes indtil i Juli; i det mindste nogle Hunner overvintre som kjønsmodne.

Norge; Sverige; Tyskland; Frankrig; Storbritannien.

2. *S. bavarica* C. L. Koch (Die Arachniden. T. X p. 93 Fig 818 ♀); Westr. (Aran. Suec. p. 299).

Denne kjendeligt større Art er hidtil kun fundet paa Bornholm, hvor Hr. Budde-Lund og Dr. H. J. Hansen har taget den i betydeligt Antal i Klipperevner fra Hammershus til Jons Kapel. Blandt de i sidste Halvdel af Juli indsamlede Individuer fandtes kun een kjønsmoden Han samt nogle Unger og umodne Dyr; Parringen foregaar derfor sandsynligvis som Regel tidligere paa Aaret.

Sverige; Tyskland.

- (*S. florentina*. Aranea fl. Rossi (Fauna Etrus. II ¹) p. 133 Tb. IX Fig. 3). — *S. perfida* (Walck.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. II p. 373, Tb. XXVIII Fig. 269). — Segestria fl. Koch (Die Arachniden T. V, p. 7, Figg. 385—387).

¹) Dette Bind af Rossi's Værk er mig ubekjendt; Henvisningen er derfor skeet efter andre Forfattere.

Denne meget store Art, som lever i Sydtyskland, Ungarn, Frankrig, Sydeuropa, Nordafrika og paa Madeira, vil neppe være at træffe her i Landet. Den opføres dog her, fordi den forekommer saa nordligt som ved Englands Sydkyst ¹⁾. Den lever i Træhuller og i Jordskrænter).

Drassoidæ.

De til denne Familie hørende Dyr ere temmelig slanke og kortbenede. Deres Farver ere enten graalige, Clubioninerne, eller mørke, endog sorte, Drassinerne. Dog findes der blandt dem ogsaa Former, der ere noget brogede (Poecilochroa og nogle Arter af Pythonissa) eller endog Former med Metalglands, Micaria. De spinde ikke Fangnæt, men opholde sig enten paa Buske og Træer, Clubioninerne, eller i Jorden, under Stene eller paa lignende Steder, Drassinerne og Agroeca. De fleste af dem ere natlige Dyr, meget hurtige i deres Bevægelser. Hunnen vogter over sine Æg med stor Omhu.

Slægten Agroeca regnes af nogle Forfattere til Agaleni-derne. Dette forekommer mig lidet heldigt, skjønt det paa den anden Side maa indrømmes, at den i flere væsentlige Henseender, saaledes ved Manglen af en scopula apicalis, adskiller sig fra de øvrige Slægter af Drassiderne. I nyere Tid plejer man at holde Clubioninerne og Drassinerne adskilte i to Familier, hvilket i systematisk Henseende forekommer mig at være rigtigt.

Paa Grund af Drassinernes skjulte Opholdssteder og hurtige, smuttende Bevægelser vil Antallet af de hos os forekommende Arter af denne Gruppe sikkert kunne paa-regnes forøget ved fremtidige Indsamlinger. Naar Hensyn tages til, at Antallet af denne Families Arter tiltager raskt mod Syden — Simon opfører saaledes et Par Hundrede Arter for Frankrig — kan det antages, at vi have flere Arter end Sverige. Det bør dog bemærkes, at Grunden til at vi her fra Landet kun kjende saa yderst faa af Slægterne

¹⁾ Den er nemlig taget i Plymouth en enkelt Gang, saa at det derfor bliver et Spørgsmaal, om den med Rette kan henregnes til Englands Fauna.

Gnaphosa og Pythonissa, for en Del maa tilskrives, at Dyrene af disse Slægter, som det synes, væsentligt ere Bjergformer. Nogle af de i Sverige og Norge forekommende Former (Gnaphosa lapponum L. Koch, Gn. montana L. Koch, Gn. muscorum L. Koch (Pythonissa lugubris Westr.), Gn. borealis Thor. og maaske Gn. porrecta Str., Gn. nordlandica Str. og Gn. norvegica Str.) ere boreale eller alpine Arter, som man ikke vil kunne vente at træffe her i Landet.

For denne Familie er L. Koch's desværre ufuldendte Bog »Die Familie der Drassiden«, en værdifuld Kilde.

Conspectus generum.

A. Tarsi scopula apicali instructi:

I. Maxillæ infra in medio concavæ, *Drassinæ*:

a. Linea impressa dorso cephalothoracis deest; corpus pilis squamiformibus, partim micantibus, vestitum . . . . . *Micaria* Westr.

b. Dorsum cephalothoracis linea media impressa, per longitudinem ducta, instructum:

1. Margo posterior sulci unguicularis mandibularum inermis:

a. Ordo posterior oculorum manifesto latior quam prior:

o. Ordo posterior oculorum plus minusve procurvus; oculi medii latius a lateralibus quam inter se separati . . *Drassus* Walck.

oo. (Ordo posterior oculorum subrectus, oculis æqualiter separatis . . *Poecilochroa* Westr.).

β. Ordo posterior paullo latior quam prior, subrectus; oculi laterales ordinum amborum inter se insigniter separati . . *Prothesima* C. L. Koch.

2. Margo posterior sulci unguicularis mandibularum in laminam denticulatam interiorem productus:

a. Ordo posterior oculorum multo latior quam prior . . . . . *Gnaphosa* Latr.

β. Ordo posterior oculorum paullo latior quam prior . . . . . *Pythonissa* C. L. Koch.

II. Maxillæ infra convexæ, *Clubioninæ*:

- a. Scopula apicalis tarsorum e pilis permagnis duobus constat . . . . . *Apostenus* Westr.
  - b. Scopula apicalis tarsorum e pilis numerosis constat:
    - 1. Ordo posterior oculorum adeo recurvus, ut oculi tres ordines formare dici possint *Zora* C. L. Koch.
    - 2. Ordo posterior oculorum procurvus:
      - a. Venter abdominis sulco transverso submedio vel posteriore instructus . . *Anypheana* Sund.
      - β. Venter abdominis (post sulcum genitalem) lævis:
        - * Mandibulæ ad basin anteriorem inermes:
          - † Pedes IV ceteris longiores:
            - o. Labium duplo brevius quam maxillæ . . . . . *Liocranum* L. Koch.
            - oo. Labium parte tertia brevius quam maxillæ . . . . . *Clubiona* Latr.
          - †† Pedes I ceteris longiores . . . . . *Cheiracanthium* C. L. Koch.
        - ** Mandibulæ ad basin anteriorem aculeo armatæ . . . . *Phrurolithus* C. L. Koch.
- B. Tarsi scöpula apicali destituti . . . *Agroeca* Westr.

Micaria Westr.

Dyrene af denne Slægt ere smaa og have en karakteristisk Form: langstrakte og smækre, med slanke Been, saa at de faa lidt Lighed med Myrer. De ere let kjendelige paa deres metalfarvede Beklædning af skjælformede Haar. Overensstemmende hermed ere de solkjære. De opholde sig paa Jorden. — Ret tilfældigt er der kun samlet lidt af denne Slægt her i Landet, saa at der ikke godt kan være Tvivl om, at vi have flere end de to hos os endnu kjendte Arter. Foruden disse opføres derfor tillige alle de Arter, der kjendes fra vore Broderlande.

Conspectus specierum.

A. Oculi medii ordinis prioris lateralibus minores:

I. Cephalothorax præter squamas metallicas radiis niveis ornatus . . . . . *M. pulicaria* Sund.

II. Cephalothorax squamis metallicis vestitus, unicolor:

a. (Metatarsus I aculeis destitutus; abdomen fascia transversa media albicanti ornatum (teste Thorell) . . . . . *M. aenea* Thor.).

b. Metatarsus I aculeis inferioribus instructus:

1. (Abdomen fascia transversa media (interrupta) albida ornatum (teste ill. Strand) *M. foveata* Str.).

2. (Abdomen concolor; metatarsus I aculeis inferioribus basalibus duobus et medio parvo . . . . . *M. norvegica* Str.).

B. Oculi ordinis prioris magnitudine æquales:

1. (Ordo prior oculorum deorsum leviter curvatus, oculi laterales mediis subcontigui; tibia I aculeis destituta; mandibulæ nigræ, glabræ (testibus Westring et Thorell) . . . . . *M. subopaca* Westr.).

2. Ordo prior oculorum deorsum fortiter curvatus; oculi subæque separati:

a. Mandibulæ squamis metallicis ornatae; cephalothorax et dorsum abdominis fasciis niveis destituta . . . . . *M. fulgens* Walck.

b. (Mandibulæ squamis metallicis destitutæ; dorsum abdominis fasciis transversis, anteriore et media, niveis ornatum . . . . . *M. formicarius* Sund.).

1. *Micaria pulicaria*. Clubiona p. Sund. (Svenska Vetensk.-Akad. Handl. för 1831, p. 140). — *Micaria* p. Westr. (Aran. Suec., p. 334); L. Koch (Fam. Drass., p. 62, Tb. III, Figg. 44—46); Thor. (Rem. on Syn., p. 173); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 21); Hansen (Zool. Dan., p. 56, Tab. IV, Fig. 3). — *Macaria formosa* C. L. Koch (Die Arachniden, T. VI, p. 97; Fig. 501). — *Drassus micans* Blackw. (Spid. Gr. Brit. T. I, p. 118, Tb. VI, Fig. 72). — *Drassus nitens* Blackw. (Ibid. T. I, p. 119, Tb. VI, Fig. 73).

Bagkroppen har paa Rygsiden to hvide Tværbaand og kan have en Række hvide Punkter. 1ste Bens Skinneben ¹⁾ uden Torne. Palpens Tibialled ¹⁾ har hos Hannen en kort, næsten lige, spids Proces paa den udvendige Side.

Det er utvivlsomt et almindeligt Dyr her i Landet. At den ikke er taget i Jylland og Fyen, er vistnok kun en Tilfældighed. Kjønsmodne Hanner ere trufne i April, Maj og Juli indtil Oktober. Sandsynligvis foregaar Parringen her i Landet om Foraaret.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland og Ungarn.

(*Micaria aenea* Thor. (Rem. on. Syn., p. 175, Note 2).

Denne Art er mig ubekjendt.

Norge (Str.) ²⁾, Sverige.)

(*Micaria foveata* Strand (K. Norske Vidensk. Selsk. Skr. 1900, No 2, p. 33).

Denne Art er mig ubekjendt.

Norge (Str.)

(*Micaria Norvegica* Str.

Denne endnu ubeskrevne Art vil blive beskrevet af Hr. Embr. Strand, venteligt i Christiania Videnskabselskabets Forhandlinger.

Norge.)

(*Micaria subopaca* Westr. (Ar. Suec., p. 336); Thor. (Rem. on Syn., p. 175).

Sverige.)

2. *Micaria fulgens* (Walck.) Westr. (Aran. Suec., p. 331); L. Koch (Fam. Drass., p. 72, Tb. IV., Figg. 52—54); Thor. (Rem. on Syn., p. 170); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 11). — *Macaria fastuosa*? C. L. Koch (Die Arachniden, T. VI, p. 92, Fig. 498).

¹⁾ Benene ere hos Edderkopperne delte i 7 Led: Hoften, Trochanter; Laar, Knæstykke (Patella) og Skinneben; Mellemfod (Metatarsus) og Fod (Tarsus). — Palperne bestaae (foruden Grundstykket, Kjæben) af 5 Led: Trochanter; Laar; Knæstykke og Skinneben; Fod.

²⁾ Ved et efter »Norge tilføjet »(Str.)« betegnes, at Artens Forekomst i Norge er opgivet efter Hr. Strands Afhandlinger.

Hannens Palpe har, efter Thorell, 1 lille »Tand« paa den udvendige Side af Tibialledet.

Er endnu kun fundet een Gang her i Landet, en voksen Hun, som jeg tog paa en Lyngbakke ved Bogensholm paa Mols.

Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

(*Micaria formicaria*. Clubiona f. Sundevall (Svenska Vetensk.-Akad. Handl. för 1831, p. 141). — *Micaria* f. Thor. (Rem. on Syn., p. 171); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 9).

Hannens Palpe har (efter Thorell) 2 smaa »Tænder« paa den udvendige Side af Tibialledet.

Sverige, Frankrig, Ungarn.)

Drassus Walck.

Arterne af denne Slægt ere gjennemgaaende store Dyr, graa eller mørke af Farve. De opholde sig i Huse, under Stene og lignende Steder.

Conspectus specierum.

Mares.

A. Pars tibialis palporum parte patellari longior:

1. Margo anterior sulci unguicularis mandibularum dente, prope basin unguiculi, præditus; processus partis tibialis palporum exterior, brevis, conicus, acutus . . . . . *Dr. lapidicola* Walck.

2. Margo anterior sulci unguicularis mandibularum muticus; processus partis tibialis palporum exterior, conicus, acutus:

a. Oculi anteriores medii majores quam laterales; processus partis tibialis subæque longus atque diametrus apicalis articuli . . . *Dr. villosus* Thor.

b. Oculi anteriores æque magni; posteriores medii subcontigui; processus partis tibialis diametro apicali articuli multo (fere triplo) brevior . . . . . *Dr. pubescens* Thor.

- B. Pars tibialis palporum parte patellari saltem non longior:
- I. Processus partis tibialis exterior:
- a. Processus partis tibialis insignis; tibia I aculeis inferioribus destituta ¹⁾; abdomen scuto anteriore dorsuali fulvo præditum:
1. Processus partis tibialis subæque longus atque ipse articulus, robustus, leviter compressus, subrectus, apice superiore leviter producto sursum leviter curvato; lobus medius bulbi genitalis processu apicali robusto uncinato præditus . . . . .
. . . . . *Dr. scutulatus* L. Koch.
  2. Processus partis tibialis subæque longus atque ipse articulus, robustus, sursum leviter curvatus, prope apicem constrictum sulcatus; bulbus genitalis processibus apicalibus destitutus (testibus Thorell et Simon) . . . . . *Dr. cognatus* Westr.
  3. (Processus partis tibialis ipso articulo longior, robustus, cylindricus, in parte posteriore tertia constrictus; bulbus genitalis processu, in apice curvato, instructus (teste E. Simon) . . . . .
. . . . . *Dr. quadripunctatus* L.).
  4. Processus partis tibialis ipso articulo duplo brevior, fortiter oblique truncatus, angulo apicali superiore in mucronem acutum producto; bulbus genitalis processu exteriori brevi præditus . . . . .
. . . . . *Dr. Blackwallii* Thor.
- b. (Processus partis tibialis pusillus; tibia I aculeis inferioribus prædita; area oculorum plus duplo longior quam latior (teste Thorell) . . . . .
. . . . . *Dr. angustifrons* Westr.).
- II. Processus partis tibialis superior, ipso articulo longior; cutis abdominis undique mollis:
- a. Processus partis tibialis apicem versus sensim angustior; in dorso carinatus; tibiæ III et IV aculeis dorsualibus singulis sæpe præditæ *Dr. infuscatus* Westr.

¹⁾ Denne Karakter er ikke altid paalidelig: hos Hannerne af *Dr. scutulatus* har jeg hyppigere set en Torn være tilstede end at den manglede.

b. Processus partis tibialis depressus, citra apicem dilatatum leviter angustatus:

1. Apex processus tibialis perlatus, securiformis, angulo inferiore acuto *Dr. troglodytes* C. L. Koch.
2. Apex dilatatus processus tibialis dimidio latior quam pars angustata, oblique truncatus, angulo inferiore obtuso (teste Bösenberg) . . . . .
. . . . . *Dr. umbratilis* L. Koch.

Feminæ.

A. Tibia IV ordine dorsuali aculeorum duorum prædita:

1. Oculi medii ordinis prioris lateralibus manifesto majores. Pars anterior areæ vulvariæ fulva, punctato-rugosa; pars posterior fusca, fossam magnam præbens, pone latiore et apertam, cujus margines anguste sulcati, laminam fuscam, pone latiore, bipunctatam, includunt . . . . *Dr. villosus* Thor.
- 2 Oculi medii ordinis prioris lateralibus æquales aut vix majores:

- a. Oculi ordinis prioris spatiis æqualibus separati. Fossa areæ vulvariæ septo medio bipartita; pars utraque suum tuberculum fuscum magnum includit . . . . . *Dr. lapidicola* Walck.
- b. Oculi medii ordinis prioris inter se manifesto latius quam a lateralibus separati. Area vulvaria suborbicularis; fossa laminam perlata, clypeatam, impressionibus parvis duabus præditam, margini anteriori fossæ pedunculo brevi conjunctam, præbet; sulci (partes reliquæ) areæ suum tuberculum fuscum amplectuntur . . . . . *Dr. pubescens* Thor.

B. Tibia IV aculeo dorsuali uno prædita *Dr. Blackwallii* Thor.

C. Tibia IV aculeis dorsualibus destituta:

I. Oculi medii ordinis posterioris saltem æque late separati atque medii ordinis prioris:

- a. Tibia I aculeo inferiore uno (vel, interdum, duobus) prædita:
  1. Area vulvaria parva fulva, longior quam latior, fossam parvam posteriorem, manifesto longiorem quam latiore præbens . . *Dr. Blackwallii* Thor.

2. (Area vulvaria fulva, longior quam latior, fossam magnam submediam, vix longiorem quam latior, pone apertam præbet, laminam fuscam subplanam includentem (testibus L. Koch et Thorell) . . . . . *Dr. quadripunctatus* L.).
- b. Tibia I infra mutica. Oculi posteriores laterales manifesto majores quam medii. Area vulvaria fossam majorem præbet, manifesto longiorem quam latior, ante utrinque sinuosam . . . . .
 . . . . . *Dr. scutulatus* L. Koch.
- II. Oculi medii ordinis prioris latius separati quam oculi medii ordinis posterioris:
- a. Tarsi III et IV scopula inferiore densa vestiti (num etiam in *Dr. Soerensenii*?):
1. Oculi medii ordinis prioris majores quam laterales. Cephalothorax linea nigra marginali cinctus. Area vulvaria fusca permagna, longior quam latior, lateribus parallelis, ante fossam transversim plicata; fossa magna carina U-formi lata posteriore limitata, laminam, impressione media, per longitudinem ducta, ornatam et pone subito coarctatam includens *Dr. cognatus* Westr.
2. Oculi ordinis prioris subæque magni. Cephalothorax concolor:
- a. Area vulvaria permagna, ante fossam testacea et transversim plicata; fossa magna fusca, ferro equino, ante aperto, pone angustato, similis; lamina inclusa in medio per longitudinem impressa . . . *Dr. infuscatus* Westr.
- β. (Fossa areæ vulvariæ ferro equino pone cincta, pone leviter inciso, ante aperto et in tubercula interiora utrinque singula desinente; lamina inclusa triangula ante latior (teste Strand) . . . . . *Dr. Soerensenii* Str.).
- b. Tarsi III et IV scopula inferiore parca vestiti. Metatarsus I inermis (rarius aculeo uno præditus). Area vulvaria fusca paullo latior quam longior;

- fossa ferro equino ante aperto lato limitata; lamina fossam totam explens, sulco medio per longitudinem ducto ornata, ante in arcus circumflexos partita, fines ferri equini amplectentes . . . . .
 . . . . . *Dr. troglodytes* C. L. Koch.
- c. Tarsi III et IV scopula inferiore destituti. Metatarsus I aculeis inferioribus basalibus duobus præditus. Area vulvaria fusca, paullo longior quam latior; fossa ferro equino ante aperto limitata, satis angusta; lamina fossam totam explet, per longitudinem carinata, ante ferrum equinum dilatata et sulco transverso prædita. *Dr. umbratilis* L. Koch.

1. *Drassus lapidicola* (Walck.) C. L. Koch (Die Arachnid. VI, p. 28, Figg. 450—451); L. Koch (Fam. Drass., p. 126, T. V, Figg. 80 et 81). — *Drassodes* l. Westr. (Aran. Suec., p. 361). — *Drassus lapidicolens* Blackw. (Spid. Gr. Brit. I, p. 116 T. VI, Fig. 70). — *Drassus lapidosus* Simon (Arachn. de France, T. IV, p. 108).

Under Stene. Vor almindeligste Art af denne Slægt. Den er taget i næsten alle Landsdele, hyppigst paa Bornholm og i Jylland. Som en Mærkelighed kan det anføres, at Løvendal engang har taget en voxen Hun og en ung Hun i en Myretue i Teglstруп Hegn. Hos os foregaar Parringen sandsynligvis i Juni og Juli.

Udbredt i hele Europa.

2. *Drassus villosus* Thor. (Nov. Acta R. Soc. Sci. Upsal. 3 Ser. II. 1856—58, p. 169); L. Koch (Fam. Drass., p. 136, T. VI, Fig. 86); Simon (Arach. de France T. IV, p. 117). — *Drassodes* v. Westr. (Aran. Suec., p. 363).

Kun eet Exemplar, en kjønsmøden Han, er taget her i Landet, af Dr. H. J. Hansen, paa Falster i Orehoved Skov i Slutningen af Maj.

Norge og Sverige. Ogsaa paa Alperne i Tyrol og Frankrig.

3. *Drassus pubescens* Thor. (Nov. Acta R. Soc. Sci. Upsal. 3 Ser. II. 1856—58, p. 170); Westr. (Ar. Suec.),

p. 365.); L. Koch. (Fam. Drass., p. 123; Tb. V, Figg. 77—78); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 118).

Mindre end foregaaende Art. Den er kun taget faa Gange her i Landet, saaledes ved Rønne paa Bornholm af Dr. H. J. Hansen og imellem Hals og Steendalsgaard i Jylland af Løvendal. Parringen foregaar sandsynligvis i Juni. Den skal især findes under Mosset i Skove, men forekommer ogsaa under Stene.

Norge, Sverige, England, Frankrig, Tyskland.

(*Drassus gracilis* Westr. (Aran. Suec. p. 366).

Af denne Art, som skal være noget mindre end *Dr. pubescens*, kjendes ikke det voksne Dyr. Den synes at staa nærmest ved *Dr. pubescens*. Dens Cephalothorax mangler den sorte Randlinie, som findes hos alle 3 foregaaende Arter).

4. *Drassus scutulatus* L. Koch (Fam. Drass., p. 93, Tb. IV, Figg. 61—62); Thor. (Rem. on Syn., p. 181); Simon (Arachn. de France T. IV, p. 146); Hansen (Zool. Dan., p. 57; Tb. IV, Fig. 4). — *Dr. fuscus* (Sund.) Westr. (Aran. Suec., p. 342).

Hidtil kun taget i Kjøbenhavn, hvor den synes at være almindelig i Huse, skjøndt man ikke let faar den at se, da den holder sig godt skjult om Dagen; undertiden (og da som Regel Hannen) vover den sig dog frem, naar Lyset er tændt om Natten. Engang har jeg taget den uden paa et Hus. I Sverige og Frankrig er den dog ogsaa taget under Barken af døde Træer. Kjønsmodne Hanner træffes i August og September.

Sverige, Frankrig, Tyskland og Ungarn. Men mærkeligt nok kjendes den ikke fra Storbritannien.

5. *Drassus Blackwallii* Thor. (Rem. on Syn., p. 179); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 148); Bösenberg (Zoologica T. XIV, Fasc. 4, p. 298; Tab. XXVIII, Fig. 438).

Er baade taget i Huse (i Kjøbenhavn, Greenaa og paa Aalholm) og i det Fri, f. Ex. under Barken paa Eg (Dr. H. J. Hansen). Den kjendes fra Sjælland, Lolland, Lange-land (Cand. Schlick) og Jylland. Parringen finder vistnok

Sted i Juli og August. Hr. Ingeniør Engelhart har truffet en kjønsmoden Hun overvintrende i Hus paa Aalholm.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland.

(*Drassus quadripunctatus*. Aranea qu. Linn. (Syst. Nat. Edit. X, T. I, p. 622). — *Drassus* qu. Thorell (Rem. on Syn., p. 179); Simon (Arach. de France. T. IV, p. 144). — *Dr. rubrens* Westr. (Aran. Suec., p. 339). — *Dr. sericeus* Westr. (ibid., p. 340). — *Dr. medius* L. Koch (Fam. Drass., p. 82, Tb. IV, Fig. 56).

At denne mig ubekjendte Art (hvis Synonymi derfor udelukkende er opført efter andre Forfattere) forekommer hos os, maa anses for utvivlsomt, da den findes i Huse og lever baade Nord og Syd for Danmark.

Sverige, Tyskland og Ungarn¹⁾.

(*Drassus gotlandicus* Thor. (Rem. on Syn., p. 180).

Denne Art, der ogsaa lever i Huse, skal være meget nærstaaende ved *Dr. quadripunctatus*.

Sverige, Tyskland).

6. *Drassus cognatus* Westr. (Aran. Suec., p. 343); Thor. (Rem. on Syn., p. 182); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 143). — *Dr. fuscus* L. Koch (Fam. Drass., p. 86; Tb. IV, Fig. 58. — Denne Figur er forøvrigt mindre god).

Denne Art skal leve under Barken paa døde Træer; jeg ved ikke, om det er Tilfældet med de faa hos os tagne Stykker. Af sikre Localiteter kan kun anføres: Tokkekjøbhegn paa Sjælland (Cand. Schlick) og Silkeborg (Løvendal).

Norge (Str.), Sverige, Finland, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

7. *Drassus infuscatus* Westr. (Aran. Suec., p. 347); L. Koch (Fam. Drass., p. 99; Tb. IV, Fig 64); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 126).

¹⁾ Om den findes i Storbritannien, er maaske tvivlsomt. Den opfores ikke hos Cambridge (Dorset Spiders). Men at den af Blackwall tegnede Palpe af *Dr. sericeus* (Gr. Brit. Spid. I, Tb. VI, Fig. 67 c) ikke er af *Dr. Blackwallii* Thor., er som alt anført af Thorell sikkert nok.

Forekommer i Skove under det nedfaldne Løv. Kjønsmodne Hanner ere tagne i Maj og Juni. Den kjendes kun fra: Thureby, Sjælland (Løvendål) og fra Kratbakker med Egepurrer og Lyng ved Lindum Skove ved Tjele, Jylland (Løvendal) og Silkeborg (Sparekassedir. O. Jacobsen).

Norge (Str.), Sverige, Storbritannien, Belgien, Frankrig, Tyskland og Ungarn ¹⁾.

8. *Drassus troglodytes* C. L. Koch. (Die Arachnid. T. VI, p. 35, Figg. 455—456); Westr. (Aran. Suec., p. 345); L. Koch (Fam. Drass. p. 116; Tab. V, Figg. 73 og 74 — Fig. 74 a er ikke helt instructiv); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 130). — *Drassus clavator* (Cambr.) Blackw. (Spid. Gr. Brit. I, p. 109; Tab. VI, Fig. 66).

Denne Art er sparsomt taget i næsten alle Landsdele. Den lever under Stene og Mos. Parringen foregaar rimeligvis i Maj.

Denne udmærket karakteristiske Art, der med Lethed kan kjendes selv fra de nærmeststaaende Arter (*Dr. infuscatus* og *umbratilis* af vore), har en uhyre Udbredelse: den kjendes saaledes fra alle Lande i Europa (hvorfra man har Kundskab om Araneernes Fauna), og, som Simon siger, »den er almindelig i hele Frankrig, saavel paa Sletterne som paa Bjergene, selv paa de højeste (indtil over 8000 Fod) Partier af Alperne og Pyrenæerne og af Auvergne«. Men den forekommer ogsaa paa Island og Grønland, fra hvilket Land vort Museum har den i et betydeligt Antal.

9. *Drassus umbratilis* L. Koch (Fam. Drass., p. 113; Tb. V, Fig. 71, ♀); Thor. (Rem. on Syn., p. 184, ♀); Simon (Arachn. de France T. IV, p. 133, ♀); Bösenberg (Zoologica. T. XIV, Fasc. 4, p. 299; Tb. XXVIII, Fig. 441, ♂ ♀).

Skal leve i Mosset i Skove. Her fra Landet haves 2 Hunner; men den nærmere Localitet er ikke kjendt.

Sverige, Tyskland, Ungarn.

¹⁾ Det er muligt, at Chyzer og Kulezynski (II, p. 126) have Ret i, at det er samme Art som *Dr. sylvestris* Blackw. (Spid. Gr. Brit. I, Tab. VI, Fig. 68). Men det forekommer mig rigtignok tillige højst usikkert.

(*Drassus Soerensenii* Strand (Nyt Mag. f. Naturv. Bd. 38, p. 99).

Denne mig ubekjendte Art skal staa nær ved *Dr. umbratilis*. Om *Scopula*'en paa Undersiden af de bageste Tarsar er tæt eller tynd, er ikke omtalt.

Norge.)

(*Drassus angustifrons* Westr. (Aran. Suec., p. 349); Thor. (Rem. on Syn., p. 185).

Denne temmelig lille Art, hvoraf kun Hannen kjendes, maa være let at kjende fra alle andre Arter af Slægten ved det ejendommelige smalle, men høje Felt, som Øjnene indtage, hvilket skal komme af, at Cephalothorax er meget smal fortil. (Se under Bestemmelsestabelen over Hannerne: Hunnen er næppe forskjellig fra Hannen i denne Henseende.) — Arten kjendes kun fra Sverige, hvor der kun er taget 2 Stykker af den, det ene under en Sten.

(*Poecilochroa* Westr.).

(Dyrene af denne lidet talrige Slægt have noget brogede men dog matte Farver. De skulle findes dels under Stene, dels paa Planter. I Norden findes kun een Art:

Poecilochroa variata. — Pythonissa v. C. L. Koch (Die Arachnid. T. VI, p. 65, Fig. 478). — *Melanophora* v. Westr. (Aran. Suec., p. 359). — *Poecilochroa* v. Simon (Arachn. de France T. IV, p. 161).

Et blot paa Grund af sin Farve let kjendeligt Dyr: Forkroppen rødlig med sort Rand og mørkt Øjefelt, Benene rødlige med sorte Laar; Bagkroppen mørk med en vinkelbøjet Stribe fortil, dernæst et Par Pletter, saa et Par skraa Striber og endeligt en Plet hvidlige.

Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn).

Prothesima L. Koch, E. Simon.

(*Melanophora* C. L. Koch, Westring, L. Koch (Fam. Drass.), Thorell.)

Dyrene af denne Slægt ere middelstore eller mindre Dyr. De fleste af dem ere sorte (men ofte med en større

gjennemskinnende Plet paa Laarene). Nogle Arter, *Pr. electa*, *rustica* og *tenera*, ere rødlige eller rødgule. De skjule sig under Stene, i Mosset og lignende Steder; ere dog ikke saalyssky som de fleste Slægter af Drassinerne.

Conspectus specierum.

Mares.

A. Metatarsi I et II aculeis destituti *P. pedestris* C. L. Koch.

B. Metatarsus II aculeis inferioribus instructus:

I. Oculi posteriores medii a lateralibus latius quam inter sese separati:

a. Cephalothorax niger aut fuscus:

1. (Processus partis tibialis oblique truncatus et in apicem superiorem productus (teste Simon)
 . . . . . *Pr. violacea* C. L. Koch).

2. Processus partis tibialis apicem versus sensim tenuior:

α. Bulbus genitalis tuberculo exteriore marginali medio præditus; processus partis tibialis sursum curvatus . . . *Pr. nigrita* Fabr.

β. Bulbus genitalis in margine exteriore muticus:
 * Processus partis tibialis sursum fortiter curvatus . . . . *Pr. latitans* L. Koch.

** Processus partis tibialis rectus aut leviter curvatus (teste ill. Simon) . . . . .
 . . . . . *Pr. lutetiana* L. Koch.

b. Cephalothorax fulvus:

1. Palpi pars femoralis infra fere gibbosa; processus partis tibialis in apice solo curvatus . . .
 . . . . . *Pr. tenera* n. sp.

2. Palpi pars femoralis infra leviter incrassata; processus partis tibialis sursum curvatus . . .
 . . . . . *Pr. rustica* L. Koch.

II. Oculi posteriores aut æqualiter separati aut medii inter se latius quam a lateribus separati:

- a. Cephalothorax fulvus nigro-marginatus; pedes fulvi, patellis et tibiis et metatarsis nigricantibus . . .
 . . . . . *Pr. electa* C. L. Koch.
- b. Cephalothorax et femora fusca aut nigra:
1. Processus partis tibialis rectus:
    - a. Pars femoralis palporum (infra) non incrassata; processus partis tibialis oblique acuminatus . . . *Pr. subterranea* C. L. Koch.
    - β. Pars femoralis infra manifesto incrassata:
      - * Apex interior bulbi genitalis processu brevi robusto, conico, curvato, acuto munitus . . .
 . . . . . *Pr. petrensis* C. L. Koch.
      - ** Apex bulbi genitalis processu parvo, subtili, recto præditus; metatarsus I aculeis destitutus (teste Simon) . . . . .
 . . . . . *Pr. longipes* L. Koch.
  2. Processus partis tibialis sursum curvatus, ipso articulo non brevior:
    - a. (Processus partis tibialis sursum curvatus, in parte ulteriore constrictus; tibia II aculeis inferioribus destituta; metatarsi I et II tibiis dilutiores (teste Simon) . . . . .
 . . . . . *Pr. serotina* L. Koch).
    - β. Processus partis tibialis subrectus, parte tantum ulteriore constricta curvata; tibia II aculeis inferioribus prædita; metatarsi I et II tibiis vix dilutiores . . . *Pr. atra* Latr.

Feminae.

- A. Metatarsi I et II aculeis et scopula destituti. Tibiæ et metatarsi et tarsi fulva. Area vulvaria haud magna, ante latior quam pone; fossa satis profunda, costis tumidis nigris lateralibus limitata, ferrum equinum aversum, in carinam brevem posteriorem productum, formantibus . . . . .
 . . . . . *Pr. pedestris* C. L. Koch.

B. Metatarsus II aculeis inferioribus præditus:

I. Metatarsus I aculeis destitutus. Area vulvaria haud magna, multo longior quam latior, elliptica, æque lata pone et ante; fossa humilis, parte media fere expleta, costis satis angustis fulvis cincta . . . . .
 . . . . . *Pr. rustica* L. Koch.

II. Metatarsus I aculeis inferioribus instructus. (Oculi medii ordinis prioris lateralibus minores):

a. Cephalothorax fulvo-flavus, nigro-marginatus; femora et trochanteres et tarsi pallide fulva, articuli reliqui pedum infuscati . . . . . *Pr. electa* C. L. Koch.

b. Cephalothorax concolor ejusdem coloris, quo femora et patellæ et tibiæ:

1. Oculi medii ordinis posterioris sibi propiores quam lateralibus:

a. Metatarsi et tarsi scopula (inferiore) destituti (Femur I totum nigrum):

* Fossa areæ vulvariæ latior quam longior, suborbicularis, carina media, in triangulum posteriorem dilatata, divisa; juxta carinam mediam adsunt utrinque carinæ singulæ curvatæ, intra convexæ, e margine posteriore fossæ exeuntes . . . *Pr. lutetiana* L. Koch.

** Fossa areæ vulvariæ paullo longior quam latior, carinas duas curvatas, intra convexas, pone divergentes, carina perhumili, in triangulum posteriorem dilatata, disjunctas, amplectens . . . *Pr. nigrilata* Fabr.

β. Metatarsi et tarsi I et II scopula (inferiore) haud densa vestiti:

* Fossa areæ vulvariæ magna, paullo latior quam longior, septo medio, e margine anteriore $\sim$ -formi exeunte et in triangulum posteriorem dilatato, in foveas duas haud profundas divisa; foveæ singulas carinulas semicirculares pone et extra apertas includunt, quæ singulas cristulas leves, e margine

exteriore posterioreque fossæ exeuntes, amplectuntur. Femur I totum nigrum . . .
 . . . . . *Pr. latitans* L. Koch.

** Fossa areæ vulvariaë haud magna, insigniter longior quam latior, lyriformis; e margine posteriore fossæ exeunt carinæ breves, literam V formantes, quæ finem posteriorem cristæ mediæ levis, pone leviter dilatata, vix amplectuntur. Femur I macula diaphana ornatum . . . *Pr. petrensis* C. L. Koch.

2. Oculi ordinis posterioris aut æqualiter separati aut medii inter sese latius quam a lateralibus separati:

α. Tibia II aculeo inferiore prædita:

Area vulvaria magna, paullo longior quam latior, ante manifesto latior quam pone, margine anteriore leviter concavo; pars media depressa ante medium leviter coarctata deinde paulo latior, costa transversa ~-formi prædita . . . *Pr. atra* Latr.

β. Tibia II aculeis inferioribus destituta:

* (Area vulvaria multo longior quam latior, ante paullo latior quam pone, margine anteriore manifesto concavo; pars media depressa lyriformis, pone in medio leviter producta . . . . . *Pr. serotina* L. Koch).

** Area vulvaria subrectangula, ante paullo latior quam pone, margine anteriore valde concavo; pars media depressa, carinula anteriore, pone angustiore, prædita et pone valde dilatata, costa ~-formi pone limitata . . . *Pr. subterranea* C. L. Koch.

*** Area vulvaria subrectangula, ante paullo latior quam pone, margine anteriore concavo; pars media ante depressa pone convexa, carinula anteriore media evanida et carinis insignibus duabus, per partem

posteriorem ductis, subparallelis pone autem
 arcuate divergentibus prædita; margo poste-
 rior alte -formiter sinuatus, tubercula
 duo insignia amplectens . . . . .
 . . . . . *Pr. longipes* L. Koch.

1. *Prothesima pedestris*. Melanophora p. C. L. Koch
 (Die Arachniden T. VI, p. 82; Fig. 489); L. Koch (Fam.
 Drass., p. 178; Tb. VII, Figg. 115 et 116). — Prothesima
 p. Simon (Arachn. de France, T. IV, p. 50).

Benenes Laar sortebrune, 1ste Laar med en gjennem-
 skinnende rødgul Plet; Benenes øvrige Led rødgule.

Hidtil kun taget paa Bornholm, hvor Gross. Budde-
 Lund og Dr. H. J. Hansen have taget en halv Snes voksne
 Hunner i Klipperevner paa Hammeren og ved Hammershus
 og Allinge i Juli Maaned.

Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Prothesima nigrita*. — Aranea n.¹⁾ Fabr. (Syst.
 Entom., p. 432). — Prothesima n. Thor. (Rem. on Syn.,
 p. 199). — Melanophora pusilla C. L. Koch (Die Arachn.
 VI, p. 90, Fig. 496); Westr. (Aran. Suec., p. 357); L. Koch
 (Die Fam. Drass., p. 179; Tb. VII, Figg. 118—119. —
 Fig. 117, af en ung Hun, er lidet instructiv); Simon (Arachn.
 de France, T. IV, p. 82). — Drassus p. Blackw. (Spid. Gr.
 Brit. I, p. 107; Tb. VI. Figg. 64).

Er helt sort, med Undtagelse af Benenes to sidste Led,
 søm ere lyse; Forkroppens Rygside er mat og 1ste Par Bens
 Laar ere uden gjennemskinnende Plet. 1ste Par Skinne-
 ben har 1 Torn paa Undersiden.

Denne Art synes at være ret almindeligt udbredt. At
 den ikke (med Sikkerhed) vides at være taget i Jylland, er
 utvivlsomt rent tilfældigt. Kjønsmodne Hanner ere truffet
 i Midten af Maj.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

¹⁾ Jeg kan ikke se bedre end, at Thorell har Ret i, at Aranea nigrita
 Fabr. er denne Art.

(*Prosthesima violacea*. — *Melanophora* v. C. L. Koch (Die Arachn., VI, p. 71, Fig. 482); ♀ L. Koch (Fam. Drass., p. 159). — *Prosthesima* v. ♂ Simon (Arachn. de France T. IV, p. 84).

Denne Art skal meget ligne foregaaende, men være kjendelig fra den ved at have Forkroppens Rygside stærkt glindsende med et violet Skjær samt ved at mangle Torne paa 1ste Par Skinneben. Den voksne Hun er ukjendt. Hannen vil næppe være vanskelig at bestemme efter den i Tabellen, efter Simon, givne Charakter.

Sverige, Frankrig, Tyskland).

3. *Prosthesima latitans* (L. Koch ¹⁾) Simon (Arachn. de France T. IV, p. 70). — *Melanophora petrensis* Westr. (Aran. Suec., p. 356). — *Prosthesima moerens* Thor. (Rem. on Syn., p. 197). —? *Melanophora præfica* L. Koch (Fam. Drass., p. 155; Tb. VI, Figg. 97—99). —? *Prosthesima* pr. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 70).

At *Pr. præfica* idet mindste er meget nærstaaende ved *Pr. latitans*, er utvivlsomt; jeg er dog ikke sikker paa, at det er samme Art, da L. Koch's Figg. 98—99 af Hannens Palpe af *M. præfica* vise et lidt andet Udseende. Fra Tornen paa de to første Par Skinneben kan der neppe faas nogen sikker Charakter: Paa de fire danske Exemplarer have Hannen og de to Hunner 2 Torne paa Undersiden af 1ste Skinneben, men hos Hunnerne ere de smaa og ikke lette at se, medens den tredie Hun mangler dem. (Paa 2det Skinneben have alle 4 Exemplarer 1 Torn).

Sort, uden gjennemskinnende Plet paa 1ste Laar, Benenes Metatarser lysere, Tarserne lyse.

Af de danske Exemplarer af denne Art har Cand. Schlick taget 2 ved Faaborg.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn?, Galicien (efter L. Koch).

¹⁾ Den Afhandling af L. Koch, hvori han har beskrevet *M. latitans*, er mig ubekjendt.

4. *Prothesima luletiana*. Melanophora l. L. Koch (Fam. Drass., p. 157; Tb. VI, Fig. 100). — *Prothesima* l. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 78).

Kun eet Exemplar, en voxen Hun, er hidtil taget her i Landet, af Professor Schiødte paa Møen, ved Graaryg.

Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

5. *Prothesima tenera* n. sp.

Mas. *Oculorum* ordo prior deorsum curvatus; oculi medii nigri anguste separati, lateralibus pallidis, paullo minoribus contigui. Ordo secundus oculorum pallidorum levissime procurvus; medii rotundate trianguli, sibi pone subcontigui, majores quam laterales, a quibus anguste separati sunt.

Palporum pars femoralis brevis, robusta, infra incrassata, fere gibbosa. Pars tibialis desuper inspecta parte patellaris manifesto brevior, apicem versus sensim paullo latior, non longior quam ad apicem latior; processus (exterior) subinferior, apice excepto parti tarsali oppressus, vix brevior quam ipse articulus, gracilis, acutus, margine superiore subrecto ad apicem sursum curvato, margine inferiore leviter biarcuato. Pars tarsalis paullo longior quam partes patellaris et tibialis simul sumptæ, ovalis, non duplo longior quam latior, supra convexa; bulbus genitalis stylo exteriore, gracili, subrecto, fulvo-testaceo, ultra medium bulbi posito et ultra apicem bulbi attingente præditus; pone stylum processus adest, foras directus, fortiter curvatus, infra concavus; lamina (inferior) bulbi in apice oblique incisa.

Pedum patella et tibia IV simul sumptæ cephalothorace longiores. Aculeorum inferiorum paria duo tibiæ I, tria tibiæ II, unum metatarsis et tarsis I et II imposita. Scopula (inferior) metatarsorum et tarsorum I et II brevis tenuis, basin metatarsorum pæne attingens.

Cephalothorax fulvus, linea angusta fusca marginali cinctus esse videtur. Membra fulva, paullo dilutiora quam cephalothorax, apices versus paullulo dilutiora. Abdomen pallidum, scuto dorsuali insigni fulvo ornatum.

5,5 Mm. longa; cephaloth. 2,6 lg., 2 lat.; pedes I 7,5; II 6,3; III 4,8 IV 7,75.

Kun eet Exemplar er hidtil fundet her i Landet, en voxen Han, som jeg i Begyndelsen af Juni 1876 tog ved Foden af Store Klint paa Møen.

6. *Prothesima rustica*. (L. Koch ¹⁾), E. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 93).

Er let kjendelig paa sin Farve: rødgul Forkrop og Lemmer og bleg Bagkrop.

Synes at være sjælden her i Landet. Cand. Schliek har engang taget en Han, en Hun, en næsten voxen Hun og to unge Dyr i et Bageri i Kjøbenhavn.

Frankrig, Tyskland (Bonn i et Hus), Ungarn.

7. *Prothesima electa*. Melanophora e. C. L. Koch (Die Arachniden VI, p. 83, Fig. 490). — *Prothesima e.* Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 87). — *Drassus pumilus* Blackw. (Spid. Gr. Brit. I, p. 108; Tb. VI, Fig. 65). — *Melanophora bicolor* L. Koch (Fam. Drass., p. 151; Tb. VI, Figg. 93—95).

Alene ved Farven er denne lille Art let kjendelig: rødlig, sortrandet Forkrop, mørk, (sort) Bagkrop, Benene lyse (skidden brungule) med sorte Knæstykker og Skinneben.

Kun eet Exemplar, en ikke voxen Han, er taget her i Landet, i Feldborg Plantage, af Løvendal. Den skal især forekomme i Naaleskove med sandet Bund.

Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

8. *Prothesima subterranea*. — Melanophora s. C. L. Koch (Die Arachn. T. VI, p. 85, Figg. 491 & 492); p. p. Westr. (Aran. Suec., p. 355); L. Koch (Fam. Drass., p. 170; Tb. VII, Figg. 110—112). — *Prothesima s.* Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 52). — *Drassus ater* Blackw. (Spid. Gr. Brit. I, p. 106; Tab. VI, Fig. 63). — *Melanophora Petiverii* (Scop.) Thor. (Rem. on Syn., p. 194—96). — *Prothesima* P. Hansen (Zool. Dan., p. 58; Tb. IV, Fig. 5).

Denne temmelig store Art er hel sort, med lyse Tarsler; paa Iste Laar en gennemskinnende Plet.

¹⁾ Det Tidsskrift (Zeitschr. d. Ferdinandeums 1872), hvori Koch har opstillet denne Art, findes ikke paa vore offentlige Bibliotheker.

Vor almindeligste Art af denne Slægt. Hyppigst under Stene, især i Skove. Den er fundet baade paa Sjælland, Bornholm, Møen, Lolland og i Jylland. Kjønsmodne Hanner ere trufne i April til August.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn og (efter Simon) i Nordamerika.

9. *Prothesima petrensis*. — *Melanophora* p. C. L. Koch (Die Arachn. T. VI, p. 89, Figg. 494 & 495); L. Koch (Fam. Drass., p. 167; Tb. VII, Figg. 107—109); Thor. (Rem. on Syn., p. 194—196). — *Prothesima* p. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 57). — *Melanophora subterranea* p. p. Westr. (Ar. Suec., p. 355).

Ligner meget foregaaende Art, men kjendes let fra den ved de meget forskellige Kjønsgorganer. Langt mindre almindelig end foregaaende Art. Kun een sikker Lokalitet haves: Teglstrup Hegn (ved Helsingør), hvor H. Borries tog nogle voxne Exemplarer i April.

Norge (Str.), Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

(*Prothesima tristis*. — *Melanophora* tr. Thor. (Rem. on Syn., p. 196). Denne Art skal staa den foregaaende Art meget nær. Sverige).

10. *Prothesima longipes*. — *Melanophora* l. (♂) L. Koch (Fam. Drass., p. 147; Tb. VI, Figg. 88—89). — *Prothesima* l. (♂ ♀) Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 66).

Nogle faa Exemplarer ere tagne her i Landet; af sikre Localiteter haves kun: Frijsenborg, hvor Løvendal har taget et Par Stykker.

(*Prothesima serotina*. — *Melanophora* s. L. Koch (Fam. Drass., p. 185; Tab. VIII, Figg. 123—125). — *Prothesima* s. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 64).

Denne mig ubekjendte Art skal forekomme i Skove med sandet Bund og være kjønsmoden i Juni.

Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn).

11. *Prothesima atra*. — *Drassus ater* Latr. (Gen. Crust. et Ins. T. I, p. 87); Hahn (Die Arachnid. II, p. 54, Fig. 142). — *Melanophora* a. C. L. Koch (Die Arachnid. VI, p. 88,

Fig. 493). — *Prosthesima Latreillii* Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 62).

Denne Art ligner i Udseende meget *Pr. nigrita*, men er meget større. Den er endnu kun taget faa Steder: Amager af Løvendal, ved Hammershus og Hammeren paa Bornholm af Dr. H. J. Hansen og Grosserer Budde-Lund og ved Randers af Direktør O. Jacobsen.

Norge (Str.), Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Gnaphosa Latr.

(*Pythonissa*, p. p. L. Koch et Westr.).

Arterne af denne Slægt er gennemgaaende store Dyr. De ere mørkt brungraa og have hyppigt en V-formet mørkere Plet paa Forkroppen. De fleste af dem synes at være Bjergformer, hvori Grunden vel maa søges til, at vi her fra Landet kun kjende een Art, medens en halv Snes Arter ere kjendte fra Norge og Sverige. Jeg antager, at man ikke tør gjøre Regning paa at finde mere end en Art til her i Landet, nemlig *Gn. leporina* (thi denne Art forekommer baade i England og Sverige) samt maaske *Gn. lucifuga*. Kun disse tre Arter ville derfor blive anførte.

Conspectus specierum.

Mares.

1. Processus partis tibialis palporum ipso articulo longior:
  - a. Lobus interior bulbi genitalis processu longo, gracili, recto munitus . . . . . *Gn. anglica*.
  - b. (Lobus interior bulbi genitalis processu obliquo, robusto, acuto munitus . . . . . *Gn. leporina* L. Koch).
2. (Processus partis tibialis ipso articulo brevior; pars femoralis turba apicali exteriore pilorum nigrorum destituta; pars tarsalis angusta, intra vix magis arcuata quam extra; processus partis tibialis impressione partis tarsalis non exceptus, deorsum leviter curvatus, æque longus atque diametrus articuli (sec. auctores) . . . *Gn. lucifuga* Walek).

Feminae.

Metatarsi I & II aculeis inferioribus apicalibus destituti:

1. Tibia I aculeo inferiore tantum uno, apicali, prædita. Area vulvaria magna, lateribus subparallelis; fossa magna, pone constricta, laminam, e margine anteriore fossæ orientem, circiter duplo longiorem quam latiore, includens:
  - a. Costa marginalis cephalothoracis angusta, elevata . . . . . *Gn. anglica* Cambr.
  - b. (Costa marginalis cephalothoracis lata, humilis (teste Simon) . . . . . *Gn. leporina* L. Koch).
2. (Tibia I aculeis inferioribus apicali et submedia prædita. Fossa areæ vulvariae magna, pone constricta, laminam, e margine anteriore fossæ orientem, paullo longiorem quam latiore, includens . . . . . *Gn. lucifuga* Walck.).

1. *Gnaphosa anglica*¹⁾. Drassus a. Cambr. (Trans. Linn. Soc. T. XXVII, p. 41; Tb. 54, Figg. 12). — *Gnaphosa* a. Thor. (Rem. on Syn., p. 429); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 188).

Hidtil kun taget i Jylland: mellem Hals og Stendalsgaard, 4 Exemplarer, Løvendal; et Exemplar ved Holstebro, Dr. H. J. Hansen, og et ved Randers, Direktør O. Jacobsen. Norge, Storbritannien, Frankrig.

(*Gn. leporina*. Pythonissa l. L. Koch (Fam. Drass., p. 27; Tb. II, Fig. 19). — *Gnaphosa* l. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 189).

Sverige, Storbritannien (efter Simon), Frankrig, Tyskland, Ungarn).

¹⁾ Da det forekommer mig, at Hannens Palpe ikke er helt godt beskrevet af Thorell og Simon, giver jeg den her: Processus partis tibialis ipso articulo manifesto longior, subrectus, acutus. Bulbus genitilis tumidus; lobus exterior parte extrema lobi medii fere occultus, processu fulvo apicali subrecto præditus; lobus medius magnus, in apice profunde incisus, pars interior processu nigro obliquo, subrecto instructa, ad basin perpendiculariter producta, robustiore quam processu jam dicto; qui processus pro majore parte sibi contigui sunt; stylus lobi interioris longus, subtilis, lobo medio pro maxima parte obtectus, ita ut ipse apex solus appareat, canalem, margine revoluta ipsius partis tarsalis formatum, petens.

(*Gn. lucifuga*. *Pythonissa* l. (Walek) C. L. Koch (Die Arachniden T. VI, p. 154, Figg. 468—470); Westr. (Aran. Suec., p. 350); L. Koch (Fam. Drass., p. 10; Tb. I, Figg. 5—8). — *Gnaphosa* l. Thor. (Rem. on Syn., p. 188—189); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 167).

Norge, Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn).

Pythonissa C. L. Koch, Simon.

Her er denne Slægt taget efter den af Simon (Arachnides de France T. IV, p. 192) givne Begrændsning. Nedenstaaende Art er den eneste, som hidtil kjendes fra Norden.

1. *Pythonissa nocturna*. Aranea n. Linn. (Syst. nat. Edit. 10, I, p. 621). — *Melanophora* n. Westr. (Aran. Suec., p. 357). — *Pythonissa* n. L. Koch (Fam. Drass., p. 37; Tb. II, Figg. 27—30); Simon (Arachnid. de France. T. IV, p. 195). — *Pythonissa maculata* (Wid.) C. L. Koch (Die Arachn. T. VI, p. 61, Figg. 474—475).

En ved sin Farve let kjendelig Art: Bagkroppens Rygside er sort med en guldgul halvcirkelformet Stribe fortil, et Par guldgule Pletter paa Midten og over Spindevorterne et Par skraa guldgule.

Af denne Art er der kun taget 3 Stykker her i Landet; de to ere tagne af Cand. Schlick i Teglstrup Hegn og ved Tidsvilde Strand.

Norge, Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Apostenus Westr.

Kun een Art er bekendt.

1. *Apostenus fuscus* Westr. (1851 og Aran. Suec., p. 322); E. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 313); Hansen (Zool. Dan., p. 52; Tb. III, Fig. 11).

Dette temmelig lille Dyr, der med Lethed kan kjendes (under stærk Loupe) paa de to store spatelformede Hæftehaar eller Hæfteblade under Kløerne, skal efter Simon findes i Mosset i Skovene. Her i Landet vides den kun at være taget paa tre Lokaliteter: i Tokkekjøb Hegn paa Sjælland

(Cand. Schlick); i Almindingen paa Bornholm (Dr. H. J. Hansen); i Himmelbjergsskoven (Dr. Hansen). En kjønsmoden Han er taget i de første Dage i August.

Norge, Sverige, Frankrig, Ungarn, Galizien (L. Koch).

Liocranum L. Koch.

Den eneste Art af denne Slægt, som kan ventes at træffes her i Landet, er:

1. *Liocranum domesticum* (Reuss) Thor. (Rem. on Syn., p. 432). — *Clubiona* d. Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 132; Tb. VIII, Fig. 84). — *Liocranum rupicola* (Walck.) E. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 294).

Efter Simon skal dette Dyr leve under Barken paa gamle Træer. Kun eet Stykke, en voksen Hun, er taget her i Landet i Omegnen af Hammershus af Dr. H. J. Hansen.

Sverige (efter Thorell), England, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

Zora C. L. Koch.

Denne Slægt er let kjendelig paa sin Øjenstilling. Af Begyndere kan den paa Grund deraf endogsaa antages for en *Lycosa*. I Norden lever der ikke mere end een Art.

1. *Zora maculata*. Hecaerge m. (Blackw.) Thor. (Rem. on Syn., p. 168); Hansen (Zool. Dan., p. 51; Tb. III, Fig. 10). — *Zora spinimana* (Sund.) Westr. (Aran. Suec., p. 324); E. Simon (Arachn. de France T. IV, p. 317). — Hecaerge sp. Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 41; Tb. III, Fig. 21).

Let kjendelig paa Grund af de tre Rækker af brune, undertiden sammenflydende, Pletter, som pryde Ryggen af dens Bagkrop. Det er et almindeligt Dyr i Bunden af vore Skove; den er ikke saa hurtig i sine Bevægelser som de andre af denne Familie. Parringen foregaar i Maj og Juni.

Norge, Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

Anyphæna Sund.

I Norden kun een Art:

1. *Anyphæna accentuata* (Walek.) Westr. (Ar. Suec., p. 371); L. Koch (Drassiden, p. 219; Tb. IX, Figg. 143—145); E. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 267); Hansen (Zool. Dan., p. 52; Tb. III, Fig. 12). — *Clubiona* a. Blackw. (Sp. Gr. Brit. I., p. 131; Tb. VIII, Fig. 83).

Især Hunnerne ere let kjendelige paa de to $\wedge$ -formede Pletter, der pryde Ryggen af dens Bagkrop. Et almindeligt Dyr paa vore Skovtræer, hvor den opholder sig i et sammenrullet Blad. Kjønsmodne Hanner træffes i Maj og Juni.

Norge, Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Clubiona Latr.

Som Regel ere Arterne af denne Slægt forsynede med en tæt Beklædning af silkegraa Haar, af hvilken Grund de allerfleste Arter kun ved en omhyggeligere Undersøgelse (især af Kjønscdelene) kunne skjælnes fra hinanden. De fleste af dem holde sig skjulte om Dager i et sammenrullet Blad paa Buske eller de lavere Grene af Træer.

Conspectus specierum.

Mares.

- A. Tibiæ III aculeis inferioribus saltem binis armatæ:
- I. Processus (exterior) partis tibialis palporum permagnus, perrobustus, triramus, ramo inferiore longiore quam superiore . . . . . *Cl. caerulecens* L. Koch.
  - II. Processus (exterior) partis tibialis palporum biramus:
    - a. Rami processus dicti longitudine paullo discrepantes:
      1. Ramus superior in basi superiore bisinuatus; margo cephalothoracis manifesto niger . . . . . *Cl. pallidula* Cl.
      2. Ramus superior in basi integer:
        - a. Mandibulæ ante manifesto convexæ; ramus inferior superiore brevi longior, sursum curvatus . . . . . *Cl. holosericea* De Geer.

β. Mandibulæ ante rectæ:

- * Ramus superior processus partis tibialis robustus, complanatus, in apice rotundatus:
  - † Ramus superior manifesto longior quam latior; inferior superiore manifesto brevior, subrectus, in apice dilatatus . . . . .
. . . . . *Cl. frutetorum* L. Koch.
  - †† Ramus superior manifesto longior quam latior, extrorsum leviter curvatus, obtusus; inferior superiore manifesto brevior, multo latior (v. crassior) quam longior, stylo subtili apicali librato ¹⁾ instructus; pars patellaris processu brevi lato inferiore interioreque prædita . *Cl. germanica* Thor.
  - ††† Ramus superior haud longior quam latior; inferior æque longe atque superior attingit, sursum curvatus, subacutus; pars tarsalis lata, apicem versus dilatata (ovata); bulbus genitalis inflatus, stylo longo gracili instructus, ex apice interiore bulbi proveniente, latus exterius petente . . . . .
. . . . . *Cl. neglecta* Cambr.
- ** Ramus superior processus partis tibialis manifesto longior quam latior, acutus:
  - † Ramus inferior apicem versus dilatatus, rotundatus . . . . *Cl. lutescens* Westr.
  - †† Ramus inferior procerus, subacutus . . . . .
. . . . . *Cl. terrestris* Westr.

b. Ramus inferior processus partis tibialis multo longior quam superior, gracilis, rectus, dente uno aut dentibus duobus triangulis robustis superioribus instructus:

- 1. Ramus inferior dentibus superioribus duobus instructus; dorsum abdominis stria pone interrupta nigra ornatum . . . . *Cl. erratica* C. L. Koch.

¹⁾ Hic ramus, a fronte inspectus, ferro spirali similis est, quo cortices lagenis extrahuntur.

2. Ramus inferior dente superiore unico instructus:

a. Inter ramos processiculus obtusus adest, æque longus atque ramus superior *Cl. reclusa* Cambr.

β. Inter ramos tuberculum parvum adest . . .
. . . . . *Cl. grisea* L. Koch.

III. Processus (exterior) partis tibialis integer:

a. Processus tibialis perbrevis; bulbus genitalis valde tumidus, parti tarsali pone prominens, basin partis tibialis attingens; dorsum abdominis stria, pone in arcus dissoluta, nigra ornatum *Cl. corticalis* Walek.

b. Processus partis tibialis compressus, vix longior quam altior, obtusus; bulbus genitalis parte tarsali absconditus . . . . . *Cl. trivialis* C. L. Koch.

B. Tibiæ III aculeis inferioribus singulis armatæ:

I. Processus exterior partis tibialis magnus, subito coarctatus:

a. Pars patellaris tuberculo levi apicali interiore prædita. Processus partis tibialis subito coarctatus, angulis superiore vix conice producto, quadrato, in apice vix inciso, et inferiore in processiculum longum gracilem, sursum curvatum, in apice bifurcatum, producto. Pars tarsalis elevatione dorsuali exteriore prædita, quæ incisura processus partis tibialis continetur. Abdomen unicolor . . . *Cl. brevipes* Blackw.

b. Processus partis tibialis in processiculum simplicem longum gracilem, sursum fortiter curvatum, productus. Abdomen nigro-ornatum *Cl. compta* C. L. Koch.

II. Processus partis tibialis simplex (non subito coarctatus) (sec. ill. E. Simon):

a. Processus partis tibialis perlongus, robustus, obtusus (sec. E. Simon) . . . *Cl. marmorata* L. Koch.

b. Processus partis tibialis æque longus atque pars tibialis, rectus, acutus (sec. E. Simon) . . . . .
. . . . . *Cl. pallens* (Hahn) L. Koch.

Mærket, som Antallet af de nedre Torne paa tredie Tibia afgiver, har kun frembudt ringe Variation: 1 Exemplar af *Cl. brevipes* (»*Cl. paradoxa*« L. Koch) havde to Torne

istedenfor een — og af *Cl. holosericea* havde et Exemplar af hvert Kjøen kun een Torn paa dette Sted.

Feminæ.

A. Tibiæ III aculeis inferioribus saltem binis munitæ:

I. Cephalothorax manifesto nigro-marginatus:

a. Dorsum abdominis vitta, pone in arcus dissoluta, nigra notatum; oculi anteriores magni, sibi magnitudine æquales . . . . . *Cl. corticalis* Walck.

b. Abdomen concolor aut stria anteriore media brunnescente notatum:

1. Oculi anteriores medii lateralibus manifesto majores et sibi quam lateralibus propiores; cephalothorax ante manifesto infuscatus; area vulvæ incisuris profundis duabus prædita, ante divergentibus . . . . . *Cl. pallidula* Cl.

2. Oculi anteriores æque magni et spatiis æquis separati; apices metatarsorum III et IV et tarsi diluti . . . . . *Cl. reclusa* Cambr.

(3. Interdum *Cl. grisea*; apices metatarsorum III et IV et tarsi III et IV fuscescentes.)

II. Margo lateralis cephalothoracis parte cetera non fuscior:

a. Oculi anteriores medii lateralibus manifesto minores; abdomen stria nigra, pone interrupta, notatum . . . . . *Cl. erratica* C. L. Koch.

b. Oculi anteriores medii lateralibus manifesto majores:

1. Oculi anteriores medii a lateralibus spatio separati, quod diametrum oculorum mediorum superat; mandibulæ ante manifesto convexæ (vel geniculatæ) . . . . . *Cl. holosericea* De Geer.

2. (Oculi anteriores medii a lateralibus spatio separati, quod diametro oculi minus est; mandibulæ non convexæ . . . . . *Cl. germanica* Thor.)

c. Oculi anteriores magnitudine subæquales; medii a lateralibus spatio separati, quod diametro oculorum mediorum minus est:

1. Area vulvæ permagna, trapezoidalis, in laminam posteriorem, rimæ genitali longe prominentem, producta . . . . . *Cl. caerulescens* L. Koch.

2. Area vulvæ pone rimam genitalem non producta:
- a. Area vulvæ fusca, longior quam latior, pone paullo latior quam ante, impresso-punctata; margo posterior satis profunde bis emarginatus, angulis exterioribus satis acutis; uterque sinus suum tuberculum amplectitur . . . . .
. . . . . *Cl. frutetorum* L. Koch.
  - β. Area vulvæ brunnea, parte media fusca, convexa, longior quam latior, rugose coriacea, sulco laterali subtili limitata, puncta fusca posteriora duo et subanteriora duo præbens . . . . .
. . . . . *Cl. lutescens* Westr.
  - γ. Area vulvæ suborbicularis; margo posterior incisuris parvis duabus inter se propinquis prædita, singula tubercula parva includentibus, inter quas costulæ parvæ duæ adsunt, literam V similes . . . . *Cl. grisea* L. Koch
  - δ. Area vulvæ sublævis (impresso-punctata) brunnea aut fusca, impressione transversa posteriore prædita, post quam tubercula obliqua duo nigra adsunt, laminulam posteriorem suborbicularem limitantes . . . . . *Cl. neglecta*.
  - ε. Area vulvæ magna depressionibus duabus prodeuntibus subparallelis instructa, septo lato humili disjunctis, incisura posteriore majore aut minore prædita . . . . . *Cl. trivialis*.

B. Tibiæ III aculeis inferioribus singulis armatæ:

- I. Oculi anteriores laterales a mediis spatio separati, quod diametro oculi duplo majus est; oculi posteriores laterales a mediis spatio separati, quod diametro oculi fere duplo majus est; abdomen concolor:
  - a. Oculi posteriores spatiis subæqualibus separati; cephalothorax anguste nigro-marginatus, ceterum concolor; area vulvæ magna, costis circumflexis duabus, sibi propinquis, subposterioribus, prædita . . . . .
. . . . . *Cl. brevipes*.

- b. Oculi posteriores medii inter se latius quam a lateralibus separati; cephalothorax præter marginem lateralem nigrum lineis angustis nigris reticulatus . . . . . *Cl. marmorata* L. Koch.
- II. Oculi anteriores spatio separati, quod diametro oculorum minus est; oculi posteriores laterales a mediis spatio separati, quod diametro oculorum non duplo majus est:
- a. Abdomen stria anteriore nigra ornatum, quam arcus acuti sequuntur; oculi anteriores medii lateralibus manifesto minores. Vulva lamina cordata magna testacea expleta . . . . . *Cl. compta*.
- b. Abdomen concolor; oculi anteriores medii lateralibus paullo majores. Area vulvaria magna, ovalis, lateribus brunneis nitidis et parte media testacea, fossam profundam præbet *Cl. pallens* (Hahn) L. Koch.

Medens det neppe vil frembyde nogen synderlig Vanskelighed at bestemme Hannerne efter ovenstaaende Tabel, vil det sandsynligvis være vanskeligt nok at bestemme Hunnerne af *Cl. frutetorum*, *Cl. lutescens* og *Cl. neglecta*.

Hunnerne af *Cl. terrestris* har jeg ikke turdet opføre i Bestemmelsestabelen, da jeg ikke med Sikkerhed har kunnet bestemme noget Exemplar af den, hvilket maaske beror paa, at jeg ikke har formaaet at holde den ude fra Hunnerne af *Cl. lutescens*.

1. *Clubiona pallidula*. Araneus p. *Cl.* (Svenska Spindlar, p. 81; Pl. II, Tb. 7). — *Clubiona* p. Westr. (Aran. Suec., p. 389); L. Koch (Fam. Drass., p. 323; Tb. XIII, Figg. 208—210); Thor. (Rem. on Syn., p. 213); E. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 224). — *Cl. epimelas* (Walck.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 124; Tb. VII, Fig 77).

Denne vor største Art af Slægten *Clubiona* er almindeligt udbredt her i Landet. Undertiden forekommer den under Bark. Kjønsmodne Hanner træffes fra Midten af Maj til Begyndelsen af Juli; Æglægningen finder Sted i Slutningen af Juli og Begyndelsen af August.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien og Spanien.

2. *Clubiona reclusa* (Cambr.) Thor. (Rem. on Syn., p. 218); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 225).

Er fundet i alle Landsdele, men langt mindre hyppigt end foregaaende Art. Kjønsmodne Hanner ere trufne fra Slutningen af Maj til Slutningen af Juli.

Norge, Storbritannien, Tyskland, Ungarn.

3. *Clubiona corticalis* (Walck.) Westr. (Aran. Suec., p. 401); Blackw. (Spid. Gr. Brit., I, p. 126; Tb. VII, Fig. 79); L. Koch (Fam. Drass., p. 301; Tb. XII, Fig. 192); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 231).

Denne temmelig store og paa Grund af sin Farvetegning let kjendelige Art findes i Almindelighed under Barken paa gamle Træer. Hidtil er den kun truffet paa Sjælland.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

4. *Clubiona caerulea* L. Koch (Fam. Drass., p. 331; T. XIII, Figg. 213—215); Thor. (Rem. on Syn., p. 224); E. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 223).

Er fundet i alle Landsdele, men ikke hyppigt. De fleste kjønsmodne Hanner ere trufne i August Maaned, paa hvilken Tid der endnu er fundet nogle, som ikke vare kjønsmodne.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

5. *Clubiona holosericea* (De Geer) Westr. (Aran. Suec., p. 393); Thor. (Rem. on Syn., p. 219); Hansen (Zool. Dan., p. 53; Tb. III, Fig. 13). — *Cl. phragmitis* L. Koch (Fam. Drass., p. 315; Tb. XIII, Figg. 202—204); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 215).

Kun lidet mindre end *Cl. pallidula*. Den er almindelig i alle Landsdele. Allerede i Slutningen af Marts findes kjønsmodne Hanner; de sidste, der ere trufne om Foraaret, ere trufne i Midten af Maj; i Begyndelsen af August og indtil i Begyndelsen af September træffes der kjønsmodne Hanner af det nye Kuld. Der er saaledes ingen Tvivl om, at Parringen foregaar tidligt paa Foraaret, og at Dyrene overvintre som kjønsmodne.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

(*Clubiona germanica* Thor. (Rem. on Syn., p. 220); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 216). — *Cl. holosericea* L. Koch (Fam. Drass., p. 311; Tb. XII, Figg. 199—201).

Denne Art er kjendeligt mindre end *Cl. holosericea*, fra hvilken den (ialtfald Hannen) let kan kjendes ved Kjønsgorganerne.

Norge, Frankrig, Tyskland, Ungarn.)

6. *Clubiona fruletorum* L. Koch (Fam. Drass., p. 344; Tb. XIV, Figg. 224—226); Thor. (Rem. on Syn., p. 216); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 218).

Af denne Art er kun en halv Snes Stykker taget. Af sikre Lokaliteter haves kun Hald ved Viborg, hvor Dr. H. J. Hansen og jeg have taget den et Par Aar efter hinanden.

Norge, Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

7. *Clubiona neglecta* (Cambr.) Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 221); Cambr. (Spid. Dorset, p. 25; Tb. III, Fig. 3). —? *Cl. montana* L. Koch (Fam. Drass., p. 308; Tb. XII, Fig. 197).

En halv Snes Stykker er taget, paa Sjælland i Kragmose og Tidsvilde (Cand. Schlick), Vemmetofte (Dr. Hansen); ved Hammershus (Dr. Hansen); ved Grenaa. Kjønsmodne Hanner forekomme i Juni til September, i hvilken Tid Parringen maa foregaa, da ikke fuldt udviklede Hanner forekomme i Begyndelsen af April.

Norge, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

8. *Clubiona lutescens* Westr. (Aran. Suec., p. 394); L. Koch (Fam. Drass. p. 336; Tb. XIII, Figg. 217—219); Thor. (Rem. on Syn., p. 221); Simon (Arach. de France. T. IV, p. 219).

Ret almindeligt forekommende i alle Landsdele, især paa fugtige Steder; en enkelt Gang er den taget under Bark (Cand. Schlick). Kjønsmodne Hanner ere trufne fra Slutningen af Maj til Slutningen af Juli.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

9. *Clubiona terrestris* Westr. (Aran. Suec., p. 395); L. Koch (Fam. Drass., p. 328; Tb. XIII, Figg. 211—212); Thor. (Rem. on Syn., p. 222); Simon (Arachn. de France, p. 217). — *Cl. amarantha* Blackw. (Spid. Gr. Brit. I, p. 123; Tb. VII, Fig. 76).

Er sparsomt taget paa Sjælland og Fyen og i Jylland, fra Juni til sidst i August.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

10. *Clubiona erratica* C. L. Koch (Die Arachniden. T. X, p. 131; Figg. 842—843); Westr. (Aran. Suec., p. 397); L. Koch (Fam. Drass., p. 296; Tb. XII, Figg. 188—190); Thor. (Rem. on Syn., p. 222); Simon (Arach. de France. T. IV, p. 229).

Af denne Art er der kun taget to Stykker her i Landet, det ene af Cand. Schlick, det andet, ved Hald, af Dr. H. J. Hansen. I Frankrig træffes Hannen kjønsmoden i August; hos os er det sandsynligvis lidt senere.

Norge, Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

11. *Clubiona grisea* L. Koch (Fam. Drass., p. 319; Tb. XIII, Figg. 205—207); Thor. (Rem. on Syn., p. 220) Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 226). — *Cl. holosericea* Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 122; Tb. VII, Fig 75).

Er rimeligvis almindelig over hele Landet; dog er den endnu ikke taget paa Bornholm, Lolland-Falster og Møen. Den forekommer især paa Buske i Moser. Hr. Schlick har truffet en kjønsmoden Han overvintrende og i September findes der kjønsmodne Dyr, utvivlsomt af Aarets Generation; men ikke alle Dyrene overvintre som kjønsmodne. Parringen foregaar utvivlsomt i April.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

12. *Clubiona trivialis* C. L. Koch (Die Arachniden. T. X, p. 132, Figg. 844—845); L. Koch (Fam. Drass., p. 305; Tb. XII, Figg. 194—196); Thor. (Rem. on Syn., p. 225); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 228). — *Cl. pallens* Westr. (Aran. Suec., p. 404).

Er, ialtfald væsentligst, et Hededyr. Paa Sjælland er den taget ved Tidsvilde (Cand. Schlick); paa Bornholm i Almindingen og Syd for Hasle (Dr. H. J. Hansen); samt flere Steder i Jylland. Kjønsmodne Hanner ere trufne fra Juli til September.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

13. *Clubiona brevipes* Blackw. (1841 og Spid. Gr. Brit. T. I, p. 127; Tb. VII, Fig. 80); Thor. (Rem. on Syn., p. 224); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 232). — *Cl. fuscula* Westr. (Aran. Suec., p. 400); ♀ L. Koch (Fam. Drass., p. 349; Tb. XIV, Fig. 228). — ♂ *Cl. paradoxa* L. Koch (Ibid., p. 342; Tb. XIV, Figg. 222—223).

Denne lille Art er taget sparsomt i de fleste Landsdele. Kjønsmodne Hanner ere trufne i Maj.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

14. *Clubiona compta* C. L. Koch (Die Arachnid. T. VI, p. 16, Fig. 440); Westr. (Aran. Suec., p. 403); Blackw. (Spid. Gr. Brit., T. I, p. 128; Tb. VII, Fig. 81); L. Koch (Fam. Drass., p. 294; Tb. XIV, Figg. 237—239); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 237); Hansen (Zool. Dan., p. 54; Tb. III, Fig. 14).

Denne lille Art er let kjendelig paa sin Tegning: paa Bagkroppens Rygside findes der tre Rækker mørke Pletter, af hvilke de i den midterste Række ere pilformede og de i Siderækkerne ere trekantede, skraa. Den er ret hyppig i Skove og er taget i alle Landsdele. Kjønsmodne Hanner ere trufne fra Maj til August.

Norge (Str.), Sverige, Storbritannien, Frankrig og Tyskland.

15. *Clubiona marmorata* L. Koch (Fam. Drass., p. 294; Tb. XIV, Figg. 232—233); Simon (Arachn. de France T. IV, p. 233); Chyz. & Sulcz. (Aran. Hung. T. II, p. 228; Tb. IX, Figg. 7, 16, 34).

Af denne lille Art er kun et Stykke, en ikke voxen Hun, taget her i Landet, i Charlottenlund af Gross. Budde-Lund.

Frankrig, Tyskland, Ungarn.

16. *Clubiona pallens* (Hahn). L. Koch (Fam. Drass., p. 294; Tb. XIV, Figg. 234—236); Thor. (Rem. on Syn., p. 226). — *Cl. diversa* (Cambr.) Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 234).

Af denne lille Art. er kun eet Stykke, en voxen Hun, taget her i Landet.

Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

I vore Brødrelande forekommer der to Arter, der ikke ere fundne hos os: *Cl. borealis* Thor. (= *Cl. trivialis* Westr.) og *Cl. norvegica* Str.

Cheiracanthium C. L. Koch.

En Ejendommelighed for Hannerne af denne Slægt er den Omstændighed (hvorefter Slægten har faaet sit Navn), at Palpens yderste Led er forsynet med en bagudrettet Ud-vækst, der som Regel er lang, slank og krummet; denne Karakter er saa iøjnefaldende, at Slægten med Lethed kan kjendes herpaa. Bagkroppens Haarklædning er betydelig sparsommere og kortere end f. Ex. hos *Clubiona*, hvilket bevirker, at Dyrene ikke have det ejendommelige, ligesom silkeklædte Udseende, der plejer at udmærke Drassiderne. De opholde sig som Regel paa lavere Buske, hvor de spinde et fornedet aabent, klokkeagtigt Bo; naar Hunnen skal til at lægge Æg, spinder den et temmelig stort kugleformet Bo, i hvilket den opholder sig efter at have lagt Æg. Æggene og de spæde Unger forsvare den med stor Bidsk-hed. Hos os kjendes der kun et ringe Antal Arter af denne Slægt; men det staar til at vente, at vi have flere end de hidtil kjendte. Arterne ere for Hannerne Vedkommende lette at bestemme; men Hunnerne ere meget vanskelige.

Conspectus specierum.

1. Abdomen stria manifesta rubra, per longitudinem ducta ornatum:
  - a. Stria rubra mammillas attingens. Processus partis tarsalis palporum maris manifesto (pæne dimidio) brevior quam pars tibialis . . . *Ch. carnifex* Fabr.

- b. Stria rubra ultra medium abdominis non attingens . . . . . *Ch. abbreviatum* Simon.
2. Abdomen stria manifesta non ornatum. Processus partis tarsalis palporum maris paullo brevior quam pars tibialis . . . . . *Ch. lapidicolens* Simon.

1. *Cheiracanthium carnifex*. Aranea carnifex Fabr. (Syst. Ent., p. 436). — *Cheiracanthium* c. C. L. Koch (Die Arachn. T. VI, p. 14, Figg. 438—439); L. Koch (Fam. Drass., p. 258; Tb. X, Figg. 164—166); Hansen (Zool. Dan., p. 54; Tb. IV, Fig. 2). — *Ch. erratica* (Walek.) Westr. (Aran. Suec., p. 380); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 254).

At denne Art ikke, saavidt vides, er taget paa Bornholm og Møen, er utvivlsomt rent tilfældigt; thi den er taget i alle andre Landsdele og er almindelig i Skove, især paa Lyngbund. Den træffes ogsaa udenfor Skovene. Kjønsmodne Hanner træffes fra Juni til September, og Parringen foregaar ialtfald for de fleste Individuers Vedkommende i den første Del af denne Tid. I Juli og August træffer man nemlig allerede mange Hanner, vogtende over deres Æg i et Bo, der almindeligst er dannet i en Lyngtop, idet Dyret bøjer dennes Kviste sammen.

Af Varieteten *Ch. fasciatum* Thor. (Rem. on Syn., p. 432); *Clubiona erratica* Blackw. (Spid. Gr. Brit. I., p. 135; Tb. X, Fig. 86) fandt Løvendal en Hun ved Hals i Jylland.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

2. *Cheiracanthium abbreviatum* Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 262).

Denne Art, hvoraf Hannen er ukjendt, opfører jeg kun med Tvivl, idet jeg ikke er sikker paa Bestemmelsen af det eneste Stykke, der er taget her i Landet, en voksen Hun, som Løvendal tog ved Hammeren paa Bornholm.

Frankrig.

3. *Cheiracanthium lapidicolens* Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 261).

Hidtil kun sparsomt taget her i Landet: Møen (Dr. H. J. Hansen) samt i Jylland ved Pindstrup og Lindum Skove ved Tjele (Løvendal) samt ved Frijsenborg (Dr. Hansen). En kjønsmoden Han er taget i Juni; men endnu i Juli er der truffet en ikke kjønsmoden Han. Hunnen skal, efter Simon, danne sit Bo for Æggene under Stene eller i Mos.

Jeg er ikke sikker paa, at *Ch. nutrix* Westr. (Aran. Suec., p. 378); Thor. (Rem. on Syn., p. 207) er synonym med denne Art.

Norge, Frankrig.

Phrurolithus (C. L. Koch) Westr.

(*Micariosoma* Simon).

Arterne af denne Slægt ere smaa Dyr med livlige Farver og meget hurtige i deres Bevægelser; de opholde sig i Almindelighed under Stene og i Mos. Fra Norden kjendes kun to Arter:

1. *Cephalothorax fusco-brunneus*; abdomen maculis niveis sex, partim transversis, ornatum . . . *Ph. festivus* C. L. Koch.
2. (*Cephalothorax ferrugineus*; abdomen punctis niveis sex ornatum . . . . . *Ph. minimus* C. L. Koch.)

1. *Phrurolithus festivus* C. L. Koch (Die Arachniden. T. VI, p. 110; Figg. 511—512); Westr. (Aran. Suec., p. 327); L. Koch (Fam. Drass., p. 229; Tb. IX, Figg. 148—150). — *Micariosoma* f. Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 275). — *Drassus propinquus* Blackw. (Spid. Gr. Brit. T. I, p. 120; Tb. VI, Fig. 74).

Godt en Snæs Exemplarer ere taget her i Landet; hidtil kun paa Øerne. Af sikre Lokaliteter haves kun: Fuglevad ved Lyngby (Cand. Schlick) og Hammeren paa Bornholm (Grosserer Budde-Lund). En kjønsmoden Han er truffet i Juni.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland og Ungarn.

(*Phrurolithus minimus* C. L. Koch (Die Arachniden. T. VI. p. 111, Fig. 513); Westr. (Aran. Suec., p. 329); L. Koch (Fam. Drass., p. 227; Tb. IX, Figg. 146—147);

Thor. (Rem. on Syn., p. 169). — Micariosoma m. Simon (Arachn. d. France. T. IV, p. 277).

Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.)

Agroeca Westr.

Denne Slægt omfatter middelstore, mat farvede Dyr. De leve i Skove og skulle opholde sig i Mosset og under lignende Forhold. Der er af vore dygtige og flittige Samlere kun taget ganske faa Stykker af denne Slægt; men dog er der Grund til at antage, at de slet ikke ere sjeldne her i Landet, hvad følgende formentlig vil vise. Deres Æggespind, afbildet af Blackwall (Spid. Gr. Brit. T. I, Tb. XII, Fig. 102) ligner et lille Æg, omgivet med et tyndt Lag af Leer; det anbringes i hængende Stilling ved en lille Stilk af Spind f. Ex. paa Lyngplanter. For en Del Aar siden fandt Fru Nina Lund, født Thaulow, et temmelig betydeligt Antal af disse Æggespind i Teglstrup Hegn ved Helsingør; nogle af Æggene fik jeg udklækket og blev derved sikker paa, at de tilhørte en Art af denne Slægt. Men uagtet Frk. Thaulow det paafølgende Aar var saa venlig at vise mig de Steder, hvor hun havde taget disse Æggespind, var det mig trods flere Timers Søgen ikke muligt at finde et eneste Dyr af denne Slægt. — Da der i England, foruden de to af vore Arter, forekommer: *A. gracilipes* Blackw., *A. celans* Blackw. og *A. celer* Cambr., er der Sandsynlighed for, at der ved ihærdig Søgen efter disse Dyr vil kunne findes flere Arter her i Landet end de hidtil kjendte. Arterne af denne Slægt ere vanskelige at bestemme ¹⁾.

Conspectus specierum.

1. Oculi ordinis anterioris sibi subæquales:

- a. Oculi medii posteriores inter sese æque longe atque ab anterioribus mediis separati; lamina triangula ²⁾ areæ vulvariae manifesto latior quam longior . . . . .

_____ *A. brunnea* Blackw.

¹⁾ Synonymien er derfor ogsaa vanskelig at udrede. Paa Grund af det ringe Materiale, jeg har havt, har jeg heri fulgt Thorell og Simon. Jeg bør derfor ikke undlade at gøre opmærksom paa, at efter Chyzer og Kulzycynski er *A. brunnea* Blackw. = *A. Haglundii* Thorell, Simon.

²⁾ Foruden den smalle Stribe, hvori denne Plade fortsætter sig bagtil.

- b. Oculi medii posteriores ab anterioribus mediis longius quam inter se separati; lamina triangula areæ vulvariae æque longa atque lata *A. Haglundii* Thor.
2. Oculi anteriores medii lateralibus manifesto minores; pedes concolores . . . . . *A. proxima* Cnbr.

1. *Agroeca brunnea*. — Agalena br. Blackw. (1833 og Spid. Gr. Brit. T. I, p. 159; Tb. X, Fig. 102). — *Agroeca* br. Thor. (Rem. on Syn., p. 162); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 303). — *A. linotina* (C. L. Koch) Westr. (Aran. Suec., p. 313).

Ved Bremersvold paa Lolland en kjønsmøden Hun taget af Løvendal og Ingeniør Engelhart; ved Vejle en ikke voxen Hun, af Dr. H. J. Hansen.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Agroeca Haglundii* Thor. (Rem. on Syn., p. 162); Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 301).

Kun eet Stykke, en Hun, er hidtil taget her i Landet, ved Maribo, af Løvendal.

Norge, Sverige, Finland (efter Thorell), Frankrig, Tyskland, Østerrig (efter Thorell), Ungarn.

3. *Agroeca proxima* (Cnbr.) Simon (Arachn. de France. T. IV, p. 305).

Kun fire Stykker ere fundne her i Landet, et i Jægersborg Dyrehave af Cand. Schlick, et ved Hald og to ved Bækkelund i Jylland af Cand. C. With.

Storbritannien, Holland, Frankrig.

Eresoidæ Thor.

Denne Familie er især udbredt i den gamle Verdens varme og varmere Lande og tæller kun faa Slægter, af hvilke en er repræsenteret hos os. Forkroppen er meget svær, stærkt hvælvet i sin forreste Del, der er bred fortil, medens den bageste Del er betydeligt lavere. Den forreste Række Øjne sidder tæt ved Forkroppens Forrand; de midterste ere smaa og sidde tæt sammen, medens de yderste sidde langt fra dem, nær ved Forkroppens Forhjørner. Den bageste

Række danner et Trapez, som er meget bredere bagtil: de midterste af dem ere meget større end alle de andre Øjne og sidde kun lidet bagved (og udenfor) de midterste Øjne af forreste Række, medens de bageste sidde langt tilbage, næsten paa det højeste Sted af Forkroppen; de sidde næsten ligesaa vidt skilte fra hinanden som de yderste Øjne af forreste Række. Giftkrogene ere meget kraftige og Benene ere korte og meget kraftige.

Eresus Walck.

Da der ikke kan være Tale om, at vi skulde have andre Slægter af denne Familie her i Landet, anser jeg en nærmere Betegnelse af den for overflødig, saa meget mere som det ikke er muligt at forveksle vor eneste Art af denne Slægt med noget andet dansk Dyr.

1. *Eresus niger* (Petagna) Simon (Hist. nat. d. Araignées. T. I, p. 254). — *E. cinnabarinus* (Oliv.) C. L. Koch (Die Arachn. T. VI, p. 106, Fig. 318); Blackw. (Spid. Gr. Brit. T. I, p. 46; Tb. III, Fig. 23); Thor. (Rem. on Syn., p. 420); Hansen (Zool. Dan., p. 50; Tb. III, Fig. 9).

Tidligere Forfattere, f. Ex. C. L. Koch, have ment at kunne opstille flere Arter paa smaa Forskjelligheder hos (Hannerne af) denne Art. Da det er aldeles usandsynligt, at der her i Landet forekommer mere end een Art, indskrænker jeg mig til at henvise til Thorell (l. c.) for den øvrige Synonymi.

Dette er utvivlsomt vor smukkeste Edderkop: Hunnen er ensfarvet fløjelssort med svagt rødligt Skjær. Hovedfarverne hos Hannen er: fløjelssort Forkrop med skarlagensrøde Sider bagtil, Bagkroppens Overside er skarlagensrød med 2 (eller 3) Par sorte Pletter, omgivne af en hvid Ring.

Kjendes kun fra Jylland, hvor der er taget en tredive Stykker af den: ved Viborg, Professor A. Feddersen og Adjunct Mortensen; Randers og Onsild, Direktør Jacobsen; Hammerbakkerne ved Aalborg, Brygger Johansen; Limbjergene ved Juel Sø (H. J. Hansen, l. c.); paa en Lyngbakke tæt ved Nørholm Skov ved Varde forekommer den

»talrigt« ifølge Jensen-Haarup (Fauna og Flora. 1902, p. 100). Kjønsmodne Hanner træffes fra Slutningen af Maj til Slutningen af Juli. Efter Schade (»Beskrivelse over Øen Mors«, p. 228) er den ogsaa fundet paa denne Ø. Det er et hurtigt Dyr, der bevæger sig i kvikke Spring. Hunnen graver, efter Simon, under Stene, Mosser eller Laver et 10—15 Ctm. dybt, skraat Rør, hvis Væg den beklæder med et tykt, grovt, gult Spind og hvis øverste Ende er ombøjet og til-dækker Aabningen.

Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

Dictynoidæ Thor.

Dyrene af denne Familie ere gode Spindere: de forfærdige et Næt til at fange Byttet i. Nættet er som Regel meget uregelmæssigt, hvorved det i høj Grad er forskjelligt fra det, som forfærdiges af Medlemmerne af den følgende Familie, Agalenoïdæ. Familien omfatter kun temmelig faa Arter i vor Fauna.

Conspectus generum.

1. Maxillæ subparallelæ; labium in apice truncatum vel leviter emarginatum:
  - a. Oculi laterales manifesto disjuncti; pedes omnes aculeati . . . . . *Amaurobius* C. L. Koch.
  - b. Oculi laterales subcontigui; pedes aculeis destituti . . . . . *Lathys* Simon.
2. Maxillæ in labium subtriangulum inclinata; pedes aculeis destituti:
  - a. (Oculi anteriores laterales æque longe a mediis atque a posterioribus lateralibus separati (sec. auctores) . . . . . *Argenna* Thor.)
  - b. Oculi anteriores laterales multo longius a mediis quam a posterioribus lateralibus disjuncti . . . *Dictyna* Sund.

Amaurobius C. L. Koch.

Temmelig store Dyr af mørk, brun Farve med graalig Bagkrop, sparsomt beklædte med korte mørke Haar. For-

kroppens forreste Parti kjendeligt mørkere end det øvrige. De opholde sig i Sprækker, fortrinsvis i Klipper (og Huse), mellem Stene og lignende Steder.

Conspectus specierum.

Mares.

1. Pars tibialis palporum processibus apicalibus tribus, exteriore et superiore et interiore, instructa:
  - a. Processus interior partis tibialis sensim tenuior, subrectus; processus superior integer . . . *A. fenestralis* Ström.
  - b. Processus interior partis tibialis subito coarctatus, parte coarctata manifesto curvata; processus superior in apice incisus . . . . . *A. similis* Blackw.
2. Processus verus interior parti tibiali deest; processus exterior in apice dilatatus . . . . . *A. ferox* Walck.

Feminæ.

1. Oculi laterales anteriores majores quam posteriores:
  - a. Tuberculum magnum, in incisura posteriore areæ vulvarie positum, trapezoidale, ante latius . . . . . *A. fenestralis* Ström.
  - b. Tuberculum dictum trapezoidale, pone latius . . . . . *A. similis* Blackw.
2. Oculi laterales æque magni . . . . . *A. ferox* Walck.

1. *Amaurobius fenestralis*. Aranea f. Ström (Trondhj. Selsk. Skrif. IV, 1768, p. 362; Tb. XVI, Fig. 23). — Amaurobius f. Thor. (Rem. on Syn., p. 205); Simon (Arachnides de France T. I, p. 266); Hansen (Zool. Dan., p. 41; Tb. III, Figg. 1.) — *A. atrox* (De Geer) C. L. Koch (Die Arachniden. T. X, p. 116, Fig. 831); Westr. (Aran. Suec., p. 376). — Ciniflo a. Blackw. (Spid. Gr. Brit. T. I, p. 140; Tb. IX, Figg. 88).

Et almindeligt Dyr i Huse og i det Fri. Den overvintrer som kjønsmoden, og kjønsmodne Hanner ere trufne indtil Juni.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland og Ungarn.

2. *Amaurobius similis*. Ciniflo s. Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 141; Tb. IX, Figg. 89). — *Amaurobius* s. Thor. (Rem. on Syn., p. 206); Simon (Arachnides de France. T. I, p. 228).

Er lidt større end foregaaende, som den ligner meget. Otte Stykker af den ere tagne; udenfor Kjøbenhavn vides den kun at være taget i Espergjærde, nær Helsingør, af Grosserer Budde-Lund.

Norge, Storbritannien, Frankrig, Tyskland.

4. *Amaurobius ferox* (Walck.) C. L. Koch (Die Arachniden. T. VI, p. 41, Figg. 460—461); Westr. (Aran. Suec., p. 374); Simon (Arachnides de France. T. I, p. 232). — Ciniflo f. Blackw. (Spid, Gr. Brit. T. I, p. 142; Tb. IX, Figg. 90).

Kjendeligt større end *A. fenestralis*. Den er truffet i et lidt større Antal end foregaaende Art; udenfor Kjøbenhavn er den taget i Nykjøbing paa Sjælland, af Grosserer Budde-Lund, og i Maribo, af Cand. Schlick.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Lathys Simon.

(*Lethia* Menge p. p.)

Arterne af denne Slægt ere smaa Dyr (med en Længde af Forkroppen af ca. 1 Mm.).

1. *Lathys humilis*. Ciniflo *humilis* Blackw. (1855 og Sp. Gr. Brit. T. I, p. 145; Tb. IX, Fig 92). — *Lethia* h. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 201).

Arten er let kjendelig paa sin Farve: graa med en smal mørk Længdestribe paa Bagkroppen, fra hvilken der udgaar 3 mørke Tværstriber. Arten skal forekomme paa lave Buske, især ved Stranden. Her i Landet er der kun taget eet Stykke, en voxen Han; men den nærmere Lokalitet er ukjendt, da det er mange Aar, siden den blev taget.

Storbritannien, Frankrig, Ungarn.

(Argenna Thor.)

(Af denne Slægt, hvis Arter ere smaa Dyr, omtrent af Størrelse som Arterne af foregaaende Slægt, forekommer *A. Mengei* Thor. (On European Spiders, p. 123), sjældent i Sverige.)

Dietya Sund.

Arterne af denne Slægt ere smaa Dyr, med en Længde af Forkroppen af 1—2 Mm.; de findes dels paa, hyppigst lave, Buske dels under Stene. — Af praktiske Hensyn havde jeg opsat Bestemmelsen af denne Slægts Arter til jeg blev færdig med Theridierne. Da jeg derfor kun kan give en meget ufuldkommen Fremstilling af deres Forekomst her i Landet, foretrækker jeg rent at udelade dem.

Agalenoidæ Thor.

De Edderkopper, som høre til denne Familie, ere fortrinlige Spindere; Vævet, som de danne, er fint og tæt, vandret og i sit, hyppigt excentriske, Centrum forsynet med et nedadtil aabent Rør, hvori Dyret sidder paa Lur. Af Farve er det gjennemgaaende hæslege Dyr; deres lange, hyppigt langhaarede Ben gjøre dem skikkede til et hurtigt, men som oftest ikke udholdende Løb. Byttet anfalder de som Regel kun paa deres Vævtæppe; de indspinde det ikke. Kjønnene ere næsten lige store. Med Undtagelse af *Argyroneta* (Vandedderkoppen) ere deres øverste Par Spindevorter lange, tydeligt toleddede og forsynede med Spindetæppe paa det yderste Leds nederste Side (og Spids).

Conspectus generum.

A. Mammillæ superiores manifesto bipartitæ, ceteris multo longiores:

I. Mammillæ inferiores et laterales in duos ordines dispositæ:

a. Mandibulæ ad basin anteriorem manifesto geniculatæ . . . . . *Coelotes* Blackw.

b. Mandibulæ ante verticales:

1. Ordo posterior oculorum valde recurvus . . .
 . . . . . *Textrix* Sund.

2. Ordo posterior oculorum rectus aut leviter procurvus:

a. Ordo prior oculorum fortiter procurvus:

* Articulus secundus mammillarum superiorum articulo priore longior. (Animalia magna) . .
 . . . . . *Agalena* Walck.

** Articulus secundus mammillarum superiorum articulo priore dimidio brevior. (Animalia parva) . . . . . *Cryphoea*.

β. Ordo prior oculorum leviter procurvus vel subrectus: articulus secundus mammillarum superiorum articulo priore plerumque multo brevior . . . . . *Tegenaria* Latr.

II. Mammillæ inferiores et laterales in ordinem unicum dispositæ; (oculi octo). (Animalia parva) . . . . .
 . . . . . *Hahnia* C. L. Koch.

B. Mammillæ superiores haud manifesto bipartitæ, ceteris vix longiores . . . . . *Argyroneta* Latr.

Coelotes Blackw.

Det ved Grunden stærkt knæformet bøjede 1ste Led af Giftkrogene afgiver et fuldstændigt tilstrækkeligt Kjendetegn for denne Slægt. Her i Landet forekommer kun een Art:

1. *Coelotes atropos* (Walck.) Thor. (Rem. on Syn., p. 437); Simon (Arachnides de France. T. II, p. 32); Hansen (Zool. Dan., p. 42; Tb. III, Fig. 2). — *Amaurobius terrestris* C. L. Koch (Die Arachniden. T. IV, p. 45, Figg. 463—464) — *C. saxatilis* Blackw. (Spid. Gr. Brit. T. I, p. 169; Tb. XII, Figg. 109).

Synes at mangle i Jylland og er heller ikke fundet paa Fyen og Bornholm. Paa Lolland og Sjælland er den ret almindeligt udbredt i Skovene, hvor den paa sine Steder, f. Ex. i Skovene ved Fursøen, er meget hyppig. Den spin- der sit Væv paa skjulte Steder, i Stubbe og under det

nedfaldne Løv; en enkelt Gang er den fundet i et Hus. Parringen foregaar i April. Unge kjønsmodne Hanner og Hunner træffes allerede i September.

Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Textrix Sund.

Paa Grund af Øjenstillingen — der minder ikke lidt om den hos Lycosiderne forekommende — kan denne Slægt ikke forvexles med nogen anden af denne Familie. I Norden forekommer kun een Art:

1. *Textrix denticulata* (Oliv.) Thor. (Rem on Syn., p. 160); Simon (Arachnides de France. T. II, p. 120); Hansen (Zool. Dan., p. 47; Tb. III, Fig. 7). — *T. lycosina* (Sund.) Westr. (Aran. Suec., p. 311); Blackw. (Spid. Gr. Brit. T. I, p. 172; Tb. XII, Figg. 110).

Denne temmelig lille og ret kraftigt tegnede Art er ret almindeligt udbredt paa Øerne, især i Skove; i Skaarup, i Sydfyen, er den hyppig i Stengjærder; ved Snekkersten har afdøde Cand. H. Borries taget den i Strandsandet. I Jylland er den kun taget ved Skanderborg. Kjønsmodne Hanner træffes fra Maj til Juli.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Agalena Walck.

I Norden træffes kun een Art:

1. *Agalena labyrinthica*. Araneus l. Cl. (Sv. Sp., p. 79; Pl. 2, Tb. 8). — *Agalena* l. Westr. (Aran. Suec., p. 309); Blackw. (Spid. Gr. Brit. T. I, p. 152; Tb. X, Figg. 97); Simon (Arachnides de France. T. II, p. 111); Hansen (Zool. Dan., p. 45; Tab. III, Fig. 6).

Denne store og forholdsvis ret kjønne Art er hidtil kun taget faa Steder her i Landet, men hvor den findes, forekommer den i Mængde: ved Lynæs og Rørvig paa Sjælland (Cand. C. With); Hammeren, Hammershus (Grosserer Budde-Lund og Dr. H. J. Hansen) og ca. $\frac{1}{4}$ Mil Syd for Nexø, paa Bornholm; paa Læsø (Dr. Hansen); i Jylland, i Skagens

Plantage (Dr. Hansen), ved Kandestederne nær Skagen (Cand. With), ved Hald og i Mols Bjerger ved Bogensholm, hvor den, hyppigst ved en lille Busk, spinder sit fladt tragtformede Næt, der maaler over en halv Alen i Diameter. Sandsynligvis er den almindelig paa lignende Steder i Jylland. Parringen foregaar i Juli; den kjønsmodne Han træffes stundom i Røret hos en ikke kjønsmoden Hun.

Norges sydlige Dele; Sverige indtil Upland; Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

Tegenaria Latr.

Conspectus specierum.

Mares.

A. Articululus superior mammillarum superiorum brevior quam inferior:

I. Metatarsi tibiis breviores:

a. Oculi anteriores æque magni, ordinem deorsum curvatum formant . . . . . *T. domestica* Cl.

b. Ordo anterior oculorum rectus; oculi medii lateribus minores:

1. Pars apicalis constricta partis tarsalis palporum æque longa atque pars basalis, quæ bulbum genitalem tegit . . . . . *T. Derhamii* Scop.

2. Pars apicalis constricta partis tarsalis palporum parte basali, bulbum genitalem tegente, brevior (sec. Simon) . . . . . *T. urbana* Simon.

II. (Metatarsi tibiis longiores; oculi anteriores medii lateribus minores; pars tibialis palporum processibus exterioribus brevibus duobus munita; pars apicalis constricta partis tarsalis parte basali, bulbum tegente, longior . . . . . *T. parietina* Fourcroy).

B. Articuli mammillarum superiorum æque longi; ordo prior oculorum leviter deorsum curvatus; oculi ordinis prioris sibi subæqui, majores quam oculi ordinis posterioris . . . . . *T. atrica* C. L. Koch.

Feminæ.

- A. Articulus ulterior mammillarum superiorum brevior quam ceterior:
- I. Oculi ordinis prioris deorsum curvati æque magni . . . . . *T. domestica* Cl.
- II. Oculi medii ordinis prioris recti lateralibus minores:
- a. Metatarsus IV. æque longus atque patella et tibia simul sumptæ:
1. Femora obscure annulata; mammillæ superiores testaceæ . . . . . *T. Derhamii* Scop.
2. Femora manifesto fusco-annulata; articulus ceterior mammillarum superiorum supra niger . . . . . *T. urbana* Simon.
- b. (Metatarsus IV longior quam patella et tibia simul sumptæ . . . . . *T. parietina* Fourcroy.)
- B. Articuli mammillarum superiorum æque longi; ordo prior oculorum leviter deorsum curvatus; oculi ordinis prioris sibi subæqui, majores quam oculi ordinis posterioris . . . . . *T. atrica* C. L. Koch.

1. *Tegenaria domestica*. Araneus d. Cl. (Sv. Sp., p. 76; Pl. 2, Tab. 9). — *Tegenaria* d. C. L. Koch (Die Arachniden. T. VIII, p. 25, Figg. 607—608); Westr. (Aran. Suec., p. 307); Thorell (Rem. on Syn., p. 155); Hansen (Zool. Dan., p. 42; Tb. III, Figg. 3). — *T. ferruginea* (Panz.) E. Simon (Arachnid. d. France. T. II, p. 65).

Denne store Art er let kjendelig fra vore øvrige Arter ved Bagkroppens med Rødt iblandede Farve. Den er almindelig i det Frie, især mellem Stene og Stengjærder; nogle faa Gange er den dog ogsaa truffet inden i Huse. Overvintrer som kjønsmøden.

Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien. (I Norge og England er den ikke fundet.)

(*Tegenaria parietina*. Aranea p. (Fourc.) E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 59). — *T. Guyonii* (Guér.) Thor. (Rem. on Syn., p. 155). — *T. domestica* Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 163; Tb. XI, Figg. 105.)

Denne store Art er vel ikke fundet her i Landet; jeg har medtaget den, fordi der er en vis Sandsynlighed for, at den vil blive indført.

England, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien, Lilleasien, Nordafrika (Marokko), Madeira.)

2. *Tegenaria Derhamii* (Scop.) Thor. (Rem. on Syn., p. 157); Hansen (Zool. Dan., p. 43; Tb. III, Fig. 4). — *Aranea domestica* L. (Syst. Nat. Edit. 10. T. I, p. 620). — *Tegenaria* d. E. Simon (Arachn. d. France. II, p. 73). — *T. civilis* (Walek.) Blackw. (Sp. Gr. Br. I, p. 166; Tb. XII, Figg. 107).

»Husedderkoppen« er almindelig her i Landet, som i det øvrige Europa, inden i Huse. Kjønsmodne Hanner i April—Juni. Den forekommer ogsaa paa Island, Madeira, Canada (efter Cambridge), Nicobarøerne.

3. *Tegenaria urbana*. E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 67).

Ligner meget foregaaende Art. Kun eet Stykke er taget her i Landet, desværre uden nærmere Opgivelse af Lokaliteten (Budde-Lund). Hannen er mig ubekjendt.

Frankrig, Madeira.

4. *Tegenaria atrica* C. L. Koch (Die Arachniden. T. X, p. 105, Fig. 825); Westr. (Aran. Suec., p. 303); Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 165; Tb. XI, Figg. 106); E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 81).

Denne store Art er neppe egentlig dansk, men indført; den er nemlig kun fundet i Kjøbenhavn: et Exemplar i en Kjælder af en Pige, og 2 Exemplarer i Rosenborg Haves Champignonhus af Løvendal.

Norge, Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Italien.

Cryphoeca Thor.

1. Ordo prior oculorum manifesto procurvus . . . . .
 . . . . . *Cr. silvicola* C. L. Koch.
2. (Ordo prior oculorum subrectus (sec. ill. Thorell) . . . . .
 . . . . . *Cr. arietina* Thor.)

1. *Cryphoeca silvicola*. Hahnia s. C. L. Koch (Die Arachniden T. XII, p. 158, Figg. 1076—1077); Westr. (Aran. Suec., p. 320). — Tegenaria s. Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 168; Tb. XII, Fig. 108). — *Cryphoeca* s. Thor. (Rem. on Syn., p. 167); E. Simon (Arachnid. de France. T. II, p. 52).

Denne lille Art er rimeligvis mere almindelig end Findestederne tyde paa: Sjælland: Dyrehaven (Cand.] Schlick), Svenstrup, Jægerspris, Bastbjerg Skov (Løvendal), Vemmetofte og Sorø Skove (Dr. Hansen); Klinteskovene paa Møen; Almindingen paa Bornholm og Skovmøllen paa Fyen (Dr. Hansen); Hald i Jylland (Dr. Hansen og Forf.). Jeg antager, at Parringen finder Sted om Foraaret. Simon siger, at begge Kjøn (i Frankrig) ere voxne i Slutningen af August og i September; men dette er sandsynligvis nye Kuld; thi her i Landet ere ialtfald kjønsmodne Hunner tagne i Begyndelsen af Maj, i Juni og Juli.

Norge, Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn. (*Cryphoeca arietina*. Hahnia pratensis Westr. (Aran. Suec., p. 318). — *Cryphoeca arietina* Thor. (Rem. on Syn., p. 165). — ? *Cr. moerens* (Blackw.) E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 53).

Sverige; ? Frankrig, ? England.)

Hahnia C. L. Koch.

Det er sandsynligt, at der her i Landet findes flere end de to opførte meget smaa Arter af denne mærkelige og ved sine Spindevorters Stilling let kjendelige Slægt; men da jeg ikke kjender andre end disse to Arter, tør jeg ikke engang indlade mig paa at opstille nogen Bestemmelsestabel, men vil indskrænke mig til at bemærke, at af Øjnene i den forreste Række ere de midterste hos *H. elegans* større end de yderste men mindre hos *H. pratensis*.

1. *Hahnia elegans*. Agelena elegans Blackw. (1841 og Spid. Gr. Brit. I, p. 155; Tb. X, Figg. 99). — Hahnia e. Thor. (Rem. on Syn., p. 166); E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 136).

Forekommer i Nærheden af Vandet. En kjønsmoden Han er taget i Slutningen af August. Rimeligvis er den ikke saa sjelden som de faa Fund af den kunde synes at tyde paa: Sjælland: Frederiksdal (Grosserer Budde-Lund), Donsedam (Cand. Schlick), Hillerød (Løvendal).

England, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Hahnia pratensis*. H. p. C. L. Koch p. p. (Die Arachniden VIII, p. 64, Fig. 639); E. Simon (Arachn. de France II, p. 133).

Kun eet Stykke er taget her i Landet: Silkeborg (Løvendal).

Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Argyroneta Latr.

Kun een Art kjendes:

1. *Argyroneta aquatica*. Araneus Cl. (Sv. Sp., p. 143; Pl. 6, Tb. 8). — Aranea a. Linné (Syst. Nat. Edit. 10. T. I, p. 623). — Argyroneta a. Westr. (Ar. Suec., p. 367); Blackw. (Spid. Gr. Brit. I, p. 137; Tb. VIII, Fig. 87); E. Simon (Arachn. de France. II, p. 29).

»Vandedderkoppen« er almindelig her i Landet. Den kan paaregnes at findes i enhver større Dam, naar der findes Grøde i den. Parringen foregaar tidligt om Foraaret.

Er kjendt fra alle Lande i Europa, hvorfra Kundskab haves. I Sverige findes den op i Lapland; fra Norge kjender jeg den kun fra Christianias og Christianssand Stifter; men den gaar utvivlsomt meget højere mod Nord.

CITIGRADÆ, Jagtedderkopper.

Jagtedderkopperne fange deres Bytte i Løbet, som er hurtigt og udholdende. Fangnæt spindes aldrig. De fleste jage paa Jorden (baade paa bar Jord og paa Bund, beklædt med lave Urter), nogle paa Overfladen af stillestaaende Vand, kun en enkelt Form (*Oxyopes*) paa Buske. De udvise stor Omhu for deres Æg og spæde Yngel. Kjønnsforskjellen er lidet fremtrædende og Hannens Genitalier som Regel temmelig smaa.

Lycosoidæ Thor.

- A. Oculi priores medii a margine clypei spatio remoti, quod diametro oculorum non (aut paullo) majus est:
- I. Facies alta, subrectangula, infra vix latior, lateribus (faciei) rectis, vix humilior quam longitudo mandibularum . . . . . *Lycosa*. Latr.
  - II. Facies humilis, infra lata, lateribus convexis. Mandibulæ altitudine faciei multo longiores:
    - a. Mammillæ superiores inferioribus non longiores, haud manifesto biarticulatæ:
      1. Ordo oculorum priorum ordine mediorum brevior . . . . . *Tarentula* Sund.
      2. Ordo oculorum priorum ordine mediorum longior (saltem non brevior) . . *Trochosa* C. L. Koch.
    - b. Mammillæ superiores inferioribus paullo longiores, manifesto biarticulatæ (articulo ulteriore manifesto) . . . . . *Pirata* Sund.
- B. Oculi priores medii a margine clypei spatio remoti, quod diametro oculorum duplo (aut ultra) majus est:
1. Oculi priores subæquales; pedes robusti . . . . . *Dolomedes* Latr.
  2. Oculi priores laterales mediis manifesto majores; pedes graciles . . . . . *Ocyale* Sav. et Aud.
- NB. Begyndere kunne gjøre den Fejl at henføre Slægten *Textrix* til denne Familie.

Sammenligner man vort Lands Fauna af Lycosoider med vore Brødrelandes, viser det sig, at vi have et ikke ringe Antal Arter færre af Slægten *Lycosa* (12 mod 24 i Norge og 19 i Sverige). For et Par Arters Vedkommende er det at vente, at de senere ville blive fundne — de større Arter af Slægten *Tarentula* ere saaledes kun fundne i Jylland og Bornholm, de Landsdele, der ere mindst godt afsøgte —; men hvad der bidrager mest hertil er, at endel af de Arter, vi mangle, kunne betegnes som boreale og arktiske: *Trochosa insignita* Thor.; *Lycosa Thorellii* Collet, *L. lignaria* Cl., *L. norvegica* Thor., *L. septentrionalis* Westr., *L. hyperborea* Thor., *L. fulvipes* Coll., *L. atrata* Thor. og *L. lapponica* Thor.

Lycosa (Latr.) Thor.*Pardosa* C. L. Koch, E. Simon.

Arterne af denne Slægt ere forholdsvis smaa; de strejfe omkring uden at have fast Bolig. Æggeklumpen, der som oftest er smudsigt gul, er lindseformig med en smal hvid Randzone. Hunnen fører den omkring med sig, fasthæftet til Spindevorterne; naar Ungerne ere udklækkede, bestige de Moderens Ryg, hvor de forblive nogle Dage.

Conspectus specierum.

Mares.

Omnibus speciebus hujus generis, Daniæ indigenis, processus bulbi genitalis est manifestus, bulbo plus minusve appressus (neque pronus), item metatarsus IV patella et tibia conjunctis non longior.

A. Metatarsi et tarsi I (et II) leviter depressi, plumosi (o: crinibus perlongis mollibus lateraliter ornati):

1. Processus bulbi genitalis gracilis, leviter depressus, acutus, latus exterius apicale bulbi attingens; pedes fulvi, (tarsis exceptis) nigro-annulati . . . . .
 . . . . . *L. prativaga* L. Koch.

2. Processus bulbi genitalis satis brevis, robustus, depressus, obtusus, latus exterius bulbi non attingens:

a. Pedes lutei, femoribus infuscatis (nec annulatis); palporum pars patellaris pubescentia nigra et parce cinerea (aut alba), ceteræ partes nigra vestitæ . . . . .
 . . . . . *L. palustris* L.

b. Pedes fulvi, femoribus et tibiis III et IV fusco-annulatis aut maculatis; palporum apex partis femoralis et pars patellaris pubescentia alba vestita (sec. E. Simon) . . . . . *L. herbigrada* Bl.

B. Metatarsi et tarsi I et II cylindrici, crinibus longis paucis dispersis ornati:

1. Palporum apex partis femoralis et partis patellaris (et tibialis) pubescentia alba (aut alba et nigra) vestita:

- a. Tarsi I niger, ceteri testacei; processus bulbi genitalis obtusus, obliquus, latus exterius bulbi pæne attingens . . . . . *L. agricola* Thor.
- b. Tarsi omnes testacei; processus bulbi genitalis gracilis, in apice leviter curvatus, acutus, apicem bulbi attingens; partes tibialis et tarsalis dense et longe nigro-pilosæ . . . . . *L. nigriceps* Thor.
- c. («Palporum apex partis tibialis cinereo- vel subtestaceo-pilosus; [processus bulbi] brevis, fortis, sursum curvatus, foras et anteriora versus directus, non ad marginem laminæ [∅: partis tarsalis] pertingens, apice obtusus et rotundatus, basi latus et, postice, in dentem retro et deorsum directum dilatatus» (sec. Thorell) . . . . . *L. pernix* Thor.)
- II. Palpi toti pubescentia nigra (aut fusca) vestiti:
- a. Palporum pars tarsalis parte tibiali vix latior, ejusque apex (ultra bulbum) bulbo vix brevior; processus bulbi longus, acutus; vitta media cephalothoracis lata, nivea . . . . . *L. lugubris* Walck.
- b. Palporum pars tarsalis parte tibiali multo latior, ejusque apex bulbo multo brevior:
1. Processus bulbi gracilis, cylindricus, apicem bulbi attingens:
- α. Processus bulbi vix obliquus, curvatus, arcuatus, acutus; palporum pars tibialis apicem versus sensim multo latior . . . . . *L. amentata* Cl.
- β. Processus bulbi obliquus, rectus, acutus; pars tibialis palporum apicem versus vix latior . . . . . *L. pullata* Cl.
- γ. (Processus bulbi longissimus, leviter depressus, perobliquus; curvatus, ultra marginem exteriorem partis tarsalis productus; pars tarsalis palporum apicem versus paullo latior . . . . . *L. riparia* C. L. Koch.)
2. Processus bulbi genitalis plus minusve robustus, depressus, obliquus, obtusus:

- a. Processus bulbi non curvatus; pars tibialis palporum apicem versus non latior:
 * Tarsi fulvi, concolores . . . *L. monticola* Cl.
 ** Tarsi lutei, apicibus nigris . . . . .
 . . . . . *L. agrestis* Westr.
- β. Processus bulbi curvatus; pars tibialis palporum apicem versus sensim manifesto latior; — processus bulbi minus robustus, semicircularis, marginem exteriorem bulbi attingens; dens exterior marginalis, satis appressus, itaque minus manifestus . . . *L. paludicola* Cl.

Feminae.

- A. Vulva laminam magnam politam, triangulam præbet, ante rotundatam, vulvam (fere) totam explentem:
- I. Lamina vulvæ subplana (leviter lateque vix excavata); vittæ laterales cephalothoracis latæ, media ante angustior:
 Lamina vulvæ retrorsum sensim et paullo latior, angulis posterioribus acutis . . . *L. monticola* Cl.
- II. Lamina vulvæ per longitudinem manifesto excavata:
- a. Lamina vulvæ retrorsum sensim paulloque latior; vitta media cephalothoracis ante dilatata:
1. Vittæ laterales cephalothoracis angustæ, integræ . . . . . *L. agrestis* Westr.
 2. Vittæ laterales latæ, intus undulate incisæ . . . . . *L. agricola* Thor.
- b. Lamina vulvæ profunde excavata, pone subito et valde dilatata, angulis rotundatis:
1. Vittæ cephalothoracis satis angustæ, media antrorsum sensim angustior . . . *L. palustris* Linn.
 2. Vittæ cephalothoracis perlatæ, media ante dilatata . . . . . *L. herbigrada* Bl.
- B. Vulva aliter instructa:
- I. Vittæ laterales cephalothoracis e colore cutis (et pubescentiæ) dependent:

a. Vittæ laterales latæ (et candidæ):

1. Vittæ media lata, ante latior; vulva 8-formis (parte posteriore majore) impressionibus transversis tribus prædita, margine posteriore elevato, crenato . . . . . *L. nigriceps*. Thor.
2. Vittæ media ante sensim angustior; vulva subpentagona, lamina subplana, pone subito coarctata, fere expleta . . . . . *L. Danica* n. sp

b. Vittæ laterales satis angustæ:

- * (Vittæ media in partem cephalicam producta, ante latior; vulva est area permagna latissima (latitudinem ventris fere excipiens), lamina (septo) fere expleta; quæ lamina pilosa, convexa, primum latior deinde angustior, lateribus concavis, foveas laterales duas auriculares relinquit . . . . .
 . . . . . *L. riparia*. C. L. Koch.)

- c. Vittæ laterales cutis debiles et in puncta dissolutæ . . . . . *L. amentata*. Cl.

II. Vittæ laterales cephalothoracis e pubescentia tantum dependent:

- a. Vulva est fossa rotunda, satis parva, septo pone latiore divisa, quod tubercula obliqua angusta duo cum margine laterali conjungunt . . *L. amentata*. Cl.
- b. Vulva haud magna, longior quam latior:
  1. Cephalothorax patella et tibia IV conjunctis manifesto brevior. Vulva paullo longior quam latior, antice angustata, septo medio divisa, prope apicem in disculum rotundatum dilatato, deinde retrorsum sensim angustiore, pone cum margine recto posteriore vulvæ confluyente. Vittæ media cephalothoracis lata, brunneo-grisea aut grisea . . . . . *L. lugubris*. Walek.
  2. Cephalothorax æque longus atque patella et tibia IV conjunctæ. Vulva multo longior quam latior: pars prior longa perangusta, antorsum sensim

levissime latior, ante rotundata, marginibus tenuibus elevatis, carina perhumili media instructa, in partem posteriorem subito et valde dilatata, multo latiore quam longiorem, carina in laminam magnam dilatata, vulvam fere explentem, foveolas duas laterales relinquentem . . . . .

- . . . . . *L. paludicola*. Cl.
 c. Vulva magna, latior quam longior, cujus fovea septo medio divisa est:
 1. Pedes sordide testacei, pæne concolores; septum vulvæ multo longius quam latius; margo anterior foveæ concavus (aut rectus). . . . *L. pullata*. Cl.
 2. Pedes fulvi, manifestissime annulati; septum vulvæ vix longius quam latius, pone manifesto latius; margo anterior foveæ convexus . . . . .
 . . . . . *L. prativaga*. L. Koch.

1. *Lycosa monticola*. Araneus m. Cl. (Sv. Sp. p. 91; Pl. 4. Tb. 5). — *Lycosa* m. Thor. (Rem. on Syn., p. 285); Westring (Ar. Suec., p. 487). — *Pardosa* m. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 318).

Funden i alle Landsdele (ogsaa Bornholm); ret almindelig, synes oftest at forekomme i Skove. Kjønsmodne Hanner fra Maj til Juli.

Norge (mindre almindelig) indtil Trondhjem, Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Lycosa agrestis* Westr. (Aran. Suec., p. 480); Thor. (Rem. on Syn., p. 282). — *Pardosa* ag. Sim. (Les Arachnides de France. T. III, p. 315).

Udbredelse og Forekomst som forrige Art (kjendes dog ikke fra Bornholm); dog er den mindre hyppig end foregaaende Art.

Norge (mindre almindelig) i de sydøstlige Dele, Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

3. *Lycosa agricola*. Thor. (Rem. on Syn., p. 278). — *Pardosa* ag. Sim. (Les Arachnides de France. III, p. 311).

— *Pardosa arenaria* Koch ♀. (Die Arachniden. T. XV, p. 36, Fig. 1442). — *Lycosa* ar. Westr. (Ar. Suec., p. 476).

Ret almindelig, forekommer især paa tørre, sandede Steder; synes hyppigst paa Øerne. Borries har engang taget den i Strandsandet ved Snækkersten. Modne Hanner i Maj og Juni. — Af de danske Exemplarer af denne Art afvige Hunnerne ikke lidet. Typisk for Arten er det, at Forkroppens Sidebaand ved mørke Striber ere opløste i hvide Pletter, og at Benene ere tydeligt ringede; dette er dog kun Tilfældet med de færreste danske Exemplarer. Derfor er Hunnerne af denne Art vanskelige at bestemme. En Hun, som Dr. H. J. Hansen tog paa Møen, henfører jeg til denne Art, skjøndt den var endel mindre end sædvanligt, og uagtet Pladen i dens Vulva var flad.

Norge (overalt almindelig), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

4. *Lycosa palustris*. Aranea p. Linn. (Syst. nat. Ed. 10. T. I, p. 623). — *Lycosa* p. Thor. (Rem. on Syn., p. 288). — *Pardosa* p. Simon (Les Arachnides de France T. III, p. 321). — *L. tarsalis* Westr. (Ar. Suec., p. 490).

Forekommer paa fugtige Steder. Som sikke Lokalteter kunne kun anføres: Tidsvilde (Dr. Wesenberg Lund) og Mullerup (Budde-Lund) paa Sjælland; mellem Palsgaard og Gjøddingegaard (Løvendal) i Jylland; Rø og Hammeren (Budde-Lund) samt Hammershus (Dr. Hansen) paa Bornholm. De to sidstnævnte Steder synes den at være hyppig.

Island, Færøerne, Norge (almindelig og hyppig), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

5. *Lycosa herbigrada* Bl. (1857 og Spid. Gr. Brit. T. I, p. 22; Tb. I, Fig. 6); Thor. (Rem. on Syn., p. 282). — *Pardosa* h. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 323). *L. albolimbata* Westr. (p. 482).

Denne Art, som er let kjendelig ved at den største Del af Forkroppen indtages af en snehvid Farve, forekommer paa lignende Steder som forrige Art. Her i Landet er den kun taget i faa Exemplarer (alle Hunner). Som sikker Lokaltet kan anføres Skagen (Grosserer Budde-Lund).

Island (ikke almindelig), Norge (sparsomt, indtil Trondhjem), Sverige, Storbritannien.

6. *Lycosa nigriceps* Thor. (Rem. on Syn., p. 283); Westr. (Aran. Suec., p. 486). — *Pardosa* n. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 328). — *L. saccigera* Westr. (Aran. Suec., p. 483).

Denne let kjendelige Art forekommer især i Skove: Danstruphegn (Schlick) paa Sjælland; mellem Hals og Stendalsgaard (Løvendal), og i Skovene ved Jul Sø og Himmelbjerget i Jylland; dog ogsaa udenfor Skov: Nykjøbing, (Budde-Lund) paa Sjælland; Hammeren og Helvedesbakkerne (Budde-Lund) paa Bornholm. — Hannerne ere kjønsmodne i Juni.

Norge (langs Kysten, indtil Nordland), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland.

7. *Lycosa Danica* n. sp.

Oculorum ordo primus a margine clypei longius quam ab ordine secundo separatus, medii lateralibus fere duplo majores; cephalothorax brunneus vittis luteis, albo vestitis ornatus, lateralibus sat latis, media antrorsum angustiore, aream oculorum nigram non attingentē; pedes lutei (non vel vix annulati), et sternum nigrum, albo vestita; vulva subpentagona, lamina subplana, pone subito coarctata, fere expleta.

Femina. Oculorum ordo primus subrectus a margine clypei leviter emarginato manifesto longius quam ab ordine secundo separatus; medii inter se duplo latius quam a lateralibus separati; diametrus mediorum diametro lateralium fere duplo major.

Cephalothorax æque longus atque patella et tibia I conjunctæ, brunneus, pubescentia ochracea vestitus; area oculorum nigra, pubescentia saturatius ochracea vestita. Vittæ luteæ, pubescentia candide alba ornata; laterales, sibi per faciem totam conjunctæ, satis lata, intra leviter sinuata, striam submarginalem brunneam relinquentes, quæ partem dimidiam posteriorem marginis occupat; media pone satis lata, antrorsum sensim angustior, aream oculorum non attingens. — Sternum nigrum, albo pilosum.

Abdominis dorsum maculam lanceolatam murinam, ante albam præbet, anguste fusco-cinctam; maculasque anteriores nigras duas et (post maculam lanceolatam) ordines duos pone convergentes punctorum nigrorum præbet. Venter et latera pubescentia cinereo-albida ornata. Mammillæ testaceæ; superiores stria superiore fusca ornata.

Vulva subpentagona σ : paullo longior quam latior, lateribus anterioribus leviter arcuatis, pone sensim paullulo angustior. Lamina magna, vulvam pæne explens, testacea, subplana, in medio levissime elevata, impressiones leves duas anteriores præbens; pone subito coarctata foveolas duas, suum tuberculum includentes, relinquit; pars coarctata laminæ extra concava, carinas debiles marginales bigeminas præbet.

Mandibulæ altitudine faciei manifesto longiores, luteæ, apicibus (articuli primi) anguste brunneis.

Palpi lutei; parte femorali supra in lateribus striis fuscis ornata (annulos duos dissolutos formantibus).

Pedes cum coxis lutei; femora in latere anteriore vitta fusca bipartita, I et II in latere posteriore vitta angusta adumbrata fusca, vittis dorsualibus fuscis, in maculas solutis, striam luteam includentes; tibiæ vix annulata, IV in apicibus infuscatæ; apices metatarsorum III anguste, IV late fuscæ; partes luteæ pedum pubescentia appressa alba et setis mollibus nigris vestitæ. Tibiæ I præter aculeos parvos apicales paribus inferioribus duobus (basali et medio) aculeorum et aculeis anterioribus duobus munitæ: aculei pergraciles.

Cephalothorax 4,25 Mm. longus, 3,25 latus; (corpus totum 9 long.); patella et tibia IV conjunctæ 5; metatarsus IV 5,25.

Mas incognitus.

Denne vor største Art af Slægten *Lycosa* frembyder ikke nogen særlig Affinitet til nogen af vore andre Arter. Den er let kjendelig ved sin Størrelse og Farvetegning samt ved Formen af Vulva.

Kun eet Exemplar, en voksen Hun, er hidtil taget, paa Mols, i Nærheden af Gaarden Bogensholm, ved Foden af en solbeskinnet Lyngbakke (i de saakaldte Mols Bjerger).

(*Lycosa riparia*. Leimonia r. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XV, p. 29, Figg. 1435—36). — *Lycosa* r. Thor. (Rem. on Syn., p. 307). — *Pardosa* r. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 334). — *L. pernix* Thor. (Rem. on Syn., p. 308 ♀, neque ♂).

Det vil rimeligvis kun være et Tidsspørgsmaal, at denne Art bliver fundet hos os.

Norge (sparsom, i de sydligere Dele), Sverige, England, Frankrig (lavere alpine Græsgange), Tyskland, Ungarn.)

(*Lycosa pernix* Thor. (Rem. on Syn., p. 308, ♂).

Hunnen til denne Art er endnu ukjendt. — Hidtil med Sikkerhed kun fundet i Sverige).

8. *Lycosa amentata*. Araneus a. Cl. (Sv. Sp., p. 96; Pl. 4, Tb. 8). — *Lycosa* a. Westr. (Aran. Suec., p. 496); Thor. (Rem. on Syn., p. 298); Hansen (Zool. Dan., p. 71; Tb. V, Fig. 1). — *Pardosa* a. Sim. (Les Arachnides de France. T. III, p. 341). — *Leimonia paludicola* C. L. Koch (Die Arachniden. T. XV, p. 10, Figg. 1421—22). — *L. saccata* Bl. (Sp. Gr. Brit. I, p. 26; Tb. 2, Figg. 9).

Uhyre almindelig overalt, baade paa tørre og svagt fugtige Steder. Kjønsmodne Hanner i Maj og Juni. (Ikke fuldt kjønsmodne Hanner i September og April).

Meget almindelig i Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig (hvor den paa Pyrenæerne og Alperne gaar indtil 6000 Fod op), Tyskland, Ungarn.

9. *Lycosa lugubris* (Walck.) Bl. (Sp. Gr. Brit. I, p. 27; Pl. II, Fig. 10); Thor. (Rem. on Syn., p. 276). — *Pardosa* l. Sim. (Les Arachnides de France. T. III, p. 337). — *L. silvicultrix* Koch (Die Arachniden, III, p. 25, Figg. 182—83). — *L. silvicola* Westr. (Aran. Suec., p. 414).

Almindelig i alle Landets Dele, især i Skove. Kjønsmodne Hanner i Maj og Juni.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

10 *L. paludicola*. Araneus p. Cl. (Sv. Sp., p. 94; Pl. 4, Tb. 7). — *Lycosa* p. Westr. (Aran. Suec., p. 499); Thor. (Rem. on Syn., p. 304). — *Pardosa* p. Sim. (Les Arachnides

de France. T. III, p. 348). — *Leimonia fumigata* Koch (Die Arachniden. XV, p. 16, Figg. 1425—26).

Denne forholdsvis store Art kan ikke let forvexles med nogen af vore øvrige Arter. Den skal (efter Simon) leve paa Steder, der baade ere sandede og fugtige. — Her i Landet kun eet enkelt Exemplar, en Hun, taget af Cand. Schlick, ved Maribo.

Norge, Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

11. *Lycosa pullata*. Araneus p. Cl. (Sv. Sp., p. 104; Pl. 5, Tb. 7. — *Lycosa* p. C. L. Koch (Die Arachniden. XV, p. 25, Figg. 1431—33); Westring (Ar. Suec., p. 501); Thor. (Rem. on Syn., p. 305). — *Pardosa* p. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 322). — *L. obscura* Bl. (Sp. Gr. Brit. I, p. 28; Tb. I, Figg. 11).

Ret almindelig, især i Nærheden af Vand; Danstrup Hegn (Schlick) og Nykjøbing Lyng (Budde-Lund), paa Sjælland; Bornholm: Syd for Hasle og ved Allinge (Dr. H. J. Hansen), Hammeren og Helvedesbakkerne (Budde-Lund); Jylland: Frederikshavn (Dr. Hansen) og mellem Hals og Stendalsgaard (Løvendal). Kjønsmodne Hanner i Juni og Juli.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland og Ungarn.

12. *Lycosa prativaga*. L. Koch. (Die Arachn.-Fauna Galiz., p. 43); Thor. (Rem. on Syn., p. 304). — *Pardosa* pr. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 333).

Ret almindelig paa fugtige Steder; den er fundet i alle Landets Dele med Undtagelse af Jylland. Kjønsmodne Hanner ere trufne i Maj indtil Juli; kjønsmodne Hanner fra Maj til September; med Æggesæk i August.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland og Ungarn.

De to sidste Arter kunne let forvexles. Hannerne kunne dog uden Vanskelighed kjendes fra hinanden ved at *L. prativaga* har »fjerformede« Metatarser (og Tarser) paa de to første Par Ben. Men da dette er en Karakter, som tidligere Forfattere, som Thorell og Simon, have overset, er det at antage, at ikke alle Exemplarer frembyde den (skjøndt det

har været Tilfældet med alle dem, jeg har set). Jeg tilføjer derfor, at Palpernes Tibialled er beklædt med endel hvide Haar paa Ydersiden af Tibialledet hos *L. prativaga* medens Behaaringen er aldeles sort hos *L. pullata*. — Alle de Hunner af *L. prativaga*, jeg har set her fra Landet, have skarpt afstikkende sorte Ringe paa Benene, hvilket afgiver et let Skjelnemærke. Men da de fleste Hunner, jeg har set fra Norge, have de mørke Ringe temmelig svagt markerede, hidsættes en lidt nærmere Beskrivelse af Vulva hos begge Arter: dennes fordybede Parti er større hos *L. pullata*, idet dets Forrand er udrandet (undertiden lige) og derfor skarpt afsat fra Skillevæggen, som af samme Grund bliver forholdsvis lang; bagtil er denne kun lidet bredere. Hos *L. prativaga* strækker Fordybningens Forrand sig derimod lidt bagtil ind i Fordybningen som en bred trekantet Plade og gaar derfor temmelig jævnt over i Skillevæggen, som derved bliver kort; bagtil er denne betydeligt bredere.

Tarentula Sundev.

Lycosa Simon p. p.

Slægten omfatter Arter, der ere forholdsvis store, ja endog meget store. Vore store Arter (*T. inquilina* og *T. fabrilis*) have fast Bolig i et Hul i Jorden ¹⁾; de middelstore Arter (*T. accentuata*, *T. aculeata*, *T. pulverulenta*, *T. trabalis* og ? *T. cuneata*) bevogte deres Æg i et Jordhul; de mindre Arter (*T. nemoralis* og ? *T. miniata*) ere derimod altid omstrefjende. Æggeklumpen er kuglerund. Kun de mindre Arter føre Æggeklumpen omkring med sig fasthæftet til Spindevorterne; og kun hos disse Arter bestige Ungerne efter Udklækningen Moderens Ryg.

Mares.

A. Venter niger:

1. Processus bulbi genitalis est carina compressa, satis alta, intus altior, infra anguste excavata . . . . .
 . . . . . *T. fabrilis* Cl.

¹⁾ Efter Simon. De ere fundne altfor sparsomt her i Landet til at der herfra foreligger noget om deres Sædvaner.

2. Processus bulbi genitalis est dens oblique pronus, compressus, acutus, supra superficiem bulbi vix emittens . . . . . *T. inquilina* Cl.
- B. Venter dilutus (murinus):
- I. Tibia I in medio manifesto incrassata . . *T. cuneata*. Cl.
- II. Tibia I cylindrica:
- a. Metatarsus IV patella et tibia IV conjunctis brevior:
1. Abdomen vitta media diluta ornatum, vittam fuscam includente:
- a. Vittæ dilutæ cephalothoracis e cute et pubescentia dependent . . . . . *T. trabalis* Cl.
- β. Vittæ dilutæ cephalothoracis e pubescentia sola dependent:
- * Cephalothorax æque longus atque patella et tibia IV conjunctæ . . *T. aculeata* Cl.
- ** Cephalothorax manifesto brevior quam patella et tibia IV conjunctæ . . *T. pulverulenta* Cl.
- b. Metatarsus IV patella et tibia IV conjunctis longior:
1. Bulbus genitalis processibus exterioribus brevibus duobus munitus, quorum posterior laminiformis, anterior manifesto bifidus . . *T. nemoralis* Westr.
2. Bulbus genitalis processibus exterioribus minutis instructus, quorum anterior vix manifestus, conicus (sec. E. Simon) . . *T. miniata* C. L. Koch.

Feminae.

- A. Venter niger:
1. Vulva fossam vix præbet, septo satis lato, sulcato, anchorato divisa . . . . . *T. inquilina* Cl.
2. Fossa vulvæ lata, ante profunda, pone latior, septo angusto humili anchorato divisa, pone aperta, itaque partem transversam septi non includens *T. fabrilis* Cl.
- B. Venter dilutus (murinus):
- I. Metatarsus IV patella et tibia IV conjunctis brevior:

a. Sternum fuscum, macula media oblonga fulva notatum; vulva angusta, carina angusta pone dilatata divisa . . . . . *T. trabalis* Cl.

b. Sternum fuscum (aut piceum) concolor:

1. Vulva haud magna, brevis subæque lata atque longa; ipsa fossa vulvæ cordata, quod margo anterior pone prominet . . . *T. accentuata* Latr.

2. Vulva angusta, multo longior quam latior, septo humili pone latiore divisa:

a. Vitta lanceolata dorsualis abdominis fusca, ultra medium dorsi ducta . . . *T. cuneata* Cl.

β. Vitta lanceolata dorsualis abdominis lateribus non obscurior, ad medium dorsi ducta:

* Cephalothorax æque longus atque patella et tibia IV conjunctæ; septum vulvæ pone in discum subito dilatatum . . . . .

. . . . . *T. aculeata* Cl.

** Cephalothorax manifesto brevior quam patella et tibia IV conjunctæ; septum vulvæ pone sensim latius . . . *T. pulverulenta* Cl.

II. Metatarsus IV longior quam patella et tibia IV conjunctæ:

1. Latera cephalothoracis nigra . . . *T. nemoralis* Westr.

2. Latera cephalothoracis grisea . . . . .
. . . . . *T. miniata* C. L. Koch.

Arterne af denne Slægt er ikke lette at bestemme. Især gjælder dette om Hunnerne af *T. cuneata*, *T. aculeata* og *T. pulverulenta* og Hannerne af *T. aculeata* og *T. pulverulenta*. De to sidstnævnte Arter har E. Simon slaaet sammen i sit fortrinlige Værk *Les Arachnides de France*¹⁾. Jeg kan ikke nægte, at jeg rimeligvis vilde have delt den samme Opfattelse, hvis jeg kun havde kjendt Hannerne af disse Arter, saa meget mere som store Exemplarer af *T. pulverulenta* (fra Norge) kunne være ligesaa store som mindre Exemplarer af *T. aculeata*. Men mellem Hunnerne

¹⁾ Tome III. Paris 1876, p. 260.

af disse to Arter er der, som Thorell¹⁾ allerede har vist, en konstant Størrelsesforskjel, foruden den Forskjel, som gjør sig gjældende i den relative Forskjel af Legemets forskjellige Dele, hvilken er nok saa iøjnefaldende hos Hunnen som hos Hannen. I Formen af Vulva har jeg mellem disse to Arter tilmed fundet en Forskjel, der vel ikke er stor, men dog skarp nok til at man alene ved Hjælp deraf med forholdsvis Lethed kan bestemme Arten, hvad jeg har overbevist mig om paa det store Materiale af *T. pulverulenta* fra Danmark og Norge og paa det temmelig betydelige Materiale af *T. aculeata* fra Norge.

1. *Tarentula fabrilis*. Araneus f. Cl. (Sv. Sp., p. 86; Pl. 4, Tb. 2). — Lycosa f. Westr. (Aran. Suec., p. 505) Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 246.). — *Tarentula* f. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 168, Figg. 1389—1392); Thor. (Rem. on Syn., p. 309).

Forekommer sparsomt i sandede Egne: Tidsvilde, Cand. Schlick; Bornholm (7 Stykker), Cand. Schlick; Skagen, afdøde Professor Schiødte, og Feldborg Plantage i Jylland, Løvendal. Kjønsmodne Hanner i Juni og Juli.

Norge (ved Christiania), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland.

Som Skjelnemærke mellem denne og følgende Art kan tilføjes, at *T. fabrilis* paa Cephalothorax har en velbegrændset sort eller mørk, bred Stribe paa hver Side.

2. *Tarentula inquilina*. Araneus i. Cl. (Sv. Sp., p. 88; Pl. 5, Tb. 2). — Lycosa i. Westr. (Aran. Suec., p. 507); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 248). — *Tarentula* i. Thor. (Rem. on Syn., p. 312); Hansen (Zool. Dan., p. 71; Tb. V, Fig. 2).

Hidtil kun taget i Jylland, hvor den forekommer hidt og her i Skove med lyngklædt Bund: Hald (W. S.), Lindum Skove ved Tjele (Løvendal), Skove ved Juul Sø og Himmelbjerget (Dr. H. J. Hansen, W. S.) og Vejle (Dr. Hansen). Kjønsmodenheden indtræffer paa samme Tid som hos forrige Art.

¹⁾ Remarks on Synonyms etc. p. 327.

Norge, Sverige, Frankrig (paa Alperne), Belgien, Tyskland, Ungarn.

3. *Tarentula trabalis*. Araneus tr. Cl. (Sv. Sp., p. 97; Pl. 4, Tb. 9). — *Lycosa* tr. Westr. (Aran. Suec., p. 513); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 257). — *Tarentula* tr. Thor. (Rem. on Syn., p. 321). — Tar. vorax (Hahn) C. L. Koch (Die Arachniden XIV, p. 173, Figg. 1393—94).

Sporadisk i Skove med lyngklædt Bund: Tidsvilde, Teglstrup Hegn og Ørholm paa Sjælland (Cand. Schlick); i Jylland: Lindum Skove ved Tjele (Løvendal), Hald, Vejle og Skove ved Jul Sø og Himmelbjerget (Dr. H. J. Hansen). Kjønsmodne Hanner ere trufne i Juni.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland og Ungarn.

4. *Tarentula accentuata*. *Lycosa* a. (Latr.) Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 255). — *Lycosa barbipes* Westr. (Aran. Suec., p. 511). — *Lycosa andrenivora* (Walek.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 20; Tb. I, Figg. 4). — *Tarentula* andr. Thor. (Rem. on Syn., p. 318). — *Tarantula inquilina* C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 163, Figg. 1387—1388).

Ret almindelig i Skove og paa Sandbund. Paa Sjælland: Dyrehaven (Cand. Schlick), Grib Skov (W. S.); paa Bornholm: Almindingen og Blykobbeskov (Løvendal), Hammershus (Dr. H. J. Hansen); paa Lolland ved Maribo (Cand. Schlick); paa Læsø (Dr. H. J. Hansen); i Jylland: Hald (Dr. H. J. Hansen, W. S.), ved Randers (Direktør O. Jacobsen), Skanderborg (W. S.), Himmelbjerget (Dr. Hansen, W. S.), Vejle (Dr. Hansen). Parringen foregaar sandsynligvis tidligt om Foraaret; thi kjønsmodne unge Hanner forekomme allerede i August. Et af de af Løvendal tagne Stykker var angrebet af en udenpaa siddende Larve af en Snyltehveps.

Norge (sjelden), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

5. *Tarentula aculeata*. Araneus a. Cl. (Sv. Sp., p. 87; Pl. 4, Tb. 3). — *Tarentula* a. Thor. (Rem. on Syn. p. 323).

— *Lycosa cursor* Hahn (Die Arachniden. T. I, p. 17, Fig. 44); Westr. (Aran. Suec., p. 519). — *Lycosa tæniata* C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 178, Figg. 1396—1397); Westr. (Aran. Suec., p. 515).

Meget sjelden. Kun eet Stykke, en Hun, er taget her i Landet; desværre kan dens Findested ikke angives. Den skal forekomme i Naaleskove.

Norge (almindelig, indtil højt op i Finmarken), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

6. *Tarentula pulverulenta*. *Araneus* p. Cl. (Sv. Sp., p. 93; Pl. 4, Tb. 6.) — *Lycosa* p. Westr. (Aran. Suec., p. 518); Simon p. p. (Les Arachnides de France. T. III, p. 259). — *Tarentula* p. Thor. (Rem. on Syn., p. 328). — *Lycosa cuneata* C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 183, Fig. 1399 & 1400). — *Lycosa rapax* Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 21; Tb. I, Figg. 5).

Almindelig, synes ikke at være bundet til noget bestemt Terrainforhold. Kjønsmodne Hanner træffes i Maj og Juni.

Norge (almindelig, indtil det sydlige Finmarken), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Spanien, Italien, Syrien, Algier.

7. *Tarentula cuneata*. *Araneus* c. Cl. (Sv. Sp., p. 99; Pl. 4, Tb. II). — *Lycosa* c. Westr. (Aran. Suec., p. 521); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 261). — *Tarentula* c. Thor. (Rem. on Syn., p. 330). — *Tarentula clavipes* C. L. Koch. (Die Arachniden. T. XIV. p. 190, Figg. 1403—04).

Sjelden, i Skove. Sjælland: Danstrup Hegn (Schlick); Falster: Orehoved og Resle Skove (Dr. Hansen). Kjønsmodne Hanner ere trufne i Maj.

Norge (sparsom, i det sydlige), Sverige, Storbritannien, Tyskland, Frankrig, Ungarn.

8. *Tarentula nemoralis*. *Lycosa* n. Westr. (Aran. Suec., p. 472); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 271). — *Tarentula nivalis* C. L. Koch (XIV, p. 199, Figg. 1409—10). *Tarentula meridiana* Thor. (nec. Hahn) (Rem. on Syn., p. 274).

Ret almindelig i Skove. Sjælland: Dyrehaven (W. S.);

Falster: Orehoved og Resle Skove (Dr. Hansen); Jylland: Hald og Frijsenborg (Dr. Hansen), Skanderborg (W. S.) Kjønsmodne Hanner i Maj og Juni.

Norge (almindelig, indtil Trondhjem), Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

9. *Tarentula miniata* C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 196, Figg. 1406—1408); Thor. (Rem. on Syn., p. 276). — *Lycosa* m. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 272).

Sjelden: Dr. Hansen har taget to Hunner i Orehoved og Resle Skove paa Falster.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Trochosa C. L. Koch.

Lycosa Simon p. p.

Arterne af denne Slægt, som er meget nærstaaende til forrige, have en lignende Levevis: *Tr. cinerea* og *Tr. perita* grave sig Huller i Jorden; *Tr. ruricola* og *Tr. terricola* danne sig, efter Simon, for Æglægningstiden et Ly under en Sten eller lignende og omgive sig med en lille Veld af løs Jord; de udklækkede Unger bestige Moderens Ryg. *Tr. leopardus* danner en Overgang til Slægten *Pirata*, til hvilken den ogsaa er blevet henregnet af Thorell.

Conspectus specierum.

- A. I. Patella I aculeo interiore (s. anteriore) munita:
- a. Oculi anteriores medii lateralibus duplo majores . . . . . *Tr. cinerea* Fabr.
  - b. Oculi anteriores medii lateralibus paullo majores . . . . . *Tr. perita* Latr.
- II. Patella I aculeis destituta:
- a. Tibiæ I et II ordinibus aculeorum robustorum inferioribus binis munitæ:
    1. ♂ metatarsus I cylindricus, manifesto tenuior quam tibia. — ♀ vulva satis parva, pone paullo latior, septo medio, pone transverse dilatato, in foveas duas divisa. — Sternum crinibus et pubescentia vestitum . . . *Tr. ruricola* De Geer.

2. ♂ metatarsus I leviter fusiformis, paullo tenuior quam tibia. — ♀ vulva satis magna, pone manifesto latior, cujus septum anchoratum est; foveæ globulos singulos posteriores, oblique positos, includunt. — Sternum crinibus modo vestitum . . . . . *Tr. terricola* Thor.
- b. Tibiæ I et II aculeis inferioribus brevibus, submediis singulis exterioribus et apicalibus binis instructæ; oculi anteriores sibi subæquales, medii oculis ordinis tertii manifesto minores . . . *Tr. Leopardus* Sund.

Indenfor denne Slægt frembyde ikkun Hunnerne af *Tr. ruricola* og *Tr. terricola* nogen Vanskelighed ved Bestemmelsen; jeg bør derfor maaske tilføje, at Meningen med Udtrykket »septum . . . anchoratum« for *Tr. terricola* er den, at septum er langt mere udviklet til Siderne end hos *Tr. ruricola*, og at disse Udvidelser ere tydeligt buede fremefter. De andre Arter kunne ikke forveksles. Det bør dog bemærkes, at skjøndt Tilstedeværelsen af en Torn paa 1ste Par Bens Patella er et fortrinligt Artsmærke for *Tr. cinerea* og *perita*, saa er det dog ikke noget godt Kjendetegn til Bestemmelsen, dels fordi den er lille og dels fordi det ikke sjældent er Tilfældet, at denne Torn er gaaet af. Disse to Arter ere imidlertid allerede ved deres Farve saa let kjendelige og forskellige fra de andre, at man kun behøver at have seet dem en enkelt Gang for at kunne gjenkjende dem. Hovedfarven hos *Tr. cinerea* er nemlig en Mellemtint mellem askegraa og kridhvid og dens Been ere meget langhaarede; den meget mindre *Tr. perita* har ogsaa en lys Grundfarve men desuden en kjendelig, broget Tegning, hvorfor ogsaa Hahn kaldte den »picta«.

1. *Trochosa cinerea*. Aranea c. Fabr. (Entom. Syst. II, p. 423). — *Lycosa* c. Westr. (Aran. Suec., p. 523); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 278). — *Trochosa* c. Thor. (Rem. on Syn., p. 332); Hansen (Zool. Dan., p. 72; Tb. V, Fig. 4). — *Arctosa* c. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 123, Fig. 1358). — *Lycosa halodroma* (Walck.)

C. L. Koch (Die Arachniden. T. V, p. 106, Figg. 410—11); Blackwall (Sp. Gr. Brit., T. I, p. 23; Tb. I, Figg. 7).

Pletviis, men da talrigt, forekommende i Sandet eller ved Kridtbrinker. Hos os er den kun truffet ved Havet (i andre Lande ogsaa ved Bredderne af store Søer og Floder). Væggen af de Huller, som den danner i Sand, afstives ved Spind; men den afstives ikke saa stærkt, at den ikke falder sammen, efterat Hullet er udgravet. Kjønsmodne Hanner træffes i Maj.

Sjælland: Tidsvilde (Cand. Schlick), Snekkersten (H. Borries), Espergjærde og Dyrehaven (Gross. Budde-Lund); Bornholm: Rø (Budde-Lund), Arnager, paa Kalkbrinken (W. S.); Møen, ved Føden af Storeklint (Dr. Hansen); Falster, ved Østkysten (Schiødte); Fyen: Æbelø (Professor Rostrup). At den ikke er kjendt fra Jylland, kan kun være rent tilfældigt, begrundet paa, at Jylland (og Fyen) ere de mindst afsøgte Landsdele; thi der er al Grund til at antage, at den netop er hyppigt forekommende i Klitterne ved Vesterhavet.

Norge (Vestkysten), taget saa nordligt som i Trondhjems Stift, Sverige (bl. a. St. ved Vettern), Lifland, Storbritannien, Frankrig (over hele Landet), Tyskland, Ungarn, Algier, helt ned i Sahara (Biskra, Dr. Fr. Meinert).

2. *Trochosa perita*. *Lycosa p.* (Latr.) Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 276). — *Lycosa picta* Hahn (Die Arachniden. I, p. 106, Fig. 79); Westr. (Aran. Suec., p. 525); Blackwall (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 25; Tb. I, Figg. 8). — *Trochosa p.* Thor. (Rem. on Syn., p. 335); Hansen (Zool. Dan., p. 73; Tb. V., Fig. 5).

Synes at være jævnt men tyndt spredt over hele Landet. Den er ikke bunden til noget bestemt Terrainforhold, men findes baade i Sand: Skagen, Blokhus (Gross. Budde-Lund) og Tidsvilde (Cand. Schlick); paa Heder: Nykjøbing Lyng (Schlick); ved Bredden af ferskt Vand: Hald Sø (Dr. med. Gad) og Tiis Sø (Schlick); i Skove: Hornbæk Plantage (Budde-Lund) og Frijsenborg (Løvendal); og i Haver. Kjønsmodne Hanner træffes i Maj (og Juni); unge kjønsmodne Hanner allerede i Slutningen af September.

Norge (sjelden); Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn. — Ogsaa i Ægypten (efter Simon, der som Synonym opfører *Lycosa nilotica* Audouin).

3. *Trochosa ruricola*. *Lycosa* r. (De Geer) Hahn (Die Arachniden. T. I., p. 103, Fig. 77); Westr. (Ar. Suec., p. 526); Simon (Arachnides de France. T. III. p. 285). — *Trochosa* r. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 138, Figg. 1369—70); Thor. (Rem. on Syn., p. 336); Hansen (Zool. Dan., p. 72; Tb. V, Fig. 3). — *Lycosa campestris* Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 18; Tb. I, Figg. 3).

Almindelig over hele Landet. Som en Mærkelighed kan det fremhæves, at Løvendal engang har taget den i et Bageri i Kjøbenhavn. Parringen foregaar om Foraaret indtil ind i Maj Maaned. Unge kjønsmodne Hanner træffes allerede i August.

Norge (almindelig, indtil Trondhjem), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Corsica, Ungarn, Tyskland.

4. *Trochosa terricola*. Thor. (1856 og Rem. on Syn., p. 339). — *Lycosa* t. Westr. (Aran. Suec., p. 529); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 283). — *Trochosa trabalis* C. L. Koch (Die Arachnidén. T. XIV, p. 141, Figg. 1371—74). — *Lycosa agretyca* Blackw. (Sp. Gr. Brit. T., I, p. 17; Tb. I, Figg. 2).

Noksa hyppig som foregaaende, lidt større Art, som den let kan forveksles med. Parringen foregaar om Foraaret indtil ind i Maj Maaned. Unge kjønsmodne Hanner træffes allerede i August.

Norge (mindre hyppig end *Tr. ruricola*), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Ungarn, Nordafrika.

5. *Trochosa leopardus*. *Lycosa* l. Sundevall (Vet. Akad. Handl. for 1832, p. 189); Westr. (Aran. Suec., p. 522); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 281). — *Pirata* l. Thor. (Rem. on Syn., p. 331). — *Lycosa cambrica* Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 32; Tb. II, Figg. 14).

Temmelig sparsom, som det synes, helst i Nærheden af Vand. Sjælland: Brede (Schlick); Lolland: Maribo (Schlick);

Vesterborg (Gross. Budde-Lund): Fyen: Bellinge (Dr. Hansen); Jylland: Silkeborg (Løvendal).

Norge (sjelden, i Christiania Stift), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

Pirata Sundevall.

Arterne af denne Slægt udmærke sig (ligesom *Tr. leopardus*) ved sølvhvide Pletter eller Baand paa den mørkere Grundfarve. De træffes ved og paa Overfladen af roligt Vand, hvor de jage deres Bytte. For at undgaa Efterstræbelser kunne de imidlertid ogsaa gaa ned i Vandet, hvor de da skjule sig paa Bunden, under Blade og lignende. Størst Færdighed heri synes *P. piscatorius* at besidde. Hunnen fører sin Æggesæk omkring med sig, tilhæftet til Spindevorterne. Efter Simon skulle de imidlertid tillige danne sig et Tilflugtssted i en Fordybning i Jorden eller under en Sten. Parringen finder senere Sted end hos de øvrige Slægter af Familien. her i Landet først i Slutningen af Maj og i Juni: om Efteraaret og tidligt paa Foraaret findes kun unge Individer.

Conspectus specierum.

Mares.

1. Pars tibialis palporum parte patellari manifesto longior:
  - a. Abdomen in lateribus unicolor . . . *P. piscatorius* Cl.
  - b. Abdomen in lateribus niveo- (s. argenteo-) pictum . . .
 . . . . . *P. piraticus* Cl.
2. Pars tibialis palporum paullo longior quam pars patellaris . . . . . *P. hygrophilus* Thor.
 (Hannen er ukjendt af . . . . . *P. uliginosus* Thor.).

Feminæ.

1. Cephalothoracis margines stria nivea (s. argentea) ornati:
  - a. Abdomen in lateribus unicolor: oculi anteriores medii lateralibus paullo majores . . . *P. piscatorius* Cl.
  - b. Abdomen in lateribus niveo- (s. argenteo-) pictum; oculi anteriores medii fere duplo majores quam laterales . . .
 . . . . . *P. piraticus* Cl.

2. Cephalothorax striis marginalibus niveis destitutus:

- a. Vulva magna, lamina leviter convexa suborbiculari ante expleta, quæ pone in partem angustam producta est, sulcis pone fortiter divergentibus divisam . . . . . *P. hygrophilus* Thor.
- b. (Vulva satis parva, pone paullo angustior, carina media angusta, pone leviter dilatata, bipartita, costa testacea cincta, cujus anguli parvi exteriores in vulvam breviter procurrunnt . . . . . *P. uliginosus* Thor.).

1. *Pirata piscatorius*. Araneus p. Cl. (Sv. Sp., p. 103; Pl. 5, Tb. 5). — Lycosa p. Westr. (Aran. Suec., p. 530). — Pirata p. Thor. (Rem. on Syn., p. 339); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 299).

Denne vor største og meget smukke Art er rimeligvis langt mere udbredt end de faa Lokalteter, jeg er istand til at angive, lade formode. Kjønsmodne Hanner ere trufne i Slutningen af Maj. Sjælland: Frederiksdal (paa en lille Dam tæt ved Furesø, i Udkanten af Skoven, taget i Mængde af Dr. Hansen og mig), Lyngbymose, hvor jeg blandt andre engang i Begyndelsen af Juli har truffet en Hun med dens Æg i et Spind ved Grunden af en Orchidee, Kagsmose ved Husum, Præstevangen ved Frederiksborg og Donsedam (Cand. Schlick); Lolland (Budde-Lund); Jylland: ved Ring Kloster (Hr. Michaelsen).

Norge (sjelden i Landets sydligste Del), Sverige, Storbritannien, Frankrig. Tyskland, Ungarn.

2. *Pirata piraticus*. Araneus p. Cl. (Sv. Sp., p. 102; Pl. 5, Tb. 4). — Lycosa p. (Westr. Ar. Suec., p. 532). — Pirata p. Thor. (Rem. on Syn., p. 341); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 300); Hansen (Zool. Dan., p. 73; Tb. V, Fig. 6). — Potamia p. C. L. Koch (Die Arachniden. XV, p. 1, Figg. 1413—14).

Overordentlig almindelig, i det mindste paa Sjælland. I de øvrige Landsdele kjendes den kun fra følgende Localiteter: Bornholm: Rø (Gross. Budde-Lund); Lolland: Maribo (Cand. Schlick, Budde-Lund), Juellinge og Vesterborg (Budde-

Lund); Jylland: Onsild og Randers (Direktør O. Jacobsen), Aarhus (Schlick), Skanderborg (W. S.).

Island; Færøerne; Norge (almindelig, indtil Tromsø), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn; (efter Cambridge) Algier og Syrien.

3. *Pirata hygrophilus*. Thor. (Rem. on Syn., p. 346 3: p. 343); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 297). — *Lycosa piscatorius* Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 34; Tb. II, Figg. 16).

Paa Sjælland ret almindelig i den nordøstlige Del, desuden taget ved Tiis Sø (Gross. Budde-Lund); Bornholm: Rø (Budde-Lund).

Norge (sjelden, i Landets sydligste Dele), Sverige, Storbritannien, Frankrige, Tyskland, Ungarn.

(*Pirata uliginosus*. Thor. (Rec. crit., p. 111); Idem (Rem. on Syn., p. 346 3: p. 344).

En nordisk Form, kun kjendt fra Sverige og det sydligste Norge).

Dolomedes Latr.

Arterne af denne Slægt ere meget store Dyr; det er saaledes de største danske Edderkopper. Levevis som hos *Pirata*, dog opholde de sig mere paa Land end denne Slægts Arter; de unddrage sig ogsaa Efterstræbelser ved at dykke. Hunnen fører sit Æggespind omkring med sig med Giftkrogene.

Conspectus specierum.

1. Cephalothorax fasciis albis aut luteis duabus, suo margini propinquis . . . . . *D. fimbriatus* Cl.
2. Cephalothorax concolor . . . . . *D. plantarius* Cl.
  1. *Dolomedes fimbriatus*. Araneus f. Cl. (Sv. Sp., p. 106; Pl. 5, Tb. 9). — *Dolomedes* f. Hahn (I, p. 14, Fig. 10); C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 116, Figg. 1352—53); Westr. (Aran. Suec., p. 534); Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 39; Tb. II, Fig. 19); Thor. (Rem. on Syn., p. 347); Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 231); Hansen

(Zool. Dan., p. 75; Tb. V, Fig. 7). — *Dolomedes ornatus* Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 40; Tb. II, Fig. 20). — ? *Dolomedes limbatus* Hahn (I, p. 15, Fig. 11); Sim. l. c. T.III, p. 230).

Baade fordi det er et meget stort Dyr og fordi selv meget smaa Individder kunne bestemmes, er den kjendt fra et temmelig betydeligt Antal Lokaliteter paa Sjælland og Lolland. Paa Langeland har Cand. Schlick taget endel Unger og unge Dyr ved Lohals; i Jylland er den kun taget i Skove ved Juul Sø og Himmelbjerget (Dr. Hansen) og ved Silkeborg (Direktor O. Jacobsen). Som en Mærkelighed kan det omtales, at Hr. Civilingeniør Engelhart engang har taget en kjønsmoden Hun, kun halvt saa stor som sædvanligt, i et Hus ved Aalholm paa Lolland om Forsommeren. Kjønsmodne Hunner træffes allerede i Maj og Juni.

Norge (hyppig, indtil 65°), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

Jeg kan ikke med Sikkerhed angive, om *D. limbatus* (Hahn) Simon er synonym med *D. fimbriatus*, da jeg ikke kjender nogen kjønsmoden Han, som passer til Simons Beskrivelse. To kjønsmodne Hunner passe fuldstændigt til Simons Beskrivelse, bl. A. ved at have Laarene sorte paa Undersiden og de farvede Baand paa Cephalothorax og Abdomen rent hvide. Men at disse Individder ere samme Art som *D. fimbriatus*, er mig aldeles utvivlsomt, saameget desto mere som der ogsaa forekommer (kjønsmodne) Hunner, hvis Laar ere sorte paa Undersiden og have gule Baand paa Cephalothorax og Abdomen. De danske Exemplarer af *D. fimbriatus* have som Regel disse Baand rent hvide.

2. *Dolomedes plantarius*. *Araneus plantarius* Cl. (Sv. Sp., p. 105; Pl. 5, Tb. 8). — *Dolomedes* pl. Thor. (Rem. on Syn., p. 347).

Da jeg ikke kjender kjønsmodne Individder af denne Art, har jeg kun kunnet opstille den paa Thorells Autoritet.

Kjøbenhavns Omegn (Cand. Schlick), Donsedam (Løvendal); Roden og Frejlev Skove paa Lolland (Løvendal); Lohals paa Langeland (Schlick).

Sverige, Tyskland, Ungarn.

Ocyale Audouin.

Eneste Art i Europa . . . . . *O. mirabilis* Cl.

1. *Ocyale mirabilis*. Araneus m. Cl. (Sv. Sp., p. 108; Pl. 5, Tb. 10). — Dolomedes m. Hahn (Die Arachniden. T. II, p. 35, Fig. 120); Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 37; Tb. II, Figg. 18). — Ocyale m. C. L. Koch (XIV, p. 107, Fig. 1346); Westr. (Aran. Suec., p. 537); Thor. (Rem. on Syn., p. 349); Sim. (Les Arachnides de France. T. III, p. 227); Hansen (Zool. Dan., p. 75; Tb. V, Figg. 8).

Almindelig udbredt over hele Landet i Skove, men kan ogsaa findes i Moser. Kjønsmodne Hanner træffes i Juni. Hunnen fører sit Æggespind omkring med sig, bærende det i Giftkrogene, naar den forlader sin Bolig, der er dannet af et fornedet aabent, fladt kugleformigt Spind paa Toppen af en Tot Græs eller Blaabærbusk. Naar Ungerne ere udklækkede, i Begyndelsen af August, opholde de sig en kort Tid i dette Spind, bevogtede af Moderen.

Norge (ikke almindelig, indtil 63°), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn. (Efter Simon almindelig i hele Europa). Madeira.

Oxyopoidæ Thor.

Oculi in ordines quattuor dispositi . . . *Oxyopes* Latr.

Oxyopes Latr.

Disse smukke Dyr opholde sig paa lave Buske; naar Æggene ere lagte, holder Hunnen sig hos dem for at bevogte dem.

1. *Oxyopes ramosus* (Panz.) Thor. (Rem. on Syn., p. 350); Sim. (p. 219); Hansen (Zool. Dan., p. 76; Tb. V, Fig. 9). — *Sphasus variegatus* (Hahn) C. L. Koch (V, p. 95, Fig. 403). — *Sphasus lineatus* (Latr.) Westr. (Aran. Suec., p. 539).

Den eneste Art, som kan ventes at træffes her i Landet. Kjønsmodne Hanner ere tagne i Juni. Hidtil kun fundet i Jylland, især paa Lyngbuske: Mellem Hals og Stendalsgaard

(Løvendal), Pindstrup (Løvendal), Frijsenborg (Løvendal), Silkeborg (Direktør O. Jacobsen), Himmelbjerget (Dr. Hansen).

Norge (sparsom, i Landets sydlige Dele), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

SA LTIGRAD Æ, Springedderkopper.

Denne Afdeling kjendes med største Lethed paa Stillingen af Øjnene, som staa i tre Rækker, 4 i den forreste og 2 i anden og tredie; af de 4 forreste fremadrettede Øjne ere de to midterste overordentligt store; anden Rækkes ere de mindste. Øjnenes Felt er mere eller mindre rectangulært.

De klatre og springe fortræffeligt og ere i det Hele taget meget forskellige fra Edderkoppernes sædvanlige Udseende, baade ved deres Form, deres Farver, der hyppigt ere metalglindsende, og deres forholdsvis ikke lange Ben. De træde kun med den yderste Spids af Foden paa Jorden. De ere udelukkende Dagdyr og foretrække som Regel solbeskinnede Steder til deres Ophold. Deres Bevægelser ere hurtige og vævre; de kunne vel ikke gjøre lange Spring, men de udføre disse med stor Behændighed og kunne springe saavel baglængs som forlængs. De spinde sig et lille rundt hvidt Spind til Bolig. Æglægningen finder som Regel Sted nogen Tid efter Midsommer; Hunnen bevogter Æggene, medens de udklækkes. Gjennemgaaende ere de danske Arter Dyr af mindre Storrelse.

Da flere Arter kun ere tagne i faa Stykker her i Landet, vil Indsamling af Springedderkopper være taknemmelig i flere Retninger.

I deres Systematik har jeg i alt væsentligt fulgt E. Simon.

Conspectus generum.

A. Corpus longum, sternum longum, angustum; pedunculus, cephalothoracem et abdomen conjungens, longus et, desuper inspectus, detectus:

1. (Area oculorum vix longior quam latior; pars cephalica parte thoracica subito altior . . . *Salticus* Latr.)
  2. Area oculorum multo longior quam latior; pars cephalica parte thoracica vix altior . . . *Leptorchestes* Thor.
- B. Corpus brevius, robustum; pedunculus, cephalothoracem et abdomen conjungens, brevis et abdomine obtectus:
- I. Pars cephalica æque longa atque pars thoracica. Pars latissima cephalothoracis adversus oculos tertii ordinis:
    - a. Area superior oculorum pone latior, quod oculi ordinis tertii latius quam laterales ordinis primi separati sunt . . . . . *Ballus* C. L. Koch.
    - b. Area superior oculorum rectangula, quod oculi laterales ordinis primi æque late atque oculi ordinis tertii separati sunt . . . . . *Neon* E. Simon.
  - II. Pars cephalica parte thoracica manifesto brevior. Pars latissima cephalothoracis post oculos ordinis tertii posita:
    - a. Coxæ I subcontiguæ . . . . . *Marptusa* Thor.
    - b. Coxæ I late disjunctæ:
      1. Patella et tibia III conjunctæ saltem æque longæ atque patella et tibia IV conjunctæ:
        - a. Ordo primus oculorum adeo seorsum curvatus, ut laterales toti altius quam mediis positi sint . . . . . *Elurops* Thor.
        - β. Ordo primus oculorum aut rectus aut sursum leviter tantum curvatus:
          - * Femur, patella, tibia III conjuncta manifesto longiora quam femur, patella, tibia IV conjuncta . . . . *Habrocestum* Simon.
          - ** Femur, patella, tibia III conjuncta a femore, patella, tibia IV conjunctis longitudine paulo discrepant . . . *Hasarius* E. Simon.
      2. Patella et tibia III conjunctæ patella et tibia IV conjunctis manifesto breviores:
        - a. Metatarsus IV in apice tantum aculeatus:
          - * Femora et tibiæ aculeis destituta . . . . .
. . . . . *Epiblemum* Hentz.

- ** (Femora et tibiæ aculeata . . . . .
. . . . . *Dendryphantes* C. L. Koch).
- β. Metatarsus IV a basi aculeatus:
- * (Ordoprimus oculorum adeo seorsum curvatus, ut pars saltem dimidia lateralium altius quam margo superior mediorum posita sit . . . . . *Philæus* Thor.).
- ** Ordo primus oculorum rectus aut sursum leviter tantum curvatus:
- † Patella III saltem æque longa atque patella IV; tibia III robustior quam tibia IV . . . *Euophrys* C. L. Koch.
- †† Patella III brevior quam patella IV; tibia III tenuior quam tibia IV:
- o Sternum longitudine coxarum II et III latior *Heliophanus* C. L. Koch.
- oo Sternum longitudine coxarum II et III saltem non latior:
- A Pars thoracica parte cephalica duplo longior *Phlegra* E. Simon.
- AA Pars thoracica parte cephalica vix dimidio longior *Attus* Walck.

(Salticus Latr.)

Salticus Westring; Blackwall; Thorell; Simon.

Pyrophorus C. L. Koch.

Giftkrogene ere hos Hannen meget lange, fremadrettede.

(*Salticus formicarius*. (De Geer) Westr. (Aran. Suec., p. 542); Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 64; Tb. III, Fig. 36); Thor. (Rem. on Syn., p. 357); E. Simon (Arachn. de France T. III, p. 7). — Pyrophorus helveticus C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIII, p. 26, Figg. 1094).

Det er neppe sandsynligt, at flere end denne Art af Slægten vil findes her i Landet. Den skal findes i Mosset og Græsset paa fugtige Steder i Skove.

Sverige (meget sjelden), Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

Leptorchestes Thor., Simon.

(Salticus C. L. Koch).

Giftkrogene hos Hannen skulle være korte og nedadrettede. — Arterne af denne Slægt skulle, efter Simon, ikke springe.

1. *Leptorchestes hilarulus*. Salticus h. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIII, p. 31, Fig. 1099). — L. Berolinensis? C. L. Koch (Ibid., p. 34, Figg. 1103—04). — Leptorchestes Ber.? E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 12). — Salticus formicarius? C. L. Koch (L. c., p. 33, Figg. 1101—02). — S. formicarius Hansen (Zool. Dan., p. 78; Tb. V, Fig. 10).

Jeg tvivler i høj Grad om, at L. hilarulus er en forskjellig Art fra Salticus formicarius Koch (neque de Geer) og L. Berolinensis Koch, saasom de Forskjelligheder, der af Koch angives mellem disse Arter, forekomme mig at være af tvivlsom Værd; men da det eneste europæiske Individ, jeg kjender af denne Slægt, stemmer nøje overens med Kochs Beskrivelse af L. hilarulus, har jeg dels maattet opføre Arten under dette Navn og dels været ude af Stand til at afgjøre dette Synonymispørgsmaal. Ligesom L. Berolinensis E. Simon (S. formicarius Koch + S. Berolinensis Koch) har det en hvid Tværstribе af Haar bag Øjefeltet, en lys Tværstribе med hvide Haar omtrent midt paa Bagkroppen og en stor lys Plet fortil paa den mørke Bug. — Palpen hos L. Berolinensis Simon er »noire ou brun olivâtre foncé«; hos det danske Exemplar ere dens tre første Led skiddent rød-gule og de to yderste Led aldeles blege. Og ligesom hos L. hilarulus Koch gaar Bagkroppens hvide Tværstribе lidt om paa Bugsiden.

Meget sjelden. Kun eet Exemplar, en kjønsmoden Hun, er taget her i Landet, for mange Aar tilbage, vistnok af Professor Schiødte; den nærmere Lokalitet er ukjendt.

Bajern (efter C. L. Koch). — L. Berolinensis er efter Simon temmelig sjelden i Frankrig, men almindelig i Tyskland og især i Polen.

Ballus C. L. Koch.

Ballus, Thorell, E. Simon.

Forkroppen er bred og noget nedtrykt; 1ste Par Ben, især Laar og Skinneben, stærkt fortykkede.

Conspectus specierum.

Pubescentia squamis metallice splendentibus formata . . .
 . . . . . *B. ænescens* E. Simon.
 (Pubescentia crinibus cinereo-albidis formata . . . . .
 . . . . . *B. depressus* Walck.)

1. *Ballus ænescens*. Attus æ. E. Simon (Ann. d. l. soc. ent. de France, 1869, p. 628). — Ballus æ. Thor. (Rem. on Syn., p. 405); E. Simon (Arachn. de France. T. III, p. 206). — Attus heterophthalmus Westr. (Aran. Suec., p. 590).

Kun taget paa faa Steder i Landet. Sjælland: 1 Individ i Birkemosen i Dyrehaven (Adjunkt Traustedt), 1 Individ ved Annebjerg ved Nykjøbing (Grosserer Budde-Lund), 1 Individ ved Tidsvilde (Dr. C. Jørgensen). Lolland: 1 Individ paa Grusbund i Roden Skov (Cand. Schliek).

Kjønsmodne Hanner fra Slutningen af Juni til Begyndelsen af September; disse tilhøre dog sandsynligvis samme Aars Kuld.

Norge (sjelden), Sverige (ikke almindelig), Frankrig, Tyskland, Ungarn; Polen (efter Simon).

(*Ballus depressus*. *Ballus depressus* (Walck.) Thor. (Rem. on Syn., p. 370); E. Simon (Arachn. de France. T. III, p. 203). — *Salticus brevipes* Hahn ♀ (Die Arachniden. T. I, p. 75, Fig. 56). — *Marpissa brevipes* C. L. Koch ♀ (Die Arachn. T. XIII, p. 58, Fig. 1126). — Attus brevipes Westr. (p. 552). — Attus heterophthalmus C. L. Koch ♂ (Die Arachniden. T. XIV, p. 50, Fig. 1308). — *Salticus obscurus* Blackw. ♂ (Sp. Gr. Brit. I, p. 53, Tb. III, Fig. 28).

Den skal især forekomme i Mos, men ogsaa findes paa Buske.

Norge (sjelden), Sverige, England, Frankrige, Tyskland, Ungarn).

Neon E. Simon.

Forkroppen er temmelig høj; de to bageste Par Ben ere uden Torne. Dyrets Farve beror paa Hudens (ikke Haarlagets) Farve.

Det er usandsynligt, at der her i Landet skulde findes mere end een Art.

1. *Neon reticulatus*. Salticus r. Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 60, Tb. III, Figg. 33). — Euophrys r. Thor. (Rem. on Syn., p. 404). — Neon r. E. Simon (Arachn. de France. T. III, p. 210). — Attus frontalis Westr. (p. 587 »Femina«).

Paa Grund af sin noget lignende Farvetegning kan den forveksles med *Euophrys frontalis*.

Her i Landet er hidtil kun tre Stykker tagne: en voksen Hun og en næsten voksen Han, fundne paa Lolland af Cand. Schlick; en Hun ved Silkeborg af Løvendal. — Skal især findes i Mos og under Stene.

Norge (sjelden), Sverige (ikke sjelden): Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Marpusa Thor.

Marpessa, Marpissa, Marpissus auct.

Forkroppen er temmelig lang og Dyret i det Hele langstrakt; Øjefeltet fladt. Første Par Ben stærkt fortykkede.

Conspectus specierum.

1. Tibia I patella sua vix (*M. radiata*) aut non (*M. muscosa*) longior:

a. Sternum totum brunneum aut fuscum *M. muscosa* Cl.

b. Sternum testaceum, nigro-cinctum *M. radiata* Grube.

2. Tibia I patella sua multo longior . . . *M. Nivoyi* Lucas.

1. *Marpusa muscosa*. Araneus m. Cl. (Sv. Sp., p. 116; Pl. 5, Tb. 12). — Marpissa m. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIII, p. 63, Figg. 1129—30); E. Simon (Arachn. de France. T. III, p. 25). — Marpessa m. Thor. (Rem. on Syn., p. 367); Hansen (Zool. Dan., p. 80; Tb. V, Fig. 13). — Attus m. Westr. (Aran. Suec., p. 549). — Salticus tardigradus (Walck.)

Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 63; Tb. III, Fig. 35, ikke god Figur).

Vor største Springedderkop. Foruden ved sin Størrelse let kjendelig paa sin lave Forkrop og paa den brede lyse Stribe paa Bagkroppens Rygside.

Hyppigt forekommende paa solbeskinnede (dog ikke hvide) Husvægge og Risgjærder, sjeldnere paa Træstammer; den er dog ikke let iøjnefaldende paa Grund af sin matte Farve. Hannerne er kjønsmodne i Slutningen af Juni og i Begyndelsen af Juli. Ingeniør Engelhart har fundet en voksen Hun overvintrende.

Norge (den sydlige Del af Landet, sjelden?), Sverige (almindelig ved Gøtheborg), England, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Marptusa radiata*. Marpessa r. (Grube) Thor. (Rem. on Syn., p. 368). — Marpissa r. E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 28). — Attus strigipes Westr. (Aran. Suec., p. 551).

Noget mindre end foregaaende; let kjendelig ved de sorte Striber paa Bunden af Forkroppens Rygside og paa Benene, samt ved sin tildels guldglindsende Beklædning.

Synes kun at forekomme lokalt, især paa Egepurrer¹⁾: mellem Hald og Finnerup (W. S.), Lindum Skove ved Tjele, mellem Hald og Stendalsgaard (Løvendal); Tranekjær (Forholdene ubekjendte) paa Langeland (Cand. Schlick).

Løvendal har truffet kjønsmodne Hanner i den første Halvdel af Juni; Hr. Schlick i August. I Juli Maaned er det ikke lykkedes mig at finde andre end faa voksne Hunner og unge Dyr.

Sverige (Skaane), Frankrig, Tyskland; efter Simon: Polen, Ungarn og Italien.

3. *Marptusa Nivoyi*. Salticus N. Lucas (Explor. sci. de l'Algérie. Zool. I, 1, p. 183; Tb. X, Fig. 5). — Hyctia N. Simon (Arachn. de France. T. III, p. 20). — Attus promptus Blackw. (1854 og Sp. Gr. Brit. T. I, p. 59; Tb. III, Fig. 32, ikke god Figur).

¹⁾ Efter Simon skal den i Frankrig forekomme paa Vandplanter.

Betydeligt mindre end *M. muscosa*, som den kan forveksles med paa Grund af Farven.

Kun eet Stykke, en voksen Hun, er taget her i Landet: Skagens Plantage (Dr. H. J. Hansen).

Frankrig (ikke almindelig), Sydengland, Sydrusland (Thorell), Østrig (Simon), Ungarn, Italien (vort Museum), Algier (Lucas).

Ælurops Thor.

Conspectus specierum.

Area oculorum lineis duabus $\wedge$ -formibus roseo-albidis notata
 . . . . . *Æ. v-insignitus* Cl.
 (Area oculorum lineis talibus destituta . . . . .
 . . . . . *Æ. festivus* C. L. Koch).

1. *Ælurops v-insignitus*. *Araneus litera v insignitus* Cl. (Sv. Sp., p. 121; Pl. 5, Tb. 16). — *Attus v-*. Westr. (Aran. Suec., p. 559). — *Yllenus v-* Thor. (Rem. on Syn., p. 377). — *Ælurops insignita* E. Simon (Arachn. de France. T. III, p. 136. — *Araneus litera v notatus* Cl. (l. c., p. 123; Pl. 5, Tb. 17). — *Salticus quinque-partitus* Hahn (Die Arachniden. T. II, p. 41, Fig. 126). — *Euophrys qu.* C. L. Koch (ibid. T. XIV, p. 27, Fig. 1296 ♂—nec ♀, Fig. 1297).

Kun taget to Steder: Lolland (Cand. Schlick) og i en Grusgrav ved Stendalsgaard i Jylland (Løvendal). Hannen kjønsmøden i Juni.

Norge (indtil Trondhjem; sparsom), Sverige, England, Frankrig (almindelig paa Alperne); Tyskland, Ungarn; efter Simon: Polen, Spanien, Syrien og Algier.

(*Ælurops festivus*. *Euophrys festiva* C. L. Koch (Herrich-Schäffer Deutschl. Ins., Fasc. 123). — *Yllenus f.* Thor. (Rem. on Syn., p. 380). — *Ælurops f.* E. Simon (Arachn. de France. T. III, p. 137). — *Euophrys striata* C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 1, Figg. 1272—1273).

Frankrig, Tyskland, Ungarn; efter Simon: Polen og Italien).

Habrocestum Simon.

Det er ikke uden Betænkelighed, at jeg henfører nedestaaende Art, hvoraf jeg kun kjender Hannen, til denne Slægt. Imidlertid forekommer det mig, at den aldeles passer til Simons Beskrivelse af Slægten.

1. *Habrocestum petrense*. Euophrys p. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 49, Fig. 1307); Thor. (Rem. on Syn., p. 374); E. Simon (Arachn. de France. T. III, p. 193). — Attus p. Westr. (p. 555).

Vor mindste Springedderkop. Hannen er meget let at kjende: Forkroppen skiddent rødgul med sort Øjefelt: Clypeus og de forreste Øjnes Omgivelser gulrødt behaaret; Benene dybt sorte med gule Metatarser og Tarser paa de to første Par; paa de to bageste Par Ben er Grunden af Patellerne og en bred Ring paa Tibierne, Metatarserne og Tarserne gule; Palperne korte, med store Parringsorganer. — Hunnen skal være Hannen meget ulig.

Kun et Stykke, en kjønsmoden Han, er taget her i Landet, i en Grusgrav ved Stendalsgaard i Jylland i Juni Maaned af Løvendal.

Hasarius Simon.

Conspectus specierum.

- I. Metatarsus et tarsus IV conjuncti breviores quam patella et tibia IV conjunctæ . . . . *G. cruciger* Walck.
- II. Metatarsus et tarsus IV conjuncti æque longi atque patella cum tibia IV:
  - a. Tarsus I metatarso manifeste brevior . . *H. arcuatus* Cl.
  - b. Tarsus I metatarso vix brevior:
    1. Pedes fusco- (aut nigro-) annulati; pars posterior vulvæ pone integra:
      - a. Maris bulbus genitalis (a latere inspectus) tubercula posteriora duo præbet; pars posterior transversa vulvæ duplo latior quam longior . . . . . *H. falcatus* Cl.

β. (Secundum E. Simon: Bulbus genitilis pone integer; pars posterior transversa vulvæ triplo longior quam latior. post aream membranaceam cordatam posita . . . *H. lætabundus* C. L. Koch).

2. Pedes testacei unicolores; pars posterior vulvæ pone excavata . . . . *H. farinosus* C. L. Koch.

1. *Hasarius cruciger*. Attus crucigerus (Walck.) Westr. (Aran. Suec., p. 571; Thor. (Rem. on Syn., p. 391). — Salticus crux Hahn (Die Arachniden. T. I, p. 69, Fig. 52). — Euophrys crucifera C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIII, p. 226, Figg. 1270 & 71). — Euophrys quinque-partita C. L. Koch ♀ (Ibid. T. XIV, p. 27, Fig. 1297). — Pellenes tripunctatus (Walck.) E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 94).

Hunnen er let kjendelig ved det hvide, gjennembrudte Kors paa Bagkroppens sorte Ryg og paa den med en høj Længdekjøl forsynede Vulva; Hannen ved sine Palper, hvis yderste Led er forsynet med 3 knudeformige Processer, to ydre og en øvre. Lever paa Heder og paa solaabne Pletter i Skove. Den er, noget sparsomt, fundet i de fleste Landsdele (endnu ikke paa Lolland). Kjønsmodne Hanner i Slutningen af Maj og Begyndelsen af Juni.

Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Hasarius arcuatus*. Araneus a. Cl. (Sv. Sp., p. 125; Pl. 6, Tb. 1). — Euophrys a. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 30, Fig. 1298). — Attus a. Westr. (Aran. Suec., p. 570); Thor. (Rem. on Syn., p. 390). — *Hasarius a.* E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 83).

Hannen er let kjendelig paa sin ensfarvede, mat kobber-bronceglimrende Ryg, den rent hvide Farve omkring de forreste Øjne og de to hvide Tværbuer af lange Haar paa Clypeus. — Hunnen har en mattere Farve med svagt fremtrædende hvide Skraalinier paa Bagkroppen: men har de samme Tværbuer paa Clypeus.

Kun en Gang taget her i Landet. i en Lyngmose med Birk i Nærheden af Himmelbjerget, hvor Dr. H. J. Hansen ved ihærdig Bankning af Lyngbuskene var saa heldig at samle en Snes fuldvoksne Hanner i August 1881.

Norge (sjelden), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

3. *Hasarius falcatus*. Araneus f. Cl. (Sv. Sp., p. 125; Pl. 5, Tb. 19). — Attus f. Westr. (Aran. Suec., p. 578); Thor. (Rem. on Syn., p. 394); Hansen (Zool. Dan., p. 81; Tb. V, Fig. 14). — Euophrys f. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 24, Figg. 1290—95). — Hasarius f. E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 85). — Salticus abietis Hahn (Die Arachniden. T. I, p. 61, Fig. 46). — S. Blancardii (Scop.) Hahn (Ibid. T. I, p. 64, Fig. 48). — S. coronatus Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 50; Tb. III, Fig. 26).

Denne i Farve temmelig varierende Art er vor almindeligste Springedderkop; den lever i Skove, paa nedhængende Grene af Naaletrær men især paa lave Buske, f. Ex. Blaabær. Den er almindeligt forekommende i alle Landsdele. Kjønsmodne Hanner ere fundne ligefra Maj til September.

Norge (temmelig hyppig i det Sydlige, indtil 61°), Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn: efter Simon: Rusland og Østerrig.

4. *Hasarius farinosus*. Euophrys f. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIII, p. 223, Fig. 1268). — Attus farinosus Thor. (Rem. on Syn., p. 396).

Af denne Art, om hvis Berettigelse jeg nærer nogen Tvivl, er nogle faa Stykker fundne her i Landet.

Norge, Sverige, Tyskland, Italien.

(*Hasarius lætabundus*. Euophrys l. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 21, Figg. 1287—89). — Attus l. Thor. (Rem. on Syn., p. 395). — Hasarius l. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 86).

Denne mig ubekjendte Art maa ogsaa staa *H. falcatus* meget nær.

Frankrig, Tyskland, Ungarn).

Epiblemum Hentz, Thor.

Calliethera C. L. Koch, E. Simon.

Langstrakt; Forkroppen lav. Hannens Giftkroge lange og fremadrettede. Bagkroppens Tegning bestaar i Hoved-

sagen af skiftevis hvide og mørke (metalglinse) $\wedge$ -formede Baand. — Arterne er ikke lette at skjelne.

Conspectus specierum.

Mares.

1. Processus partis tibialis palporum incurvus *E. scenicum* Cl.
2. Processus partis tibialis rectus:
  - a. Processus dictus in apice attenuatus et rotundatus . . . . . *E. cingulatum* Panz.
  - b. Processus dictus in apice dilatatus . . . . . *E. tenerum* C. L. Koch.

Feminæ.

1. Vulvæ magnæ margo posterior productus, sulco alte incisus . . . . . *E. scenicum* Cl.
2. Vulvæ satis parvæ margo posterior vix incisus . . . . . *E. cingulatum* Panz.
3. Vulvæ satis parvæ margo posterior incisus . . . . . *E. tenerum* C. L. Koch.

1. *Epiblemum scenicum*. Araneus sc. Cl. (Sv. Sp., p. 117; Pl. 5, Tb. 13). — Calliethera sc. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIII, p. 37, Figg. 1106—07); E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 64). — Salticus sc. Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 47, Tb. III, Figg. 24). — Epiblemum sc. Thor. (Rem. on Syn., p. 360); Hansen (Zool. Dan., p. 78; Tb. V, Fig. 11). — Calliethera histrionicus C. L. Koch (l. c., p. 42, Figg. 1110—11). — Attus histr. Westr. (Aran. Suec., p. 545).

Almindelig paa solbeskinnede Husvægge og Træstammer. Kjønsmodne Hanner træffes i Juni.

Norge (indtil 63°, mindre hyppig end *E. cingulatum*), Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

2. *Epiblemum cingulatum* (Panzer) Thor. (Rem. on Syn., p. 367). — Calliethera c. E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 68). — Attus scenicus Westr. (Aran. Suec., p. 546).

Paa samme Steder som forrige Art, men noget mindre hyppig. Hannen kjønsmoden i Juni.

Norge (indtil 65°), Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

3. *Epiblemum tenerum* (C. L. Koch) Thor. (Rem. on Syn., p. 367). — *Calliethera zebranea* (C. L. Koch) E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 72). — *Attus scenicus* var. b. Westr. (Aran. Suec., p. 547).

Betydeligt mindre end de foregaaende Arter; Hannen har betydeligt kortere Giftkroge.

Paa samme Steder som forrige, men langt mindre almindelig. Hannen kjønsmoden i Juni. Som noget ret mærkeligt kan det fremhæves, at jeg engang har taget en Han i Græsset paa Ulfshale paa Møen.

Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Dendryphantès C. L. Koch.

Conspectus specierum.

Mares.

- I. (Palporum pars tarsalis fere duplo longior quam bulbus genitalis (secundum E. Simon) . . . *D. encarpatus* Walck.)
- II. Palporum pars tarsalis bulbo genitali paullo longior:
  - a. Venter unicolor (fuscus, pube lutescenti vestitus) . . . *D. hastatus* Cl.
  - b. Venter dilutus, stria longitudinali media nigra ornatus:
    1. (Mandibulæ dilute brunneæ; tibia IV manifesto longior quam patella IV; tibia et patella III conjunctæ manifesto breviores quam tibia et patella II conjunctæ . . . . . *D. rudis* Sund.)
    2. (Secundum E. Simon: Mandibulæ nitide nigræ; tibia IV vix longior quam patella IV; tibiæ et patellæ conjunctæ II et III longitudine subæquales . . . . . *D. gallicus* n. sp.?)

Feminæ.

1. (Tibia I aculeo unico inferiore submedio armata (sec. E. Simon . . . . . *D. encarpatus* Walck.)
2. Tibia I ordinibus inferioribus duobus aculeorum (2—3) armata:

a. Venter unicolor (fuscus, pube lutescenti vestitus) . . .

. . . . . *D. hastatus* Cl.

b. (Venter dilutus, stria longitudinali media nigra ornatus . . . . . *D. rudis* Sund.)

(*Dendryphantes encarpatus*, Attus en. ♂ (Walek.) E.

Simon (Monogr. des Attides. 1869, p. 583). — *Dendryphantes* en. ♂ ♀ E. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 42). — *Calliethera pulchellus* ♀ (Hahn) C. L. Koch (Die Arachniden T. XIII, p. 47, Fig. 1115).

Denne mig ubekjendte Art, hvis Synonymi er opført efter Simon, opholder sig i Mosset paa Træer og under Barken af Træer, især af Plataner. Hos os vilde man vel derfor kunne tænke paa at finde den under Barken af Løn.

Sverige (sjelden, ved Upsala, efter Thorell), Frankrig, Ungarn; Italien efter Simon.)

1. *Dendryphantes hastatus*. Araneus h. Cl. (Sv. Sp., p. 115; Pl. 5, Tb. 11). — Attus h. Westring (p. 556). — *Dendryphantes* h. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIII, p. 81, Figg. 1145—46); Thor. (Rem. on Syn., p. 375 et 376); E. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 39). — ? *D. bombycius* ♀ (nec ♂) E. Simon (l. cit., p. 37).

Kun eet Exemplar, en Hun, er af denne Art taget her i Landet i Almindingen paa Bornholm af Løvendal.

Norge (ret almindelig i Landets sydlige Dele), Polen (almindelig, efter Simon); Bajern.

Denne store Art lever paa Naaletrær; efter Koch skal Hannen i Bayern være kjønsmoden i Maj.

Det er mig ikke muligt at se, at Hunnen af *D. bombycius* er forskjellig fra *D. hastatus* (Cl.) Simon, af hvilken sidste Art denne Forfatter (ligesom jeg) kun kjender Hunnen. — De ikke faa norske Exemplarer, jeg har set af denne Art, havde alle en gullig Behaaring paa Bugen, hvilket skal være Tilfældet med *D. bombycius*, medens *D. hastatus* Sim. skulde have en hvidlig Behaaring her. Hos Flertallet af Exemplarerne vare baade forreste Øjne omgivne af og Clypeus beklædt med gullige Haar, hvad der skal findes hos *D. hastatus* Simon. Kun hos 3 Exemplarer var Øjnene omgivne af Haar,

der var mere gule end sædvanligt, medens Clypeus var beklædt med hvide Haar, hvad der skal være Tilfældet hos *D. bombycius*; men disse 3 Exemplarer viste den Form af Vulva, som efter Simon skal findes hos *D. hastatus*. Hos 1 Exemplar havde Vulva det Udseende, som Simon beskriver hos *D. bombycius*: »en arrière un très-large rebord rougeâtre, lisse, s'avancant sur le bord postérieur de la fossette en saillie tronquée carrément«; men i alle andre Henseender stemmede dette Exemplar overens med Simons Beskrivelse af *D. hastatus*.

(*Dendryphantes rudis*. Attus rudis Sund. (Sv. Vetensk. Akad. Handl. för 1832, p. 205). — *Dendryphantes* Thor. (Rem. on Syn., p. 376). — ? *D. medius* C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIII, p. 77, Figg. 1141—43). — Attus m. Westr. (Aran. Suec., p. 558. — *Dendryphantes bombycius* ♂ (nec ♀) E. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 37).

Norge (ret almindelig i Landets sydligste Dele), Sverige, Tyskland(?), Ungarn(?). Denne betydeligt mindre Art lever ogsaa paa Naaletrær.

De Hanner, jeg har set fra Norge, svare aldeles fuldstændigt til Simons fortrinlige Beskrivelse af *D. bombycius*, bl. a. i de smukke Karakterer, som han har udfundet i Længdeforholdene af Benene. De Hunner, jeg har set fra Norge, passe kun taaleligt¹⁾ paa Simons Beskrivelse af *D. rudis* Simon (nec Sundevall). Men da nu denne Art er almindelig i Frankrig («Toute la France») og *D. bombycius* ikke forekommer i Frankrig, kan der, forekommer det mig, ikke være nogen Tvivl om, at *D. rudis* Sundevall er en Art, som lever i Norden, men er fremmed for Frankrig (og maaske Sydtyskland), medens *D. rudis* Simon (nec Sund.) er en anden Art:)

(*Dendryphantes gallicus* n. sp.? *D. rudis* E. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 40). — ? *D. medius* C. L. Koch (Die Arachniden. T. III, p. 77, Figg. 1141—43).

¹⁾ Hvis Vulva hos *D. rudis* Simon altid er „rougeâtre“, er der herved angivet en Artsforskjel fra *D. rudis* Sund., hos hvilken Vulva er sort.

Euophrys (C. L. Koch) E. Simon.

Conspectus specierum.

1. Cephalothorax et abdomen pubescentia manifesta vestita: cutis abdominis obscura vittis et lineis pallidis notata . . . . . *E. erratica* Walck.
2. Pubescentia vix vestita; area oculorum nigricans; abdomen testaceum ordinibus macularum minutarum nigrarum ornatum . . . . . *E. frontalis* Walck.

1. *Euophrys erratica*. Attus er. (Walck.) Thor. (Rem. on Syn., p. 396). — *Euophrys* er. E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 174). — *Euophrys tigrina* C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 6, Figg. 1275—77). — Attus t. Westr. (Aran. Suec., p. 580). — Attus distinctus Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 54; Tb. III, Figg. 29).

Hannen har smalle Kredse af rødgule Haar omkring Øjnene i 1ste Række, som støde op til hinanden; Clypeus er hvidklædt; Palperne blege med hvide Haar, yderste Led sort med mørke Haar. Farven af Haarene ved Øjnene og paa Clypeus hos Hunnen som hos Hannen.

Tømmelig sparsom; hidtil kun taget paa Sjælland og Møen. Hannen er kjønsmoden i Juni.

Norge (sparsom, indtil 63°), Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

2. *Euophrys frontalis*. Attus fr. (Walck.) C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 44, Figg. 1304—05); Westr. ♂ (Aran. Suec., p. 587). — *Euophrys* fr. Thor. (Rem. on Syn., p. 404); E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 183). — *Salticus* fr. Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 52; Tb. III, Figg. 27). — Attus striolatus Westr. ♀ (l. c., p. 591).

Hannen har gulrøde Ringe om Øjnene i 1ste Række og en fin hvid Stribe af hvide Haar paa Palperne. Den kan forveksles med *Neon reticulatus*, men ikke med nogen anden dansk Art.

I Skovbund, ogsaa paa Marker, nogenlunde almindelig. Hannen er kjønsmoden i Juni.

Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Heliophanes C. L. Koch, Thor. Simon.

Kroppen er sort, bedækket med korte Haar, der hos visse Arter ere metalglimrende. Hannerne af denne Slægt udmærke sig ved at Palpernes Laardel er forsynet med en nedadrettet Proces. I Norden forekommer kun følgende to Arter:

1. Maris pars femoralis palporum processu inferiore integro (s. simplice) armata: vulva feminæ loco elevato imposita. subtriangula, ante rotundata, carina humili divisa; utrique sexui abdomen æneum, splendens, lineis albis marginali et duabus transversis notatum. . . . *H. cupreus* Walck.
2. Maris pars femoralis processu inferiore bifido armata; vulva feminæ supra superficiem ventris non elevata, sub-orbicularis, paullo latior quam longior, pone latior, carina humili divisa; utrique sexui abdomen satis opace cinereo-luteum, linea marginali alba notatum *H. flavipes* Hahn.

1. *Heliophanes cupreus* (Walck.) C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 56, Figg. 1313—15); Thor. (Rem. on Syn., p. 399). — Hansen (Zool. Dan., p. 79, Tb. V, Fig. 12). — Attus c. Westr. (Aran. Suec., p. 584). — ? *H. cupreus* E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 144).

Meget almindelig, baade i Skove og Skovmoser, paa Marker og, sjeldnere, paa Husvægge. Hunnens Kjønsdele er oftest fyldte (og derved ukjendelige) af en lille ravfarvet Klump.

Norge (indtil 63°), Sverige, England, Frankrig?, Tyskland, Ungarn, Italien.

2. *Heliophanes flavipes*. Salticus fl. Hahn (Die Arachniden. T. I, p. 66, Fig. 50). — *Heliophanes* fl. C. L. Koch (Ibid. T. XIV, p. 64, Figg. 1320—22); Thor. (Rem. on Syn., p. 402). — Attus fl. Westr. (Aran. Suec., p. 585). — ? *Heliophanus* fl. E. Simon (Les Arachnides de France. T. III, p. 151).

Benene ere oftest gule, men kunne ogsaa være sortstribede, ja endog helt sorte. Mindre almindelig end foregaaende Art. Hannen er kjønsmoden i Maj og Juni.

Norge (den sydlige Del, sjelden), Sverige, England, Frankrig?, Tyskland.

Phlegra E. Simon.

Forkroppen er lang og smal. I Norden er det ikke antageligt, at der findes mere end een Art.

1. *Phlegra fasciata*. Salticus f. Hahn (Die Arachniden. T. I, p. 54, Fig. 41). — Attus f. Westr. (Aran. Suec., p. 566). — Ælurops f. Thor. (Rem. on Syn., p. 384). — Phlegra f. E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 123). — Euophrys aprica C. L. Koch ♂ (Die Arachniden. T. XIV, p. 4, Fig. 1274).

Let kjendelig paa de afvekslende lyse og mørke brede Baand paa Forkroppen, hos Hunnen tillige tydelige paa Bagkroppen.

Tømmelig sparsomt forekommende. Den er i faa Exemplarer taget paa Amager Fællede, i Dyrehaven og Geel Skov paa Sjælland (Cand. Schlick); ved Tranekjær og paa Lolland (Cand. Schlick); ved Skagen (Prof. Schiødte).

Norge (sjelden), Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Attus Walck.

Conspectus specierum.

A. Ordo primus oculorum rectus:

1. Femur IV ultra apicem abdominis eminens . . . . .
 . . . . . *A. saltator* Simon.
2. Femur IV apicem abdominis non attingens . . . . .
 . . . . . *A. cinereus* Westr.

B. Ordo primus oculorum seorsum curvatus:

I. Area oculorum pone latior:

- a. Unicolor nitide fulvo-brunneus *A. caricis* Westr.
- b. Dorsum nigrum, albo-notatum:

1. Maris pars tibialis palporum supra albo-pubescentis; feminae vulva fossa media magna rotunda instructa, septo medio divisa, pedes albo-pubescentes . . *A. floricola* C. L. Koch.
2. (Maris pars tibialis fusco-pubescentis; feminae

vulva fossa destituta, pedum saltem patellæ et tibiæ fulvo-pubescentes *A. rupicola* C. L. Koch).

II. Area oculorum rectangular:

- a. Maris processus partis tibialis compressus, magnus, a parte tarsali divergens; feminæ pars cephalica macula parva triangula anteriore alba interdum notata . . . . . *A. pubescens* F.
- b. (Maris processus partis tibialis longus parti tarsali appressus, apice acuto; feminæ cephalothorax vitta lata media posteriore alba notatus . . . . .
. . . . . *A. terebratus* Cl.)

1. *Attus saltator* E. Simon (Ann. d. l. soc. ent. de France. 1869, p. 611); Id. (Arachnides de France. T. III, p. 115). — Yllenus s. Thor. (Rem. on Syn., p. 422). — *Salticus floricola* Blackw. (Sp. Gr. Brit., p. 55; Tb. III, Fig. 30).

Forekommer især i Sandegne. Hannen er kjønsmoden i Juli. Er kun taget paa faa Steder her i Landet. Sjælland: Dyrehaven, paa Trær (W. S.); Donse (Cand. Schlick); vistnok ved Nykjøbing (Grosserer Budde-Lund). Bornholm: Syd for Hasle (Dr. H. J. Hansen). Jylland: ved Frederikshavn (Dr. Hansen); Feldborg Plantage (Løvendal).

England, Frankrig (almindelig i Klitterne), Tyskland, Ungarn.

2. *Attus cinereus* Westr. (Aran. Suec., p. 583); Thor. (Rem. on Syn., p. 398); E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 117).

Er hidtil kun taget i 3 Eksemplarer her i Landet, af hvilke de to er tagne ved Skagen (Prof. Schiødte).

Sverige, Frankrig, Tyskland.

3. *Attus caricis* Westr. (Aran. Suec., p. 576); Thor. (Rem. on Syn., p. 394). — *A. atellanus*¹⁾ E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 114).

Forekommer paa fugtige Steder. Hannen er kjønsmoden

¹⁾ Støttet paa de af Thorell (l. c.) angivne Grunde kan jeg ikke anse den for identisk med *Euophrys atellanus* C. L. Koch.

tidligt paa Foraaret, April—Maj; allerede i September kan der igjen findes kjønsmodne Hanner.

Sjælland: Lyngby Mose (Ingeniør Engelhart, Dr. H. J. Hansen), Vejlesø ved Holte (Cand. Schlick), Ruderhegn (W. S.).
Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

4. *Attus floricola*. Euophrys fl. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 39, Fig. 1301). — Attus fl. Westr. (Aran. Suec., p. 573); Thor. (Rem. on Syn., p. 391); E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 111); Hansen (Zool. Dan., p. 81; Tb. V, Fig. 15).

Et nydeligt Dyr, som især forekommer paa fugtige Steder. Kjønsmodne Hanner er trufne i April, Juni, Juli og August. De, der er tagne i disse to Maaneder, tilhøre temmelig sikkert samme Aars Kuld.

Almindelig; med Undtagelse af Bornholm er den taget i alle Landsdele. I Slutningen af Juni Maaned har jeg i Ruderhegn ved Bredden af en af de smaa Søer taget en Skjærmplante, i hvis ene Skjærm en Snes Hunner havde anbragt deres Æggespind, Side om Side.

Norge (i de sydlige Dele, sparsom), Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

(*Attus rupicola*. Euophrys r. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 19, Fig. 1286). — Attus r. Thor. (Rem. on Syn., p. 392); E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 113).

Norge (sjelden), Frankrig, Tyskland, Ungarn).

5. *Attus pubescens*. ? Aranea p. Fabr. (Systema Entomol., p. 438). — Euophrys p. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 9, Figg. 1278—79). — Attus p. Westr. (Aran. Suec., p. 561); Thor. (Rem. on Syn., p. 381 & 384); Simon (Arachnides de France. T. III, p. 107). — Salticus sparsus Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 49; Tb. III, Figg. 25).

Sparsom paa solbeskinnede Husvægge. Hannen er kjønsmoden i Maj, Juni og Juli.

De fleste Exemplarer er tagne i Kjøbenhavn (W. S.); ogsaa i Rønne og Sæby (Dr. H. J. Hansen) og ved Frijsen-

borg (Løvendal). En Gang er den taget i Skov, Store Hareskov paa Sjælland (Løvendal).

Norge (sparsomt indtil 60°), Sverige, England, Frankrig, Ungarn.

(*Attus terebratus*. Araneus t. Cl. (Sv. Sp., p. 120; Pl. 5, Tb. 15). — Euophrys t. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XIV, p. 12, Figg. 1280—81). — Attus t. Westr. (Aran. Suec., p. 564); Thor. (Rem. on Syn., p. 383); E. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 109).

Da den især forekommer paa solbeskinnede Husvægge (jeg har kætset den i Stockholms Skjærgaard), er det rimeligvis kun et Tidsspørgsmaal, naar den bliver fundet her i Landet.

Norge (ret almindelig, indtil 63°), Sverige, Frankrig (meget sjelden), Tyskland, Polen (efter Simon), Ungarn.)

LATERIGRADÆ, Krabbeedderkopper.

Dyrene af denne Underorden udmærke sig ved, at de ikke blot bevæge sig forlængs (og baglængs) men tillige og fortrinsvis sidelængs, ligesom Krabber. Stillingen af deres Ben er da ogsaa ligesom disse Dyrs. De spinde aldrig Fangnæt. Philodromerne opholde sig altid paa Planter og ere, som deres Navn antyder, meget hurtige i deres Løb; blandt de nærstaaende Slægter Artanes og Thanatus, der ikke ere saa hurtige i deres Bevægelser, findes der Former, som opholde sig paa og i Jorden (Sandet). Thomisiderne derimod er temmelig langsomme og sætte sig derfor paa Lur efter deres Bytte; de opholde sig dels paa lave Planter, dels paa Jorden. Hunnerne bevogte deres Æggspind.

Conspectus familiarum.

Pedes unguiculis binis et scopula apicali instructi	<i>Philodromoidæ</i> .
Pedes unguiculis binis instructi et scopula apicali destituti	<i>Thomisoidæ</i> .

Philodromoidæ C. L. Koch.

Philodrominæ Thor.: Philodrominæ + Sparassidæ E. Simon.

Hannerne er ikke synderligt mindre end Hunnerne.

Conspectus generum.

- I. Maxillæ rectæ, parallelæ. Clypeus manifesto humilior quam area oculorum . . . . . *Micrommata* Latr.
- II. Maxillæ labio sternali inclinatæ. Clypeus non aut paullo humilior quam area oculorum:
- a. Oculi posteriores laterales a mediis late separati. Cephalothorax multo longior quam latior. Pedes II longiores quam IV . . . . . *Tibellus* Simon.
- b. Oculi posteriores spatiis subæquis separati:
1. Cephalothorax manifesto longior quam latior: pedes IV longiores quam II . . . *Thanatus* C. L. Koch.
2. Cephalothorax vix aut non longior quam latior; pedes II longiores quam IV:
- a. Oculi medii anteriores a posterioribus multo longius separati quam laterales anteriores a posterioribus, quod ordines anterior manifesto, posterior vix recurvi sunt . . . *Artanes* Thor.
- β. Oculi medii anteriores a posterioribus non aut vix longius separati quam laterales anteriores a posterioribus, quod ordines oculorum fere æqualiter leviterque recurvi sunt . . . . .
. . . . . *Philodromus* Walck.

Micrommata Latr.

Denne Slægt er temmelig forskjellig fra de efterfølgende. Den henregnes almindeligt til en særegen Familie Heteropodoidæ, som tæller talrige store Former i de varme Lande.

1. *Micrommata virescens*. Araneus v. Cl. (Sv. Sp., p. 138; Pl. 6, Tb. 4). — Sparassus v. Westr. (Ar. Suec., p. 406). — *Micrommata* v. Thor. (Rem. on Syn., p. 227); E. Simon (Arachnides de France. II, p. 339); Hansen (Zool. Dan., p. 63; Tb. 4, Fig. 9). — *Araneus roseus* Cl. (Op. cit., p. 137; Pl. 6, Tb. 7). — *Aranea smaragdula* Fabr. (Entomol.

syst. T. II, p. 412). — Sparassus sm. Blackw. (Spid. Gr. Brit. I, p. 102; Tb. V, Figg. 61). — Sparassus ornatus Westr. (nec Walck.) (Aran. Suec., p. 408).

Denne vor største Laterigrad kjendes let paa sin græsgrønne Farve; Hannen er ofte rødplettet paa Bagkroppen. — Ret almindelig paa solaaben Skovbund. Kjønsmøden i Maj. Hunnen anbringer sit Æggespind, der har Lighed med et omvendt sneehvidt Blaabær, paa ganske lave Buske. Æggene har jeg undertiden seet angrebne af Hymenopterlarver.

Norge (ikke almindelig, indtil 60°), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Spanien, Alger.

Tibellus E. Simon.

Thanatus p. p. Thor.

Foruden de anførte Kjendetegn er denne Slægt udmærket ved sin lange, smalle Bagkrop. Det staar neppe til at antage, at der her i Landet findes mere end een Art:

1. *Tibellus oblongus*. Thomisus ob. (Walck.) Hahn (Die Arachniden. I, p. 110, Fig. 82). — Philodromus obl. Westr. (Aran. Suec., p. 464); Blackw. (Spid. Gr. Brit. I, p. 100; Tb. V, Figg. 60). — Thanatus obl. Thor. (Rem. on. Syn., p. 269); Hansen (Zool. Dan., p. 5; Tb. IV, Fig. 12); Tibellus obl. E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 311). — ? *Tibellus propinquus* E. Simon (Ibid., p. 309).

Forekommer ikke sjelden paa fugtige Steder: Moser og Søbredder, dog ogsaa paa tørt Sand (Skagen, Prof. Schiødte).

Norge (ret almindelig, indtil 63°), Sverige, Storbritannien, Ungarn, Italien.

Thanatus C. L. Koch.

Conspectus specierum.

1. Cephalothorax et abdomen præter pubem et pilos granis fuscis setigeris prædita . . . *Th. striatus* C. L. Koch.
2. Cephalothorax pilis et pube modo vestitus:
  - a. Abdomen inter strias fuscas posteriores fuscius quam extra strias . . . . . *Th. arenarius* Thor.

b. Abdomen inter et extra strias fuscas posteriores eodem modo coloratum . . . . . *Th. formicinus* Cl.

Arterne af denne Slægt er, selv naar det gjælder unge Dyr, lette af bestemme.

1. *Thanatus striatus*. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XII, p. 92, Fig. 1022). — *Th. hirsutus* (Cambr.) E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 329).

Hidtil kun taget i eet Exemplar her i Landet, en ung Hun i September Maaned paa Amager (Cand. Schlick). Den skal efter Simon findes ved Grunden af Græstuer paa Sandet i Klitter.

England, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Thanatus arenarius*. Thor. (Rem. on Syn., p. 269); E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 321).

Sjelden, kun 2 unge Dyr ere hidtil tagne her i Landet, i Blykobbeskoven ved Rønne paa Bornholm (Løvendal).

Norge (indtil 70°), Frankrig, Tyskland, Ungarn.

3. *Thanatus formicinus*. Araneus f. Cl. (Sv. Sp., p. 134; Pl. 6, Tb. 2). — *Philodromus* f. Westr. p. p. (Aran. Suec., p. 465). — *Thanatus* f. Thor. (Rem. on Syn., p. 269); E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 326). — *Thomisus rhomboicus* (Walck.) Hahn (Die Arachniden I, p. 111, Fig. 83).

Pletvis og ikke hyppig. Af sikre Lokaliteter kan kun opgives: Resle Skov paa Falster (Dr. H. J. Hansen); og Amager (Cand. Schlick).

Norge (ret hyppig, indtil 70°), Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Artanes Thor.

Conspectus specierum.

- I. Oculi anteriores medii lateralibus manifesto majores; maris pars tarsalis manifesto longior quam latior, extus subrecta . . . . . *A. fallax* Sund.
- II. Oculi anteriores medii lateralibus minores; maris pars tarsalis palporum suborbicularis:
  - a. Oculi medii anteriores minores quam medii posteriores:

1. Clypeus altior quam area oculorum: maris pars tibialis palporum apicem versus tenuior, processibus exterioribus longis instructa. . . . . *A. margaritatus* Cl.
2. (Clypeus manifesto humilior quam area oculorum; processus exteriores partis tibialis cylindricæ perbreves (sec. E. Simon) . . . . *A. poecilus* Thor.)
  - b. (Oculi medii anteriores majores quam medii posteriores . . . . . *A. fusco-marginatus* De Geer).
    1. *Artanes fallax*. Philodromus f. Sund. (Svenska Vetensk. Akad. Handl. för 1832, p. 226); Westr. (Ar. Suec., p. 461); E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 280). — *Artanes* f. Thor. (Rem. on Syn., p. 268).

Et temmelig stort Dyr, udmærket ved sin mat-snehvide Beklædning og ved en, skjændt svag, saa dog tydelig mørk Spydplet paa Bagkroppens Ryg. (hvilken mangler hos den næste Art). Den opholder sig paa sandede Strand- og Søbredder. Kjønsmodne Exemplarer ere endnu ikke truffne her i Landet. Den bliver rimeligvis kjønsmoden i Juni. Den optræder sporadisk, men som det synes temmelig talrig, hvor den findes.

Sjælland: Nykøbing Lyng, nedgravet i Sandet (Cand. Schlick), Nordstrand ved Nykjøbing, almindelig i det løse Sand mellem Klitplanterne (Grosserer Budde-Lund), Bredden af Tiis Sø (Schlick). Jylland: Skagen (Prof. Schiødte).

Sverige, Finland, Storbritannien, Frankrig, Tyskland (efter Thorell).

2. *Artanes margaritatus*. Araneus m. Cl. (Sv. Sp., p. 130; Pl. 6, Tb. 3). — Philodromus m. Westr. (Aran. Suec., p. 454); E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 271). — *Artanes* m. Thor. (Rem. on Syn., p. 262); Hansen (Zool. Dan., p. 64; Tb. IV, Fig. 10). — *Thomisus lævipis* (Linn.) Hahn (Die Arachniden. T. I, p. 120, Fig. 90). — *Philodromus pallidus* Blackw. (Spid. Gr. Brit. T. I, p. 93; Tb. V, Fig. 56). — *var. tigrinus*: *Artamus jejunos* C. L. Koch (Die Arachniden. XII, p. 83, Figg. 1015—1016).

Et temmelig stort Dyr, fladtrykt, hvid med mørk (sort) Tegning. Den færdes især paa Træer og overvintrer under

Bark. Kjønsmoden i Maj og Juni. — Efter Simon skal den leve flere Aar. Her i Landet er den ikke hyppig, skjøndt den kjendes fra endel Skove.

Sjælland: Dyrehaven, Ruderhegn og Tidsvilde (Cand. Schlick), Lyngby Mose (Adj. Traustedt), Sorø (Løvendal). Lolland: Aalholm (Ing. Engelhart). Jylland: Hald (W. S.), Lindum Skove ved Tjele (Løvendal), Himmelbjerget (Dr. H. J. Hansen).

Norge (indtil 61°), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

(*Artanes poecilus* Thor. (Rem. on Syn., p. 261). — Philodromus p. E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 274). — Philodromus tigrinus Westr. (nec De Geer) (Aran. Suec., p. 261).

Denne mig ubekjendte Art skal ligne den foregaaende temmelig meget.

Sverige, Frankrig, Tyskland.)

(*Artanes fusco-marginatus*. Philodromus f. (De Geer) Westr. (Aran. Suec., p. 447); E. Simon (Arachnides de France. T. II, 279). — Artanes f. Thor. (Rem. on Syn., p. 259). — Artamus corticinus C. L. Koch (Die Arachniden. T. IV, p. 85, Fig. 306).

Denne betydeligt mindre Art er temmelig mørkt farvet. Den skal færdes paa Træer.

Norge (meget sjelden), Sverige, Frankrig, Tyskland.)

Philodromus Walck.

Conspectus specierum.

Mares.

- I. Palporum pars tarsalis manifesto longior quam latior, extus subrecta:
  - a. (Palporum pars tibialis parte patellari manifesto longior et multo tenuior; cephalothorax radiis læte brunneis ornatus . . . . . *Ph. emarginatus* Schr.).
  - b. Palporum partes tibialis et patellaris longitudine et crassitudine vix discrepant:

1. Parti tibiali processus inferior deest, exterior superior parvus (sec. ill. E. Simon) adest . . . . . *Ph. elegans* Blackw.
  2. Parti tibiali processus inferior et exterior lateralis adsunt:
    - a. Processus inferior partis tibialis conicus, acutus . . . . . *Ph. auronitens* Auss.
    - β. Processus inferior partis tibialis latior quam longior, oblique truncatus . . *Ph. aureolus* Cl.
- II. Palporum pars tarsalis suborbicularis *Ph. dispar* Walck.

Feminae.

- I. Oculi anteriores laterales ab oculis posterioribus mediis manifesto longius quam ab oculis anterioribus mediis separati:
    - a. Oculi medii posteriores inter sese longius quam ab mediis anterioribus separati:
      1. (Oculi medii anteriores minores quam medii posteriores. Cephalothorax radiis læte brunneis ornatus . . . . . *Ph. emarginatus* Schr.)
      2. Oculi medii anteriores majores quam medii posteriores:
        - a. Vulva tuberculis (s. carinis brevibus) fuscis posterioribus duobus lateraliter limitata; pubes cephalothoracis satis opaca . . . . . *Ph. auronitens* Auss.
        - β. Vulva carinis fuscis lateralibus duabus limitata; pubes cephalothoracis (ut pubes abdominis) metallice splendens . . . . *Ph. aureolus* Cl.
    - b. Oculi medii posteriores a se æque longe atque a mediis anterioribus separati . . . . . *Ph. elegans* Bl.
  - II. Oculi anteriores laterales æque longe ab oculis anterioribus mediis atque a posterioribus mediis separati. Vulva angusta . . . . . *Ph. dispar* Walck.
- Ikkun Hunnerne af *Ph. aureolus* og *Ph. auronitens* ere vanskelige at skjelne fra hinanden.

(*Philodromus emarginatus*. (Schranck). Thor. (Rem. on Syn., p. 573); E. Simon (Arachnides de France. T. II, p.

277). — *Artamus griseus* (Hahn) C. L. Koch (Die Arachniden. T. XII, p. 81, Figg. 1013—14). — *Ph. griseus* Westr. (Aran. Suec., p. 462).

Denne Art, der danner en Overgang til Slægten *Artanes*, er let kjendelig ved Forkroppens Tegning og sine lange Ben. I Frankrig er Hannen efter Simon kjønsmoden i Juni.

Norge (temmelig hyppig indtil 65°), Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Ungarn).

1. *Philodromus elegans* Blackw. (1859, og Spid. Gr. Brit. I, p. 94; Tb. V, Fig. 57); Thor. (Rem. on Syn., p. 268). — *Ph. decorus* Westr. (Aran. Suec., p. 459). — *Ph. histrio* E. Simon¹⁾ (Arachnides de France. T. II, p. 284).

Et ved sin smukke Farvetegning udmærket og let kjendeligt Dyr. Den forekommer paa Heder og i Skove. Her i Landet synes den at være sporadisk og lidet talrig, hvor den findes. Det største Antal, som er taget af den paa et Sted, er fem. Kjønsmodne Hanner ere ikke fundne her i Landet; Hunnen er kjønsmoden i Juli og sandsynligvis tidligere.

Sjælland: Billesborg Skov (Løvendal). Jylland: Hvollig Hede (Dr. Meinert), Hald og Grenaa (W. S.), Svejbæk Storskov og Skove ved Himmelbjerget (Dr. H. J. Hansen).

Norge (sjelden), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Ungarn.

2. *Philodromus auronitens* Ausserer (Verh. d. zool.-bot. Ges. Wien. XVII. 1867, p. 165; Tb. VII, Fig. 6); Thor. (Rem. on Syn., p. 266); E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 303). — *Ph. cespiticolis* Westr. (Aran. Suec., p. 459).

Hannens Beklædning er paa hele Rygsiden af en glindsende rødgylden Farve. Den forekommer i Skove, og er truffet i alle Landsdele, men er langt fra saa almindelig som den følgende Art. Hannen er kjønsmoden i Juni og Juli.

Norge (sjelden), Sverige, Frankrig, Tyskland.

3. *Philodromus aureolus*. *Araneus* a. Cl. (Sv. Sp., p.

¹⁾ Efter Simon er den første Gang beskrevet af Latreille under dette Navn. Jeg betvivler vel ingenlunde, at dette er rigtigt; men jeg har ikke kunnet finde Latreilles Beskrivelse af den.

133: Pl. 6, Tb. 9). — *Philodromus* a. Bl. (Spid. Gr. Brit. I, p. 99; Tb. V, Fig. 59); Westr. (Aran. Suec., p. 457); Thor. (Rem on Syn., p. 264—68); E. Simon (Arachnides de France. II, p. 296); Hansen (Zool. Dan., p. 65; Tb. IV, Fig. 11). — *Ph. cespiticolis* Blackw. (Op. cit. I, p. 95; Tb. V, Figg. 58).

En overalt meget almindelig Art. Kjønsmodne Hanner træffes i Juni og Juli, sjældent i August.

Norge (temmelig almindelig indtil 70°), Sverige, Storbritannien, Ungarn, Italien.

4. *Philodromus dispar*. (Walck.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 91; Tb. V, Figg. 55); Thor. (Rem. on Syn., p. 260); E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 301). — *Ph. limbatus* (Sund.) Westr. (Aran. Suec., p. 450).

Denne ved sin Øjestilling let kjendelige Art er temmelig almindelig paa Øerne; i Jylland er den kun fundet ved Hald (W. S.). Hannen er kjønsmoden i (Maj og) Juni.

Norge (sjelden), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Spanien.

Thomisoidæ.

Naar undtages Slægten *Oxyptila*, er Hannerne meget mindre end Hunnerne; hos *Misumena vatia* maa Hannen endog siges at være dværgagtig. Ja hos denne Art og *Diæa dorsata* bliver den kjønsmodne Han tilmed mindre end den var inden sidste Hudskifte.

Foruden de nedenfor anførte Dyr, kan man gjøre Regning paa at træffe den i Sverige forekommende *Thomisus setosus* Westr. (Aran. Suec., p. 431); *Xysticus* s. Thor. (Rem. on Syn., p. 250). Da jeg af Beskrivelserne af denne Art ikke har kunnet afgøre, om den tilhører Slægten *Xysticus*, i den nedenfor benyttede snævrere Begrændsning af denne Slægt, eller Slægten *Oxyptila* Simon, bør jeg omtale den med et Par Ord: Den er af Størrelse som *Oxyptila trux*, hvilket i Forbindelse med, at den kun har 2 Par Torne paa Undersiden af 1ste Tibia, synes at tyde paa, at den tilhører denne Slægt; den skal være udmærket ved sine meget lange

(ikke kølleformede) Børster paa Bagkroppen. *Xysticus acerbus*, hos hvilken dette ogsaa er Tilfældet, vil neppe kunne forvexles med hiin, da den er meget større (den er lidt større end vor almindeligste Art *X. cristatus*) og har 4 (5) Par Torne paa Undersiden af 1ste Tibia.

Conspectus generum.

- I. Area oculorum mediorum latior quam longior (aut saltem æque lata atque longa):
- a. Oculi ordinis anterioris magnitudine vix differentes . . . . . *Misumena* Latr.
  - b. Oculi anteriores medii multo minores quam laterales:
    1. (Corpus manifesto depressum; oculi laterales inter sese longius quam medii inter se separati . . . . . *Coriarachne* Thor.)
    2. Cephalothorax convexus; oculi medii inter se longius quam laterales inter sese separati; oculi anteriores medii a sese latius quam a lateralibus separati . . . . . *Xysticus* C. L. Koch.
- II. Area oculorum mediorum longior quam latior:
- a. Ordo posterior oculorum fortiter recurvus, cujus medii a lateralibus manifesto latius quam a sese separati; oculi anteriores medii multo minores quam laterales . . . . . *Oxyptila* E. Simon.
  - b. Ordo posterior oculorum vix recurvus; qui oculi spatii subæqualibus separati:
    1. Oculi laterales tuberculis parvis singulis, distincte separatis, impositi; oculi anteriores medii lateralibus paullo majores . . . . . *Diwa* Thor.
    2. (Oculi laterales (ejusdem lateris) carinæ obliquæ communi impositi; oculi anteriores medii lateralibus minores . . . . . *Pistius* E. S.)

Misumena Latr.

Det staar ikke til at antage, at der her i Landet skulde kunne findes mere end een Art:

1. *Misumena vatia*. Araneus v. Cl. (Sv. Sp., p. 128;

Pl. 6, Tb. 5). — *Thomisus* v. Westr. (Aran. Suec., p. 442). — *Misumena* v. Thor. (Rem. on Syn., p. 258); E. Simon (Les Arachnides de France. T. II, p. 243); H. J. Hansen (Zool. Dan., p. 66; Tb. IV, Figg. 13). — *Thomisus citreus* (De Geer) Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 88; Tb. IV, Figg. 53).

Den meget lille Han har mørk Forkrop og et bredt sort Baand paa Siden af den lyse Bagkrop. Hunnens Bagkrop er grøngul, oftest med en rødlig Plet fortil paa hver Side. Kjønsmodne Hanner træffes fra Maj til Juli.

Ret almindelig i alle Landsdele.

Norge (almindelig, indtil 62 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

(*Coriarachne* Thor.).

Af denne Slægt kjendes kun een Art:

(*Coriarachne depressa*. *Xysticus* d. C. L. Koch (Die Arachniden. IV, p. 67, Fig. 292). — *Thomisus* d. Westr. (Aran. Suec., p. 432). — *Coriarachne* d. Thor. (Rem. on Syn., p. 251); E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 210).

Denne Art, der lever under Bark, er sjelden overalt.

Norge, Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.)

Xysticus C. L. Koch.

Da Kjønsgorganerne er de bedste Karakterer for Arterne indenfor denne Slægt, er det meget vanskeligt at bestemme de fleste Arter, naar man ikke har kjønsmodne Individuer for sig.

Conspectus specierum.

Mares.

A. Cephalothorax ante leviter curvatus, quod tumuli, oculos laterales gerentes, vix prominent:

1. Bulbus genitalis processibus pronis duobus munitus, quorum posterior longus, subacutus, medius ei in basi propinquus, calcari anteriore subbasali acuto præditus, processum posteriorem præteriens (aut subattingens) . . . . . *X. luctator* L. Koch.

2. Bulbus genitalis processibus pronis destitutus (teste Thorell) . . . . . *X. robustus* (Hahn) E. S.
- B. Cephalothorax ante truncatus, quod tumuli, oculos laterales gerentes, manifesto prominent:
- I. Bulbus genitalis processibus pronis duobus munitus:
- a. Processus bulbi genitalis sibi in basi contigui (aut subcontigui):
1. Processus bulbi longi, paralleli, curvati, acuti; tibia I ordinibus inferioribus duobus aculeorum seniorum aut septenorum munita . . . . . *X. bifasciatus* C. L. Koch.
2. Processus bulbi divergentes, longi, curvati, obtusi, quorum apices sese petunt non autem attingunt; processus posterior medio paullo major, pedi humano similis . . . . . *X. Kochii* Thor.
- b. Processus bulbi in basi manifesto separati:
1. Processus medius posteriore multo minor:
- a. Processus bulbi divergentes; posterior medio triplo longior, leviter curvatus, sensim acuminatus, potius extrorsum directus, medius extrorsum directus *X. erraticus* Blackw.
- β. (Processus introrsum directi, convergentes; posterior medio duplo longior, in apice satis subito acuminatus, peracutus . . . . . *X. obscurus* Collett).
2. Processus medius posteriore major:
- a. Processus posterior a margine exteriori bulbi vix latius quam a margine interiore recedens:
- * Processus oblique prorsum directi; medius fortiter curvatus *X. lateralis* Hahn.
- ** Processus verticales; medius in apice leviter curvatus . . . . . *X. ulmi* Hahn.
- β. Processus posterior margini interiori bulbi perpropinquus; medius T-formis:
- * Pars basalis processus medii longa; ramus exterior ramo interiore multo brevior . . . . . *X. cristatus* Cl.

** Pars basalis processus medii brevis; ramus exterior ramo interiore paullo brevior
 . . . . . *X. pini* Hahn.

II. Bulbus genitalis processibus pronis destitutus:

a. E margine interiore sinus apicalis bulbi genitalis exit processus marginalis, pone apicem (exteriorem) bulbi vix attingens¹⁾:

1. Processus inferior partis tibialis exteriori subparallelus et eodem major, depressus, apice introrsum inclinato . . . *X. sabulosus* Hahn.

2. (Processus inferior partis tibialis porrectus, depressus, apicem versus leviter dilatatus, apice deorsum et introrsum inclinato (sec. Thorell)
 . . . . . *X. calcaratus* Westr.)

b. Bulbus genitalis in apice integer; e latere interiore bulbi exit processus longissimus et tenuissimus, marginem bulbi sequens et partem dimidiam lateris exterioris attingens:

1. Metatarsus I præter aculeos inferiores aculeis anterioribus munitus; processus partis tibialis inferior excavatus, truncatus, quare apex semi-orbicularis apparet, exterior parti tarsali vix appressus, acutus . . . *X. luctuosus* Blackw.

2. Metatarsus I aculeis solum inferioribus munitus;
 a. Pars tarsalis et bulbus genitalis angusta; processus inferior partis tibialis truncatus, cujus anguli leviter producti²⁾ *X. acerbus* Thor.

β. Pars tarsalis orbicularis; processus inferior partis tibialis a basi longe bibrachiatus²⁾
 . . . . . *X. lineatus* Westr.

¹⁾ *X. calcaratus* er mig ikke bekjendt; det er derfor muligt, at min *Conspectus* er vildledende for denne Arts Vedkommende, da Thorell ikke udtrykkelig siger, at dens Bulbus genitalis har denne Bugt ved Enden.

²⁾ Da Hannerne af *X. acerbus* og *X. lineatus* ikke er mig bekjendte, er de benyttede Characterer udelukkende anførte paa mine Forjængerens Autoritet.

Feminae.

Hunnen til *X. obscurus* Collett kjendes ikke. Hunnen til *X. calcaratus* Westring og *X. setosus* Westr. er mig ubekjendt.

A. Cephalothorax ante leviter curvatus, quod tumuli, oculos laterales gerentes, vix prominent:

1. Cephalothorax vitta media diluta, triangulum obscurum includente notatus; cephalothorax et abdomen setis satis longis, gracilibus, haud densis, vestita; vulva perverse subcordata, ante rotunde truncata, magna, a rima genitali satis longe remota, carina media humili perlata divisa, paullo longiore quam latiore, fossulis lateralibus manifesto latiore, depressione media, pone aperta, prædita; tibia I ordinibus inferioribus duobus aculeorum quinorum aut seniorum, metatarsus I præter ordines inferiores duos aculeorum seniorum aut septenorum ordine anteriore aculeorum quinque munita . . . *X. luctator* L. Koch.
2. Vitta diluta media cephalothoraci deest; cephalothorax et abdomen setis brevibus robustis densis vestita; fossa vulvæ parva, pone aperta, costis elevatis lateraliter et ante limitata . . . *X. robustus* (Hahn) E. S.

B. Cephalothorax ante truncatus, quod tumuli, oculos laterales gerentes, manifesto prominent:

I. Vulva septo medio non divisa:

a. Fossa vulvæ a rima genitali spatio separata, quod æque longum est atque fossa vulvæ:

1. Fossa vulvæ tubercula non præbet, orbicularis, in sulcum latum posteriorem producta; tibia I ordinibus inferioribus duobus aculeorum usque ad senos aut septenos munita . . . . .
. . . . . *X. bifasciatus* C. L. Koch.

2. Fossa vulvæ tubercula posteriora obliqua fusca duo præbet . . . . . *X. ulmi* Hahn.

b. Fossa vulvæ rimæ genitali contigua aut propinqua:

1. Area oculorum mediorum æque longa atque

- lata; oculi ordinis secundi spatiis æqualibus separati . . . . . *X. sabulosus* Hahn.
2. Area oculorum mediorum latior quam longior:
- α. Fossa vulvæ paullo latior quam longior, ante latior quam pone, ubi truncata non autem aperta est; tubercula fusca oblonga submedia duo includit *X. erraticus* Blackw.
- β. Fossa vulvæ paullo latior quam longior, suborbicularis, pone truncata et aperta, in sulcum latum neque profundum posteriorem continuata; abdomen setis haud longis parce præditum . . . *X. luctuosus* Blackw.
- γ. Fossa vulvæ paullo (*X. acerbo*) aut manifesto (*X. lineato*) longior quam latior:
- * Abdomen setis gracilibus longis præditum:
- ‡ Tibia I ordinibus inferioribus duobus aculeorum quaternorum munita (quorum primi et quarti parvi); metatarsus I ordinibus inferioribus duobus aculeorum quaternorum aut quinorum munitus; area vulvæ ventre cetero manifesto altior, fossa in sulcum latum posteriorem continuata . . . . .
. . . . . *X. acerbus* Thor.
- ‡‡ (Tibia I ordinibus inferioribus aculeorum binorum (teste Westring) munita . . . . . *X. setosus* Westr.)
- ** Abdomen setis longis non præditum, metatarsus I ordinibus inferioribus duobus aculeorum trinorum munitus; area vulvæ ventre cetero vix altior . . . . .
. . . . . *X. lineatus* Westr.
- II. Vulva septo medio per longitudinem ducto divisa:
- a. Septum vulvæ humillimum, vix manifestum; fossæ vulvæ suum quæque tuberculum posterius obliquum fuscum præbent . . . *X. ulmi* Hahn.
- b. Septum vulvæ subcordatæ, pone truncatæ, mani-

- festum, pone sensim humilius, partem solam anteriorem vulvæ dividit . . . *X. Kochii* Thor.
- c. Septum totam vulvam dividit:
1. Fossæ vulvæ suum quæque tuberculum magnum oblongum obliquum includunt . . . . .
. . . . . *X. lateralis* Hahn.
  2. Fossæ vulvæ tubercula non præbent:
    - a. (Fossæ vulvæ in depressiones leves posteriores continuatæ; septum ante latum, pone angustum (teste Thorell) . . . . .
. . . . . *X. calcaratus* Westr.)
    - β. Fossæ vulvæ pone manifesto limitatæ:
      - * Septum vulvæ ante latum, in medio angustius, deinde vix latius; pictura corporis plus minusve obsoleta . . . . .
. . . . . *X. cristatus* Cl.
      - ** Septum vulvæ in medio sensim valde angustatum, pone fere æque latum atque ante; pictura corporis satura . . . . .
. . . . . *X. pini* Hahn.

1. *Xysticus luctator* L. Koch (Jahrb. d. k. k. gelehrt. Ges. Krakau XLI. 1870 ¹); E. Simon (Arachnides de France T. II, p. 160). — *Thomisus lanio* Westr. (Ar. Suec., p. 412). — *Xysticus impavidus* Thor (Rem. on Syn., p. 230); Hansen (Zool. Dan., p. 68; Tb. IV, Fig 15).

Som en god Character for denne Art nævner Simon, at der kun findes 1 Torn paa Rygsiden af 1ste Laar; af de Exemplarer, jeg har seet, er dette dog kun Tilfældet hos eet Exemplar; de øvrige havde 3 ²). — Hannen kjønsmoden i Maj og Juni.

Denne vor største Art af denne Slægt er taget sparsomt paa Sjælland: Charlottenlund og Danstruphegn (Cand. Schlick), samt Vemmetofte (Løvendal); i Resle Skov paa

¹) Denne Afhandling er mig ubekjendt.

²) Chyzer og Kulczinsky (Aran. Hung., p. 92) synes at mene, at Hannen af *X. luctator* Sim. derfor er en anden Art. Dette kan jeg ikke bifalde.

Falster (Løvendal); hyppigst forekommer den paa Lolland: Frejlev, Roden Skov, Laurberg og Juellinge Dyrehave (Løvendal).

Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Østerrig, Ungarn.

2. *Xysticus bifasciatus* C. L. Koch (Die Arachniden T. IV, p. 59, Fig. 287); Westr. (Ar. Suec., p. 414); Thor. Rem. on Syn. p. 234); Simon (Arachnides de France. T. II, p. 173).

Denne store Art forekommer temmelig almindeligt i alle Landsdele. Hannen kjønsmoden i Juni.

Norge (indtil 70 %). Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

3. *Xysticus Kochii* Thor. (Rem. on Syn., p. 241); E. Simon (Arach. de France. T. II, p. 155).

Temmelig almindelig i alle Landsdele. Kjønsmodne Hanner fra Slutningen af Maj.

Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien; efter Simon: Spanien og Algier.

4. *Xysticus erraticus*. Thomisus e. Blackw. (Researches in Zoology 1834, p. 408 og Spid. Gr. Brit. T. I, p. 71; Tb. IV, Fig. 40). — *Xysticus* e. Thor. (Rem. on Syn., p. 235); E. Simon (Arachn. de France T. II, p. 171).

Sjelden. Kun to Stykker ere tagne her i Landet, i Ruderhegn (W. S.), den ene, en kjønsmoden Han, i Slutningen af Juni.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn

(*Xysticus obscurus* Collett (Christiania Vidensk. Selsk. Forh. 1876, No. 2, p. 9).

Denne Art, hvoraf kun Hannen er kjendt, vides kun at være fundet i Norge)

5. *Xysticus lateralis*¹⁾ Thomisus l. Hahn (Die Arachn. T. I. p. 40, Fig. 31). *Xysticus* l. Thor. (Rem. on Syn., p.

¹⁾ Th. lateralis C. L. Koch er efter (Thorell og) Simon en ganske anden Art, paa hvilken Simon har grundet Slægten Runcinia (l. c., p. 254). Heri følges Simon af Chyzer og Kulczynsky (l. c., pp. 81 og 84). Men naar dette er rigtigt (og jeg tvivler ikke derom, skjøndt jeg ikke kjender Runcinia lateralis Koch), maa vor Art kaldes X. lateralis Hahn og ikke X. lanio Koch.

232). — *X. lanio* p. p. C. L. Koch (Die Arachn. T. XII, p. 77, Figg. 1009); E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 169).

Forekommer ret almindeligt i alle Landsdele. Hannen kjønsmoden i Maj—Juli.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

6. *Xysticus ulmi*. *Thomisus* u. Hahn (Die Arachn. T. I, p. 38, Fig. 30). — *Xysticus* u. Thor. (Rem. on Syn., p. 246); E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 167).

Almindelig; forekommer i alle Landsdele, dog endnu ikke taget paa Bornholm. Hannen kjønsmoden i Maj og især i Juni; Hunnen truffet med Æg i Juli.

Norge, indtil 65 °; Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

7. *Xysticus cristatus*. *Araneus* cr. Clerck (Sv. Sp., p. 136; Pl. 6, Tb. 6). — *Thomisus* cr. Westr. (Aran. Suec., p. 418). — *Xysticus* cr. Thor. (Rem. on Syn., p. 424); E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 162); Hansen (Zool. Dan., p. 68; Tb. IV, Fig. 16).

Meget almindelig i alle Landsdele. Hannen kjønsmoden i Juni.

Island (synes at være ret almindelig; eneste kjendte Art af denne Underorden), Færoerne, Norge, (almindelig indtil 71 °). Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

8. *Xysticus pini*. *Thomisus* p. Hahn (Die Arachn. T. I, p. 26, Fig. 23). — *Xysticus* p. Thor. (Rem. on Syn., p. 424); E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 164). — *Thomisus cinereus* Westr. (Ar. Suec., p. 424). — *Thomisus audax* Blackw. (Sp. Gr. Brit. I, p. 70; Tb. IV, Fig. 39).

Temmelig almindelig i alle Landsdele. Den kan let forveksles med forrige Art. Hannen er kjønsmoden i Juni og Juli.

Norge (indtil 70 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

9. *Xysticus robustus*. *Thomisus* r. Hahn (Die Arachn. T. II, p. 50, Fig. 38). —? *Xysticus* r. E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 195). — *X. fucatus* ♀ (Walek.) Thor. (Rem.

on Syn., p. 535). — *X. fuscus* ♂ (C. L. Koch) Thor. (Ibid. p. 538).

Denne store Art er temmelig let kjendelig paa sin dystre Farve, hvor den hos Slægten *Xysticus* almindelige Tegning paa Legemets Rygside næsten er udvidsket. Om Artens Synonymi er jeg i Uvished: at (Hunnen af) vor Art er *X. fucatus* Thor., er sikkert — jeg skal derfor bemærke, at Hunnens Kjønselfelt ikke altid er blegt som angivet af Thorell, thi hos det ene af de to danske Exemplarer er det mørkebrunt: men Simons Beskrivelse af Hunnens Kjønselfelt hos hans *X. robustus* afviger saa meget fra vor Arts, at jeg anser det for meget tvivlsomt, om det er samme Art. Derfor maa jeg ogsaa udhæve, at jeg, der ikke kjender Hannen til vor Art, ikke tør have nogen Mening om Simon har Ret i, at *X. fuscus* Thor. er Hannen til *X. fucatus*. Opstillingen i Bestemmelsestabelen er imidlertid udført under denne Forudsætning.

Kun to Stykker ere tagne her i Landet, paa Møen; det ene af Cand. Ludvig Lund, det andet ved Høvbleg af Dr. C. Jørgensen.

Sverige (sjelden), Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien (efter Thorell).

(*Xysticus setosus*. *Thomisus* s. Westr. (Ar. Suec., p. 431). — *Xysticus* s. Thor. (Rem. on Syn., p. 251).

Denne lille — den angives at være paa Størrelse med *Oxyptila brevipes* — og, som det synes, noget tvivlsomme Art er hidtil kun fundet i Sverige.)

10. *Xysticus sabulosus*. *Thomisus* s. Hahn (Die Arachn. T. I, p. 28, Fig. 24); Westr. (Ar. Suec., p. 430); Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 72; Tb. IV, Figg. 41). — *Xysticus* s. Thor. (Rem. on Syn., p. 249); E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 189).

Denne idethele temmelig blege Art opholder sig, som dens Navn tyder paa, i sandede Egne; hidtil er den kun taget i Nærheden af Havet paa faa Steder: ved Tidsvilde paa Sjælland (Cand. Secklick); Syd for Hasle paa Bornholm (Dr. H. J. Hansen); ved Grenaa (W. S.). Hannen er truffen

kjønsmoden i September. men sandsynligvis foregaar Parringen tidligt om Foraaret.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

(*Xysticus calcaratus*. Thomisus c. Westr. (Ar. Suec., p. 420). — *Xysticus* c. Thor. (Rem. on Syn., p. 242). — ? ♀ Th. audax Westr. (Ar. Suec., p. 422).

Denne Art vides kun at være taget i Sverige.)

11. *Xysticus luctuosus*. Thomisus l. Blackw. Sp. Gr. Brit. T. I, p. 78; Tb. IV, Fig. 45). — *Xysticus* l. Thor. (Rem. on Syn., p. 243); E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 184). — ♂: Thomisus audax Westr. (Ar. Suec., p. 422).

Hidtil kun taget faa Steder her i Landet: Sjælland i Hornbæk Plantage og Ulkerup Skov ved Nykjøbing (Grosserer Budde-Lund); paa Lolland ved Maribo (Cand. Schlick og Løvendal); i Vestfyen ved Brænderup (Dr. H. J. Hansen); i Jylland ved Horsens (Dr. H. J. Hansen) og Skanderborg (W. S.). — Kjønsmodne Hanner i Juni.

12. *Xysticus acerbus*. Thor. (Rem. on Syn., p. 237); E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 186).

Sjelden: Møen (Cand. L. Lund); Skove ved Juul Sø og Himmelbjerget (Dr. H. J. Hansen). Kjønsmodne Individere ere ikke tagne her i Landet.

Frankrig, Sydtyskland, Ungarn, Italien (synes at være almindelig).

13. *Xysticus lineatus*. Thomisus l. Westr. (Ar. Suec., p. 428). — *Xysticus* l. E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 182).

Sjelden, kun eet Stykke er taget i Omegnen af Randers (Dr. H. J. Hansen).

Sverige, Frankrig.

Oxyptila Simon.

De danske Arter af denne Slægt udmærker sig ved at have kolleformede Børster idetmindste langs Randen af Clypeus. Det er gennemgaaende smaa Dyr, der opholder sig paa Jorden. — Da de fleste af dem ingenlunde ere lette at bestemme, har jeg ikke turdet medtage andre Arter i Bestemmelsestabellerne end dem, jeg kjender.

Conspectus specierum.

Mares.

- A. Pars patellaris palporum processu apicali dorsuali exteriore, magno, compresso, leviter curvato. — Pars tibialis processibus duobus prædita, exteriore terete, recto, obtuso, parti tarsali satis appresso, et inferiore subprono, obtuso (vix dilatato). Bulbus genitalis processu unico, subcentrali munitus, cujus mucro apicem processus inferioris partis tibialis petit . . . *O. nigrita* Thor.
- B. Pars patellaris in dorso apicali vix exteriore cornuta . . . . . *O. scabricula* Westr.
- C. Pars patellaris mutica:
- I. Pars tibialis præter processus apicales processu exteriore medio (v. laterali) instructa:
- a. Processus exterior partis tibialis magnus, robustus, compressus, pronus, intra concavus, oblique truncatus. Processus apicalis inferior, deorsum et antrorsum directus et extrorsum curvatus, in disculum apicalem dilatatus. Bulbus genitalis processibus duobus instructus, in basi confluentibus, curvatis, quorum anterior depressus acutus et posterior minor in apice incisus . . . . .
. . . . . *O. scabricula* Westr.
- b. Processus exterior partis tibialis medius fuscus, compressus, extrorsum directus, procurvus, ante concavus, oblique acuminatus. Processus apicales subpallidi, exterior dorsualis parti tarsali oppressus; inferiores exterior in apice inæqualiter incisus et interior sursum et introrsum curvatus. Bulbus genitalis processu basali nigro satis magno præditus, intra et ante quem carina, late sulcata adest. . . . . *O. horticola* C. L. Koch.
- II. Pars tibialis processu exteriore laterali destituta, processibus tantum apicalibus instructa:
- a. Processus apicales partis tibialis duo; exterior superior totus pronus, acutus; inferior brevis, robustus. Bulbus genitalis processibus inferioribus destitutus (sec. Simon) . . *O. Blackwallii* Simon.

b. Processus apicales partis tibialis tres: exterior-superior et inferiores exterior minor et interior magnus:

1. Pars apicalis processus exterioris superioris, in medio subito angustati, recta, parti tarsali appressa; processus inferiores exterior parvus obtusus et interior antrorsum et deorsum directus, introrsum leviter curvatus. Bulbus genitalis carinis transversis duabus præditus, quarum posterior (submedia) introrsum acuminata et anterior emarginata *O. trux* Blackw.
2. Pars apicalis processus exterioris superioris, in medio subito angustate prona:
  - a. Pars apicalis dicta arcuata; processus inferior interior antrorsum et deorsum directus, extrorsum curvatus. Bulbus genitalis muticus . . . *O. praticola* C. L. Koch.
  - β. Pars apicalis processus exterioris superioris subrecta; processus inferior interior bifidus. Bulbus genitalis processibus inferioribus robustis duobus, sibi propinquis, instructus . . . . . *O. brevipes* Hahn.

Feminae.

1. Cephalothorax cristis granorum, setas robustas clavatas gerentium, radiatim per longitudinem ductis præditus . . . . . *O. scabricula* Westr.
- II. Granula cephalothoracis eodem modo disposita levia:
  - a. Fossa vulvæ insignis, septo medio in fossulas duas divisa; sternum stria media et maculis marginalibus nigris notatum:
    1. Oculi posteriores parte proxima posteriore cephalothoracis altius positi; maculae nigrae sterni in ipso margine confluentes . . *O. brevipes* Hahn.
    2. Oculi posteriores parte proxima posteriore cephalothoracis humiliter positi; fossulae vulvæ singula tubercula magna includunt . . . . . *O. praticola* C. L. Koch.

- b. Area vulvæ fossam manifestam (nisi planissimam) non præbet; sternum testaceum, plerumque unicolor:
1. Aculei dorsuales femoris I et tibiæ clavati . . . . . *O. Blackwallii* Simon.
  2. Aculei dorsuales femoris I acuti; tibiæ in dorso muticæ:
    - a. Tubercula nigra, post foveolas duas vulvæ posita, a rima genitali longe remota . . . . . *O. trux* Blackw.
    - β. Tubercula nigra satis magna, post foveolas duas vulvæ posita, rimæ genitali subcontigua . . . . . *O. horticola* C. L. Koch.

I denne Bestemmelsestabel har jeg ikke turdet benytte Antallet af Tornene paa Benene, da disse Characterer ikke have forekommet mig tilstrækkeligt constante.

1. *Oxyptila nigrita*. Xysticus n. Thorell. (K. Svenska Vetensk. Akad. Handl. Bd. XIII. Nr. 5. 1875, p. 140). — *Oxyptila* n. E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 238).

Meget sjelden, uagtet Arten er beskrevet efter et Dansk Exemplar. Hidtil er kun eet Stykke, en Han, Thorells Original-exemplar, taget her i Landet, paa Møen, af Cand. L. Lund. — Efter Simon forekommer den paa Sandbund og i Naaleskove. Efter Simon er Hunnen kjendelig ved at mangle Torne paa alle Laarene, medens Abdomen er forsynet med stærke sorte kølleformede Haar paa Siderne og bagtil.

Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Oxyptila scabricula*. *Thomisus* sc. Westring (1851 og Aran. Suec., p. 441). — *Xysticus* sc. Thor. (Rem. on Syn., p. 257). — *Oxyptila* sc. E. Simon (Arachn. de France. T. II, p. 229).

Denne let kjendelige Art forekommer ved Strandbredder i Sandet. Kjønsmodne Hanner ere tagne i Maj og Juli.

Amager (Cand. Schlick); Graaryg paa Møen (Prof. Schiodte); Fanø (Grosserer Budde-Lund).

Sverige, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

3. *Oxyptila Blackwallii* E. Simon (Arachnides de France. T. II., p. 231). — *Thomisus claveatus* Blackw. (Sp. Gr.

Brit. T. I, p. 87; Tb. IV Figg. 52). — *Xysticus* cl. Thor. (Rem. on Syn., p. 257).

Meget sjelden. Kun eet Exemplar, en kjønsmoden Hun, er taget her i Landet, paa Møen, af Cand. L. Lund.

Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

4. *Oxyptila trux*. *Thomisus* tr. Blackw. (1846 og Sp. Gr. Brit. T. I, p. 84; Tb. IV, Fig. 50). — *Oxyptila* tr. E. Simon (*Arachnides de France*. T. II, p. 234). — *Thomisus brevipes* Westr. ♂ (*Aran. Suec.*, p. 438). — *Xysticus Westringii* Thor. (Rem. on Syn., p. 569).

Forekommer nogenlunde spredt i alle Landsdele. Hannen er kjønsmoden i Juni til August.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Polen (efter Simon).

5. *Oxyptila horticola*. *Xysticus* h. C. L. Koch (*Die Arachniden* IV, p. 74, Figg. 296—297); Thor. (Rem. on Syn., p. 252). — *Thomisus* h. Westr. (*Aran. Suec.*, p. 436). — *Oxyptila* h. E. Simon (*Arachnides de France*. T. II, p. 215). — *Thomisus versutus* Blackw. (*Sp. Gr. Brit. T. I*, p. 83; Tb. IV, Figg. 49).

Denne, vor største Art af denne Slægt, er taget sparsomt i de fleste Landsdele. Hannen er kjønsmoden i August.

Sjælland: Geel Skov, Egebæksvang og Hornbæk Plantage (Grosserer Budde-Lund); Bornholm, ved Hammeren (Budde-Lund) og Hammershuus (Dr. Hansen); Møen (L. Lund); Jylland: Onsild (Bankdirecteur O. Jacobsen).

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

var. O. atomaria? (Panzer) Thorell (Rem. on Syn., p. 253).

I Teglstrup Hegn har Cand. Schlick taget en voksen Hun, som forekommer mig at svare fuldstændigt til Thorells *Xysticus atomarius*. Er min Bestemmelse rigtig, da forekommer den mig kun at være en Varietet af *O. horticola*. Den er noget større end de andre kjønsmodne Hunner af denne Art; dens Bryst er prydet med sorte Pletter.

6. *Oxyptila praticola*. Xysticus pr. C. L. Koch (Die Arachniden IV, p. 77, Figg. 300—301); Thor. (Rem. on Syn., p. 426). — *Oxyptila* pr. E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 222). — *Thomisus brevipes* ♀ Westr. (Aran. Suec., p. 438).

Forekommer ret almindeligt i alle Landsdele. Kjønsmodne Hanner træffes fra Maj til Juli.

Norge (de sydligste Dele) Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

7. *Oxyptila brevipes*. *Thomisus* br. Hahn (Die Arachniden. T. I, p. 30, Fig. 25). — Xysticus br. Thor. (Rem. on Syn., p. 570). — *Oxyptila* br. E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 232).

Ikke sjelden paa Sjælland; den er desuden taget en enkelt Gang paa Møen (Dr. H. J. Hansen) og i Roden Skov paa Lolland (Løvendal). Kjønsmodne Hanner er tagne i April.

Sverige, Frankrig, Tyskland.

Diæa Thor.

1. *Diæa dorsata*. Aranea d. Fabr. (Entomol. syst. T. II, p. 412). — *Thomisus d.* Westr. (Ar. Suec., p. 434). — *Diæa d.* E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 248); Hansen (Zool. Dan., p. 67; Tb. IV, Fig. 14). — *Thomisus floricolens* (Walck.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. I, p. 76; Tb. IV, Figg. 44).

Denne let kjendelige Art er ret almindelig her i Landet. Hannen er truffen kjønsmoden i Juni og Juli.

Norge (sparsom, indtil 60°) Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

(*Pistius* Simon.)

(*Pistius truncatus*. *Pistius tr.* (Pall.) E. Simon (Arachnides de France. T. II, p. 258). — Xysticus horridus (Fabr.)

C. L. Koch (Die Arachniden IV., p, 49, Fig. 280). — Thomisus horr. Westr. (Aran. Suec., p. 444).

Denne ret store Art er let kjendelig, bl. a. ved sin bagtil afskaarne Bagkrop.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.)

ORBITELARIÆ. Hjulspindere.

De til denne Afdeling hørende Dyr spinde et vidmasket, oftest lodretstillet Fangnæt, som er kredsformet. Dog udgør Nættet hos Hyptiotes kun en Del af en Cirkel. Hunnerne og de ikke kjønsmodne Hanner have en tyk Bagkrop, hvorfor de have en slæbende Gang paa Jorden; de kjønsmodne Hanner derimod, som ikke spinde noget Fangnæt og som have kraftige Been og en temmelig slank Bagkrop, bevæge sig med temmelig stor Lethed. Nogle Arter, saaledes Kors-edderkoppen, opholde sig i Midten af Nættet med Hovedet nedad og udstrakte Been; de fleste Arter danne en lille klokke- eller kugledannet Bolig af Silke, som skjult af et Blad eller sammenspundne Græsstraa, sidder tæt ved Ud-kanten af Nættet, med hvis Centrum den er forbundet ved en Silkestræng, som tjener til at underrette Dyret om An-komsten af et Bytte i Nættet. Det er klart nok, at en Edderkop, der opholder sig i Midten af sit Næt, er mere udsat for Angreb af andre Rovdyr: jeg har saaledes engang seet en af vore almindelige Gedehamse (ikke *Vespa crabro*) flyve lige midt ind i Nættet af en *Epeira diademata* med saa stor Voldsomhed, at den ikke blot gik tværs igjennem Nættet, men ogsaa førte Edderkoppen med sig, som den saa fortærede. Saadanne Edderkopper sætte derfor ogsaa ofte ved en øjeblikkeligt truende Fare, saaledes naar man stikker efter den med en Stok, Nættet i en stærk vandret Bevægelse, hvorved det bliver vanskeligt at træffe den. Denne Fremgangsmaade, der formentligt er almindeligt bekjendt, har jeg derimod aldrig seet anvendt af en Edderkop, der spinder en Klokke udenfor Nættet. Mindre Insecter, der

ere blevne hængende i Nættet, angriber Edderkoppen uden videre Forsigtighedsregel; men er det større og kraftige Insecter, som Biller, der ere blevne hængende i Nættet, stiller Edderkoppen sig med Forkroppen mod Byttet og bøjer Spidsen af Bagkroppen med Spindevorterne henimod det; den drejer derpaa Byttet rundt i Nættet med sine lange Forbeen, idet den udskyder et bredt Bindsel af Traade fra sine Spindevorter, saa at Byttet efter nogle faa Omdrejninger er indhyllet ligesom i en Spændetrøje, og først nu angriber Edderkoppen det værgeløse Bytte med sine Giftkroge. Insecter med Giftbraad angriber den derimod ikke; ja den hjælper dem endog ofte med at udfrie dem af Nættet.

I de senere Aar er der ikke faa Forfattere, som hovedsageligt give sig af med biologiske Iagttagelser. Dette er i og for sig meget rosværdigt; men det vilde rigtignok være meget ønskeligt, om man ved disse Iagttagelser lidt mere vilde betænke, f. Ex. at Experimenterne foretages med Væsner, der ikke blot ere begavede med Forstand og formaa at gjøre Erfaringer, men ogsaa eventuelt ere undergivne sjælelige Affecter, som Frygt, Vrede, Sorg, men til andre Tider kunne udvise mærkelig Sorgløshed. Thi uden dette kunne saadanne Iagttagelser kun have ringe Værdi. I et Arbejde over Kondylopodernes Synsevne er Plateau¹⁾ kommet til det Resultat, at alle Araneer see slet, og for dem, der spinde Fangnæt, erklærer han, p. 35: »elles ont une vue détestable à toutes les distances: elles ne constatent la présence et la direction de la proie qu'aux vibrations de leur filet.« W. Wagner²⁾, der citerer denne Udtalelse af Plateau, tilføjer, p. 194: »Les expériences, jointes à la dernière conclusion de Plateau, ne permettent aucun doute du fait que les araignées ne distinguent pas la forme des objets. Ni les Attidæ, ni les Lycosidæ ne sont douées de cette faculté, comme le constatent aussi mes propres observations.«

¹⁾ Plateau, F.: Recherches expérimentales sur la vision chez les Arthropodes. II. Bruxelles. 1887.

²⁾ Wagner, W.: L'industrie des Arancina (Mém. de l'Acad. Imp. d. sci. de St.-Petersbourg, 7 Sér. T. XLII, No. 11. 1894).

Men disse Forfattere mene dog, at Jagtedderkopperne og Springedderkopperne have et bedre — eller maaske correctere: mindre slet — Syn end de nætspindende Former, og heri maa jeg erklære mig fuldstændigt enig med dem; og det maatte jeg gjøre, om jeg saa aldrig havde set en eneste af dem levende: thi Jagtedderkopperne og Springedderkopperne have meget store Øjne (skjøndt de ikke ere Natdyr). Men: allerede 6 Aar inden Plateau fremsatte sine Iagttagelser og 13 inden Wagner publicerede sine, meddelte Cambridge (Dorset Spiders, v. II, p. 241) følgende lille Iagttagelse over den vistnok baade i Nord- og Mellemeuropa almindeligste Hjulspinder, *Meta segmentata*, hvis Væv hælder under en Vinkel med det lodrette Plan: »In the centre of the snare is a vacant space where the spider sits with its legs extended forwards and backwards, dropping as if dead on the least disturbance. I have more than once seen one drop in this way, not from fear, but upon an insect which it had espied on the ground a little way below it, ascending again quickly with its prize, by means of the lines drawn from its spinners in the descent«. Denne Iagttagelse er imidlertid saa simpel, at jeg ikke kan see, hvorledes man kan komme udenom den eller med Rette mene, at hos *Meta segmentata* »La vue est évidemment détectable à toutes les distances«¹⁾. — Som tidligere omtalt under Jagtedderkopperne, bærer endeel af disses Hunner Æggesækken fasthæftet til Spindevorterne. Forfølger man et saadant Dyr, løber det naturligviis afsted efter yderste Evne. Fanger man det, tager Æggesækken fra det og sætter det ned paa Jorden, løber det ikke sin Vej som før. Det ændrer ikke længere Faren for sit eget Liv, thi kun ved ublidt at puffe til det kan man faae det til at løbe nogle faa Skridt. Paa det Sted, hvor det sidder, drejer det sig i forskellige Retninger, eller gaar tøvende frem og tilbage, øjensynligt spejdende efter Æggesækken. Thi finder det den, fæster det den igjen til Spindevorterne og iler skyndsomst afsted. Naar Dyret bliver

¹⁾ Plateau, p. 31, netop om dette Dyr.

berøvet sin Æggesæk, kan det, ialtfald en kort Tid, hænde, at det sidder aldeles ubevægeligt. Man kan da lægge Æggesækken et lille Stykke, f. Ex. en Tomme, lige foran det, uden at det ændser den. Og naar det saa gaar tøvende frem paa kryds og tværs, skeer det meget ofte, at det kan gaa forbi Æggesækken i en ganske ringe Afstand: men kommer det til at røre ved den, opdager det den øjeblikkeligt. Man skulde synes, at Dyrets hele Adfærd under disse Omstændigheder viser, 1) at den ved at miste sin Æggesæk, den eneste Gjenstand, som den har kjær, tillige »mister Sands og Samling«, og 2) at hos Edderkopperne — ligesom hos Mennesket — er Følelsen den paalideligste, den, om jeg maa sige, meest personlige Sands. Men for en »biologisk Iagt-tager« (Plateau, p. 21) er den Omstændighed, at Dyret kan gaa lige forbi Æggesækken uden at se den, et Vidnesbyrd om, at det ikke kan se ordentligt — under normale Forhold. Man kunde ligesaa godt erklære, at en Sule har et slet Syn — og for den Sags Skyld ogsaa, at den ikke kan føle — fordi den, naar den er kommet saa langt ind paa Land, at den ikke kan se Havet, da sætter sig ned paa Jorden, ja lader sig tage af Ens Hænder uden at røre sig eller gjøre Forsøg paa at værges sig med sit stærke og spidse Næb. Og dog er Sulen en af de skarpest seende Skabninger, der eksisterer. Af den Omstændighed, at en Spring-edderkop, vel at mærke paa et fuldstændigt aabent Terrain, ikke bereder sig til at springe løs paa en Flue, der vel at mærke kan flyve, forend den er i 2 Ctm.s (Epiblemum scenicum) eller i 1 Ctm.s Afstand (Marptusa muscosa) fra den, drager Plateau den Slutning, at den ikke før da tydeligt kan se, at den har en Flue for sig. I hvilken Afstand kan da vel en Tiger tydeligt se en Hjort? At Edderkopperne se slet, mener Plateau (f. Ex. p. 34) bl. a. godtgjort derved, at de let lade sig narre af »des imitations grossières«. Et normalt Menneske har dog et ganske godt Syn; men mon det ikke hænder temmelig hyppigt, at endogsaa Homo sapiens lader sig »tromper par des imitations grossières«? Dette er jo da mange Gange hændt Videnskabs-

mænd, der dog pleje at betragte sig som *homines sapien-*
tissimi.

Hos Slægten *Tetragnatha* er Hannen udstyret med mægtige Giftkroge, og da den tillige er nok saa stor som Hunnen, nærmer den sig denne uden Frygtsomhed, ja den kan næsten siges at tiltvinge sig Parringen. Hos de øvrige Former, hvor Hannen tilmed hyppigt er betydeligt mindre¹⁾ end Hunnen, nærmer den sig kun med den største Forsigtighed til denne, og hvergang Parringen er fuldført, styrter den sig hovedkulds afsted, for igjen at forsøge en ny Parring, om Hunnen skulde vise sig villig dertil. Ikke desto mindre bliver Hannen ofte fortæret af Hunnen. Det er dog ikke hos alle Arter, at Hunnen viser sig saa bidsk overfor Hannen. Idetmindste Hannen af nogle Arter, saaledes *Epeira cornuta* og *E. quadrata*, bærer sig ad paa en ganske fiffig Maade, idet den indlogerer sig i Klokken hos Hunnen, inden denne er kjønsmoden og sandsynligvis derfor endnu ikke tiltroer sig Styrke nok til at angribe Hannen. hvis Selskab den derfor nødtvungen taaler og hvis Tilbøjelighed den selvfølgelig er villig til at imødekomme, naar den efter det næste (og sidste) Hudskifte har naaet Kjønsmodenhed²⁾. Man finder ogsaa kjøns-

1) Hos de fremmede Slægter *Nephila* og *Argiope* er Størrelsesforskjellen mellem Kjønne meget vidt dreven. Hos *Nephila plumipes* Latr. fra Vestindien er Hunnen 29 og Hannen 7 Mm. lang, ja hos *Argiope Brünnichii* Scop. fra Middelhavslandene og Mellemeuropa er Hunnen 21 Mm. og Hannen 3,5 Mm. lang.

2) See nærmere herom i *Entomol. Tidsskr.* Stockholm. Bd. I. 1880. p. 171—174. I sin Beretning om Videnskabens Fremskridt skrev Ph. Bertkau (*Arch. f. Nat.* 1881, Bd. II, p. 59) om denne min lille Afhandling, at de deri indeholdte Bemærkninger «nur bekendte Dinge betreffen». Dette er en meget væsentlig Indvending mod min lille Afhandling. Thi uagtet jeg hverken dengang var eller nu er nogen boglærd Mand, er det selvfølgelig mildest talt uheldigt at publicere Iagttagelser, der ere velkjendte i Forvejen. Og at jeg ikke dengang var vidende om, at Iagttagelsen var kjendt, vilde være en lidet tilstrækkelig Undskyldning. Bertkaus Udtalelse har jeg ikke glemt i de siden da forløbne tyve Aar; men jeg har aldrig, hverken i den ældre eller den nyere Literatur, set nogen Angivelse derom. Jeg antager derfor, at Bertkau's Udtalelse blot

modne Hunner i Klokke sammen med en Han; om denne nu altid har indlogeret sig hos Hunnen, inden denne blev kjønsmoden, bliver et Spørgsmaal for sig, som jeg ikke kan besvare. Sandsynligviis er det dog ikke Tilfældet. Saameget er ialfald vist, at der gives Arter, der ikke spinde nogen Klokke, men hvor dog Hannen og Hunnen leve fredeligt sammen. Dette er saaledes Tilfældet med vor vistnok almindeligste Edderkop, *Meta segmentata*, af hvilken Art jeg engang har seet en Han og en Hun, tête à tête, spise af den samme Flue.

Maaden, hvorpaa Hannen nærmer sig til Hunnen, er ikke eens. Jeg har saaledes engang set Hannen af *Epeira diademata* gjøre det paa den Maade, at den fra Nættets Omkreds gik vandret ind i det, idet den efterhaanden tilintetgjorde den Del af Nættet, som laa under dens vandrette Operationslinie, og den firede sig ned i en Traad, hver Gang Hunnen løb hen imod den. — Hos *Zilla X-notata* har jeg mange Gange iagttaget Parringen, der foregaar i Tusmørket (og muligvis om Natten) i August Maaned. Ved at sætte Nættet i Bevægelse paa en ejendommelig sittrende Maade indbyder Hannen Hunnen til Parringen, og hvis Hunnen er tilbøjelig hertil, kommer den Hannen noget imøde, men tillige (om jeg ikke skulde huske fejl, thi det er nu over tredive Aar siden jeg iagttog det) indbyder den Hannen ved at ryste Nættet paa en lignende Maade. (Hver Gang Hannen

beroer paa, at han ikke, eller dog ikke ordentligt, har læst min Afhandling, skjøndt den var skrevet paa Fransk. At Bertkau ialtfald undertiden tog sin Opgave paa denne noget overlegne Maade, er nemlig sikkert: min Undersøgelse over Bygningen af Gonyleptiderne (*Naturhist. Tidsskr. 3 R. Bd. XII*) læste han saaledes ikke; thi han vilde ellers ikke i et lidt senere Arbejde have opstillet to Slægter paa Characterer, som jeg havde paavist var noget for de ikke voksne Dyr ejendommeligt. Og da Bertkau ikke refererede Resultatet af min først nævnte lille Afhandling, er dette temmelig sandsynligt Grunden til, at dens Indhold er blevet ubekjendt for andre Forfattere. Thi hvem skulde have Lyst til at læse Arbejder, som »nur bekannte Dinge betreffen«?

har fuldbyrdet Parringen, styrter den hovedkulds ud af Nættet for lidt efter at begynde det samme Spil forfra.)

Det er en vel bekendt Sag, at 2det Par Beens Skinnebeen hos mange Epeirider har en ejendommelig Form og Tornbevæbning hos Hannerne. Men der er endnu en Ejendommelighed, hvorved dette Par Beens Laar er udmærket hos Hannerne af adskillige Slægter af Epeiriderne, idet det nemlig paa Rygsiden er forsynet med en fremtrædende, hyppigt lidt S-formet svungen, Liste, der fra Grunden strækker sig et Stykke udad paa Laaret. Af de heri Landet forekommende Slægter er det Tilfældet hos Epeira, Cyrtophora og Cercidia¹⁾; men hos Zilla, Meta og Tetragnatha mangler denne Liste²⁾. At den har systematisk Værdi, kan der da ikke være Tvivl om. Men desuden har den sandsynligviis ogsaa functionel Betydning. Det er mig egentligt imod at fremsætte en blot Formodning om et Organs Betydning. Naar jeg alligevel har bestemt mig til at gjøre dette nu, er det fordi jeg gjerne vil henlede Andres Opmærksomhed derpaa; thi om min Formodning er rigtig, vil kunne afgjøres ved opmærksom Iagttagelse af de Hanners Bevægelser, der ere forsynede med denne Liste. Og jeg har uheldigviis ikke Otium til at kunne gjøre det selv. Jeg formoder nemlig, at denne Liste er et Stridulationsorgan, ganske vist af aller-simpleste Slags. Det, som har bragt mig paa denne Tanke, er den Omstændighed, at Laaret, naar denne Liste findes, kan lægges an mod den nederste laterale Deel af Cephalothorax, hvilket derimod ikke er Tilfældet, naar Listen mangler. Siden Westring henledte Opmærksomheden derpaa³⁾, er det en vel bekendt Sag, at der hos Hannerne af forskjellige Araneer — hos danske Former hidtil kun kjendt indenfor Theridierne — findes vel udviklede Stridulationsorganer, hvor

¹⁾ Af Slægten Singa har jeg ikke havt nogen kjønsmoden Han. Efter dens systematiske Stilling maa det antages, at den har denne Liste.

²⁾ Den mangler ligeledes hos de store exotiske Former Argiope, Nephila og Nephilengys.

³⁾ I Naturhist. Tidsskr. (1 R.) Bd. IV. 1843, p. 349—353 og 2 R. Bd. II. 1847, p. 342.

den egentlige Stridulationsflade viser det ogsaa hos Insecter og Insectlarver forekommende Udstyr af fine tætstaaende parallelle ophøjede Striber. Slige regelmæssigt stillede Striber har jeg ikke kunnet finde paa den Deel af Cephalothorax, imod hvilken den omtalte Liste paa 2det Laar kan lægges an hos de paa Tale værende Epeiride-Slægter. Men heraf at drage den Slutning, at der her ikke kan være Tale om et Stridulationsorgan, er — som Følgende vil vise — ikke god Logik.

I en »Thierstimmen« betitlet Bog, der udkom i 1874 i Freiburg im Breisgau, omhandler H. Landois de Maader, hvorpaa Insecterne formentlig frembringer Lyde. Hvad han siger om de egentlige Stridulationsorganer, er der Intet at indvende mod¹⁾, naar undtages, at han — der er »Professor der Zoologie« — ikke synes at have nogen synderlig Kjendskab til Literaturen udover den, som indeholdes i Lærebøger. Angaaende Træbukkene refererer han, p. 97, de (i Lærebøger givne) heelt eller halvt urigtige Angivelser om, hvilke Legemsdele disse Dyr benytte til at frembringe Lydene med, og siger »so sind die bisherigen Angaben darüber doch so ungenau, dass es uns durchaus nothwendig erschien, auch hier das Mikroskop zur Aufhellung der Sachlage zu benutzen.« — uden at vide, at den dog ikke heelt ubekjendte Zoolog J. C. Schiødte 11 Aar tidligere²⁾ — og for den Sags Skyld allerede i 1844 Westring³⁾ — fuldkomment rigtigt havde fremstillet Forholdet hos disse Dyr. Da nu Landois — meget rigtigt — fandt, at *Prionus coriaceus* og de med den beslægtede Former mangle Stridulationsfladen

¹⁾ At det han fortæller om »Stemmebaandene« i Spiraclerne hos Cicaderne (og om disses »Resonansapparat«) hos Biller, Hymenopterer, Dipterer og andre Insecter, er baseret paa Uvidenhed i de simpleste fysiske og anatomiske Forhold, har jeg tidligere gjort opmærksom paa (»Foreløbig Meddelelse om Spiraclerne hos Insecterne«, p. 63—77).

²⁾ Danmarks Cerambyces (Naturhist. Tidsskr. 3 R. Bd. II. 1864, p. 483—577).

³⁾ I Naturhist. Tidsskr. 2 R. Bd. I, p. 61.

paa Forenden af Mesonotum, og da han aldrig havde hørt dem frembringe nogen Tone, siger han, at Grunden hertil ligger i, at Toneapparatet mangler. Og han tilføjer saa: »Es nimmt mich Wunder¹⁾, dass Kirby und Spence, sich stützend auf Rösel, diesen Bockkäfer [Prionus cor.] neben Clytus²⁾ besonders unter den tönenden namhaft gemacht haben.« Kirby's og Spence's Gjengivelse af hvad Rösel havde sagt er ganske vist ikke nøjagtig³⁾. Men naar man, som Landois, ikke har efterseet Stedet hos Rösel, vilde det maaskee være uforsigtigt saa aldeles at forkaste hans (formodede) Udsagn; thi Rösel er vel bekjendt som en paa-lidelig Forfatter. Men Forsigtighed og Genialitet følges jo ikke altid ad⁴⁾. Den første Prionus coriaceus, jeg fangede efter at have læst Landois' Bog, frembragte imidlertid meget kraftige Lyde ved at stryge Bagbenenes Laar hurtigt langsmed Dækvingerne. Men den Deel af disse, langsmed hvilken Laarene stryges, viser ingen anden Structur end den øvrige Del af Dækvingerne; begge Dele ere chagrinerede.

Men Prionus coriaceus er et stort og kraftigt Dyr med et stærkt Hudskelet og derfor ere de Lyde, som den frembringer paa den nævnte Maade, meget lette at høre; derimod ere de paa Tale værende Epeiride-Hanner for smaae og deres Hudskelet for svagt til, at man med Udbytte vilde

¹⁾ Paa Dansk lyder saadant endnu bedre, nemlig »horresco referens« (Vidensk. Selsk. Skr. Math.-nat. Classe. 6te Række, Bd. I. p. 76, Note 1).

²⁾ Clytus har jeg aldrig undersøgt; efter Schiodte har den Stridulationsorgan paa Mesonotum.

³⁾ Kirby og Spence (den tydske Oversættelse) Bd. II, p. 438: »Darum heisst der sogenannte Gerber (Prionus coriaceus) in Deutschland Geiger (Rösel ebend. [II. 2 Cl. § 5]).« Men paa dette Sted siger Rösel om Træbukken i Almindelighed (men ikke særligt om Prionus): »so werden dieselben, wie an einigen andern Orten, so auch allhier in Nürnberg, Geiger genennet«. Og under Prionus og Clytus, de eneste Træbukke, der behandles i dette Hæfte, taler Rösel slet ikke om de af dem frembragte Lyde.

⁴⁾ Om Prionini siger Schiodte (l. c., p. 506): »Mesonotum mutum«. Dette er aldeles ikke genialt, blot — rigtigt.

kunne stryge 2det Par Beens Laar langsmed det nederste Parti af Cephalothorax. Jeg er endogsaa tilbøjelig til at antage, at hvis de virkelig paa denne Maade frembringe en Lyd, da vil denne være for svag til at kunne opfattes af et menneskeligt Øre. Om den omtalte Liste paa 2det Par Laar ogsaa virkelig benyttes af Dyret til at frembringe Lyd med, vil man imidlertid kunne afgjøre ved en opmærksom Iagttagelse af Hannen, naar den gjør Tilnærmelse til Hunnen.

De, der have hørt afdøde Professor Schiødtes Forelæsninger, have neppe glemt, at han fortalte, at Edderkopper kunne passere fra et fast Sted til et andet ved at danne en lille Boldt af en Traad, som de saa lade et Vindpust føre afsted, idet Traaden spindes længere. Først iaar har jeg ved velvillig Meddelelse af Hr. Overlærer Mortensen i Silkeborg faaet at vide, at Iagttagelsen heraf er gjort af nuværende Museumsforstander Tröstrup i Herning, da han som Dreng vogtede Faar i Heden ved sin Faders Gaard i Timring Sogn. Han undrede sig over, hvorledes nogle »Korsedderkopper« (jeg maa antage, at det har været *Ep. cornuta*) kunde bære sig ad med at faa spundet deres Væv mellem Vidiebuskene over »Ahle«-Bækken, der her er et Par Alen bred. Naar han om Morgenen kom til dette Sted, rev han Vævene itu for at se, hvorledes Dyrene bare sig ad med at komme over Vandet. Længe mislykkedes det for ham, da Edderkopperne ventede til Natten for at spinde. Tilslut lykkedes det ham dog. Fortællingen derom vil jeg give med hans egne Ord i et Brev, som han har været saa velvillig at skrive til mig derom: »Endelig en Dag — en Eftermiddag — saa jeg en af Edderkopperne, som løb fra Gren til Gren, som om den havde vigtige Ting isinde, og jeg gav nøje Agt paa den. Den gik saa op paa den øverste Ende af en Gren og vendte Hovedet mod Vinden, hævede Bagkroppen lidt i Vejret og begyndte at udtrække sin Traad, idet den tog Traaden med det bageste Par Ben, skiftevis med hvert af disse to Ben, tilnærmelsesvis ligesom et Men-

neske »ringer« et Tøjr eller et Stykke Reb sammen. Da den saa havde faaet en ikke saa lille »Ringning«, rakte den det ene Ben i Vejret eller dog frit ud, og Vinden førte saa den lette Tot Spind over Bækken, idet Edderkoppen blev ved at spinde, eftersom Vinden trak paa Traaden. Flere Gange kunde jeg se, at den gav et Ryk i Traaden, rimeligvis for at prøve, om den var fæstnet paa den anden Side af Bækken; men da den mærkede, at dette ikke var Tilfældet, spandt den videre, indtil den tilsidst ved gentagen Prøve mærkede, at Totten var fæstnet paa den anden Side. Den vendte sig da om og tog ved Traaden med begge sine forreste Ben og gav sig til at rykke i Traaden, rimeligvis for at prøve, om den var fæstnet sikkert nok til at den kunde bære, og da den skønnede dette, fæstnede den en Traad endnu til Grenen og gik saa over, idet der saa blev en Traad mere, og da den kom over, gjorde den den ny Traad fast og rettede endel ved Totten for at gjøre den endnu mere fast, og saa lavede den derefter de andre Krydstraade, som ere Grundlaget for Fangehjulet, og derefter Kreds- traadene i Hjulet.»

Conspectus familiarum.

Cribrellum et calamistrum (feminis et adolescentibus) ad-	
sunt	<i>Uloboroidæ.</i>
Cribrellum et calamistrum desunt	<i>Epeiroidæ.</i>

Uloboroidæ Thor.

Den eneste danske Slægt af denne Familie er:

Hyptiotes Thor.

(Uptiotes Walck., Mithras C. L. Koch.)

Hos denne meget mærkelige Slægt er Forkroppen lige-
saa bred som den er lang. Øjnene sidde langt tilbage fra
Forkroppens Forrand; den forreste Række er stærkt fremad-
bøjet og den bageste, meget bredere, temmelig stærkt til-
bagebøjet, saa at begge Rækkernes Midterøjne næsten komme

til at ligge i samme Linie. Den forreste Række Øjne ere meget smaa, den bageste meget store. Hannen har ikke nogen Liste paa Rygsiden af 2det Laar; dens Parringsredskaber ere meget store. Nættet er, efter Thorell, lodret, men udgjør kun en Circelsector paa omtrent 45° og en Fods Radius. Dyret bygger sig ikke nogen Bolig, men hænger ved en Traad (tæt ind til en Kvist), hvis Fortsættelse udgjør den øverste Rand af Nættet, men i temmelig stor Afstand fra dettes Centrum. Sit Bytte indhyller den i Spind.

Den eneste i Europa forekommende Art af denne Slægt er:

1. *Hyptiotes paradoxus*. Mithras p. C. L. Koch (Herich-Schäfer: Deutschlands Insecten. 1834 Hft. 123, og Die Arachniden. T. XII, p. 94, Figg. 1023—1024); Thor. (Öfv. af Vetensk. Akad. Förh. Stockholm. T. XV, 1858, p. 191); Westr. (Aran. Suec., p. 88). — *Hyptiotes* p. Thor. (Rem. on Syn., p. 43); Simon (Arachnides de France, T. I, p. 173; Tb. III, Figg. 2—3). — *Mithras undulatus* C. L. Koch (Die Arachniden, T. XII, p. 96, Fig. 1025).

Sjelden; den er hidtil kun taget paa Sjælland: Geel Skov og Ruderhegn (Cand. Schlick) samt Grib Skov, ved Kildeporthuus (Cand. mag. C. With). Dyrene ere kjønsmodne i den senere Sommer, efter Thorell fra Juni til September.

Sverige (kun taget ved Stockholm), Storbritannien (meget sjelden), Frankrig (temmelig sjelden), Tydskland, Ungarn.

Epeiroidæ.

Conspectus generum.

A. Maxillæ breves, non aut paullo longiores quam latiores:

I. Oculi posteriores laterales a posterioribus mediis multo longius separati quam medii a sese:

a. Pes I ceteris longior:

1. Ordo posterior oculorum rectus aut subrectus .
 . . . . . *Epeira* Walck.

2. Ordo posterior oculorum manifesto recurvus:
- a. Oculi laterales satis late disjuncti; abdomen pone conice productum . *Cyrtophora* Simon.
  - β. Oculi laterales vix disjuncti . *Singa* C. L. Koch.
  - b. Pes IV ceteris longior; abdomen ante breviter conice productum, cephalothoraci prominens . . . . . *Cercidia* Thor.
- II. Oculi posteriores laterales a posterioribus mediis non aut vix latius separati quam medii a sese; ordo posterior oculorum subrectus . . . . . *Zilla* C. L. Koch.
- B. Maxillæ manifesto longiores quam latiores; ordo anterior oculorum manifesto recurvus; oculi laterales vix disjuncti . . . . . *Meta* C. L. Koch.
- C. Maxillæ duplo (ultraque) longiores quam latiores; ordo anterior oculorum subrectus; oculi laterales disjuncti . . . . . *Tetragnatha* Latr.

Epeira Walckenaër.

Hannen har en fremtrædende Liste fortil paa Rygsiden af 2det Laars Grund, Hunnen en kortere eller længere bagudrettet »Clavus«, Krog, der udspringer fra den forreste Deel af Kjønselfet.

Conspectus specièrum.

Mares.

- A. Oculi medii trapezium ante latius formant:
- I. Tibia II manifesto crassior quam tibia I:
- a. Oculi medii anteriores majores quam medii posteriores:
    - 1. Coxæ I processu apicali adunco, II conico basali inferioribus munitæ:
      - a. Abdomen ante manifesto bituberculatum:
        - (* Processus coxales parvi . . . . .
        - . . . . . *Ep. Nordmanni* Thor.)
        - ** Processus coxales magni . . . . .
        - . . . . . *Ep. angulata* Cl.

- β. Abdomen ante rotundatum aut vix bituberculatum; processus apicalis bulbi genitalis satis gracilis, vix curvatus . . . . . *Ep. diademata* Cl.
- γ. Abdomen ante rotundatum; processus apicalis bulbi genitalis robustus, manifeste curvatus . . . . . *Ep. marmorea* Cl.
- 2. Coxæ I et II infra muticæ . . . *Ep. quadrata* Cl.
- b. Oculi medii anteriores vix minores quam oculi posteriores; tibia II recta; coxæ muticæ . . . . . *Ep. Redii* Scop.
- II. Tibia II recta, non aut vix crassior quam I:
  - a. Tibia I cephalothorace longior:
    - 1. (Palporum pars tibialis introrsum valde dilatata, in processum bispinosum producta . . . . . *Ep. silvicultrix* C. L. Koch.)
    - 2. Palporum pars tibialis intra vix dilatata:
      - α. Processus exterior bulbi genitalis brevis, integer . . . . . *Ep. umbratica* Cl.
      - β. Processus exterior bulbi genitalis longus, bifidus . . . . . *Ep. scolopetaria* Cl.
  - b. Tibia cephalothorace manifesto brevior:
    - 1. Maxilla mutica:
      - α. Processus exterior bulbi genitalis longus, breviter et anguste bifidus . *Ep. cornuta* Cl.
      - β. Processus exterior bulbi genitalis brevior, perlate usque ad basin bisulcus . *Ep. patagiata* Cl.
    - 2. Maxilla processulo exteriori apicali munita . . . . . *Ep. alsine* Walck.
- III. Tibia II recta, tenuior quam I . . . *Ep. triguttata* Fabr.
- B. Oculi medii aream rectangulam formant:
  - I. Tibia II crassior quam tibia I¹⁾:
    - a. Oculi anteriores medii a lateralibus vix longius quam inter se separati; abdomen ante rotundatum¹⁾ . . . . . *Ep. ceropegia* Walck.

¹⁾ Hannen af *Ep. ceropegia* er mig ubekjendt; Charactererne for den ere opforte paa Simons Autoritet.

b. Oculi anteriores medii a lateralibus manifesto longius quam inter se separati; abdomen ante bituberculatum:

1. Area oculorum mediorum verticalis . . . . .
 . . . . . *Ep. omoeda* Thor.
2. Area oculorum mediorum declivis . . . . .
 . . . . . *Ep. dromedaria* Walek.

II. Tibia II recta, non crassior quam tibia I:

- a. Tibia et patella I conjunctæ breviores quam metatarsus et tarsus I conjuncti; oculi anteriores spatiis subæqualibus separati; area oculorum mediorum longior quam latior . *Ep. acalypha* Walek.
- b. Tibia et patella I conjunctæ longiores quam metatarsus et tarsus I conjuncti; oculi anteriores medii a lateralibus manifesto latius quam inter se separati:
  1. Cephalothorax vittis fuscis lateralibus latis singulis et media angusta notatus . . . . .
 . . . . . *Ep. adianta* Walek.
  2. Cephalothorax vittis fuscis lateralibus latis singulis notatus . . . . . *Ep. cucurbitina* Cl.
  3. Cephalothorax vittis fuscis destitutus:
    - a. Femur IV aculeis inferioribus vix ultra medium munitum . . . *Ep. alpica* L. Koch.
    - β. Femur IV aculeis inferioribus usque ad apicem munitum (teste Thorell) . . . . .
 . . . . . *Ep. Westringii* Thorell.

Feminae.

A. Oculi medii trapezium ante latius formant:

- I. Cephalothorax pallidus, vittis fuscis lateralibus singulis et media notatus:
  - a. Abdomen ante manifesto bituberculatum:
    1. (Oculi anteriores medii a lateralibus paullo longius quam inter se separati; sternum fuscum unicolor; venter post apparatus genitalem lævis . . . . . *Ep. Nordmanni* Thor.)

2. Oculi anteriores medii a lateralibus manifesto (fere duplo) longius quam inter se separati; sternum fuscum vitta flava notatum; venter post apparatus genitalem tuberculis duobus præditus, clavum longum excipientibus . . . . . *Ep. angulata* Cl.
  - b. Abdomen ante leviter bituberculatum; venter post apparatus genitalem lævis . . . *Ep. diademata* Cl.
  - c. Abdomen ante rotundatum:
    1. Altitudo clypei diametro oculorum anteriorum mediorum non major . . . *Ep. marmorea* Cl.
    2. Altitudo clypei diametro oculorum anteriorum mediorum fere duplo major . . . *Ep. quadrata* Cl.
- II. Cephalothorax unicolor (sæpe fuscescens):
- a. Oculi medii anteriores manifesto majores quam medii posteriores:
    1. Area oculorum mediorum æque lata atque alta:
      - a.* Clavus verticalis; coxæ pallidæ . . . . . *Ep. silvicultrix* C. L. Koch.)
      - β.* Clavus retroversus; coxæ fuscæ . . . . . *Ep. umbratica* Cl.
    2. Area oculorum mediorum altior quam latior:
      - a.* Aculei pedum omnes nigri . . . *Ep. cornuta* Cl.
      - β.* Aculei pedum alteri testacei, alteri nigri:
        - * Tibia I cephalothorace paullo longior . . . . . *Ep. sclopetaria* Cl.
        - ** Tibia I cephalothorace manifesto brevior . . . . . *Ep. patagiata* Cl.
  - b. Oculi medii anteriores vix minores quam medii posteriores:
    1. Clavus longus, arcuatus, leviter depressus, vulvæ longe prominens . . . . . *Ep. alsine* Walck.
    2. Clavus brevis, perdepressus, marginem posteriorem vulvæ non attingens . . . *Ep. Redii* Scop.
  - c. Oculi medii anteriores manifesto minores quam medii posteriores; clavus longus, lateraliter valde arcuatus, in apice dilatatus . . . *Ep. triguttata* Fabr.

B. Oculi medii aream rectangulam formant:

I. Abdomen ante manifesto bituberculatum:

- a. Area oculorum mediorum verticalis, æque lata atque alta . . . . . *Ep. omoeda* Thor.
- b. Area oculorum mediorum declivis, altior quam latior . . . . . *Ep. dromedaria* Walck.

II. Abdomen ante rotundatum:

- a. Oculi anteriores medii a lateralibus paullo longius quam inter se separati¹⁾:

- 1. Cephalothorax striis nigris longitudinalibus tribus ornatus . . . . . *Ep. acalypha* Walck.
- 2. (Cephalothorax unicolor . . . . . *Ep. ceropegia* Walck.)

- b. Oculi anteriores medii a lateralibus manifesto longius quam inter se separati:

- 1. (Venter vitta longitudinali media lutea ornatus . . . . . *Ep. ceropegia* Walck.)

- 2. Venter vitta media dilutiore non ornatus:

- a. Metatarsus I manifesto longior quam tibia I; cephalothorax striis fuscis tribus notatus . . . . . *Ep. adianta* Walck.

- β. Metatarsus I tibiæ I longitudine subæqualis:
  - * Venter vitta lata viridi ornatus . . . . . *Ep. cucurbitina* Cl.

- ** Venter brunneus, maculis quattuor notatus:

- † Maculæ dictæ manifestæ; femur IV aculeis inferioribus vix ultra medium munitum . . . . . *Ep. alpica* L. Koch.

- †† Maculæ dictæ leves; femur IV aculeis usque ad apicem munitum . . . . . *Ep. Westringii* Thor.

(*Epeira Nordmanni* Thor. (Rem. on Syn., p. 4 & 6);

E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 55). — *Ep. angulata* p. p. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XI, Figg. 894—95).

Denne Art vil uden synderlig Vanskelighed kunne ad-

¹⁾ Hos ikke udvoxne Dyr af *Ep. ceropegia*.

skilles fra efterfølgende Art ved de i Tabellen anførte Characterer. Den er endnu ikke fundet her i Landet.

Norge (ikke sjelden), Sverige, Finland, Tyskland, Belgien, Ungarn.)

1. *Epeira angulata*. — Araneus a. Cl. (Sv. Sp., p. 22; Pl. 1, Tb. 1). — Epeira a. Westr. (Aran. Suec., p. 23); Thor. (Rem. on Syn., p. 3); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 52); p. p. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XI, p. 77, Figg. 892—93).

Kjønsmodne Individuer træffes i Juni og Juli; Ungerne udklækkes samme Sommer.

Fundet sparsomt, paa Lolland: i Roden Skov (Kobberstikker Løvendal) og Merrits Skov (Cand. Schlick); i Jylland: Silkeborg (Direktør Jacobsen), Himmelbjerget (Dr. H. J. Hansen) og Lindum Skove ved Tjele (Løvendal).

Norge (indtil 65°, mindre hyppig), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Krim (efter Menge), Italien, Africa (Algier, Dr. Meinert).

2. *Epeira diademata*. Araneus d. Cl. (Sv. Sp., p. 25; Pl. 1, Tb. 4). — Epeira d. Westr. (Aran. Suec., p. 26); Thor. (Rem. on Syn., p. 8); E. Simon (Arachnides de France, T. I, p. 72); Hansen (Zool.[§]Dan., p. 17; Tb. I, Figg. 31). — Aranea diadema L. (Syst. nat. Edit. 10. T. I, p. 619). — Epeira d. Blackw. (Spid. Gr. Brit. II, p. 358; Pl. XXVI, Figg. 258).

Let kjendelig paa sit af hvide Pletter bestaaende Rygkors. Parringen foregaar i August og September. Almindelig overalt i Haver, Lunde og Skove.

Island, Norge (almindelig, indtil Nordkap), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Krim (efter Menge).

3. *Epeira marmorea*. Araneus m. Cl. (Sv. Sp., p. 29; Pl. 1, Tb. 2). — Epeira m. Westr. (Aran. Suec., p. 29); Thor. (Rem. on Syn., p. 9); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 76). — Araneus pyramidatus Cl. (Sv. Sp., p. 34; Pl. 1, Tb. 8). — Ep. p. Westr. (p. 28). — Ep. scalaris

(Panz.) Blackw. (Spid. Gr. Brit. T. II, p. 331; Tb. XXIV, Figg. 240).

Forekommer i to Varieteter, *Ep. marmorea*, med mindre mørkt Baand paa Abdomens Ryg, og *Ep. pyramidata*, hvor det sorte Rygbaand er indskrænket til Abdomens bageste Del. Den sidste Varietet synes at være hyppigst her i Landet. — Kjønsmodne Hanner fra Juli—September. Directeur O. Jacobsen har engang taget en kjønsmoden, sandsynligvis overvintret, Hun i Slutningen af Maj. Den er, noget sparsomt, fundet i alle Landsdele.

Norge (almindelig, indtil 70 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

4. *Epeira quadrata*. Araneus qu. Cl. (Sv. Sp., p. 27; Pl. 1, Tb. 3). — *Epeira* qu. Westr. (Aran. Suec., p. 30); Thor. (Rem. on Syn., p. 13); Blackw. (Sp. Gr. Brit. T. II, p. 324; Tb. XXIII, Figg. 236); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 80); Hansen (Zool. Dan., p. 18; Tb. I, Fig. 32).

Almindelig udbredt paa Enge. Kjønsmodne Hanner fra Midten af August.

Grønland (sparsom), Norge (almindelig, indtil 70 °), Sverige, Frankrig, Tyskland, Storbritannien, Ungarn.

(*Epeira silvicultrix* C. L. Koch (Die Arachniden. T. XI, p. 131, Figg. 932—33); Thor. (Rem. on Syn., p. 516); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 98).

Denne Art, som er betydelig mindre end den efterfølgende, er endnu ikke fundet her i Landet.

Norge (indtil 62 °), Tyskland, Frankrig (Korsika.)

5. *Epeira umbratica*. Araneus u. Cl. (Sv. Sp., p. 31; Pl. 1, Tb. 7). — *Ep. u.* Westr. (Aran. Suec., p. 31); Blackw. (Spid. Gr. Brit. II, p. 333; Pl. XXIV, Figg. 241); Thor. (Rem. on Syn., p. 14); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 100); Hansen (Zool. Dan., p. 19; Tb. I, Fig. 33).

Sporadisk, men ofte i stort Antal, i Skove, især saadanne, som ere rige paa gamle Træer, da den paa Grund af sin flade Form helst har sin Bolig under Barkflager; dog

forekommer den ogsaa i Huse. Kjønsmodne Hanner i Juli og August.

Norge (hyppig, indtil 70 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

6. *Epeira cornuta*. Araneus c. Cl. (Sv. Sp., p. 39; Pl. 1, Tb. 2). — *Epeira c.* Westr. (Aran. Suec., p. 34); Thor. (Rem. on Syn., p. 15); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 108). — *Ep. apoclista* (Walek.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 325; Tb. XXIII, Figg. 237).

Hannen af denne Art kan temmelig let forvexles med Hannen af *Ep. sclopetaria*.

Forekommer meget almindeligt paa fugtige Enge, ja spinder endogsaa ofte sit Næt mellem Siv og Rør over Vandet i Damme og Søer. Hyppigst findes kønsmodne Hanner i Juli og August, paa hvilken Tid jeg har truffet Han og — oftest umoden — Hun i samme Klokke. Baade kønsmodne og umodne Individier overvintre.

Grønland, Island, Norge (almindelig, indtil 70 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

7. *Epeira sclopetaria*. Araneus sc. Cl. (Sv. Sp., p. 43; Pl. 2, Tb. 3). — *Epeira sc.* Westr. (p. 33); Thor. (Rem. on Syn., p. 15); E. Simon (Arachnides de France, T. I, p. 103); Hansen (Zool. Dan. p. 19; Tb. I, Fig. 34). — *Ep. sericata* (Cl.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 328; Tb. XXIII, Figg. 238).

Hunnen af denne Art kan forveksles med *Ep. patagiata*.

Ret almindelig især i Nærheden af Huse; ogsaa af denne Art overvintre der kønsmodne Individier.

Island, Norge (i den sydlige Del af Landet, sparsom), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

8. *Epeira patagiata*. Araneus p. Cl. (Sv. Sp., p. 38; Pl. 1, Tb. 10). — *Epeira p.* Westr. (Aran. Suec., p. 36); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 329; Tb. XXIV, Figg. 239); Thor. (Rem. on Syn., p. 16); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 110).

Almindelig i alle Landsdele. Kjønsmodne Hanner ere hyppigst fra Juli-September. Baade kønsmodne og umodne Individier overvintre.

Labrador, Grønland, Island, Norge (almindelig indtil Nordkap), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Spanien.

9. *Epeira alsine*. (Walck.) Thor. (Rem. on Syn., p. 17): E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 78). — Ep. lutea (Koch) Westr. (Aran. Suec., p. 38); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 345; Tb. XXV, Figg. 249).

Foruden ved de anførte Kjendetegn udmærker denne Art sig ved sin rødgule Farve.

Sjelden. Kun to Exemplarer ere hidtil tagne her i Landet, begge af Dr. H. J. Hansen, det ene, en voksen Han, i Juli Maaned i Almindingen paa Bornholm, det andet, en voksen Hun, i August Maaned i en Skov ved Himmelbjerget.

Norge (sjelden), Sverige, Storbritannien, Frankrig (sjelden), Tyskland (sjelden), Ungarn.

10. *Epeira Redii*. Aranea R. Scop. (Entomol. Carniol., p. 394). — Ep. R. E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 30). — Ep. sollers (Walck.) Westr. (Aran. Suec., p. 41); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 336; Tb. XXIV, Figg. 243); Thor. (Rem. on Syn., p. 18).

Skjendt denne Art ikke er sjelden her i Landet, er jeg ikke istand til at angive andre sikke Localiteter for den end Ørholm Fæled (Cand. Schlick).

Norge (sjelden), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien, sydøstlige Del af Centralafrika (efter Blackwall).

11. *Epeira triguttata*. Aranea tr. Fabr. (Syst. Ent. p. 436). — Epeira tr. E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 88); Thor. (K. Vet. Akad. Handl. T. XIII, No. 5. Stockholm 1875, p. 11). — Ep. agalena (Walck.) Westr. (Aran. Suec., p. 53); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 334; Tb. XXIV, Figg. 242). — Epeira Sturmii Hahn (Die Arachniden. T. I, p. 12, Fig. 8); E. Simon (op. cit. I, p. 86); Thor. (op. cit., p. 10—12). — Atea aurantiaca C. L. Koch (Die Arachniden. T. XI, p. 141, Fig. 940).

Det er mig ikke muligt at anerkjende Ep. Sturmii Hahn, Simon, Thorell for at være en forskjellig Art fra Ep. trigut-

tata Fabricius, Simon, Thorell. — Thorell finder saaledes en Forskjel i Bygningen af Hunnens Kjønssapparat; de laterale »Tubercler« ved Grunden af dette ere imidlertid altid forenede ved deres Udspring, hvilket dog ikke let ses, naar Delene indtage deres sædvanlige Stilling saaledes at Tubercleterne vende bagtil; men rettes (drejes) Delene fremefter, saa at Spidserne af Tubercleterne ere nedadrettede, viser det sig, at de ere forenede ved Grunden. — Den lange Clavus er altid bøjet til Siderne; men snart er den bøjet først tilhøjre, saa tilvenstre og saa tilhøjre og fremad (triguttata Thor. Simon) — snart er den bøjet først tilvenstre, saa tilhøjre og saa tilvenstre og fremad (Sturmii Simon) — og i begge Tilfælde kan den venstre Bugt snart være betydeligt større end de andre Dele (Sturmii Thorell, Simon), snart ikke. Clavus kan endeligt ogsaa, helt uafhængigt af sin Form, være mere eller mindre udvidet i Enden. — De bageste Midterøjne ere oftest adskilte ved en Afstand, der idetmindste er lig med deres Diameter; men selv hos saadanne Exemplarer, som ellers kunde henregnes til *Ep. triguttata* Thorell, Simon, kan Afstanden være mindre end en Øjediameter.

Jeg har kun havt een Han (med hele Palper); den syntes mig nærmest at svare til *Ep. triguttata* Simon.

Temmelig hyppig; den er truffet i de fleste Landsdele. Kjønsmodne Individuer træffes allerede i Juni.

Norge (indtil 62°), Sverige, England, Frankrig, Tyskland, Østerrig, Ungarn, Rusland.

12. *Epeira omoeda* Thorell (Rem. on Syn., p. 19); Simon (Arachnides de France. T. I, p. 66); Hansen (Zool. Dan., p. 20; Tb. I. Fig. 35). — *Ep. bicornis* Westr. (Aran. Suec. p. 44).

Den kan let forveksles med efterfølgende Art; det tilføjes derfor, at de bageste Midterøjne ere kjendeligt større end de forreste. — Den opholder sig i Skove, spindende baade i Træer og Krat. Kjønsmodne Individuer forekomme allerede i Juni; Ungerne udklækkes allerede samme Aar.

Den er taget paa Sjælland: Strandvejen, Dyrehaven og Lysemose (Cand. Schlick) og under Bark, i Dyrehaven (Cand.

mag. C. With); Grib sø og Kagerup (Dr. Meinert); paa Lolland: Laurberg samt Roden og Frejlev Skove (Løvendal); i Jylland: Palsgaard (Løvendal); Skovene ved Juul Sø (Dr. H. J. Hansen).

13. *Epeira dromedaria*. (Walck.) Westr. (Aran. Suec., p. 47); Thor. (Rem. on Syn., p. 21); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 62).

Denne Art er kjendeligt mindre end den foregaaende. Ligesom den har Hannen en (næsten lige) Proces forneden i Enden af 1ste Hofte. Af Midterøjnene ere de forreste lidt mindre og videre adskilte end bageste. Her i Landet er kun eet Individ, en ganske ung Hun, nedbanket fra Eg, ved Hald, i Jylland, af Cand. mag. C. With.

Sverige, Frankrig, Tyskland (efter Thorell), Ungarn, Italien (hyppig, ialfald paa sine Steder).

(*Epeira ceropogia* (Walck.) Westr. (Aran. Suec., p. 55); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 347; Tb. XXV, Figg. 250); Thor. (Rem. on Syn., p. 24); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 94).

Denne temmelig store Art er let kjendelig paa en bred gul Midterstribe paa den bageste Del af Abdomens Underside. (Som hos mange andre Edderkopper er den indbyrdes Stilling af Øjnene ikke ganske ens i Detaillerne hos yngre Dyr og hos voksne, af hvilken Grund jeg i Bestemmelsestabellen har opført denne i Nordeuropa sjeldne Art to Gange).

Norge (meget sjelden), Sverige (sjelden), Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Østerrig (efter Thorell), Ungarn.)

14. *Epeira acalypha* (Walck.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. II. p. 341; Tb. XXV, Figg. 246); Thor. (Rem. on Syn., p. 454); E. Simon (Arachnides de France. T. I. p. 113).

Denne smukke, lille Art kjendes let ved tre mørke, smalle Striber bagtil paa Abdomens Rygside.

Sjelden. — Hidtil er der kun taget tre Exemplarer her i Landet, af hvilke Dr. H. J. Hansen har taget et, en voksen Hun, i Nordsjælland, i Juni Maaned. (I Frankrig træffes Hannen kjønsmoden i Maj).

Norge (meget sjelden), Sverige (efter Thorell, sjelden),

Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien (hyppig ialtfald paa sine Steder).

15. *Epeira adianta* (Walck.) Westr. (Aran. Suec., p. 51); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 348; Tb. XXV, Figg. 251); Thor. (Rem. on Syn., p. 23); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 111).

Denne temmelig lille Art er let kjendelig ved sin Farvetegning: Forkroppen har en mørk Midterlinie og en lignende paa hver Side; Bagkroppens Ryg har et hvidt Længdebaand, indrammet af en sort rundtattet Linie paa hver Side. Hannen har en kraftig, let krummet Proces forneden i Enden af 1ste Hofte; Hunnens Clavus er kort, bred og fladt udhulet paa Underfladen.

Forekommer, skjøndt noget sparsomt, i næsten alle Landsdele, fortrinsvis i sandede Egne. Det Sted, hvor den synes hyppigst, er Læsø, hvor Doctorerne H. J. Hansen og Chr. Jørgensen have taget den i temmelig stort Antal; Exemplarerne herfra ere tillige noget mindre end fra andre Steder her i Landet. I 1881, som udmærkede sig ved sin strenge og lange Vinter, traf Dr. Hansen kun umodne Exemplarer paa Læsø i Slutningen af Juli Maaned, medens Hannen ellers træffes kjønsmoden fra Begyndelsen af Juli til ind i August. — Den spinner sit Næt tæt nede ved Jorden mellem Græs og Lyngbuske.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

16. *Epeira cucurbitina*. Araneus c. Cl. (Sv. Sp., p. 44; Pl. 2, Tb. 4). — *Epeira c.* Westr. (Aran. Suec., p. 50); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 342; Tb. XXV, Figg. 247); Thor. (Rem. on Syn., pp. 23 et 547—49); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 82).

Abdomens Ryg er, som hos de to efterfølgende Arter, med hvilke den let kan forveksles, græsgrøn med sorte Prikker.

Almindelig i Skove. Kjønsmodne Hanner træffes i Juni.

Norge (indtil 65°), Sverige, Storbritannien; Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

17. *Epeira alpica* L. Koch (Zeitschr. d. Ferdinandeums 1869, p. 173); Thor. (Rem. on Syn., p. 547—49); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 85). •

Ikke fuldt saa almindelig som foregaaende Art. Kjønsmodne Hanner træffes fra Juni til August. — Hannen har mørke Længdelinier paa Abdomens Ryg: den kjendes let ved Hjælp af sin Palpe: den store pladeformige Proces langs den ydre Side af Bulbus har en bred tværriflet Rand.

Norge (sporadisk, indtil 65 °), Sverige, Frankrig, Tyskland, Østerrig (efter Thorell), Ungarn.

18. *Epeira Westringii* Thor. (Rev. crit. Aran. Suecic. — Nova acta reg. soc. sci. Upsal. 3. Ser. T. II, 1856, p. 106); Westr. (p. 49); Thor. (Rem. on Syn., pp. 22 et 547—49); L. Koch (loc. supra cit.).

Det er kun med Forbehold, at jeg tør opføre denne i vor Fauna, da kun eet Exemplar, en voksen Hun, som Kobberstikker Løvendal tog ved Frijsenborg, har frembudt de for denne Art ejendommelige Characterer og det saaledes, at jeg kun med Tvivl har kunnet bestemme den som denne Art, da den mangler de sorte Prikker paa Abdomens Ryg.

Norge, Sverige, Storbritannien Tyskland.

Cyrtophora E. Simon, Thorell.

Cyclosa Menge, E. Simon.

Hannen har en svagt fremtrædende Liste fortil ved Grunden af 2det Laars Rygside; Hunnen har Clavus. — Efter Simon skal Hannen spinde Fangnæt.

I Nordeuropa kun een Art.

1. *Cyrtophora conica*. *Epeira c.* (Pallas) Westr. (Aran. Suec., p. 40); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 362; Tb. XXVII, Figg. 261). — *Cyrtophora c.* Thor. (Rem. on Syn., p. 18); Hansen (Zool. Dan., p. 22; Tb. I, Fig. 37). — *Cyclosa c.* E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 38).

Denne temmelig lille Art er, med sin bagtil kegleformet forlængede Bagkrop og sin brogede (sort- og sølvglindsende) Bagkrop, ikke til at forveksle med nogen anden

dansk Art. — Temmelig almindelig, fundet i alle Landsdele, i Skove, især paa Buske; Ingenieur Engelhart har truffet en i et Hus. Kjønsmodne Hanner i Juni.

Norge (hyppig, indtil 65 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Krim (efter Menge).

Singa C. L. Koch.

De til denne Slægt hørende Arter ere de mindste af vore hjulspindende Edderkopper; selv den største af dem, *S. hamata*, er mindre end nogen af de til de andre Slægter hørende Arter. De spinde i Nærheden af Jorden, mellem lave Planter. — Clavus er ofte meget lille. Desværre kjender jeg ikke nogen fuldvoksen Han; udentvivl ville dog Hannerne kunne bestemmes efter følgende Liste.

Conspectus feminarum.

1. Femora II, III, IV aculeis instructa:
  - a. Oculi medii trapezium manifestum (ante latius) formant . . . . . *S. hamata* Cl.
  - b. Oculi medii trapezium vix formant . . . . . *S. Heerii* Hahn.
2. Femora II, III, IV aculeis destituta:
  - a. Cephalothorax unicolor . . . . . *S. pygmaea* Sund.
  - b. Cephalothorax area media ampla alba notatus . . . . . *S. albovittata* Westr.

1. *Singa hamata*. Araneus h. Cl. (Sv. Sp., p. 51; Pl. 3, Tb. 4). — Singa h. Thor. (Rem. on Syn., p. 28); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 121); Hansen (Zool. Dan., p. 22; Tab. I; Fig. 38). — Singa melanocephala (C. L. Koch) Westr. (Aran. Suec., p. 61). — Epeira tubulosa Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 364. Tb. XXVII, Figg. 262).

Ikke almindelig; den eneste sikre Lokalitet for den er Frijsenborg, hvor Dr. H. J. Hansen har taget den i temmelig stort Antal og hvor den efter ham var almindelig i Mosedrag i Toppen af Græsset. Efter Simon finder Æg-

lægningen Sted i Juni; efter Menge udklækkes Ungerne i Juli.

Norge (sparsom, indtil 63 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Singa Heerii*. *Epeira* H. Hahn (Die Arachniden. T. I, p. 8, Fig. 5). — *Singa* H. Thor. (Rem. on Syn., p. 26, 457, 515); E. Simon (Arachnides de France. T. I. p. 125).

Kun taget eet Sted her i Landet, i Mængde, i Lyngby Mose, af Dr. H. J. Hansen og mig.

Storbritannien, Frankrig, Tyskland.

3. *Singa pygmaea*. *Theridium* p. Sundevall ♀ (Vetenskaps Akad. Handlingar för 1829, p. 121). — *Singa* p. Thor. (Rem. on Syn., p. 26); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 128). — *S. Heerii* Westr. (Aran. Suec., p. 57); Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 366; Tb. XXVII, Figg. 264). — *S. anthracina* (Koch) Blackw. (l. c., p. 357; Tb. XXVII, Figg. 257).

Sjelden. Kun eet Stykke, en voksen Hun, er taget her i Landet: i Københavns Omegn af Dr. H. J. Hansen.

Norge (sparsom, indtil 60 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

4. *Singa albovittata*. Westr. (1851 og Aran. Suec., p. 59); Thor. (Rem. on Syn., p. 28); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 126). — *Epeira calva* Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 365; Tb. XXVII, Figg. 263).

Af sikke Lokalteter kan jeg kun opgive: Skove ved Himmelbjerget (Dr. H. J. Hansen) og Hasle (Bornholm: Samme).

Norge (sparsom, indtil 61 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Cercidia Thor.

Hannen har en Liste fortil ved Grunden af 2det Laars Rygside; Hunnen har en kort Clavus.

1. *Cercidia prominens*. Westr. (1851 og Aran. Suec., p. 63). — *Cerceis* p. Menge (Schr. d. naturf. Ges. Danzig. N. F. T. I. H. 3—4, p. 80). — *Cercidia* p. Thor. (Rem. on

Syn., p. 30); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 134.) — *Singa scutifera* Westr. (Aran. Suec. p. 67). — *Epeira bella* (Meade) Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 343; Tb. XXV. Figg. 248).

Denne Art er let kjendelig paa sin temmelig haardhuede, tæt punkterede Bagkrop, som er indsnævret fortil og rager et Stykke ind over Forkroppen. Den spinder lavt nede ved Jorden; her i Landet er der truffet kjønsmodne Hanner baade i Juni og August; de i denne Maaned fundne tilhøre rimeligvis samme Aars Kuld.

Den er fundet i Almindingen paa Bornholm (Dr. H. J. Hansen); ved Laurberg og i Roden og Frejlev Skove paa Lolland (Løvendal); i Jylland ved Silkeborg (Direktør O. Jacobsen) Frijsenborg og Vejle (det sidste Sted i temmelig stort Antal, Dr. H. J. Hansen).

Norge (sjelden, ved Christiania), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

Zilla C. L. Koch.

Hannen mangler Liste paa 2det Par Bens Laar; Hunnen har som Regel ikke Clavus. Dyret opholder sig i et Rør af Spind, der er anbragt over Nættet.

Conspectus specierum.

Mares.

1. Palpi corpore longiores ¹⁾ . . . *Z. atrica* C. L. Koch
2. Palpi cephalothorace breviores:
  - a. Palporum pars tarsalis parte femorali brevior . . .
 . . . . . *Z. x-notata* Cl.
  - b. Palporum pars tarsalis percrassa et æque longa
 atque partes femoralis et patellaris et tibialis conjunctæ . . . . . *Z. Strömii* Thor.

Feminæ.

1. Clavus vulvæ deest:
  - a. Vulva membrana posteriore pallida instructa . . .
 . . . . . *Z. atrica* C. L. Koch.

¹⁾ Umodne Hanner have temmelig korte Palper.

- b. Vulva membrana destituta . . . . . *Z. x-notata* Cl.
 2. Clavus longus, angustus, horizontalis, vulvæ longe prominens . . . . . *Z. Strömii* Thor.

1. *Zilla atrica*. Eucharia a. C. L. Koch (Die Arachniden. T. XII, p. 103. Figg. 1030—31). — Zilla a. Westr. (Aran. Suec., p. 69); Thor. (Rem. on Syn., p. 31 & 34); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 138). — *Epeira calophylla* (Walck.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 338; Tb. XXV, Figg. 245).

Denne Art, hvis Hunner og umodne Hanner ¹⁾ temmelig let kan forvexles med efterfølgende, er temmelig almindelig her i Landet; den opholder sig mest i det Frie. Kjønsmodne Hanner ere trufne i August og September; voksne Hunner kunne overvintre.

Norge (indtil 61 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Zilla x-notata*. Araneus x. Cl. (Sv. Sp., p. 46; Pl. 2, Tb. 5). — Zilla x. Westr. (p. 71); Thor. (Rem. on Syn., p. 31 & 34); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 140); Hansen (Zool. Dan., p. 23; Tb. I, Fig. 39). — *Epeira similis* Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 337; Tb. XXV, Figg. 244).

Meget almindelig, især i Huse, udenpaa Husene blandt andet paa Vinduesruder. Parringen foregaar i August ²⁾. — Voksne Hunner kunne overvintre.

Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

3. *Zilla Strömii*. Thor. (On European Spiders. 4to, p. 235); Thor. (Rem. on Syn., p. 34); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 144). — *Z. montana* Westr. (Aran. Suec., p. 73).

Af denne Art er kun eet Stykke, en voksen Hun, taget her i Landet, i Jægersborg Dyrehave (Cand. mag. C. With).

Norge (almindelig, indtil 65 °), Finland, Sverige, Tyskland, Ungarn

¹⁾ Umodne Hanner have temmelig korte Palper.

²⁾ Efter Simon lægger denne Art Æg baade om Foraaret (i April) og om Efteraaret.

Meta C. L. Koch.

Hannen mangler Liste paa 2det Laars Rygside. Vulva uden veludviklet Clavus. Dyret spinder ikke nogen Klokke udenfor Nættet.

Conspectus specierum.

Mares.

1. Processus superior basalis ipsius partis tarsalis robustus, compressus, in apice truncatus . . . *M. Menardii* Latr.
2. Processus superior basalis ipsius partis tarsalis gracilis, acutus:
  - a. Metatarsus I aculeis basalibus et mediis munitus . . . . . *M. Merianæ* Scop.
  - b. Metatarsus I aculeis prope basin positis munitus . . . . . *M. segmentata* Cl.

Feminæ.

1. Pars tarsalis palporum partibus patellari et tibiali conjunctis manifesto longior . . . . . *M. Menardii* Latr.
2. Pars tarsalis palporum partibus patellari et tibiali conjunctis subæqualis:
  - a. Oculi medii spatio æquali separati . . . *M. Merianæ* Scop.
  - b. Oculi medii posteriores latius quam medii anteriores separati . . . . . *M. segmentata* Cl.

1. *Meta Menardii*. Aranea M. Latr. (Hist. nat. d. Crust. et d. Ins. T. VII, p. 266). — Meta M. Westr. (Aran. Suec., p. 78); Thor. (Rem. on Syn., p. 38); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 151); Hansen (Zool. Dan., p. 25; Tb. II, Fig. 2). — *Epeira fusca* (Walck.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 349; Tb. XXVI, Figg. 252; disse Figurer er ikke gode.).

Let kjendelig ved sin betydelige Størrelse, sine lange Ben og de to skarpe brune Pletter fortil paa Bagkroppens Ryg. Hannen er rimeligvis kjønsmoden i August.

Maaske er denne Art ingenlunde sjelden; men da den ikke kommer frem for Dagens Lys og endda kun lever i dybt Mørke, er den kun kendt fra faa Steder her i Landet. I Klippehulerne, de saakaldte »Ovne«, ved Rø og Hammers-

hus paa Bornholm have Grosserer Budde-Lund og Dr. H. J. Hansen taget den i Mængde; i Jættestuen ved Jægerspris paa Sjælland har jeg taget den to Aar itræk i Maj Maaned, hver Gang kunde jeg ikke finde mere end eet Stykke; og to Hunner har jeg faaet fra en Brønd i Hyllested i Jylland.

Norge (sporadisk, men i Mængde, i Kjældere, indtil 61 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Ungarn.

2. *Meta Merianæ*. Aranea M. Scopoli (Ent. Carniolica, p. 395). — Meta M. Thor. (Rem. on Syn., p. 36); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 149). — Meta fusca (De Geer) Westr. (p. 76). — Epeira antriada (Walck.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 351; Tb. XXVI, Figg. 253). — Epeira celata Blackw. (Sp. Gr. Br. II, p. 353, Tb. XXVI, Figg. 254).

Kan, dog ikke let, forveksles med efterfølgende Art; den er nemlig kjendeligt større og dens Forkrop har en mere udviklet mørk Tegning. Ogsaa denne Art opholder sig helst paa mørke Steder. Kjønsmodne Hanner træffes i Juni og Juli.

Den er truffet flere Steder paa Bornholm (hyppig i »Ovne«), Lolland og Jylland.

Færøerne; Norge (indtil 65 °), Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Østerrig, Ungarn, Italien.

3. *Meta segmentata*. Araneus s. Cl. (Sv. Sp., p. 45; Pl. 2, Tb. 6). — Meta s. Westr. (Aran. Suec. p. 80); Thor. (Rem. on Syn., p. 39); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 147); Hansen (Zool. Dan., p. 24; Tb. I, Figg. 40). — Epeira inclinata (Walck.) Blackw. (Sp. Gr. Brit. II, p. 354; Tb. XXVI, Figg. 255). — Var. Meta albimacula Westr. (neque Koch) (Aran. Suec., p. 82).

Vor almindeligste hjulspindende Edderkop; findes næsten allevegne. Kjønsmodne Hanner træffes baade i Maj, Juni, Juli og September. Menge har iagttaget Parringen i September. Baade Han og Hun kunne overvintre som kjønsmodne. Der findes da sandsynligvis to Generationer om Aaret.

Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig, Tyskland og Ungarn.

Tetragnatha Latr.

Hannen mangler Listen paa Rygsiden af 2det Par Laar. Hunnen mangler Clavus og dens Vulva er i det Hele meget fremtrædende. Slægten er let kjendelig paa sin langstrakte Form og sine lange Ben. Hannen har mægtige, mere eller mindre fremadrettede Giftkroge, paa hvis forreste, mere eller mindre opad vendende, Flade der nær Spidsen findes en slank Proces. — Fangnættet er noget skraat stillet. Edderkoppen sidder enten i Midten af Nættet eller udenfor dette paa et Græsstraa eller lignende, med de to forreste Ben strakt lige fremad og de to bageste lige bagud. Den skal aldrig indhulle sit Bytte i Spind.

Conspectus specierum.

- I. Oculi laterales anteriores a posterioribus spatio minore quam medii anteriores a posterioribus separati:
  - a. Sternum unicolor (satis pallidum):
    1. Vitta media abdominis lutea (aut obsolete viridis); articulus secundus mandibularum feminæ tuberculo basali præditus; ultra processum subapicalem alte bifidum articuli primi mandibularum maris tuberculum parvum adest . . . *T. Solandri* Thor.
    2. Vitta media foliata abdominis viridis; articulus secundus mandibularum feminæ tuberculo basali præditus; ultra processum subapicalem alte bifidum articuli primi mandibularum maris dens acutus adesse dicitur . . . *T. obtusa* C. L. Koch.
  - b. Sternum fuscum vitta perverse triangula diluta notatum; articulus secundus mandibularum feminæ lævis; processus subapicalis articuli primi mandibularum maris breviter bicuspidatus . . . *T. groenlandica* Thor.
- II. Oculi laterales anteriores a posterioribus spatio æquali atque oculi medii anteriores a posterioribus separati; sternum fuscum vitta perverse triangula diluta notatum; articulus secundus mandibularum feminæ lævis:
  - a. Processus subapicalis articuli primi mandibularum maris alte bifidus . . . . . *T. extensa* Linn.

b. (Processus subapicalis articuli primi mandibularum maris simplex acutus . . . *T. pinicola* L. Koch.)

III. Oculi laterales anteriores a posterioribus spatio majore quam medii anteriores a posterioribus separati . . .
 . . . . . *T. striata* L. Koch.

1. *Tetragnatha Solandri*. Aranea S. Scopoli (Entomol. Carniol., p. 397). — *Tetragnatha* S. Thor. (Rem. on Syn., p. 459—64). — *T. extensa* L. Koch (Beiträge zur Kenntniss der Arachnidenfauna Galiziens ¹⁾ — Jahrb. der k. k. gelehrt. Ges. Krakau. 1870, p. 15); E. Simon (Arachnides de France. T. I, p. 155).

Den almindeligste Art af denne Slægt her i Landet. Den forekommer især i Nærheden af Vand, paa Buske. Kjønsmodne Hanner træffes i Juni og Juli.

Norge og Sverige (ikke saa hyppig som *T. extensa*), Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien.

2. *Tetragnatha obtusa* C. L. Koch (Uebers. d. Arachnidensystems. Heft. I, p. 5); Westr. (Aran. Suec., p. 86); L. Koch (Beitr. etc. supra cit., p. 16); Thor. (Rem. on Syn., p. 459—64). (*T. chrysochlora* (Aud.) E. Simon (Arachnides de France. T. I. p. 161), hvortil *T. obtusa* henføres som tvivlsomt Synonym, er en anden Art.)

Sjelden. Kun eet Stykke, en Hun, er hidtil taget her i Landet, uvist fra hvilken Lokalitet; Bestemmelsen er foretaget af Thorell.

Norge (sydligere Dele af Landet), Sverige, Tyskland.

3. *Tetragnatha groenlandica* Thor. (Arachnider från Grönland — Öfv. Vetensk. Akad. Förhandlingar. Stockholm 1872, p. 151); W. S. (Arachnida Groenlandica. Naturhist. For. Vidensk. Medd. f. 1898, p. 188).

Thorell hanc speciem parvam describens, exempla matura nulla cognoverat. Exempla autem hujus speciei in Groenlandia a Danis inventa, omnia immatura sunt. At specimina matura, in Dania et Norvegia inventa, vidi, quæ a *T. groen-*

¹⁾ Denne Afhandling er mig ubekjendt.

landica nullo modo differre mihi videntur. Quæ specimina, e Scandinavia oriunda, describam.

Oculi laterales spatio manifesto brevior separati quam medii.

Medii posteriores feminæ latius quam priores separati.

Medii maris propter magnitudinem majorem posteriorum trapezium pone manifesto latius formant, et eadem de causa posteriores latius quam anteriores separati facile videntur; spatium priorum diametro oculi æquale, spatium posteriorum diametro oculi maris minus, feminæ paullo majus. Oculi priores subæque magni, laterales a mediis duplo latius quam medii inter se separati. Oculi posteriores æque magni, prioribus maris dimidio majores, medii a lateralibus latius quam inter se separati.

Clypeus diametro verticali oculorum priorum mediorum vix altior. Fossa dorsualis cephalothoracis transversa videtur, carina media rotundata in fossulas duas manifesto divisa. Sternum perverse, longe triangulum.

Mandibulæ maris divergentes; articulus primus subfusiformis, processu anteriore (s. superiore), apici propinquo parvo, leviter curvato, breviter bicuspidato instructus. Dentes unguem (s. articulum secundum) adductum excipientes anteriores (s. superiores) 8, quorum apicalis niger parvus, obtusus, ceteri acuti, et secundus (ab apice) reclivis, tertius permagnus, ceteri sensim breviores; posteriores (s. inferiores) 7, acuti, inæquales. Mandibulæ feminæ tuberculo subbasali destitutæ: dentibus anterioribus 5 et posterioribus 6 munitæ.

Palporum maris pars tibialis parte patellari dimidio longior.

Processus laminaris superior partis tarsalis marginem anteriorem partis inflatæ bulbi genitalis fere attingens, tuberculo interiore marginali medio subquadrato præditus.

Color: Cephalothorax, mandibulæ, pedes maris testaceo-fulvi, feminæ paulo dilutiores, s. fulvo-testacei; apices articulorum pedum angusti fuscii. Sternum fuscum, macula perverse triangula testacea ornatum. Dorsum abdomi-

nis maris luteum, opace reticulatum, feminae vittae media brunnescente notatum; venter medius maris fuscus, feminae plerumque niger, vittis punctorum albidorum utrinque singulis marginatus, extra quas singulae vittae laete brunnescentes adsunt, in mare angustae, in femina latae.

Long. corp. ♂ 5,75, ♀ 6; long. cephalothor. ♂ 2,6, ♀ 2,5; pedes I ♂ 18, ♀ 11; II ♂ 11,25, ♀ 9,25; III ♂ 6,50, ♀ 4,50; IV ♂ 11, ♀ 9. Patella et tibia et metarsus et tarsus pedis IV conjuncta vix aequae longa atque metatarsus et tarsus pedis I simul sumptae.

Præter exempla Groenlandica specimina 7 in Scandinavia collecta vidi: duos mares prope Christianiam, urbem capitalem Norvegiæ, a cl. professore R. Collet captos, et marem adultum, feminam adultam et feminas immaturas tres in montibus »infernalibus«, insulae Danicæ Burgundæ a cl. mercatore Budde-Lund medio Julio collecta.

(*Tetragnatha pinicola* L. Koch (Beitr. etc. supra cit., p. 16); Thor. (Rem. on Syn., p. 459—64). Denne lille Art skal efter L. Koch leve i tørre, mørke Skove paa Fyr.

Norge (sjelden), Sverige (sjelden), Østerrig, Ungarn.)

4. *Tetragnatha extensa*. Aranea e. Linn. (Syst. Nat. Ed. 10. T. I, p. 621). — *Tetragnatha* e. Thor. (Rem. on Syn., p. 459—64); Hansen (Zool. Dan., p. 25; Tb. II. Fig. 3). — *T. Nowickii* L. Koch (Beitr. etc. supra cit., p. 13).

Er truffet i alle Landsdele, men ikke saa hyppigt som *T. Solandri*. Kjønsmodne Hanner i Juni og Juli.

Norge (almindelig, indtil 70 °), Sverige (almindelig), Østerrig, Ungarn.

5. *Tetragnatha striata* L. Koch. (Zur Arachniden-Gattung *Tetragnatha*. Korrespondenz-Blatt d. zool.-miner. Vereins in Regensburg. XVI. 1862, p. 79); Thor. (Rem. on Syn., p. 42). — *Eugnatha str.* E. Simon (Arachnides de France. T. V, p. 3).

Let kjendelig ved Øjnenes Stilling, sine anderledes formede Giftkroge, sine forholdsvis langt kortere Ben og sin med temmelig brede Længdestriber prydede Bagkrop.

Ikke sjelden her i Landet; af sikre Lokalteter kan anføres: Sjælland: Kjøbenhavns Omegn (Ingeniør Engelhart), Tidsvilde (Cand. Schlick), Vallø (Løvendal); Jylland: ved Bredden af Hald Sø, en halv Snes Exemplarer (Overlæge Dr. Gad). Kjønsmodne Hanner ere trufne i Begyndelsen af Juli. Dr. Gad fandt dens Æggespind paa Bladene af Rør (Phragmites).

Norge (sjelden), Sverige, Frankrig, Ungarn.

Araneæ Faroicæ.

Da der ikke, udenfor Theridierne, hidtil er fundet nogen paa Færøerne levende Edderkop, der ikke lever i det egentlige Danmark, har jeg ment at kunne udelade baade Bestemmelsestabeller og Synonymer for Færøernes Edderkopper. Det er mig ubekjendt, at der i Literaturen foreligger mere end een Oplysning om Araneer paa Færøerne, hvilken findes paa et lidt underligt Sted: i Simons nedenfor citerede Liste over Arachnider fra Islands nordvestlige Halvø. Disse Arter ere nedenfor betegnede med en Stjerne. De faa Arter, vort Museum har fra Færøerne, skyldes for største Delen Distriktslæge A. Bergh, i hvis Indsamlinger af Insekter der var kommet nogle Arachnider med. De ere sandsynligvis alle tagne paa Syderø.

1. *Lycosa palustris* L. Der foreligger 7 Exemplarer.

2. *Pirata piraticus* Cl. 5 Exemplarer.

3. *Xysticus cristatus* Cl. En Hun, Thorshavn, Mag. sci. W. Lundbeck.

4. *Meta Merianæ* Scop. 8 Exemplarer.

* *Tmeticus affinis*. Neriene aff. Blackw. (Ann. a. Mag. nat. hist. 2. Ser. T. XVI, 1855, p. 121.). — *Erigone* aff. Thor. (Rem. on Syn., p. 127). — *Tmeticus* aff. Simon (l. c., p. 262). Er efter Simon fundet ved Thorshavn af Hr. G. Buchet.

Norge, Storbritannien, Tyskland.

* *Bolyphantex index*. Linyphia i. Thor. (1856 og Rem. on Syn., p. 68); Westr. (Aran. Suec., p. 129). — Bolyphantex i. Simon (l. c., p. 262). Er efter Simon fundet ved Thorshavn af Hr. G. Buchet.

Island, Norge, Sverige, Alperne, Sibirien.

Af *Opilioner* kjendes der to Arter fra Færøerne:

* *Oligolophus alpinus* Hbst. Der foreligger kun to Exemplarer.

* *Nemastoma lugubre* O. F. Müller (N. bimaculatum Fabr.). Den synes at være almindelig; thi der foreligger ikke blot 3 Exemplarer, samlede af Distriktslæge Bergh, men ogsaa Hr. G. Buchet har taget den ved Trangisvaag og Klaksvig.

Araneæ Islandicæ.

Kun to Arbejder ere mig bekendte, der indeholde Oplysninger om Arachnider, forekommende paa Island, nemlig: Eggert Olafsens og Biarne Povelsens »Reise igjennem Island«. T. I. Sorøe. 1772 og E. Simon's »Liste des Arachnides recueillies en 1892 par M. Gaston Buchet dans la presqu'île N.-O. de l'Islande« (Bull. d. l. soc. ent. de France. Année 1898. Nr. 13). Olafsen og Povelsen sige, p. 608, at »her paa Vesterlandet ere der fundne, af begge Dele [Araneæ et Opiliones], henimod 30 Arter.« Af Araneer nævne de dog kun fire. »Fiälla-Kongulo, Araneus (cruciger), abdomine ovato sericeo, albo & nigro elegantissime picto« er øjensynligt *Epeira diademata* Cl. — »Aranea nigra (saccata), thorace 3 lineis albis longitudinaliter ductis notata. Fn. Su. 1219, Hnoda Kongulo, paa Græsmarkerne« er ligesaa utvivlsomt en *Lycosa*; og der kan neppe være Tvivl om, at det er *Lycosa palustris* Linn., dels fordi den korte Beskrivelse passer meget godt til denne Art og dels fordi denne er meget almindelig paa Island. — Den tredie er »Dorgdingull, kaldes ogsaa Fiskekarl . . ., Araneus totus ater, splendens, filo demissorio; den er en liden Æderkop, som findes i alle Huse, og udspænder sit Garn eller Væv uordentlig, høiest under Taget, og det gierne hvor man

brænder Tran i Lamper«. At dette er en eller anden af Theridierne, kan ikke betvivles; og Sandsynligheden er vel nærmest for, at det er en Art af Slægten *Erigone*. — Om den fjerde hedder det: »Ar. (palustris minimus) niger, sees neppe med det blotte Øje og alene i Blomsten af *Montia aquarum*.« For at afgjøre, hvad dette er for et Dyr, vil det være nødvendigt at vide, hvad det er for Dyr, der findes i denne Plantes Blomst paa Island; thi muligvis er det ikke engang en *Aranee*.

Af *Araneer* indeholder Simons Liste 8 bestemte Arter. De ere nedenfor betegnede med en Stjerne.

Indsamlingerne til vort Museum skyldes følgende Herrer: Professor A. Feddersen (F.), Adjunct B. Gröndal (Gd.), afdøde Professor Chr. Grönlund (Gl.), Mag. sci. W. Lundbeck (L.), Kjøbmand Steincke (St.), der især har samlet flittigt paa Nordlandet (ved Skagestrand og Øfjorden), Adjunct St. Stefansson (Sf.) i Mödruvellur og Professor Dr. Th. Thoroddsen (Th.). For at kunne give et saa fyldigt Billede af Arternes Udbredelse som muligt opfører jeg alle de Lokaliteter, hvor de ere tagne, samt det samlede Antal af de af hver Art tagne Exemplarer. Kun ved de Arter, der ikke forekommer i Danmark, har jeg opført Synonymien og den geografiske Udbredelse.

Af *Opiliones* findes der i de danske Indsamlinger kun *Oligolophus alpinus* Hbst., som synes at være almindeligt udbredt. Efter Simon er den almindelig paa alle de af Hr. Buchet besøgte Steder. Efter Olafsen og Povelsen findes to Arter paa Island. Saavidt jeg kan skjønne af den korte Beskrivelse, er den anden, sjældnere, langbenede Art *Oligolophus morio* Fabr.

Da jeg bearbejdede Grønlands *Araneer*, bestemte jeg de to Arter Theridier, som ere fælles for Grønland og Island. De medtages derfor her.

1. *Drassus troglodytes* C. L. Koch. 38 Exemplarer. — Muti og nær Ljosá (F.), Øfjord (F., St.), Skagestrand (St.). Kjønsmodne Hanner i Slutningen af Maj og Juni.

* 2. *Gnaphosa Islandica* W. S. (Vidensk. Medd. Naturhist. For. for 1898, p. 222). — Gn. lapponum Simon. (l. c., p. 261).

Hanc speciem fundans demonstravi, quibus in rebus a specie mihi incognita Gn. brumali Thor. differre videatur. Sed quod ill. E. Simon Gn. Islandicam, cujus feminas tantum cognovit, cum Gn. lapponum L. Koch confudit, characteres insignes harum specierum jam dabo. Tibia I (utriusque sexus) Gn. Islandicæ inermis est, Gn. lapponum autem aculeo inferiore apicali munita est. In utraque specie pars media membranacea bulbi genitalis processu apicali porrecto (quem stylus interior petit) prædita. Qui processus hisce in speciebus dissimilis est: in Gn. lapponum longus, subteres, a latere inspectus deorsum curvatus; in Gn. Islandica aliquanto brevior et multo robustior, ab imo infra inspectus subplanus, subrectus, in apice autem inæqualiter bifidus (vel a latere inspectus processiculo dorsuali deorsum curvato instructus). Etiam area vulvaria differentias præbet: lamina, fossam explens, in Gn. Islandica crepidine fossæ multo altior est et manifesto latior quam longior, in Gn. lapponum crepidine fossæ multo profundior et paullo longior quam latior.

Fra Island foreligger 6 Hunner, hvoraf de 4 ere kjønsmodne: Nordisland (Sf.), mellem Rejkiavik og Myvatn (Gl.), Saudubrekr (F.), Dyrefjord og Talknafjord (L.). — Efter Simon er den taget i Lambádalen af Hr. G. Buchet.

Øst-Grønland.

3. *Tegenaria Derhamii* Scop. 2 Exemplarer, uden nærmere Lokalitet (Th.).

4. *Lycosa herbigrada* Blackw. 3 Stykker (Bestemmelsen af den ene af dem er dog usikker): Øfjord og Nordtunga (St.).

* 5. *Lycosa palustris* L. Der foreligger 152 Exemplarer. Parringen maa her strække sig ud over en større Del af Aaret end i sydligere Lande; thi kjønsmodne Hanner ere trufne fra 25de Maj til 29de Juli og samtidig Hunner med Æggesæk. — Den er taget saa godt som paa alle Steder, hvorfra der foreligger Indsamlinger: Rejkiavik (Gd.), mellem Rejkiavik og Myvatn (Gl.), ved Myvatn, nær Ljosá, ved Blandá og ved Øfjorden (F.), Nannefjeld, Askurlyri og Deltaet af Øfjordsaa (Th.), Skagestrand og Øfjord (St.), Skutulsfjord

(L.). — Efter Simon var den meget almindelig paa alle af Hr. G. Buchet besøgte Steder.

* *Lycosa pullata* Cl. Foreligger ikke fra de danske Indsamlinger. — Efter Simon er den taget af Hr. G. Buchet ved Fossefjorden i Arnarfjorden.

* 6. *Lycosa furcifera* Thor. (Proc. Boston Soc. nat. Hist. T. XVII 1875, p. 499). — *Aranea saccata* Otto Fabricius (Fauna Groenl., p. 228). 4 voxne Dyr tagne mellem Rejkiavik og Myvatn (Gl.). — Efter Simon taget ved Fossefjord i Arnarfjord omtrent 600 Fod ovenover Fossen af Hr. G. Buchet, der fortalte Simon, at den løber meget hurtigt paa Vandets Overflade.

Labrador, Grønland.

7. *Lycosa groenlandica* Thor. (Öfv. K. [Svenska] Vetensk.-Akad. Förh. Stockh. 1872, p. 157). 3 voxne Hunner tagne mellem Rejkiavik og Myvatn (Gl.).

Labrador, Grønland.

* 8. *Trochosa insignita* Thor. (Öfv. K. [Svenska] Vetensk.-Akad. Förh. Stockh. 1872, p. 161). — *Lycosa* i. Simon (Arachnides de France. T. III, p. 273). — *Lycosa superba* L. Koch¹⁾ (Zeitschr. d. Ferdinandeums 1873); Pavesi¹⁾ (1873). — *Tarentula exasperans* Cambr. (Ann. a. Mag. nat. hist. 4 ser. v. XX. London 1877, p. 283; Tb. VIII, Fig. 7).

Hos de paa Island tagne Exemplarer er Spydpletten fortil paa Bagkroppens Ryg gul, medens den er hvid hos de grønlandske; og de mørke og hvide Buestriber bagved Spydpletten ere tydeligere end hos de grønlandske.

Der foreligger 6 Stykker: mellem Rejkiavik og Myvatn (Gl.), ved Myvatn (F.), Rejkiahlid ved Myvatn og Odádahraun (Th.), Skagestrand (St.), Skutulsfjord (L.). — Efter Simon er den taget paa Tindefjæld og i Hjardádalen ved Dyrefjord af Hr. G. Buchet.

Det nordligste Amerika (Discovery Bay, 81° 44'), Grønland, Norge og Alperne.

¹⁾ Efter Simons Autoritet; thi jeg kjender ikke de to paagjældende Afhandlinger.

9. *Pirata piraticus* Cl. 4 Stykker: ved Laksaa og Seydisland (F.), Reykiahlid ved Myvatn (Th.).

* 10. *Xysticus cristatus* Cl. Der foreligger 26 Exemplarer: mellem Rejkiavik og Myvatn (Gl.), Ejarstadir og Myvatn (F.), Øfjord (St.), Eskefjord (L.). — Efter Simon er den taget af Hr. G. Buchet paa Vestmandsøerne og i Lambá-dalen. Kjønsmodne Hanner i Juni og Juli.

* 11. *Epeira diademata* Cl. Der foreligger 6 Exemplarer: mellem Rejkiavik og Myvatn (Gl.), Seydisland (F.). — Efter Simon er den taget ved Havnefjord og Skagi (i Dyrefjorden).

12. *Epeira cornuta* Cl. 13 Stykker foreligge: Myvatn, Nordtunga, Viðidalstunga og Blandá (F.), Øfjord (St.). Kjønsmodne Hanner i Juli og August.

13. *Epeira sclopetaria* Cl. En voksen Han ved Viðidalstunga (F.), i August.

* 14. *Epeira patagiata* Cl. 22 Stykker foreligge: mellem Rejkiavik og Myvatn (Gl.) Myvatn, Svinavatn og Øfjord (F.), Rejkiahlid ved Myvatn (Th.), Øfjord (St.). — Efter Simon er den af Hr. G. Buchet taget paa Tindefjæld og i Hjardá-dalen ved Dyrefjord og ved Fossefjorden, i Arnarfjorden. Kjønsmodne Hanner i Juli.

15. *Erigone Whymperi* Cambr. (Ann. a. Mag. nat. hist. 4 S. v. XX, London. 1877, p. 276; Tb. VIII, Fig. 2). — ? *E. longipalpis* Lenz (Bibliotheca zoologica. Heft. 20, p. 74). En kjønsmoden Han i Juli, ved Hvidaa (F.).

Grønland.

16. *Erigone arctica*. —? *Micryphantes* a. White (Sutherland, P. C.: Journal of a Voyage in Baffin's Bay and Barrow Straits . . . T. II. London 1852. Appendix, p. CCX, Fig. 12 (? 11). — *Erigone* a. Cambr. (Ann. a. Mag. nat. hist. 4 S. v. XX. London 1877, p. 278; Tb. VIII, Fig. 3).

31 Exemplarer foreligge fra Island: mellem Rejkiavik og Myvatn (Gl.), Rejkiahlid ved Myvatn og Odádahraun (Th.), Ljosá (F.), Øfjord og Skagestrand (St.). Kjønsmodne Hanner fra Maj til Juli.

Spitzbergen, Grønland.

* *Bolyphantes index*. Linyphia i. Thor. (1856 og Rem. on Syn., p. 68); Westr. (Aran. Suec., p. 129).

Om den foreligger i de danske Indsamlinger, vides ikke; men efter Simon er den taget af Hr. G. Buchet i Lambádalen.

Færøerne, Norge, Sverige, Alperne, Sibirien.

Det er i høj Grad sandsynligt, at *Epeira quadrata* Cl. ogsaa forekommer paa Island, da den — foruden at være almindelig i Evropa — ogsaa kjendes fra Grønland. Skjøndt *Lycosa hyperborea* Thor. (Rem. on Syn., p. 293) findes baade i Grønland, Norge og Sverige, er det maaske neppe saa sandsynligt, at den ogsaa forekommer paa Island.

Ikke blot af Hensyn til den geografiske Udbredelse af Arterne vil det være af Interesse at kjende Islands Fauna, men det vil ogsaa have stor Betydning for i Fremtiden — thi endnu er det for tidligt at gjøre det med Udsigt til et nogenlunde sikkert Resultat — at kunne danne sig en Forestilling om Vandringen af Arterne ved Ophøret af Glacialperioden, da Island jo ligger som en Bro mellem Skandinavien og Grønland. Men hertil vil det rimeligvis være af Betydning at vide, i hvilke Højder Arterne findes paa Island (og i Skandinavien). Thi det er næppe noget tilfældigt, at *Lycosa furcifera* og *L. groenlandica* ere taget paa det samme Sted.

Jeg tillader mig derfor at opfordre fremtidige Indsamlere af Araneer (og andre Condylopoder) paa Island til at notere de Højder over Havet, hvor Dyrene ere fundne.

375719

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING.

ANDEN RÆKKE.

FØRSTE BIND. FØRSTE HEFTE.

Indhold:

Fr. Gudmann: Bidrag til Fortegnelse over de i Danmark levende Lepidoptera, pag. 1	
G. Budde-Lund: Vor Jordklodes ældste Civilisation.	— 33
A. J. Nielsen: Det tidlige Foraars Macrolepidoptera	— 38
W. Schlick: Biologiske Bidrag. Coleoptera 3.	— 44

KJØBENHAVN.

FORENINGENS FORLAG.

HOVEDKOMMISSIONÆR: H. HAGERUPS BOGHANDEL.

1897.

Paa Hefternes Omslag kunne Annoncer vedrørende Entomologi (Tilbud om Salg af Leddyr, Bytte- og Onskelister etc.) optages mod en Betaling af 10 Kroner for hele Siden, 5 Kr. for en halv Side eller for mindre Avertissementer 20 Øre pr. Petithlinie.

Bytteforbindelser med Samlere af Coleoptera og Lepidoptera søges af

Vald. Nielsen.

Nyraad pr. Vordingborg.

**Kjøbenhavns Naturalieforretning,
Hellerup,**

anbefaler sig med zoologiske Præparater.

E. V. P. Gundel

Conservator.

Ifølge fremkommet Ønske vil Bestyrelsen af Entomologisk Forening foranstalte Fællesindkøb af Insektnaale, Kasser og lign. Rekvisiter, naar Bestillinger med nøiagtigt Opgivende indsendes til Bestyrelsen.

Medlemmer af Entomologisk Forening (Formand: Cand. W. Schlick, Blaagaardsgade 14) faa dette Tidsskrift gratis. Kontingentet er 4 Kr. aarlig.

Redaktionen af Entomologiske Meddelelser bestaar for Tiden af: G. Budde-Lund, Chr. Engelhart og Dr. C. Jørgensen.

Skrifter af entomologisk Indhold, som ønskes omtalte i Tidsskriftet, kunne sendes til Redaktionen (Adresse: G. Budde-Lund, Reventlowsgade 12. Kbhvn. V).

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING.

2d. Series
ANDEN RÆKKE.

FØRSTE BIND. ANDET HEFTE.

Indhold:

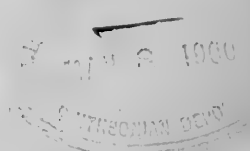
W. Schlick: Biologiske Bidrag. Coleoptera 3. (Fortsat fra første Hefte).	pag. 49
G. Budde-Lund: A Revision of »Crustacea Isopoda Terrestria«, med 5 Tavler	— 76
A. C. Jensen-Haarup: Om Esbjergegnens Billefauna	— 98
A. Klocker: Chionea araneoides Dalm. En for vor Fauna ny Flue	— 104

KJØBENHAVN.

FORENINGENS FORLAG.

HOVEDKOMMISSIONÆR: H. HAGERUPS BOGHANDEL.

1899.

Paa Hefternes Omslag kunne Annoncer vedrørende Entomologi (Tilbud om Salg af Leddyr, Bytte- og Ønske-Lister etc.) optages mod en Betaling af 10 Kr. for en hel Side, 5 Kr. for en halv Side, eller for mindre Avertissementer 20 Øre pr. Petitlinie.

Bytteforbindelser med Samlere af Coleoptera og Lepidoptera søges af **Vald. Nielsen**, Nyraad pr. Vordingborg.

Hr. Franz Raffesberg, Prasitz pr. Praschitz, Ungarn, tilbyder at bytte ungarske Coleoptera imod nordiske, han modtager gerne Ønskelister og Tilbudslister og er villig til at sende lignende.

„Aarbog for Naturvenner og naturhistoriske Samlere“ for 1899 er udkommen og erholdes hos undertegnede. Pris 1 Kr. for 60 Sider; hæftet. — Aarbogen for 1900 udkommer med mindst 128 Sider (et Hæfte i 32 Sider hvert Kvartal); Pris 2 Kr. Aarbogen bringer zoologiske og botaniske Afhandlinger og Notitser, i Særdeleshed ornithologiske og entomologiske.

Subscription bedes snarest tilsendt **A. C. Jensen-Haarup**, Esbjerg.

Bestyrelsen af Entomologisk Forening vil som hidtil foranstalte Fællesindkjøb af Insektaale, Kasser og lign. Rekvisiter, naar Bestillinger med nøiagtigt Opgivende indsendes.

Medlemmer af Entomologisk Forening faae dette Tidsskrift gratis; det aarlige Kontingent til Foreningen er 4 Kr. Indmeldelser modtages af Formanden, f. T. Cand. W. Schlick, Blaagaardsgade 14, Kbh. N.

Redaktionen af Entomologiske Meddelelser bestaar for Tiden af G. Budde-Lund, Chr. Engelhardt og Dr. C. Jørgensen.

Skrifter af entomologisk Indhold, som ønskes omtalte i Tidsskriftet, kunne sendes til Redaktionen (Adresse: G. Budde-Lund, Upsalagade 20, København Ø).

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING.

ANDEN RÆKKE.

FØRSTE BIND. TREDIE HEFTE.

Indhold:

A. Kløcker: Lepidoptera fangne paa elektrisk Fyr	pag. 105
L. Andersen: Lidt om vore Criceris- og Cionus-Arter	— 110
Chr. Engelhart: Tillæg til Fortegnelserne over de i Danmark levende Coleoptera	— 113

KJØBENHAVN.

FORENINGENS FORLAG.

HOVEDKOMMISSIONÆR: H. HAGERUPS BOGHANDEL.

1901.

Paa Hefternes Omslag kunne Annoncer vedrørende Entomologi (Tilbud om Salg af Leddyr, Bytte- og Ønske-Lister etc.) optages mod en Betaling af 10 Kroner for hele Siden, 5 Kr. for en halv Side eller for mindre Avertissementer 20 Øre pr. Petitlinie.

Bestyrelsen af Entomologisk Forening vil som hidtil foranstalte Fællesindkjøb af Insektnaale, Kasser og lignende Rekvisiter, naar Bestillinger med nøjagtigt Opgivende indsendes. Gode, hvide Insektnaale, 1 $\frac{1}{2}$ " lange, i 7 forskellige Tykkelser have altid paa Låger.

Medlemmer af Entomologisk Forening faae dette Tidsskrift gratis; det aarlige Kontingent til Foreningen er 4 Kr. Indmeldelser modtages af Formanden, f. T. Cand. W. Schlick, Blaagaardsgade 14, Kbhvn. N.

Redaktionen af Entomologiske Meddelelser bestaar for Tiden af: G. Budde-Lund, Chr. Engelhart og Dr. C. Jørgensen.

Skrifter af entomologisk Indhold, som ønskes omtalte i Tidsskriftet, kunne sendes til Redaktionen (Adresse: G. Budde-Lund, Upsalagade 20. Kjøbenhavn Ø).

A. ROSENBERGS BOGTRYKKERI.

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING.

ANDEN RÆKKE.

FØRSTE BIND. FJERDE HEFTE.

Indhold:

- Chr. Engelhart: Tillæg til Fortegnelserne over de i Danmark levende
Coleoptera: (Fortsat fra 3. Hefte) . . . . . pag. 169
- J. C. Nielsen: Biologiske og faunistiske Meddelelser om danske Cy-
nipider . . . . . — 229

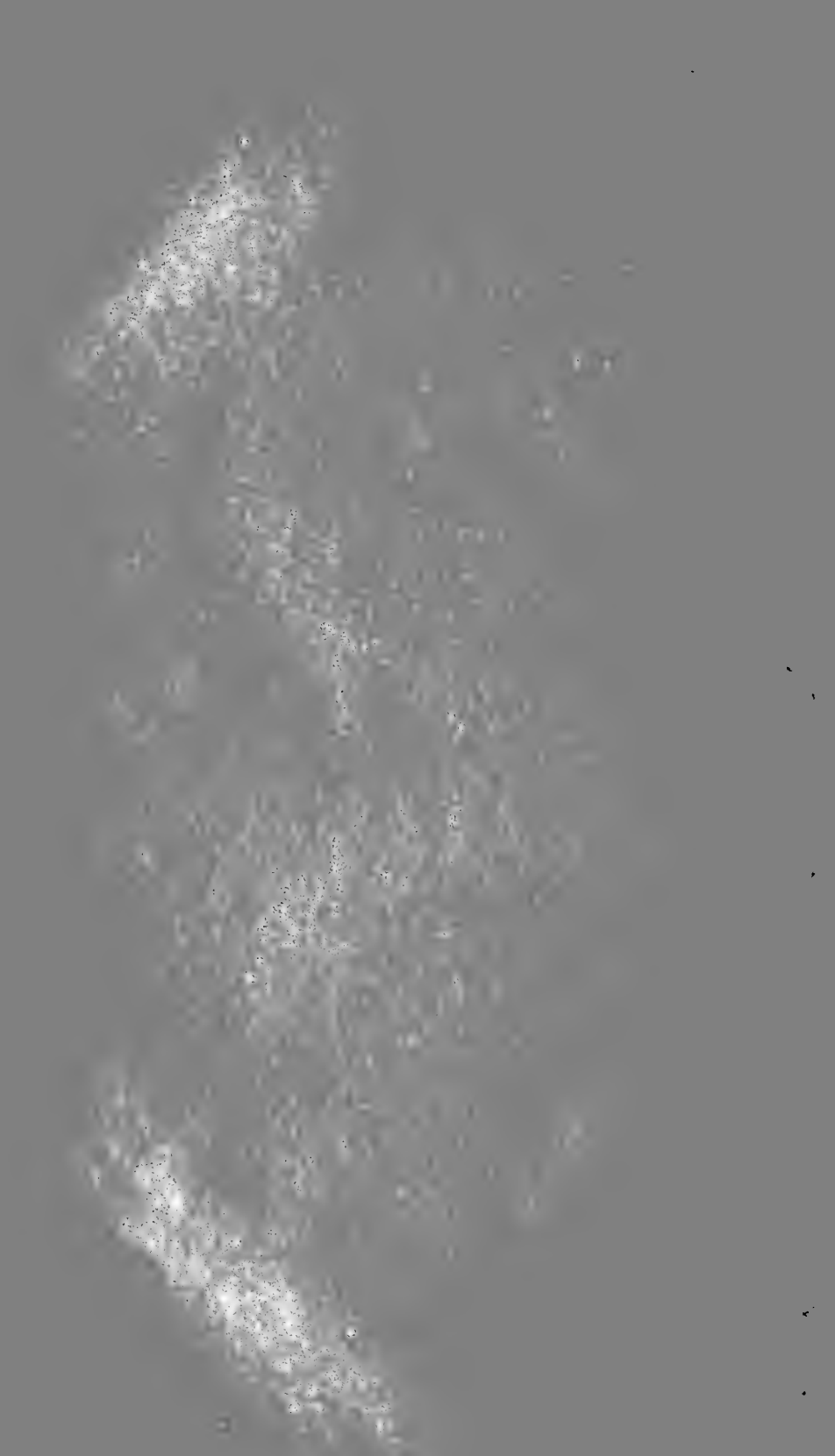

KJØBENHAVN.

FORENINGENS FORLAG.

HOVEDKOMMISSIONÆR: H. HAGERUPS BOGHANDEL.

1902.

Bestyrelsen af Entomologisk Forening vil som hidtil foranstalte Fællesindkøb af Insektnaale, Kasser og lignende Rekvīsiter, naar Bestillinger med nøjagtigt Opgivende indsendes. Gode, hvide Insektnaale, 1½" lange, i 7 forskjellige Tykkelser haves altid paa Lager.

Medlemmer af Entomologisk Forening faa dette Tidsskrift gratis; det aarlige Kontingent til Foreningen er 4 Kr. Indmeldelser modtages af Formanden, Cand. W. Schlick, Blaagaardsgade 14, Kbhvn. N.

Redaktionen af Entomologiske Meddelelser bestaar for Tiden af: G. Budde-Lund, Chr. Engelhart og Dr. C. Jørgensen.

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING.

2
ANDEN RÆKKE.

FØRSTE BIND. FEMTE HEFTE.

100115
Indhold:

- J. P. Kjøge: *Acherontia Atropos* L. (M.). — 235
William Sørensen: Danmarks, Færoernes, og Islands Edlerkopper, med
Undtagelse af Theridiidene. (Aranea: Duflorea, Harpice, Islandica,
Theridioidis exceptis). — 240
Indholdsfortegnelse for Første Bind.

KJØBENHAVN.

FORENINGENS FØRLAG.

HOVEDKOMMISSIONÆR: H. HAGERUPS BOGHANDEL

1904.

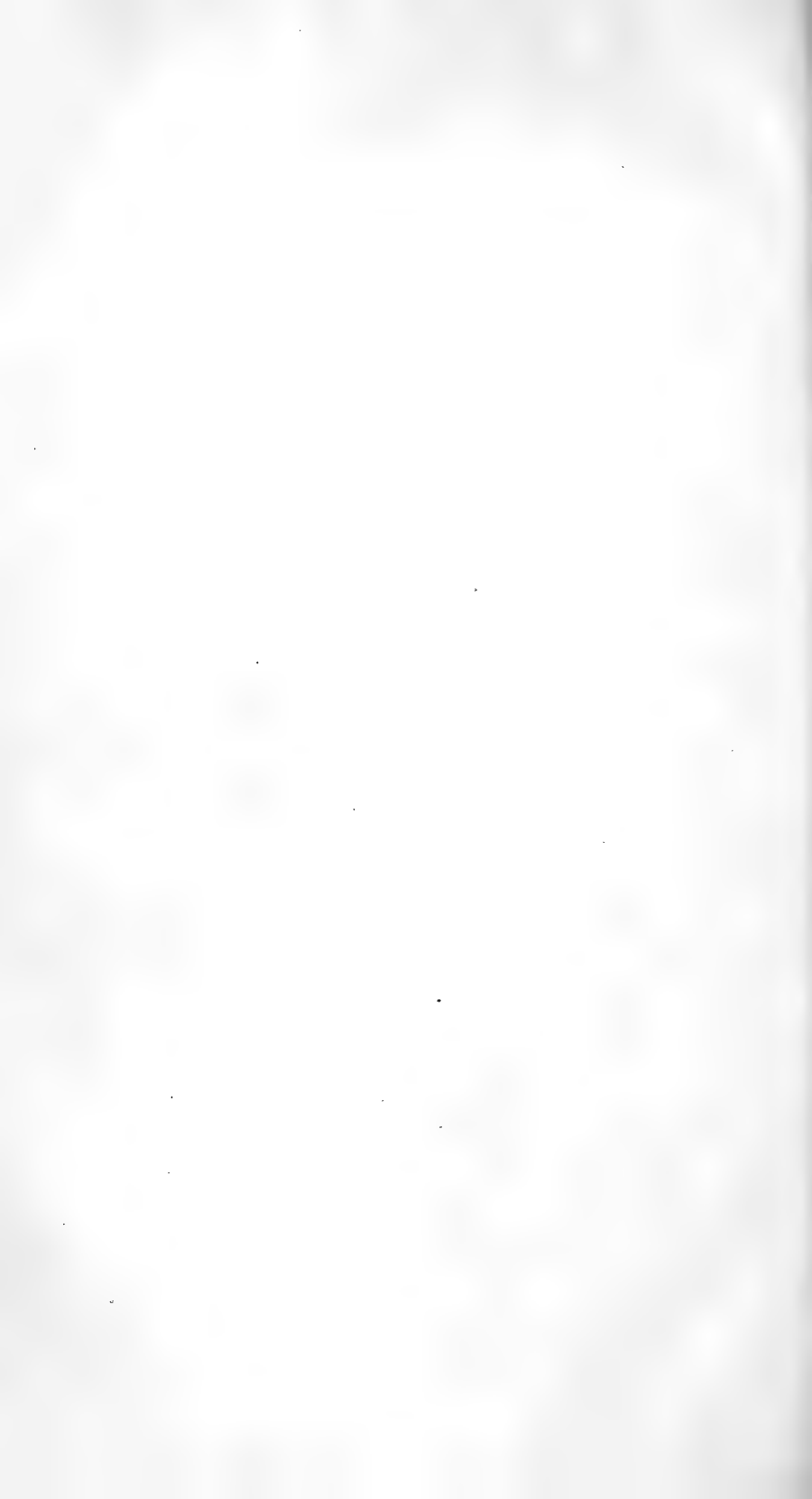
PRIS: Kr. 6,00.

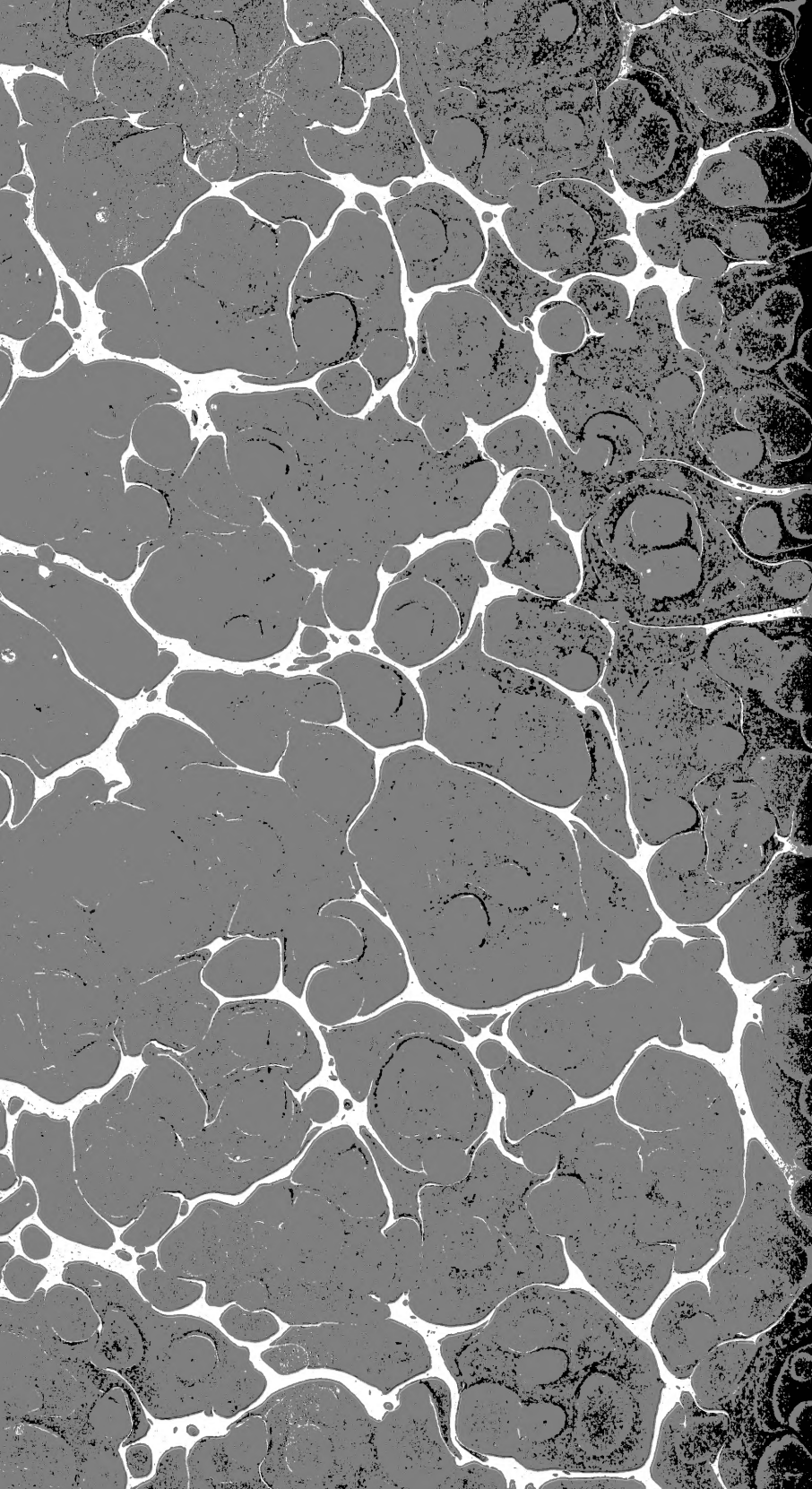

1897-1904

ber 2dS.v.1

